(Návrh)

ZÁKON

z ... 2025

Občiansky zákonník

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Základné princípy

Čl. 1
Občiansky zákonník ako všeobecné súkromné právo

(1) Občiansky zákonník je všeobecným a základným predpisom súkromného práva. Upravuje súkromnoprávne veci v rozsahu, v akom ich neupravujú osobitné právne predpisy súkromného práva.

(2) Pod súkromnoprávnymi vecami sa rozumie osobný stav osôb súkromného práva, ako aj ich vzájomné práva a povinnosti osobnej a majetkovej povahy.

Čl. 2
Princíp autonómie vôle

(1) Každý si môže podľa vlastnej vôle usporiadať svoje súkromné záležitosti, ak to zákon nezakazuje a ak pri tom neprimerane nezasiahne do práv a dôstojnosti iných.

(2) Osoby súkromného práva môžu ustanovenia tohto zákona nahradiť autonómnym dojednaním, ak je s prihliadnutím na rozumné usporiadanie vzťahov zrejmé, že predmetom tohto dojednania môžu slobodne disponovať; zakázané sú predovšetkým také autonómne dojednania, ktoré porušujú dobré mravy a verejný poriadok.

Čl. 3
Princíp osobitnej právnej ochrany

(1) Zákon môže vybraným osobám priznať osobitné právne postavenie a ochranu; výkon ich práv však nesmie byť zneužitý na úkor iných osôb súkromného práva.

(2) Osobitnú ochranu požívajú maloletí, osoby so zdravotným postihnutím a osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony.

(3) V rodinnoprávnych vzťahoch sa hľadí predovšetkým na najlepší záujem dieťaťa.

Čl. 4
Princíp slušnosti

(1) Každý má v súkromnoprávnych vzťahoch konať čestne, poctivo a slušne, a každý môže predpokladať, že iní konajú týmto spôsobom.

(2) Nikto nemôže mať prospech z vlastného nepoctivého správania.

(3) Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu.

Čl. 5
Princípy výkladu Občianskeho zákonníka

(1) Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

(2) Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Čl. 6
Princíp domnienky rozumových schopností

Pri posudzovaní obsahu súkromnoprávneho vzťahu sa predpokladá, že každá fyzická osoba má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel svojho konania, ako aj konania ostatných subjektov súkromného práva.

Čl. 7
Princíp analógie

Ak právna vec nie je upravená týmto zákonom ani iným súkromnoprávnym predpisom, posúdi sa podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

Čl. 8
Princíp primeranej obozretnosti

Primeranou obozretnosťou sa rozumie také konanie, ktoré nie je ľahkovážne a následkom ktorého je možné pričítať náležitú vážnosť; kto zanedbá primeranú obozretnosť, nemôže sa dovolávať ochrany podľa tohto zákona, ibaže by mu nebolo možné túto ochranu spravodlivo odoprieť.

Čl. 9
Princíp záväznosti úkonov

Zmluvy, dohody a právne relevantné sľuby sa majú dodržiavať.

Čl. 10
Princíp svojpomoci

(1) Každý sa môže domáhať ochrany svojho ohrozeného alebo porušeného práva na príslušnom orgáne verejnej moci. Ak nie je stanovené inak, je týmto orgánom súd.

(2) Ak je zrejmé, že zásah orgánu podľa odseku 1 nebude včasný a účinný, môže si každý, komu priamo hrozí neoprávnený zásah do práva, brániť svoje právo sám podľa podmienok tohto zákona.

Čl. 11
Prezumpcia dobromyseľnosti

Dobromyseľnosť sa predpokladá. Kto však zanedbal náležitú starostlivosť, nie je dobromyseľný.

Čl. 12
Náležitá starostlivosť

(1) Náležitou starostlivosťou je starostlivosť všeobecne vyžadovaná v prípadoch daného druhu. Kto sa verejne alebo v styku s inou osobou prihlási k určitej profesijnej odbornosti, vyžaduje sa od neho náležitá starostlivosť spojená s touto odbornosťou.

(2) Ak niekto nemá o určitej skutočnosti vedomosť iba v dôsledku zanedbania náležitej starostlivosti platí, že o tejto skutočnosti musel vedieť.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa použije aj vtedy, ak sa niekto podľa tohto zákona o určitej skutočnosti musel dozvedieť.

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
OSOBY

§ 1
Právna subjektivita

Spôsobilosť mať v medziach právneho poriadku práva a povinnosti má fyzická osoba, právnická osoba a štát.

§ 2
Osoby

(1) Fyzickou osobou je človek.

(2) Právnickou osobou je združenie osôb, združenie majetku alebo iný organizovaný útvar, ktorému zákon priznáva právnu subjektivitu.

(3) Štát v súkromnoprávnych vzťahoch vystupuje ako právnická osoba.

§ 3
Príbuzenstvo

(1) Fyzické osoby sú príbuzné v priamom rade, ak je jedna potomkom druhej. Stupeň príbuzenstva sa určí počtom narodení, ktoré zakladajú ich príbuzenský vzťah.

(2) Fyzické osoby sú príbuzné v nepriamom rade, ak sú potomkom spoločného predka a nie sú príbuznými v priamom rade. Stupeň príbuzenstva sa určí počtom narodení, ktoré zakladajú ich príbuzenský vzťah k najbližšiemu spoločnému predkovi.

(3) Určenie rodičovstva a osvojenie zakladajú príbuzenský vzťah rovnako ako narodenie.

§ 4
Blízke osoby

(1) Blízkymi osobami sú príbuzní v priamom rade, súrodenci, manželia alebo iné fyzické osoby, ktorých vzťah je účelom a funkciou obdobný ako vzťah medzi manželmi.

(2) Blízkymi osobami sú aj iné fyzické osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom, ak by škodu jednej z nich druhá dôvodne pociťovala ako svoju vlastnú.

§ 5
Spotrebiteľ

(1) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike nekoná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania.

(2) Kto voči obchodníkovi vystupuje ako obchodník, nepovažuje sa za spotrebiteľa.

§ 6
Obchodník

(1) Obchodníkom je osoba, ktorá v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z nej vyplývajúcim záväzkom alebo pri obchodnej praktike koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, a to aj prostredníctvom inej osoby, ktorá koná v jej mene alebo na jej účet.

(2) Za obchodníka sa považuje aj osoba, ktorá voči spotrebiteľovi vystupuje ako obchodník.

§ 7
Podnikateľ

Podnikateľom je
a) osoba zapísaná v obchodnom registri,
b) osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,
c) osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
d) fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

§ 8
Podnikanie

Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

§ 9
Podnik

Podnikom sa na účely tohto zákona rozumie súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.

§ 10
Organizačná zložka podniku

(1) Organizačnou zložkou podniku je organizačný útvar podniku podľa tohto alebo osobitného zákona.

(2) Pri prevádzkovaní organizačnej zložky podniku sa používa obchodné meno podnikateľa s dodatkom, že ide o organizačnú zložku podniku.

(3) Organizačnú zložku podniku právnickej osoby možno na návrh zapísať do obchodného registra.

§ 11
Prevádzkareň

Prevádzkarňou je priestor, v ktorom sa uskutočňuje určitá podnikateľská činnosť. Prevádzkareň musí byť označená obchodným menom podnikateľa, ku ktorému sa môže pripojiť názov prevádzkarne alebo iné rozlišujúce označenie.

§ 12
Obchodné meno

(1) Podnikateľ prevádzkuje podnik pod svojím obchodným menom.

(2) Ak si fyzická osoba nezvolí iné obchodné meno, je ním jej meno a priezvisko, prípadne doplnené o dodatok označujúci osobu alebo predmet podnikania. Pri zmene mena alebo priezviska možno v obchodnom mene používať aj svoje predchádzajúce meno alebo priezvisko.

(3) Obchodným menom právnickej osoby, ktorá je podnikateľom, je jej názov.

§ 13
Používanie obchodného mena

(1) Obchodné meno nesmie pôsobiť klamlivo a nesmie byť zameniteľné s iným obchodným menom.

(2) Obchodné mená viacerých právnických osôb môžu vyjadrovať ich prepojenosť, ak sú navzájom odlíšiteľné viac než len rozdielnym označením právnej formy.

(3) Podnikateľ používa obchodné meno s dodatkom označujúcim jeho aktuálny právny stav, najmä s dodatkom „v likvidácii“, „v konkurze“, „v nútenej správe“ alebo „v reštrukturalizácii“.

§ 14
Prevod obchodného mena

Obchodné meno možno previesť len spolu s podnikom alebo jeho časťou. Kto nadobudne podnik alebo jeho časť, môže ho prevádzkovať pod obchodným menom, pod ktorým bol doteraz prevádzkovaný, len ak predchodca zanikol alebo používa iné obchodné meno;pri prevode podniku alebo časti podniku podnikateľa, ktorý je fyzickou osobou, sa používa obchodné meno, pod ktorým bol doteraz prevádzkový aj s dodatkom označujúcim nástupníctvo a meno a priezvisko nástupcu.

§ 15
Ochrana obchodného mena

(1) Ochrana obchodného mena sa poskytne tomu, kto ho používal v súlade s právom skôr.

(2) Koho právo k obchodnému menu bolo porušené, má rovnaké práva ako pri nekalej súťaži. Ustanovenia o ochrane osobnostných práv tým nie sú dotknuté.

§ 16
Obchodné dokumenty

(1) Každý podnikateľ je povinný uvádzať na svojich obchodných dokumentoch obchodné meno alebo názov, sídlo alebo miesto podnikania, právnu formu, ak je právnickou osobou a identifikačné číslo, ak je pridelené. Podnikatelia zapísaní v obchodnom registri alebo v inej evidencii podnikateľov uvádzajú aj označenie obchodného registra alebo inej evidencie, v ktorej je podnikateľ zapísaný, a číslo zápisu. Ak podnikateľ na svojich obchodných dokumentoch uvádza výšku základného imania, musí uviesť aj rozsah jeho splatenia.

(2) Údaje podľa odseku 1 je podnikateľ povinný uvádzať aj v písomnom úradnom styku a na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené.

§ 17
Subjekt verejného práva

(1) Na účely tohto zákona je subjektom verejného práva
a) štátny orgán,
b) obec,
c) vyšší územný celok,
d) právnická osoba, ktorá spĺňa požiadavky podľa odseku 2,
e) združenie právnických osôb, ktorého členom je aspoň jeden zo subjektov verejného práva podľa písmen a) až d).

(2) Právnická osoba podľa odseku 1 písm. d) je osoba založená alebo zriadená na účely plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú výrobný alebo obchodný charakter, a
   a) je úplne alebo z väčšej časti financovaná subjektom verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d),
   b) je kontrolovaná subjektom verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d) alebo
   c) subjekt verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d) vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho orgánu alebo kontrolného orgánu.

(3) Na účely odseku 2 sú subjektom verejného práva aj štátne organizácie, ktoré nie sú podnikateľmi, pri uzavieraní zmlúv, z ktorých vyplýva, že ich obsahom je uspokojovanie verejných potrieb, a to aj keď nespĺňajú podmienky podľa odsekov 1 a 2.

DRUHÁ HLAVA
PREDMETY SÚKROMNOPRÁVNYCH VZŤAHOV

Prvý diel
Právne predmety

§ 18
Základné ustanovenia

(1) Predmety súkromnoprávnych vzťahov (právne predmety) sú hmotné alebo nehmotné.

(2) Hmotné právne predmety sú najmä veci, byty a nebytové priestory a za podmienok ustanovených týmto zákonom aj živé zvieratá.

(3) Nehmotné právne predmety sú najmä práva a iné majetkové hodnoty, digitálny obsah a ovládateľné prírodné sily a energie.

§ 19
Hromadný právny predmet

(1) Právne predmety patriace tej istej osobe, ktoré tvoria súbor bežne považovaný za jeden právny predmet a ako takýto súbor bežne nesú spoločné označenie, môžu byť v právnom úkone vymedzené súborne ako hromadný právny predmet.

(2) Právny úkon sa vzťahuje iba na právne predmety, ktoré tvorili hromadný právny predmet v čase, keď bol právny úkon uskutočnený. To neplatí, ak je právnym predmetom hromadný predmet tak, ako stojí a leží.

§ 20
Majetok a imanie

(1) Súhrn všetkých právnych predmetov, ktoré osobe patria, tvorí jej majetok. Majetok, ktorý patrí podnikateľovi a slúži alebo je určený na jeho podnikanie, tvorí jeho obchodný majetok.

(2) Imaním osoby je súhrn jej majetku a jej dlhov.

(3) Čistým obchodným imaním je obchodný majetok po odpočítaní záväzkov vzniknutých podnikateľovi v súvislosti s podnikaním.

(4) Vlastné imanie tvoria vlastné zdroje financovania obchodného majetku podnikateľa podľa osobitného predpisu.

PRVÝ ODDIEL
VECI

§ 21
Veci hnuteľné a veci nehnuteľné

(1) Veci sú hnuteľné alebo nehnuteľné.

(2) Nehnuteľnými vecami (nehnuteľnosťami) sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom; ostatné veci sú hnuteľné.

§ 22
Veci s digitálnymi prvkami

(1) Vecou s digitálnymi prvkami je akákoľvek hnuteľná vec, ktorá obsahuje digitálny obsah alebo digitálnu službu, alebo je s digitálnym obsahom alebo digitálnou službou prepojená takým spôsobom, že absencia digitálneho obsahu alebo digitálnej služby by bránila tomu, aby vec plnila svoje funkcie.

(2) Digitálnym obsahom sú údaje, ktoré sa vytvárajú a dodávajú v digitálnej forme.

(3) Digitálnou službou je služba, ktorá umožňuje vytvárať, spracúvať alebo uchovávať údaje v digitálnej forme, alebo mať k takýmto údajom prístup, alebo ktorá umožňuje výmenu alebo akúkoľvek interakciu údajov v digitálnej forme, ktoré nahrávajú alebo vytvárajú užívatelia služby.

(4) Digitálnym plnením je digitálny obsah a digitálna služba.

§ 23
Veci zastupiteľné

Hnuteľná vec, ktorú možno nahradiť inou vecou toho istého druhu, je zastupiteľná; ostatné veci sú nezastupiteľné. V pochybnostiach sa zastupiteľnosť posúdi podľa zvyklostí.

§ 24
Veci spotrebiteľné

Hnuteľná vec, ktorej bežné použitie spočíva v jej spotrebovaní, spracovaní alebo scudzení, je vecou spotrebiteľnou; spotrebiteľnými sú aj tie hnuteľné veci, ktoré patria k skladu alebo k inému súboru, ak ich bežné použitie spočíva v tom, že sú predávané jednotlivo. Ostatné veci sú nespotrebiteľné.

DRUHÝ ODDIEL
INÉ PRÁVNE PREDMETY

§ 25
Ľudské telo

(1) Ľudské telo nie je vec.

(2) Vecou nie sú časti ľudského tela ani jednotlivé orgány, a to ani, ak boli od tela oddelené. Na prirodzene obnovované časti ľudského tela, ktoré možno bez znecitlivenia bezbolestne oddeliť, sa po ich oddelení od tela hľadí ako na hnuteľné veci.

(3) Nakladanie s ľudským telom, jeho časťami alebo orgánmi na medicínske, vedecké alebo iné účely upravujú osobitné predpisy.

§ 26
Živé zviera

(1) Živé zviera nie je vec.

(2) Živé zviera môže byť právnym predmetom, ak to neodporuje jeho povahe ako živého tvora, ktorý je schopný vnímať vlastnými zmyslami a ktorý má osobitný význam a hodnotu; v takom prípade sa naň primerane použijú ustanovenia o hnuteľných veciach.

§ 27
Byty a nebytové priestory

Na byty a nebytové priestory sa primerane použijú ustanovenia o nehnuteľných veciach.

§ 28
Práva, iné majetkové hodnoty, ovládateľné prírodné sily a energie

Práva, iné majetkové hodnoty, ovládateľné prírodné sily a energie môžu byť právnym predmetom, ak to neodporuje ich povahe; v takom prípade sa na nich primerane použijú ustanovenia o hnuteľných veciach.

§ 29
Podnik ako právny predmet

Ak je predmetom právneho vzťahu podnik, sú predmetom tohto vzťahu všetky veci, práva,iné majetkové hodnoty a iné právne predmety, ktoré k podniku patria. Predpokladá sa, že k podniku patrí všetko, čo obvykle slúži na jeho prevádzkovanie.

TRETÍ ODDIEL
SÚČASTI PRÁVNYCH PREDMETOV

§ 30
Súčasť právneho predmetu

Súčasťou právneho predmetu je všetko, čo k nemu podľa jeho povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, aby sa právny predmet znehodnotil.

§ 31
Pozemky a stavby

(1) Súčasťou pozemku je priestor nad a pod jeho povrchom a rastliny na ňom vyrastené.

(2) Stavby, vodné toky a podzemné vody nie sú súčasťou pozemku.

ŠTVRTÝ ODDIEL
PRÍSLUŠENSTVO PRÁVNYCH PREDMETOV

§ 32
Príslušenstvo veci

(1) Príslušenstvom hlavnej veci sú všetky vedľajšie veci, ktoré patria jej vlastníkovi a sú ním určené na to, aby sa s hlavnou vecou trvale užívali. V pochybnostiach sa príslušenstvo posúdi podľa zvyklostí.

(2) Dočasným odlúčením od hlavnej veci neprestáva byť vedľajšia vec jej príslušenstvom.

§ 33
Príslušenstvo bytu a nebytového priestoru

Príslušenstvom bytu a nebytového priestoru sú aj vedľajšie miestnosti a priestory určené na to, aby sa s nimi trvale užívali.

§ 34
Príslušenstvo pohľadávky

Príslušenstvom pohľadávky sú úroky, vrátane úroku z omeškania, a náklady účelne spojené s jej uplatnením.

§ 35
Právny režim príslušenstva

Príslušenstvo nasleduje právny režim hlavného právneho predmetu, ak dohoda strán alebo zákon neustanovujú inak.

Plody a úžitky

§ 36
Plody a úžitky

Čo právny predmet pravidelne poskytuje zo svojej prirodzenej podstaty, či už s pričinením človeka alebo bez neho, je plodom; čo pravidelne poskytuje zo svojej právnej podstaty je úžitkom.

Druhý diel
NAKLADANIE S PRÁVNYMI PREDMETMI

§ 37
Prevoditeľnosť právnych predmetov

Právny predmet je prevoditeľný, ak zákon neustanovuje inak.

§ 38
Právny titul prevodu

Na prevod právneho predmetu sa vyžaduje záväzok k prevodu. Ak sa právny predmet zapisuje do osobitného registra, uvedie sa tento záväzok v zmluve, na základe ktorej sa prevádza.

§ 39
Prevod práv ktoré prevodca nemá

Nikto nemôže previesť na iného viac práv, než sám má.

§ 40
Rozpor so zmluvou

Zmluvný zákaz nemá vplyv na účinnosť nakladania s právnym predmetom; právne následky porušenia zmluvného zákazu tým nie sú dotknuté.

TRETIA HLAVA
PRÁVNE ÚKONY

Prvý diel
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 41
Právny úkon

Právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností, ktoré z neho vyplývajú a ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

§ 42
Základné náležitosti právneho úkonu

(1) Právny úkon sa musí uskutočniť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

(2) Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

§ 43
Počiatočná nemožnosť plnenia

(1) Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie od počiatku nemožné, je neplatný.

(2) Plnenie sa nepovažuje za nemožné, ak ho možno poskytnúť pomocou inej osoby, najmä ak sa plnenie týka vecí, ktoré sú vo vlastníctve tretej osoby.

§ 44
Úžera

O úžeru ide, ak pri právnom úkone uskutočnenom fyzickou osobou nepodnikateľom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyseľnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere; takýto právny úkon je neplatný.

§ 45
Nedostatok spôsobilosti na právne úkony

(1) Predpokladom platnosti právneho úkonu je spôsobilosť konajúcej osoby na tento úkon.

(2) Nedostatok spôsobilosti na právne úkony nebráni platnosti zmluvy, ktorá je nespôsobilému výlučne na prospech. To platí aj pre bežnú zmluvu nízkej hodnoty, ak nie je zjavne v neprospech nespôsobilého; takáto zmluva sa však nepovažuje za uzavretú, kým nie je splnená.

§ 46
Dočasná duševná porucha

(1) Právny úkon, ktorý osoba uskutočnila v dočasnej duševnej poruche, ktorá jej bránila pochopiť význam a následky vlastného konania, ovládnuť svoju vôľu alebo konať podľa nej, je neplatný. Ustanovenie § 45 ods. 2 o platnosti zmlúv nespôsobilej osoby tým nie je dotknuté.

(2) Ak si dočasnú duševnú poruchu konajúca osoba spôsobila sama, platí odsek 1 len ak
a) o riziku poruchy nevedela alebo nemusela vedieť, alebo
b) adresát o poruche vedel alebo musel vedieť.

§ 47
Nedovolenosť právneho úkonu

(1) Právny úkon, ktorého obsah alebo účel sa prieči zákonu, je neplatný len vtedy, keď si to vyžaduje zmysel a účel zákona. Právny úkon je neplatný aj vtedy, keď sa jeho obsah alebo účel prieči dobrým mravom.

(2) Právny úkon nie je neplatný len preto, že ho niekto uskutočnil v rámci činnosti, na ktorú nemal oprávnenie.

§ 48
Zastretý právny úkon

Ak je obsah právneho úkonu zastretý, platí právny úkon so zastretým obsahom, ak sú splnené jeho náležitosti. Neplatnosti zastierajúceho obsahu sa nemožno dovolávať voči osobe, ktorá o zastretí nevedela ani nemusela vedieť.

§ 49
Domnienka platnosti právneho úkonu

V pochybnostiach sa predpokladá, že právny úkon je platný.

Druhý diel
Uskutočňovanie právnych úkonov

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 50
Spôsob prejavu vôle

(1) Prejav vôle možno uskutočniť konaním alebo opomenutím, ako aj prostredníctvom automatizovanej činnosti elektronického systému alebo iného systému v moci osoby uskutočňujúcej prejav vôle, a to výslovne alebo iným spôsobom.

(2) Mlčanie alebo nečinnosť sú prejavom vôle, len ak to ustanovuje dohoda strán alebo zákon, alebo ak niet pochybností o vôli, ktorá mala byť mlčaním alebo nečinnosťou prejavená.

§ 51
Spoločný prejav vôle

Spoločný prejav vôle viacerých osôb je uskutočnený akonáhle vôľu prejaví posledná z nich.

§ 52
Schválenie orgánom verejnej moci

(1) Prejav vôle, ktorý musí byť podľa zákona schválený orgánom verejnej moci, nevyvoláva pred jeho schválením právne následky.

(2) Ak strana, ktorá nie je oprávnená žiadať o schválenie, pri uzavretí zmluvy o potrebe schválenia nevedela ani nemusela vedieť, môže určiť na schválenie lehotu alebo môže svoj prejav vôle zrušiť; toto právo zanikne, ak ho neuplatní bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o potrebe schválenia dozvedela alebo musela dozvedieť.

(3) Na súhlas udelený po márnom uplynutí určenej lehoty, inak po troch rokoch od prejavu vôle, sa neprihliada.

§ 53
Nahradenie prejavu vôle rozhodnutím súdu

(1) Rozhodnutie súdu ukladajúce povinnosť prejavu vôle nahradzuje tento prejav.

(2) Ak nahradzovaný prejav vôle smeruje k prijatiu návrhu na uzavretie zmluvy medzi stranami, nahradzuje súdne rozhodnutie uzavretú zmluvu.

DRUHÝ ODDIEL
PÔSOBENIE PREJAVU VÔLE

§ 54
Prejav vôle určený konkrétnemu adresátovi

(1) Prejav vôle určený konkrétnemu adresátovi pôsobí len čo sa ocitne v jeho dosahu (dôjdenie); to neplatí, ak sa s ním adresát neoboznámil a ani nemohol za bežných okolností oboznámiť.

(2) Ak má konkrétny adresát zákonného zástupcu, pôsobí prejav vôle len čo dôjde tomuto zástupcovi. Ak je však prejav vôle primeraný rozumovej a vôľovej vyspelosti adresáta alebo ak je mu výlučne na prospech, pôsobí len čo dôjde adresátovi, ibaže by zástupcovi došiel skôr.

(3) Adresa, ktorú adresát oznámil konajúcej osobe alebo ju používal v styku s ňou, sa medzi nimi považuje za adresu v jeho dosahu, pokým jej adresát neoznámi inú.

(4) Prejav vôle, ktorý nie je určený konkrétnemu adresátovi, pôsobí len čo sa verejne vyhlási.

§ 55
Domnienky dôjdenia prejavu vôle

(1) Predpokladá sa, že dňom dôjdenia došlého prejavu vôle, ktorý bol odoslaný adresátovi prostredníctvom prevádzkovateľa poštových služieb, je tretí pracovný deň po odoslaní a ak bol prejav vôle odoslaný do zahraničia, desiaty pracovný deň po odoslaní.

(2) Predpokladá sa, že dňom dôjdenia prejavu vôle, ktorý bol odoslaný alebo sprístupnený prostredníctvom elektronických komunikačných sietí, je najbližšie nasledujúci pracovný deň po odoslaní.

§ 56
Dôjdenie pri jeho zmarení alebo oneskorení

Ak adresát nepoctivo zmaril dôjdenie alebo spôsobil oneskorenie dôjdenia prejavu vôle, platí, že mu prejav vôle došiel v deň, kedy by mu bol došiel bez zmarenia alebo oneskorenia.

§ 57
Dôjdenie pri neznámej adrese

(1) Došlý prejav vôle určený adresátovi, o ktorého adrese odosielateľ nevie ani nemusí vedieť a ktorý odosielateľ nemôže doručiť inak, sa považuje za dôjdený, ak bol odoslaný prostredníctvom prevádzkovateľa poštových služieb na poslednú odosielateľovi známu adresu a uplynula úložná lehota nie kratšia ako sedem dní. To neplatí, ak prejav vôle dôjde adresátovi skôr.

(2) Odosielateľ nemôže namietať, že podmienky na dôjdenie prejavu vôle podľa odseku 1 neboli splnené.

§ 58
Smrť alebo zánik konajúcej osoby

Na to, že konajúca osoba v čase medzi odoslaním prejavu vôle a jeho dôjdením adresátovi zomrela alebo zanikla sa neprihliada, ak z prejavu vôle nevyplýva inak.

§ 59
Zrušenie prejavu vôle pred dôjdením

Prejav vôle, ktorý ešte nedošiel adresátovi, možno zrušiť. Na zrušenie sa neprihliada, ak nedošlo adresátovi najneskôr spolu so zrušovaným prejavom vôle.

TRETÍ ODDIEL
UZAVIERANIE ZMLÚV

§ 60
Spôsoby uzavierania zmlúv

(1) Zmluvu možno uzavrieť prijatím návrhu na jej uzavretie, uzavretím na dražbe alebo iným dohodnutým alebo predpísaným spôsobom.

(2) Ak k uzavretiu zmluvy došlo iným spôsobom ako prijatím návrhu na uzavretie zmluvy, ustanovenia o návrhu na uzavretie zmluvy a o jeho prijatí sa použijú primerane.

Uzavretie zmluvy prijatím návrhu

§ 61
Návrh na uzavretie zmluvy

(1) Kto navrhne inej osobe uzavretie zmluvy, je návrhom viazaný, ak z neho alebo okolností nevyplýva inak.

(2) Obchodná ponuka na predaj tovaru uskutočnená reklamou, katalógom alebo vystavením tohto tovaru s uvedením ceny sa považuje za návrh na uzavretie zmluvy s výhradou vyčerpania zásob a straty schopnosti navrhovateľa plniť. Za návrh na uzavretie zmluvy sa bez ďalšieho nepovažuje predloženie cenníkov, sadzobníkov alebo podobných dokumentov.

§ 62
Zánik návrhu na uzavretie zmluvy

Návrh na uzavretie zmluvy zanikne, keď ho adresát odmietne alebo neprijme včas, alebo ak ho navrhovateľ odvolá.

§ 63
Lehota na prijatie návrhu na uzavretie zmluvy

(1) Navrhovateľom určená lehota na prijatie návrhu na uzavretie zmluvy plynie od dátumu uvedeného v tomto návrhu a ak dátum nie je uvedený, od dátumu uvedeného na obálke alebo od dátumu odoslania tohto návrhu elektronickými prostriedkami, ak z tohto návrhu alebo dohody strán nevyplýva inak.

(2) Ak navrhovateľ neurčil lehotu na prijatie návrhu na uzavretie zmluvy, zanikne tento návrh, ak ho
a) neprítomný adresát neprijme v lehote primeranej povahe navrhovanej zmluvy a prostriedkom, ktorý navrhovateľ na odoslanie tohto návrhu použil, alebo
b) prítomný adresát neprijme ihneď; za prítomného sa považuje aj adresát, ktorý sa s navrhovateľom v rovnakom čase zúčastňuje telefonickej alebo obdobnej komunikácie.

§ 64
Odvolanie návrhu na uzavretie zmluvy

(1) Na odvolanie návrhu na uzavretie zmluvy sa neprihliada, ak došlo adresátovi po tom, čo odoslal navrhovateľovi prijatie tohto návrhu.

(2) Návrh na uzavretie zmluvy nemožno odvolať, ak v ňom navrhovateľ vyjadril jeho neodvolateľnosť. Návrh na uzavretie zmluvy nemožno odvolať ani vtedy, ak v ňom navrhovateľ určil lehotu na prijatie, ibaže by z neho vyplývalo, že je aj tak odvolateľný.

§ 65
Prijatie návrhu na uzavretie zmluvy

(1) Návrh na uzavretie zmluvy môže adresát prijať včasným prejavom vôle určeným navrhovateľovi; ustanovenie § 50 ods. 2 tým nie je dotknuté.

(2) Zmluva môže byť uzavretá aj prijatím návrhu na uzavretie zmluvy bez jeho dôjdenia navrhovateľovi, ak je to všeobecne alebo medzi stranami bežné, alebo ak sa navrhovateľ dôjdenia vzdal.

§ 66
Oneskorené prijatie návrhu na uzavretie zmluvy

(1) Oneskorené prijatie návrhu na uzavretie zmluvy sa považuje za nový návrh na uzavretie zmluvy.

(2) Prijatie návrhu na uzavretie zmluvy po uplynutí lehoty na jeho prijatie sa nepovažuje za oneskorené, ak z neho vyplýva, že by bolo došlo včas, ak by preprava bola prebiehala obvyklým spôsobom; to neplatí, ak navrhovateľ prijatie bez zbytočného odkladu odmietol.

§ 67
Prijatie návrhu na uzavretie zmluvy so zmenami

Prijatie návrhu na uzavretie zmluvy, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny je odmietnutím návrhu na uzavretie zmluvy a považuje sa za nový návrh na uzavretie zmluvy, ibaže ide o zmeny, ktoré navrhovateľ v tomto návrhu pripustil. Ak je však zmena nepatrná, považuje sa návrh na uzavretie zmluvy za prijatý; to neplatí, ak navrhovateľ prijatie tohto návrhu bez zbytočného odkladu odmietol alebo ak prijatie tohto návrhu s nepatrnými zmenami vopred vylúčil.

ŠTVRTÝ ODDIEL
KOLEKTÍVNE ROZHODOVANIE

§ 68
Prijímanie kolektívnych rozhodnutí

(1) Ak dohoda strán alebo osobitný predpis neustanovujú inak, je uznesenie alebo iné kolektívne rozhodnutie prijaté schválením nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov; každá osoba oprávnená hlasovať má jeden hlas.

(2) Nedostatky pri prijímaní kolektívneho rozhodnutia nespôsobujú jeho neplatnosť, ak nemohli ovplyvniť jeho prijatie ani obsah. Neplatnosť kolektívneho rozhodnutia nespôsobuje ani hlasovanie neoprávnených osôb, ak by aj bez ich hlasov boli splnené podmienky jeho prijatia.

§ 69
Zápisnica o kolektívnom rozhodnutí

Ak musí byť kolektívne rozhodnutie zaznamenané v zápisnici predpokladá sa, že bolo prijaté s obsahom, ktorý je v nej uvedený.

Tretí diel
Forma právneho úkonu

§ 70
Ustanovená forma

(1) Dodržanie určitej formy právneho úkonu sa vyžaduje, len ak je ustanovená zákonom alebo dohodou strán.

(2) V ustanovenej forme musí byť zaznamenaný celý právny úkon. To neplatí pre tú časť jeho obsahu, pri ktorej sa nedodržanie formy neprieči účelu, pre ktorý bola táto forma ustanovená.

§ 71
Forma následných právnych úkonov

(1) Forma ustanovená pre právny úkon sa vzťahuje aj na zmenu a zrušenie vzniknutého záväzku.

(2) Ak strany uzavreli zmluvu v určitej forme predpokladá sa, že rovnakú formu ustanovili aj pre zmenu a zrušenie zmluvného záväzku.

§ 72
Následky nedodržania ustanovenej formy

Ak ustanovená forma právneho úkonu nebola dodržaná, je právny úkon neplatný. Ak však ide o formu právneho úkonu ustanovenú dohodou strán alebo štvrtou časťou tohto zákona, považuje sa právny úkon za platný, ak na jeho základe aspoň jedna strana so súhlasom druhej strany plnila.

§ 73
Forma požadovaná pri uzavretí zmluvy

Ak pri rokovaní o uzavretí zmluvy aspoň jedna strana požadovala jej uzavretie v určitej forme, predpokladá sa, že zmluva nie je bez dodržania požadovanej formy uzavretá. Ak však na jej základe aspoň jedna strana so súhlasom druhej plnila, platí, že sa od požiadavky na formu upustilo.

§ 74
Písomná forma

(1) Ak má mať právny úkon písomnú formu, jeho obsah musí byť čitateľne zaznamenaný na trvanlivom médiu, musí z neho vyplývať označenie konajúcej osoby a musí byť ňou vlastnoručne podpísaný.

(2) Trvanlivým médiom je prostriedok, ktorý umožňuje uchovávať zaznamenaný obsah tak, aby sa k nemu dalo pristupovať a používať ho počas doby primeranej účelu, na ktorý bol obsah zaznamenaný, a ktorý zároveň umožňuje nezmenenú reprodukciu tohto obsahu.

(3) Vlastnoručný podpis možno nahradiť mechanickými alebo inými vhodnými prostriedkami, ak je to obvyklé alebo ak je požiadavka vlastnoručného podpisu neprimeraná povahe právneho úkonu; nesplnenia týchto podmienok sa môže dovolávať iba adresát alebo druhá strana.

§ 75
Písomná forma v elektronickej podobe

(1) Písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon uskutočnený elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie jeho obsahu a určenie osoby, ktorá právny úkon uskutočnila; vlastnoručný podpis konajúcej osoby sa v takom prípade nevyžaduje.

(2) Ak je právny úkon uskutočnený elektronickými prostriedkami z elektronickej adresy, ktorú konajúca osoba používala v predchádzajúcom styku s adresátom alebo ktorú oznámila adresátovi, alebo verejne, predpokladá sa, že ide o právny úkon tejto osoby.

(3) Písomná forma je zachovaná vždy, ak je právny úkon v elektronickej podobe podpísaný kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou.

(4) Na právne úkony uskutočnené elektronickými prostriedkami, podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou a opatrené kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou sa osvedčenie pravosti podpisu nevyžaduje.

§ 76
Písomná forma všeobecných zmluvných podmienok

Písomná forma všeobecných zmluvných podmienok je zachovaná, ak sa stávajú súčasťou písomne uzavretej zmluvy.

§ 77
Notárska zápisnica

(1) Písomná forma právneho úkonu sa považuje za dodržanú, ak je zachytený obsah právneho úkonu v notárskej zápisnici.

(2) Notárska zápisnica sa vyžaduje na platnosť písomného právneho úkonu tých, ktorí nemôžu čítať alebo písať vôbec, alebo len s veľkými ťažkosťami. To neplatí, ak je konajúca osoba schopná oboznámiť sa s úkonom sama alebo pomocou pomôcok, alebo ňou zvolenej osoby, a vlastnoručne ho podpísať. Ak nie je schopná vlastnoručne sa podpísať, možno podpis pred dvoma svedkami nahradiť znakom napísaným rukou alebo inak, ak jeden zo svedkov k nemu pripíše jej meno a priezvisko; ustanovenie § 1993o svedkoch sa použije primerane.

§ 78
Rozhodnutie súdu nahradzujúce prejav vôle

Forma právneho úkonu je dodržaná vždy, ak je prejav vôle nahradený rozhodnutím súdu.

Štvrtý diel
Výklad prejavu vôle

§ 79
Subjektívny výklad a objektívny výklad

(1) Prejav vôle sa vykladá podľa zámeru konajúcej osoby.

(2) Ak je prejav vôle určený konkrétnemu adresátovi, vykladá sa podľa zámeru konajúcej osoby len vtedy, ak adresát o tomto zámere vedel alebo musel vedieť. Inak sa prejavu vôle prisúdi taký význam, aký by mu spravidla prisúdila bežná rozumná osoba v postavení adresáta.

(3) Ak prejav vôle nie je určený konkrétnemu adresátovi alebo adresátom, vykladá sa podľa zámeru konajúcej osoby len vtedy, ak by bežná rozumná osoba v postavení adresáta o tomto zámere vedela alebo musela vedieť. Inak sa mu prisúdi taký význam, ktorý najlepšie zodpovedá rozumnému usporiadaniu veci a zvyklostiam.

§ 80
Okolnosti ovplyvňujúce výklad

(1) Pri výklade prejavu vôle sa zohľadnia všetky súvisiace okolnosti, vrátane toho, čo mu predchádzalo, praxe zavedenej medzi stranami, ako aj ich následného správania.

(2) Pri výklade výrazov sa v obchodnom styku zohľadní aj význam, ktorý sa im v tomto styku spravidla prikladá. Voči osobe, ktorá nie je podnikateľom ani subjektom verejného práva, sa však tohto významu možno dovolávať, len ak o ňom vedela alebo musela vedieť.

§ 81
Výklad v prospech platnosti

Pri výklade prejavu vôle sa treba prikloniť k takému výkladu, ktorý z viacerých možných významov, nespochybňuje platnosť právneho úkonu.

§ 82
Výklad v prospech spotrebiteľa

V styku so spotrebiteľom sa zmluvnej podmienke v spotrebiteľskej zmluve prisúdi taký z viacerých možných významov, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. To neplatí pri abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach a pri výkone kontroly alebo dohľadu nad dodržiavaním povinností podľa osobitného predpisu.

§ 83
Výklad proti navrhovateľovi

Ak môže mať použitý výraz rôzne významy, vyloží sa na ťarchu toho, kto ho použil ako prvý; to neplatí, ak ide o spotrebiteľa.

§ 84
Výklad bezodplatných zmlúv

Pri bezodplatných zmluvách v pochybnostiach platí, že sa dlžník zaviazal na menej než na viac.

§ 85
Prejav vôle vo viacerých jazykoch

Ak bol prejav vôle uskutočnený vo viacerých jazykoch, prisúdi sa mu v pochybnostiach význam podľa tej jazykovej verzie, ktorá bola základom pre ostatné.

Piaty diel
Odložené účinky právnych úkonov

PRVÝ ODDIEL
PODMIENKY

§ 86
Odkladacie podmienky a rozväzovacie podmienky

(1) Následky právneho úkonu možno celkom alebo sčasti viazať na splnenie podmienky, a to tak, že jej splnením následky nastanú (odkladacia podmienka) alebo pominú (rozväzovacia podmienka).

(2) Podmienkou môže byť aj potvrdenie alebo vyvrátenie toho, či určitá skutočnosť, ktorej vznik alebo trvanie nie sú stranám známe, v minulosti nastala alebo v čase uskutočnenia právneho úkonu stále trvá.

(3) V pochybnostiach sa predpokladá, že podmienka je odkladacia.

§ 87
Podmienené následky

(1) Podmienené následky právneho úkonu nastanú alebo pominú splnením podmienky. Splnenie rozväzovacej podmienky má rovnaké účinky ako odstúpenie od zmluvy.

(2) Ak sa strany dohodli, že podmienené následky právneho úkonu nastanú alebo pominú skôr než splnením podmienky, tak si po jej splnení navzájom vydajú všetko, čo by druhá strana medzičasom nadobudla. Ustanovenia o bezdôvodnom obohatení sa použijú primerane.

§ 88
Lehota na splnenie podmienky

(1) Ak závisí splnenie podmienky iba od jednej zo strán a strany na jej splnenie neurčili lehotu, môže primeranú lehotu určiť druhá strana.

(2) Ak závisí splnenie podmienky od tretej osoby alebo orgánu verejnej moci a strany na jej splnenie neurčili lehotu, môže primeranú lehotu určiť každá z nich; ak ju určia rôzne, platí kratšia lehota.

(3) Na splnenie podmienky po márnom uplynutí lehoty určenej podľa odseku 1 alebo odseku 2 sa neprihliada.

§ 89
Nepoctivé splnenie alebo zmarenie podmienky

(1) Na splnenie podmienky sa neprihliada, ak ho nepoctivo spôsobila strana, ktorá na to nebola oprávnená a ktorej bolo splnenie podmienky na prospech.

(2) Ak strana, ktorej bolo nesplnenie podmienky na prospech, nepoctivo zmarila jej splnenie, považuje sa podmienka zmarením za splnenú.

§ 90
Nepodmieniteľný právny úkon

Právny úkon, ktorého právne následky boli podmienené, hoci to jeho povaha alebo zákon vylučuje, je neplatný.

§ 91
Nedovolené podmienky

(1) Právny úkon s odkladacou podmienkou, ktorá je od počiatku zjavne nikým nesplniteľná, alebo s podmienkou, ktorú zákon zakazuje, alebo ktorá sa prieči dobrým mravom, je neplatný.

(2) Na rozväzovaciu podmienku, ktorá je od počiatku zjavne nikým nesplniteľná, sa neprihliada.

DRUHÝ ODDIEL
POVINNE ZVEREJŇOVANÉ ZMLUVY

§ 92
Účinnosť povinne zverejňovanej zmluvy

(1) Ak zákon ustanovuje povinné zverejnenie zmluvy, nadobudne zmluva účinnosť dňom nasledujúcim po jej zverejnení, ak sa strany nedohodli na neskoršej účinnosti.

(2) Zmluva uzavretá na účely odstránenia následkov mimoriadnej udalosti bezprostredne ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie je účinná bez zverejnenia. Rovnako je bez zverejnenia účinné aj ustanovenie zmluvy obsahujúce informáciu, ktorá sa podľa osobitného predpisu nesprístupňuje.

(3) Ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

Šiesty diel
Nedostatky pri uskutočňovaní právnych úkonov

§ 93
Bezprávna vyhrážka

Konajúca osoba môže zrušiť právny úkon, ak ho uskutočnila v dôsledku bezprávnej vyhrážky, ktorá v nej dôvodne vzbudila obavu, že jej alebo inej osobe bude spôsobená závažná škoda.

§ 94
Lesť

Konajúca osoba môže zrušiť právny úkon, ak ho uskutočnila v dôsledku úmyselne vyvolaného omylu (lesť). Ak sa ľsti dopustila iná osoba než adresát, možno úkon zrušiť, len ak o ľsti vedel alebo musel vedieť aj adresát alebo osoba, ktorá mala z úkonu priamy prospech.

§ 95
Omyl

(1) Konajúca osoba môže zrušiť právny úkon, ak ho uskutočnila v omyle o okolnosti, o ktorej adresát vedel alebo musel vedieť, že je pre ňu rozhodujúca, a adresát omyl vyvolal, vedel alebo musel o ňom vedieť, alebo sám bol v tom istom omyle. Úkon však zrušiť nemožno, ak sa omyl konajúcej osoby nedá ospravedlniť alebo ak riziko omylu na seba prevzala.

(2) Na zrušenie právneho úkonu z dôvodu omylu sa neprihliada, ak adresát pred zrušením alebo bezodkladne po jeho dôjdení prejavil vôľu, aby mal právny úkon obsah predpokladaný konajúcou osobou, alebo zmluvu splnil v súlade s takýmto obsahom. Vtedy platí, že právny úkon mal od počiatku obsah predpokladaný konajúcou osobou.

§ 96
Skreslenie obsahu pri prenose

Za rovnakých podmienok ako pri omyle môže konajúca osoba zrušiť právny úkon aj vtedy, ak bol obsah jej prejavu vôle skreslený počas prenosu.

Siedmy diel
Spoločné ustanovenia o neplatnosti a o zrušení právnych úkonov

PRVÝ ODDIEL
NEPLATNOSŤ PRÁVNEHO ÚKONU

§ 97
Základné ustanovenia

(1) Neplatnosť právneho úkonu pôsobí od počiatku.

(2) Na neplatnosť právneho úkonu prihliadne súd z úradnej povinnosti.

§ 98
Čiastočná neplatnosť

(1) Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, ak z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu, alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

(2) Ustanovenia o voľbe práva alebo o riešení sporov nie sú dotknuté neplatnosťou iných častí právneho úkonu.

§ 99
Konverzia neplatného právneho úkonu

Ak neplatný právny úkon spĺňa náležitosti iného právneho úkonu, platí tento iný právny úkon, ak možno predpokladať, že by ho konajúca osoba uskutočnila namiesto neplatného právneho úkonu, ak by o dôvode neplatnosti vedela.

DRUHÝ ODDIEL
ZRUŠENIE PRÁVNEHO ÚKONU

§ 100
Prípustnosť zrušenia

Konajúca osoba môže zrušiť právny úkon, len ak to ustanovuje zákon. Nemôže to však urobiť, ak po začatí plynutia lehoty na jeho zrušenie právny úkon akýmkoľvek spôsobom potvrdila napriek tomu, že o dôvode zrušiteľnosti vedela alebo musela vedieť.

§ 101
Zrušenie konajúcou osobou

(1) Právny úkon možno zrušiť prejavom vôle určeným dotknutej osobe. Ak ide o zmluvu, je dotknutou osobou druhá zmluvná strana.

(2) Ak ide o jednostranný adresovaný právny úkon, je dotknutou osobou adresát. Ak ide o iný jednostranný právny úkon, je dotknutou osobou osoba, ktorá mala z úkonu priamy prospech.

§ 102
Čiastočné zrušenie

Ak sa dôvod zrušenia právneho úkonu vzťahuje iba na jeho časť, použije sa primerane § 98 o čiastočnej neplatnosti.

§ 103
Účinky zrušenia

(1) Účinky zrušenia právneho úkonu nastávajú od počiatku.

(2) Právne postavenie tretích osôb nie je odsekom 1 dotknuté; to neplatí, ak v čase uskutočnenia zrušeného právneho úkonu o dôvode jeho zrušiteľnosti vedeli alebo museli vedieť.

§ 104
Preklúzia

Právo zrušiť právny úkon zanikne, ak ho oprávnená osoba nevykoná do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o dôvode zrušiteľnosti dozvedela, najneskôr však do troch rokov od uskutočnenia právneho úkonu, ak zákon neustanovuje inak.

§ 105
Vedomosť o zrušiteľnosti

Ak sa právne následky viažu na vedomosť alebo nevedomosť o neplatnosti právneho úkonu alebo jej dôvode, tak sa tým rozumie aj vedomosť alebo nevedomosť o zrušiteľnosti právneho úkonu alebo jej dôvode.

Ôsmy diel
Zastupovanie pri právnych úkonoch

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 106
Zastúpenie

(1) Kto je oprávnený uskutočniť v mene iného právny úkon, je jeho zástupcom.

(2) Oprávnenie zastupovať vyplýva zo zákona alebo z rozhodnutia orgánu verejnej moci (zákonné zastúpenie) alebo z prejavu vôle zastúpenej osoby (plnomocenstvo).

(3) Ak nie je zjavné, že niekto zastupuje iného, platí, že koná vo vlastnom mene.

§ 107
Účinky zastúpenia

Z právnych úkonov zástupcu vznikajú právne následky priamo zastúpenému.

§ 108
Rozsah zastúpenia

Zástupca je oprávnený zastupovať zastúpeného v rozsahu potrebnom na dosiahnutie účelu zastúpenia.

§ 109
Výkon zastúpenia a substitúcia

(1) Zástupca koná pri zastupovaní osobne. Ďalšieho zástupcu (substitúta) môže splnomocniť na zastupovanie zastúpeného, ak to vyplýva zo zákona, rozhodnutia orgánu verejnej moci alebo z plnomocenstva.

(2) Zánikom alebo obmedzením zástupcovho oprávnenia zastupovať zaniká alebo sa obmedzuje aj oprávnenie substitúta. Zástupca bez zbytočného odkladu oznámi túto skutočnosť substitútovi, ktorého splnomocnil.

§ 110
Stret záujmov

(1) Zastupovať iného nemôže
a) ten, koho záujmy sú pri zastupovanom právnom úkone v rozpore so záujmami zastúpeného,
b) zástupca tretej osoby, ktorej záujmy sú pri zastupovanom právnom úkone v rozpore so záujmami zastúpeného.

(2) Napriek stretu záujmov zaväzuje zastúpeného právny úkon zástupcu, ak ide o plnomocenstvo a splnomocniteľ pri jeho udelení o dôvodoch podľa odseku 1 vedel alebo musel vedieť.

§ 111
Zákaz zastúpenia

(1) Zástupca nemôže zastupovať inú osobu pri právnom úkone
a) ktorého stranou alebo adresátom je on sám,
b) pri ktorom zastupuje druhú stranu alebo adresáta,
c) pri ktorom druhú stranu alebo adresáta zastupuje substitút, ktorého na to splnomocnil tento zástupca.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bolo zastúpenie povolené zastúpenou osobou, ak sa má právnym úkonom splniť jej povinnosť alebo ak je jej právny úkon výlučne na prospech.

§ 112
Prijímanie prejavov vôle

Zástupca je v rozsahu zodpovedajúcom oprávneniu zastupovať oprávnený prijímať v mene zastúpeného prejavy vôle iných osôb. Ustanovenia tejto hlavy o zastúpení pri právnych úkonoch sa použijú primerane aj na toto oprávnenie.

DRUHÝ ODDIEL
PLNOMOCENSTVO

§ 113
Udelenie plnomocenstva

(1) Plnomocenstvo sa udeľuje prejavom vôle splnomocniteľa, ktorý je určený splnomocnencovi alebo osobe, s ktorou má splnomocnenec konať.

(2) Ak niekto vyvolal alebo utvrdil v inej osobe dôvodnú domnienku, že udelil plnomocenstvo, nemôže sa voči nej dovolávať opaku. To neplatí, ak táto osoba v čase svojho právneho úkonu o nedostatku plnomocenstva vedela alebo musela vedieť.

(3) Strany sa môžu dohodnúť, že udelenie plnomocenstva sa nepripúšťa, ak ide o všeobecné plnomocenstvo alebo druhové plnomocenstvo.

§ 114
Druhy plnomocenstiev

Splnomocniteľ môže iného splnomocniť na zastupovanie pri všetkých právnych úkonoch (všeobecné plnomocenstvo), pri právnych úkonoch určitého druhu (druhové plnomocenstvo) alebo pri jednotlivo určenom právnom úkone alebo úkonoch (osobitné plnomocenstvo). Podnikateľ zapísaný do obchodného registra môže iného splnomocniť aj na prokúru.

§ 115
Všeobecné plnomocenstvo

(1) Ak zákon neustanovuje inak, oprávňuje všeobecné plnomocenstvo na všetky právne úkony, ktoré nie sú obsahom plnomocenstva vylúčené.

(2) Na prevod alebo zaťaženie nehnuteľnosti oprávňuje všeobecné plnomocenstvo, iba ak je to v ňom výslovne uvedené.

§ 116
Prokúra

(1) Prokúra oprávňuje prokuristu na všetky právne úkony, ku ktorým dochádza pri prevádzke podniku splnomocniteľa, ktorý sa zapisuje do obchodného registra, a to aj keď nie sú bežné alebo keď sa na ne inak vyžaduje osobitné plnomocenstvo; to neplatí ak ide o prevod alebo zaťaženie nehnuteľnosti.

(2) Podnikateľ, ktorý je právnickou osobou, môže prokúru udeliť aj tak, že sa na konanie v jeho mene bude vyžadovať spoločný prejav vôle viacerých prokuristov alebo spoločný prejav vôle prokuristu, alebo niekoľkých prokuristov a jedného alebo niekoľkých členov štatutárneho orgánu.

(3) Prokúra je účinná zápisom do obchodného registra. Jej obmedzenia však nie sú voči tretím osobám účinné ani keď boli zverejnené.

§ 117
Udelenie prokúry a všeobecného plnomocenstva

(1) Prokúru možno udeliť iba fyzickej osobe; táto osoba však nesmie byť členom štatutárneho orgánu ani dozorného orgánu splnomocniteľa.

(2) Právnická osoba udeľuje všeobecné plnomocenstvo alebo prokúru spoločným prejavom vôle všetkých členov jej štatutárneho orgánu. Odvolať ich však môže každý člen aj sám.

§ 118
Prevádzkové plnomocenstvo a konanie vedúceho organizačnej zložky

(1) Ak bol niekto pri prevádzkovaní podniku poverený určitou činnosťou, platí, že je splnomocnený na všetky právne úkony v mene podnikateľa, ku ktorým pri tejto činnosti obvykle dochádza.

(2) Ak splnomocnenec svojím konaním prekročí rozsah poverenia podľa odseku 1, zaväzuje toto konanie podnikateľa, len ak dotknutá osoba o prekročení rozsahu poverenia nevedela ani nemusela vedieť.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia rovnako aj na toho, kto bol poverený určitou činnosťou v rámci prevádzky právnickej osoby.

(4) Vedúci organizačnej zložky podniku alebo vedúci podniku zahraničnej osoby, ktorý je zapísaný do obchodného registra, je splnomocnený za podnikateľa robiť všetky právne úkony týkajúce sa tejto organizačnej zložky alebo podniku.

§ 119
Forma plnomocenstva

(1) Všeobecné plnomocenstvo a prokúra musia mať vždy písomnú formu.

(2) Ak má byť právny úkon uskutočnený písomne, musí mať písomnú formu aj plnomocenstvo, ktoré splnomocnenca na tento úkon oprávňuje.

(3) Ak má byť pravosť podpisu konajúcej osoby pri právnom úkone úradne osvedčená, musí byť pravosť jej podpisu úradne osvedčená aj na plnomocenstve, ktoré splnomocnenca na tento úkon oprávňuje.

§ 120
Spoločné plnomocenstvo

Ak splnomocniteľ jedným písomným plnomocenstvom splnomocnil viacero splnomocnencov, môže každý z nich konať samostatne; to neplatí, ak z obsahu plnomocenstva vyplýva inak. Každý zo splnomocnencov je v rozsahu plnomocenstva vždy oprávnený sám prijímať prejavy vôle iných osôb.

§ 121
Maloletý splnomocnenec

Maloletého možno splnomocniť aj na právny úkon, na ktorý by sa vyžadoval súhlas zákonného zástupcu, ak by ho maloletý uskutočňoval vo vlastnom mene. Na základe takéhoto plnomocenstva môže maloletý splnomocnenec konať v mene splnomocniteľa samostatne.

§ 122
Substitúcia

(1) Ak zákon neustanovuje inak, neprihliada sa na plnomocenstvo v rozsahu, v akom oprávňuje splnomocnenca na udelenie prokúry alebo všeobecného plnomocenstva.

(2) Prokúra oprávňuje splnomocnenca na udelenie druhového plnomocenstva alebo osobitného plnomocenstva.

§ 123
Subjektívne okolnosti

Ak je splnomocniteľ dobromyseľný alebo ak vedel alebo musel vedieť o určitej okolnosti, prihliada sa na to aj u splnomocnenca, ibaže ide o okolnosti, o ktorých sa splnomocnenec dozvedel pred udelením plnomocenstva. Splnomocniteľ, ktorý nie je dobromyseľný, sa nemôže dovolávať dobromyseľnosti splnomocnenca.

Zánik plnomocenstva

§ 124
Zánik plnomocenstva z dôvodu uskutočnenia právneho úkonu

Plnomocenstvo zanikne uskutočnením právneho úkonu, na ktorý bolo obmedzené.

§ 125
Zánik plnomocenstva z dôvodu odvolania splnomocniteľom

(1) Plnomocenstvo zanikne, ak ho splnomocniteľ odvolá prejavom vôle určeným splnomocnencovi alebo osobe, s ktorou mal splnomocnenec konať; prokúru odvolá podnikateľ aj podaním návrhu na jej výmaz z obchodného registra.

(2) Splnomocniteľ sa nemôže vzdať práva plnomocenstvo kedykoľvek odvolať. Ak si však strany na jeho odvolanie dojednali určité dôvody, nemožno plnomocenstvo odvolať z iného dôvodu; to neplatí, ak má splnomocniteľ na odvolanie plnomocenstva obzvlášť závažný dôvod.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre obmedzenie plnomocenstva.

§ 126
Zánik plnomocenstva z dôvodu vypovedania splnomocnencom

(1) Plnomocenstvo zanikne, ak ho splnomocnenec vypovie prejavom vôle určeným splnomocniteľovi.

(2) Ak splnomocnenec plnomocenstvo vypovie, je povinný urobiť ešte všetko, čo neznesie odklad, aby splnomocniteľ nebol poškodený na svojich právach; to neplatí od okamihu, keď splnomocniteľ splnomocnencovi oznámi, že na splnení tejto povinnosti netrvá. Úkony takto uskutočnené majú rovnaké právne účinky ako keby plnomocenstvo ešte trvalo, ak neodporujú tomu, čo zariadil splnomocniteľ.

§ 127
Zánik plnomocenstva z dôvodu zániku právneho vzťahu

Plnomocenstvo udelené v rámci určitého právneho vzťahu zanikne zánikom tohto vzťahu.

§ 128
Zánik plnomocenstva z dôvodu smrti splnomocniteľa alebo splnomocnenca

(1) Plnomocenstvo zanikne smrťou splnomocniteľa, ak z jeho obsahu nevyplýva inak; smrťou splnomocniteľa však vždy zanikne všeobecné plnomocenstvo. Ustanovenie § 126 ods. 2 sa použije primerane.

(2) Ak plnomocenstvo nezaniklo smrťou splnomocniteľa, považujú sa za splnomocniteľa jeho dedičia. Za dlhy z toho vzniknuté zodpovedajú dedičia rovnako ako za dlhy poručiteľa.

(3) Smrťou splnomocnenca plnomocenstvo zanikne.

§ 129
Zánik plnomocenstva z dôvodu zániku splnomocniteľa alebo splnomocnenca

Zánikom právnickej osoby, ktorá je splnomocniteľom alebo splnomocnencom, zanikne plnomocenstvo len ak právnická osoba zanikla bez právneho nástupcu; inak sa za splnomocniteľa alebo splnomocnenca považuje jej právny nástupca.

§ 130
Ochrana tretích osôb po zániku alebo obmedzení plnomocenstva

(1) Splnomocniteľa zaväzuje právny úkon splnomocnenca, uskutočnený po zániku alebo obmedzení plnomocenstva, rovnako ako keby plnomocenstvo trvalo, ak
   a) ide o právny úkon uskutočnený voči osobe alebo s osobou, ktorej splnomocniteľ oznámil udelenie plnomocenstva, alebo
   b) bolo plnomocenstvo odvolané splnomocniteľom, avšak splnomocnenec o tom v čase uskutočnenia právneho úkonu nevedel ani nemusel vedieť.

(2) Zánik prokúry je voči tretím osobám účinný až jej výmazom z obchodného registra.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú, ak osoba, voči ktorej alebo s ktorou bol právny úkon uskutočnený, o zániku alebo obmedzení plnomocenstva vedela alebo musela vedieť v čase konania splnomocnenca.

§ 131
Povinnosti splnomocnenca po zániku plnomocenstva

Po zániku plnomocenstva ho splnomocnenec vráti splnomocniteľovi a vydá mu všetko, čo v súvislosti s plnomocenstvom obdržal. Môže pri tom požadovať úradne osvedčený odpis zaniknutého plnomocenstva; v takom prípade sa na ňom vyznačí, že plnomocenstvo zaniklo.

TRETÍ ODDIEL
NEOPRÁVNENÉ KONANIE V CUDZOM MENE

§ 132
Dodatočné schválenie

(1) Ak splnomocnenec prekročil svoje oprávnenie vyplývajúce z plnomocenstva, je splnomocniteľ viazaný len ak toto prekročenie schválil. Ak však splnomocniteľ neoznámi osobe, s ktorou splnomocnenec konal, svoj nesúhlas bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o prekročení oprávnenia dozvedel, platí, že prekročenie schválil.

(2) Ak niekto konal v mene iného bez oprávnenia, zaväzuje tento právny úkon zastúpeného len ak ho schválil bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o ňom dozvedel.

(3) Ustanovenie odsekov 1 a 2 neplatia, ak zastúpeného zaväzuje právny úkon podľa § 130 alebo § 133.

(4) Právny úkon schválený podľa odseku 1 alebo odseku 2 zaväzuje zastúpeného od počiatku.

§ 133
Konanie za podnikateľa v jeho prevádzkarni

Podnikateľa zaväzuje právne konanie, ktoré bez oprávnenia uskutočnila iná osoba v jeho prevádzkarni alebo prostriedkom diaľkovej komunikácie, ktorý podnikateľ určil na kontakt so zákazníkmi. To neplatí, ak ten, s kým sa konalo, o nedostatku oprávnenia vedel alebo musel vedieť alebo ak ide o konanie, ku ktorému v prevádzkarni alebo prostredníctvom diaľkovej komunikácie obvykle nedochádza.

§ 134
Zodpovednosť neoprávnenej osoby

(1) Ak právny úkon nezaväzuje zastúpeného, pretože nebol schválený podľa§ 132, a konajúca osoba o nedostatku svojho oprávnenia vedela alebo musela vedieť, môže druhá strana od nej požadovať splnenie toho, čo bolo dohodnuté, alebo náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku neschválenia právneho úkonu.

(2) Ak konajúca osoba o nedostatku svojho oprávnenia nevedela ani nemusela vedieť, môže druhá strana od nej požadovať iba náhradu škody, ktorá jej vznikla v dôsledku toho, že sa na plnomocenstvo spoliehala.

(3) Práva podľa odsekov 1 a 2 nevzniknú, ak druhá strana o nedostatku oprávnenia konať v mene iného vedela alebo musela vedieť.

ŠTVRTÁ HLAVA
VÝZNAM ČASU A JEHO POČÍTANIE

Prvý diel
Počítanie času

§ 135
Základné časové úseky

(1) Časový úsek je spravidla určený dohodou strán alebo zákonom najmä podľa minút, hodín, dní, týždňov, mesiacov alebo rokov.

(2) Časový úsek určený v kratších jednotkách než v dňoch začína plynúť od skutočnosti rozhodujúcej pre jeho začiatok a končí jeho prirodzeným uplynutím.

(3) Časový úsek určený podľa dní, mesiacov alebo rokov začína plynúť začiatkom príslušného dňa a končí uplynutím posledného dňa časového úseku.

§ 136
Časové úseky určené inak

(1) Ak sa má uplatniť právo, uskutočniť úkon alebo splniť povinnosť
a) bezodkladne, je potrebné uskutočniť to ihneď, ako je to možné,
b) bez zbytočného odkladu, je potrebné uskutočniť to čo najskôr tak, aby inému nevznikla škoda; spravidla však do desiatich dní.

(2) Ak z okolností alebo z praxe zavedenej medzi stranami nevyplýva inak, rozumie sa výrazom
a) „začiatkom obdobia“ prvých desať dní obdobia,
b) „v polovici mesiaca“ obdobie od desiateho do dvadsiateho dňa mesiaca,
c) „v polovici štvrťroka“ druhý mesiac štvrťroka a
d) „koncom obdobia“ posledných desať dní obdobia.

(3) Ak časový úsek zahŕňa časť mesiaca, na účely určenia tejto časti platí, že mesiac má 30 dní.

§ 137
Časový úsek bez nepretržitého plynutia

Ak sa pri časovom úseku určenom v mesiacoch alebo rokoch nevyžaduje nepretržité plynutie, považuje sa za mesiac 30 dní a za rok 365 dní.

§ 138
Lehota

(1) Lehota je časový úsek určený na uplatnenie práva, uskutočnenie úkonu alebo splnenie povinnosti.

(2) Lehota určená podľa dní, týždňov, mesiacov alebo rokov začne plynúť dňom bezprostredne nasledujúcim po skutočnosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok.

(3) Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodujúca pre jej začiatok. Ak takýto deň v poslednom mesiaci lehoty nie je, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

(4) Ak pripadne koniec lehoty na sobotu, nedeľu alebo iný deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

§ 139
Doba

(1) Doba je časový úsek, ktorého uplynutie spôsobuje vznik, zmenu alebo zánik práva, povinnosti alebo právneho vzťahu.

(2) Doba určená podľa dní, týždňov, mesiacov alebo rokov začne plynúť dňom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodujúca pre jej začiatok.

(3) Koniec doby určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň bezprostredne predchádzajúci dňu, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodujúca pre jej začiatok. Ak takýto deň v poslednom mesiaci doby nie je, pripadne koniec doby na jeho posledný deň.

(4) Doba uplynie uplynutím jej posledného dňa aj vtedy, ak pripadne na sobotu, nedeľu alebo iný deň pracovného pokoja.

§ 140
Rozhodný okamih dňa

Ak to nevylučuje povaha prípadu tak platí, že ak sa právo nadobúda určitým dňom, nadobudne sa začiatkom tohto dňa, a ak zaniká určitým dňom, zanikne uplynutím tohto dňa. To primerane platí aj pre vznik a zánik povinnosti.

Druhý diel
Premlčanie

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 141
Predmet premlčania

Právo domáhať sa plnenia zo záväzku (nárok) podlieha premlčaniu.

§ 142
Všeobecná premlčacia lehota

Ak zákon neustanovuje inak, je premlčacia lehota trojročná.

§ 143
Premlčanie judikovaného nároku

Nárok priznaný rozhodnutím súdu sa premlčí za desať rokov odo dňa, keď sa rozhodnutie súdu stalo právoplatným, ak zákon neustanovuje inak.

§ 144
Premlčanie nároku v prípade uznania dlhu

(1) Ak dlžník písomne uznal svoj splatný dlh, premlčí sa nárok veriteľa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak však bola v uznaní splatného dlhu určená lehota, do uplynutia ktorej má dlžník dlh splniť, nezačne premlčacia lehota plynúť pred uplynutím takto určenej lehoty.

(2) Pri úkonoch, ktoré majú účinky uznania splatného dlhu, sa nárok veriteľa premlčí za tri roky odo dňa, keď k takému úkonu došlo. Ak sa na nárok vzťahuje aj odsek 1, použije sa premlčacia lehota, ktorá má uplynúť neskôr.

(3) Ak strany uzavreli dohodu o premlčacej lehote, použije sa dohodnutá premlčacia lehota namiesto premlčacej lehoty podľa prvej vety odseku 2.

§ 145
Premlčanie nároku z práva zapísaného vo verejnom zozname alebo verejnom registri

Premlčacia lehota nároku, ktorý vyplýva z práva zapísaného vo verejnom zozname alebo verejnom registri, je desaťročná; to neplatí, ak ide o nárok, ktorý možno vykonávať opakovane alebo nepretržite.

§ 146
Dohoda o premlčacej lehote

(1) Strany si môžu písomne dohodnúť kratšiu alebo dlhšiu premlčaciu lehotu než ustanovuje tento zákon, najmenej však jeden rok a najviac desať rokov.

(2) Dohode podľa odseku 1 nebráni, ak už premlčacia lehota začala plynúť alebo uplynula. Dohoda o predĺžení premlčacej lehoty, uzavretá po premlčaní nároku, má účinky uznania premlčaného dlhu; ustanovenie § 152 ods. 1 sa použije primerane, dĺžka premlčacej lehoty sa však spravuje dohodou o jej predĺžení.

(3) Kratšiu premlčaciu lehotu než ustanovuje tento zákon nemožno dohodnúť skôr ako nárok vznikne, ak ide o nárok zo zodpovednosti za nemajetkovú škodu alebo za škodu spôsobenú úmyselne.

(4) Dohodu o premlčacej lehote nemožno uzavrieť v neprospech spotrebiteľa.

DRUHÝ ODDIEL
PLYNUTIE PREMLČACEJ LEHOTY

§ 147
Začiatok premlčacej lehoty

(1) Premlčacia lehota začne plynúť odo dňa, keď možno nárok prvýkrát dôvodne uplatniť na súde, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Pri nároku, ktorý sa neuplatňuje na súde, začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď možno takýto nárok prvýkrát vykonať, ak zákon neustanovuje inak.

§ 148
Začiatok premlčacej lehoty pri plnení po častiach

(1) Ak bolo dohodnuté plnenie po častiach, začne premlčacia lehota pre každý čiastkový dlh plynúť odo dňa jeho splatnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej časti stane splatným celý dlh, začne premlčacia lehota plynúť odo dňa splatnosti celého dlhu, a to aj pre skôr splatné časti.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije aj na premlčanie judikovaného nároku (§ 143) a nároku v prípade uznania dlhu (§ 144), ak bolo plnenie v rozhodnutí alebo v uznaní rozložené na jednotlivé časti.

§ 149
Začiatok premlčacej lehoty pri vadnom plnení

(1) Pri nárokoch z vád začne premlčacia lehota plynúť odo dňa vadného plnenia alebo odo dňa, keď bola porušená povinnosť prijať vadné plnenie; neuplynie však skôr ako za dva mesiace po tom, čo oprávnený vadu včas vytkol.

(2) Pri nárokoch zo záruky za akosť začne premlčacia lehota plynúť vždy odo dňa včasného oznámenia vady počas záručnej doby a pri nárokoch z právnych vád odo dňa uplatnenia práva treťou osobou.

§ 150
Začiatok premlčacej lehoty v osobitných prípadoch

(1) Ak bolo určenie splatnosti prenechané veriteľovi (§ 598) alebo ak splatnosť nie je určená (§ 600), začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď mohol veriteľ prvýkrát požiadať dlžníka o splnenie dlhu, ak zákon neustanovuje inak. Ak však dlžníkovi bez žiadosti veriteľa o splnenie dlhu povinnosť splniť nevznikne, začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď je dlžník prvýkrát povinný dlh splniť.

(2) Ak ide o nárok osoby, ktorá musí mať zákonného zástupcu, alebo o nárok proti takejto osobe, nezačne premlčacia lehota plynúť, dokiaľ jej nie je ustanovený zákonný zástupca. Už začatá premlčacia lehota plynie ďalej, avšak neskončí skôr, než uplynie jeden rok odo dňa, keď bol takejto osobe ustanovený zákonný zástupca alebo keď prekážka pominula inak.

§ 151
Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka

(1) Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty.

(2) Ak na dediča prešiel poručiteľov dlh, z ktorého vyplýva nárok, ktorý nebol v čase smrti poručiteľa premlčaný, neuplynie premlčacia lehota skôr než za jeden rok od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo dedičstvo potvrdené; to primerane platí aj pre iné pozostalostné dlhy.

§ 152
Obnovenie premlčacej lehoty

(1) Ak dlžník písomne uznal dlh, z ktorého vyplýva premlčaný nárok, platí, že k premlčaniu nedošlo a odo dňa uznania dlhu začne plynúť nová desaťročná premlčacia lehota; ak však bola v uznaní určená lehota, do uplynutia ktorej má dlžník dlh splniť, nezačne premlčacia lehota plynúť pred uplynutím takto určenej lehoty.

(2) Ak bol rozhodnutím súdu priznaný premlčaný nárok, platí, že k premlčaniu nedošlo a nárok sa premlčuje podľa§ 143.

Spočívanie premlčacej lehoty

§ 153
Spočívanie premlčacej lehoty počas súdneho alebo iného konania

(1) Ak veriteľ v premlčacej lehote uplatní nárok na súde alebo inom príslušnom orgáne a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia lehota počas tohto konania neplynie. To platí aj o nároku, ktorý bol priznaný exekučným titulom, ak veriteľ v premlčacej lehote podal návrh na vykonanie exekúcie; počas odkladu vykonateľnosti súdneho rozhodnutia premlčacia lehota neplynie.

(2) Pri nároku, ktorý sa neuplatňuje podľa odseku 1, premlčacia lehota neplynie, ak veriteľ pred jej uplynutím začne s výkonom tohto nároku a v jeho výkone riadne pokračuje; to platí aj vtedy, ak výkonu nároku dočasne bráni prekážka vyplývajúca zo zákona alebo z rozhodnutia orgánu verejnej moci.

§ 154
Spočívanie premlčacej lehoty pri vzájomnej žalobe

Ak bol nárok v súdnom konaní uplatnený vzájomnou žalobou a veriteľ v jeho uplatňovaní riadne pokračuje, prestáva plynúť premlčacia lehota dňom, keď sa začalo súdne konanie ohľadne nároku, proti ktorému vzájomná žaloba smeruje, ak sa obidva nároky vzťahujú na tú istú zmluvu alebo na niekoľko zmlúv, uzavretých na základe jedného rokovania alebo niekoľkých súvisiacich rokovaní; inak sa na premlčanie nároku, uplatneného vzájomnou žalobou, primerane použije § 153 ods. 1.

§ 155
Spočívanie premlčacej lehoty medzi niektorými osobami

(1) Premlčacia lehota neplynie
   a) medzi manželmi,
   b) medzi osobami žijúcimi v spoločnej domácnosti,
   c) medzi zákonným zástupcom a zastúpeným.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak ide o opakujúce sa plnenie alebo príslušenstvo pohľadávky.

TRETÍ ODDIEL
PRÁVNE NÁSLEDKY PREMLČANIA

§ 156
Účinky premlčania

(1) Uplynutím premlčacej lehoty sa nárok premlčí.

(2) Po premlčaní nároku môže povinná osoba odmietnuť plniť; nemôže sa však z dôvodu premlčania domáhať vrátenia plnenia.

§ 157
Námietka premlčania v súdnom konaní

(1) Na premlčanie prihliadne súd iba na námietku. Ak sa povinná osoba v konaní pred súdom premlčania dovolá, nemožno premlčaný nárok veriteľovi priznať.

(2) Aj po premlčaní môže veriteľ v súdnom konaní uplatniť svoj nárok pri započítaní, ak
   a) sa obidva nároky vzťahujú na tú istú zmluvu alebo na niekoľko zmlúv, uzavretých na základe jedného rokovania alebo niekoľkých súvisiacich rokovaní, alebo
   b) bolo možné započítať pohľadávku, z ktorej tento nárok vyplýva proti pohľadávke druhej strany pred uplynutím premlčacej lehoty.

(3) Ak sú strany povinné vrátiť si navzájom plnenie, ktoré nadobudli podľa neplatnej alebo zrušenej zmluvy, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhá strana mohla premlčanie namietať; to platí aj vtedy, ak vzájomné plnenie alebo jeho časť zatiaľ poskytla iba jedna strana, alebo ak strany plnili navzájom v rôznom čase.

(4) Práva namietnuť premlčanie sa nemožno vopred vzdať.

§ 158
Námietka premlčania nároku, ktorý sa neuplatňuje na súde

(1) Ak po uplynutí premlčacej lehoty namietne povinná osoba premlčanie nároku, ktorý sa neuplatňuje na súde, nemôže veriteľ takýto nárok vykonať.

(2) Právo, z ktorého vyplýva premlčaný nárok, ktorý podľa odseku 1 nemožno vykonať, zanikne. Ak je toto právo zapísané vo verejnom zozname alebo registri, možno ho vymazať na základe rozhodnutia súdu o tom, že zaniklo. Ustanovenie 157ods. 4 sa použije rovnako.

ŠTVRTÝ ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O PREMLČANÍ NIEKTORÝCH NÁROKOV

§ 159
Premlčanie vedľajších nárokov

(1) Najneskôr premlčaním hlavného nároku sa premlčia všetky aj budúce vedľajšie nároky, vrátane nároku na príslušenstvo a nárokov vyplývajúcich z nesplnenia (§ 653), ak zákon neustanovuje inak.

(2) Nárok vyplývajúci z ručenia sa nepremlčí skôr než nárok, ktorý je ručením zabezpečený; to platí aj pre nárok vyplývajúci z finančnej záruky.

(3) Ak bol nárok priznaný rozhodnutím súdu alebo ak dlžník písomne uznal svoj splatný dlh, nepoužije sa desaťročná premlčacia lehota na príslušenstvo hlavného nároku, ktoré sa stalo splatným po právoplatnosti súdneho rozhodnutia alebo po uznaní dlhu; to platí aj na opakujúce sa plnenie.

§ 160
Premlčanie nárokov zo záložného práva a zádržného práva

(1) Nárok vyplývajúci zo záložného práva sa nepremlčí skôr než nárok, ktorý je záložným právom zabezpečený.

(2) Nárok vyplývajúci zo záložného práva k hnuteľnej veci sa nepremlčí, ak má záložný veriteľ záloh u seba, alebo ho pre neho opatruje iná osoba.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa primerane použijú aj na premlčanie nároku vyplývajúceho zo zádržného práva.

§ 161
Premlčanie nároku zodpovedajúceho vecnému bremenu

Nárok zodpovedajúci vecnému bremenu sa premlčí, ak sa desať rokov nevykonával.

§ 162
Premlčanie nároku na náhradu škody

(1) Premlčacia lehota nároku na náhradu škody začne plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo musel dozvedieť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

(2) Najneskôr sa nárok na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď škoda vznikla, ak tento zákon neustanovuje inak; to neplatí, ak ide o nárok na náhradu škody na zdraví, nárok na náhradu škody pri usmrtení alebo o nárok na náhradu nemajetkovej škody blízkych osôb podľa § 827.

§ 163
Premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia

(1) Premlčacia lehota nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia začne plynúť odo dňa, keď sa ukrátený dozvedel alebo musel dozvedieť, že k bezdôvodnému obohateniu došlo, a kto je povinný ho vydať.

(2) Najneskôr sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 164
Premlčanie nároku z nekalej súťaže

(1) Premlčacia lehota nároku z nekalej súťaže začne plynúť odo dňa, keď sa veriteľ dozvedel alebo musel dozvedieť o konaní zakladajúcom nekalú súťaž a o tom, kto sa tohto konania dopustil.

(2) Najneskôr sa nárok z nekalej súťaže premlčí za desať rokov odo dňa, keď ku konaniu zakladajúcemu nekalú súťaž došlo, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 165
Premlčanie nároku z porušenia práv spotrebiteľa

Ak zákon neustanovuje inak, nárok spotrebiteľa, vyplývajúci z porušenia tohto zákona alebo osobitného predpisu na ochranu práv spotrebiteľa, sa premlčí najneskôr za desať rokov odo dňa

a) keď zanikol záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo
b) keď došlo k porušeniu povinnosti obchodníka, ktoré zakladá nárok spotrebiteľa, ak nejde o porušenie povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy.

PIATY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIE

§ 166
Niektoré práva bez časového obmedzenia

Ak zákon neustanovuje inak, plynutie času nemá vplyv na

a) právo na opakujúce sa alebo nepretržité plnenie, kým právny vzťah trvá; jednotlivé nároky z tohto práva však podliehajú premlčaniu,
b) právo domáhať sa usporiadania práv a povinností rozhodnutím súdu, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva zo zákona,
c) vlastnícke právo a právo vykúpiť reálne bremeno.

Tretí diel
Preklúzia

§ 167
Zánik práva preklúziou

Právo zanikne z dôvodu, že nebolo uplatnené alebo vykonané v určenej lehote (preklúzia), iba ak to ustanovuje zákon. Na zánik práva preklúziou prihliadne súd z úradnej povinnosti.

DRUHÁ ČASŤ
OSOBY

PRVÁ HLAVA
FYZICKÉ OSOBY

§ 168
Právna subjektivita v súkromnom práve

(1) Každý človek je fyzickou osobou so spôsobilosťou na súkromnoprávne práva a povinnosti. Táto spôsobilosť je u všetkých fyzických osôb rovnaká, fyzická osoba jej nemôže byť ani sčasti zbavená a nemôže sa jej vzdať.

(2) Spôsobilosť na právne úkony je spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými úkonmi nadobúdať súkromnoprávne práva a povinnosti. Spôsobilosť na právne úkony fyzickej osoby môže byť plná, čiastočná, alebo obmedzená v rozsahu a spôsobom ustanoveným týmto zákonom alebo osobitným zákonom.

(3) Právna subjektivita je spôsobilosť právnickej osoby na súkromnoprávne práva a povinnosti a jej spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať súkromnoprávne práva a povinnosti.

Prvý diel
Spôsobilosť fyzickej osoby na súkromnoprávne práva a povinnosti

§ 169
Vznik spôsobilosti na práva a povinnosti

(1) Fyzická osoba má spôsobilosť na súkromnoprávne práva a povinnosti od svojho narodenia.

(2) Narodením sa rozumie narodenie živého dieťaťa. Ak sa narodí mŕtve dieťa, hladí sa naň ako keby sa nenarodilo. V pochybnostiach platí, že dieťa sa narodilo živé.

(3) Na počaté dieťa sa hľadí ako na fyzickú osobu so spôsobilosťou na súkromnoprávne práva a povinnosti, ak sa narodí živé. Za deň počatia sa považuje deň, od ktorého prešlo do narodenia dieťaťa 300 dní, ak sa nepreukáže iný deň počatia.

§ 170
Zánik spôsobilosti na práva a povinnosti smrťou

(1) Spôsobilosť fyzickej osoby na súkromnoprávne práva a povinnosti zaniká smrťou.

(2) Smrť sa zisťuje prehliadkou tela mŕtveho predpísaným spôsobom a preukazuje sa vystavením verejnej listiny.

(3) Ak je to právne významné, pri pochybnostiach, ktorá z niekoľkých osôb zomrela skôr, platí, že zomreli súčasne.

§ 171
Vyhlásenie za mŕtveho

(1) Ak smrť nemožno preukázať prehliadkou tela mŕtveho, súd aj bez návrhu vyhlási fyzickú osobu za mŕtvu, ak sa jej smrť preukáže inak. Na fyzickú osobu, ktorá bola vyhlásená za mŕtvu, sa hľadí ako keby zomrela.

(2) Ak sa zistí, že fyzická osoba vyhlásená za mŕtvu žije, na rozhodnutie súdu o vyhlásení za mŕtveho sa neprihliada.

§ 172
Miesto smrti

(1) Ak nie je miesto smrti známe, považuje sa zaň miesto, kde sa našlo telo mŕtveho.

(2) V prípade vyhlásenia za mŕtveho sa za miesto smrti považuje miesto posledného známeho bydliska fyzickej osoby vyhlásenej za mŕtvu.

Druhý diel
Spôsobilosť na právne úkony fyzickej osoby

§ 173
Plná spôsobilosť na právne úkony

(1) Fyzická osoba nadobúda plnú spôsobilosť na právne úkony plnoletosťou, dovŕšením osemnásteho roku života, ak tento zákon neustanovuje inak. V prípade pochybností o veku rozhodne o plnej spôsobilosti na právnej úkony súd, na základe lekárskeho vyšetrenia na určenie veku.

(2) Plnú spôsobilosť na právne úkony možno nadobudnúť skôr než plnoletosťou buď právoplatným rozhodnutím súdu o priznaní plnej spôsobilosti na právne úkony, alebo uzavretím manželstva. Plná spôsobilosť na právne úkony nadobudnutá uzavretím manželstva sa nestráca zánikom manželstva, ani jeho vyhlásením za neplatné.

(3) Súd na návrh prizná plnú spôsobilosť na právne úkony fyzickej osobe, ktorá dovŕšila šestnásty rok života, alebo ktorej plnoletosť zostala sporná aj po lekárskom vyšetrení na určenie veku, ak je schopná sama sa živiť a spravovať si vlastné záležitosti a ak s tým súhlasí jej zákonný zástupca. Bez súhlasu zákonného zástupcu sa jej plná spôsobilosť na právne úkony prizná, len ak je to v jej najlepšom záujme. Návrh súdu podáva fyzická

osoba, ktorá sa domáha plnej spôsobilosti na právne úkony alebo jej zákonný zástupca s jej súhlasom.

§ 174
Čiastočná spôsobilosť na právne úkony maloletých

(1) Maloletý, ktorý nenadobudol plnú spôsobilosť na právne úkony, má čiastočnú spôsobilosť na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej jeho veku. Tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov, ktoré priznávajú maloletému čiastočnú spôsobilosť na konkrétne právne úkony alebo druhy činností na základe dosiahnutia zákonom určeného veku.

(2) Na účinnosť iných úkonov ako úkonov podľa odseku 1 sa vyžaduje súhlas zákonného zástupcu; ak však maloletý medzičasom nadobudol spôsobilosť na príslušný úkon, namiesto súhlasu zákonného zástupcu sa v prípade sporu vyžaduje, aby svoj úkon potvrdil sám. Ak je zákonných zástupcov viac, postačuje súhlas jedného z nich; to neplatí, ak tretia osoba, s ktorou maloletý konal, vedela alebo musela vedieť, že jeden zo zákonných zástupcov s úkonom nesúhlasil.

(3) Zákonný zástupca môže maloletému udeliť súhlas na viaceré budúce úkony určitého druhu, alebo úkony súvisiace s konkrétne vymedzenou činnosťou, iba so schválením súdu. Na odvolanie súhlasu alebo na jeho zmeny sa rovnako vyžaduje schválenie súdom.

(4) Ak sa na súhlas zákonného zástupcu, jeho odvolanie alebo zmenu vyžaduje schválenie súdom, súhlas sa považuje za udelený, odvolaný alebo zmenený právoplatnosťou rozhodnutia súdu. Ak zákon ustanovuje lehotu na uskutočnenie právneho úkonu alebo druhá strana určila zákonnému zástupcovi lehotu na udelenie súhlasu, lehota neplynie až do právoplatnosti schválenia súdom.

§ 175
Súdne obmedzenie spôsobilosti na právne úkony

(1) Obmedziť spôsobilosť na právne úkony fyzickej osoby môže len súd, ak je to v záujme fyzickej osoby, ktorej sa obmedzenie týka, a to len v nevyhnutnom rozsahu, na nevyhnutnú dobu a len, ak na dosiahnutie účelu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony nepostačujú menej obmedzujúce opatrenia. V rozhodnutí o obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd určí rozsah obmedzenia.

(2) Súd môže obmedziť spôsobilosť na právne úkony aj pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre chorobnú závislosť, a to v rozsahu, v akom je to nevyhnutné, aby osoba svojimi úkony nepoškodzovala seba ani iné osoby.

§ 176
Opatrovníctvo a správa majetku osoby s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony

(1) V rozhodnutí o obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd ustanoví fyzickej osobe s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony opatrovníka. Pri výbere opatrovníka súd zohľadní jej záujmy a potreby.

(2) Súd môže už v konaní o obmedzení spôsobilosti na právne úkony ustanoviť osobu, ktorá bude počas konania spravovať majetok fyzickej osoby, o spôsobilosti na právne úkony ktorej súd koná. Rozsah a spôsob správy majetku určí súd.

(3) Ak fyzická osoba s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony koná bez súhlasu opatrovníka vo veci, na ktorú sa vzťahuje právoplatné obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, alebo fyzická osoba, o spôsobilosti na právnej úkony ktorej súd koná, postupuje v rozpore s právoplatným rozhodnutím súdu o správe jej majetku, je právny úkon neplatný , ak z neho vznikla tejto fyzickej osobe škoda a ak ho dodatočne neschválil opatrovník, správca majetku, alebo sama fyzická osoba po tom, ako súd právoplatne rozhodol o jej spôsobilosti na právne úkony vo veci, v ktorej konala.

§ 177
Zmena a zrušenie obmedzenia spôsobilosti na právne úkony

(1) Súd aj bez návrhu rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo odpadnú dôvody, ktoré k nemu viedli, alebo ak zistí, že na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony neboli dané dôvody.

(2) Ak neexistuje iný dôvod na preskúmanie rozhodnutia o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, súd rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony preskúma z úradnej povinnosti každé tri roky od jeho právoplatnosti a posúdi, či dôvody, pre ktoré bola spôsobilosť na právne úkony obmedzená, sú stále dané.

Tretí diel
Obydlie, domácnosť a bydlisko fyzických osôb

§ 178
Obydlie

(1) Obydlím fyzickej osoby je dom, byt, obytná miestnosť alebo iný priestor využívaný na trvalé bývanie, v ktorom fyzická osoba býva.

(2) Obydlie požíva ochranu ako súčasť osobného a rodinného života fyzickej osoby.

§ 179
Domácnosť

(1) Domácnosť tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú v spoločnom obydlí a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby alebo sa inak spoločne podieľajú na ich uspokojovaní.

(2) Domácnosť nezaniká, ak jej člen z vážnych príčin neprebýva v spoločnom obydlí.

§ 180
Bydlisko

(1) Bydliskom je miesto, kde sa fyzická osoba zdržiava trvalo. Ak sa bydlisko nedá takýmto spôsobom zistiť alebo sa dá zistiť len s neprimeranými ťažkosťami, považuje sa zaň miesto, kde má fyzická osoba nahlásený prechodný pobyt, prípadne trvalý pobyt; inak

je bydliskom miesto, kde mala bydlisko naposledy.

(2) Ak fyzická osoba uvádza ako svoje bydlisko iné miesto, než je jej skutočné bydlisko, každý sa môže voči nej dovolávať ako jej bydliska aj tohto iného miesta.

Štvrtý diel
Opatrovníctvo

§ 181
Ustanovenia opatrovníka fyzickej osobe

Súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo porovnateľnej choroby spravidla psychickej, alebo iného zdravotného obmedzenia, ktoré nie je krátkodobé a pre ktoré nie je schopná robiť právne úkony a vyžaduje to ochrana jej záujmov.

§ 182
Dôvody pre ustanovenie opatrovníka

Súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe najmä, ak
a) si to vyžaduje ochrana záujmov toho, kto je neznámy,
b) vyžaduje si to ochrana záujmov toho, koho pobyt nie je známy, ak túto ochranu nemôže zabezpečiť iný zástupca,
c) si nemôže alebo nechce určiť zástupcu sama,
d) z prechodných príčin nemôže zákonný zástupca spravovať záležitosti zastúpenej osoby, ktorých odklad by vážne ohrozil jej záujmy,
e) osobu zastupujú viacerí zástupcovia a ich úkony si odporujú, alebo
f) je tu iný opodstatnený dôvod, pre ktorý je nevyhnutné ustanoviť osobe opatrovníka na ochranu jej záujmov.

§ 183
Vzhliadnutie

(1) Pri ustanovení opatrovníka prihliada súd na záujem osoby, ktorej má byť ustanovený, rešpektuje jej osobnú autonómiu a potreby. Pre naplnenie tohto účelu je povinný súd zistiť jej názor a ak sa to neprieči účelu je povinný vychádzať z neho.

(2) Ak nie je možné zistiť názor osoby, ktorej mám byť ustanovený opatrovník, je súd povinný túto osobu vzhliadnuť.

§ 184
Ustanovenie opatrovníka právnickej osobe

Súd ustanoví opatrovníka aj právnickej osobe, ak to vyžaduje ochrana jej záujmov alebo z iného vážneho dôvodu.

§ 185

Súdom ustanovený opatrovník je zákonným zástupcom opatrovanca.

§ 186
Časové obmedzenie

(1) Ak sú splnené predpoklady pre ustanovenie opatrovníka, ustanoví ho súd na nevyhnutný čas, najdlhšie na dobu troch rokov.

(2) Ak po uplynutí doby podľa odseku 1 pretrvávajú dôvody pre ustanovenie opatrovníka, má sa zato, že opatrovníctvo trvá.

§ 187
Subjekt opatrovníka

(1) Súd ustanoví za opatrovníka osobu, ktorú určil alebo určí ten, komu má byť opatrovník ustanovený.

(2) Ak takto určenej osoby niet, alebo nespĺňa predpoklady pre výkon opatrovníctva, ustanoví súd za opatrovníka osobu blízku alebo inú osobu z rodinného alebo obdobného prostredia, ak je predpoklad, že bude konať v záujme opatrovanca.

§ 188
Verejný opatrovník

Ako verejného opatrovníka môže súd ustanoviť v prípade, že niet iného vhodného subjektu tiež obecalebo iný subjekt, ktorého náplňou je ochrana práv a právom chránených záujmov osôb.

§ 189

Pri výbere opatrovníka súd musí prihliadať na ochranu záujmov opatrovanca pričom zohľadní najmä rozsah vecí, v ktorých bude opatrovník osobu zastupovať.

§ 190
Registrácia

Rozhodnutie o ustanovení opatrovníka je súd povinný zaslať bezodkladne do notárskeho centrálneho registra listín.

§ 191
Práva a povinnosti opatrovníka

(1) Opatrovník je oprávnený konať v rozsahu a medziach rozhodnutia súdu, ktorým bol ustanovený.

(2) Opatrovník je povinný udržiavať s opatrovancom pravidelný osobný kontakt, prejavovať o neho skutočný záujem, zohľadňovať jeho zdravotný stav a chrániť jeho záujmy.

(3) Opatrovník je povinný vopred informovať opatrovanca o podstatných záležitostiach spôsobom zodpovedajúcim jeho zdravotnému stavu tak, aby porozumel povahe a následkom právnych úkonov opatrovníka.

(4) Opatrovník je povinný pri výkone opatrovníctva prihliadať na vôľu opatrovanca, ak nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.

(5) Opatrovník je povinný bezodkladne oznámiť súdu všetky okolnosti, ktoré mu bránia riadnemu výkonu práv a povinností vyplývajúcich mu z jeho postavenia.

§ 192

(1) Opatrovník nie je oprávnený bez súhlasu súdu zmeniť bydlisko opatrovanca, rozhodnúť o zásahoch do jeho integrity alebo umiestnení opatrovanca do pobytového zariadenia sociálnych služieb.

(2) Opatrovník nie je oprávnený bez súhlasu súdu rozhodnúť o zmene osobného stavu opatrovanca.

(3) Ak opatrovník spravuje majetok opatrovanca, nie je oprávnený bez súhlasu súdu uskutočňovať úkony nad rámec bežných.

§ 193
Povinnosť mlčanlivosti

Opatrovník je povinný vo vzťahu k tretím osobám zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, ktoré mu boli zverené alebo oznámené pri výkone jeho funkcie.

§ 194
Zodpovednosť opatrovníka

Opatrovník zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone svojej funkcie.

§ 195
Kontrola výkonu opatrovníctva

(1) Súd kontroluje výkon opatrovníctva najmä prostredníctvom písomných správ opatrovníka podávaných aspoň raz za šesť mesiacov, ak súd neustanoví inak.

(2) Ak je to pre ochranu záujmov opatrovanca potrebné nariadi súd za účelom prejednania správ opatrovníka pojednávanie.

(3) Súd môže aj bez návrhu vydať príkazy alebo urobiť iné vhodné opatrenia, ak si to vyžaduje ochrana záujmov opatrovanca.

§ 196
Náležitosti správy

(1) Správa o výkone opatrovníctva musí obsahovať údaje v závislosti od toho, ako bol vymedzený rozsah oprávnení opatrovníctva a účel, pre ktorý bol opatrovník ustanovený.

(2) Správa musí obsahovať najmä
a) meno a priezvisko opatrovanca, názov a identifikačné údaj právnickej osoby,
b) identifikáciu bydliska alebo sídla opatrovanca,

c) opis zdravotného stavu osoby opatrovanca,
d) frekvenciu osobného kontaktu opatrovníka a opatrovanca,
e) informácie o záležitostiach obstaraných opatrovníkom,
f) ak bol opatrovník ustanovený aj pre správu majetku, musí správa obsahovať najmä výšku mesačných príjmov a výdavkov, vrátane mimoriadnych, záväzky, najmä dlhy, pôžičky a ich výšku, spôsob ich plnenia, sporenia, plnenie vyživovacej povinnosti, ďalšie zmeny súvisiace s majetkom opatrovanca,
g) iné dôležité skutočnosti týkajúce sa opatrovanca najmä o životnej úrovni opatrovanca, o jeho aktivitách, rozvoji a vzdelávaní.

(3) Prílohami správy musia byť všetky podstatné dokumenty ako sú zmluvy, príkazy, rozhodnutia súdu o schvaľovaní právnych úkonov a iné právne významné listiny.

§ 197
Zánik opatrovníctva

Výkon opatrovníctva zaniká
a) splnením účelu na ktorý bol ustanovený,
b) smrťou opatrovanca,
c) odvolaním opatrovníka súdom, ak stratí spôsobilosť na právne úkony alebo stratí spôsobilosť na riadny výkon tejto funkcie,
d) odvolaním opatrovníka na návrh opatrovanca,
e) uplynutím času, ak bol ustanovený na určený čas,
f) na základe návrhu opatrovníka.

§ 198
Prechod výkonu funkcie opatrovníka

Ak súdom ustanovený opatrovník zomrie, alebo právnická osoba v postavení opatrovníka zanikne, prechádza výkon funkcie na verejného opatrovníka, ktorého určí súd na čas, kým nerozhodne o ustanovení nového opatrovníka.

Piaty diel
Podporované rozhodovanie

§ 199
Podpora pri rozhodovaní

Podpora pri rozhodovaní je súborom opatrení na zabezpečenie:
a) prístupu fyzických osôb k pomoci pri právnych úkonoch
b) primeraných záruk na zabránenie zneužitiu pomoci pri právnych úkonoch
c) pomoci pri strate schopnosti fyzickej osoby prejaviť svoju vôľu.

§ 200
Obsah podporovaného rozhodovania

(1) Pomoc pri právnych úkonoch sa vzťahuje na prijímanie vlastných rozhodnutí pri rešpektovaní práva, vôle a voľby fyzickej osoby, ktorá takúto pomoc potrebuje pre konkrétny účel a v ňou určených záležitostiach a rozsahu.

(2) Pomoc formou podpory pri rozhodovaní predchádza ustanoveniu opatrovníka.

§ 201
Podporca

Podporcom je ten , kto je oprávnený poskytovať pomoc pri právnych úkonoch fyzickej osobe.

§ 202

(1) Podporcom nemôže byť ten, kto nie je spôsobilý na právne úkony, ani ten, ktorého záujmy sú v kolízii so záujmami podporovaného. Podporcom nemôže byť pobytové zariadenie sociálnej služby ani zamestnanec pobytového zariadenia sociálnej služby, v ktorom je podporovaný prijímateľom.

(2) Podporca musí konať osobne a len v rozsahu dohodnutom v zmluve o podpore pri rozhodovaní.

(3) Podporovaný môže mať aj viac podporcov, ak im podporovaný nevymedzí rozsah ich konania, konajú spoločne a nerozdielne.

§ 203
Podporovaný

Podporovaným je fyzická osoba, ktorá požiada podporcu o poskytovanie pomoci pri právnych úkonoch.

§ 204
Vznik podporovaného rozhodovania

(1) Podpora pri rozhodovaní vzniká uzatvorením písomnej zmluvy medzi podporcom a podporovaným.

(2) Zmluvou o podpore pri rozhodovaní sa podporca zaväzuje poskytnúť podporovanému pomoc tým, že bude s jeho súhlasom prítomný pri jeho právnych úkonoch, zabezpečí mu všetky potrebné informácie a bude mu napomáhať radami pri voľbe a rozsahu vlastného rozhodnutia.

§ 205
Náležitosti a forma zmluvy o podpore

(1) V zmluve o podporovanom rozhodovaní sa musí uviesť rozsah pomoci pri právnych úkonoch.

(2) Zmluva o podpore musí byť spísaná formou notárskej zápisnice a nadobúda účinnosť registráciou v notárskom centrálnom registri listín.

(3) Zmluva o podpore pri rozhodovaní nebráni udeleniu plnomocenstva podľa § 117.

(4) Určenie a postavenie dôverníka upravuje osobitný predpis.

§ 206
Práva a povinnosti podporcu

(1) Podporca je povinný viesť evidenciu o úkonoch pomoci pri právnych úkonoch podporovaného.

(2) Podporca nesmie ohroziť záujmy podporovaného nevhodným ovplyvňovaním, ani konaním v neprospech podporovaného.

(3) Podporca postupuje pri plnení svojich povinností v súlade s rozhodnutiami podporovaného. Ak podporovaný koná v písomnej forme, môže podporca pripojiť svoj podpis s uvedením svojej funkcie, prípadne s údajom o podpore, ktorú podporovanému poskytol.

(4) Činnosť podporcu podlieha dozoru podľa osobitného predpisu a pomoci pri uplatňovaní práva na spôsobilosť na právne úkony.

(5) Podporca má právo namietať neplatnosť právneho úkonu podporovaného.

§ 207
Zodpovednosť podporcu

Podporca zodpovedná podporovanému za škodu spôsobenú podporovanému pri výkone podporovaného rozhodovania.

§ 208
Zánik zmluvy o podporovanom rozhodovaní

(1) Zmluva o podporovanom rozhodovaní zaniká:
a) dohodou medzi podporovaným a podporcom,
b) odstúpením od zmluvy,
c) smrťou podporovaného alebo podporcu,
d) uplynutím času,
e) pominutím dôvodu, pre ktorý bola uzavretá.

(2) Účinnosť zániku zmluvy o podpore nastane výmazom z notárskeho centrálneho registra listín.

(3) Na neplatnosť zmluvy o podporovanom rozhodovaní sa vzťahujú všeobecné ustanovenia o dôvodoch neplatnosti zmluvy.

Šiesty diel
Ochrana osobnosti

§ 209
Základné ustanovenia

(1) Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti.

(2) Chránený je najmä život, zdravie, ľudská dôstojnosť, česť, súkromie, meno a prejavy osobnej povahy, ako aj právo žiť v priaznivom životnom prostredí.

§ 210
Privolenie fyzickej osoby

(1) Písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

(2) Privolenie nie je potrebné, ak sa vyhotovia alebo použijú písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové alebo obrazové a zvukové záznamy na úradné účely na základe zákona.

(3) Podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.

§ 211
Nároky z práva na ochranu osobnosti

Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti a aby sa odstránili následky týchto zásahov

§ 212
Postmortálna ochrana osbnosti

Po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jej rodičom.

DRUHÁ HLAVA
PRÁVNICKÉ OSOBY

Prvý diel
Základné ustanovenia

§ 213
Právna subjektivita

(1) Právnická osoba je od svojho vzniku až po zánik spôsobilá na všetky práva a povinnosti, okrem tých, ktorých nevyhnutnou podmienkou sú prirodzené vlastnosti fyzickej osoby.

(2) Spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti môže byť obmedzená len zákonom.

§ 214
Majetková samostatnosť právnickej osoby

(1) Právnická osoba zodpovedá za svoje záväzky celým svojím majetkom.

(2) Zákon ustanoví, ktoré osoby a v akom rozsahu ručia z dôvodu svojej účasti na právnickej osobe za jej záväzky.

(3) Po zániku právnickej osoby ručia osoby, ktoré získali podiel na likvidačnom zostatku, za jej záväzky do výšky tohto podielu a vo zvyšnom rozsahu tak, ako za ne ručili počas trvania právnickej osoby.

§ 215
Možnosť odchýlenia sa od úpravy právnických osôb

Zakladateľským právnym úkonom ani stanovami nemožno usporiadať práva a povinnosti medzi členmi právnickej osoby, ich práva a povinnosti k nej alebo pravidlá správy právnickej osoby odchylne od zákona ani vtedy, ak by sa tým zasiahlo do existencie a trvania právnickej osoby, zákonom vyžadovanej štruktúry jej orgánov vrátane ich základnej pôsobnosti a ďalších charakteristických vlastností danej formy právnickej osoby.

§ 216
Druhy právnických osôb

Právnickými osobami sú
a) združenia fyzických osôb alebo právnických osôb,
b) účelové združenia majetku,
c) jednotky územnej samosprávy,
d) iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

§ 217
Zakázané právnické osoby

Zakazuje sa právnická osoba,
a) ktorej účelom je popierať alebo obmedzovať osobné, politické alebo iné práva ľudí pre ich pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie, roznecovať nenávisť a neznášanlivosť z týchto dôvodov, podporovať násilie alebo inak porušovať ústavný poriadok a zákony,
b) ktorej účelom je porušenie práva alebo dosahovanie svojich cieľov nezákonným spôsobom, alebo
c) ktorá je ozbrojená alebo má ozbrojené zložky; za takú sa nepovažuje združenie, ktorého členovia držia alebo používajú strelné zbrane za podmienok ustanovených osobitným zákonom na športové alebo kultúrne účely alebo na výkon práva poľovníctva.

D r u h ý d i e l
Založenie, zriadenie a vznik právnickej osoby

§ 218
Založenie a zriadenie právnickej osoby

(1) Právnickú osobu možno založiť jednostranným právnym úkonom, zmluvou alebo iným zakladateľským právnym úkonom ustanoveným zákonom.

(2) Právnickú osobu možno zriadiť tiež zákonom alebo na základe zákona zakladateľským právnym úkonom orgánu verejnej moci.

(3) Zakladateľský právny úkon musí mať písomnú formu a musí obsahovať aspoň
   a) meno a priezvisko (názov) a bydlisko (sídlo) zakladateľa alebo zakladateľov,
   b) názov právnickej osoby,
   c) sídlo právnickej osoby,
   d) účel založenia právnickej osoby a prípadne aj predmet činnosti, ktorými bude účel napĺňaný,
   e) určenie počtu členov orgánov právnickej osoby a určenie ich prvých členov, a to v rozsahu mena a priezviska (názvu) a bydliska (sídla).

§ 219
Sídlo právnickej osoby

(1) Sídlom právnickej osoby zapísanej v obchodnom registri alebo inom zákonom určenom registri (verejný register) je adresa, ktorá je uvedená v tomto verejnom registri bez ohľadu na to, kde je miesto jej riadenia. Ak bolo v zakladateľskom úkone určené sídlo označením obce bez určenia adresy, tak sa uvedie najneskôr v návrhu na zápis do registra.

(2) Sídlo právnickej osoby založenej podľa práva Slovenskej republiky musí byť na území Slovenskej republiky.

§ 220
Vznik právnickej osoby

(1) Právnická osoba vzniká zápisom do verejného registra.

(2) Ak návrh na zápis právnickej osoby do verejného registra nebol podaný do 90 dní od jej založenia, tak zakladateľský úkon stráca účinnosť.

(3) Právnická osoba zriadená zákonom vzniká dňom nadobudnutia účinnosti zákona, ibaže by zákon ustanovoval neskorší deň jej vzniku.

(4) Právnická osoba zriadená zakladateľským úkonom orgánu verejnej moci formou rozhodnutia, vzniká dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ak z rozhodnutia nevyplýva neskorší deň jej vzniku.

§ 221
Konanie pred vznikom právnickej osoby

(1) Osoby, ktoré konajú v mene právnickej osoby pred jej vznikom, sú z tohto konania zaviazané spoločne a nerozdielne.

(2) Ak právnická osoba schváli konanie v jej mene podľa odseku 1 do troch mesiacov od svojho vzniku, tak platí, že je z tohto konania od počiatku zaviazaná namiesto konajúcich osôb. Právnická osoba bez zbytočného odkladu oznámi stranám zmluvy, že toto konanie schválila.

(3) Z iných právnych skutočností, najmä protiprávnych úkonov súvisiacich so vznikom právnickej osoby, z ktorých by bola právnická osoba zaviazaná voči veriteľovi, ak by nastali po vzniku právnickej osoby, je právnická osoba zaviazaná od počiatku.

§ 222
Neplatnosť právnickej osoby

(1) Po vzniku právnickej osoby sa nemožno domáhať určenia, že právnická osoba nevznikla alebo že jej zakladateľský úkon je neplatný.

(2) Súd môže aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti právnickej osoby, len ak
a) nebol vyhotovený zakladateľský úkon alebo nebola dodržaná zákonom predpísaná forma tohto úkonu pre príslušný typ právnickej osoby,
b) je zakázanou právnickou osobou, alebo je predmet jej činnosti podľa zakladateľského úkonu v rozpore so zákonom alebo odporuje dobrým mravom,
c) v zakladateľskom úkone alebo v stanovách chýba zákonom požadovaná náležitosť, alebo
d) počet na právne úkony spôsobilých zakladateľov bol menší ako vyžaduje zákon, a tento nedostatok nebol odstránený.

(3) Právne vzťahy, do ktorých neplatná právnická osoba vstúpila, nie sú rozhodnutím súdu o neplatnosti právnickej osoby dotknuté.

Tretí diel
Orgány právnickej osoby

§ 223
Sústava orgánov

Právnická osoba má štatutárny orgán a iné orgány ustanovené zákonom. Právnická osoba môže vytvoriť aj iné orgány.

§ 224
Člen orgánu

Osoba, ktorá bola ustanovená do funkcie člena orgánu právnickej osoby rozhodnutím jej členov alebo iného orgánu právnickej osoby (člen orgánu), musí byť plne svojprávna. Nestane sa členom skôr, než dá s členstvom súhlas.

§ 225
Právnická osoba ako člen orgánu

(1) Členom orgánu právnickej osoby môže byť aj právnická osoba. V orgáne ju zastupuje splnomocnená fyzická osoba, ktorá spĺňa podmienky, aby mohla byť členom orgánu.

(2) Ak sa člen orgánu zapisuje do verejného registra, tak sa k právnickej osobe ako členovi orgánu uvedie aj fyzická osoba, ktorá ju v tomto orgáne zastupuje.

(3) Povinnosti člena orgánu, ktorý je právnickou osobou, sa vzťahujú aj na toho, kto ho v orgáne zastupuje. Za porušenie povinností člena orgánu zodpovedá právnická osoba ako člen orgánu spoločne a nerozdielne s osobou, ktorá ju v orgáne zastupuje.

§ 226
Uznesenie kolektívneho orgánu

(1) Orgán právnickej osoby tvorený viacerými osobami (kolektívny orgán) rozhoduje uznesením. Uznášaniaschopný je kolektívny orgán vtedy, ak sa rozhodovania zúčastní aspoň polovica osôb, ktoré ho tvoria; uznesenia prijíma hlasovaním nadpolovičnou väčšinou zúčastnených.

(2) Kolektívny orgán určí spomedzi osôb, ktoré ho tvoria, predsedu. Predseda zvoláva, pripravuje a riadi schôdze orgánu.

(3) Kolektívny orgán môže prijímať uznesenia aj mimo svojho zasadnutia. Návrh uznesenia predkladá predseda osobám oprávneným hlasovať na vyjadrenie s oznámením lehoty, v ktorej sa majú k nemu vyjadriť. Ak sa osoba v určenej lehote nevyjadrí, tak platí, že s návrhom nesúhlasí. Výsledky hlasovania oznámi predseda spôsobom obvyklým v právnickej osobe.

(4) Platnosť hlasovania pri prijímaní uznesenia nie je možné samostatne napadnúť, preskúmať ani zrušiť.

(5) Kolektívny orgán môže prijať rokovací poriadok alebo iný vnútorný predpis, ktorým upraví postup pri prijímaní uznesení a činnosť kolektívneho orgánu.

§ 227
Zápisnica o rozhodnutí

(1) Zo zasadnutia orgánu zabezpečí jeho predseda, inak osoba, ktorá ho zvolala, vyhotovenie zápisnice, a to do 30 dní od zasadnutia.

(2) Zo zápisnice musí byť zrejmé aspoň to, kto a ako zasadnutie zvolal, kedy a kde sa konalo, kto sa rozhodovania zúčastnil, kto zasadnutie viedol, aké rozhodnutia boli prijaté a kedy bola zápisnica vyhotovená.

(3) Ustanovenia odseku 1 a odseku 2 platia primerane v prípade rozhodovania mimo zasadnutia orgánu a pre zápis o rozhodnutí jednočlenného orgánu.

§ 228
Osobný výkon funkcie člena orgánu

(1) Člen orgánu vykonáva funkciu osobne.

(2) Člen kolektívneho orgánu môže pre jednotlivý prípad splnomocniť iného člena tohto orgánu, aby ho pri hlasovaní zastúpil vymedzeným spôsobom. V prípade, že člen kolektívneho orgánu takto hlasuje ako splnomocnený zástupca platí, že hlasuje v postavení člena kolektívneho orgánu.

(3) Členovia kolektívneho orgánu, ktorí sú oprávnení konať v mene právnickej osoby spoločne, môžu splnomocniť jedného z nich, aby v jednotlivom prípade za ňu konal vymedzeným spôsobom. V prípade, že člen kolektívneho orgánu takto koná ako splnomocnený zástupca platí, že koná v postavení člena kolektívneho orgánu.

§ 229
Právny vzťah medzi členom orgánu a právnickou osobou

(1) Zmluvu medzi členom orgánu a právnickou osobou upravujúcu ich vzájomné práva a povinnosti schvaľuje orgán, ktorý je oprávnený člena orgánu ustanoviť.

(2) Ak zmluva medzi členom orgánu a právnickou osobou neurčuje inak, na vzájomné práva a povinnosti medzi právnickou osobou a členom orgánu sa použijú primerane ustanovenia o príkaznej zmluve.

(3) V zmluve podľa odseku 1 možno dohodnúť, že člen orgánu vykonáva funkciu v pracovnoprávnom vzťahu. Ustanovenia tohto zákona o právach a povinnostiach členov orgánu tým nie sú dotknuté.

(4) Nárok na odmenu má člen orgánu len vtedy, ak to vyplýva zo zmluvy medzi ním a právnickou osobou, zakladateľského úkonu alebo stanov alebo rozhodnutia toho, kto člena orgánu ustanovil. Predpokladá sa, že plnenie poskytnuté právnickou osobou členovi orgánu je odmenou za výkon jeho funkcie člena orgánu.

§ 230
Lojalita člena orgánu

(1) Člen orgánu je povinný vykonávať svoju funkciu lojálne, najmä musí dodržiavať mlčanlivosť o záležitostiach právnickej osoby, ktorých dôvernosť je v záujme právnickej osoby, a to aj po skončení jeho členstva v orgáne, nesmie si prisvojiť jej majetok ani inak uprednostniť svoje záujmy pred záujmami právnickej osoby. Povinnosť právnickej osoby sprístupňovať alebo zverejňovať informácie podľa osobitných predpisov tým nie je dotknutá.

(2) Pri poskytnutí informácií inému orgánu právnickej osoby, jeho členovi ako aj tretím osobám alebo orgánom verejnej moci v rozsahu, v akom sú na to zákonom, zakladateľským úkonom, stanovami alebo zmluvou oprávnení, urobí člen orgánu primerané opatrenia na ochranu dôvernosti informácií pred ich prezradením tretím osobám.

(3) Zakladateľský úkon alebo stanovy môžu určiť, kedy a v akom rozsahu nesmie člen orgánu vykonávať činnosť, ktorá by bola pre právnickú osobu konkurenčnou.

§ 231
Hroziaci stret záujmov

(1) Člen orgánu, ktorý sa dozvie, že právnická osoba zamýšľa urobiť úkon alebo urobila úkon, pri ktorom hrozí stret záujmu právnickej osoby s jeho záujmom, záujmom iného člena orgánu alebo záujmom blízkej osoby člena orgánu či právnickej osoby, v ktorej má člen orgánu majetkovú účasť alebo ktorú zastupuje (hroziaci stret záujmov), bez zbytočného odkladu o dotknutom záujme a, ak je to možné, aj o jeho peňažnom vyjadrení, upovedomí orgán, ktorý dotknuté rozhodnutia prijíma, ako aj dozorný orgán alebo, ak ho niet, orgán, ktorý ho ustanovil.

(2) Člen orgánu podľa odseku 1 nesmie urobiť úkon, pri ktorom hrozí stret záujmov, alebo byť inak činný, kým naň dozorný orgán alebo, ak ho niet, orgán, ktorý člena orgánu ustanovil, takýto postup neudelí súhlas. Predpokladá sa, že súhlas vylučuje stret záujmov.

(3) Porušením zákazu vyplývajúceho z odsekov 1 a 2 nie je dotknutá platnosť úkonu právnickej osoby.

(4) Napriek porušeniu zákazu vyplývajúceho z odsekov 1 a 2 z konania člena orgánu vznikajú právne následky pre právnickú osobu.

§ 232
Nároky z porušenia lojality

(1) Právnická osoba môže požadovať od člena orgánu, ktorý porušil povinnosti podľa § 228 alebo§ 229, aby podal všetky informácie a odovzdal všetky dokumenty vzťahujúce sa na konanie, pri ktorom nekonal lojálne, a aby vydal všetko, čo z tohto konania nadobudol.

(2) Ak druhá strana zmluvy vedela alebo mala vedieť o strete záujmov, tak právnická osoba môže od nej a od člena orgánu požadovať, aby sa stala oprávnenou a povinnou osobou z tohto právneho úkonu namiesto člena orgánu.

(3) Nárok na náhradu škody tým nie je dotknutý.

§ 233
Povinnosť konať svedomito

(1) Člen orgánu musí konať svedomito ako dobrý hospodár.

(2) Svedomito ako dobrý hospodár koná ten, kto svoju činnosť vykonáva so znalosťami, schopnosťami a opatrnosťou, aká sa bežne vyžaduje od rozumných osôb v jeho postavení, ako aj v súlade s osobitnou svedomitosťou jemu vlastnou.

(3) Prípustné rozdelenie úloh v rámci kolektívneho orgánu nezbavuje jeho člena povinnosti dohliadať na výkon rozdelených úloh.

§ 234
Úľava pri podnikateľskom rozhodovaní

Člen orgánu pri podnikateľskom rozhodnutí neporuší povinnosť konať svedomito, ak postupoval informovane a dobromyseľne, že koná v záujme právnickej osoby.

§ 235
Účinky schválenia a dohôd o obmedzení voči veriteľom

Akékoľvek schválenie alebo súhlas orgánu právnickej osoby, vzdanie sa práva zo strany právnickej osoby a ani iná dohoda medzi ňou a členom orgánu, ktorá vedie k obmedzeniu alebo vylúčeniu zodpovednosti člena orgánu za škodu alebo uspokojenia jej iných majetkových nárokov, nie je účinná voči jej veriteľom.

§ 236
Premlčanie nároku voči členovi orgánu

Nároky právnickej osoby voči členovi orgánu na náhradu škody a iné nároky vyplývajúce z porušenia jeho povinností voči právnickej osobe sa nepremlčia skôr, než jeden rok po tom, ako prestal byť členom orgánu.

§ 237
Uplatňovanie nárokov voči členovi orgánu

(1) Ak je zriadený dozorný orgán, tak v konaní o náhradu škody alebo o inom nároku právnickej osoby voči členovi orgánu môže právnickú osobu zastupovať aj člen dozorného orgánu ním poverený.

(2) Poverený člen dozorného orgánu je za účelom zastúpenia podľa odseku 1 oprávnený robiť za právnickú osobu právne úkony súvisiace s uplatnením nároku.

§ 238
Faktický orgán

Rovnaké povinnosti a zodpovednosť ako člen orgánu má aj osoba, ktorá vykonáva činnosti, akoby bola členom orgánu.

§ 239
Zánik funkcie člena orgánu

(1) Funkcia člena orgánu zaniká
a) uplynutím funkčného obdobia, ak bolo určené,
b) vzdaním sa funkcie k určitému dňu, inak okamžite,
c) odvolaním orgánom, ktorý člena orgánu ustanovil do funkcie; za odvolanie sa považuje aj ustanovenie inej osoby do funkcie doterajšieho člena orgánu,
d) stratou predpokladov potrebných na výkon funkcie; neskorším odpadnutím dôvodu, pre ktorý stratil predpoklady na výkon funkcie, sa výkon funkcie neobnovuje,
e) smrťou člena orgánu alebo zánikom právnickej osoby, ktorá je členom orgánu,
f) ustanovením likvidátora, ak ide o člena štatutárneho orgánu.

(2) Ak orgán, ktorý je oprávnený odvolať člena orgánu z funkcie, neurčí v rozhodnutí o odvolaní inak, tak je odvolanie účinné prijatím rozhodnutia.

(3) Ak právnickej osobe hrozí vznik škody alebo sú potrebné iné neodkladné úkony, tak člen orgánu, ktorého funkcia zanikla, bezodkladne upovedomí právnickú osobu o tom, aké opatrenia treba urobiť na odvrátenie škody alebo aké úkony je potrebné urobiť.

PRVÝ ODDIEL
ZODPOVEDNOSŤ ČLENA ORGÁNU

§ 240
Zodpovednosť člena orgánu za škodu

(1) Člen orgánu zodpovedá právnickej osobe za škodu, ktorú jej spôsobil výkonom svojej funkcie.

(2) Ak škodu spôsobili viacerí členovia orgánu, tak za ňu zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

(3) Člen orgánu nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že svoje povinnosti príslušným konaním neporušil, mal na toto konanie súhlas orgánu, ktorý ho do funkcie ustanovil, alebo tento orgán jeho konanie následne schválil.

§ 241
Úľava pri výkone čestnej funkcie

(1) Člen orgánu právnickej osoby, ktorej hlavnou činnosťou nie je podnikanie, ktorý vykonáva funkciu bezodplatne alebo za odplatu, ktorá za rok nepresahuje sumu zodpovedajúcu sume mesačnej minimálnej mzdy, je povinný nahradiť právnickej osobe škodu spôsobenú porušením povinnosti konať svedomito len vtedy, ak ju spôsobil úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti.

(2) Ak je člen orgánu uvedený v odseku 1 povinný nahradiť veriteľovi právnickej osoby škodu podľa osobitného predpisu, ktorú jej spôsobil pri výkone svojej funkcie, tak môže od právnickej osoby požadovať, aby plnila tomuto veriteľovi namiesto neho alebo aby mu nahradila plnenie, a to v rozsahu, ktorý presahuje to, čo by bol povinný hradiť ako jej zamestnanec. To neplatí, ak škodu spôsobil úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti.

DRUHÝ ODDIEL
NEDOSTATKY ROZHODNUTÍ ORGÁNOV PRÁVNICKEJ OSOBY

§ 242
Kontrola orgánom právnickej osoby

(1) V stanovách možno určiť, ktorý orgán právnickej osoby rozhoduje spory vyplývajúce z vnútorných pomerov právnickej osoby a preskúmava rozhodnutia jeho orgánov.

(2) Zakladateľský právny úkon alebo stanovy určia spôsob obsadzovania členov orgánu na riešenie sporov tak, aby bola zabezpečená ich nestrannosť a nezaujatosť ako aj právo

všetkých členov na prístup k tomuto orgánu a konaniu pred ním.

§ 243
Neplatné rozhodnutie orgánu právnickej osoby

(1) Rozhodnutie orgánu právnickej osoby, ktorého prijatím alebo pri prijatí ktorého bol porušený zákon, je neplatné, ak pre naplnenie účelu zákona nepostačí možnosť zrušenia rozhodnutia.

(2) Rozhodnutie orgánu právnickej osoby je neplatné aj vtedy, ak ním orgán prekročil pôsobnosť, ktorú mu zákon umožňuje zveriť.

§ 244
Zrušiteľné rozhodnutie orgánu právnickej osoby

(1) Rozhodnutie orgánu právnickej osoby, ktoré nie je preskúmateľné iným orgánom právnickej osoby, zruší súd, ak jeho prijatím alebo pri jeho prijatí došlo k porušeniu zákona, stanov alebo práva člena právnickej osoby. Rovnako možno zrušiť rozhodnutie, ktoré je preskúmavané iným orgánom právnickej osoby a tento orgán nerozhodol do šiestich mesiacov od podania návrhu.

(2) Súd rozhodnutie nezruší, ak porušenie podľa odseku 1
a) nemohlo mať vplyv na jeho prijatie alebo obsah,
b) spočíva v rozpore so zmluvným záväzkom hlasovať alebo rozhodovať určitým spôsobom alebo
c) nemalo závažné následky a ochrany hodný záujem si vyžaduje, aby súd rozhodnutie nezrušil.

§ 245
Žaloba o zrušenie rozhodnutia orgánu právnickej osoby

(1) Žalobu o zrušenie rozhodnutia orgánu právnickej osoby môže proti právnickej osobe podať
a) člen štatutárneho orgánu alebo dozorného orgánu poverený týmto orgánom, správca podľa všeobecného predpisu o konkurznom konaní,
b) člen právnickej osoby, bývalý člen právnickej osoby, člen orgánu právnickej osoby, alebo bývalý člen orgánu právnickej osoby, ak ide o rozhodnutie orgánu právnickej osoby, ktorým boli porušené ich práva alebo
c) každý člen právnickej osoby proti rozhodnutiu členskej schôdze, ak hlasoval proti prijatiu rozhodnutia alebo sa odôvodnene nezúčastnil hlasovania.

(2) Žalobu možno podať do troch mesiacov odo dňa, keď sa o prijatí rozhodnutia žalobca dozvedel, najneskôr však do šiestich mesiacov od jeho prijatia, inak toto právo zanikne.

(3) Ak je rozhodnutie orgánu preskúmavané iným orgánom (§ 242) a rozhodnutie preto nie je možné zrušiť, začína lehota podľa odseku 2 plynúť odo dňa, keď sa o prijatí rozhodnutia tohto iného orgánu žalobca dozvedel.

(4) Ak žalobu podal člen štatutárneho orgánu a právnická osoba nemôže byť zastúpená ostatnými členmi štatutárneho orgánu, tak ho zastupuje poverený člen dozorného

orgánu, inak osoba určená členskou schôdzou.

§ 246
Informácia o žalobe

Štatutárny orgán vhodným spôsobom oboznámi dozorný orgán a členov právnickej osoby o tom, že proti rozhodnutiu orgánu právnickej osoby bola podaná žaloba o určenie jeho neplatnosti alebo o jeho zrušení.

§ 247
Osobitné ustanovenia o konaní

(1) Žaloby viacerých žalobcov, ktorí sa domáhajú určenia neplatnosti alebo zrušenia toho istého rozhodnutia orgánu právnickej osoby, sa spoja a prejednajú v jednom konaní, ak sú založené na súvisiacich skutkových okolnostiach.

(2) Súd v konaní o žalobe postupuje podľa Civilného sporového poriadku.

(3) Rozhodnutie súdu o tom, že rozhodnutie orgánu právnickej osoby je neplatné alebo že sa zrušuje, má účinky voči každému.

(4) Neplatnosť rozhodnutia alebo jeho zrušenie nemá vplyv na práva tretích osôb nadobudnuté dobromyseľne. V pochybnostiach platí, že tretie osoby nadobudli práva dobromyseľne.

(5) Pri zamietnutí žaloby môže súd rozdeliť znášanie trov aj inak, než vyplýva z osobitného zákona, ibaže by žaloba nebola podaná dobromyseľne.

§ 248
Náhrada škody

Ak došlo neplatným alebo zrušeným rozhodnutím orgánu právnickej osoby k podstatnému zásahu do členstva člena právnickej osoby, právnická osoba voči nemu zodpovedá aj za nemajetkovú škodu, ktorá mu týmto rozhodnutím bola spôsobená, a to v peniazoch.

TRETÍ ODDIEL
ŠTATUTÁRNY ORGÁN

§ 249
Vymedzenie štatutárneho orgánu

(1) Pri právnych úkonoch vo všetkých veciach zastupujú právnickú osobu tí, ktorí sú na to ako členovia orgánu oprávnení zakladateľským úkonom alebo zákonom (štatutárny orgán).

(2) Na zastupovanie právnickej osoby jej štatutárnym orgánom sa použije úprava zákonného zastúpenia.

§ 250
Pôsobnosť štatutárneho orgánu

(1) Štatutárny orgán riadi činnosť právnickej osoby a rozhoduje o veciach právnickej osoby, o ktorých nerozhoduje niekto iný. Pri svojom konaní vytvára a napĺňa vôľu právnickej osoby.

(2) Štatutárny orgán zabezpečuje vedenie spoľahlivých záznamov o hospodárskej situácii právnickej osoby, stave jej majetku a záväzkov tak, aby mohol včas zistiť prípadnú hrozbu úpadku a prijať opatrenia, ktoré hroziaci úpadok odvrátia.

(3) Štatutárny orgán zabezpečuje uchovávanie písomností právnickej osoby týkajúcich sa rozhodovania jej orgánov, po celú dobu jej existencie a zaistí ich riadnu archiváciu aj pre prípad jej zániku.

(4) Po každom rozhodnutí, v dôsledku ktorého dôjde k zmene zakladateľského úkonu alebo stanov, štatutárny orgán zabezpečí zmenu v príslušnom registri v rozsahu, v akom sa ho zmena dotýka, a v aktuálnom znení ich uloží v sídle právnickej osoby ako aj v zbierke listín tohto registra, ak je vedená.

§ 251
Pričítanie konania členov štatutárneho orgánu právnickej osobe

(1) Člen štatutárneho orgánu zaväzuje právnickú osobu právnymi úkonmi alebo iným svojim správaním sa pri výkone svojej funkcie.

(2) Oprávnenie štatutárneho orgánu konať za právnickú osobu je oprávnením konať vo všetkých veciach týkajúcich sa právnickej osoby.

(3) Právnickú osobu zaväzuje konanie členov štatutárneho orgánu, aj keď prekročili svojím konaním rozsah predmetu jej činnosti, okrem prípadu, v ktorom sa prekročila pôsobnosť štatutárneho orgánu, ktorú tomuto orgánu zákon zveruje alebo zákon umožňuje zveriť.

(4) Obmedzenie oprávnenia štatutárneho orgánu konať, nie je účinné voči tretím osobám ani v prípade, keď bolo zverejnené. Ak ide o právnickú osobu, ktorý sa zapisuje do verejného registra, obmedzenie štatutárneho orgánu podľa prvej vety sa do verejného registra nezapisuje.

(5) Pri písomnom právnom úkone postačí, ak k názvu právnickej osoby pripojí člen štatutárneho orgánu svoj podpis; ustanovenia o právnych úkonoch uskutočňovaných v elektronickej podobe tým nie sú dotknuté.

§ 252
Kolektívny štatutárny orgán

(1) Ak štatutárny orgán tvorí viacero osôb, tak v zakladateľskom úkone alebo stanovách možno určiť spôsob ich konania za právnickú osobu. Ak nie je spôsob ich konania určený, tak môže každý z nich konať samostatne.

(2) Platnosti právneho úkonu právnickej osoby nebráni, že o ňom nerozhodla väčšina členov

štatutárneho orgánu potrebná na prijatie rozhodnutia.

(3) Štatutárny orgán môže rozhodnúť o deľbe rozhodovacej pôsobnosti medzi jeho jednotlivých členov.

(4) Ak má prejav vôle dôjsť právnickej osobe, tak postačí, ak dôjde ktorémukoľvek z členov štatutárneho orgánu.

(5) Ak je rozhodujúca vedomosť právnickej osoby, postačí, ak danú vedomosť má jeden z členov štatutárneho orgánu.

§ 253
Nedostatky pri obsadzovaní orgánu

Od zverejnenia zápisu štatutárneho orgánu alebo jeho členov do verejného registra sa zapísaná osoba nemôže voči tretím osobám dovolávať porušenia zákona alebo vnútorného predpisu pri voľbe alebo vymenovaní člena štatutárneho orgánu, ibaže by o ich porušení tretia osoba vedela. To platí aj vo vzťahu k členom iných orgánov.

§ 254
Nedostatočné obsadenie štatutárneho orgánu

(1) Ak právnická osoba nemôže uskutočňovať právne úkony v dôsledku nedostatočne obsadeného štatutárneho orgánu, tak môže jej člen, člen orgánu oprávneného vymenovať člena štatutárneho orgánu, ktorý nemôže prijímať rozhodnutia, alebo jej veriteľ požiadať súd o vykonanie potrebných opatrení. To platí aj vtedy, ak v dôsledku nedostatočne obsadeného iného povinne vytváraného orgánu právnickej osoby nemôže tento orgán prijímať rozhodnutia.

(2) Súd môže najmä uložiť právnickej osobe lehotu, v ktorej má nedostatok odstrániť, alebo, ak je to potrebné, aj vymenovať člena tohto orgánu alebo jej ustanoviť opatrovníka.

(3) Trovy konania znáša právnická osoba.

(4) Súd môže uložiť právnickej osobe povinnosť uhradiť osobe vymenovanej za člena štatutárneho orgánu preddavok na jeho odmenu.

(5) V odôvodnenom prípade môže osoba, ktorá osvedčí právny záujem, požiadať súd o odvolanie vymenovaného člena orgánu alebo ustanoveného opatrovníka a vymenovanie či ustanovenie inej osoby.

(6) Funkcia vymenovaného člena orgánu alebo opatrovníka zaniká ustanovením nového člena orgánu namiesto neho.

Štvrtý diel
Názov právnickej osoby a jeho ochrana

§ 255
Názov právnickej osoby

(1) Názvom právnickej osoby je jej pomenovanie, ktoré je určené v zakladateľskom úkone alebo v stanovách a pod ktorým je zapísaná vo verejnom registri, alebo ktoré je uvedené v zákone, ktorým bola zriadená. Právnická osoba robí právne úkony pod svojím názvom.

(2) Súčasťou názvu právnickej osoby musí byť označenie jej právnej formy. Označenie právnej formy nesmú vo svojom názve používať osoby, ktoré nespĺňajú podmienky tejto právnej formy.

(3) Súčasťou názvu je aj dodatok označujúci súčasný právny stav právnickej osoby, najmä dodatok „v likvidácii“, „v konkurze“ alebo „v reštrukturalizácii“.

§ 256
Prípustnosť názvu právnickej osoby

(1) Názov právnickej osoby musí byť spôsobilý ju označiť ako právnickú osobu.

(2) Názov právnickej osoby nesmie odporovať dobrým mravom.

(3) Názov právnickej osoby nesmie pôsobiť klamlivo.

(4) Názov právnickej osoby nesmie byť zameniteľný s názvom inej právnickej osoby. Názvy viacerých právnických osôb môžu vyjadrovať majetkové alebo personálne prepojenie ich členov, ak sú navzájom rozlíšiteľné. Na rozlíšenie názvov právnických osôb nepostačuje rozdielne označenie ich právnej formy.

§ 257
Meno a priezvisko fyzickej osoby v názve právnickej osoby

Súhlas s použitím svojho mena a priezviska v názve právnickej osoby môže fyzická osoba odvolať. V prípade smrti tejto fyzickej osoby môže odvolať súhlas dedič. Ak bol však bez rozumného dôvodu odvolaný súhlas udelený na určitú dobu, tak sa právnickej osobe nahradí vzniknutá škodu.

§ 258
Prevod, prechod a zmena názvu

(1) Názov právnickej osoby nie je možné previesť na inú osobu, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Názov právnickej osoby prechádza na nástupnícku právnickú osobu, ak zaniká pôvodná právnická osoba bez likvidácie a nástupnícka právnická osoba názov prevezme. Ak má nástupnícka právnická osoba inú právnu formu, musí sa zmeniť dodatok v súlade s jej právnou formou.

(3) Zmena názvu nemá vplyv na práva právnickej osoby alebo jej právneho nástupcu k predchádzajúcemu názvu právnickej osoby.

§ 259
Ochrana názvu právnickej osoby

Pri neoprávnenom použití názvu právnickej osoby alebo pri neoprávnenom zásahu do dobrej povesti právnickej osoby má právnická osoba rovnaké práva ako pri nekalej súťaži.

Piaty diel
Zrušenie a zánik právnickej osoby

§ 260
Základné ustanovenie

(1) Právnická osoba zapísaná vo verejnom registri zaniká ku dňu výmazu z registra, ibaže by zákon ustanovoval inak.

(2) Zániku právnickej osoby predchádza jej zrušenie bez likvidácie, ak jej imanie prechádza na právneho nástupcu, ak nemá majetok alebo ak tak ustanovuje zákon; inak sa uskutoční likvidácia.

§ 261
Zrušenie právnickej osoby

(1) Právnická osoba sa zrušuje
a) uplynutím času, na ktorý bola založená,
b) dosiahnutím účelu, na ktorý bola založená, ak je to podľa zakladateľského úkonu dôvod zrušenia právnickej osoby, a dosiahnutie účelu bolo vyslovené štatutárnym orgánom,
c) rozhodnutím právnickej osoby o svojom zrušení, zlúčení, splynutí alebo rozdelení,
d) rozhodnutím súdu o neplatnosti právnickej osoby alebo o zrušení právnickej osoby ku dňu uvedenému v rozhodnutí súdu, inak ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia,
e) zastavením konkurzného konania z dôvodu nedostatku majetku alebo zrušením konkurzu, okrem zrušenia konkurzu z dôvodu, že tu nie sú predpoklady pre konkurz,
f) z iného dôvodu ustanoveného zákonom alebo zakladateľským úkonom.

(2) Súd aj bez návrhu zruší právnickú osobu, ak
a) prestane spĺňať podmienky ustanovené zákonom na danú právnu formu,
b) nie je dostatočne obsadený štatutárny orgán po dobu dlhšiu než jeden rok,
c) vykonáva iba takú činnosť, ktorá je vyhradená iným právnym formám právnických osôb, alebo podniká v rozsahu väčšom, ako zákon príslušnej právnej forme povoľuje, alebo
d) z iného dôvodu ustanoveného zákonom.

(3) Ak ide o dôvod, ktorý je možné odstrániť, súd vyzve právnickú osobu na jeho odstránenie v primeranej lehote, ktorú jej určí.

(4) Rozhodnutie o zrušení právnickej osoby a jej vstupe do likvidácie môže orgán

právnickej osoby, ktorý ho prijal, zmeniť, ak sa ešte nezačalo s rozdeľovaním likvidačného zostatku.

(5) Právnickú osobu zriadenú zákonom možno zrušiť iba zákonom. Právnickú osobu zriadenú rozhodnutím orgánu verejnej moci možno zrušiť iba rozhodnutím orgánu verejnej moci.

Šiesty diel
Premeny právnickej osoby a zmena právnej formy

§ 262
Premena právnickej osoby

Premenou právnickej osoby je zlúčenie alebo splynutie právnických osôb alebo rozdelenie právnickej osoby.

§ 263
Účinnosť premeny

(1) Premena právnickej osoby je účinná zápisom do verejného registra, v ktorom je právnická osoba vedená. Ak je zúčastnených osôb viac, tak sa zápis pri každej právnickej osobe vykoná k rovnakému dňu. Ak pri premene vzniká novozaložená spoločnosť, tak je premena účinná jej vznikom.

(2) Rozhodnutie o premene právnickej osoby môže byť zmenené, až kým nie je premena účinná.

(3) Po účinnosti premeny sa nemožno domáhať určenia, že premena nenastala, alebo že je právny úkon vedúci k premene neplatný, a nemožno ani zrušiť zodpovedajúci zápis v registri.

§ 264
Rozhodujúci deň

(1) Pri premene právnickej osoby sa určí rozhodujúci deň, od ktorého sa úkony zanikajúcej právnickej osoby považujú z účtovného hľadiska za úkony uskutočnené na účet nástupníckej právnickej osoby.

(2) Zanikajúca právnická osoba alebo právnická osoba, od ktorej sa odčlení novozaložená právnická osoba, zostaví účtovnú závierku ku dňu predchádzajúcemu rozhodujúcemu dňu.

§ 265
Zmena právnej formy

Právnická osoba môže zmeniť právnu formu, len ak to zákon umožňuje.

§ 266
Zlúčenie, splynutie a rozdelenie právnickej osoby

(1) Pri zlúčení, splynutí alebo rozdelení právnickej osoby musia mať zúčastnené právnické osoby rovnakú právnu formu, ibaže by zákon ustanovoval inak.

(2) Zlúčenie je postup, pri ktorom na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku jednej alebo viacerých právnických osôb, pričom ich imanie prechádza na inú už jestvujúcu právnickú osobu.

(3) Splynutie je postup, pri ktorom na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku dvoch alebo viacerých právnických osôb, pričom ich imanie prechádza na inú, novozaloženú právnickú osobu.

(4) Rozdelenie je postup, pri ktorom
a) na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku jednej alebo viacerých právnických osôb, pričom ich imanie prechádza na iné už jestvujúce právnické osoby (rozdelenie zlúčením),
b) na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku jednej alebo viacerých právnických osôb, pričom ich imanie prechádza na novozaložené právnické osoby (rozdelenie so vznikom) alebo
c) bez zrušenia jednej alebo viacerých právnických osôb prechádza určená časť ich imania na už jestvujúcu alebo na novozaloženú právnickú osobu (rozdelenie odčlenením).

(5) Zlúčenie a splynutie právnickej osoby je možné spojiť aj s rozdelením. Postupy rozdelenia je možné kombinovať.

(6) Každá z nástupníckych právnických osôb ručí spoločne a nerozdielne za dlhy spoločnosti, ktoré na ňu pri rozdelení neprešli.

(7) Zmluva o zlúčení alebo splynutí, ako aj rozhodnutie o rozdelení právnickej osoby musia obsahovať údaje o majetku, záväzkoch, právach a povinnostiach / zložkách imania zúčastnených právnických osôb. Ak má vzniknúť právnická osoba, tak musia obsahovať aj zakladateľský úkon novozaloženej právnickej osoby.

(8) Ak projekt rozdelenia neurčil, ktorej nástupnickej právnickej osobe pripadne určitá zložka imania, tak platí, že sa všetky nástupnícke právnické osoby stávajú spoluvlastníkmi v rovnom pomere a z práv a povinností sú oprávnenými a zaviazanými spoločne a nerozdielne. V prípade rozdelenia odčlenením ostáva táto zložka imania rozdeľovanej právnickej osobe.

(9) Návrh zmluvy o zlúčení alebo splynutí alebo projekt rozdelenia právnickej osoby schvaľuje orgán, ktorý je oprávnený na rozhodovanie o zrušení právnickej osoby, ibaže by zákon ustanovoval inak.

(10) Návrh na zápis zlúčenia, splynutia alebo rozdelenia podávajú spoločne štatutárne orgány všetkých dotknutých právnických osôb; ich podpisy musia byť úradne osvedčené.

Siedmy diel
Štatút právnickej osoby a jeho zmena

§ 267
Slovenská právnická osoba

Právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky (slovenská právnická osoba) možno založiť len podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

§ 268
Zahraničná právnická osoba

Právnu spôsobilosť, ktorú má iná než zahraničná fyzická osoba podľa právneho poriadku, podľa ktorého bola založená, má rovnako aj v oblasti slovenského právneho poriadku. Právnym poriadkom, podľa ktorého bola táto osoba založená, sa spravujú aj jej vnútorné právne pomery a ručenie členov za jej záväzky.

§ 269
Premiestnenie sídla zahraničnej právnickej osoby

(1) Právnická osoba, ktorá má sídlo v zahraničí, môže premiestniť sídlo na územie Slovenskej republiky, ak to umožňuje právny poriadok, ktorým sa spravuje.

(2) Pri zápise právnickej osoby podľa odseku 1 do verejného registra musí byť k návrhu priložené čestné vyhlásenie štatutárneho orgánu, že právny poriadok, podľa ktorého bola založená a ktorým sa riadi, pripúšťa premiestnenie sídla, ako aj označenie právnej formy, ktorú má podľa slovenského právneho poriadku právnická osoba po zápise mať.

(3) Právnická osoba podľa odseku 1 a jej zakladateľský právny úkon musia spĺňať požiadavky, ktoré právny poriadok Slovenskej republiky ukladá pre právnu formu, ktorú si zvolila podľa odseku 2. Požiadavky podľa osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

(4) Po zápise právnickej osoby podľa odseku 1 do verejného registra sa právnická osoba považuje za slovenskú právnickú osobu. Odo dňa účinnosti premiestnenia sídla sa použijú právne predpisy upravujúce príslušnú právnu formu právnickej osoby aj na otázky vnútornej organizácie a ručenia jej členov či členov jej orgánov za dlhy právnickej osoby, ktoré vznikli po premiestnení sídla.

(5) Na účinky premiestnenia sídla zahraničnej právnickej osoby sa inak uplatnia ustanovenia o zmene právnej formy.

§ 270
Premiestnenie sídla slovenskej právnickej osoby

(1) Právnická osoba, ktorá má sídlo v Slovenskej republike, môže premiestniť sídlo do zahraničia, ak to ustanovuje právo Európskej únie alebo ak to umožňuje medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, a ak sa po premiestnení sídla bude spravovať zahraničným právnym poriadkom.

(2) Účinky premiestnenia sídla do zahraničia nastávajú výmazom slovenskej právnickej osoby z verejného registra s vyznačením premiestnenia sídla ku dňu zápisu právnickej osoby do zahraničného registra. K návrhu na výmaz sa priloží listina preukazujúca, že právnická osoba bola zapísaná v zahraničnom registri.

(3) Za dlhy právnickej osoby, ktoré vznikli pred účinnosťou premiestnenia sídla, ručia jej členovia a členovia jej orgánov v rovnakom rozsahu, ako pred premiestnením sídla.

§ 271
Oznámenie o premiestnení sídla do zahraničia

(1) Slovenská právnická osoba zverejní zámer o premiestnení sídla do zahraničia najmenej tri mesiace pred plánovaným premiestnením.

(2) Veritelia slovenskej právnickej osoby majú právo do dvoch mesiacov od zverejnenia zámeru podľa odseku 1 požadovať primerané zabezpečenie ich nesplatných pohľadávok. Ak sa veriteľ so slovenskou právnickou osobou nedohodne, tak o primeranom zabezpečení rozhodne na jeho návrh súd.

Ôsmy diel
Likvidácia právnickej osoby

§ 272
Účel likvidácie právnickej osoby

Likvidáciou právnickej osoby sa má vyporiadať majetok zrušenej právnickej osoby (likvidačná podstata), uspokojiť pohľadávky veriteľov a likvidačný zostatok rozdeliť medzi oprávnené osoby, alebo s ním naložiť podľa zákona.

§ 273
Predpoklady likvidácie

(1) Likvidácia sa vykoná, ak celé imanie právnickej osoby neprešlo jej zrušením na právneho nástupcu.

(2) Právnická osoba sa zrušuje bez likvidácie aj vtedy, ak
a) bola zrušená v dôsledku zastavenia konkurzného konania z dôvodu nedostatku majetku,
b) bola zrušená v dôsledku zrušenia konkurzu, okrem zrušenia konkurzu z dôvodu, že tu nie sú predpoklady pre konkurz, alebo
c) nebol zložený preddavok na likvidáciu v ustanovenej lehote.

§ 274
Vstup do likvidácie

Právnická osoba vstupuje do likvidácie ustanovením prvého likvidátora.

§ 275
Účinky vstupu do likvidácie

(1) Štatutárnym orgánom právnickej osoby v likvidácii je jej likvidátor.

(2) V mene právnickej osoby v likvidácii možno robiť len právne úkony v súlade s účelom likvidácie, najmä tie, ktoré smerujú k ukončeniu činnosti vrátane ukončeniu právnych vzťahov.

(3) Po dobu likvidácie používa právnická osoba názov s dodatkom „v likvidácii“.

(4) Vstupom spoločnosti do likvidácie zanikajú jednostranné právne úkony spoločnosti, najmä jej príkazy, poverenia, splnomocnenia a prokúry okrem splnomocnení udelených na zastupovanie spoločnosti v súdnych konaniach.

§ 276
Likvidátor

(1) Likvidáciu právnickej osoby vykoná likvidátor.

(2) Likvidátorom môže byť
a) osoba, ktorá je zapísaná do zoznamu správcov vedeného podľa všeobecného predpisu o konkurznom konaní, alebo
b) iná osoba, ak je zapísaná v registri fyzických osôb, s ustanovením za likvidátora súhlasí a mohla by byť inak ustanovená za člena štatutárneho orgánu právnickej osoby.

§ 277
Ustanovenie likvidátora právnickou osobou

(1) Orgán právnickej osoby, ktorý je oprávnený ustanoviť štatutárny orgán, ustanoví jedného alebo viacerých likvidátorov súčasne s rozhodnutím o zrušení právnickej osoby, najneskôr však do 60 dní od zrušenia právnickej osoby tak, aby právnická osoba vstúpila do likvidácie najneskôr do 90 dní od jej zrušenia.

(2) Pred zápisom likvidátora do verejného registra je právnická osoba povinná zložiť do úschovy u notára podľa osobitného predpisu preddavok na likvidáciu, ibaže bol dohodnutý bezodplatný výkon funkcie likvidátora.

§ 278
Ustanovenie likvidátora súdom

(1) Súd ustanoví likvidátora vtedy, ak rozhodol o zrušení právnickej osoby alebo o jej neplatnosti alebo ak likvidátor nebol ustanovený právnickou osobou v ustanovenej lehote, inak bez zbytočného odkladu a právnická osoba zložila preddavok na likvidáciu.

(2) Súd ustanoví likvidátora náhodným výberom zo zoznamu správcov podľa všeobecného predpisu o konkurznom konaní, a to aj bez jeho súhlasu. Súd zapíše likvidátora do príslušného registra právnickej osoby bez návrhu.

§ 279
Preddavok na likvidáciu

(1) Preddavok na likvidáciu slúži na úhradu odmeny za výkon funkcie likvidátora.

(2) Preddavok na likvidáciu nepodlieha exekúcii ani obdobnému vykonávaciemu konaniu a možno ho použiť iba na úhradu odmeny a výdavkov likvidátora.

(3) Pri vyhlásení konkurzu na majetok právnickej osoby podlieha preddavok na likvidáciu konkurzu, ibaže by návrh na vyhlásenie konkurzu podal likvidátor; v takomto prípade vydá notár hodnotu preddavku na likvidáciu likvidátorovi, ktorý bol v čase vyhlásenia konkurzu zapísaný vo verejnom registri ako likvidátor tejto právnickej osoby.

§ 280
Zánik funkcie likvidátora

(1) Likvidátor ustanovený právnickou osobou sa môže funkcie vzdať a orgán, ktorý ho ustanovil, ho môže z funkcie odvolať.

(2) Likvidátor ustanovený súdom sa nemôže svojej funkcie vzdať. Môže však požiadať súd o odvolanie z funkcie, ak od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby funkciu vykonával.

(3) Na návrh osoby, ktorá osvedčí právny záujem, môže súd odvolať likvidátora, ak porušuje svoje povinnosti alebo z iného vážneho dôvodu.

(4) Po zániku funkcie likvidátora musí byť bez zbytočného odkladu ustanovený nový likvidátor, a to rovnakým spôsobom, ako bol ustanovený predchádzajúci.

§ 281
Odmena a náhrada nákladov likvidátora

(1) Likvidátor ustanovený súdom má voči právnickej osobe nárok na odmenu a náhradu vynaložených nákladov podľa vykonávacieho predpisu.

(2) Odmeňovanie likvidátora ustanoveného právnickou osobou sa spravuje zmluvou o výkone funkcie uzavretou s právnickou osobou.

§ 282
Oprávnenie likvidátora ustanoveného súdom

Likvidátor ustanovený súdom má pri zisťovaní majetku právnickej osoby rovnaké oprávnenia ako správca podľa predpisu o konkurznom konaní pri zisťovaní majetku úpadcu.

§ 283
Povinnosti likvidátora pri likvidácii

(1) Likvidátor oznámi vstup právnickej osoby do likvidácie všetkým známym veriteľom. Zároveň zverejní skutočnosť, že právnická osoba vstúpila do likvidácie, spolu s výzvou, aby veritelia právnickej osoby prihlásili svoje pohľadávky, prípadne iné práva v lehote,

ktorá nesmie byť kratšia než štyri mesiace.

(2) Likvidátor zostaví ku dňu predchádzajúcemu dňu vstupu právnickej osoby do likvidácie mimoriadnu účtovnú závierku.

(3) Likvidátor priebežne vedie zoznam majetku a záväzkov, tvorený prihlásenými pohľadávkami veriteľom a pohľadávkami známych veriteľov.

(4) Ak likvidátor zistí predlženie právnickej osoby v likvidácii, tak bez zbytočného odkladu podá súdu návrh na vyhlásenie konkurzu, ibaže by zistený nedostatok majetku musel viesť k zastaveniu konkurzného konania.

§ 284
Uspokojovanie veriteľov

(1) Likvidátor uspokojí prednostne pohľadávky zamestnancov z pracovnoprávneho vzťahu. Ostatné pohľadávky uspokojuje priebežne.

(2) Ak známy veriteľ neprihlásil svoju pohľadávku do likvidácie a záväzok nie je možné splniť inak, tak likvidátor uloží peňažné plnenie do úschovy u notára na trovy veriteľa. Rovnako postupuje, ak veriteľ odoprie súčinnosť potrebnú na splnenie.

§ 285
Ukončovanie likvidácie

(1) Ku dňu skončenia likvidácie, ktorý nesmie byť skôr ako šesť mesiacov po zverejnení výzvy veriteľom na prihlásenie pohľadávok, zostaví likvidátor účtovnú závierku, konečnú správu o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku a predloží ju tomu, kto je oprávnený rozhodovať o zrušení právnickej osoby. Ak je osoby oprávnené rozhodovať o zrušení právnickej osoby možné zistiť len s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi, postačí, ak tieto dokumenty sprístupní v sídle právnickej osoby a vo svojej kancelárii správcu a zverejní tomu zodpovedajúci oznam.

(2) Ak do 60 dní po zverejnení oznámenia o skončení likvidácie nerozhodne ten, kto je oprávnený rozhodovať o zrušení právnickej osoby inak, považujú sa účtovná závierka, konečná správa o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku uplynutím tejto lehoty za schválené.

(3) Likvidátor ustanovený súdom predloží dokumenty podľa odseku 1 aj súdu a podá aj návrh na schválenie rozdelenia likvidačného zostatku.

§ 286
Prístup k dokumentom likvidácie

Každý, kto má právo na podiel na likvidačnom zostatku, môže nahliadnuť alebo požiadať o zaslanie dokumentov, ktoré musí likvidátor podľa tohto zákona zostaviť, a to za úhradu nákladov sprístupnenia.

§ 287
Likvidačný zostatok a jeho rozdelenie

(1) Majetok, ktorý zostal právnickej osobe po uspokojení jej veriteľov (likvidačný zostatok), sa môže rozdeliť len vtedy, ak sú uspokojené nároky všetkých známych veriteľov právnickej osoby a až po schválení návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku. Likvidátor s likvidačným zostatkom naloží podľa zakladateľského právneho úkonu alebo stanov.

(2) Ako likvidačný zostatok je možné rozdeliť aj nespeňažený majetok právnickej osoby, ak to umožňuje zakladateľský úkon alebo stanovy, jeho trhová hodnota je zistená a je to uvedené v návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku, ibaže by sa to priečilo účelu nadobudnutia majetku právnickou osobou.

(3) Ak sa osoby, ktorým pripadne likvidačný zostatok nedohodnú inak, majetok tvoriaci likvidačný zostatok nadobúdajú členovia likvidovanej právnickej osoby do podielového spoluvlastníctva. Pokiaľ zakladateľský právny úkon alebo stanovy neurčia inak, členovia nadobúdajú majetok rovným dielom.

(4) Ak bol likvidovaný majetok právnickej osoby, vo vzťahu ku ktorej niet osoby, ktorá by mala podiel na likvidačnom zostatku, tak likvidačný zostatok pripadne štátu; štát s ním naloží tak, aby bol v čo najväčšej miery naplnený účel tohto majetku.

(5) Každý, komu vznikol nárok na likvidačný zostatok, ručí za záväzky právnickej osoby do výšky svojho podielu na likvidačnom zostatku, najmenej však v rozsahu, v ktorom za ne ručil za trvania právnickej osoby. Ak bol rozdelený likvidačný zostatok v nepeňažnej forme, tak sa ručí do výšky zistenej trhovej hodnoty.

§ 288
Vyporiadanie veriteľov pri zrušení právnickej osoby bez likvidácie

Ak boli zistené dôvody zrušenia právnickej osoby bez likvidácie, tak sa majetok právnickej osoby použije v prvom rade na náhradu nákladov likvidácie, potom sa uspokoja aspoň pomerne pohľadávky zamestnancov a následne aspoň pomerne aj pohľadávky ostatných veriteľov.

§ 289
Prenechanie likvidačnej podstaty veriteľom

(1) Ak sa nepodarí likvidačnú podstatu speňažiť v primeranej dobe v rozsahu potrebnom na uspokojenie veriteľov, tak sa pohľadávky uspokoja v poradí podľa § 296 a ostatným známym veriteľom ponúkne likvidátor prenechanie likvidačnej podstaty ako celku. Ponuku zároveň zverejní.

(2) Ak sa veriteľ nevyjadrí k ponuke podľa odseku 1 do dvoch mesiacov od jej doručenia, tak platí, že s prenechaním likvidačnej podstaty súhlasí. O tomto musí byť veriteľ v ponuke poučený.

(3) Veritelia, ktorí prevezmú likvidačnú podstatu, nadobudnú veci, práva alebo iné majetkové hodnoty tvoriace likvidačnú podstatu v pomere vo výške ich pohľadávok. Nadobudnutím likvidačnej podstaty ich pohľadávky zanikajú.

(4) Pohľadávka veriteľa, ktorý odmietne prevziať likvidačnú podstatu, sa považuje za zaniknutú prevzatím likvidačnej podstaty. Možnosť uspokojenia jeho pohľadávky v dodatočnej likvidácii majetku tým nie je dotknutá.

(5) Likvidačná podstata, ktorú všetci veritelia odmietli prevziať, prechádza na štát.

§ 290
Uspokojenie zabezpečeného veriteľa

Pohľadávka veriteľa, ktorý sa v úpadku považuje za zabezpečeného, sa bez ohľadu na ustanovenie § 287 a 288 uspokojí prednostne z predmetu zabezpečenia.

§ 291
Výmaz právnickej osoby

(1) Bezodkladne po rozdelení likvidačného zostatku podá likvidátor návrh na výmaz právnickej osoby z verejného registra, ak ide o právnickú osobu, ktorá sa do takého registra zapisuje.

(2) K návrhu na výmaz právnickej osoby z verejného registra priloží likvidátor schválenú účtovnú závierku, konečnú správu o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku.

§ 292
Dodatočná likvidácia majetku

(1) Ak právnická osoba zanikla a zistí sa ďalší jej majetok, ktorý mal byť predmetom likvidácie alebo konkurzu, tak súd rozhodne o jej obnovení a nariadení dodatočnej likvidácie a vymenuje likvidátora, a to na návrh toho, kto osvedčí právny záujem na dodatočnej likvidácii majetku.

(2) Kto navrhuje dodatočnú likvidáciu, zloží preddavok na likvidáciu, inak súd konanie zastaví.

(3) V rozhodnutí o obnovení právnickej osoby a nariadení dodatočnej likvidácie súd zároveň ustanoví likvidátora.

(4) Obnovením má právnická osoba spôsobilosť na práva a povinnosti v rozsahu potrebnom na dodatočnú likvidáciu majetku, neobnovuje sa členstvo v orgánoch právnickej osoby ani členstvo v právnickej osobe. Pre účely dodatočnej likvidácie majetku sa na právnickú osobu hľadí, akoby nezanikla. Neuspokojené pohľadávky, prípadne iné práva voči právnickej osobe, ktoré existovali v čase jej zániku, sa rozhodnutím súdu o nariadení dodatočnej likvidácie a ustanovení likvidátora obnovujú. Počas doby, po ktorú bola právnická osoba vymazaná z verejného registra, premlčacia doba voči právnickej osobe ani voči jej veriteľom neplynie a jej plynutie neskončí skôr než šesť mesiacov od nariadenia dodatočnej likvidácie.

(5) Nariadenie dodatočnej likvidácie nemá vplyv na už ukončenú likvidáciu alebo konkurz.

(6) Príslušný orgán obnoví zápis právnickej osoby vo verejnom registri s uvedením

likvidátora a dodatočnej likvidácie.

(7) Po dobu dodatočnej likvidácie sa používa názov právnickej osoby s dodatkom „v dodatočnej likvidácii“.

(8) Na dodatočnú likvidáciu sa primerane použijú ustanovenia o likvidácii. Návrh na rozdelenie likvidačného zostatku schvaľuje súd, ktorý nariadil dodatočnú likvidáciu. Ak dodatočnej likvidácii predchádzala likvidácia, tak sa zostatok rozdelí po dodatočnej likvidácii medzi oprávnené osoby v pomere podľa skôr schváleného návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku. Nový návrh na rozdelenie likvidačného zostatku sa predloží na schválenie súdu len vtedy, ak zostatok po dodatočnej likvidácii nie je dobre možné alebo spravodlivé medzi oprávnené osoby takto rozdeliť.

(9) Ak návrh podľa odseku 1 nebol podaný do štyroch rokov od výmazu spoločnosti z obchodného registra, tak uplynutím tejto lehoty pripadne majetok právnickej osoby štátu.

§ 293

Vláda Slovenskej republiky ustanoví nariadením podrobnosti o
a) výške preddavku na likvidáciu a spôsobe jeho zloženia,
b) postupe súdu pri ustanovení likvidátora,
c) výške odmeny a náhrady vynaložených nákladov likvidátora,
d) zverejňovaní oznámenia, že právnická osoba vstúpila do likvidácie a o výzve jej veriteľom,
e) zozname majetku a záväzkov ako aj o ich zverejňovaní,
f) ponuke o prenechaní likvidačnej podstaty veriteľom a
g) účtovnej závierke, konečnej správe o priebehu likvidácie a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku a o ich zverejňovaní.

Deviaty diel
Záujmové združenia právnických osôb

§ 294

Na ochranu svojich záujmov alebo na dosiahnutie iného účelu môžu právnické osoby vytvárať záujmové združenia právnických osôb (združenia).

§ 295

Na založenie združenia sa vyžaduje písomná zakladateľská zmluva uzavretá zakladateľmi alebo schválenie založenia združenia na ustanovujúcej členskej schôdzi. O založení združenia na tejto schôdzi sa spíše zápisnica obsahujúca zoznam zakladajúcich členov združenia s uvedením ich mena a priezviska (názvu) a bydliska (sídla) a podpisy členov. K zmluve alebo zápisnici o ustanovujúcej členskej schôdzi musia byť priložené stanovy a určenie osôb oprávnených konať v mene združenia, ktoré schvália zakladatelia alebo ustanovujúca schôdza.

§ 296

(1) Stanovy združenia určia názov, sídlo a predmet činnosti združenia, úpravu majetkových pomerov, vznik a zánik členstva, práva a povinnosti členov, orgány združenia a vymedzenie ich pôsobnosti, spôsob zrušenia združenia a naloženie s jeho likvidačným zostatkom. Členstvo v združení možno viazať na určitý členský príspevok.

(2) Stanovy schvaľujú zakladatelia alebo ustanovujúca členská schôdza. Stanovy určia spôsob, ktorým sa stanovy menia a dopĺňajú.

§ 297

(1) Združenie je právnickou osobou, ktorá zodpovedá svojím majetkom za nesplnenie svojich povinností.

(2) Združenie nadobúda právnu subjektivitu zápisom do registra združení vedeného na okresnom úrade v sídle kraja, príslušnom podľa sídla združenia. Do registra sa zapisuje názov a sídlo združenia, predmet jeho činnosti, orgány, prostredníctvom ktorých združenie koná, a mená a priezviská osôb vykonávajúcich ich pôsobnosť, ako aj údaje o nezahladených trestoch uložených združeniu v trestnom konaní a nevykonaných trestoch postihujúcich právnych nástupcov združenia.

(3) K návrhu na zápis do registra sa prikladá zakladateľská zmluva alebo zápisnica o ustanovujúcej členskej schôdzi spolu so stanovami. Návrh podáva osoba splnomocnená zakladateľmi alebo ustanovujúcou členskou schôdzou.

§ 298

(1) Pred zánikom združenia sa vyžaduje likvidácia, ak imanie združenia neprechádza na právneho nástupcu.

(2) Združenie zaniká výmazom z registrácie.

TRETIA ČASŤ
RODINNÉ PRÁVO

PRVÁ HLAVA
MANŽELSTVO

Prvý diel
Vznik manželstva

§ 299

(1) Manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, v ktorom sa manželia vzájomne podporujú, pomáhajú si a spoločne vychovávajú deti.

(3) Muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo (snúbenci), môžu tak urobiť, ak im v tom nebránia prekážky podľa § 306 až 315.

§ 300
Uzavieranie manželstva

(1) Manželstvo sa uzaviera súhlasným vyhlásením (vyhlásenie) snúbencov pred orgánom obce alebo mestskej časti, ktorá vedie matriku (matričný úrad), alebo pred orgánom registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti (orgán cirkvi).

(2) Snúbenci verejne a slávnostným spôsobom v prítomnosti dvoch svedkov vyhlásia, že uzavierajú manželstvo. Svedkom môže byť len plnoletá fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

(3) Snúbenci pri uzavieraní manželstva súhlasne vyhlásia, že im nie sú známe okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva a že poznajú svoj zdravotný stav.

(4) Snúbenci pri uzavieraní manželstva pred matričným úradom alebo pred orgánom cirkvi tiež súhlasne vyhlásia, či
a) priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom,
b) si ponechajú svoje doterajšie priezviská, alebo
c) priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom a jeden z nich si zároveň ponechá svoje doterajšie priezvisko; snúbenec, ktorý už má dve priezviská, uvedie, ktoré z doterajších priezvisk si ponechá po uzavretí manželstva.

(5) Ak si snúbenci ponechajú svoje doterajšie priezviská podľa odseku 2 písm. b), súhlasne vyhlásia, ktoré z ich priezvisk bude priezviskom spoločných detí. Ak snúbenci urobia vyhlásenie podľa odseku 2 písm. c), priezviskom ich detí bude spoločné priezvisko rodičov.

§ 301
Manželstvo uzavreté v cudzine pred orgánom Slovenskej republiky

Štátny občan Slovenskej republiky môže v cudzine uzavrieť manželstvo podľa tohto zákona pred orgánom Slovenskej republiky na to určeným.

§ 302
Uzavretie manželstva pred matričným úradom

(1) Vyhlásenie o uzavretí manželstva urobia snúbenci na ktoromkoľvek matričnom úrade pred starostom alebo primátorom, alebo povereným poslancom obecného zastupiteľstva alebo mestského zastupiteľstva za prítomnosti matrikára.

(2) Matričný úrad, v ktorého obvode sa uzaviera manželstvo, môže povoliť uzavretie manželstva na ktoromkoľvek inom vhodnom mieste vo svojom obvode.

§ 303
Uzavretie manželstva pred orgánom cirkvi

(1) Vyhlásenie o uzavretí manželstva urobia snúbenci pred osobou vykonávajúcou činnosť duchovného registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti ako príslušným orgánom.

(2) Manželstvo pred orgánom cirkvi sa uzaviera v kostole alebo na inom vhodnom mieste určenom vnútornými predpismi cirkvi alebo náboženskej spoločnosti na náboženské obrady alebo náboženské úkony.

(3) Orgán cirkvi, pred ktorým bolo manželstvo uzavreté, je povinný do troch pracovných dní doručiť zápisnicu o uzavretí manželstva s uvedením skutočností podľa osobitných predpisov matričnému úradu, v ktorého obvode bolo manželstvo uzavreté.

§ 304
Uzavretie manželstva v prípade ohrozenia života jedného zo snúbencov

(1) Ak je život jedného zo snúbencov priamo ohrozený, manželstvo možno uzavrieť pred matričným úradom alebo orgánom cirkvi. Manželstvo možno uzavrieť na ktoromkoľvek mieste. Prítomnosť matrikára sa nevyžaduje.

(2) V prípadoch uzavretia manželstva podľa odseku 1 sa nevyžaduje predloženie zákonom ustanovených dokladov a žiadosti o uzavretie manželstva. Snúbenci musia v prítomnosti dvoch svedkov súhlasne vyhlásiť, že uzavierajú manželstvo a že im nie sú známe okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva. Ďalšie vyhlásenia podľa § 300 sa nevyžadujú.

§ 305
Uzavretie manželstva v zastúpení

(1) Matričný úrad na základe písomnej žiadosti oboch snúbencov povolí, aby vyhlásenie jedného zo snúbencov o uzavretí manželstva, urobil jeho splnomocnený zástupca. V žiadosti podľa prvej vety musia byť uvedené dôležité dôvody k povoleniu uzavretia manželstva zástupcom jedného zo snúbencov.

(2) Plnomocenstvo musí mať písomnú formu a pravosť podpisu splnomocniteľa na ňom musí byť úradne osvedčená, inak manželstvo nevznikne.

(3) Písomné plnomocenstvo obsahuje
a) meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, trvalý pobyt snúbenca a zástupcu,
b) vyhlásenie o priezvisku snúbencov a ich spoločných detí v mužskom aj ženskom tvare,
c) vyhlásenie, že splnomocniteľovi nie sú známe okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva a že snúbenci navzájom poznajú svoj zdravotný stav.

(4) Zástupcom jedného zo snúbencov môže byť len plnoletá fyzická osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu. Zástupca musí byť rovnakého pohlavia ako splnomocniteľ.

(5) Odvolanie plnomocenstva je účinné len vtedy, keď sa o ňom druhý snúbenec dozvie pred tým, ako vyhlásil, že vstupuje do manželstva.

Druhý diel
Okolnosti vylučujúce uzavretie manželstva

§ 306
Existencia iného manželstva

(1) Manželstvo nemožno uzavrieť so ženatým mužom alebo s vydatou ženou.

(2) Manželstvo nemôže uzavrieť ani osoba, ktorá už skôr vstúpila do iného obdobného zväzku uzavretého v zahraničí a tento iný obdobný zväzok uzavretý v zahraničí trvá.

(3) V prípadoch podľa odseku 1 alebo odseku 2 súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

(4) Súd nerozhodne o neplatnosti manželstva, ak skoršie manželstvo alebo iný obdobný zväzok uzavretý v zahraničí zaniklo alebo ak súd rozhodol o tom, že skoršie manželstvo alebo iný obdobný zväzok uzavretý v zahraničí je neplatné.

§ 307
Príbuzenstvo

Manželstvo nemožno uzavrieť medzi predkami a potomkami a medzi súrodencami; to platí aj o príbuzenstve založenom osvojením. V takom prípade súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

§ 308
Nedostatok veku

(1) Manželstvo nemôže uzavrieť maloletý. Súd môže v súlade s účelom manželstva výnimočne povoliť uzavretie manželstva maloletému, ktorý dovŕšil aspoň 16 rokov. Ak bolo manželstvo uzavreté bez povolenia súdu, súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

(2) Súd nerozhodne o neplatnosti manželstva, ak manžel alebo manželka, ktorý bol v čase uzavretia manželstva maloletý starší ako 16 rokov, už dovŕšil 18. rok alebo ak počas trvania manželstva manželka porodí dieťa alebo otehotnie.

§ 309
Spôsobilosť na právne úkony

(1) Manželstvo nemôže uzavrieť osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony podľa predchádzajúcej právnej úpravy.

(2) Osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže uzavrieť manželstvo len s povolením súdu.

(3) Manželstvo nemôže uzavrieť osoba postihnutá duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

(4) Ak uzavrela manželstvo osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony súd rozhodne o tom, že manželstvo je neplatné, aj bez návrhu.

(5) Ak bez povolenia súdu uzavrie manželstvo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, alebo ak uzavrela manželstvo osoba postihnutá duševnou poruchou, ktorá by mala za následok obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, súd rozhodne o neplatnosti tohto manželstva na návrh ktoréhokoľvek z manželov. Súd nerozhodne o neplatnosti manželstva, ak sa zdravotný stav manžela stal zlučiteľným s účelom manželstva.

(6) Právo manžela podať návrh na začatie konania o neplatnosti manželstva podľa odseku 5 zanikne uplynutím jedného roka odo dňa, keď sa o dôvodoch neplatnosti manželstva podľa odseku 5 dozvedel.

§ 310
Vada právneho úkonu

(1) Ak vyhlásenie o uzavretí manželstva nebolo urobené slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne, súd rozhodne na návrh ktoréhokoľvek manžela o tom, že manželstvo je neplatné.

(2) Právo manžela podať návrh na začatie konania o neplatnosti manželstva podľa odseku 1 zanikne uplynutím jedného roka odo dňa, keď sa o dôvodoch neplatnosti manželstva podľa odseku 1 dozvedel.

§ 311
Nepoctivý úmysel pri uzavieraní manželstva

(1) Ak sa manželstvo uzavrelo bez úmyslu založiť manželské spolužitie a naplniť účel manželstva, najmä za účelom získania štátneho občianstva Slovenskej republiky alebo udelenia pobytu na území Slovenskej republiky, súd rozhodne o neplatnosti manželstva na návrh prokurátora.
(2) Právo prokurátora podať návrh na začatie konania o neplatnosti manželstva podľa odseku 1 zanikne uplynutím troch rokov od uzavretia manželstva.

§ 312
Rozhodnutie o neplatnosti manželstva po jeho zániku

(1) Ak manželstvo zaniklo, súd nemôže rozhodnúť o tom, že manželstvo je neplatné, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak bolo manželstvo uzavreté so ženatým mužom, s vydatou ženou alebo s osobou, ktorá už skôr vstúpila do iného obdobného zväzku uzavretého v zahraničí, súd rozhodne o tom, že manželstvo je neplatné, aj po jeho zániku, ak skôr uzavreté manželstvo alebo iný obdobný zväzok uzavretý v zahraničí trvá. To isté platí o manželstve uzavretom medzi predkami a potomkami, medzi súrodencami alebo medzi osobami, ktoré sú v príbuzenskom pomere na základe osvojenia.

§ 313
Rozhodnutie o neplatnosti manželstva po smrti manžela

(1) Ak sa konanie o neplatnosti manželstva na návrh niektorého z manželov už začalo, môže súd rozhodnúť o tom, že manželstvo je neplatné, aj po smrti druhého manžela.

(2) Po smrti manžela, ktorý podal návrh na začatie konania o neplatnosti manželstva, môže súd rozhodnúť o tom, že manželstvo je neplatné, aj vtedy, ak o to požiadajú do jedného roka od smrti manžela jeho potomkovia.

§ 314
Právne následky rozhodnutia o neplatnosti manželstva

(1) Manželstvo, o ktorom súd rozhodol, že je neplatné, považuje sa za neuzavreté.

(2) O právach a povinnostiach manželov k spoločnému dieťaťu a o ich majetkových pomeroch po rozhodnutí súdu o neplatnosti manželstva platia rovnako ustanovenia o právach a povinnostiach rozvedených manželov k spoločnému dieťaťu a o ich majetkových pomeroch.

§ 315
Neexistentné manželstvo

(1) Manželstvo nevznikne najmä, ak vyhlásenie o uzavretí manželstva
a) bolo vynútené násilím,
b) urobila maloletá osoba mladšia ako 16 rokov,
c) bolo urobené pred nepríslušným starostom alebo primátorom, alebo poslancom obecného zastupiteľstva alebo mestského zastupiteľstva,
d) bolo urobené pred cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou, ktorá nie je registrovaná podľa osobitného predpisu, alebo ak bolo vyhlásenie o uzavretí manželstva urobené pred osobou, ktorá nebola oprávnená vykonávať činnosť duchovného registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti,
e) bolo urobené v cudzine pred orgánom, ktorý na to nebol určený,
f) urobil zástupca bez platného plnomocenstva alebo ak došlo k odvolaniu plnomocenstva podľa tohto zákona,
g) nebolo urobené v prítomnosti dvoch svedkov alebo
h) nebol splnený predpoklad priameho ohrozenia života jedného zo snúbencov, a napriek tomu snúbenci uzavreli manželstvo podľa § 304.

(2) O tom, že manželstvo nevzniklo, rozhodne súd aj bez návrhu.

Tretí diel
Vzťahy medzi manželmi

§ 316
Osobné vzťahy medzi manželmi

Manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, podporovať sa, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

§ 317
Potreby rodiny

(1) O uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

(2) Potrebami rodiny sú najmä náklady na domácnosť. Ak jeden z manželov neprispieva na potreby rodiny, rozhodne na návrh druhého manžela súd. Ak sa zmenia pomery, súd môže na návrh ktoréhokoľvek z manželov zmeniť rozhodnutie podľa druhej vety.

(3) O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Konanie jedného z manželov pri obstarávaní bežných vecí rodiny zaväzuje obidvoch manželov spoločne a nerozdielne. Ak sa manželia nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

(4) Na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiadny z manželov súhlas druhého manžela.

§ 318
Zastupovanie medzi manželmi

(1) Každý z manželov je oprávnený zastupovať druhého manžela v bežných veciach, najmä prijímať za neho bežné plnenia.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak druhý manžel tieto účinky proti inej osobe výslovne vylúčil a ak to bolo tejto osobe známe.

§ 319
Zásah do užívacieho práva

Ak sa z dôvodu fyzického násilia alebo psychického násilia, alebo hrozby takýmto násilím vo vzťahu k manželovi, k rozvedenému manželovi alebo k blízkej osobe, ktorá žije s nimi v spoločnej domácnosti, stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov alebo rozvedených manželov obmedziť užívacie právo druhého z nich k domu, bytu alebo inému priestoru, ktorý spoločne užívajú, alebo ho z užívania úplne vylúčiť.

Štvrtý diel
Vzťahy medzi manželmi týkajúce sa imania

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 320

(1) Uzavretím manželstva vzniká spoločné imanie manželov.

(2) Vzájomné práva a povinnosti týkajúce sa spoločného imania si môžu snúbenci alebo manželia upraviť zmluvou (zmluvné imanie manželov).

(3) Ak si snúbenci neusporiadali vzájomné práva a povinnosti týkajúce sa ich spoločného imania zmluvou, vzniká uzavretím manželstva zákonné spoločné imanie manželov.

(4) V pochybnostiach sa predpokladá, že majetok nadobudnutý manželmi alebo jedným z nich počas trvania manželstva patrí do zákonného spoločného imania manželov. To platí aj o dlhoch, ktoré vznikli za trvania manželstva.

DRUHÝ ODDIEL
ZÁKONNÉ SPOLOČNÉ IMANIE MANŽELOV

§ 321
Rozsah zákonného spoločného imania manželov

(1) Do zákonného spoločného imania manželov patrí to, čo obaja manželia alebo jeden z nich nadobudli za trvania manželstva s výnimkou toho, čo podľa tohoto zákona tvorí výlučné imanie každého manžela (§ 324).

(2) Súčasťou zákonného spoločného imania manželov sú výnosy z výlučného majetku jedného manžela po odpočítaní nevyhnutných nákladov vynaložených na tento majetok.

(3) Súčasťou zákonného spoločného imania manželov je hodnota podielu manžela v obchodnej spoločnosti alebo družstve, ak sa manžel stal za trvania manželstva spoločníkom obchodnej spoločnosti alebo členom družstva. To neplatí, ak jeden z manželov nadobudol podiel spôsobom zakladajúcim jeho výlučné vlastníctvo podľa § 328. Nadobudnutie podielu nezakladá účasť druhého manžela na tejto spoločnosti alebo družstve, s výnimkou bytových družstiev.

(4) Súčasťou zákonného spoločného imania manželov sú dlhy, ktoré niektorému z manželov alebo obom manželom spoločne vznikli počas trvania manželstva, s výnimkou tých, ktoré podľa tohto zákona tvoria výlučné dlhy každého manžela (§ 322 písm. g) až j)).

(5) Miera účasti manželov na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoločného imania manželov počas jeho trvania nie je vyjadrená podielmi.

§ 322
Výlučné imanie manželov

Súčasťou zákonného spoločného imania manželov nie je
a) majetok nadobudnutý darom, dedičstvom alebo odkazom, ak darca alebo poručiteľ neurčil inak,
b) majetok, ktorý podľa svojej povahy slúži osobnej potrebe len jedného z manželov,
c) majetok, ktorý slúži na výkon povolania alebo podnikania len jedného z manželov,
d) náhrada nemajetkovej škody v dôsledku neoprávneného zásahu do osobnostných práv manžela, náhrada za bolesť alebo za sťaženie spoločenského uplatnenia,
e) majetok alebo náhrada, ktorú manžel nadobudol za majetok patriaci do jeho výlučného majetku,
f) majetok alebo náhrada, ktorú manžel nadobudol za majetok patriaci do jeho výlučného majetku a z majetku patriaceho do spoločného imania manželov, ak hodnota použitého spoločného majetku je nepatrná,

g) majetok, ktorý pripadne jednému z manželov rozdelením spoločného imania manželov v exekučnom konaní vedenom voči druhému manželovi na uspokojenie veriteľa podľa § 333,
h) dlh, ktorý sa týka výlučného majetku manžela,
i) dlh z právneho úkonu týkajúceho sa záležitostí presahujúcich rámec bežnej správy spoločného imania, ak manžel urobil právny úkon bez súhlasu druhého manžela,
j) mimozmluvný dlh zo škody, za ktorú zodpovedá manžel.

§ 323
Užívanie spoločného majetku

(1) Majetok patriaci do spoločného imania manželov užívajú obaja manželia spoločne; spoločne uhrádzajú aj náklady spojené s jeho užívaním, udržiavaním a správou.

(2) Ak sa manželia nedohodnú o výkone práv a povinností vyplývajúcich zo spoločného imania manželov, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

§ 324
Nakladanie so spoločným imaním

(1) Z právnych úkonov manželov alebo jedného z nich, týkajúcich sa ich spoločného imania, sú manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

(2) Bežné nakladanie s imaním patriacim do spoločného imania manželov môže vykonávať každý z manželov sám.

(3) Ak nejde o bežné nakladanie s imaním, je potrebný súhlas oboch manželov.

(4) Ak je zadováženie súhlasu jedného z manželov spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou, alebo ak je odmietnutie súhlasu v zjavnom rozpore so záujmom manželov alebo rodiny, môže sa manžel domáhať, aby bol prejav vôle druhého manžela nahradený rozhodnutím súdu.

§ 325
Zrušiteľnosť právneho úkonu

(1) Ak je právny úkon v rozpore s § 324 ods. 3, môže ho druhý manžel písomne zrušiť, ak adresát právneho úkonu vedel alebo musel vedieť o tomto rozpore.

(2) Účinky zrušenia právneho úkonu nastanú dňom dôjdenia prejavu vôle druhého manžela všetkým stranám zrušovaného právneho úkonu; ustanovenie § 103 tým nie je dotknuté.

TRETÍ ODDIEL
ZMLUVNÉ IMANIE MANŽELOV

§ 326
Všeobecné ustanovenia

(1) Manželia môžu počas trvania manželstva uzavrieť zmluvu o spoločnom imaní, ktorou si majetkové práva a povinnosti upravia odlišne od zákonného spoločného imania manželov.

(2) Zmluvne dohodnuté imanie manželov možno kedykoľvek počas trvania manželstva meniť. Právne postavenie tretích osôb tým nie je dotknuté.

(3) Zmluva o spoločnom imaní manželov alebo jej zmena nemá spätné účinky.

(4) Zmluvu o spoločnom imaní manželov môžu uzavrieť aj snúbenci; zmluva nadobudne účinnosť uzavretím manželstva. Ak uzaviera zmluvu o spoločnom imaní snúbenec, ktorému súd povolil uzavrieť manželstvo (§ 308 a 309), zmluvu musí schváliť súd, inak je neplatná.

§ 327
Zmluva o spoločnom imaní manželov

(1) Zmluva o spoločnom imaní manželov musí mať formu notárskej zápisnice alebo musí byť autorizovaná advokátom.

(2) Zmluvné imanie manželov môže mať podobu
a) rozšírenia rozsahu zákonného spoločného imania manželov,
b) zúženia rozsahu zákonného spoločného imania manželov,
c) oddeleného režimu imania manželov.

(3) Manželia si môžu zmluvou upraviť odchylne od zákona aj správu ich imania.

(4) Manželia sa môžu voči inej osobe na zmluvu o spoločnom imaní odvolať len vtedy, ak jej je táto zmluva známa alebo musela byť známa.

§ 328
Rozšírenie rozsahu zákonného spoločného imania manželov

(1) Manželia sa môžu dohodnúť, že do imania zahrnú aj majetok, ktorý do neho podľa zákona nepatrí.

(2) Zmluva sa môže týkať majetku určeného druhovo alebo individuálne.

§ 329
Zúženie rozsahu zákonného spoločného imania manželov

(1) Manželia sa môžu dohodnúť, že zo zákonného spoločného imania vylúčia majetok, ktorý by do neho inak patril.

(2) Zmluva sa môže týkať majetku určeného druhovo alebo individuálne.

§ 330
Oddelený režim imania manželov

(1) Ak sa o oddelenom režime imania dohodnú snúbenci, spoločné imanie manželov počas trvania manželstva nevznikne. V takom prípade bude to, čo každý z manželov za trvania manželstva nadobudne, tvoriť jeho výlučný majetok; to platí aj o dlhoch, ktoré vzniknú každému z manželov za trvania manželstva.

(2) Ak sa o oddelenom režime imania dohodnú manželia počas trvania manželstva, uzavretím zmluvy o oddelenom režime imania zaniká spoločné imanie manželov a je potrebné ho vyporiadať.

(3) Práva a povinnosti, týkajúce sa výlučného imania, vykonáva každý z manželov sám.

(4) Manželia si môžu zároveň dohodnúť zastupovanie pri správe ich výlučných imaní.

(5) Uzavretie zmluvy podľa odseku 1 nemá vplyv na vzájomnú vyživovaciu povinnosť manželov, ani na povinnosť manželov prispievať na domácnosť.

(6) Manželia sa môžu za trvania manželstva dohodnúť na zrušení oddeleného režimu imania. Dohoda musí mať formu notárskej zápisnice alebo musí byť autorizovaná advokátom. Ak sa manželia nedohodnú inak, platí, že zrušením oddeleného režimu imania vzniká zákonné spoločné imanie manželov.

§ 331
Zmluva o správe spoločného imania manželov

(1) Manželia si môžu upraviť odchylne od zákona správu ich spoločného imania a dohodnúť sa, že jeden z nich písomne poveruje druhého manžela výlučnou správou časti alebo celého spoločného imania. Zároveň si môžu vymieniť, ktoré právne úkony musia robiť spoločne alebo na ktoré právne úkony sa vyžaduje súhlas druhého manžela, ktorý spoločné imanie nespravuje.

(2) Manžel, ktorý je poverený výlučnou správou spoločného imania, je povinný informovať druhého manžela písomne o stave tohto imania a predkladať mu účty zo správy v intervaloch, ktoré určuje zmluva o správe zákonného spoločného imania manželov.

(3) Manžel, ktorý poveril druhého manžela výlučnou správou spoločného imania sa nemôže vopred vzdať práva odvolať toto poverenie. Ak tak uskutoční, zmluva je v tejto časti neplatná.

(4) Poverenie podľa odseku 1 a odvolanie poverenia podľa odseku 3 musí mať písomnú formu a pravosť podpisu poverujúceho manžela musí byť úradne osvedčená, inak je poverenie neplatné.

ŠTVRTÝ ODDIEL
PODNIKANIE MANŽELA A ÚHRADA DLHOV

§ 332
Podnikanie manžela

(1) Na použitie majetku patriaceho do spoločného imania manželov potrebuje podnikateľ pri začatí podnikania súhlas druhého manžela. To neplatí, ak ide o použitie majetku nepatrnej hodnoty.

(2) Súhlas podľa odseku 1 sa vyžaduje len na prvé použitie majetku patriaceho do spoločného imania manželov.

(3) Súd na návrh zruší spoločné imanie manželov v prípade, že jeden z manželov získal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Návrh môže podať ten z manželov, ktorý nezískal oprávnenie na podnikateľskú činnosť. Ak toto oprávnenie majú obaja manželia, môže návrh podať ktorýkoľvek z nich.

(4) Ak podnikateľskú činnosť po zrušení spoločného imania manželov vykonáva podnikateľ spoločne alebo s pomocou manžela, ktorý nie je podnikateľom, rozdelia sa medzi nich príjmy z podnikania v pomere určenom písomnou zmluvou, inak rovným dielom.

§ 333
Úhrada dlhov

Pohľadávka veriteľa len jedného z manželov sa pri výkone rozhodnutia uspokojí z jeho výlučného majetku. Ak výlučný majetok nestačí na uspokojenie pohľadávky, môže byť uspokojená pri výkone rozhodnutia i z majetku patriaceho do spoločného imania manželov, a to len do výšky podielu, ktorý by manželovi pripadol, ak by spoločné imanie zaniklo alebo bolo zrušené.

PIATY ODDIEL
ZÁNIK A VYPORIADANIE SPOLOČNÉHO IMANIA MANŽELOV

§ 334
Zánik spoločného imania manželov

Spoločné imanie manželov zaniká
a) zánikom manželstva,
b) právoplatnosťou rozhodnutia súdu o zrušení spoločného imania manželov alebo
c) ak tak ustanovuje osobitný predpis.

§ 335
Zrušenie spoločného imania manželov zo závažných dôvodov

Zo závažných dôvodov, najmä ak by ďalšie trvanie spoločného imania manželov odporovalo dobrým mravom, môže súd na návrh niektorého z manželov toto spoločné imanie manželov zrušiť aj za trvania manželstva.

Vyporiadanie spoločného imania manželov

§ 336

(1) Ak spoločné imanie manželov zanikne, vykoná sa vyporiadanie spoločných práv a povinností z neho vyplývajúcich podľa zásad podľa v § 340.

(2) Do času, kým nie je spoločné imanie manželov vyporiadané, spravujú sa spoločné práva a povinnosti z neho vyplývajúce ustanoveniami o zákonnom spoločnom imaní manželov.

(3) Vyporiadanie spoločných dlhov má účinky len medzi manželmi.

§ 337
Dohoda o vyporiadaní spoločného imania manželov

(1) Manželia alebo bývalí manželia môžu uzavrieť dohodu o vyporiadaní spoločného imania manželov alebo jeho časti.

(2) Dohoda musí mať písomnú formu , ak je predmetom vyporiadania nehnuteľnosť.

(3) Ak dohoda o vyporiadaní nemá písomnú formu, sú manželia alebo bývalí manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vyporiadali.

(4) Dohoda o vyporiadaní spoločného imania manželov uzavretá manželmi počas trvania manželstva musí mať písomnú formu a nadobúda účinnosť dňom zániku manželstva alebo dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu o zrušení spoločného imania manželov.

§ 338
Vyporiadanie súdom

(1) Ak sa manželia nedohodnú o vyporiadaní spoločného imania manželov alebo niektorej jeho časti, vykoná vyporiadanie súd na návrh niektorého z manželov.

(2) Návrh na vyporiadanie možno podať do troch rokov od zániku spoločného imania manželov, inak právo zanikne.

§ 339
Domnienka vyporiadania

(1) Ak do troch rokov od zániku spoločného imania manželov nedošlo k jeho vyporiadaniu dohodou alebo v uvedenej lehote nebol podaný návrh na súd na jeho vyporiadanie, platí, že manželia alebo bývalí manželia sa vyporiadali tak, že
   a) hnuteľné veci sú vo vlastníctve toho, kto ich pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastník užíva,
   b) ostatné hnuteľné veci a nehnuteľné veci sú v podielovom spoluvlastníctve oboch; podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké,
   c) ostatné majetkové práva, pohľadávky a dlhy patria spoločne obom manželom; ich podiely sú rovnaké.

(2) Ak sa po vyporiadaní dohodou manželov alebo rozhodnutím súdu objaví majetok, ktorý nebol zahrnutý v rámci vyporiadania, platí preň domnienka uvedená v odseku 1.

§ 340
Zásady vyporiadania

(1) Pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké.

(2) Pri vyporiadaní súd prihliadne na
a) to, že každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok,
b) to, že každý z manželov je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho výlučný majetok,
c) potreby maloletých detí,
d) to, ako sa každý z manželov staral o rodinu,
e) to, ako sa každý z manželov pričinil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí; pri určení miery pričinenia sa prihliada aj na osobnú starostlivosť o deti a na obstarávanie potrieb spoločnej domácnosti.

§ 341
Obnovenie spoločného imania manželov

Ak za trvania manželstva spoločné imanie manželov zaniklo, môže sa obnoviť len rozhodnutím súdu vydaným na návrh jedného z manželov; to neplatí, ak ide o oddelený režim imania manželov.

Piaty diel
Zánik manželstva

§ 342
Všeobecné ustanovenie

Manželstvo zaniká len z dôvodov, ktoré ustanoví zákon.

§ 343
Zánik manželstva zo zákona

(1) Manželstvo zaniká smrťou alebo vyhlásením jedného z manželov za mŕtveho. Ak bol jeden z manželov vyhlásený za mŕtveho, manželstvo zaniká dňom, keď rozhodnutie o vyhlásení za mŕtveho nadobudne právoplatnosť.

(2) Ak bolo rozhodnutie o vyhlásení jedného z manželov za mŕtveho zrušené, neobnoví sa zaniknuté manželstvo, ak manžel toho, kto bol vyhlásený za mŕtveho, uzavrel medzitým nové manželstvo.

(3) Manželstvo zanikne zmenou pohlavia manžela. O právach a povinnostiach manželov k spoločnému dieťaťu a o ich majetkových pomeroch po zmene pohlavia manžela platia rovnako ustanovenia o právach a povinnostiach rozvedených manželov k spoločnému dieťaťu a o ich majetkových pomeroch.

§ 344
Rozvod manželstva

(1) K rozvodu manželstva možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

(2) Súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

(3) Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada.

(4) Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 316.

(5) Súd nezisťuje príčiny rozvratu vzťahov medzi manželmi, ak
a) sa manžel pripojí k návrhu na rozvod manželstva, ktorý podal druhý z manželov alebo manželia podajú spoločný návrh na rozvod manželstva,
b) ku dňu začatia konania o rozvod trvalo manželstvo najmenej jeden rok a manželia dlhšie ako šesť mesiacov spolu nežijú,
c) manželia, ktorí sú rodičmi maloletého dieťaťa sa dohodli na úprave pomerov k tomuto dieťaťu na čas po rozvode, a táto dohoda je v najlepšom záujme dieťaťa.

(6) Dohoda uvedená v odseku 5 písm. c) vyžaduje písomnú formu a pravosť podpisov na nej musí byť úradne osvedčená. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

(7) Súd pri rozhodovaní o rozvode prihliada na najlepší záujem maloletých detí.

§ 345
Priezvisko po rozvode manželstva

(1) Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do šiestich mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

(2) Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal svoje predošlé priezvisko, môže do šiestich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.

DRUHÁ HLAVA
URČENIE RODIČOVSTVA

Prvý diel
Určenie materstva

§ 346
Určenie materstva pôrodom

(1) Matkou dieťaťa je žena, ktorá dieťa porodila.

(2) Dohody a zmluvy, ktoré sú v rozpore s odsekom 1, sú neplatné.

§ 347
Určenie materstva súdom

(1) Ak vzniknú pochybnosti o tom, kto je matkou dieťaťa, materstvo určí na základe skutočností zistených o pôrode dieťaťa súd.

(2) Návrh môže podať žena, ktorá o sebe tvrdí, že je matkou dieťaťa, alebo otec dieťaťa, alebo ten, kto preukáže, že má na tomto určení právny záujem.

Druhý diel
Určenie a zapretie otcovstva

§ 348
Všeobecné ustanovenie

Otcovstvo sa určuje na základe domnienok otcovstva ustanovených v tomto zákone.

PRVÝ ODDIEL
OTCOVSTVO MANŽELA MATKY

§ 349
Určenie otcovstva

(1) Ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

(2) Ak sa narodí dieťa žene znovu vydatej, považuje sa za otca neskorší manžel, aj keď sa dieťa narodilo pred uplynutím trojstého dňa po tom, čo jej skoršie manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné.

(3) Pri počítaní času, ktorý je rozhodujúci na určenie otcovstva, sa predpokladá, že manželstvo toho, kto bol vyhlásený za mŕtveho, zaniklo dňom, ktorý bol v rozhodnutí o vyhlásení za mŕtveho určený ako deň smrti.

§ 350
Zapretie otcovstva manžela matky

(1) Manžel môže do dvoch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach spochybňujúcich jeho otcovstvo, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

(2) Manžel má právo zaprieť otcovstvo voči dieťaťu a matke, ak sú obidvaja nažive, a ak nežije jeden z nich, voči druhému. Ak nežije ani dieťa, ani matka, toto právo manžel nemá.

(3) Aj matka môže do dvoch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenia o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa použijú primerane.

(4) Ak manžel stratil spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu pred uplynutím lehoty na zapretie otcovstva, môže otcovstvo zaprieť jeho opatrovník do jedného roka od ustanovenia do funkcie, pričom táto lehota sa neskončí skôr, ako uplynie lehota na zapretie otcovstva manželovi matky.

§ 351
Podmienky zapretia otcovstva

(1) Ak sa narodí dieťa v čase medzi stošesťdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

(2) Ak sa narodí dieťa pred stošesťdesiatym dňom od uzavretia manželstva, postačí na to, aby sa manžel matky nepovažoval za otca, ak zaprie svoje otcovstvo na súde. To neplatí, ak manžel s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stošesťdesiatym a viac ako tristo dní, alebo ak pri uzavretí manželstva vedel, že je tehotná.

(3) Ak sa dieťa narodilo po zániku manželstva rozvodom do uplynutia trojstého dňa po rozvode, postačí na to, aby sa manžel matky nepovažoval za otca dieťaťa, ak zaprie svoje otcovstvo na súde a v tomto konaní o zapretie otcovstva zároveň iný muž a matka urobia na súde súhlasné vyhlásenie o určení otcovstva.

§ 352
Zapretie otcovstva skoršieho manžela matky

Ak bolo právoplatne rozhodnuté, že neskorší manžel nie je otcom dieťaťa znovu vydatej matky, začína sa dvojročná lehota na zapretie otcovstva pre skoršieho manžela dňom, keď sa dozvedel o právoplatnom rozhodnutí.

DRUHÝ ODDIEL
OTCOVSTVO URČENÉ SÚHLASNÝM VYHLÁSENÍM RODIČOV

§ 353
Všeobecné ustanovenia

(1) Ak nie je otcovstvo určené podľa domnienky otcovstva manžela matky alebo takto určené otcovstvo bolo zapreté, možno ho určiť súhlasným vyhlásením oboch rodičov.

(2) Za otca sa považuje muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov.

§ 354
Predpoklady súhlasného vyhlásenia

(1) Súhlasné vyhlásenie rodičov musí byť urobené pred matričným úradom alebo pred súdom.

(2) Maloletý rodič môže urobiť súhlasné vyhlásenie iba pred súdom.

(3) Ak matka nemôže pre duševnú poruchu posúdiť význam svojho konania alebo ak je zadováženie jej vyhlásenia spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou, otcovstvo nie je možné súhlasným vyhlásením určiť.

§ 355
Určenie otcovstva k nasciturovi

Súhlasným vyhlásením rodičov možno určiť otcovstvo k dieťaťu ešte nenarodenému, ak je už počaté.

§ 356
Zapretie otcovstva určeného súhlasným vyhlásením

(1) Muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže otcovstvo pred súdom zaprieť do dvoch rokov odo dňa jeho určenia, len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa alebo otcovstvo bolo určené na základe neplatného právneho úkonu; táto lehota sa neskončí pred uplynutím dvoch rokov od narodenia dieťaťa.

(2) Aj matka dieťaťa môže v rovnakej lehote zaprieť, že otcom dieťaťa je muž, ktorého otcovstvo bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov len ak je vylúčené, že by mohol byť otcom dieťaťa alebo otcovstvo bolo určené na základe neplatného právneho úkonu.

(3) Ustanovenia § 350 ods. 2 a 4 sa použijú primerane.

(4) Na súhlasné vyhlásenie o určení otcovstva sa použijú ustanovenia o právnych úkonoch. Neplatnosti je však možné sa dovolať len v lehote na zapretie otcovstva v konaní o zapretie otcovstva podľa osobitného predpisu.

(5) Ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa alebo to vyžaduje ochrana najlepšieho záujmu dieťaťa, môže súd začať konanie o zapretie otcovstva aj bez návrhu , ak bolo

otcovstvo určené súhlasným vyhlásením rodičov, ale otec takto určený s najväčšou pravdepodobnosťou nemôže byť otcom dieťaťa.

TRETÍ ODDIEL
URČENIE OTCOVSTVA V PATERNITNOM KONANÍ

§ 357
Všeobecné ustanovenia

(1) Ak nedošlo k určeniu otcovstva podľa predchádzajúcich ustanovení, môže dieťa, matka alebo muž, ktorý tvrdí, že je otcom navrhnúť, aby bolo otcovstvo určené v súdnom konaní.

(2) Za otca sa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako stošesťdesiat a viac ako tristo dní, ak jeho otcovstvo nevylúčia závažné okolnosti.

§ 358
Návrh na určenie otcovstva po smrti domnelého otca

(1) Ak domnelý otec nežije, návrh na určenie otcovstva sa podáva voči opatrovníkovi, ktorého ustanovil súd.

(2) Ak navrhovateľ v priebehu konania zomrie, môže v konaní pokračovať ďalšia osoba oprávnená na podanie návrhu. Potomkovia môžu podať návrh na určenie otcovstva do šiestich mesiacov od smrti dieťaťa, ak majú na tomto určení právny záujem.

ŠTVRTÝ ODDIEL
URČOVANIE OTCOVSTVA V OSOBITNÝCH PRÍPADOCH

§ 359
Určenie otcovstva pri asistovanej reprodukcii

(1) Ak sa narodí dieťa počaté na základe zákroku asistovanej reprodukcie v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

(2) Ak sa narodí dieťa počaté na základe zákroku asistovanej reprodukcie nevydatej matke, považuje sa za otca muž, ktorý dal na vykonanie zákroku súhlas (partner matky).

(3) Otcovstvo voči dieťaťu narodenému v čase medzi stošesťdesiatym dňom a trojstým dňom od vykonania zákroku asistovanej reprodukcie so súhlasom manžela matky alebo partnera matky nemožno zaprieť. Otcovstvo však možno zaprieť, ak by sa preukázalo, že matka dieťaťa otehotnela inak.

(4) Ak sa zákrok asistovanej reprodukcie vykonal bez súhlasu manžela matky alebo partnera matky alebo sa preukázalo, že matka otehotnela inak, použijú sa pre zapretie otcovstva ustanovenia o zapretí otcovstva manželom matky.

§ 360
Určenie otcovstva k dieťaťu, ktorého matka nie je známa

(1) Ak je matkou dieťaťa žena, ktorá požiadala o utajenie svojej totožnosti podľa osobitného predpisu, môže muž, ktorý o sebe tvrdí že je otec dieťaťa, podať na súd návrh na určenie otcovstva. Návrh sa podáva len voči dieťaťu a domnelý otec musí v konaní preukázať, že je otcom dieťaťa.

(2) Ak bolo dieťa odložené do verejne prístupného inkubátora alebo na inom mieste a totožnosť matky nie je možné určiť, môže muž, ktorý o sebe tvrdí že je otcom tohto dieťaťa podať na súd návrh na určenie otcovstva. Návrh smeruje len voči dieťaťu a domnelý otec musí v konaní preukázať, že je otcom dieťaťa.

PIATY ODDIEL
ZAPRETIE OTCOVSTVA NA NÁVRH DIEŤAŤA

§ 361
Zapretie otcovstva na návrh maloletého dieťaťa

(1) Ak je to potrebné v najlepšom záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva aj v prípade, že rodičom ešte neuplynuli lehoty na zapretie otcovstva.

(2) Ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v najlepšom záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva.

(3) Ak jeden z rodičov nežije, môže dieťa podať návrh na zapretie otcovstva proti druhému rodičovi; ak nežije ani jeden z rodičov, návrh nemožno podať.

§ 362
Zapretie otcovstva na návrh plnoletého dieťaťa

(1) Otcovstvo manžela matky alebo otcovstvo určené súhlasným vyhlásením rodičov, môže dieťa zaprieť do troch rokov od nadobudnutia plnoletosti, ak je vylúčené, že otec takto určený, je otcom dieťaťa.

(2) Ak jeden z rodičov nežije, môže dieťa podať návrh na zapretie otcovstva proti druhému rodičovi; ak nežije ani jeden z rodičov, návrh nemožno podať.

TRETIA HLAVA
VZŤAHY MEDZI RODIČMI, DEŤMI A OSTATNÝMI PRÍBUZNÝMI

Prvý diel
Všeobecné ustanovenia

§ 363
Práva a povinnosti medzi rodičmi a deťmi

(1) Práva a povinnosti medzi rodičmi a deťmi vznikajú narodením alebo osvojením dieťaťa.

(2) Obaja rodičia majú vo vzťahu k deťom rovnaké práva a povinnosti a deti majú rovnaké práva a povinnosti voči každému z rodičov.

(3) Rodičia a deti majú povinnosť vzájomne sa rešpektovať, pomáhať si, vyživovať sa a podieľať sa na starostlivosti o spoločnú domácnosť a zabezpečovaní potrieb rodiny.

§ 364
Právne postavenie dieťaťa

(1) Najlepší záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä
   a) úroveň starostlivosti o dieťa,
   b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
   c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
   d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
   e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
   f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
   g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
   h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
   i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(2) Maloleté dieťa má právo na všetky informácie týkajúce sa jeho osoby spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti. Rodičia sú povinní informovať ho o všetkých skutočnostiach, ktoré sa ho týkajú.

(3) Maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

(4) Maloleté dieťa má právo byť vypočuté v každom konaní, ktoré sa ho týka.

(5) Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

(6) Ak maloleté dieťa nesúhlasí s rozhodnutím rodičov o podstatnej veci týkajúcej sa jeho osoby alebo majetku, má právo domáhať sa, aby o podstatnej veci rozhodol súd. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom.

(7) Maloleté dieťa je povinné správať sa tak, aby boli naplnené ciele jeho riadnej výchovy, najmä rešpektovať oprávnené požiadavky rodičov, plniť si svoje vzdelávacie povinnosti a vyvarovať sa spôsobu života, ktorý by mohol byť pre neho ohrozujúci.

(8) Ak dieťa žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, je povinné podieľať sa osobnou pomocou na spoločných potrebách rodiny.

(9) Ak má dieťa príjmy z vlastnej práce alebo majetku a žije v spoločnej domácnosti s rodičmi, je povinné prispievať primerane na úhradu potrieb domácnosti. Ak túto povinnosť neplní dobrovoľne, určí ju na návrh niektorého z rodičov súd. Ak sa zmenia pomery, súd môže na návrh dieťaťa alebo ktoréhokoľvek z rodičov zmeniť rozhodnutie podľa druhej vety.

§ 365
Meno a priezvisko dieťaťa

(1) Meno dieťaťa sa určuje dohodou rodičov. Ak sa rodičia na mene nedohodnú, určí ho aj bez návrhu súd.

(2) Meno dieťaťa určuje jeden rodič , ak druhý rodič nežije, nie je známy alebo získanie súhlasu druhého rodiča je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

(3) Ak nemožno určiť meno dieťaťa podľa odsekov 1 a 2, určí ho aj bez návrhu súd.

(4) Určenie priezviska dieťaťa upravuje osobitný predpis.

§ 366
Zmena mena a priezviska maloletého dieťaťa

(1) Zmena mena a zmena priezviska dieťaťa je podstatnou vecou týkajúcou sa dieťaťa. Ak ide o dieťa, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, vyžaduje sa k zmene mena alebo priezviska jeho výslovný súhlas.

(2) Ak rodičia uzavrú manželstvo po narodení svojho maloletého dieťaťa, bude mať dieťa priezvisko určené pre ich ostatné deti.

(3) Ak uzavrie manželstvo matka maloletého dieťaťa, ktorého otec nie je známy, môžu manželia pred matričným úradom súhlasne vyhlásiť, že priezvisko určené pre ich ostatné deti bude mať aj toto maloleté dieťa.

Druhý diel
Rodičovská zodpovednosť

§ 367
Základné ustanovenia

(1) Rodičia majú spoločnú zodpovednosť za vývin a výchovu maloletého dieťaťa.

(2) Rodičovskú zodpovednosť tvorí súhrn práv a povinností rodičov, ktorých účelom je zabezpečiť morálne a materiálne blaho maloletého dieťaťa a chrániť jeho práva a oprávnené záujmy.

(3) Rodičovská zodpovednosť zahŕňa najmä výchovu, zastupovanie a správu majetku maloletého dieťaťa.

(4) Rodičovskú zodpovednosť vykonávajú rodičia spôsobom a v miere zodpovedajúcej stupňu vývinu a vyspelosti maloletého dieťaťa.

(5) Rodičovská zodpovednosť zaniká nadobudnutím plnoletosti dieťaťa.

(6) Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom nie je súčasťou rodičovskej zodpovednosti.

§ 368
Výkon rodičovskej zodpovednosti

(1) Rodičovskú zodpovednosť vykonávajú obaja rodičia spoločne.

(2) Určujúcim hľadiskom pri výkone rodičovskej zodpovednosti je najlepší záujem dieťaťa.

(3) Výkon rodičovskej zodpovednosti je právom a povinnosťou rodičov. Rodičia sú zodpovední za riadny výkon rodičovskej zodpovednosti.

(4) Súd vedie rodičov k dobrovoľnému riadnemu výkonu rodičovskej zodpovednosti a v prípade sporov k ich zmierlivému vyriešeniu.

§ 369
Osobitné prípady výkonu rodičovskej zodpovednosti

(1) Rodičovskú zodpovednosť vykonáva len jeden rodič, ak druhý rodič zomrel, nie je známy, nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, bol pozbavený výkonu rodičovskej zodpovednosti alebo mu bol jej výkon pozastavený.

(2) Ak bola rodičovská zodpovednosť jednému z rodičov obmedzená, druhý rodič ju vykonáva aj v rozsahu rodičovskej zodpovednosti rodiča, ktorého výkon je obmedzený.

(3) Ak ani jednému rodičovi nepatrí výkon rodičovskej zodpovednosti z dôvodov podľa odseku 1, súd ustanoví dieťaťu poručníka.

(4) Rodič starší ako 16 rokov, ktorý nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, sa môže o svoje dieťa osobne starať, ak je schopný túto starostlivosť vykonávať riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

§ 370
Rozhodovanie o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa

(1) O veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa rozhodujú rodičia spoločne po vzájomnej dohode.

(2) Ak rozhodne len jeden z rodičov a ide o bežnú vec maloletého dieťaťa, predpokladá sa, že druhý rodič s rozhodnutím súhlasí.

(3) O podstatných veciach týkajúcich sa osoby alebo majetku dieťaťa rozhodujú rodičia vždy spoločne.

(4) Podstatnou vecou je každá vec, ktorá môže významným spôsobom ovplyvniť záujmy maloletého dieťaťa, najmä jeho meno a priezvisko, miesto jeho bydliska, správu majetku, štátne občianstvo, udelenie alebo odmietnutie súhlasu na poskytnutie zdravotnej starostlivosti, rozhodnutie o príprave na budúce povolanie dieťaťa, výber školského zariadenia alebo ďalšie vzdelávanie dieťaťa.

(5) Ak o podstatnej veci maloletého dieťaťa niektorý rodič nekoná, alebo ak sa rodičia nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

§ 371
Výchova maloletého dieťaťa

(1) Výchova maloletého dieťaťa zahŕňa najmä právo a povinnosť rodičov mať maloleté dieťa u seba, určiť miesto jeho bydliska, osobne sa o neho starať, chrániť jeho záujmy, usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad.

(2) Rozhodujúcu úlohu vo výchove maloletého dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať maloleté deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

(3) Pri výchove maloletého dieťaťa sú rodičia oprávnení používať len primerané výchovné prostriedky, ktoré neohrozujú život, zdravie alebo duševný, telesný a citový vývin dieťaťa a nezasahujú do jeho dôstojnosti.

(4) Cieľom riadnej výchovy dieťaťa je smerovať k všestrannému rozvoju jeho osobnosti v duchu zásad ľudskosti, slušnosti, úcty, morálky a etiky.

§ 372
Podieľanie sa na výchove maloletého dieťaťa

Na výchove maloletého dieťaťa sú povinné sa podieľať aj plnoleté osoby žijúce s dieťaťom v spoločnej domácnosti. Pri výchove sú povinní rešpektovať prednostné výchovné pôsobenie rodičov maloletého dieťaťa.

§ 373
Zastupovanie maloletého dieťaťa

(1) Rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

(2) V bežných veciach môže maloleté dieťa zastupovať ktorýkoľvek z rodičov samostatne. V podstatných veciach zastupujú maloleté dieťa obaja rodičia spoločne, ak zákon neustanovuje inak.

(3) Rodič nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právny úkon, pri ktorom by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi ním a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom.

(4) Rodič rovnako nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právny úkon, pri ktorom dôjde k rozporu záujmov medzi jeho manželom a maloletým dieťaťom.

(5) Ak nemôže maloleté dieťa zastupovať žiadny z rodičov, zastúpi ho opatrovník ustanovený súdom (kolízny opatrovník).

Správa majetku maloletého dieťaťa

§ 374

(1) Rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

(2) Na právne úkony týkajúce sa existujúceho majetku alebo aj budúceho majetku maloletého dieťaťa, alebo častí tohto majetku, presahujúce rámec bežnej správy, sa vyžaduje súhlas súdu, ibaže sú tieto právne úkony dieťaťu výlučne na prospech.

(3) Súhlas súdu sa vyžaduje vždy, ak ide o právny úkon, ktorým maloleté dieťa
a) nadobúda, scudzuje alebo zaťažuje nehnuteľnosť alebo podiel na nej,
b) nadobúda, scudzuje alebo zaťažuje majetok, ibaže jeho hodnota neprevyšuje sumu zodpovedajúci dvadsaťnásobku životného minima pre nezaopatrené dieťa alebo zaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu,
c) uzaviera dohodu dedičov, odmieta dedičstvo alebo vyhlasuje, že nechce odkaz,
d) uzaviera zmluvu zaväzujúcu k trvajúcemu alebo opakujúcemu sa plneniu,
e) uzaviera zmluvu týkajúcu sa bývania na dobu dlhšiu ako tri roky alebo na dobu trvajúcu aj po nadobudnutí plnoletosti dieťaťa alebo
f) uzaviera úverovú alebo obdobnú zmluvu.

§ 375
Vylúčenie rodičov zo správy majetku

(1) Rodičia nespravujú majetok maloletého dieťaťa, ktorý nadobudlo darovaním, dedením alebo odkazom, ak ich darca alebo poručiteľ zo správy majetku alebo jeho časti vylúčil. Ak darca alebo poručiteľ neurčil správcu, ustanoví súd na tento účel maloletému dieťaťu opatrovníka.

(2) Ak darca alebo poručiteľ neurčil správcovi spôsob správy majetku, použijú sa primerane ustanovenia o opatrovníkovi.

§ 376
Použitie majetku maloletého dieťaťa

(1) Výnosy z majetku maloletého dieťaťa možno použiť na úhradu nákladov spojených s udržiavaním majetku maloletého dieťaťa a s jeho správou.

(2) Po úhrade nákladov podľa odseku 1, môžu rodičia maloletého dieťaťa použiť výnosy z majetku dieťaťa najmä na uspokojovanie potrieb dieťaťa a v primeranom rozsahu aj na uspokojovanie potrieb rodiny. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom tým nie je dotknutá.

(3) Majetok maloletého dieťaťa možno použiť len so súhlasom súdu, ak je to nevyhnutné v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

§ 377
Odovzdanie spravovaného majetku plnoletému dieťaťu

(1) Rodičia sú povinní odovzdať dieťaťu majetok, ktorý spravovali najneskôr do 30 dní po dovŕšení plnoletosti dieťaťa.

(2) Dieťa má právo požiadať rodičov o predloženie správy o nakladaní s jeho majetkom; toto právo zanikne, ak sa neuplatnilo najneskôr do jedného roka od dovŕšenia plnoletosti. Rodičia sú povinní takúto správu dieťaťu predložiť do jedného mesiaca od doručenia žiadosti. Práva dieťaťa zo zodpovednosti za škodu a z bezdôvodného obohatenia zostávajú zachované.

Tretí diel
Úprava výkonu rodičovskej zodpovednosti

§ 378
Všeobecné ustanovenia

(1) Súd pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovskej zodpovednosti rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, k súrodencom a k iným blízkym osobám; to platí aj keď súd schvaľuje dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovskej zodpovednosti.

(2) Súd dbá, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného kontaktu s obidvomi rodičmi. Súd dbá na právo rodičov starať sa o svoje dieťa a vychovávať ho.

(3) Súd vždy prihliadne na najlepší záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

(4) Výkon rodičovskej zodpovednosti v sebe zahŕňa aj úpravu stretávania sa rodiča s maloletým dieťaťom.

§ 379

Úprava výkonu rodičovskej zodpovednosti po rozvode manželstva rodičov

(1) V rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovskej zodpovednosti k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Formy osobnej starostlivosti o maloleté dieťa sú rovnocenné.

(2) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v najlepšom záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa.

(3) Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v najlepšom záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v najlepšom záujme dieťaťa.

(4) Ak súd zverí maloleté dieťa do niektorej z foriem osobnej starostlivosti, súčasne rozhodne o tom, ktorý rodič a v akom rozsahu má prispievať na výživu dieťaťa, schváli dohodu rodičov o výške výživného alebo v prípade spoločnej osobnej starostlivosti a striedavej osobnej starostlivosti môže rozhodnúť aj tak, že výživné neurčuje.

(5) Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

(6) Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovskej zodpovednosti možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

§ 380

Úprava stretávania sa rodiča s maloletým dieťaťom

(1) Rodičia sa môžu dohodnúť o úprave stretávania sa s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o stretávaní sa rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

(2) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave stretávania sa s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví stretávanie sa rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu stretávania sa žiadajú neupraviť.

(3) Stretávanie sa maloletého dieťaťa a rodiča zahŕňa všetky dostupné formy kontaktu, najmä osobný kontakt, písomnú, telefonickú a elektronickú komunikáciu.

(4) Ak je to potrebné v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí stretávanie sa maloletého dieťaťa s rodičom. Pri obmedzení stretávania sa maloletého dieťaťa s rodičom súd môže rozhodnúť najmä o rozsahu, forme, mieste stretávania sa a povinnej prítomnosti ďalších osôb.

(5) Ak nie je možné zabezpečiť najlepší záujem maloletého dieťaťa obmedzením stretávania sa maloletého dieťaťa s rodičom a ak je to potrebné v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, súd zakáže stretávanie sa maloletého dieťaťa s rodičom.

(6) Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi stretávanie sa s maloletým dieťaťom, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

(7) Ak je to potrebné v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť stretávanie sa dieťaťa aj s blízkymi osobami.

§ 381
Úprava výkonu rodičovskej zodpovednosti v prípade rodičov, ktorí spolu nežijú

Ak rodičia spolu nežijú a nevedia sa dohodnúť na úprave výkonu rodičovskej zodpovednosti a úprave stretávania sa s maloletým dieťaťom, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovskej zodpovednosti a stretávanie sa s maloletým dieťaťom; ustanovenia § 379 a 380 sa použijú primerane.

§ 382
Zmena pomerov

(1) Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie alebo schválenú dohodu o výkone rodičovskej zodpovednosti alebo o úprave stretávania sa.

(2) Ak niektorý rodič opakovane bráni druhému rodičovi zúčastňovať sa na výchove dieťaťa, vrátane stretávania sa s dieťaťom, zmení súd aj bez návrhu rozhodnutie o úprave rodičovskej zodpovednosti.

Štvrtý diel
Zásahy súdu do výkonu rodičovskej zodpovednosti

§ 383
Všeobecné ustanovenia

(1) Súd môže do výkonu rodičovskej zodpovednosti zasiahnuť len spôsobom uvedeným v zákone a len ak je to v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

(2) Zásahom súdu do výkonu rodičovskej zodpovednosti je aj uloženie výchovného opatrenia podľa osobitného zákona.

§ 384
Výchovné opatrenia

(1) Každý môže oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obci alebo súdu nevhodné správanie detí alebo neplnenie rodičovskej zodpovednosti.

(2) Ak to vyžaduje najlepší záujem dieťaťa môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo súd uložiť výchovné opatrenie podľa osobitného predpisu.

(3) Výchovné opatrenie, ktorým sa dieťa odníme zo starostlivosti rodičov proti ich vôli, môže uložiť len súd.

§ 385
Pozastavenie výkonu rodičovskej zodpovednosti

Ak rodičovi bráni vo výkone rodičovskej zodpovednosti závažná prekážka, súd môže pozastaviť výkon jeho rodičovskej zodpovednosti. Závažnou prekážkou je aj dlhodobo neznámy pobyt rodiča, ktorý nemožno zistiť ani pri vynaložení všetkého úsilia.

§ 386
Obmedzenie výkonu rodičovskej zodpovednosti

Ak rodič riadne nevykonáva rodičovskú zodpovednosť, zneužíva jej výkon alebo zanedbáva výchovu dieťaťa, súd obmedzí tomuto rodičovi výkon jeho rodičovskej zodpovednosti. V rozhodnutí súd uvedie rozsah práv a povinností, na ktoré sa obmedzenie vzťahuje.

§ 387
Pozbavenie výkonu rodičovskej zodpovednosti

Ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti a výkon rodičovskej zodpovednosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s dieťaťom alebo výkon rodičovskej zodpovednosti napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd ho výkonu rodičovskej zodpovednosti pozbaví.

§ 388
Zabezpečenie výkonu rodičovskej zodpovednosti

(1) Ak súd rozhodol o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovskej zodpovednosti, alebo o pozastavení jej výkonu iba vo vzťahu k jednému z rodičov, vykonáva rodičovskú zodpovednosť v plnom rozsahu druhý rodič.

(2) Ak rodičovskú zodpovednosť nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol o pozastavení výkonu rodičovskej zodpovednosti alebo pozbavení výkonu rodičovskej zodpovednosti vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

(3) Ak súd rozhodol o obmedzení výkonu rodičovskej zodpovednosti vo vzťahu k obidvom rodičom alebo k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu opatrovníka.

§ 389
Súdny prieskum vo veciach zásahov do rodičovskej zodpovednosti

(1) Ak súd rozhodol podľa ustanovení § 384 až 387 alebo rozhodol o uložení výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu, sleduje súd sústavne ich výkon a podľa potreby ich dopĺňa, mení a kombinuje tak, aby zabezpečil všestranné podmienky pre riadnu výchovu dieťaťa a napĺňanie jej cieľov.

(2) Súd rozhodnutie vydané podľa ustanovení § 384 až 387 alebo uložené výchovné opatrenie zruší, ak jeho ďalšie trvanie nie je účelné a ak je to v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

ŠTVRTÁ HLAVA
VÝŽIVNÉ

Prvý diel
Spoločné ustanovenia

§ 390
Kritériá pre určenie výživného

(1) Pre určenie výživného sú rozhodujúce odôvodnené potreby oprávneného.

(2) U povinného sú rozhodujúce jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného sa prihliada aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako sa prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(3) Ak je v rovnakom postavení viac osôb povinných poskytovať oprávnenému výživné, každá z nich plní vyživovaciu povinnosť v takom rozsahu, aký zodpovedá pomeru jeho schopností, možností a majetkových pomerov k schopnostiam, možnostiam a k majetkovým pomerom ostatných povinných.

§ 391
Rozpor s dobrými mravmi

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

§ 392
Platenie výživného

(1) Výživné sa platí v pravidelne opakujúcich sa dávkach, ktoré sú splatné najneskôr do posledného dňa kalendárneho mesiaca predchádzajúceho mesiacu, na ktoré sa výživné platí, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) V prípade omeškania povinného s plnením výživného má oprávnený právo na úrok z omeškania z nezaplatenej sumy.

(3) Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

§ 393
Niektoré ustanovenia o premlčaní

(1) Nárok na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(2) Nároky na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné peňažné nároky vyplývajúce z tejto časti zákona podliehajú premlčaniu.

(3) Plnenie výživného povinným sa započítava najprv na istinu a až po uhradení celej istiny sa započítava na úrok z omeškania.

§ 394
Zmena pomerov

(1) Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena výživného možná len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

(2) Ak sa zmenia pomery, rozhodnutie o výživnom sa mení ku dňu zmeny pomerov, najdlhšie však za obdobie tri roky spätne odo dňa začatia konania. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa možno rozhodnutie o výživnom zmeniť ku dňu zmeny pomerov bez ohľadu na deň začatia konania.

(3) Právo na výživné zanikne, ak odpadli dôvody pre plnenie výživného. Zánikom vyživovacej povinnosti zanikajú aj právne účinky súdneho rozhodnutia, ktorým bola vyživovacia povinnosť uložená.

(4) Ak dôjde k zániku vyživovacej povinnosti alebo k zníženiu výživného pre maloleté dieťa, splatné výživné za uplynulý čas sa nevracia.

§ 395
Plnenie za iného

(1) Kto celkom alebo sčasti splnil za iného vyživovaciu povinnosť, je oprávnený od neho požadovať úhradu tohto plnenia a úrok z omeškania .

(2) Tento nárok podlieha premlčaniu podľa prvej časti tohto zákona.

Druhý diel
Druhy vyživovacích povinností

PRVÝ ODDIEL
VYŽIVOVACIA POVINNOSŤ RODIČOV K DEŤOM

§ 396

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Dieťa má právo na rovnakú životnú úroveň, akú majú jeho rodičia.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 50 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

§ 397
Rozsah vyživovacej povinnosti

(1) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ako sa ktorý z rodičov o dieťa osobne stará, ako aj na iné plnenia, ktoré v prospech dieťaťa poskytuje. Ak rodičia žijú v spoločnej domácnosti, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(2) Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne aj na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

(3) Ak je maloleté dieťa zverené do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, súd môže schváliť dohodu rodičov o výške výživného alebo môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov výživné neurčuje.

(4) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

§ 398
Tvorba úspor

Ak možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú určiť výživné v rozsahu presahujúcom odôvodnené potreby dieťaťa, môže súd určiť, že časť výživného presahujúca odôvodnené potreby dieťaťa bude poukazovaná na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorého určí súd. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

§ 399
Tezaurácia výživného

Z dôvodov hodných osobitného zreteľa, môže súd rozhodnúť o povinnosti zložiť peňažnú sumu na výživné, ktoré sa stane splatné až v budúcnosti, na osobitný účet zriadený v prospech maloletého dieťaťa rodičom, ktorého určí súd. V rozhodnutí uvedie spôsob, akým sa z tohto účtu zabezpečí v prospech maloletého dieťaťa pravidelné mesačné poukazovanie určených súm na výživné.

§ 400
Predpokladaný príjem

(1) Ak rodič odmietne preukázať súdu všetky podklady na určenie výživného, neumožní súdu sprístupnenie údajov chránených podľa osobitného predpisu, ako aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťpäť násobok sumy životného minima.

(2) U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

§ 401
Rozhodnutie súdu o úprave vyživovacej povinnosti

(1) Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

(2) Súd postupuje rovnako aj vtedy, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

(3) Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

§ 402
Jednorazový príspevok na mimoriadne výdavky

(1) V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd zaviazať povinného na úhradu jednorazového príspevku na mimoriadne výdavky oprávneného, ktoré nebolo možné predvídať pri určení výživného, ak je to potrebné na riadne zabezpečenie odôvodnených potrieb oprávneného a zmena rozhodnutia o výživnom nie je účelná.

(2) Príspevok podľa odseku 1 možno priznať aj vtedy, ak povinnosť platiť výživné nie je určená súdom.

DRUHÝ ODDIEL
VYŽIVOVACIA POVINNOSŤ DETÍ K RODIČOM

§ 403

Deti, ktoré sú schopné samé sa živiť, sú povinné zabezpečiť svojim rodičom primeranú výživu, ak to potrebujú.

§ 404
Postupnosť vyživovacích povinností

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi a poskytovanie výživy rozvedenému manželovi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

TRETÍ ODDIEL
VYŽIVOVACIA POVINNOSŤ MEDZI OSTATNÝMI PRÍBUZNÝMI

§ 405

Predkovia a potomkovia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť iba , ak to nevyhnutne potrebujú.

§ 406
Postupnosť vyživovacích povinností

(1) Ak potomkovia nemôžu svoju vyživovaciu povinnosť plniť, prechádza táto povinnosť na predkov. Vzdialenejší príbuzní majú vyživovaciu povinnosť, len ak ju nemôžu plniť bližší príbuzní.

(2) V prípade, že súd určí výživné pre maloleté dieťa, ustanovenie § 398 a 400 sa použijú primerane.

ŠTVRTÝ ODDIEL
VYŽIVOVACIA POVINNOSŤ MEDZI MANŽELMI

§ 407

(1) Manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Ak manželia žijú v spoločnej domácnosti, pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na starostlivosť o domácnosť.

(2) Vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovaciu povinnosť detí voči rodičom.

PIATY ODDIEL
PRÍSPEVOK NA VÝŽIVU ROZVEDENÉHO MANŽELA

§ 408

(1) Rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na výživu tak, aby jeho životná úroveň bola primeraná životnej úrovni, ktorú mal pred rozvodom manželstva. Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

(2) Rozvedení manželia sa môžu dohodnúť, že príspevok na výživu podľa odseku 1 sa uhradí jednorazovým plnením.

(3) Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, alebo priznať príspevok na výživné aj po uplynutí doby piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode, ak rozvedený manžel, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru.

§ 409
Zánik práva na príspevok na výživu rozvedeného manžela

Právo na príspevok na výživu zanikne, ak oprávnený manžel uzavrie nové manželstvo alebo ak povinný manžel zomrie.

ŠIESTY ODDIEL
PRÍSPEVOK NA VÝŽIVU A ÚHRADU NIEKTORÝCH NÁKLADOV NEVYDATEJ MATKE

§ 410

(1) Otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu prispievať matke na primeranú výživu, ako aj primerane prispieť na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom.

(2) Súd môže na návrh tehotnej ženy uložiť mužovi, ktorého otcovstvo je pravdepodobné, aby poskytol vopred sumu potrebnú na zabezpečenie jej výživy podľa odseku 1, príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom a sumu potrebnú na zabezpečenie výživy dieťaťa po dobu, počas ktorej by žene patrila materská dovolenka podľa osobitného predpisu.

(3) Právo žiadať príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom podľa odseku 1 zanikne uplynutím troch rokov odo dňa určenia otcovstva.

PIATA HLAVA
PORUČNÍCTVO A OPATROVNÍCTVO MALOLETÝCH DETÍ

Prvý diel
Poručníctvo

§ 411
Ustanovenie poručníka

(1) Súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ak obaja rodičia alebo jediný rodič maloletého dieťaťa
   a) zomreli,
   b) nie sú známi,
   c) nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
   d) boli pozbavení výkonu rodičovskej zodpovednosti alebo
   e) majú pozastavený výkon rodičovskej zodpovednosti.

(2) Súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka aj vtedy, ak matka dieťaťa písomne požiadala o utajenie svojej totožnosti podľa osobitného predpisu.

(3) O ustanovení poručníka súd rozhodne bez zbytočného odkladu tak, aby bola zabezpečená riadna ochrana práv maloletého dieťaťa.

§ 412
Neodkladné úkony do času, kým nie je ustanovený poručník

Do času, kým nie je maloletému dieťaťu ustanovený poručník, alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, robí neodkladné úkony v najlepšom záujme maloletého dieťaťa súdom ustanovený opatrovník, ktorým je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 413
Osoba poručníka

(1) Súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny.

(2) Ak nie je možné ustanoviť za poručníka osobu podľa odseku 1, súd ustanoví inú fyzickú osobu.

(3) Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov.

(4) Za poručníka možno ustanoviť iba osobu, u ktorej je predpoklad, že bude konať v najlepšom záujme maloletého, s ustanovením súhlasí a je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu.

(5) Súd pri rozhodovaní o osobe poručníka môže prihliadnuť aj na názor rodičov maloletého dieťaťa.

(6) Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitného predpisu.

§ 414
Práva a povinnosti poručníka

(1) Poručník vykonáva namiesto rodičov rodičovskú zodpovednosť v celom rozsahu, zabezpečuje najmä výchovu dieťaťa, jeho zastupovanie a správu jeho majetku.

(2) Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu.

(3) Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti o dieťa. Poručník a osoba, ktorá sa o dieťa osobne stará si poskytujú potrebnú vzájomnú súčinnosť a informácie pri zabezpečovaní blaha dieťaťa.

(4) Na vzťahy medzi poručníkom a dieťaťom sa primerane použijú ustanovenia o právach a povinnostiach medzi rodičmi a deťmi.

(5) Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

(6) Poručník je pri výkone svojej činnosti vždy povinný chrániť najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Výkon funkcie poručníka

§ 415

(1) Poručník za riadny výkon svojej funkcie zodpovedá súdu.

(2) Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu, inak sa na konanie poručníka neprihliada.

(3) Poručník je povinný predkladať súdu správu o maloletom dieťati v lehotách určených súdom v rozhodnutí o ustanovení poručníka do funkcie.

(4) Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách.

(5) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí a v prípade potreby prijíma vhodné opatrenia v najlepšom záujme dieťaťa.

§ 416
Správa majetku dieťaťa

(1) V rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.

(2) Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom.

(3) Poručník nespravuje majetok, ktorý poručenec nadobudol darovaním, dedičstvom alebo odkazom, ak ho darca alebo poručiteľ výslovne zo správy tohto majetku alebo jeho časti vylúčil. Majetok spravuje osoba, ktorú darca alebo poručiteľ určil. Ak takúto osobu neurčil, majetok spravuje opatrovník ustanovený súdom.

(4) Poručník je povinný spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou a nesmie brať na seba neprimerané riziká. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu.

(5) Na nakladanie s majetkom maloletého dieťaťa v inej ako bežnej veci je potrebný súhlas súdu. Ustanovenie § 374 sa použijú primerane.

(6) Ak si to vyžaduje ochrana majetkových práv maloletého dieťaťa a poručník nie je schopný sám riadne zabezpečiť správu majetku dieťaťa, súd ustanoví maloletému dieťaťu majetkového opatrovníka.

§ 417
Zánik poručníctva

(1) Poručníctvo zaniká
a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
b) osvojením dieťaťa,
c) smrťou maloletého dieťaťa,
d) smrťou poručníka,
e) zánikom dôvodu, pre ktorý bol poručník ustanovený,
f) dosiahnutím plnoletosti rodiča maloletého dieťaťa,
g) právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní.

(2) Súd zbaví poručníka funkcie na jeho návrh alebo ak poručník stratí spôsobilosť na výkon funkcie; to neplatí, ak je poručníkom obec alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí.

(3) Súd odvolá poručníka z funkcie, ak porušuje svoje povinnosti alebo zneužíva svoje práva vyplývajúce z poručníctva.

(4) Ak boli do funkcie poručníkov ustanovení manželia, poručníctvo zaniká okrem dôvodov podľa odseku 1 aj rozvodom ich manželstva. Ak to vyžaduje najlepší záujem maloletého dieťaťa, súd môže na návrh niektorého z bývalých manželov rozhodnúť o tom, že funkciu poručníka bude naďalej vykonávať jeden z nich. Ak jeden z manželov, ktorí boli ustanovení do funkcie poručníkov, zomrie alebo je vyhlásený za mŕtveho, stáva sa poručníkom pozostalý manžel.

(5) Ak dôvody pre ustanovenie poručníka trvajú, súd bez zbytočného odkladu po zániku poručníctva ustanoví dieťaťu nového poručníka.

(6) Najneskôr do dvoch mesiacov po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečnú správu o výkone svojej funkcie vrátane záverečného účtu zo správy majetku maloletého dieťaťa.

(7) Poručník najneskôr do 30 dní po zániku poručníctva odovzdá poručencovi, jeho zákonnému zástupcovi alebo inej oprávnenej osobe majetok, ktorý spravoval. Spolu s majetkom odovzdá poručník všetko, čo mal z dôvodu výkonu svojej funkcie u seba.

Druhý diel
Opatrovníctvo

§ 418
Ustanovenie opatrovníka

(1) Súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka v prípadoch ustanovených zákonom.

(2) Súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov ako podľa odseku 1 a zároveň je to v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

§ 419
Osoba opatrovníka

(1) Súd ustanoví za opatrovníka najmä niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny.

(2) Ak nie je možné ustanoviť za opatrovníka osobu podľa odseku 1, súd ustanoví inú fyzickú osobu.

(3) Za opatrovníka možno ustanoviť iba osobu, u ktorej je predpoklad, že bude konať v najlepšom záujme maloletého, s ustanovením súhlasí a je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu.

(4) Súd pri rozhodovaní o osobe opatrovníka môže prihliadnuť aj na názor rodičov maloletého dieťaťa.

(5) Ak nie je možné ustanoviť za opatrovníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví obec, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo inú právnickú osobu, u ktorej je predpoklad, že bude konať v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

(6) Ak si to vyžaduje povaha konania alebo právneho úkonu, súd môže ustanoviť za opatrovníka advokáta.

§ 420
Výkon funkcie opatrovníka

(1) Opatrovník je pri výkone svojej funkcie vždy povinný chrániť najlepší záujem maloletého dieťaťa.

(2) Opatrovník vykonáva rodičovskú zodpovednosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu v rozsahu, ktorý určí súd.

(3) Na vzťahy medzi opatrovníkom a maloletým dieťaťom sa primerane použijú ustanovenia o poručníctve.

§ 421
Majetkový opatrovník

(1) Ak si to vyžaduje ochrana majetkových práv maloletého dieťaťa, súd mu môže ustanoviť opatrovníka na správu majetku alebo jeho časti.

(2) Súd môže ustanoviť opatrovníka na správu majetku dieťaťa aj na návrh rodičov alebo poručníka.

(3) V rozsahu, v ktorom vykonáva správu majetku maloletého dieťaťa majetkový opatrovník sú rodičia alebo poručník obmedzení vo výkone rodičovskej zodpovednosti.

(4) Majetkový opatrovník zodpovedá za riadny výkon svojej funkcie súdu.

(5) V rozhodnutí o ustanovení majetkového opatrovníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude opatrovník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je opatrovník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa.

(6) Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom.

(7) Na nakladanie s majetkom maloletého dieťaťa v inej ako bežnej veci je potrebný súhlas súdu. Ustanovenie § 82 sa použije primerane.

(8) Majetkový opatrovník je povinný spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou a nesmie brať na seba neprimerané riziká. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá majetkový opatrovník podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu.

(9) Najneskôr do dvoch mesiacov po zániku opatrovníctva je majetkový opatrovník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa.

(10) Majetkový opatrovník najneskôr do 30 dní po zániku opatrovníctva odovzdá opatrovancovi, jeho zákonnému zástupcovi alebo inej oprávnenej osobe majetok, ktorý spravoval. Spolu s majetkom odovzdá majetkový opatrovník všetko, čo mal z dôvodu výkonu svojej funkcie u seba.

§ 422
Zánik opatrovníctva

(1) Opatrovníctvo zaniká
a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,

b) smrťou maloletého dieťaťa,
c) smrťou opatrovníka,
d) zánikom dôvodu, pre ktorý bol opatrovník ustanovený,
e) právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení opatrovníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní.

(2) Súd zbaví opatrovníka funkcie na jeho návrh alebo ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie; to neplatí, ak je opatrovníkom obec alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí.

(3) Súd odvolá opatrovníka z funkcie, ak porušuje svoje povinnosti alebo zneužíva svoje práva vyplývajúce z poručníctva.

(4) Ak dôvody pre ustanovenie opatrovníka trvajú, súd bez zbytočného odkladu po zániku opatrovníctva ustanoví dieťaťu nového opatrovníka.

ŠIESTA HLAVA
NÁHRADNÁ STAROSTLIVOSŤ

Prvý diel
Všeobecné ustanovenia

§ 423

(1) Ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa, súd zverí dieťa do náhradnej starostlivosti iných osôb, ktoré sa budú osobne starať a vychovávať dieťa namiesto jeho rodičov.

(2) Náhradná starostlivosť je dočasným opatrením, urobeným v najlepšom záujme dieťaťa. Súd je po jej nariadení povinný nepretržite sledovať, či trvajú dôvody, pre ktoré bola nariadená a pravidelne kontrolovať jej výkon.

(3) Náhradnou starostlivosťou je
a) náhradná osobná starostlivosť inej fyzickej osoby, ako je rodič dieťaťa,
b) pestúnska starostlivosť,
c) ústavná starostlivosť.

(4) Ústavná starostlivosť je výnimočným opatrením a nariaďuje sa len vtedy, ak dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti.

§ 424
Rozhodnutie o zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti

(1) O zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti rozhoduje súd.

(2) Pred rozhodnutím o zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti súd vždy vypočuje maloleté dieťa, ak je schopné vyjadriť svoj názor k nariadeniu náhradnej starostlivosti. Pred zistením jeho názoru ho poučí o všetkých možnostiach riešenia jeho situácie a ich následkoch a poskytne mu priestor na to, aby si utvorilo svoj názor. Na názor dieťaťa je súd pri rozhodovaní povinný prihliadnuť, ak nie je v zjavnom rozpore s najlepším záujmom dieťaťa.

(3) Fyzická osoba, ktorej súd zverí dieťa do náhradnej starostlivosti, musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a trvalý pobyt na území Slovenskej republiky. Podmienka trvalého pobytu sa nevzťahuje na blízku osobu dieťaťa a príbuzného dieťaťa.

(4) Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťaťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté, nemožno v čase odňatia dieťaťa zveriť iné dieťa do náhradnej starostlivosti.

§ 425
Práva a povinnosti rodičov dieťaťa v náhradnej starostlivosti

(1) Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú rodičovskú zodpovednosť len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorá má dieťaťa zverené do náhradnej starostlivosti.

(2) Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej starostlivosti. O spôsobe a rozsahu stretávania sa s dieťaťom rozhodne súd v rozhodnutí o zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti. Ak to vyžaduje najlepší záujem dieťaťa, súd môže upraviť aj stretávanie sa dieťaťa s blízkymi osobami.

(3) Rozhodnutie o stretávaní sa s dieťaťom je možné zmeniť, ak sa zmenia pomery.

§ 426
Výživné pri náhradnej starostlivosti

(1) Vyživovacia povinnosť k dieťaťu rozhodnutím o zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti alebo uložení ochrannej výchovy nezaniká.

(2) Ak súd rozhodne o nariadení náhradnej starostlivosti, upraví súčasne aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať dieťaťu výživné a uloží im, aby výživné poukazovali na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Ak povinný neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

(4) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

(5) Po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa, sa výživné poukazuje dieťaťu.

Druhý diel
Náhradná osobná starostlivosť

§ 427

(1) Ak sa rodičia nemôžu alebo nedokážu o dieťa osobne starať a vyžaduje to najlepší záujem dieťaťa, súd môže dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom má povinnosť uprednostniť príbuzného alebo blízku osobu dieťaťa.

(2) Dieťa je možné zveriť osobe, ktorá má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne pre vytvorenie stabilného a harmonického rodinného prostredia pre dieťa a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude osobnú starostlivosť vykonávať v najlepšom záujme dieťaťa.

(3) Súd pri výbere vhodnej osoby uprednostní osobu, ktorá poskytuje záruku, že doterajšie výchovné prostredie dieťaťa zostane zachované, ak má dieťa k takejto osobe citový vzťah a so zverením do jej starostlivosti súhlasí.

§ 428
Náhradná osobná starostlivosť manželov

(1) Dieťa možno zveriť aj do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov.

(2) Dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému manželovi so súhlasom druhého manžela. Súhlas druhého manžela sa nevyžaduje, ak manželia nežijú v spoločnej domácnosti alebo je jeho zadováženie spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

(3) Ak bolo dieťa zverené do spoločnej náhradnej starostlivosti manželov a manželstvo zaniklo rozvodom, môže súd na návrh jedného z bývalých manželov, zveriť maloleté dieťaťa do jeho náhradnej osobnej starostlivosti, ak je to v najlepšom záujme dieťaťa. Návrh môže podať jeden z manželov spolu s návrhom na rozvod manželstva.

§ 429
Výkon náhradnej osobnej starostlivosti mimo územia Slovenskej republiky

(1) Náhradná osobná starostlivosť o dieťa môže byť vykonávaná mimo územia Slovenskej republiky len v prípade, ak je dieťa zverené príbuznému alebo blízkej osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

(2) Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 1, súd uloží povinnosť poukazovať výživné tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

§ 430

Práva a povinnosti osoby, ktorá má dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti

(1) Osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti sa o dieťa osobne stará a vychováva ho v rovnakom rozsahu, v akom rodičia. Rozhoduje v bežných veciach dieťaťa a v nich aj dieťa zastupuje. Spravuje bežný majetok dieťaťa, najmä prijíma výživné a štátne príspevky pre dieťa a používa ich na uspokojovanie potrieb dieťaťa.

(2) V podstatných veciach dieťaťa rozhoduje jeho zákonný zástupca. V naliehavých prípadoch, keď nemožno včas získať rozhodnutie zákonného zástupcu, môže rozhodnutie urobiť aj osoba, ktorej bolo dieťa zverené. Musí však dodatočne informovať zákonného zástupcu o svojom rozhodnutí a ak zákonný zástupca s rozhodnutím nesúhlasí, môže sa domáhať, aby o tejto veci rozhodol súd.

(3) Ak osoba, ktorá má dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu dieťaťa je v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, môže sa domáhať, aby o tejto veci rozhodol súd.

(4) Ak bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti len jednému z manželov, na starostlivosti a výchove dieťaťa sa podieľa aj druhý manžel.

(5) Osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu, ako tri mesiace, oznámiť súdu účel dočasného premiestnenia a dĺžku pobytu v cudzine. Zároveň je povinná oznámiť aj miesto pobytu v cudzine a iné významné skutočnosti, súvisiace s dočasným premiestnením.

§ 431

Podieľanie sa dieťaťa na starostlivosti o domácnosť

Dieťa sa podľa svojich schopností a možností podieľa osobnou pomocou na starostlivosti o domácnosť.

§ 432

Zánik náhradnej osobnej starostlivosti

(1) Náhradná osobná starostlivosť zaniká
a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
b) smrťou dieťaťa,
c) smrťou osoby, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
d) právoplatnosťou rozhodnutia súdu o jej zrušení.

(2) Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť na návrh osoby, ktorej bolo dieťa zverené; inak len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorá má dieťa v tejto starostlivosti, zanedbáva dieťa alebo porušuje svoje povinnosti.

(3) Súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť aj vtedy, ak odpadli dôvody zverenia dieťaťa do tejto formy náhradnej starostlivosti.

(4) Ak bolo dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov a manželstvo zanikne smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho jedného manžela, dieťa zostáva v náhradnej osobnej starostlivosti druhého manžela.

(5) Ak manželstvo zanikne rozvodom, spoločná náhradná osobná starostlivosť trvá až do rozhodnutia súdu o ďalšej starostlivosti o dieťa.

(6) Ak s tým osoba, ktorá má dieťaťa v náhradnej osobnej starostlivosti a dieťa súhlasia, súd môže z dôležitých dôvodov predĺžiť náhradnú osobnú starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa.

Tretí diel
Pestúnska starostlivosť

§ 433

(1) Ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa, nemožno nariadiť náhradnú osobnú starostlivosť a najlepší záujem dieťaťa to vyžaduje, možno dieťa zveriť do pestúnskej starostlivosti.

(2) Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba, ktorá má osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne pre vytvorenie stabilného a harmonického rodinného prostredia pre dieťa a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti zaručuje, že bude osobnú starostlivosť vykonávať v najlepšom záujme dieťaťa.

(3) Pestúnom môže byť len osoba, ktorá je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu.

§ 434
Pestúnska starostlivosť manželov

(1) Dieťa možno zveriť manželom do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

(2) Ak sa dieťa zveruje do pestúnskej starostlivosti iba jednému manželovi, vyžaduje sa súhlas druhého manžela. To neplatí, ak manželia spolu nežijú v spoločnej domácnosti alebo ak je jeho zadováženie spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

(3) Ak bolo dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželov a manželstvo zaniklo rozvodom, môže súd na návrh jedného z bývalých manželov, zveriť maloleté dieťaťa do jeho pestúnskej starostlivosti, ak je to v najlepšom záujme dieťaťa. Návrh môže jeden z manželov podať zároveň s návrhom na rozvod manželstva.

§ 435
Práva a povinnosti pestúna

(1) Osoba, ktorej bolo dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti sa o dieťa osobne stará a vychováva ho v rovnakom rozsahu, v akom rodičia. Rozhoduje v bežných veciach dieťaťa a v nich aj dieťa zastupuje. Spravuje bežný majetok dieťaťa, najmä prijíma výživné a štátne príspevky pre dieťa a používa ich na uspokojovanie potrieb dieťaťa.

(2) V podstatných veciach dieťaťa rozhoduje jeho zákonný zástupca.

(3) Ak osoba, ktorá má dieťa v pestúnskej starostlivosti predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu dieťaťa je v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, môže sa domáhať, aby o tejto veci rozhodol súd.

(4) Ak bolo dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti len jednému manželovi, na starostlivosti a výchove dieťaťa sa podieľa aj druhý manžel.

(5) Osoba, ktorej bolo dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu, ako tri mesiace, oznámiť súdu účel dočasného premiestnenia a dĺžku pobytu v cudzine. Zároveň je povinná oznámiť aj miesto pobytu v cudzine a iné významné skutočnosti, súvisiace s dočasným premiestnením.

§ 436
Práva a povinnosti dieťaťa v pestúnskej starostlivosti

Dieťa sa podieľa osobnou pomocou na starostlivosti o domácnosť podľa svojich schopností a možností.

§ 437
Zánik pestúnskej starostlivosti

(1) Pestúnska starostlivosť zanikne
a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
b) smrťou dieťaťa,
c) smrťou osoby, ktorá mala dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti,
d) právoplatnosťou rozhodnutia súdu o jej zrušení.

(2) Súd bez zbytočného odkladu zruší pestúnsku starostlivosť, ak odpadli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

(3) Súd môže zrušiť pestúnsku starostlivosť na návrh pestúna alebo z iných vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorá má dieťa v tejto starostlivosti dieťa zanedbáva alebo porušuje svoje povinnosti.

(4) Ak jeden z manželov, ktorým bolo dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti zomrie alebo bude vyhlásený za mŕtveho, dieťa zostane v pestúnskej starostlivosti druhého manžela.

(5) Ak manželstvo zanikne rozvodom, spoločná pestúnska starostlivosť trvá až do rozhodnutia súdu o ďalšej starostlivosti o dieťa.

(6) Ak s tým osoba, ktorá má dieťaťa v pestúnskej starostlivosti a dieťa súhlasia, súd môže z dôležitých dôvodov predĺžiť pestúnsku starostlivosť až na jeden rok po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa.

Štvrtý diel
Ústavná starostlivosť

§ 438
Všeobecné ustanovenia

(1) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia neviedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa z vážnych dôvodov a dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti.

(2) Pred nariadením ústavnej starostlivosti, je súd vždy povinný skúmať, či dieťa nemožno zveriť do inej formy náhradnej starostlivosti.

(3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov dieťaťa.

(4) Výnimočne možno nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

(5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

§ 439
Osobitné predpoklady nariadenia ústavnej starostlivosti

Pri rozhodovaní o umiestnení dieťaťa do ústavnej starostlivosti súd vždy prihliada na najlepší záujem dieťaťa, najmä na citové väzby dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

§ 440
Povinnosti súdu po nariadení ústavnej starostlivosti

(1) Súd nepretržite sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené.

(2) Súd nepretržite sleduje, či nie je možné dieťa zveriť do inej formy náhradnej starostlivosti a za tým účelom má povinnosť bezodkladne zrušiť rozhodnutie o umiestnení dieťaťa do ústavnej starostlivosti a zveriť ho do inej formy náhradnej starostlivosti.

(3) Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

§ 441
Zánik ústavnej starostlivosti

(1) Ústavná starostlivosť zaniká

a) smrťou dieťaťa,
b) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená,
c) právoplatnosťou rozhodnutia súdu o jej zrušení.

(2) Súd zruší ústavnú starostlivosť, ak odpadli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

SIEDMA HLAVA
OSVOJENIE

§ 442
Všeobecné ustanovenia

(1) Osvojením vzniká medzi osvojiteľom a osvojencom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi. Medzi osvojencom a príbuznými osvojiteľa vzniká osvojením príbuzenský vzťah. Osvojitelia majú pri výchove detí rovnakú zodpovednosť a rovnaké práva a povinnosti ako rodičia.

(2) O osvojení rozhoduje súd na návrh osvojiteľa.

Predpoklady na strane osvojiteľa a osvojenca

§ 443

Osvojiteľom sa môže stať len fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o osvojenie podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že osvojenie bude v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Táto podmienka sa nevzťahuje na ustanovenie § 444 ods. 6.

§ 444
Všeobecné predpoklady osvojenia

(1) Medzi osvojiteľom a osvojencom musí byť primeraný vekový rozdiel.

(2) Osvojiteľom nemôže byť blízka osoba dieťaťa v priamom rade a súrodenec dieťaťa.

(3) Osvojiť možno len maloleté dieťa, ak tento zákon neustanovuje inak.

(4) Osvojiť maloleté dieťa môžu manželia alebo jeden z manželov, ktorý žije s niektorým z rodičov dieťaťa v manželstve, alebo pozostalý manžel po rodičovi alebo osvojiteľovi maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa môže výnimočne osvojiť aj osamelá osoba, ak sú splnené predpoklady, že osvojenie bude v najlepšom záujme dieťaťa.

(5) Ako spoločné dieťa môžu maloletého osvojiť len manželia.

(6) Ak je osvojiteľ manželom rodiča maloletého dieťaťa, môže osvojiť maloleté dieťa len so súhlasom druhého manžela.

§ 445
Súhlas rodičov a dieťaťa s osvojením

(1) Na osvojenie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa a dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Rovnako potrebný na osvojenie je súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolať súhlas možno len do času, kým nie je maloleté dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

(2) Matka osvojovaného dieťaťa môže dať súhlas na osvojenie maloletého dieťaťa najskôr šesť týždňov po narodení dieťaťa. Ak bol súhlas daný skôr, nebude sa naň prihliadať.

(3) Ak jeden z rodičov zomrel, nie je známy, bol pozbavený rodičovskej zodpovednosti, vyžaduje sa len súhlas druhého rodiča.

(4) Ak spôsobilosť jedného alebo oboch rodičov na právne úkony bola obmedzená, dávajú súhlas na osvojenie osobne, ak sú spôsobilí posúdiť dôsledky osvojenia. Ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia, dávajú súhlas ich opatrovníci.

(5) Ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, nie sú známi alebo boli pozbavení výkonu rodičovskej zodpovednosti, vyžaduje sa súhlas poručníka, ktorý bol dieťaťu ustanovený.

(6) Ak maloleté dieťa dovŕšilo vek dvanásť rokov veku života, je potrebný aj jeho súhlas.

(7) Na osvojenie maloletého dieťaťa do cudziny je potrebný aj súhlas Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky alebo orgánu štátnej správy určeného Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

§ 446
Nahradenie súhlasu rodičov

(1) Na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak
   a) počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevynaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka,
   b) počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka,
   c) je rodičom žena, ktorá požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom podľa osobitného predpisu a počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavila o dieťa žiadny záujem, alebo
   d) dajú súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

(2) Osobný súhlas rodiča podľa odseku 1 písm. d) musí mať písomnú formu a musí byť uskutočnený pred súdom alebo pred orgánom sociálnoprávnej ochrany. Odvolať súhlas možno len do času, kým maloleté dieťa nie je umiestnené na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

(3) Súhlas na osvojenie v prípadoch podľa odseku 1 dáva opatrovník, ktorý bol osvojovanému maloletému dieťaťu ustanovený v konaní o osvojenie. Na ustanovenie opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 418. Funkcia opatrovníka zaniká vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

(4) O splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa podľa odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

(5) Aj napriek splnení podmienok podľa odseku 1 dieťa nie je osvojiteľné, ak blízky príbuzný dieťaťa podá návrh na súd na zverenie dieťaťa do jeho náhradnej osobnej starostlivosti a táto osoba je schopná sa o dieťaťa osobne starať.

§ 447
Predosvojiteľská starostlivosť

(1) Pred rozhodnutím súdu o osvojení musí byť maloleté dieťa najmenej po dobu deviatich mesiacov v starostlivosti budúceho osvojiteľa. Náklady spojené s predosvojiteľskou starostlivosťou uhrádza budúci osvojiteľ.

(2) O zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti budúcich osvojiteľov podľa odseku 1 rozhodne na návrh budúceho osvojiteľa súd; ustanovenia § 445 a 446 sa použijú primerane. Ak budúci osvojiteľ nepodá návrh na osvojenie maloletého dieťaťa najneskôr v lehote osemnástich mesiacov od zverenia maloletého dieťaťa do starostlivosti budúceho osvojiteľa, súd môže zrušiť predosvojiteľskú starostlivosť.

(3) Ak sa pestún rozhodne osvojiť maloleté dieťa, ktoré mu bolo zverené do pestúnskej starostlivosti, nevyžaduje sa, aby pred rozhodnutím súdu o osvojení bolo maloleté dieťa v starostlivosti pestúna podľa odseku 1, ak pestúnska starostlivosť trvala aspoň po túto dobu. Rovnako sa postupuje aj v prípade, že maloleté dieťa chce osvojiť osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo poručník, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará.

(4) V rozhodnutí o zverení maloletého dieťaťa do starostlivosti budúcich osvojiteľov súd vymedzí rozsah ich práv a povinností k maloletému dieťaťu.

(5) Budúci osvojiteľ má rovnaké práva a povinnosti ako osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti.

§ 448
Zdravotný stav osvojenca a osvojiteľov

Súd je povinný na základe lekárskeho vyšetrenia zistiť, či zdravotný stav osvojenca a osvojiteľov nie je v rozpore s účelom osvojenia. S výsledkami vyšetrenia oboznámi osvojiteľa, zástupcu osvojenca a poučí ich o účele, obsahu a dôsledkoch osvojenia.

§ 449
Paternitné konanie a osvojenie dieťaťa

(1) Ak podá muž, ktorý tvrdí, že je otcom osvojovaného dieťaťa návrh na určenie otcovstva v paternitnom konaní, nie je možné o osvojení rozhodnúť skôr, ako bude rozhodnuté o návrhu na určenie otcovstva.

(2) Ak podá osoba, ktorá tvrdí, že je blízkym príbuzným osvojovaného dieťaťa návrh na zverenie dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti, , nie je možné o osvojení rozhodnúť skôr, ako bude rozhodnuté o tomto návrhu.

§ 450
Právne následky osvojenia

(1) Osvojenec bude mať priezvisko osvojiteľa. Spoločný osvojenec manželov bude mať priezvisko určené vyhlásením snúbencov pri uzavieraní manželstva podľa § 300 ods. 5 pre ostatné deti; to platí aj, ak je osvojiteľom manžel matky osvojenca.

(2) Osvojením zanikajú vzájomné práva a povinnosti medzi osvojencom a pôvodnou rodinou, ako aj medzi osvojencom a poručníkom alebo opatrovníkom, ktorý mu bol ustanovený súdom.

(3) Ak je osvojiteľ manželom jedného z rodičov osvojenca, príbuzenské vzťahy medzi osvojencom, rodičom a jeho príbuznými zostávajú zachované.

(4) Ak je to v najlepšom záujme osvojenca, osvojitelia mu môžu sprostredkovať prístup k informáciám o jeho rodičoch alebo poskytnúť informácie, ktorými disponujú, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Túto povinnosť majú vždy, ak to vyžaduje ochrana života a zdravia dieťaťa.

(5) Osvojiteľ sa zapíše v matrike namiesto rodiča osvojenca na základe oznámenia súdu.

§ 451
Zrušenie osvojenia

(1) Osvojenie môže súd zrušiť z vážnych dôvodov, ktoré sú v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, do šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o osvojení na návrh osvojenca alebo osvojiteľa alebo aj bez návrhu.

(2) Zrušením osvojenia vznikajú znovu vzájomné vzťahy medzi osvojencom a pôvodnou rodinou. Osvojenec bude mať opäť svoje predošlé priezvisko. Ak súd zistí, že rodičia neplnia alebo nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovskej zodpovednosti, rozhodne o potrebných opatreniach podľa § 383 a 423.

§ 452
Znovuosvojenie

Po uplynutí lehoty na zrušenie osvojenia podľa § 451 ods. 1 môže byť osvojenec znovu osvojený.

§ 453
Osvojenie plnoletej osoby

(1) Plnoletú osobu je možné osvojiť len vtedy, ak v dobe začatia konania o osvojení bola maloletá.

(2) Ustanovenia o osvojení maloletého dieťaťa sa použijú primerane.

ŠTVRTÁ ČASŤ
ZÁVÄZKOVÉ PRÁVO

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Prvý diel
Základné ustanovenia

§ 454
Podstata záväzku

(1) Záväzok je právny vzťah, z ktorého má veriteľ právo požadovať od dlžníka, aby niečo plnil (pohľadávka), a dlžník má povinnosť to splniť (dlh).

(2) Plnenie môže spočívať v povinnosti niečo dať, niečo konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť.

§ 455
Právne dôvody vzniku záväzkov

Záväzky vznikajú zo zmlúv, zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia, z konania bez príkazu, z verejného prísľubu alebo z iných dôvodov, s ktorými zákon vznik záväzkov spája.

§ 456
Kauza záväzku

(1) Platnosti právneho úkonu nebráni, ak v ňom nie je vyjadrený dôvod plnenia dlžníka (kauza).

(2) Ak sa zo záväzku neplnilo ani len sčasti a dlžník poprel existenciu kauzy, je veriteľ povinný kauzu preukázať. Ak dlžník plnil zo záväzku aspoň sčasti, existencia kauzy sa predpokladá.

(3) Ak nie je podľa odseku 2 kauza záväzku preukázaná alebo ak bol predpoklad jej existencie vyvrátený, platí, že povinnosť plniť nevznikla. Ak už bolo zo záväzku plnené, vráti sa plnenie podľa pravidiel o bezdôvodnom obohatení.

(4) Pri záväzku z cenného papiera a pri záväzku, pri ktorom tak ustanovuje zákon, nie je veriteľ povinný preukazovať kauzu.

§ 457
Osobitné povinnosti strán

(1) Ak to vyplýva z obsahu alebo povahy záväzku, je každá strana povinná zohľadňovať práva a oprávnené záujmy druhej strany, o ktorých vedela alebo musela vedieť.

(2) Pri plnení sú strany povinné poskytnúť si potrebnú súčinnosť.

§ 458
Použitie ustanovení o zmluvách

Ustanovenia o záväzkoch zo zmlúv sa použijú aj na záväzky, ktoré vznikajú z iných právnych dôvodov, ak sa to neprieči povahe alebo účelu týchto záväzkov.

§ 459
Zmena záväzku

Záväzok nemožno meniť bez súhlasu jeho strán, ak zákon neustanovuje inak.

Druhý diel
Mnohosť strán

PRVÝ ODDIEL
SOLIDÁRNE ZÁVÄZKY

§ 460
Všeobecné ustanovenie

Solidárny záväzok je právny vzťah, z ktorého sú viacerí dlžníci zaviazaní spoločne a nerozdielne (solidárny dlh), alebo z ktorého sú viacerí veritelia oprávnení spoločne a nerozdielne (solidárna pohľadávka).

§ 461
Právny dôvod solidárneho záväzku

Záväzok je solidárny, ak to vyplýva zo zákona, z dohody strán alebo z povahy plnenia.

§ 462
Solidárny záväzok s odlišnými spôsobmi plnenia

Záväzok môže byť solidárny aj vtedy, ak je každý z dlžníkov zaviazaný voči veriteľovi iným spôsobom, alebo ak je dlžník zaviazaný iným spôsobom voči každému z veriteľov.

Solidárne dlhy

§ 463
Podstata solidárneho dlhu

Ak sú viacerí dlžníci zaviazaní veriteľovi spoločne a nerozdielne, môže veriteľ požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z nich; je však povinný prijať plnenie aj od iného z dlžníkov.

§ 464
Prezumpcia solidarity

Ak je na základe zmluvy na rovnaké plnenie spoločne zaviazaných viacero osôb, predpokladá sa, že sú zaviazané spoločne a nerozdielne.

§ 465
Solidárne splnenie

Splnenie dlhu jedným z dlžníkov má právne účinky aj voči ostatným dlžníkom. To isté platí aj pre zánik záväzku započítaním a prijatím iného plnenia namiesto dlhovaného.

§ 466
Námietky dlžníka

Dlžník môže proti pohľadávke veriteľa použiť len svoje vlastné námietky a námietky spoločné všetkým dlžníkom.

§ 467
Podiely dlžníkov

Ak z dohody alebo iných okolností nevyplýva inak, sú podiely všetkých dlžníkov na dlhu rovnaké.

§ 468
Znevýhodnený dlžník

Dlžník, od ktorého veriteľ požaduje plnenie vo väčšom rozsahu, než zodpovedá jeho podielu, je povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu ostatným dlžníkom. Môže od nich požadovať, aby dlh splnili podľa svojich podielov alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

§ 469
Vyporiadanie dlžníkov

(1) Ak dlžník splnil dlh vo väčšom rozsahu než zodpovedá jeho podielu, môže od ostatných dlžníkov podľa ich podielov požadovať peňažnú náhradu a náhradu oprávnených nákladov spojených so splnením.

(2) Ostatní dlžníci môžu voči nemu uplatniť spoločné námietky proti veriteľovej pohľadávke, ktoré dlžník neuplatnil, hoci tak urobiť mohol, ako aj vlastné námietky týkajúce sa platnosti ich záväzku. Iné vlastné námietky môžu uplatniť len ak vyplývajú zo skutočností, o ktorých dlžník vedel alebo musel vedieť pri vzniku záväzku, alebo na ktoré dal súhlas.

(3) Ak dlžník nesplnil oznamovaciu povinnosť podľa § 468 včas, proti jeho pohľadávke na peňažné náhrady podľa odseku 1 môže iný dlžník započítať svoju pohľadávku, ktorú by mohol započítať proti pohľadávke veriteľa, ak by bola oznamovacia povinnosť včas splnená. V takom prípade prejde táto pohľadávka voči veriteľovi v rozsahu započítania na dlžníka, ktorý dlh splnil.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa použijú aj pri zániku záväzku započítaním alebo prijatím iného plnenia namiesto dlhovaného.

§ 470
Rozšírené účinky zabezpečenia

(1) Zo zabezpečenia, ktorým dlžník zabezpečil veriteľovu pohľadávku, možno uspokojiť aj pohľadávku voči tomuto dlžníkovi na náhrady podľa § 469.

(2) Ak nebola veriteľova pohľadávka úplne uspokojená, má pri uspokojení z tohto zabezpečenia prednosť pred pohľadávkou na náhrady podľa§ 469.

§ 471
Rozvrh podielu pre nemožnosť plnenia

Ak nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť alebo poskytnúť náhrady, rozvrhne sa jeho podiel na všetkých ostatných dlžníkov pomerne podľa ich podielov. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 472
Premlčanie nároku na náhrady

Nárok dlžníka na náhrady podľa § 469 sa premlčí rovnako, ako by sa premlčal nárok veriteľa voči dlžníkovi, od ktorého sa náhrady požadujú; nie však skôr než uplynutím šiestich mesiacov odo dňa, v ktorom dlžník požadujúci náhradu plnil veriteľovi.

§ 473
Omeškanie veriteľa

Omeškanie veriteľa voči jednému z dlžníkov má právne účinky aj voči ostatným dlžníkom.

§ 474
Spoločné ustanovenie

Iné skutočnosti ako tie uvedené v § 465, § 472 a 473, ktoré sa týkajú len jedného alebo len niektorých dlžníkov, najmä žiadosť o splnenie, omeškanie s plnením, nesplnenie, zmeny v plynutí premlčacej lehoty, dohoda o zmene záväzku, odpustenie alebo uznanie dlhu, nepôsobia voči ostatným dlžníkom.

Solidárne pohľadávky

§ 475
Podstata solidárnej pohľadávky

(1) Ak sú viacerí veritelia oprávnení voči dlžníkovi spoločne a nerozdielne, môže ktorýkoľvek z nich požadovať od dlžníka celé plnenie a dlžník je oprávnený plniť ktorémukoľvek z nich.

(2) Ak však niektorý z veriteľov uplatní svoj nárok žalobou, je dlžník povinný plniť tomuto veriteľovi, ibaže o podaní žaloby nevedel. Ak svoj nárok žalobou uplatnili viacerí

veritelia, je dlžník povinný plniť tomu z nich, u ktorého sa o podaní žaloby dozvedel najskôr; inak môže plniť ktorémukoľvek z nich.

§ 476
Solidárne splnenie

Splnenie dlhu jednému z veriteľov má právne účinky aj voči ostatným veriteľom. To platí aj pre zánik záväzku započítaním. Ustanovenie § 475 ods. 2 tým nie je dotknuté.

§ 477
Námietky dlžníka

Dlžník môže proti pohľadávke použiť iba námietky uplatniteľné voči všetkým veriteľom a námietky, ktoré má voči veriteľovi, ktorému má plniť.

§ 478
Podiely veriteľov

Ak z dohody alebo iných okolností nevyplýva inak, sú podiely všetkých veriteľov na pohľadávke rovnaké.

§ 479
Vyporiadanie veriteľov

Veriteľ, ktorý prijal plnenie, je povinný vyporiadať sa s ostatnými veriteľmi podľa ich podielov.

§ 480
Premlčanie nároku na vyporiadanie

Nárok veriteľa na vyporiadanie podľa § 479 sa premlčí rovnako, ako by sa premlčal jeho nárok voči dlžníkovi; nie však skôr než uplynutím šiestich mesiacov od plnenia dlžníka.

§ 481
Omeškanie veriteľa

Omeškanie jedného z veriteľov má právne účinky aj voči ostatným veriteľom.

§ 482
Postúpenie pohľadávky

Ak jeden z veriteľov postúpi svoju pohľadávku voči dlžníkovi, stáva sa postupník oprávneným spoločne a nerozdielne spolu s ostatnými veriteľmi; postupca však ručí ostatným veriteľom za splnenie povinnosti podľa § 479 postupníkom.

§ 483
Spoločné ustanovenie

Iné skutočnosti ako tie uvedené v § 476 a v § 479 až 482, ktoré sa týkajú len jedného alebo len niektorých z veriteľov, najmä žiadosť o splnenie, omeškanie s plnením, nesplnenie, zmeny

v plynutí premlčacej lehoty, prijatie iného plnenia namiesto dlhovaného, dohoda o zmene záväzku, odpustenie alebo uznanie dlhu, nepôsobia voči ostatným veriteľom.

DRUHÝ ODDIEL
DELENÉ ZÁVÄZKY

§ 484
Delené dlhy

Ak sú viacerí dlžníci zaviazaní veriteľovi na deliteľné plnenie a nejde o solidárny dlh, delí sa dlh na toľko na sebe nezávislých dlhov, koľko je dlžníkov. Ak z dohody alebo iných okolností nevyplýva inak, sú všetky dlhy rovnaké.

§ 485
Delené pohľadávky

Ak je dlžník zaviazaný viacerým veriteľom na deliteľné plnenie, delí sa pohľadávka na toľko na sebe nezávislých pohľadávok, koľko je veriteľov. Ak z dohody alebo iných okolností nevyplýva inak, sú všetky pohľadávky rovnaké.

TRETÍ ODDIEL
NEDIELNE ZÁVÄZKY

§ 486
Nedielne dlhy

Ak sú viacerí dlžníci zaviazaní veriteľovi na nedeliteľné plnenie, sú na toto plnenie zaviazaní spoločne a nerozdielne, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

§ 487
Nerozlučné dlhy

Ak si nedeliteľné plnenie vyžaduje spoločnú činnosť všetkých zaviazaných dlžníkov, môže veriteľ požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich a dlžníci sú povinní plniť spoločne.

§ 488
Nedielne pohľadávky

(1) Ak je dlžník zaviazaný viacerým veriteľom na nedeliteľné plnenie, môže plniť ktorémukoľvek z nich. Splnením jednému z veriteľov dlh zanikne.

(2) Dlžník nie je povinný plniť jednému zo svojich veriteľov bez súhlasu ostatných veriteľov. Ak sa všetci veritelia nedohodnú, môže dlžník zložiť plnenie do notárskej úschovy na účely splnenia dlhu.

(3) Okrem ustanovení odsekov 1 a 2 sa na nedielne pohľadávky primerane použijú ustanovenia tohto zákona o solidárnych pohľadávkach.

Tretí diel
Zmena obsahu záväzku

§ 489
Dohoda strán

(1) Strany môžu dohodou meniť vzájomné práva a povinnosti.

(2) Ak z dohody nevyplýva, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú na jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

§ 490
Zabezpečenie záväzku

Zabezpečenie záväzku, ktorého sa dohoda o zmene obsahu záväzku týka, trvá naďalej. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou súhlas, je zaviazaná iba v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietať všetko, čo by mohla namietať, keby dohoda o zmene obsahu záväzku nebola uzavretá.

§ 491
Omeškanie dlžníka alebo veriteľa

Omeškanie dlžníka alebo veriteľa má za následok zmenu obsahu záväzku spôsobom a v rozsahu, ktorý vyplýva najmä z ustanovení tohto zákona o nesplnení a prostriedkoch nápravy a z § 621.

Štvrtý diel
Zmena strán záväzku

PRVÝ ODDIEL
POSTÚPENIE POHĽADÁVKY

§ 492
Zmluva o postúpení pohľadávky

Veriteľ môže postúpiť svoju pohľadávku alebo jej časť zmluvou inému aj bez súhlasu dlžníka.

§ 493
Predmet postúpenia

S postúpenou pohľadávkou prechádza na postupníka aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené, vrátane zabezpečenia.

§ 494
Budúca pohľadávka a súbor pohľadávok

(1) Postúpiť možno aj budúcu pohľadávku, ak je dostatočne určená, alebo ak je dostatočne určený záväzok, z ktorého má vzniknúť.

(2) Súbor existujúcich alebo budúcich pohľadávok môže byť predmetom postúpenia, ak sú v zmluve o jeho postúpení dostatočne určené jednotlivé pohľadávky alebo záväzky, z ktorých vznikli alebo majú vzniknúť.

§ 495
Zákaz postúpenia

(1) Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil v neprospech dlžníka. To neplatí, ak dlžník s postúpením pohľadávky súhlasil.

(2) Pohľadávku voči banke alebo poisťovni, vyplývajúcu zo zmluvného záväzku s klientom, možno postúpiť iba so súhlasom dlžníka.

(3) Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom, ktorá zakazuje alebo obmedzuje postúpenie pohľadávky, nemá účinky voči tretím osobám. Zodpovednosť postupcu za porušenie takejto dohody tým nie je dotknutá.

§ 496
Účinky postúpenia

(1) Účinky postúpenia pohľadávky nastanú uzavretím zmluvy, ak z nej nevyplýva, že majú nastať neskôr.

(2) Účinky postúpenia budúcej pohľadávky nastanú jej vznikom, ak zo zmluvy nevyplýva, že majú nastať neskôr.

§ 497
Súvisiace povinnosti postupcu

(1) Postupca je povinný poskytnúť postupníkovi všetky informácie a odovzdať mu doklady potrebné na uplatnenie postúpenej pohľadávky a práv, ktoré s pohľadávkou na postupníka prešli.

(2) Na žiadosť postupníka je postupca povinný vystaviť mu písomné potvrdenie o postúpení pohľadávky.

§ 498
Oznámenie a preukázanie postúpenia

(1) Postúpenie pohľadávky je postupca povinný oznámiť dlžníkovi bez zbytočného odkladu. Oznámenie možno vziať späť iba so súhlasom toho, kto bol v oznámení označený za postupníka.

(2) Kým postupca dlžníkovi postúpenie pohľadávky neoznámi, alebo kým mu postupník postúpenie pohľadávky nepreukáže, môže sa dlžník zbaviť dlhu tým, že splní postupcovi alebo sa s ním inak vyporiada. To neplatí, ak dlžník v čase plnenia vedel o postúpení pohľadávky.

(3) Postupníkovi na preukázanie postúpenia pohľadávky stačí, ak dlžníkovi predloží písomné potvrdenie postupcu o postúpení pohľadávky. Postúpenie pohľadávky môže postupník dlžníkovi preukázať aj zmluvou o postúpení pohľadávky alebo iným spôsobom. Ak postúpenie pohľadávky oznámil dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený dožadovať sa preukázania postúpenia od postupníka.

(4) Ak postúpil veriteľ tú istú pohľadávku viacerým osobám, je voči dlžníkovi účinné to postúpenie, o ktorom sa dozvedel najskôr.

§ 499
Zabezpečenie poskytnuté treťou osobou

Postúpenie pohľadávky nie je účinné voči osobe odlišnej od dlžníka, ktorá zabezpečila pohľadávku záložným právom, ručením alebo iným spôsobom, kým jej postupca postúpenie pohľadávky neoznámi alebo kým jej postupník postúpenie pohľadávky nepreukáže; to neplatí, ak o postúpení pohľadávky vedela už skôr. Ustanovenie § 498 ods. 3 sa použije primerane.

§ 500
Ochrana dlžníka

Dlžník, ktorý poskytne plnenie osobe označenej za postupníka v oznámení alebo písomnom potvrdení veriteľa o postúpení pohľadávky, sa zbaví svojho dlhu. To neplatí, ak dlžník v čase plnenia vedel, že veriteľom označená osoba nie je postupníkom. Právo veriteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 501
Námietky dlžníka

(1) Námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, mu zostávajú zachované aj po postúpení pohľadávky.

(2) Ak nie je v odseku 3 ustanovené inak, môže dlžník použiť na započítanie voči postupníkovi aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči postupcovi, ktorú mal v čase, keď mu bolo postúpenie oznámené alebo preukázané, ak ju oznámil postupníkovi bez zbytočného odkladu. To platí aj vtedy, ak pohľadávka dlžníka voči postupcovi nebola ešte v čase oznámenia alebo preukázania postúpenia splatná.

(3) Proti postúpenej pohľadávke nemôže dlžník započítať svoju pohľadávku voči postupcovi
   a) ktorú nadobudol od tretej osoby v čase, keď vedel alebo musel vedieť o postúpení pohľadávky, alebo
   b) ktorá je splatná neskôr ako postúpená pohľadávka a nebola splatnou v čase, keď bolo dlžníkovi postúpenie pohľadávky oznámené postupcom alebo preukázané postupníkom, alebo
   c) ktorá vznikla zo zodpovednosti postupcu za porušenie dohody zakazujúcej alebo obmedzujúcej postúpenie pohľadávky (§ 495 ods. 3).

(4) Proti postúpenej pohľadávke môže dlžník započítať aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči postupníkovi. Ustanovenie § 503 ods. 2 tým nie je dotknuté.

§ 502
Zodpovednosť postupcu

(1) Ak bola pohľadávka postúpená odplatne, zodpovedá postupca postupníkovi najviac do výšky prijatej odplaty s úrokom
   a) za to, že pohľadávka v čase účinkov postúpenia existovala,
   b) ak postúpená pohľadávka alebo jej časť zanikla započítaním pohľadávky, ktorú mal dlžník voči postupcovi,
   c) za vymožiteľnosť postúpenej pohľadávky, ak sa na to postupníkovi zaviazal a ak postupník pohľadávku vymáhal bez zbytočného odkladu.

(2) Plnenie prijaté od dlžníka na uspokojenie postúpenej pohľadávky je postupca povinný vydať postupníkovi bez zbytočného odkladu.

§ 503
Vymáhanie pohľadávky postupcom

(1) Na žiadosť postupníka môže postupca vymáhať postúpenú pohľadávku vo svojom mene na účet postupníka. Ak už bolo postúpenie pohľadávky dlžníkovi oznámené postupcom alebo preukázané postupníkom, môže postupca postúpenú pohľadávku vymáhať iba ak ju nevymáha postupník a postupca dlžníkovi preukáže súhlas postupníka s týmto vymáhaním.

(2) Proti postúpenej pohľadávke, ktorú vymáha postupca, môže dlžník započítať iba také svoje pohľadávky spôsobilé na započítanie, ktoré má v čase vymáhania voči postupcovi, nie voči postupníkovi. To neplatí, ak už bolo postúpenie pohľadávky dlžníkovi oznámené postupcom alebo preukázané postupníkom.

DRUHÝ ODDIEL
PREVZATIE DLHU

§ 504
Dohoda o prevzatí dlhu

(1) Kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak s tým veriteľ súhlasí.

(2) Veriteľ môže s prevzatím dlhu súhlasiť aj vopred. Účinky prevzatia dlhu v takom prípade nastanú až keď veriteľovi prevzatie dlhu oznámi pôvodný dlžník alebo preukáže ten, kto dlh prevzal.

§ 505
Obsah záväzku a jeho zabezpečenie

Obsah záväzku sa prevzatím dlhu nemení. Zabezpečenie prevzatého dlhu poskytnuté treťou osobou však trvá len vtedy, ak táto osoba vyjadrila súhlas so zmenou v osobe dlžníka.

§ 506
Námietky voči veriteľovi

Námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj ten, kto dlh prevzal. Nemôže však proti pohľadávke veriteľa započítať pohľadávku pôvodného dlžníka.

TRETÍ ODDIEL
PRISTÚPENIE K DLHU A PREVZATIE PLNENIA

§ 507
Dohoda o pristúpení k dlhu

Kto sa bez súhlasu dlžníka dohodne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho dlh, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne.

§ 508
Zabezpečenie poskytnuté treťou osobou

Ak poskytla zabezpečenie dlhu pôvodného dlžníka tretia osoba, nemôže sa voči nej veriteľ domáhať práv zo zabezpečenia iba pre neplnenie pristupujúceho dlžníka. To neplatí, ak takáto osoba s pristúpením k dlhu súhlasila.

§ 509
Námietky voči veriteľovi

Námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj ten, kto pristúpil k dlhu. Nemôže však proti pohľadávke veriteľa započítať pohľadávku pôvodného dlžníka.

§ 510
Prevzatie plnenia

Kto sa bez súhlasu veriteľa dohodne s dlžníkom, že splní jeho dlh, je voči dlžníkovi zaviazaný plniť namiesto neho veriteľovi; veriteľovi však z toho priame právo nevznikne.

ŠTVRTÝ ODDIEL
PREVOD ZMLUVY

§ 511
Prevod zmluvy na tretiu osobu

(1) Zmluvná strana môže svoje práva a povinnosti zo zmluvy previesť na iného (prevod zmluvy), ak s tým druhá zmluvná strana súhlasí.

(2) Súhlas s prevodom zmluvy môže byť vyjadrený aj vopred. Účinky prevodu zmluvy v takom prípade nastanú až keď tomu, kto s prevodom zmluvy vopred súhlasil, prevodca prevod zmluvy oznámi alebo nadobúdateľ preukáže.

§ 512
Prevod zmluvy rubopisom

(1) Ak je písomná zmluva uzavretá výslovne na rad niektorej zmluvnej strany alebo ak obsahuje iné ustanovenie rovnakého významu, považuje sa to za vopred vyjadrený súhlas druhej zmluvnej strany s prevodom zmluvy a zmluvná strana, na rad ktorej je zmluva uzavretá, môže previesť zmluvu na tretiu osobu rubopisom. Ustanovenie § 511 ods. 2 tým nie je dotknuté.

(2) Na prevod zmluvy rubopisom sa primerane použijú právne predpisy o zmenkách, okrem ustanovení o proteste, námietkach, zodpovednosti indosanta a o blankoindosamente.

(3) Kto previedol zmluvu rubopisom, ručí druhej zmluvnej strane za splnenie povinností vyplývajúcich zo zmluvy indosatárom.

(4) Spotrebiteľskú zmluvu môže rubopisom previesť iba spotrebiteľ.

§ 513
Spoločné ustanovenie

Pri prevode zmluvy sa na prevod práv použijú ustanovenia o postúpení pohľadávky a na prevod povinností ustanovenia o prevzatí dlhu, ak zákon neustanovuje inak.

PIATY ODDIEL
POUKÁŽKA

§ 514
Základné ustanovenia

(1) Poukážka oprávňuje poukazníka vybrať plnenie u poukázanca a poukázanca oprávňuje plniť poukazníkovi na účet poukazcu.

(2) Poukážku možno vystaviť aj na rad alebo na doručiteľa.

(3) Záväzok medzi poukazcom a poukázancom sa spravuje ustanoveniami tohto zákona o príkaznej zmluve, ak medzi nimi nie záväzok z iného právneho dôvodu; poukážka však nezanikne smrťou ani jedného z nich.

§ 515
Prijatie poukážky

(1) Poukázanec je povinný plniť podľa poukážky len ak ju prijme.

(2) Poukázanec je povinný poukážku prijať, ak je to, čo má z poukážky plniť, už poukazcovi dlžný a nejde o premlčaný nárok. Ak nie je dohodnuté inak, jeho dlh voči poukazcovi zanikne iba tým, že splní podľa poukážky poukazníkovi, a to v rozsahu tohto plnenia.

(3) Ak ide o poukážku na rad alebo na doručiteľa, je poukázanec povinný plniť len ak sa mu vydá kvitovaná poukážka.

§ 516
Splnenie dlhu poukazcu prostredníctvom poukážky

(1) Ak poukazník súhlasil, že sa prostredníctvom poukážky splní dlh poukazcu voči nemu, je poukazník povinný vyzvať poukázanca na plnenie.

(2) Dlh poukazcu voči poukazníkovi zanikne v rozsahu plnenia poukázanca poukazníkovi podľa poukážky.

(3) Poukazník sa môže domáhať splnenia dlhu podľa odseku 1 od poukazcu len ak dlh nebol včas splnený prostredníctvom poukážky.

§ 517
Oznamovacia povinnosť poukazníka

Ak poukázanec odmietne poukážku prijať alebo podľa nej plniť, alebo ak poukazník nechce alebo nemôže poukážku použiť, je poukazník povinný oznámiť to poukazcovi bez zbytočného odkladu.

§ 518
Odvolanie poukážky

Poukazca môže poukážku odvolať, kým ju poukázanec neprijal voči poukazníkovi. Či odvolanie poukážky pôsobí aj voči poukazníkovi závisí od právneho vzťahu medzi poukazcom a poukazníkom.

§ 519
Doba platnosti poukážky

Ak je na poukážke uvedená doba jej platnosti, právo poukazníka na plnenie podľa poukážky zanikne, ak sa neuplatnilo u poukázanca do uplynutia tejto doby.

§ 520
Námietky poukázanca

(1) Ak poukázanec prijme poukážku voči poukazníkovi, môže uplatniť len také námietky, ktoré sa týkajú platnosti poukážky alebo jej prijatia, námietky ktoré vyplývajú z obsahu poukážky alebo z vlastného vzťahu medzi poukázancom s poukazníkom.

(2) Ak však bola poukážka prevedená rubopisom (§ 522 ods. 1), môže poukázanec uplatniť voči osobe oprávnenej z rubopisu len také námietky, ktoré vyplývajú z obsahu poukážky alebo z jeho vlastného vzťahu s takouto osobou.

§ 521
Premlčanie nároku poukazníka

Ak sa prostredníctvom poukážky má splniť dlh poukazcu voči poukazníkovi a premlčacia lehota nároku, ktorý z tohto dlhu vyplýva, začala medzi nimi plynúť skôr než poukázanec oznámil poukazníkovi prijatie poukážky, začne premlčacia lehota nároku poukazníka voči poukázancovi z poukážky plynúť od tohto oznámenia. Ustanovenie § 519 tým nie je dotknuté.

§ 522
Poukážka na rad

(1) Ak bola poukážka vystavená na rad, možno ju previesť rubopisom.

(2) Rubopisom prechádzajú všetky práva z poukážky na osobu oprávnenú z rubopisu.

(3) O náležitostiach rubopisu a jeho prijatia, ako aj o tom, kto je z rubopisu oprávnený a ako svoje právo preukazuje, platia predpisy o zmenkách. Podľa nich sa taktiež posúdi, od koho môže poukážku požadovať ten, kto o ňu prišiel.

§ 523
Poukážka na doručiteľa

Ak bola poukážka vystavená na doručiteľa, je z nej na plnenie oprávnený ten, kto ju poukázancovi predloží.

Piaty diel
Zabezpečenie záväzku

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 524
Základné ustanovenia

(1) Záväzok možno zabezpečiť jedným alebo viacerými zabezpečovacími prostriedkami.

(2) Zabezpečiť možno záväzok alebo jeho časť, ktorý pri vzniku zabezpečenia trvá, ako aj budúci záväzok alebo záväzok, ktorého vznik závisí od splnenia podmienky.

§ 525
Zánik zabezpečenia

Zabezpečenie zaniká najneskôr zánikom zabezpečeného záväzku, ak zákon neustanovuje inak.

§ 526
Zábezpeka

Povinnosť dať zábezpeku možno splniť najmä zriadením záložného práva alebo poskytnutím ručenia spôsobilým ručiteľom.

§ 527
Hodnota zábezpeky

Nikto nie je povinný prijať vec alebo právo ako zábezpeku do sumy vyššej, než koľko sú dve tretiny ich obvyklej ceny.

§ 528
Odplata za zabezpečenie

Ak má zabezpečenie záväzku poskytnúť tretia osoba, môže si s dlžníkom alebo veriteľom dojednať za poskytnutie zabezpečenia odplatu.

DRUHÝ ODDIEL
PEŇAŽNÁ ZÁBEZPEKA

§ 529
Všeobecné ustanovenie

Peňažná zábezpeka je suma, ktorú zmluvná strana vopred zaplatila druhej zmluvnej strane na zabezpečenie svojho dlhu.

§ 530
Započítanie peňažnej zábezpeky

(1) Ak je peňažnou zábezpekou zabezpečený peňažný dlh, započíta sa tento dlh ku dňu svojej splatnosti do výšky peňažnej zábezpeky. V rozsahu započítania sa dlh považuje za splnený.

(2) Peňažnú zábezpeku, ktorá nebola započítaná podľa odseku 1, môže veriteľ použiť na uspokojenie svojich práv z nesplnenia zabezpečeného dlhu (§ 655), ak za nesplnenie zodpovedá zmluvná strana, ktorá peňažnú zábezpeku zložila.

§ 531
Nespotrebovaná peňažná zábezpeka

Ak dlh zabezpečený peňažnou zábezpekou zanikol splnením alebo iným spôsobom, vráti veriteľ jej nespotrebovanú časť zložiteľovi v dohodnutej lehote, inak do 15 dní od zániku zabezpečeného dlhu. Ustanovenie § 530 ods. 2 tým nie je dotknuté.

TRETÍ ODDIEL
ZMLUVNÁ POKUTA ALEBO INÁ ZMLUVNÁ SANKCIA

§ 532
Dohoda o zmluvnej sankcii

Záväzok možno zabezpečiť zmluvnou pokutou alebo inou zmluvnou sankciou na základe dohody o zmluvnej sankcii podľa ustanovení tohto zákona o nesplnení a prostriedkoch nápravy.

ŠTVRTÝ ODDIEL
RUČENIE

§ 533
Zmluva o ručení

(1) Zmluvou o ručení sa ručiteľ veriteľovi zaväzuje, že uspokojí jeho pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník.

(2) Zmluva o ručení musí byť uzavretá písomne.

§ 534
Zabezpečený záväzok

Ručením možno zabezpečiť platný záväzok dlžníka alebo jeho časť. Vzniku ručenia nebráni, ak je záväzok dlžníka neplatný len pre nespôsobilosť dlžníka zaväzovať sa, o ktorej ručiteľ v čase vzniku ručenia vedel alebo musel vedieť. Ustanovenie § 524 ods. 2 tým nie je dotknuté.

§ 535
Rozsah ručenia

Ručenie zabezpečuje záväzok do výšky veriteľovej pohľadávky, vrátane jej príslušenstva a nárokov z dlžníkovho nesplnenia.

§ 536
Obmedzenie ručenia

Ručenie môže byť obmedzené na určitú dobu, do určitej výšky plnenia alebo inou podmienkou.

§ 537
Čiastočné uspokojenie veriteľa

Ak je ručením zabezpečená iba časť záväzku, neznižuje sa rozsah ručenia čiastočným uspokojením veriteľovej pohľadávky, ak zostáva dlh nesplnený vo výške, v akej je zabezpečený ručením.

§ 538
Ručiteľský záväzok

(1) Ručiteľ je zaviazaný veriteľovi spoločne a nerozdielne s dlžníkom.

(2) Ak sa za ten istý záväzok zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich spoločne a nerozdielne s ostatnými ručiteľmi.

§ 539
Ochrana ručiteľa pred zmenou záväzku

(1) Ustanovenia § 490 a § 654 ods. 2 sa nepoužijú, ak ručenie zabezpečuje všetky pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi.

(2) Uznanie dlhu dlžníkom je voči ručiteľovi účinné len ak s ním prejaví súhlas; to platí aj pre dohodu medzi veriteľom a dlžníkom o predĺžení premlčacej lehoty, ak bola uzavretá po vzniku ručenia.

§ 540
Oznamovacie povinnosti veriteľa a dlžníka

(1) Ak o to ručiteľ požiada, je veriteľ povinný oznámiť mu bez zbytočného odkladu výšku svojej zabezpečenej pohľadávky.

(2) Po splatnosti zabezpečenej pohľadávky môže ručiteľ od dlžníka žiadať, aby mu oznámil všetky námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, ktoré môže dlžník proti zabezpečenej pohľadávke uplatniť.

§ 541
Oznámenie o plnení

(1) Ručiteľ je povinný oznámiť dlžníkovi bez zbytočného odkladu, že splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť.

(2) Ak ručiteľ nesplní svoju povinnosť podľa odseku 1 a dlžník poskytne veriteľovi plnenie na uspokojenie rovnakej pohľadávky, neprechádzajú v rozsahu takéhoto plnenia dlžníka na ručiteľa práva veriteľa podľa § 543, ak dlžník pri vlastnom plnení nevedel ani nemusel vedieť o plnení ručiteľa. Ručiteľ sa však môže v rozsahu takéhoto plnenia domáhať vydania bezdôvodného obohatenia od veriteľa, ak veriteľ nevrátil plnenie dlžníkovi. Plnenie vrátené veriteľom je dlžník povinný vydať ručiteľovi.

(3) Dlžník je povinný oznámiť ručiteľovi, že splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť a zodpovedá za škodu, ktorá ručiteľovi vznikne nesplnením tejto povinnosti. To neplatí, ak ručiteľ vedel alebo musel vedieť o plnení dlžníka. Právo ručiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 542
Námietky ručiteľa

(1) Ručiteľ môže voči veriteľovi uplatniť všetky námietky, na ktorých uplatnenie by bol oprávnený dlžník, a použiť na započítanie spôsobilé pohľadávky dlžníka voči veriteľovi; to platí aj vtedy, ak sa dlžník svojich námietok voči veriteľovi vzdal.

(2) Ak ručiteľ uplatní voči veriteľovi neúspešne námietku, ktorú mu oznámil dlžník, je dlžník povinný nahradiť ručiteľovi náklady, ktoré mu tým vznikli.

(3) Na započítanie môže ručiteľ použiť aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči veriteľovi.

§ 543
Plnenie ručiteľa a prechod práv

(1) Ručiteľ, ktorý splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť, vstupuje v rozsahu tohto plnenia do práv veriteľa. Pohľadávka veriteľa s príslušenstvom prechádza na ručiteľa vrátane zabezpečenia a iných práv s ňou spojených.

(2) Práva veriteľa prechádzajú na ručiteľa bez ohľadu na zákaz ich prevodu dojednaný dlžníkom.

(3) Voči ostatným ručiteľom a iným osobám odlišným od dlžníka, ktoré poskytli zabezpečenie, sa môže ručiteľ domáhať plnenia iba v rozsahu, ktorý vyplýva z § 469.

(4) Veriteľ je povinný poskytnúť ručiteľovi všetky informácie a doklady potrebné na uplatnenie práv, ktoré na ručiteľa prešli.

§ 544
Premlčanie ručiteľových nárokov

Nároky, ktoré prešli na ručiteľa podľa § 543, sa nepremlčia skôr než po uplynutí šiestich mesiacov od plnenia ručiteľa. To neplatí, ak ručiteľ splnil dlh, z ktorého vyplýva premlčaný nárok.

§ 545
Námietky dlžníka voči ručiteľovi

(1) Dlžník môže voči ručiteľovi uplatniť všetky námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, ktoré by bol oprávnený uplatniť voči veriteľovi, keby od neho veriteľ plnenie vymáhal. Ustanovenia tohto zákona o bezdôvodnom obohatení tým nie sú dotknuté.

(2) Podľa odseku 1 nemôže dlžník voči ručiteľovi uplatniť námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, na ktoré ručiteľa neupozornil najneskôr bez zbytočného odkladu po tom ako sa dozvedel, že veriteľ sa domáha plnenia od ručiteľa.

(3) Dlžník môže voči ručiteľovi uplatniť aj námietky z vlastného vzťahu s ručiteľom a proti pohľadávke ručiteľa započítať svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči ručiteľovi.

§ 546
Vedomé neuplatnenie námietok ručiteľom

Ak ručiteľ splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť bez toho, aby uplatnil voči veriteľovi dôvodnú námietku dlžníka alebo započítal proti pohľadávke veriteľa na započítanie spôsobilú pohľadávku dlžníka o ktorých vedel alebo musel vedieť v čase plnenia, neprechádzajú na neho v rozsahu tejto námietky alebo pohľadávky práva veriteľa podľa § 543.

§ 547
Plnenie područiteľa

Ak zabezpečenú pohľadávku veriteľa alebo jej časť uspokojí osoba, ktorá ručí za záväzok ručiteľa, nadobudne v rozsahu tohto plnenia rovnaké práva, aké by v prípade vlastného plnenia nadobudol ručiteľ.

§ 548
Predčasné plnenie ručiteľa

Ručiteľ, ktorý splnil zabezpečený dlh alebo jeho časť pred splatnosťou, sa môže voči dlžníkovi a iným osobám domáhať plnenia až po splatnosti zabezpečeného dlhu.

§ 549
Prednosť práv veriteľa

Ak nebol plnením ručiteľa splnený celý zabezpečený dlh, majú práva veriteľa vyplývajúce z jeho zabezpečenia prednosť pred právami, ktoré na ručiteľa prešli v dôsledku plnenia.

§ 550
Niektoré ustanovenia o zániku ručenia

(1) Ručenie zaniká zánikom dlhu, ktorý zabezpečuje.

(2) Smrťou alebo zánikom dlžníka ručenie nezaniká.

(3) Ručenie obmedzené na určitú dobu zaniká uplynutím dojednanej doby; to neplatí, ak sa veriteľ pred jej uplynutím domáha splnenia splatného dlhu od ručiteľa v konaní pred príslušným orgánom a v tomto konaní riadne pokračuje.

§ 551
Odpustenie dlhu ručiteľovi

Odpustenie dlhu ručiteľovi nemá vplyv na povinnosť dlžníka plniť. Ak však odpustil veriteľ dlh jednému z viacerých ručiteľov, môže každý ručiteľ, ktorému nebol dlh odpustený, uplatniť aj námietky toho ručiteľa, ktorému veriteľ dlh odpustil.

§ 552
Použitie ustanovení o ručení

Ustanovenia tohto oddielu sa primerane použijú aj na ručenie, ktoré vzniklo zo zákona.

PIATY ODDIEL
FINANČNÁ ZÁRUKA

§ 553
Základné ustanovenia

(1) Finančná záruka vzniká písomným vyhlásením vystaviteľa v záručnej listine, že uspokojí veriteľa (beneficient) do výšky určitej peňažnej sumy podľa obsahu záručnej

listiny, ak tretia osoba (dlžník) nesplní určitú povinnosť alebo sa splnia iné podmienky určené v záručnej listine. Ak je vystaviteľom banka ide o bankovú záruku.

(2) Dohodu o vystavení finančnej záruky môže s vystaviteľom uzavrieť dlžník alebo iná osoba odlišná od beneficienta.

§ 554
Postavenie vystaviteľa

(1) Vystaviteľ finančnej záruky nie je viazaný právnym vzťahom, z ktorého vznikla alebo má vzniknúť povinnosť, ktorej splnenie je zabezpečené finančnou zárukou.

(2) Po odovzdaní záručnej listiny dlžníkovi, beneficientovi alebo inej osobe nemôže vystaviteľ finančnú záruku odvolať.

§ 555
Finančná záruka pri nepeňažnej povinnosti

Ak je finančnou zárukou zabezpečené splnenie nepeňažnej povinnosti, predpokladá sa, že do výšky sumy určenej v záručnej listine je zabezpečená peňažná pohľadávka, ktorú by mal beneficient voči dlžníkovi , ak by dlžník nepeňažný záväzok nesplnil.

§ 556
Potvrdenie finančnej záruky ďalšou osobou

(1) Ak finančnú záruku potvrdí ďalšia osoba, považuje sa táto osoba za ďalšieho vystaviteľa a beneficient môže uplatniť svoje právo z finančnej záruky voči ktorémukoľvek z týchto vystaviteľov.

(2) Ten, kto potvrdil finančnú záruku a na jej základe plnil, má nárok na náhradu plnenia voči vystaviteľovi, ktorý ho o potvrdenie finančnej záruky požiadal.

§ 557
Oznámenie o bankovej záruke

Ak banka oznámi, že iná banka poskytla bankovú záruku, nevzniká oznamovateľovi záväzok z bankovej záruky; je však povinný nahradiť škodu spôsobenú nesprávnym oznámením.

§ 558
Zmena finančnej záruky

(1) Záručná listina môže určiť predĺženie platnosti finančnej záruky alebo zmenu peňažnej sumy na ktorú bola vystavená, a to k určitému dňu alebo pri splnení inej podmienky podľa dohody o vystavení finančnej záruky. Všetky podmienky zmeny finančnej záruky musia byť uvedené v záručnej listine.

(2) Ak nejde o zmenu podľa odseku 1, je akákoľvek zmena finančnej záruky možná iba so súhlasom beneficienta. Čiastočný alebo podmienený súhlas beneficienta nie je prípustný a považuje sa za odmietnutie zmeny finančnej záruky.

§ 559
Osobitné povinnosti vystaviteľa

(1) Vystaviteľ je povinný oznámiť bez zbytočného odkladu tomu, s kým bola uzavretá dohoda o vystavení finančnej záruky, akékoľvek uplatnenie práv z finančnej záruky.

(2) Ak vystaviteľ poskytol beneficientovi plnenie z finančnej záruky, odovzdá bez zbytočného odkladu tomu, s kým bola uzavretá dohoda o vystavení finančnej záruky, kópiu výzvy na plnenie a dokumentov podľa § 561.

(3) Ak sa za vystaviteľa podľa odseku 1 alebo odseku 2 považuje osoba, ktorá potvrdila finančnú záruku vystavenú iným vystaviteľom (§ 556), je takáto osoba povinná splniť povinnosti podľa odsekov 1 a 2 aj voči vystaviteľovi finančnej záruky.

§ 560
Plnenie z finančnej záruky

(1) Vystaviteľ je povinný poskytnúť plnenie beneficientovi do výšky a za podmienok určených v záručnej listine.

(2) Na finančnú záruku nemá účinok čiastočné plnenie dlžníka, ak je nesplnený zvyšok jeho zabezpečenej povinnosti rovnaký alebo vyšší ako suma, na ktorú znie záručná listina.

§ 561
Výzva na plnenie

Ak sú splnené podmienky uvedené v záručnej listine, je vystaviteľ povinný plniť, keď ho na to beneficient písomne vyzval. Ak záručná listina podmieňuje plnenie vystaviteľa predložením určitého dokumentu, musí byť tento dokument predložený pri výzve na plnenie alebo bez zbytočného odkladu po nej, avšak vždy za trvania finančnej záruky.

§ 562
Plnenie banke

Ak je vystaviteľ povinný podľa záručnej listiny plniť v prospech beneficienta banke, je povinný plniť na účet beneficienta v tejto banke.

§ 563
Námietky vystaviteľa

(1) Vystaviteľ môže voči beneficientovi uplatniť iba námietky, ktorých uplatnenie záručná listina pripúšťa.

(2) Ak zo záručnej listiny nevyplýva niečo iné, nemôže vystaviteľ uplatniť námietky, ktoré by bol oprávnený voči beneficientovi uplatniť dlžník.

(3) Predchádzajúca výzva, aby dlžník splnil svoju zabezpečenú povinnosť, sa vyžaduje len ak to určuje záručná listina.

§ 564
Prevod finančnej záruky

(1) Právo na plnenie z finančnej záruky môže beneficient postúpiť na tretiu osobu.

(2) Ak to záručná listina pripúšťa, môže beneficient na tretiu osobu postúpiť aj právo uplatniť finančnú záruku; týmto postúpením sa prevádza aj právo na plnenie z finančnej záruky.

(3) Úkony podľa odsekov 1 a 2 musia byť uskutočnené písomne.

§ 565
Finančná záruka na dobu určitú

Finančnú záruku možno obmedziť na určitú dobu. Ak beneficient neuplatní svoje právo voči vystaviteľovi v dobe určenej záručnou listinou, finančná záruka zanikne.

§ 566
Právo vystaviteľa na náhradu

(1) Ten, kto s vystaviteľom uzavrel dohodu o vystavení finančnej záruky, je povinný nahradiť mu plnenie, ktoré bolo poskytnuté beneficientovi podľa záručnej listiny vystavenej v súlade s dohodou. Ustanovenie § 556 ods. 2 tým nie je dotknuté.

(2) Osoba povinná nahradiť vystaviteľovi plnenie podľa odseku 1 nemôže voči nemu uplatniť námietky, ktoré by mohla uplatniť voči beneficientovi, ak dohoda o vystavení finančnej záruky neobsahovala povinnosť vystaviteľa zahrnúť do záručnej listiny uplatnenie týchto námietok voči beneficientovi.

§ 567
Vrátenie neoprávneného plnenia

Beneficient, ktorý dosiahol na základe finančnej záruky plnenie, na ktoré nemal voči dlžníkovi nárok, vráti toto plnenie osobe povinnej na náhradu podľa § 564 ods. 1 a nahradí jej škodu tým spôsobenú.

§ 568
Použitie iných ustanovení zákona

(1) Na finančnú záruku sa inak primerane použijú ustanovenia tohto zákona o ručení.

(2) Na dohodu o vystavení finančnej záruky sa použijú ustanovenia tohto zákona o príkaznej zmluve.

ŠIESTY ODDIEL
ZÁLOŽNÉ PRÁVO

§ 569
Zmluva o zriadení záložného práva

Záväzok možno zabezpečiť záložným právom k spôsobilému zálohu, a to na základe zmluvy o zriadení záložného práva podľa ustanovení tohto zákona o vecných právach, ak zákon neustanovuje inak.

SIEDMY ODDIEL
ZABEZPEČOVACÍ PREVOD PRÁVA A ZABEZPEČOVACIE POSTÚPENIE POHĽADÁVKY

§ 570
Základné ustanovenia

(1) Záväzok možno zabezpečiť dočasným prevodom práva dlžníka alebo tretej osoby v prospech veriteľa (zabezpečovací prevod práva). Pri zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sa dočasne prevádza vlastníctvo právneho predmetu podľa všeobecných ustanovení o nadobudnutí vlastníctva zmluvou.

(2) Ak je prevádzané právo zapísané v katastri nehnuteľností alebo v inom verejnom registri, je veriteľ povinný oznámiť dočasnosť prevodu práva tomuto registru.

(3) Uspokojením zabezpečenej pohľadávky prechádza právo späť na toho, kto ho previedol.

(4) Pri zabezpečovacom prevode práva spojeného s cenným papierom sa postupuje primerane podľa osobitného predpisu.

§ 571
Zmluva o zabezpečovacom prevode práva

Zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí byť uzavretá písomne a musí obsahovať
a) vymedzenie zabezpečeného záväzku,
b) označenie práva, ktoré sa prevádza v prospech veriteľa,
c) práva a povinnosti zmluvných strán k prevedenému právu počas trvania zabezpečovacieho prevodu práva,
d) ocenenie prevedeného práva v peniazoch,
e) spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva a najnižšie podanie v prípade dobrovoľnej dražby,
f) označenie dlžníka, ak sa prevádza právo inej osoby než dlžníka.

§ 572
Obmedzenie veriteľa a jeho povinnosti

(1) Až do zániku zabezpečovacieho prevodu práva nie je veriteľ oprávnený prevedené právo previesť na tretiu osobu, ani ho v prospech tretej osoby zaťažiť. Ak je predmetom zmluvy o zabezpečovacom prevode práva nehnuteľnosť, vyznačí sa táto skutočnosť v katastri nehnuteľností.

(2) Ak zabezpečovací prevod práva spočíva v prevode vlastníckeho práva k veci a veriteľ je jej držiteľom, je povinný prevedenú vec chrániť pred poškodením, stratou a zničením. Ak je držiteľom veci dlžník, táto povinnosť platí pre neho rovnako.

§ 573
Výkon zabezpečovacieho prevodu práva

(1) Ak zabezpečený dlh nie je riadne a včas splnený, je veriteľ oprávnený začať výkon zabezpečovacieho prevodu práva a prevedené právo speňažiť spôsobom uvedeným v zmluve alebo dražbou podľa osobitného zákona.

(2) Dohody, ktorých obsahom alebo účelom je uspokojenie veriteľa tým, že si natrvalo ponechá prevedené právo, uzavreté pred splatnosťou zabezpečenej pohľadávky, sú neplatné.

(3) Začatie a spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva je veriteľ povinný písomne oznámiť osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, a dlžníkovi aspoň 30 dní vopred.

(4) Ak je dohodnutý iný spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva ako speňažením na dražbe podľa osobitného predpisu, je veriteľ pri výkone svojho práva povinný postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby právo previedol za cenu, za akú sa rovnaké alebo porovnateľné právo za porovnateľných podmienok zvyčajne prevádza; inak zodpovedá osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, za spôsobenú škodu.

(5) Veriteľ má právo na náhradu nákladov účelne vynaložených v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva.

(6) Ak výťažok dosiahnutý vykonaním zabezpečovacieho práva prevyšuje zabezpečenú pohľadávku a jej príslušenstvo, je veriteľ bez zbytočného odkladu povinný vydať osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, tú časť výťažku, ktorá po odpočítaní účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva prevyšuje zabezpečenú pohľadávku a jej príslušenstvo.

§ 574
Niektoré ustanovenia o zániku zabezpečovacieho prevodu práva

Zánikom zabezpečenej pohľadávky zaniká aj zabezpečovací prevod práva, ktoré tým prechádza späť na osobu, ktorá zabezpečenie poskytla. Veriteľ je bez zbytočného odkladu povinný právny predmet v jeho držbe vydať spolu s tým, čo k nemu pribudlo.

§ 575
Použitie iných ustanovení zákona

Na zabezpečovací prevod práva sa primerane použijú ustanovenia § 1842 ods. 5, § 1845 ods. 3, § 1847 ods. 3, § 1848 ods. 1, § 1849 ods. 1, § 1852 ods. 2 a 3, § 1863, § 1883 až 1885.

§ 576
Zabezpečovacie postúpenie pohľadávky

Záväzok možno zabezpečiť postúpením pohľadávky dlžníka alebo pohľadávky tretej osoby na veriteľa, ak to zákon nevylučuje. Ustanovenia o zabezpečovacom prevode práva a § 1869 ods. 7 sa použijú primerane.

ÔSMY ODDIEL
DOHODA O ZRÁŽKACH ZO MZDY A INÝCH PRÍJMOV

§ 577
Zrážky zo mzdy

(1) Záväzok možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy. Zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky zo mzdy pri exekúcii.

(2) Proti platiteľovi mzdy nadobudne veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi mzdy dohoda predloží.

(3) Ak bolo platiteľovi mzdy predložených viacero dohôd o zrážkach zo mzdy, ktoré sa týkajú toho istého dlžníka, vykoná platiteľ mzdy prednostne zrážky zo mzdy podľa dohody, ktorá mu bola predložená skôr. Na základe dohôd o zrážkach zo mzdy predložených platiteľovi mzdy v rovnaký deň sa vykonajú zrážky pomerne.

§ 578
Zrážky z iných príjmov

Ustanovenie § 577 sa použije aj na iné príjmy, s ktorými sa pri exekúcii nakladá ako so mzdou.

DEVIATY ODDIEL
UZNANIE DLHU

§ 579
Účinky uznania dlhu

Ak niekto písomne uzná svoj určitý dlh, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento dlh trvá v čase uznania. Tieto účinky nastanú aj vtedy, ak bol nárok veriteľa v čase uznania premlčaný.

§ 580
Platenie úroku a čiastočné plnenie

(1) Platenie úroku má účinky uznania dlhu ohľadne sumy, z ktorej sa úrok platí.

(2) Ak dlžník plní čiastočne, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno z okolností usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok dlhu.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú, ak je nárok veriteľa premlčaný.

DESIATY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPRÁVE ZABEZPEČENIA ZÁVÄZKU

§ 581
Správa zabezpečenia záväzku

(1) Banka môže zmluvou podľa osobitného predpisu poveriť správou zabezpečenia záväzku inú osobu. Táto osoba môže uplatniť voči dlžníkovi alebo poskytovateľovi zabezpečenia rovnaké práva a plní voči nim rovnaké povinnosti ako veriteľ.

(2) Banka môže upraviť zdieľanie zabezpečovacieho práva na zabezpečenie viacerých existujúcich alebo budúcich pohľadávok aj iným spôsobom než prostredníctvom správy zabezpečenia záväzku.

(3) Na správu zabezpečenia záväzku v prospech majiteľov dlhopisov sa použijú ustanovenia osobitného predpisu.

Šiesty diel
Splnenie dlhu

PRVÝ ODDIEL
PODSTATA SPLNENIA

§ 582
Povinnosť dlžníka splniť dlh

(1) Dlžník je povinný splniť dlh riadne a včas.

(2) Dlžník splní dlh riadne a včas, ak ho splní v súlade s obsahom záväzku.

§ 583
Zánik dlhu splnením

Splnením dlh zanikne.

DRUHÝ ODDIEL
SUBJEKTY PLNENIA

§ 584
Plnenie pomocou inej osoby

Ak plnenie nie je viazané na osobné vlastnosti alebo osobné konanie dlžníka, môže dlžník plniť aj pomocou inej osoby. Veriteľovi však zodpovedá tak, akoby plnil sám, ak zákon neustanovuje inak.

§ 585
Plnenie ponúknuté treťou osobou

(1) Plnenie ponúknuté treťou osobou inou ako podľa § 584 je veriteľ povinný prijať len ak dlžník s takýmto plnením súhlasí alebo ak táto osoba poskytla zabezpečenie a dlžník zabezpečený dlh nesplnil.

(2) Ak veriteľ nie je povinný prijať plnenie ponúknuté treťou osobou podľa odseku 1, zanikne dlh plnením tretej osoby iba ak veriteľ plnenie prijme. Plnenie sa považuje za prijaté aj vtedy, ak ho veriteľ neodmietol bez zbytočného odkladu.

§ 586
Plnenie právne nespôsobilým dlžníkom

Dlh sa považuje za splnený aj keď ho splnil dlžník, ktorý na to nemal právnu spôsobilosť. Ak však išlo o premlčaný nárok alebo o nesplatný dlh, možno od veriteľa požadovať, aby plnenie vrátil. To neplatí v prípade nesplatného dlhu, ktorý sa medzičasom stal splatným.

§ 587
Plnenie neoprávnenej osobe

(1) Za splnený sa považuje aj dlh dobromyseľne plnený neoprávnenej osobe, ak táto osoba dlžníkovi predložila kvitanciu vystavenú veriteľom (§ 620) alebo veriteľovo potvrdenie o oprávnení prijať plnenie.

(2) Ak ide o plnenie neoprávnenej osobe, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1, považuje sa dlh za splnený iba v rozsahu, v ktorom sa plnenie dostalo k veriteľovi; inak v rozsahu, v ktorom mal veriteľ z plnenia prospech, ak zákon neustanovuje inak.

§ 588
Plnenie právne nespôsobilému veriteľovi

Dlh plnený veriteľovi, ktorý nebol právne spôsobilý na jeho prijatie, sa považuje za splnený v rozsahu, v ktorom sa plnenie dostalo k oprávnenému príjemcovi; inak v rozsahu, v ktorom mal veriteľ z plnenia prospech.

§ 589
Náhradné splnenie do notárskej úschovy

(1) Ak dlžník nemôže dlh splniť, pretože veriteľ je neprítomný alebo je v omeškaní alebo ak dlžník má odôvodnené pochybnosti, kto je veriteľom, alebo veriteľa nepozná, nastávajú účinky splnenia dlhu, ak plnenie dlžník uloží do notárskej úschovy na účely splnenia dlhu.

(2) Účelne vynaložené náklady spojené s uložením plnenia do notárskej úschovy znáša veriteľ.

TRETÍ ODDIEL
AKOSŤ PLNENIA

§ 590
Vlastnosti plnenia

(1) Ak ide o odplatný zmluvný záväzok, musí mať plnenie vymienené, inak obvyklé vlastnosti.

(2) Plnenie podľa odseku 1 musí byť vhodné na účel sledovaný veriteľom, ak o tomto účele dlžník v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť; inak na účel, na ktorý plnenie rovnakého druhu spravidla slúži na základe obdobných zmlúv.

(3) V iných prípadoch musí byť plnenie, ktoré je určené podľa druhu, priemernej akosti.

§ 591
Zodpovednosť za vady

(1) Ak plnenie nespĺňa požiadavky podľa § 590, má vady. Za vadu sa považuje aj právna vada.

(2) Veriteľ môže voči dlžníkovi uplatniť práva z vadného plnenia len pre vady, ktoré malo plnenie v čase splnenia dlhu.

(3) Ak to neodporuje povahe plnenia alebo ak dlžník nepreukáže opak, za vady, ktoré malo plnenie v čase splnenia dlhu, sa považujú aj vady, ktoré sa vyskytnú v lehote na vytknutie vád (§ 658).

§ 592
Záruka za akosť

(1) Ak sa na plnenie vzťahuje záruka za akosť, zodpovedá dlžník aj za vady, ktoré sa vyskytnú počas určitej doby po splnení dlhu (záručná doba).

(2) Záruku za akosť môže dlžník poskytnúť aj jednostranne záručným listom alebo vyznačením záručnej doby alebo doby použiteľnosti alebo trvanlivosti na obale.

(3) Ak je záručná doba podľa záručného listu dlhšia ako záručná doba dohodnutá v zmluve alebo uvedená na obale, platí záručná doba podľa záručného listu.

(4) Záručná doba dohodnutá v zmluve platí aj vtedy, ak je kratšia ako záručná doba uvedená na obale.

(5) Záručný list obsahuje meno a priezvisko, obchodné meno alebo názov dlžníka, jeho sídlo alebo miesto podnikania, označenie veci, na ktorú sa záruka vzťahuje, podmienky záruky a postup, ktorý musí veriteľ dodržať, aby dosiahol plnenie záruky. Ak záručný list neobsahuje všetky náležitosti, nespôsobuje to neplatnosť záruky.

ŠTVRTÝ ODDIEL
SPÔSOB SPLNENIA

§ 593
Splnenie vcelku alebo plnenie postupne

(1) Dlžník je povinný splniť dlh vcelku, ak nemá plniť postupne.

(2) Postupným plnením peňažného dlhu je jeho plnenie v splátkach.

§ 594
Čiastočné plnenie

Veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, ak to neodporuje povahe dlhu alebo účelu sledovanému veriteľom pri uzavretí zmluvy, ak o tomto účele dlžník v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť.

PIATY ODDIEL
ČAS SPLNENIA

§ 595
Čas splnenia určený dohodou

(1) Ak bol čas splnenia dlhu (splatnosť) určený dohodou, je dlžník povinný splniť dlh v dohodnutom čase, aj keď ho o to veriteľ nepožiadal.

(2) Ak bola splatnosť podľa odseku 1 určená lehotou, môže dlžník splniť dlh kedykoľvek počas tejto lehoty.

§ 596
Splatnosť určená v prospech oboch strán

(1) Splatnosť určená dohodou je určená v prospech oboch strán, ibaže z okolností vyplýva, že je určená v prospech iba jednej z nich.

(2) Ak je splatnosť určená v prospech oboch strán, dlžník nemôže splniť a veriteľ nemôže požadovať splnenie dlhu predčasne.

§ 597
Splatnosť určená v prospech dlžníka alebo veriteľa

(1) Ak je splatnosť určená v prospech dlžníka, môže dlžník splniť dlh aj predčasne, avšak veriteľ nemôže predčasné splnenie dlhu požadovať.

(2) Ak je splatnosť určená v prospech veriteľa, môže veriteľ požadovať aj predčasné splnenie dlhu, avšak dlžník bez toho nemôže predčasne dlh splniť.

§ 598
Splatnosť prenechaná veriteľovi

(1) Ak bolo určenie splatnosti prenechané veriteľovi, môže veriteľ požadovať splnenie dlhu ihneď po jeho vzniku a dlžník je povinný dlh splniť prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal.

(2) Ak veriteľ nepožiada o splnenie dlhu do jedného roka od jeho vzniku, môže dlžník plniť ihneď po uplynutí tejto lehoty; právo veriteľa požadovať splnenie tým nie je dotknuté. To neplatí pri dlhu, ktorý spočíva vo výplate vkladu počas trvania vkladového vzťahu alebo vo výplate súm z bežného účtu počas trvania zmluvy o bežnom účte.

§ 599
Splatnosť prenechaná dlžníkovi

(1) Ak bolo určenie splatnosti prenechané dlžníkovi, môže dlžník plniť ihneď.

(2) Ak dlžník neurčí splatnosť dlhu do jedného roka od jeho vzniku, môže veriteľ požadovať splnenie dlhu ihneď po uplynutí tejto lehoty a dlžník je povinný dlh splniť prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal; právo dlžníka plniť tým nie je dotknuté.

§ 600
Neurčená splatnosť

Ak splatnosť nebola určená dohodou a jej určenie nebolo prenechané veriteľovi ani dlžníkovi, môže dlžník plniť a veriteľ môže požadovať splnenie dlhu ihneď po jeho vzniku . V takom prípade je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal.

§ 601
Predčasné splnenie

(1) Pri predčasnom splnení peňažného dlhu si dlžník nemôže bez súhlasu veriteľa odpočítať od dlžnej sumy úrok zodpovedajúci času, o ktorý plnil skôr.

(2) Súhlasom veriteľa s predčasným splnením dlhu nie je dotknutá pôvodná splatnosť jeho vzájomného dlhu.

§ 602
Predčasná splatnosť pri postupnom plnení

Ak sa má dlh plniť postupne, môže veriteľ požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej jeho časti, len ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí. Toto právo môže veriteľ využiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej časti.

§ 603
Splatnosť peňažných dlhov

(1) Ak je obsahom záväzku dodanie tovaru alebo poskytnutie služby za odplatu, zmluvne určená splatnosť peňažného dlhu dlžníka nesmie presiahnuť 60 dní odo dňa doručenia faktúry alebo inej výzvy veriteľa podobnej povahy, ktorou sa požaduje splnenie peňažného dlhu dlžníka (doklad) alebo 60 dní odo dňa, keď veriteľ plnil, podľa toho, ktorý z týchto dní nastal neskôr. To neplatí, ak sa strany o dlhšej splatnosti výslovne dohodnú a takáto dohoda nie je v hrubom nepomere k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzku pre veriteľa podľa § 604.Ustanovenia prvej a druhej vety sa nepoužijú, ak osobitný zákon ustanovuje kratšiu lehotu splatnosti.

(2) Ak sa po plnení veriteľa má uskutočniť prehliadka plnenia na účel zistenia či veriteľ plnil riadne, začína lehota na splnenie peňažného záväzku dlžníka plynúť dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa skončila prehliadka, ktorou sa zistilo riadne plnenie. Ustanovenie odseku 1 sa na zmluvne určenú lehotu splatnosti použije rovnako.

(3) Dohoda o dlhšej lehote prehliadky podľa odseku 2 ako 30 dní odo dňa, v ktorom došlo k poskytnutiu plnenia veriteľom, je platná, len ak je výslovná a nie je v hrubom nepomere k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzkového vzťahu pre veriteľa podľa § 604.

(4) Odchylne od ustanovenia odseku 1 je splatnosť peňažného dlhu dlžníka, ktorý je subjektom verejného práva podľa § 17, 30 dní odo dňa doručenia dokladu alebo 30 dní odo dňa poskytnutia riadneho plnenia veriteľom, podľa toho, ktorý z týchto dní nastal neskôr. Ustanovenie predchádzajúcej vety neplatí, ak výslovné zmluvné dojednanie dlhšej splatnosti peňažného dlhu nie je v hrubom nepomere k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzku pre veriteľa podľa § 604, takéto osobitné dojednanie odôvodňuje povaha predmetu plnenia záväzku a dohodnutá splatnosť peňažného dlhu nepresiahne 60 dní. Dohoda o dátume doručenia dokladu podľa predchádzajúcej vety nie je prípustná.

(5) Ak sa po plnení veriteľa má uskutočniť prehliadka plnenia na účel zistenia či veriteľ plnil riadne, je subjekt verejného práva podľa § 17 povinný plniť peňažný dlh v splatnosti 30 dní odo dňa skončenia prehliadky, ktorou sa zistilo riadne plnenie, ibaže sa strany výslovne dohodli na dlhšej splatnosti, toto dojednanie nie je v hrubom nepomere k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzku pre veriteľa podľa § 604, takéto dojednanie odôvodňuje povaha predmetu plnenia záväzku a dohodnutá splatnosť nepresiahne 60 dní.

(6) Dohoda o dlhšej lehote prehliadky podľa odseku 5 ako 30 dní odo dňa, v ktorom došlo k poskytnutiu plnenia veriteľom, je platná, len ak záujem na takomto osobitnom dojednaní vyplýval zo súťažných podkladov a dojednanie nie je v hrubom nepomere k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzkového vzťahu pre veriteľa podľa § 604.

(7) Dlžník, ktorý je subjektom verejného práva podľa § 17 a zároveň poskytovateľom zdravotnej starostlivosti podľa osobitného predpisu, si môže v zmluve dohodnúť dlhšiu lehotu splatnosti ako podľa odseku 4 prvej vety, najviac však v trvaní 60 dní.

(8) Na účely odsekov 4 až 8 sú subjektom verejného práva aj osoby zapísané v registri partnerov verejného sektora, pokiaľ ide o plnenie záväzkov z dodania tovaru a služieb, pri ktorých je s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sú poskytované v prospech subjektu verejného práva.

(9) Ustanovenia odsekov 1 až 8 sa nepoužijú, ak sa strany dohodnú na plnení peňažného dlhu dlžníka v splátkach a na záväzky, ktorých zmluvnou stranou je spotrebiteľ.

§ 604

(1) Zmluvné dojednanie týkajúce sa splatnosti peňažného dlhu, sadzby úroku z omeškania alebo paušálnej náhrady nákladov na vymáhanie peňažného dlhu, ktoré je v hrubom nepomere k právam a povinnostiam vyplývajúcim zo záväzku pre veriteľa bez toho, aby preň existoval spravodlivý dôvod (nekalá zmluvná podmienka), je neplatné.

(2) Obchodná prax, ktorú si strany medzi sebou zaviedli, týkajúca sa splatnosti peňažného dlhu, sadzby úroku z omeškania alebo paušálnej náhrady nákladov na vymáhanie peňažného dlhu, ktorá zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach vyplývajúcich zo záväzku pre veriteľa bez toho, aby pre ňu existoval spravodlivý dôvod (nekalá obchodná prax), je zakázaná.

(3) Zmluvné dojednanie alebo obchodná prax vylučujúca vznik nároku na úroky z omeškania alebo zmluvné dojednanie, alebo obchodná prax, ktorá vedie k tomu, že sa veriteľ vzdá nároku na úroky z omeškania ešte pred porušením zmluvnej povinnosti, sa považuje za nekalú zmluvnú podmienku alebo nekalú obchodnú prax. To platí rovnako aj pre zmluvné dojednanie alebo obchodnú prax vylučujúcu vznik nároku na paušálnu náhradu nákladov na vymáhanie peňažného dlhu podľa § 672 ods. 1, ak sa nepreukáže opak.

(4) Neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky alebo zákazu uplatňovania nekalej obchodnej praxe sa môže domáhať aj právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu záujmov podnikateľov.

(5) Ak súd vyhlásil zmluvné dojednanie za nekalú zmluvnú podmienku alebo zakázal nekalú obchodnú prax, je zmluvná strana, ktorá spôsobila neplatnosť zmluvného dojednania alebo uplatňovala nekalú obchodnú prax, povinná zdržať sa ďalšieho používania nekalej zmluvnej podmienky alebo uplatňovania nekalej obchodnej praxe v záväzkoch s ďalšími podnikateľmi; rovnakú povinnosť má aj jeho právny nástupca.

(6) Len čo sa začalo konanie v spore o zdržanie sa ďalšieho používania nekalej zmluvnej podmienky alebo uplatňovania nekalej obchodnej praxe alebo sa právoplatne skončilo rozhodnutím vo veci samej v prospech žalobcu, nie sú žaloby ďalších osôb z tých istých dôvodov v rozsahu priznaného nároku na zdržanie sa ďalšieho používania nekalej zmluvnej podmienky alebo uplatňovania nekalej obchodnej praxe prípustné; tieto osoby sú však oprávnené zúčastniť sa konania ako intervenienti na strane žalobcu.

(7) Ak je zmluvné dojednanie neplatné alebo obchodná prax zakázaná, použijú sa na úpravu práv a povinností strán záväzku ustanovenia tohto zákona.

(8) Na posúdenie, či ide o nekalú zmluvnú podmienku alebo nekalú obchodnú prax sú rozhodujúce všetky okolnosti, prípadu najmä
   a) súlad so zásadou poctivého obchodného styku,
   b) povaha predmetu plnenia záväzku,
   c) existencia spravodlivého dôvodu pre odchýlenie sa dlžníka od
      1. sadzby úroku z omeškania podľa § 670 ods. 1 druhá veta a 671,
      2. splatnosti peňažného dlhu dlžníka podľa § 603 ods. 1, 2, 4, 5 a 7,
      3. výšky náhrady nákladov na vymáhanie peňažného dlhu podľa § 672 ods. 1 prvej vety.

ŠIESTY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPLNENÍ VZÁJOMNÝCH DLHOV

§ 605
Povinnosť plniť súčasne

Ak si strany navzájom niečo dlhujú z toho istého záväzku (vzájomné dlhy), sú povinné plniť súčasne, ak z okolností nevyplýva inak.

§ 606
Právo odoprieť plnenie

Strana môže odoprieť plnenie svojho vzájomného dlhu v prípadoch ustanovených v § 658.

SIEDMY ODDIEL
MIESTO SPLNENIA

§ 607
Základné ustanovenia

(1) Ak miesto splnenia nie je určené dohodou ani nevyplýva z povahy záväzku alebo z účelu plnenia, je dlžník povinný splniť
   a) nepeňažný dlh v mieste splnenia dlžníka,
   b) peňažný dlh v mieste splnenia veriteľa.

(2) Miestom splnenia príslušnej strany podľa odseku 1 je miesto jej bydliska, sídla alebo miesto jej podnikania, prevádzkovania jej odštepného závodu alebo iného organizačného útvaru alebo miesto jej prevádzkarne, a to podľa toho, ku ktorému z týchto miest má plnenie najužšiu väzbu.

§ 608
Dodatočná zmena miesta splnenia

(1) Ak sa miesto splnenia určené podľa § 607 po vzniku záväzku zmení, je strana, o ktorej miesto splnenia ide, povinná nahradiť druhej strane účelne vynaložené náklady, ktoré jej tým vznikli, a znáša zvýšené nebezpečenstvo náhodnej škody na predmete plnenia.

(2) Zmena podľa odseku 1 nie je voči druhej strane účinná, kým jej ju strana, o ktorej miesto splnenia ide, neoznámi. To neplatí, ak ide o údaj zapísaný vo verejnom registri.

ÔSMY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPLNENÍ PEŇAŽNÝCH DLHOV

§ 609
Úrok

Ak má dlžník splniť dlh spolu s úrokom, ktorého sadzba nie je určená dohodou ani zákonom, je povinný platiť z dlžnej sumy úrok vo výške 5 % ročne.

§ 610
Miestna mena

(1) Ak je peňažný dlh vyjadrený v inej mene ako v mene platnej v mieste splnenia (miestna mena), možno ho splniť aj v miestnej mene, pri použití priemerného výmenného kurzu uplatňovaného bankami v mieste splnenia.

(2) Ak je dlžník v omeškaní, môže veriteľ požadovať, aby sa pri plnení v miestnej mene použil priemerný výmenný kurz buď ku dňu splatnosti dlhu alebo ku dňu plnenia.

(3) Ak mena dlhu nie je určená, je dlžník povinný plniť v miestnej mene.

(4) Úroky sa platia v rovnakej mene ako istina.

§ 611
Splnenie prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb

(1) Ak z okolností nevyplýva inak, môže dlžník splniť peňažný dlh aj prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb. V takom prípade je dlh splnený pripísaním dlžnej sumy na veriteľov účet, ktorý pre neho poskytovateľ platobných služieb vedie.

(2) Dlh sa považuje za splnený aj vtedy, ak dlžník plnil na nesprávny účet, ktorý bol uvedený v zmluve alebo ktorý mu oznámil veriteľ vo faktúre alebo inej výzve na plnenie; to neplatí, ak dlžník v čase plnenia vedel alebo musel vedieť, že plní na nesprávny účet.

§ 612
Splnenie prostredníctvom poštovej poukážky

Ak má dlžník plniť prostredníctvom poštovej poukážky, je dlh splnený pripísaním dlžnej sumy na veriteľov účet, ktorý pre neho poskytovateľ platobných služieb vedie, alebo jej vyplatením veriteľovi v hotovosti.

§ 613
Splnenie prostredníctvom akreditívu, zmenky alebo šeku

Ak má dlžník splniť peňažný dlh prostredníctvom akreditívu, zmenky alebo šeku, môže sa veriteľ domáhať splnenia dlhu dlžníkom, len ak dlh nebol ich prostredníctvom včas splnený.

DEVIATY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPLNENÍ ALTERNATÍVNYCH DLHOV

§ 614
Plnenie dané na výber

(1) Ak sa má dlh splniť jedným z niekoľkých plnení daných na výber, má právo výberu dlžník, ak z okolností nevyplýva, že toto právo má veriteľ.

(2) Výber podľa odseku 1 možno urobiť aj splnením, ak má právo výberu dlžník, alebo požadovaním splnenia, ak má právo výberu veriteľ.

§ 615
Niektoré ustanovenia o výbere plnenia

(1) Ak veriteľ, ktorý má právo výberu, neuskutoční výber v určenej lehote, inak bez zbytočného odkladu, prejde právo výberu na dlžníka, ak je to nevyhnutné na riadne a včasné splnenie dlhu. Inak právo výberu prejde na dlžníka márnym uplynutím primeranej dodatočnej lehoty na výber, ktorú veriteľovi dlžník určil.

(2) Veriteľ môže zveriť výber tretej osobe.

(3) Uskutočnený výber možno zmeniť iba so súhlasom druhej strany.

§ 616
Zmarenie výberu

(1) Strana, ktorá nemá právo výberu, je povinná zdržať sa všetkého, čím by mohol byť výber zmarený.

(2) Strana, ktorá mala právo výberu, môže od zmluvy odstúpiť, ak bol výber čo i len čiastočne zmarený náhodou alebo druhou stranou.

DESIATY ODDIEL
PRIRADENIE PLNENIA

§ 617
Priradenie plnenia pri viacerých dlhoch

(1) Ak má dlžník voči veriteľovi viacero dlhov rovnakého druhu a pri plnení neurčí, ktorý dlh plní, priradí sa plnenie k dlhu, o splnenie ktorého ho už veriteľ požiadal, inak k dlhu najmenej zabezpečenému.

(2) Ak podľa odseku 1 nemožno určiť presne jeden dlh, priradí sa plnenie k dlhu najskôr splatnému, aj keď je nárok veriteľa premlčaný. Ak je aj takýchto dlhov viacero a ak je to možné, priradí sa plnenie k všetkým dlhom pomerne, inak k tým, ktoré vznikli najskôr.

(3) K náhrade škody sa plnenie priradí až po splnení dlhu, z nesplnenia ktorého právo na náhradu škody vzniklo, ak dlžník neurčí inak.

§ 618
Priradenie plnenia k príslušenstvu a k splátke

(1) Ak má pohľadávka príslušenstvo, priradí sa plnenie prednostne k príslušenstvu, a to najprv na náklady spojené s uplatnením pohľadávky, potom na úrok z omeškania a nakoniec na úrok.

(2) Ak ide o plnenie v splátkach, priradí sa plnenie k splátke najskôr splatnej. Na priradenie plnenia v rámci príslušnej splátky sa použije odsek 1 rovnako.

JEDENÁSTY ODDIEL
POVINNOSTI VERITEĽA PRI SPLNENÍ A OMEŠKANIE

§ 619
Povinnosť prijať plnenie

Veriteľ je povinný riadne ponúknuté plnenie prijať.

§ 620
Kvitancia

(1) Veriteľ je povinný vydať dlžníkovi na jeho požiadanie písomné potvrdenie o tom, že dlh bol úplne alebo čiastočne splnený (kvitancia).

(2) Dlžník je oprávnený plnenie odoprieť, ak mu veriteľ nevydá zároveň kvitanciu.

(3) Ak znie kvitancia na pohľadávku uvedenú bez príslušenstva a nevyplýva z nej inak, predpokladá sa, že dlžník splnil aj príslušenstvo.

§ 621
Omeškanie veriteľa

(1) Veriteľ je v omeškaní, ak odmietne prijať riadne ponúknuté plnenie alebo odmietne poskytnúť súčinnosť potrebnú na splnenie dlhu.

(2) Ak je veriteľ v omeškaní, je povinný nahradiť dlžníkovi účelne vynaložené náklady, ktoré mu tým vznikli.

(3) Počas svojho omeškania znáša veriteľ nebezpečenstvo náhodnej škody na predmete plnenia.

(4) Za čas omeškania veriteľa nie je dlžník povinný platiť úroky.

Siedmy diel
Iné spôsoby zániku záväzku

§ 622
Všeobecné ustanovenie

Nesplnený záväzok môže zaniknúť

a) dohodou,
b) odpustením dlhu alebo vzdaním sa práva,
c) započítaním,
d) výpoveďou zmluvy,
e) odstúpením od zmluvy,
f) uplynutím času,
g) splynutím,
h) smrťou alebo zánikom dlžníka, ak bolo plnenie viazané len na jeho osobu,
i) smrťou alebo zánikom veriteľa, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu,
j) urovnaním,
k) iným spôsobom, ktorý si strany dohodli, alebo ktorý vyplýva zo zákona.

PRVÝ ODDIEL
DOHODA

§ 623
Dohoda o zániku záväzku

Strany sa môžu dohodnúť, že nesplnený záväzok alebo jeho časť zaniká.

§ 624
Privatívna novácia záväzku

(1) Ak sa strany dohodnú, že pôvodný záväzok sa nahrádza novým záväzkom, pôvodný záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť dlh z nového záväzku. Pôvodný záväzok sa považuje za nahradený iba v rozsahu, ktorý nepochybne vyplýva z dohody o novom záväzku.

(2) Zabezpečenie pôvodného záväzku sa vzťahuje aj na záväzok, ktorý ho nahrádza. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou o novom záväzku súhlas, je zaviazaná iba v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietať všetko, čo by mohla namietať, keby dohoda o novom záväzku nebola uzavretá.

(3) Ak sa dohoda o novom záväzku týka premlčaného nároku, musí byť vždy uzavretá písomne.

DRUHÝ ODDIEL
ODPUSTENIE DLHU A VZDANIE SA PRÁVA

§ 625
Odpustenie dlhu

(1) Odpustením dlh zanikne. Veriteľ môže odpustiť dlžníkovi aj časť dlhu.

(2) Ak veriteľ odpustí dlžníkovi dlh, predpokladá sa, že dlžník s odpustením dlhu súhlasí, ak bez zbytočného odkladu neprejaví nesúhlas výslovne alebo plnením dlhu.

§ 626
Vzdanie sa práva

(1) Ak sa veriteľ vzdá svojho práva, právo zanikne. Ustanovenie § 625 sa použije rovnako.

(2) Čo podľa tohto zákona platí pre odpustenie dlhu, platí rovnako aj pre vzdanie sa práva.

TRETÍ ODDIEL
ZAPOČÍTANIE

§ 627
Základné ustanovenia

(1) Ak majú strany vzájomné pohľadávky na plnenie rovnakého druhu, môže každá z nich započítať svoju pohľadávku proti pohľadávke druhej strany, ak je sama oprávnená plniť a môže požadovať plnenie druhej strany.

(2) Právo započítať pohľadávku sa vykoná prejavom vôle smerujúcim k započítaniu voči druhej strane.

§ 628
Účinky započítania

(1) Započítaním pohľadávky zaniknú v rozsahu, v akom sa navzájom kryjú, a to okamihom, keď sa stali spôsobilými na započítanie.

(2) Ak sa pohľadávky nekryjú úplne, použijú sa na započítanie väčšej pohľadávky primerane ustanovenia o priradení plnenia (§ 618).

§ 629
Pohľadávky spôsobilé na započítanie

(1) Na započítanie sú spôsobilé pohľadávky, ktoré možno uplatniť na súde; ustanovenie § 634 tým nie je dotknuté.

(2) Započítať možno aj pohľadávku, ktorá nie je splatná len preto, že veriteľ na žiadosť dlžníka odložil splatnosť jeho dlhu bez toho, aby sa zmenil obsah záväzku.

(3) Pohľadávku, z ktorej vyplýva premlčaný nárok, možno započítať iba ak premlčanie nastalo až po okamihu, keď sa pohľadávky stali spôsobilými na započítanie.

§ 630
Započítanie proti prevedenej pohľadávke

Ak bola pohľadávka postupne prevedená na niekoľko osôb, môže dlžník použiť na započítanie proti nej iba pohľadávku, ktorú mal v čase prevodu voči prvému veriteľovi, a pohľadávku, ktorú má voči poslednému veriteľovi.

§ 631
Započítanie pohľadávok v rôznych menách

Peňažné pohľadávky v rôznych menách možno započítať, ak sú tieto meny voľne zameniteľné, a ak z dohody strán nevyplýva, že strana vykonávajúca započítanie má plniť výlučne v určitej mene. Na určenie započítateľnej výšky pohľadávok je rozhodujúci výmenný kurz platný v deň, keď sa pohľadávky stali spôsobilými na započítanie, a to v mieste sídla, miesta podnikania alebo bydliska strany vykonávajúcej započítanie.

§ 632
Zákaz započítania

(1) Započítanie nie je prípustné, ak je vylúčené dohodou veriteľa a dlžníka.

(2) Proti pohľadávke na náhradu škody spôsobenej na zdraví nemožno započítať žiadnu pohľadávku, ibaže by išlo o vzájomnú pohľadávku na náhradu škody toho istého druhu. To platí aj pre pohľadávky na náhradu škody pri zásahu do osobnosti človeka, na náhradu škody pri usmrtení a na náhradu nemajetkovej škody blízkych osôb (§ 829).

(3) Proti pohľadávke na výživné možno započítať pohľadávku iba dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté dieťa, je započítanie neprípustné.

§ 633
Započítanie pohľadávok s rôznym miestom plnenia

Pri započítaní pohľadávok s rôznym miestom plnenia je strana vykonávajúca započítanie povinná nahradiť druhej strane náklady, ktoré jej vznikli tým, že v dôsledku započítania nemôže na pôvodnom mieste prijať plnenie alebo plniť.

§ 634
Dohoda o započítaní pohľadávok

Na základe dohody možno započítať akékoľvek vzájomné pohľadávky, ak zákon neustanovuje inak.

ŠTVRTÝ ODDIEL
VÝPOVEĎ ZMLUVY

§ 635
Základné ustanovenia

(1) Zmluvu možno vypovedať, ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje zákon; to platí aj pre zmluvu uzavretú na dobu určitú.

(2) Keď výpoveď zmluvy dôjde druhej strane, nemožno jej účinky odvolať alebo meniť bez súhlasu tejto strany.

(3) Vypovedaná zmluva zanikne uplynutím výpovednej doby. Ak nie je výpovedná doba inak určená, použije sa výpovedná doba tri mesiace, ktorá začne plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dôjdení výpovede druhej strane.

§ 636
Vypovedanie zmluvy

(1) Vypovedať možno zmluvu uzavretú na dobu neurčitú, ktorá zaväzuje aspoň jednu stranu na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, alebo zaväzuje aspoň jednu stranu takúto činnosť strpieť alebo zdržať sa určitej činnosti. To neplatí, ak sa strana zaviazala zdržať sa určitej činnosti a z povahy záväzku alebo zo zmluvy vyplýva, že záväzok je časovo neobmedzený.

(2) Neplatné sú ustanovenia zmluvy podľa prvej vety odseku 1, ak ide o zmluvu podľa § 92, ktoré vylučujú možnosť zmluvu vypovedať alebo určujú dlhšiu výpovednú dobu než tri mesiace; to neplatí, ak dlhšiu výpovednú dobu ustanovuje zákon.

§ 637
Preklúzia

(1) Právo vypovedať zmluvu z určitého dôvodu zanikne, ak ho oprávnená strana nevykoná do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o tomto dôvode dozvedela, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď tento dôvod vznikol, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Šesťmesačnú lehotu podľa odseku 1 môžu strany dohodou predĺžiť, najviac však na jeden rok.

PIATY ODDIEL
ODSTÚPENIE OD ZMLUVY

§ 638
Základné ustanovenia

(1) Od zmluvy možno odstúpiť, ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje zákon.

(2) Odstúpením od zmluvy sa záväzok zrušuje okamihom, keď prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy dôjde druhej strane; po tomto okamihu nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

(3) Odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy, ak zákon alebo zmluva neustanovuje inak.

§ 639
Práva nedotknuté odstúpením od zmluvy

(1) Odstúpením od zmluvy nie je dotknuté právo na zmluvnú sankciu, právo na úrok z omeškania, právo na náhradu škody, ani zmluvné ustanovenia o voľbe práva alebo o riešení sporov medzi stranami, ako ani tie ustanovenia zmluvy, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po odstúpení od zmluvy.

(2) Po odstúpení od zmluvy trvá zabezpečenie zrušeného záväzku v rozsahu, ktorý je potrebný na vzájomné vyporiadanie zmluvných strán. Tretia osoba, ktorá zabezpečenie

poskytla, je však viazaná iba v rozsahu zrušeného záväzku a môže proti veriteľovi namietať všetko, čo by mohla namietať, keby k odstúpeniu od zmluvy nedošlo.

§ 640
Zmarenie základného účelu zmluvy

(1) Ak sa po uzavretí zmluvy zmarí jej základný účel, ktorý je v nej výslovne vyjadrený alebo je zmluvným stranám zrejmý, v dôsledku podstatnej zmeny okolností, za ktorých bola zmluva uzavretá, môže strana dotknutá zmarením účelu zmluvy od nej odstúpiť.

(2) Za zmenu okolností podľa odseku 1 sa nepovažuje zmena majetkových pomerov niektorej strany, ani zmena hospodárskej alebo trhovej situácie.

(3) Strana, ktorá odstúpila od zmluvy podľa odseku 1, je povinná nahradiť druhej strane škodu, ktorá jej odstúpením od zmluvy vznikla.

§ 641
Preklúzia

(1) Právo odstúpiť od zmluvy z určitého dôvodu zanikne, ak ho oprávnená strana nevykoná do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o tomto dôvode dozvedela, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď tento dôvod vznikol, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Šesťmesačnú lehotu podľa odseku 1 môžu strany dohodou predĺžiť, najviac však na jeden rok.

§ 642
Odstupné

(1) Ak sa strany dohodnú, že niektorá z nich je oprávnená odstúpiť od zmluvy zaplatením určitej sumy alebo poskytnutím iného plnenia, platí, že si dojednali odstupné. Účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú splnením odstupného.

(2) Oprávnenie podľa odseku 1 nemá strana, ktorá už prijala aspoň čiastočné plnenie alebo ktorá plnila aspoň sčasti.

ŠIESTY ODDIEL
UPLYNUTIE ČASU

§ 643
Zánik záväzku uplynutím času

(1) Záväzok na dobu určitú zanikne uplynutím času, na ktorý bol dohodou strán alebo zákonom obmedzený.

(2) Ustanovenie odseku 1 nemožno dohodou vylúčiť ani obmedziť, ak ide o zmluvu podľa § 92.

SIEDMY ODDIEL
SPLYNUTIE

§ 644
Zánik záväzku splynutím

(1) Ak akýmkoľvek spôsobom splynie právo s povinnosťou v jednej osobe, zanikne právo aj povinnosť, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Účinky podľa odseku 1 nenastanú, ak by bolo splynutie na škodu právam tretej osoby.

ÔSMY ODDIEL
SMRŤ ALEBO ZÁNIK

§ 645
Smrť alebo zánik dlžníka alebo veriteľa

(1) Smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník.

(2) Smrťou veriteľa právo zanikne, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu; zanikne aj právo na náhradu škody pri zásahu do osobnosti človeka a právo na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

(3) Zánikom veriteľa alebo dlžníka, ktorý je právnickou osobou, nezanikne právo ani povinnosť, ak zákon neustanovuje inak.

DEVIATY ODDIEL
UROVNANIE

§ 646
Dohoda o urovnaní

(1) Dohodou o urovnaní môžu strany upraviť práva a povinnosti medzi nimi sporné alebo pochybné tak, že pôvodný záväzok nahradia novým záväzkom.

(2) Ak sa urovnanie týka premlčaného nároku, musí byť dohoda o urovnaní uzavretá písomne.

§ 647
Nedostatky dohody o urovnaní

(1) Omyl v tom, čo je medzi stranami sporné alebo pochybné, nespôsobuje neplatnosť dohody o urovnaní. Ak bol však omyl vyvolaný ľsťou jednej strany, môže druhá strana dohodu o urovnaní zrušiť.

(2) Urovnanie dojednané dobromyseľne nie je neplatné , ak dodatočne vyjde najavo, že niektorá zo strán právo alebo povinnosť v čase urovnania nemala.

§ 648
Rozsah urovnania

(1) Dohoda, ktorou majú byť medzi stranami upravené všetky práva a povinnosti, sa netýka práv a povinností, na ktoré strany nemohli pomýšľať.

(2) Aj keď strany vyhlásia, že urovnaním sú medzi nimi upravené všetky práva a povinnosti, týkajú sa tieto účinky iba záväzku, ohľadom ktorého vznikla medzi nimi spornosť alebo pochybnosť, ibaže z obsahu urovnania nepochybne vyplýva, že sa urovnanie týka aj iných záväzkov.

§ 649
Zabezpečenie záväzku

Zabezpečenie pôvodného záväzku sa vzťahuje aj na záväzok, ktorý vznikol urovnaním. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou o urovnaní súhlas, je zaviazaná iba v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietať všetko, čo by mohla namietať, keby dohoda o urovnaní nebola uzavretá.

Ôsmy diel
Nesplnenie a prostriedky nápravy

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 650
Nesplnenie

(1) Nesplnením je vadné plnenie, omeškanie s plnením a ak sa vôbec neplní.

(2) Za nesplnenie sa považuje aj porušenie povinnosti brať ohľad na práva a oprávnené záujmy druhej strany.

§ 651
Podstatné nesplnenie

Nesplnenie je podstatné, ak dlžník v čase vzniku záväzku vedel alebo musel vedieť, že veriteľ nebude mať záujem na plnení povinností pri takom nesplnení. Predpokladá sa, že nesplnenie nie je podstatné.

§ 652
Ospravedlnené nesplnenie

(1) Nesplnenie je ospravedlnené počas trvania prekážky, ktorá dlžníkovi bráni v splnení povinnosti a ktorá nastala mimo jeho vplyvu, ak nemožno rozumne predpokladať
a) že by dlžník túto prekážku prekonal alebo jej následky odvrátil a
b) že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídal alebo musel predvídať.

(2) Nesplnenie nie je ospravedlnené, ak prekážka podľa odseku 1 vznikla počas omeškania dlžníka alebo z jeho hospodárskych pomerov.

(3) Predpokladá sa, že nesplnenie nie je ospravedlnené.

(4) O prekážke, pre ktorú je nesplnenie ospravedlnené, je dlžník povinný upovedomiť veriteľa bezodkladne. Ak je táto prekážka trvalá, zanikne povinnosť súčasne so vzájomnou povinnosťou veriteľa. Strany sa vyporiadajú podľa ustanovení tohto zákona o bezdôvodnom obohatení.

§ 653
Zodpovednosť za nesplnenie

(1) Dlžník zodpovedá za svoje nesplnenie, ak nie je ospravedlnené.

(2) Za ospravedlnené nesplnenie zodpovedá dlžník, iba ak to ustanovuje zmluva alebo zákon.

(3) Zmluva alebo zákon ustanoví, kedy dlžník zodpovedá len ak nesplnenie zavinil.

§ 654
Obmedzenie alebo vylúčenie zodpovednosti za nesplnenie

(1) Strany sa môžu aj vopred dohodnúť na obmedzení alebo vylúčení zodpovednosti za nesplnenie.

(2) Ak sa strany dohodnú, že vec sa prenechá ako stojí a leží, zodpovedá scudziteľ za jej vady, iba ak vec nemá vlastnosť, o ktorej scudziteľ vyhlásil, že ju má, alebo ktorú si nadobúdateľ výslovne vymienil.

(3) Dohoda, ktorá obmedzuje alebo vylučuje zodpovednosť za úmyselné nesplnenie, je neplatná.

§ 655
Prostriedky nápravy nesplnenia

(1) Prostriedkami nápravy nesplnenia (prostriedky nápravy) sú
a) právo na splnenie,
b) právo odoprieť plnenie,
c) právo na zľavu z ceny,
d) právo na úrok z omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu,
e) právo na paušálnu náhradu nákladov na vymáhanie,
f) právo na zmluvnú sankciu,
g) právo na náhradu škody,
h) právo odstúpiť od zmluvy,
i) iné právo, ktoré si strany dojednali ako prostriedok nápravy.

(2) Ak dlžník nesplní svoju povinnosť, môže veriteľ využiť prostriedky nápravy jednotlivo alebo spoločne, ibaže by boli nezlučiteľné. Právo na náhradu škody a právo na zmluvnú sankciu nie sú dotknuté uplatnením práva na ktorýkoľvek iný prostriedok nápravy; ustanovenie § 211 tým nie je dotknuté.

(3) Veriteľ môže odoprieť svoje plnenie, požadovať zľavu z ceny alebo odstúpiť od zmluvy aj vtedy, ak dlžník za nesplnenie nezodpovedá. To platí aj vtedy, ak je z dôvodu nesplnenia veriteľ oprávnený zmluvu vypovedať.

(4) Veriteľovi nepatrí prostriedok nápravy v rozsahu, v akom spôsobil nesplnenie dlžníka.

§ 656
Prechod nebezpečenstva škody na veci

Ak strana nesplnila povinnosť odovzdať alebo vrátiť vec druhej strane, alebo ak v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou zo zmluvy nakladá s vecou, ktorú má odovzdať alebo vrátiť, znáša nebezpečenstvo škody na tejto veci. To neplatí, ak škodu na veci spôsobila druhá strana alebo vlastník veci, alebo ak k vzniku škody došlo počas omeškania druhej strany.

§ 657
Dodatočná lehota na splnenie

(1) Veriteľ môže oznámením poskytnúť dlžníkovi dodatočnú lehotu na splnenie.

(2) Počas dodatočnej lehoty môže veriteľ odoprieť plnenie svojich vzájomných povinností a požadovať náhradu škody a úrok z omeškania, nemôže však využiť iný prostriedok nápravy, ktorý je s dodatočnou lehotou na splnenie nezlučiteľný. Ak dlžník oznámi, že nebude plniť ani v dodatočnej lehote, alebo ak ani po jej uplynutí nebol dlh riadne splnený, môže veriteľ využiť ktorýkoľvek z dostupných prostriedkov nápravy.

DRUHÝ ODDIEL
VADNÉ PLNENIE

§ 658
Vytknutie vady

(1) V prípade vadného plnenia (§ 591) môže veriteľ uplatniť prostriedky nápravy len ak vadu dlžníkovi vytkne.

(2) Vadu možno vytknúť jej opisom alebo opisom toho, ako sa prejavuje.

(3) Veriteľ musí vadu vytknúť v primeranej lehote po tom, čo mal možnosť plnenie prezrieť; najneskôr však do šiestich mesiacov od jeho prevzatia.

(4) Po uplynutí lehoty podľa odseku 3 môže veriteľ vadu vytknúť iba v primeranej lehote po tom, čo ju zistil alebo musel zistiť, a ak súčasne
a) dlžník o vade vedel alebo musel vedieť a veriteľa na ňu neupozornil, pričom neuplynuli viac než dva roky od uzavretia zmluvy, alebo
b) bola daná záruka za akosť (§ 592) a neuplynula záručná doba.

(5) Predpokladá sa, že veriteľ vytkol vadu v primeranej lehote.

(6) Ak veriteľ vytkne vadu oneskorene, nemôže prostriedky nápravy uplatniť na súde. Dodatočná náprava vadného plnenia dlžníkom však nezakladá bezdôvodné obohatenie.

§ 659
Zrejmá vada

Ak ide o vadu zrejmú pri uzavretí zmluvy alebo o vadu, ktorú možno pri uzavretí zmluvy zistiť z verejného registra, nemôže veriteľ uplatňovať žiadne prostriedky nápravy. To neplatí, ak ho dlžník výslovne ubezpečil, že plnenie je bez tejto vady.

§ 660
Vada spočívajúca v práve tretej osoby

Ak vada spočíva v práve tretej osoby k predmetu plnenia a veriteľ v primeranej lehote po tom, čo sa o nej dozvedel alebo musel dozvedieť, neupovedomil dlžníka, môže dlžník proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré z dôvodu neupovedomenia už nemožno uplatniť voči tretej osobe.

§ 661
Uschovanie vadnej veci

(1) Keď veriteľ zistí vadu prevzatej veci, je povinný vec uschovať po primeranú dobu, ktorú určí dlžník na preskúmanie vady, ak to povaha veci nevylučuje.

(2) Ak ide o vadu veci, ktorá podlieha rýchlej skaze, môže ju veriteľ predať alebo spotrebovať bezodkladne po tom, čo upozornil dlžníka.

§ 662
Náprava vadného plnenia

Pri vadnom plnení má veriteľ právo na opravu, výmenu alebo inú nápravu plnenia, ak požadovanú nápravu možno od dlžníka rozumne požadovať a ak nejde o prípad podľa § 666 ods. 2 alebo 3 alebo podľa § 667. Právo veriteľa uplatniť iné prostriedky nápravy tým nie je dotknuté.

§ 663
Náprava vadného plnenia dlžníkom

(1) Ak čas splnenia ešte nenastal, môže dlžník nápravu vadného plnenia uskutočniť novým riadnym plnením.

(2) Ak sa neuplatní odsek 1, môže dlžník uskutočniť nápravu vadného plnenia iba ak veriteľ neodstúpil od zmluvy ani neuplatnil právo na náhradu škody namiesto práva na splnenie (§ 666 ods. 3) a ak
   a) je náprava primeraná okolnostiam,
   b) náprava nespôsobí veriteľovi neprimerané ťažkosti alebo výdavky a
   c) veriteľ nemá žiadny oprávnený záujem na odmietnutí nápravy.

(3) Nápravu vadného plnenia podľa odseku 2 môže dlžník uskutočniť, ak o svojom zámere a o spôsobe a čase nápravy informuje veriteľa a veriteľ v primeranej lehote nápravu neodmietol. Náprava musí byť uskutočnená v primeranej lehote.

(4) Veriteľ, ktorého dlžník informoval podľa odseku 3, môže odoprieť plnenie svojho vzájomného dlhu (§ 668), a to až do uskutočnenia nápravy vadného plnenia. Iné prostriedky nápravy môže uplatniť, ak sú zlučiteľné s nápravou; právo na náhradu škody a právo na zmluvnú sankciu tým nie sú dotknuté.

§ 664
Náklady nápravy

Náklady nápravy znáša dlžník.

§ 665
Vrátenie vadného plnenia

Dlžník, ktorý uskutočnil nápravu vadného plnenia novým riadnym plnením, má právo požadovať a povinnosť prevziať naspäť poskytnuté vadné plnenie na svoje náklady.

TRETÍ ODDIEL
PRÁVO NA SPLNENIE

§ 666
Základné ustanovenia

(1) Veriteľ je oprávnený požadovať splnenie dlhu.

(2) Právo požadovať splnenie dlhu je vylúčené v rozsahu, v akom sa plnenie stane nemožným alebo protiprávnym.

(3) Právo na splnenie zanikne, ak veriteľ uplatní právo na náhradu škody namiesto práva na splnenie.

§ 667
Nepeňažné dlhy

Splnenie nepeňažného dlhu nemožno požadovať, ak
a) by spôsobilo dlžníkovi vynaloženie neprimeraného úsilia alebo nákladov v porovnaní s prospechom, ktorý by získal veriteľ, alebo
b) pozostáva z poskytnutia služieb alebo prác osobnej povahy alebo je závislé od osobného vzťahu.

ŠTVRTÝ ODDIEL
PRÁVO ODOPRIEŤ PLNENIE

§ 668
Odopretie vzájomného plnenia

(1) Strana, ktorá má splniť vzájomnú povinnosť súčasne s druhou stranou alebo po nej, môže odoprieť plnenie, až kým druhá strana splní vzájomnú povinnosť alebo ponúkne plnenie.

(2) Kým je zrejmé, že druhá strana svoju povinnosť nesplní, môže odoprieť plnenie vzájomnej povinnosti aj strana, ktorá má inak plniť skôr. Právo strany odoprieť plnenie zanikne, ak druhá strana poskytne primerané zabezpečenie plnenia.

(3) Podľa okolností možno odoprieť plnenie vcelku alebo sčasti.

PIATY ODDIEL
PRÁVO NA ZĽAVU Z CENY

§ 669
Zľava z ceny

(1) Pri vadnom plnení má veriteľ právo na zľavu z ceny. Zľava z ceny musí byť úmerná poklesu hodnoty plnenia v čase uskutočnenia plnenia v porovnaní s hodnotou, ktorú by v tomto čase malo riadne plnenie.

(2) Strana, ktorá uplatnila právo na zľavu z ceny, nemôže požadovať náhradu škody za pokles hodnoty plnenia; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

ŠIESTY ODDIEL
PRÁVO NA ÚROK Z OMEŠKANIA

§ 670
Úrok z omeškania

(1) Ak dlžník nesplnil peňažný dlh alebo jeho časť, má veriteľ právo na úrok z omeškania z nezaplatenej sumy v dohodnutej sadzbe. Ak sadzba úroku z omeškania nebola stranami záväzku dohodnutá, má veriteľ právo na úrok z omeškania v sadzbe, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

(2) V spotrebiteľskom vzťahu nesmie sadzba úroku z omeškania so splnením dlhu spotrebiteľa prevyšovať sadzbu, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

(3) Dohoda o plnení v splátkach nezahŕňa dohodu, že sa má v splátkach platiť aj úrok z omeškania.

(4) Neprimerane vysokú dohodnutú sadzbu úroku z omeškania môže súd znížiť. Ustanovenia o znížení neprimeranej zmluvnej sankcie (§ 675) sa použijú primerane.

§ 671
Osobitné ustanovenie o úroku z omeškania medzi podnikateľom a subjektom verejného práva

Ak dlžník, ktorý je subjektom verejného práva podľa § 17, nesplnil peňažný dlh alebo jeho časť, má veriteľ právo na úrok z omeškania z nezaplatenej sumy najmenej v sadzbe podľa § 670 ods. 1 druhá veta.

SIEDMY ODDIEL
PRÁVO NA PAUŠÁLNU NÁHRADU NÁKLADOV NA VYMÁHANIE

§ 672
Paušálna náhrada nákladov na vymáhanie peňažného dlhu

(1) Veriteľ má popri úroku z omeškania právo na paušálnu náhradu nákladov na vymáhanie peňažného dlhu formou pevnej čiastky, ktorej výšku ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. Tým nie je dotknuté právo veriteľa na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktoré túto pevnú sumu prevyšujú.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak dlh vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy a dlžníkom je spotrebiteľ.

ÔSMY ODDIEL
PRÁVO NA ZMLUVNÚ SANKCIU

§ 673
Základné ustanovenia

(1) Veriteľ má právo na zaplatenie peňažnej sumy dohodnutej pre prípad nesplnenia (zmluvná pokuta) alebo na inú zmluvnú sankciu, ktorou sa dlžníkovi v dôsledku jeho nesplnenia uloží dodatočná alebo prísnejšia povinnosť, alebo sa veriteľovi zníži rozsah jeho povinností alebo prizná dodatočné právo.

(2) V spotrebiteľskej zmluve môže byť zmluvná pokuta v neprospech spotrebiteľa dohodnutá iba písomne.

§ 674
Náhrada škody

Ak bola nesplnením povinnosti, ktorá je zabezpečená zmluvnou pokutou, úmyselne spôsobená škoda, má veriteľ právo na náhradu škody iba vo výške presahujúcej zmluvnú pokutu; inak nie je veriteľ oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej nesplnením takejto povinnosti, a to ani ak presahuje zmluvnú pokutu.

§ 675
Neprimeraná zmluvná sankcia

Neprimerane prísnu zmluvnú sankciu môže súd na návrh dlžníka znížiť alebo inak zmierniť s prihliadnutím na okolnosti jej dojednania, hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, dôvody a následky nesplnenia, ako aj na účinky iných prostriedkov nápravy pre daný prípad.

§ 676
Zastretý úrok z omeškania

Dohoda o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu určenú percentuálnou sadzbou dlžnej sumy za dobu trvania nesplnenia sa považuje za dohodu o sadzbe úroku z omeškania.

DEVIATY ODDIEL
PRÁVO NA NÁHRADU ŠKODY

§ 677
Základné ustanovenia

(1) Ak strana zodpovedá za nesplnenie zmluvnej alebo obdobnej povinnosti, je povinná nahradiť škodu, ktorá nesplnením vznikla druhej strane alebo osobe, ktorej záujmu malo splnenie povinnosti zjavne slúžiť.

(2) Nemajetková škoda sa nenahrádza, ak zákon neustanovuje inak.

(3) Veriteľ má právo na náhradu škody spôsobenej omeškaním so splnením peňažného dlhu, len ak táto škoda nie je krytá úrokom z omeškania a paušálnou náhradou nákladov na vymáhanie.

§ 678
Predvídateľná škoda

Strana zodpovedá iba za škodu, ktorú v čase uzavretia zmluvy predvídala alebo mohla dôvodne predvídať ako pravdepodobný následok nesplnenia; to neplatí, ak bolo nesplnenie úmyselné alebo spôsobené hrubou nedbanlivosťou.

§ 679
Náhrada nemajetkovej škody

Strana, ktorá zodpovedá za nesplnenie zmluvnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy zameranej v podstatnej miere na uspokojenie nemajetkových záujmov, je povinná nahradiť aj nemajetkovú škodu tým spôsobenú, ak by iné prostriedky nápravy neboli postačujúce.

§ 680
Primeraná náhradná transakcia

(1) Veriteľ nemá právo na náhradu škody v rozsahu, v akom sám prispel k zväčšeniu škody neodôvodneným trvaním na požiadavke splnenia, pričom za daných okolností mohol od zmluvy odstúpiť alebo ju inak zrušiť a uskutočniť primeranú náhradnú transakciu bez vynaloženia značného úsilia alebo nákladov.

(2) Ak strana v dôsledku nesplnenia od zmluvy odstúpila alebo ju inak zrušila a v primeranej lehote a primeraným spôsobom uskutočnila bez vynaloženia značného úsilia alebo nákladov náhradnú transakciu, môže požadovať rozdiel medzi zmluvnou cenou a cenou náhradnej transakcie, ako aj náhradu nákladov potrebných na uskutočnenie náhradnej transakcie; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

(3) Ak strana od zmluvy odstúpila alebo ju inak zrušila a neuskutočnila náhradnú transakciu, môže požadovať rozdiel medzi zmluvnou cenou a obvyklou cenou predmetu plnenia v čase zrušenia zmluvy; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

§ 681
Primerané použitie ustanovení o zodpovednosti za škodu

Ustanovenia § 776 až 832 sa primerane použijú na právo na náhradu škody ako prostriedok nápravy podľa tohto oddielu.

DESIATY ODDIEL
PRÁVO ODSTÚPIŤ OD ZMLUVY

§ 682
Podstatné nesplnenie

(1) Ak je nesplnenie dlžníka podstatné, môže veriteľ od zmluvy odstúpiť.

(2) Právo odstúpiť od zmluvy podľa odseku 1 zanikne, ak ho veriteľ nevykoná bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nesplnení dozvedel alebo musel dozvedieť.

(3) Ak veriteľ oznámi dlžníkovi, že na splnení trvá, alebo ak jeho právo odstúpiť od zmluvy zaniklo podľa odseku 2, môže odstúpiť od zmluvy iba spôsobom ustanoveným pre nepodstatné nesplnenie (§ 683).

§ 683
Nepodstatné nesplnenie

(1) Ak je nesplnenie dlžníka nepodstatné, môže veriteľ odstúpiť od zmluvy až po márnom uplynutí primeranej dodatočnej lehoty, ktorú dlžníkovi poskytol na splnenie povinnosti.

(2) Ak dlžník vyhlási, že nesplní, môže veriteľ od zmluvy odstúpiť bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty alebo pred jej uplynutím.

§ 684
Zmluva plnená po častiach

(1) Ak sa nesplnenie dlžníka týka iba časti splatného dlhu, je veriteľ oprávnený odstúpiť od zmluvy len ohľadne plnenia, ktoré sa týka tejto nesplnenej časti.

(2) Od zmluvy s postupným čiastkovým plnením možno odstúpiť iba ohľadne čiastkového plnenia, ktoré bolo nesplnené.

(3) Ohľadne iných častí plnenia alebo ohľadne čiastkového plnenia, ktoré už bolo prijaté, alebo ktoré sa má uskutočniť až v budúcnosti, možno odstúpiť od zmluvy, ak táto časť plnenia alebo toto čiastkové plnenie nemá zrejme vzhľadom na povahu veci pre veriteľa význam bez zvyšku plnenia, k nesplneniu ktorého došlo alebo pri ktorom nesplnenie dlhu ako celku znamená podstatné nesplnenie.

§ 685
Očakávané nesplnenie

(1) Ohľadne povinnosti splatnej v budúcnosti možno od zmluvy odstúpiť, ak zo správania dlžníka alebo z iných okolností ešte pred splatnosťou nepochybne vyplýva, že

nesplnenie bude podstatné, a ak dlžník na výzvu veriteľa neposkytne bez zbytočného odkladu primeranú zábezpeku.

(2) Ohľadne povinnosti splatnej v budúcnosti možno od zmluvy odstúpiť aj vtedy, ak dlžník vyhlási, že svoju povinnosť nesplní.

§ 686
Primeranosť dodatočnej lehoty

(1) Ak veriteľ odstúpi od zmluvy pred uplynutím primeranej dodatočnej lehoty, pretože poskytol dlžníkovi neprimeranú dodatočnú lehotu na splnenie alebo od zmluvy odstúpil bez poskytnutia dodatočnej lehoty na splnenie, nastanú účinky odstúpenia až márnym uplynutím dodatočnej lehoty na splnenie, ktorá by bola primeraná vzhľadom na všetky okolnosti.

(2) Pri poskytnutí dodatočnej lehoty môže veriteľ vyhlásiť, že odstupuje od zmluvy, ak dlžník v tejto lehote nesplní; účinky odstúpenia nastanú márnym uplynutím poskytnutej lehoty, ak bola primeraná, inak uplynutím primeranej lehoty.

§ 687
Oneskorené splnenie pred odstúpením od zmluvy

(1) Veriteľ nemôže odstúpiť od zmluvy po tom, čo mu bolo oznámené a preukázané splnenie povinnosti, ktorej nesplnenie mohlo byť dôvodom na odstúpenie od zmluvy.

(2) Ak zo zmluvy vyplýva, že veriteľ nemá záujem na oneskorenom splnení, nastanú účinky odstúpenia od zmluvy začiatkom omeškania dlžníka, ak veriteľ pred uplynutím lehoty na splnenie neoznámi dlžníkovi, že na splnení dlhu trvá.

Deviaty diel
Odporovanie právnym úkonom dlžníka

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 688
Základné ustanovenia

(1) Veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právny úkon podľa § 689 až 691, ktorý ukracuje uspokojenie veriteľovej pohľadávky, je voči veriteľovi právne neúčinný (odporovanie).

(2) Rovnako ako právnemu úkonu dlžníka možno odporovať príklepu podľa § 692, opomenutiu dlžníka alebo inému prejavu jeho vôle.

§ 689
Odporovanie v prípade úmyselného ukrátenia veriteľa

(1) Odporovať možno právnemu úkonu, ktorý dlžník uskutočnil v posledných piatich rokoch s úmyslom ukrátiť svojho veriteľa, ak druhá strana o tomto úmysle v čase odporovateľného právneho úkonu vedela alebo musela vedieť.

(2) Vedomosť druhej strany o úmysle dlžníka podľa odseku 1 sa predpokladá, ak druhá strana v čase odporovateľného právneho úkonu vedela alebo musela vedieť, že dlžník je v úpadku podľa všeobecného predpisu o konkurznom konaní alebo že jeho úpadok hrozí, a že týmto právnym úkonom bude veriteľ dlžníka ukrátený.

§ 690
Odporovanie právnemu úkonu so spriaznenou osobou

(1) Odporovať možno odplatnej zmluve alebo inému právnemu úkonu, ktorý uskutočnil dlžník so spriaznenou osobou podľa všeobecného predpisu o konkurznom konaní (spriaznená osoba) alebo v prospech takejto spriaznenej osoby v posledných troch rokoch s úmyslom ukrátiť svojho veriteľa, ak spriaznená osoba v čase uskutočnenia právneho úkonu o tomto úmysle vedela alebo musela vedieť.

(2) Úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa a vedomosť spriaznenej osoby o tomto úmysle v čase uskutočnenia právneho úkonu sa predpokladajú; to neplatí, ak spriaznená osoba preukáže, že napriek náležitej starostlivosti, ktorú riadne a včas vynaložila, nemohla dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa poznať.

§ 691
Odporovanie právnemu úkonu bez primeraného protiplnenia

(1) Odporovať možno právnemu úkonu bez primeraného protiplnenia, ktorý dlžník uskutočnil v posledných troch rokoch, ak nejde o právny úkon podľa odseku 3.

(2) Za právny úkon bez primeraného protiplnenia sa na účely odporovania považuje
a) bezodplatný právny úkon, ktorým dlžník previedol svoj majetok alebo jeho časť,
b) odplatný právny úkon, na základe ktorého dlžník poskytol alebo sa zaviazal poskytnúť plnenie, ktorého obvyklá cena je podstatne vyššia než obvyklá cena plnenia, ktoré na jeho základe získal alebo má získať,
c) právny úkon, ktorým dlžník úplne alebo sčasti odpustil dlh svojmu dlžníkovi alebo odmietol dedičstvo, ktoré nebolo predĺžené.

(3) Veriteľ nemôže odporovať právnemu úkonu bez primeraného protiplnenia, ak ide o obvyklý príležitostný dar nízkej hodnoty alebo o primerané plnenie dlžníka na verejnoprospešný účel, alebo ak dlžník plní svoju povinnosť vyplývajúcu zo zákona.

§ 692
Odporovanie v prípade dražby dlžníkovho majetku

(1) Odporovať možno príklepu, ktorý bol v exekúcii vedenej proti dlžníkovi schválený podľa osobitného predpisu v posledných troch rokoch, ako aj príklepu udelenému v dobrovoľnej dražbe podľa osobitného predpisu v posledných troch rokoch, ak bol

predmet dobrovoľnej dražby vo vlastníctve dlžníka, pokiaľ bola alebo má byť hodnota najvyššieho podania alebo cena dosiahnutá vydražením zaplatená z dlžníkovho majetku.

(2) Ak je vydražiteľom podľa odseku 1 osoba spriaznená s dlžníkom, predpokladá sa, že hodnota najvyššieho podania alebo cena dosiahnutá vydražením bola alebo má byť zaplatená z dlžníkovho majetku.

DRUHÝ ODDIEL
UPLATNENIE ODPOROVACIEHO PRÁVA

§ 693
Odporovacia žaloba

(1) Právo odporovať právnemu úkonu dlžníka sa uplatňuje žalobou proti tomu, kto s dlžníkom odporovateľný právny úkon dohodol, v prospech koho dlžník odporovateľný právny úkon jednostranne uskutočnil alebo kto z odporovateľného právneho úkonu dlžníka priamo nadobudol prospech.

(2) Uplatneniu odporovacieho práva nebráni, ak z odporovateľného právneho úkonu alebo v jeho dôsledku voči dlžníkovi vzniklo právo, ktoré možno uplatniť na súde, alebo ktoré už bolo uspokojené.

§ 694
Uplatnenie odporovacieho práva proti ďalším osobám

(1) Právo odporovať právnemu úkonu dlžníka možno uplatniť aj proti osobe, na ktorú bol predmet odporovateľného právneho úkonu ďalej prevedený, ak
   a) táto osoba v čase prevodu vedela alebo musela vedieť o okolnostiach zakladajúcich právo odporovať právnemu úkonu dlžníka proti prevodcovi, alebo
   b) išlo o prevod bez primeraného protiplnenia (§ 691), alebo
   c) je osobou spriaznenou s dlžníkom alebo prevodcom, ibaže preukáže, že v čase prevodu ani napriek náležitej starostlivosti, ktorú riadne a včas vynaložila, nemohla poznať okolnosti odôvodňujúce právo odporovať právnemu úkonu dlžníka proti prevodcovi.

(2) Odsek 1 sa primerane použije aj na odporovanie proti osobe, pre ktorú bolo na základe práva z odporovateľného právneho úkonu zriadené ďalšie právo.

(3) Ak možno právnemu úkonu dlžníka odporovať proti poručiteľovi alebo právnemu predchodcovi zrušenému bez likvidácie, možno odporovať aj proti jeho dedičovi alebo právnemu nástupcovi.

(4) Právo veriteľa odporovať právnemu úkonu dlžníka podľa odseku 1 alebo odseku 2 sa musí žalobou uplatniť proti všetkým osobám, ktoré predmet odporovateľného právneho úkonu nadobudli po dlžníkovi. To neplatí voči osobe, ktorá zanikla bez právneho nástupcu alebo ktorá zomrela, ak dedičstvo nepripadlo žiadnemu dedičovi.

§ 695
Osobitné podmienky odporovania

(1) Veriteľova pohľadávka, ktorej uspokojenie bolo ukrátené, musí byť splatná najneskôr v čase odporovania právnemu úkonu dlžníka.

(2) Pre ukrátenie uspokojenia veriteľovej pohľadávky je rozhodujúci stav v čase odporovania právnemu úkonu dlžníka.

(3) Uspokojenie veriteľovej pohľadávky sa nepovažuje za ukrátené, ak je nárok, ktorý z nej vyplýva, v čase odporovania právnemu úkonu dlžníka premlčaný.

§ 696
Poznámka o vedení odporovacieho konania

(1) Ak je predmetom odporovateľného právneho úkonu nehnuteľnosť, môže sa veriteľ po podaní odporovacej žaloby domáhať zápisu poznámky o vedení odporovacieho konania do katastra nehnuteľností podľa osobitného predpisu.

(2) Zápis poznámky má účinky podľa osobitného predpisu. Veriteľ sa môže voči tomu, pre koho je rozsudok na základe odporovacej žaloby záväzný, domáhať uspokojenia svojej pohľadávky rovnako ako voči tomu, proti komu úspešne uplatnil právo odporovať právnemu úkonu dlžníka.

§ 697
Preklúzia

(1) Právo odporovať právnemu úkonu dlžníka zanikne, ak ho veriteľ neuplatní na súde v lehotách podľa § 689 až 692.

(2) Odporovateľný právny úkon dlžníka sa považuje za uskutočnený v deň, keď nastali jeho právne účinky. Ak zákon pri odporovateľnom právnom úkone vyžaduje zápis do katastra nehnuteľností alebo do iného verejného registra, považuje sa tento úkon za uskutočnený v deň zápisu do príslušného registra.

TRETÍ ODDIEL
NÁSLEDKY NEÚČINNOSTI ODPOROVATEĽNÉHO PRÁVNEHO ÚKONU

§ 698
Uspokojenie veriteľa

(1) Právny úkon, ktorému veriteľ úspešne odporoval, je voči nemu právne neúčinný a veriteľ sa môže domáhať uspokojenia svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Ak to nie je možné, má veriteľ právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto právneho úkonu prospech; ustanovenie § 694 ods. 1 sa použije primerane.

(2) V exekúcii vedenej proti dlžníkovi alebo v exekúcii podľa § 701 sa veriteľ môže domáhať uspokojenia svojej pohľadávky speňažením alebo iným postihom toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku.

(3) Odsek 2 platí aj vtedy, ak má byť v exekúcii vedenej proti dlžníkovi speňažený alebo inak postihnutý majetok alebo jeho časť, ktorého vlastníkom je osoba, proti ktorej veriteľ úspešne uplatnil právo odporovať právnemu úkonu dlžníka, alebo osoba, na ktorú sa vzťahujú účinky rozsudku podľa § 696 ods. 2. Tieto osoby sú povinné strpieť právne následky odporovania.

(4) Ak v dôsledku opomenutia alebo iného prejavu vôle, ktorému veriteľ úspešne odporoval, vznikol proti dlžníkovi exekučný titul, stáva sa voči veriteľovi právoplatnosťou odporovacieho rozsudku tento exekučný titul neúčinným. Ak bola na základe takéhoto exekučného titulu začatá exekúcia proti dlžníkovi, nemá voči veriteľovi táto exekúcia účinky.

§ 699
Následky odporovania v prípade vecného bremena a záložného práva

(1) Ak veriteľ úspešne odporoval právnemu úkonu dlžníka, ktorým bolo zriadené vecné bremeno alebo záložné právo, alebo ak podľa § 694 ods. 2 úspešne uplatnil právo odporovať právnemu úkonu dlžníka proti osobe, pre ktorú bolo zriadené vecné bremeno alebo záložné právo, zanikne v exekúcii vedenej proti dlžníkovi alebo v exekúcii podľa § 701 vecné bremeno alebo záložné právo speňažením alebo iným postihom tej časti majetku, na ktorú sa vecné bremeno alebo záložné právo vzťahovalo.

(2) Ak je exekúcia podľa odseku 1 vedená na záloh, ustanovenie § 1839 sa nepoužije a exekúciu možno viesť bez obmedzenia vyplývajúceho z osobitného predpisu.

§ 700
Náhradné uspokojenie veriteľa

(1) Ten, kto je v exekúcii podľa § 699 ods. 3 alebo § 701 povinný strpieť speňaženie svojho majetku alebo jeho časti, alebo iný postih, môže sa tejto povinnosti zbaviť uspokojením veriteľovej pohľadávky do výšky priznanej exekučným titulom.

(2) Ak je veriteľova pohľadávka podľa odseku 1 väčšia ako všeobecná hodnota toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z majetku dlžníka a z čoho sa môže veriteľ domáhať uspokojenia, môže sa povinná osoba zbaviť svojej povinnosti peňažným plnením veriteľovi vo výške všeobecnej hodnoty toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z majetku dlžníka; na prípadné protiplnenie sa neprihliada.

(3) Na určenie všeobecnej hodnoty podľa odseku 2 je rozhodujúci stav v čase peňažného plnenia povinnej osoby veriteľovi; plnenie podľa odsekov 1 a 2 je veriteľ povinný prijať.

§ 701
Náhradná exekúcia

(1) Ak dlžník zomrel, zanikol bez právneho nástupcu, alebo ak nemožno proti dlžníkovi viesť exekúciu z iného dôvodu, môže sa veriteľ, ktorý úspešne odporoval právnemu úkonu dlžníka, domáhať uspokojenia svojej pohľadávky v exekúcii vedenej proti osobe, proti ktorej právnemu úkonu dlžníka úspešne odporoval alebo na ktorú sa vzťahujú účinky rozsudku podľa § 696 ods. 2.

(2) V exekúcii podľa odseku 1 možno speňažiť alebo inak postihnúť iba to, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Ak to nie je možné, je exekúcia neprípustná.

§ 702
Ochrana povinnej osoby voči viacerým veriteľom

Ak tomu istému právnemu úkonu dlžníka úspešne odporoval iný veriteľ, ktorý na základe toho už dosiahol uspokojenie od povinnej osoby alebo z jej majetku, nemožno od povinnej osoby v súhrne požadovať viac, než vyplýva z § 698 až 700 a § 704.

ŠTVRTÝ ODDIEL
VRÁTENIE VZÁJOMNÉHO PLNENIA A NÁHRADA ŠKODY

§ 703
Vrátenie vzájomného plnenia

(1) Ten, koho majetok bol v dôsledku neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu speňažený v exekúcii vedenej proti dlžníkovi alebo v exekúcii podľa § 701, alebo kto plnil veriteľovi podľa § 700, poskytol veriteľovi náhradu podľa § 698 ods. 1 alebo mu nahradil škodu podľa § 704, môže požadovať vrátenie vzájomného plnenia od osoby, ktorá na neho predmet odporovateľného právneho úkonu previedla.

(2) Ten, kto je povinný vrátiť vzájomné plnenie, môže rovnako požadovať vrátenie vzájomného plnenia od osoby, ktorá na neho predmet odporovateľného právneho úkonu previedla. Dlžník nemá právo požadovať vrátenie vzájomného plnenia.

(3) Dlžník ani iná osoba, ktorá je povinná vrátiť vzájomné plnenie, nemôže toto plnenie odoprieť; ustanovenie § 606 sa nepoužije.

§ 704
Náhrada škody

Ak nadobudla tretia osoba k predmetu odporovateľného právneho úkonu dlžníka také právo, že proti nej nemožno odporovacie právo veriteľa uplatniť, je bezprostredný právny predchodca takejto osoby, proti ktorému veriteľ odporovacie právo uplatniť mohol, povinný nahradiť veriteľovi škodu.

PIATY ODDIEL
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 705
Vzdanie sa práv veriteľa

Veriteľ sa nemôže vopred vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z ustanovení tohto dielu.

§ 706
Odklon od zákona

Použitie ustanovení tohto dielu nemožno dohodou vopred vylúčiť ani obmedziť.

DRUHÁ HLAVA
ZMLUVNÉ ZÁVÄZKY

Prvý diel
Záväzky súvisiace s uzavieraním zmlúv

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 707
Rokovanie o zmluve

Každý môže slobodne rokovať o uzavretí zmluvy a nezodpovedá za to, že sa dohoda nedosiahne.

§ 708
Predzmluvná informačná povinnosť

(1) Počas rokovania o uzavretí zmluvy sa strany navzájom pravdivo a úplne informujú o všetkých skutkových a právnych okolnostiach, ktoré sú im známe a môžu mať vplyv na platnosť zmluvy alebo na zrejmý záujem druhej strany na uzavretí zmluvy.

(2) Rozsah povinnosti podľa odseku 1 závisí od zručností a schopností strán, nákladov a ťažkostí spojených so získaním informácie, vedomosti druhej strany o okolnosti ako aj od jej možnosti informáciu získať, a od zrejmej dôležitosti informácie pre druhú stranu.

(3) Za škodu spôsobenú druhej strane porušením povinnosti podľa odseku 1 zodpovedá strana podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu (§ 677 až 681).

§ 709
Nepoctivosť pri rokovaní o zmluve

(1) Ak strana vstúpi do rokovania o uzavretí zmluvy alebo v ňom pokračuje v rozpore s princípom poctivosti, zodpovedá druhej strane za spôsobenú škodu podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu (§ 677 až 681). Je vždy v rozpore s princípom

poctivosti, ak strana vstúpi do rokovania alebo v ňom pokračuje bez skutočného úmyslu zmluvu uzavrieť.

(2) Podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu strana zodpovedá druhej strane aj za škodu spôsobenú nepoctivým ukončením rokovania o uzavretí zmluvy bez spravodlivého dôvodu v takom jeho štádiu, v ktorom sa v dôsledku správania nepoctivej strany uzavretie zmluvy javilo ako vysoko pravdepodobné.

§ 710
Mlčanlivosť o dôverných informáciách

(1) Ak strana pri rokovaní o uzavretí zmluvy získa dôvernú informáciu, nesmie ju v rozpore s jej účelom poskytnúť tretej osobe alebo zneužiť vo svoj prospech, a to bez ohľadu na to, či dôjde k uzavretiu zmluvy.

(2) Za dôvernú sa považuje taká informácia, ktorú ako dôvernú označí poskytujúca strana, alebo o ktorej vzhľadom na jej povahu alebo okolnosti rokovania o zmluve druhá strana vedela alebo musela vedieť, že je pre poskytujúcu stranu dôverná. Informácia označená ako dôverná v zmluve, ktorá sa zverejňuje podľa zákona, sa nepovažuje za dôvernú.

(3) Za škodu spôsobenú druhej strane porušením povinnosti podľa odseku 1 zodpovedá strana podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu (§ 677 až 681).

§ 711
Povinnosť predchádzať rozporom

Každá strana je povinná dbať, aby sa pri formulovaní zmluvy a pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť k vzniku rozporov.

§ 712
Zodpovednosť za škodu spôsobenú neplatnosťou alebo zrušiteľnosťou zmluvy

(1) Strana, ktorej možno pričítať dôvod neplatnosti alebo zrušiteľnosti zmluvy a ktorá o tomto dôvode v čase uzavretia zmluvy vedela alebo musela vedieť, zodpovedá druhej strane za spôsobenú škodu podľa ustanovení o zmluvnej zodpovednosti za škodu (§ 677 až 681).

(2) Právo na náhradu škody nemá strana, ktorá v čase uzavretia zmluvy vedela alebo musela vedieť o dôvode jej neplatnosti alebo zrušiteľnosti.

§ 713
Potvrdenie o zmluve

(1) Ak bola zmluva uzavretá v inej než písomnej forme a ktorákoľvek zmluvná strana bez zbytočného odkladu doručí druhej strane písomné potvrdenie o zmluve, ktoré obsahuje ďalšie alebo odlišné podmienky než tie, ktoré boli pôvodne dojednané, stávajú sa tieto podmienky súčasťou zmluvy iba ak nemenia zmluvu podstatným spôsobom a ak druhá strana nevyhlási bez zbytočného odkladu, že s nimi nesúhlasí.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak potvrdenie o zmluve doručil obchodník spotrebiteľovi.

§ 714
Určenie obsahu zmluvy odkazom

(1) Cena alebo iná zmluvná podmienka môže byť určená odkazom na cenník, znalecký posudok, technickú normu, alebo iný obdobný dokument. Ak v čase uzavretia zmluvy dokument ešte neexistuje alebo nie je stranám dostupný, nastane účinnosť zmluvy až vznikom alebo sprístupnením dokumentu.

(2) Ak dokument, na ktorý zmluva odkazuje, nevznikol alebo po uzavretí zmluvy zanikol alebo nie je stranám dostupný, nahradí sa chýbajúca časť zmluvy obsahom najviac zodpovedajúcim dokumentu, na ktorý zmluva odkazuje, ak to vzhľadom na okolnosti predstavuje pre strany poctivé usporiadanie ich vzťahov. Inak platí, že odkladacia podmienka nebola splnená.

§ 715
Doplnenie obsahu zmluvy jednou zo zmluvných strán

(1) Strany sa môžu dohodnúť, že cenu plnenia alebo iné podmienky v zmluve doplní jedna z nich. V takom prípade je účinnosť zmluvy podmienená doplnením obsahu zmluvy stranou, ktorá je na to oprávnená.

(2) Doplnenie obsahu zmluvy jednou zo zmluvných strán musí byť poctivé, inak sa na doplnenie neprihliada.

§ 716
Dodatočná dohoda o nepodstatnej časti zmluvy

Dohoda pri uzavieraní zmluvy, že určitá nepodstatná časť zmluvy bude dojednaná dodatočne po jej uzavretí, sa považuje za podmienku účinnosti dohodnutej časti zmluvy. To neplatí, ak dali strany nepochybne najavo, že nedosiahnutie dodatočnej dohody nemá vplyv na účinnosť uzavretej zmluvy.

§ 717
Určenie časti zmluvy súdom alebo treťou osobou

(1) Strany sa môžu písomne dohodnúť, že určitú časť zmluvy určí súd alebo tretia osoba určená v dohode.

(2) Časť zmluvy sa určí podľa účelu zrejme sledovaného uzavretím zmluvy, pričom sa prihliadne na okolnosti, za ktorých bola zmluva dojednaná. Časť zmluvy určená súdom alebo treťou osobou sa stáva súčasťou zmluvy medzi stranami.

(3) Ak má časť zmluvy určiť viacero tretích osôb, vyžaduje sa dohoda všetkých týchto osôb.

(4) Právo na určenie časti zmluvy súdom alebo treťou osobou zanikne, ak ho oprávnená strana neuplatní do jedného roka odo dňa, keď mohla o určenie časti zmluvy prvýkrát požiadať.

§ 718
Podstatná zmena okolností

(1) Ak sa po uzavretí zmluvy zmenia okolnosti tak, že možno plniť iba za sťažených podmienok, s väčšími nákladmi alebo oneskorene, alebo ak sa stane plnenie pre niektorú zo strán inak zložitejšie (podstatná zmena okolností) avšak nejde o zmarenie základného účelu zmluvy (§ 640), nie je tým povinnosť strany plniť nijako dotknutá.

(2) Ak vznikne podstatnou zmenou okolností medzi stranami zmluvy s jednorazovým odloženým plnením alebo s opakovaným alebo trvajúcim plnením zarážajúci nepomer v právach a povinnostiach tým, že sa jednej z nich neprimerane zvýšia náklady plnenia alebo sa neprimerane zníži hodnota predmetu plnenia, môže sa dotknutá strana domáhať obnovenia rokovania o zmluve. To však platí len vtedy, ak podstatnú zmenu okolností a jej vplyv na záväzok nemohla dotknutá strana predpokladať alebo ovplyvniť v čase uzavretia zmluvy a ak sa strany o nej dozvedeli až po uzavretí zmluvy.

(3) Ak sa strany v primeranej lehote nedohodnú, rozhodne na návrh ktorejkoľvek z nich súd tak, že záväzok zmení obnovením rovnováhy v právach a povinnostiach strán, a ak obnovenie rovnováhy nie je možné alebo od dotknutej strany nemožno rozumne a poctivo očakávať akceptovanie zmeny záväzku, súd záväzok zruší ku dňu a za podmienok určených v rozhodnutí. Návrhmi strán nie je súd viazaný.

(4) Uplatnenie práv podľa odseku 2 a 3 neoprávňuje dotknutú stranu neplniť, ani odoprieť plnenie.

(5) Právo vyplývajúce z odseku 3 zanikne, ak ho strana neuplatní na súde do jedného roka odkedy sa o podstatnej zmene okolností dozvedela alebo musela dozvedieť.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa použijú rovnako na práva a povinnosti z jednostranných právnych úkonov s jednorazovým odloženým plnením alebo s opakovaným alebo trvajúcim plnením.

§ 719
Výluky z podstatnej zmeny okolností

Dotknutá strana sa nemôže dovolávať zmeny okolností podľa § 718, ak
a) na seba prevzala nebezpečenstvo zmeny okolností,
b) neinformovala druhú stranu o zmene okolností bez zbytočného odkladu od okamihu, keď sa dozvedela alebo musela dozvedieť o zmene okolností a o jej vplyve na záväzok, ibaže druhá strana o zmene okolností a o jej vplyve na záväzok vedela,
c) neuplatnila právo na obnovenie rokovania o zmluve v primeranej lehote od okamihu, keď sa o zmene okolností a o jej vplyve na záväzok dozvedela alebo musela dozvedieť; pričom v pochybnostiach sa za primeranú považuje dvojmesačná lehota,
d) ide o odvážnu zmluvu a zmena sa týka jej podstaty, alebo
e) zmena okolností nastala po neospravedlnenom nesplnení dotknutej strany.

§ 720
Závislé právne úkony

(1) Každý z viacerých právnych úkonov, uskutočnených pri tom istom rokovaní alebo zachytených v tom istom dokumente, sa posudzuje samostatne.

(2) Ak vyplýva z povahy viacerých právnych úkonov alebo z ich účelu známeho stranám pri vzniku právneho úkonu, že sú na sebe vzájomne závislé, je vznik každého z nich podmienkou vzniku ostatných právnych úkonov. Zánik záväzku z niektorého z právnych úkonov bez uspokojenia veriteľa spôsobuje zánik ostatných závislých právnych úkonov, a to s obdobnými právnymi účinkami.

(3) Ak je jeden alebo viac právnych úkonov závislých od jedného alebo viacerých právnych úkonov, platí odsek 2 pre závislý právny úkon rovnako.

DRUHÝ ODDIEL
ZMLUVA O BUDÚCEJ ZMLUVE

§ 721
Základné ustanovenia

(1) Zmluva, ktorou sa jedna alebo viacero strán zaväzujú uzavrieť budúcu zmluvu, musí obsahovať podstatné náležitosti budúcej zmluvy.

(2) Budúcou zmluvou môže byť aj zmluva s treťou osobou. Ustanovenie § 752 sa použije rovnako; tretia osoba však môže požadovať uzavretie budúcej zmluvy len ak to bolo v zmluve o budúcej zmluve dohodnuté.

§ 722
Výzva na uzavretie budúcej zmluvy

Oprávnená strana môže vyzvať zaviazanú stranu na uzavretie budúcej zmluvy v dohodnutej lehote, inak do jedného roka od uzavretia zmluvy o budúcej zmluve.

§ 723
Povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu

(1) Ak oprávnená strana v lehote podľa § 722 vyzve zaviazanú stranu na uzavretie budúcej zmluvy, je zaviazaná strana povinná uzavrieť budúcu zmluvu s dojednaným obsahom, a to najneskôr do uplynutia dohodnutej lehoty, inak bez zbytočného odkladu.

(2) Povinnosť zaviazanej strany uzavrieť budúcu zmluvu zanikne, ak sa okolnosti, z ktorých strany pri uzavretí zmluvy o budúcej zmluve vychádzali, zmenili natoľko, že nemožno uzavretie budúcej zmluvy spravodlivo požadovať. To neplatí, ak zaviazaná strana túto zmenu okolností neoznámila oprávnenej strane bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nej dozvedela alebo musela dozvedieť.

§ 724
Zodpovednosť za škodu a nahradenie prejavu vôle

(1) Ak zaviazaná strana budúcu zmluvu včas neuzavrie, zodpovedá za škodu, ktorá oprávnenej strane vznikla v dôsledku toho, že sa spoliehala na uzavretie budúcej zmluvy. Ak bola zmluva o budúcej zmluve uzavretá písomne, môže sa oprávnená strana namiesto nároku na náhradu škody podľa prvej vety domáhať, aby bola zaviazanej osobe rozhodnutím súdu uložená povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu.

(2) Ak oprávnená strana uplatní svoj nárok podľa odseku 1 druhej vety, má právo na náhradu škody spôsobenej omeškaním s uzavretím budúcej zmluvy. To neplatí, ak zaviazaná strana odmietla uzavrieť budúcu zmluvu z vážneho dôvodu.

§ 725
Určenie obsahu budúcej zmluvy súdom

(1) Ak sa strany v písomnej zmluve o budúcej zmluve dohodli, že budúca zmluva bude obsahovať úpravu určitých otázok, ktoré však nedojednali ani v lehote podľa § 722, môže sa oprávnená strana domáhať, aby nedojednaný obsah budúcej zmluvy určil súd.

(2) Obsah budúcej zmluvy podľa odseku 1 sa určí podľa účelu zrejme sledovaného uzavretím zmluvy o budúcej zmluve, pričom sa prihliadne na okolnosti, za ktorých bola dojednaná.

(3) Žalobou o určenie obsahu budúcej zmluvy sa možno súčasne domáhať aj uloženia povinnosti podľa § 724 ods. 2.

§ 726
Preklúzia

Práva vyplývajúce z § 724 ods. 2 a § 725 ods. 1 zaniknú, ak ich oprávnená strana neuplatní na súde do jedného roka od uplynutia lehoty na uzavretie budúcej zmluvy (§ 723 ods. 1).

TRETÍ ODDIEL
VEREJNÝ NÁVRH

§ 727
Verejný návrh na uzavretie zmluvy

Verejným návrhom sa navrhovateľ obracia na neurčité osoby s návrhom na uzavretie zmluvy.

§ 728
Zmena a odvolanie verejného návrhu

Verejný návrh možno zmeniť alebo odvolať rovnakým spôsobom ako bol uverejnený, ak navrhovateľ uverejnil zmenu alebo odvolanie skôr, než mu bolo odoslané prijatie verejného návrhu.

§ 729
Prijatie verejného návrhu

(1) Zmluva je uzavretá s tým, kto v lehote stanovenej vo verejnom návrhu, inak v primeranej lehote, prijme verejný návrh a oznámi to navrhovateľovi.

(2) Ak prijatie verejného návrhu oznámi súčasne niekoľko osôb, je zmluva uzavretá s tou osobou, ktorú si navrhovateľ zvolí.

§ 730
Zmluva uzavretá s viacerými osobami

Ak to vyplýva z verejného návrhu, je zmluva uzavretá s určitým počtom osôb v súlade s verejným návrhom, alebo so všetkými, ktorí prijatie verejného návrhu včas oznámili navrhovateľovi.

§ 731
Oznámenie o uzavretí zmluvy

(1) Navrhovateľ oznámi príjemcovi uzavretie zmluvy bez zbytočného odkladu. V rovnakej lehote oznámi všetkým, ktorí oznámili prijatie verejného návrhu včas, avšak zmluva s nimi nebola uzavretá, že ich prijatie verejného návrhu nemalo za následok vznik zmluvy.

(2) Ak navrhovateľ neoznámi príjemcovi uzavretie zmluvy v lehote podľa odseku 1, môže príjemca svoj prejav vôle zrušiť. Toto právo zanikne, ak ho príjemca nevykoná bez zbytočného odkladu po dôjdení oneskoreného potvrdenia o uzavretí zmluvy, inak bez zbytočného odkladu po tom, čo sa dozvie o uzavretí zmluvy.

ŠTVRTÝ ODDIEL
VEREJNÁ SÚŤAŽ O NAJVHODNEJŠÍ NÁVRH

§ 732
Výzva na predkladanie návrhov

Vyhlásenie verejnej súťaže o najvhodnejší návrh na uzavretie zmluvy neurčitým osobám je výzvou na predkladanie návrhov na uzavretie zmluvy.

§ 733
Vyhlásenie súťaže

(1) Vyhlasovateľ v písomnej forme vymedzí aspoň všeobecným spôsobom predmet plnenia a zásady zvyšného obsahu zamýšľanej zmluvy, na ktorom trvá, určí spôsob predkladania návrhov, lehotu na ich predloženie a lehotu na oznámenie prijatia vybraného návrhu.

(2) Podmienky súťaže sa vhodným spôsobom uverejnia.

§ 734
Zmena podmienok súťaže a zrušenie súťaže

(1) Vyhlasovateľ môže uverejnené podmienky súťaže meniť alebo verejnú súťaž zrušiť, ak si to v podmienkach súťaže vymienil.

(2) Zmena podmienok alebo zrušenie súťaže sa uverejnia rovnakým spôsobom, akým bola súťaž uverejnená .

§ 735
Zahrnutie návrhov do súťaže

(1) Vyhlasovateľ zahrnie do súťaže len tie návrhy, ktorých obsah zodpovedá podmienkam súťaže a ktoré boli predložené v lehote na predkladanie návrhov.

(2) Navrhovateľ nemá právo na náhradu nákladov spojených s účasťou na súťaži.

§ 736
Zmena a odvolanie návrhu

(1) Predložený návrh do verejnej súťaže nemožno meniť, doplniť ani odvolať po uplynutí lehoty na predkladanie návrhov.

(2) Opravu chýb možno uskutočniť aj po uplynutí lehoty na predkladanie návrhov.

§ 737
Výber najvhodnejšieho návrhu

(1) Vyhlasovateľ vyberie najvhodnejší návrh podľa podmienok súťaže.

(2) Ak nie je v podmienkach súťaže stanovený spôsob výberu najvhodnejšieho návrhu, môže vyhlasovateľ vybrať návrh, ktorý mu najviac vyhovuje.

(3) Vyhlasovateľ môže odmietnuť všetky návrhy iba ak si toto právo vymienil v podmienkach súťaže.

§ 738
Prijatie návrhu

(1) Vyhlasovateľ je povinný prijať vybraný návrh a oznámiť to spôsobom a v lehote podľa podmienok súťaže.

(2) Ak vyhlasovateľ oznámi prijatie návrhu po lehote stanovenej v podmienkach súťaže a navrhovateľ bez zbytočného odkladu odmietne prijatie návrhu ako oneskorené, zmluva nevznikne.

§ 739
Oznamovacia povinnosť

Vyhlasovateľ je povinný bez zbytočného odkladu po ukončení súťaže upovedomiť neúspešných navrhovateľov, že ich návrhy neboli prijaté.

Druhý diel
Obsah zmlúv

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 740
Pomenované zmluvy a nepomenované zmluvy

(1) Na zmluvu, ktorej obsah zahŕňa podstatné znaky niektorej zo zmlúv upravených v zákone (pomenovaná zmluva), sa použijú ustanovenia zákona upravujúce túto zmluvu. Základný princíp podľa čl. 2 tým nie je dotknutý.

(2) Strany môžu uzavrieť aj zmluvu, ktorá nie je upravená v zákone (nepomenovaná zmluva). Na záväzok vzniknutý z takejto zmluvy sa primerane použijú ustanovenia zákona o tej pomenovanej zmluve, ktorá je nepomenovanej zmluve najbližšia, ak to neodporuje dohode strán ani povahe záväzku.

§ 741
Odplata

Ak zo zmluvy vyplýva, že je odplatná, avšak výška odplaty nie je určená a nie je dohodnutý ani spôsob jej určenia, platí, že odplata bola dohodnutá vo výške obvyklej v čase a mieste uzavretia zmluvy.

§ 742
Úrok

Dlžník je povinný platiť veriteľovi úrok z peňažnej sumy len ak je to dohodnuté alebo ustanovené zákonom.

§ 743
Sadzba úroku

(1) Ak si strany dojednali sadzbu úroku, ktorá prevyšuje najvyššiu prípustnú sadzbu tohto úroku podľa osobitného predpisu, je dlžník povinný platiť úrok v najvyššej prípustnej sadzbe.

(2) Ak sadzba úroku nie je dojednaná, určí sa podľa osobitného predpisu; ustanovenie § 609 tým nie je dotknuté.

(3) V pochybnostiach platí, že dojednaná sadzba úroku sa týka ročného obdobia.

§ 744
Splatnosť úroku

Úrok je splatný spolu s istinou, okrem úroku z omeškania, ktorý je splatný ihneď v deň trvania omeškania, za ktorý sa platí.

§ 745
Kapitalizovanie úroku

Ak z dohody alebo zo zákona vyplýva, že sa úrok má stať súčasťou istiny, stane sa jej súčasťou v deň nasledujúci po splatnosti úroku.

§ 746
Preddavok

Ak z okolností nevyplýva inak, to, čo niektorá strana plnila pred uzavretím zmluvy, sa považuje za preddavok.

DRUHÝ ODDIEL
ZMLUVNÉ PODMIENKY

§ 747
Všeobecné zmluvné podmienky

(1) Obsah zmluvy alebo jeho časť možno určiť aj odkazom na všeobecné zmluvné podmienky.

(2) Ak zákon neustanovuje inak, všeobecné zmluvné podmienky sa stávajú súčasťou zmluvy, ak
   a) zmluva na ich použitie výslovne odkazuje alebo, ak výslovný odkaz na ich použitie je možný iba s neprimeranými ťažkosťami, bola na mieste uzavretia zmluvy jasne viditeľná informácia o ich použití, a
   b) druhej zmluvnej strane bolo pred uzavretím zmluvy umožnené oboznámiť sa s ich obsahom primeraným spôsobom, najmä sprístupnením na mieste uzavretia zmluvy alebo na webovom sídle zmluvnej strany, alebo možno vzhľadom na okolnosti a postavenie zmluvných strán rozumne predpokladať, že všeobecné zmluvné podmienky, bežne používané v obchodnom styku, sú im známe.

§ 748
Kolízia všeobecných zmluvných podmienok

(1) Ak strany odkážu v návrhu na uzavretie zmluvy a v jeho prijatí na všeobecné zmluvné podmienky, ktoré si navzájom odporujú, nemá odkaz v prijatí právne účinky.

(2) Ak strana, ktorej všeobecné zmluvné podmienky sa podľa odseku 1 nepoužijú, vylúči použitie všeobecných zmluvných podmienok druhej strany najneskôr bez zbytočného odkladu po výmene prejavov vôle, platí, že zmluva nebola uzavretá.

§ 749
Štandardizované zmluvné podmienky

Štandardizované zmluvné podmienky sú zmluvné podmienky vopred pripravené jednou stranou alebo určené podľa jej pokynov na použitie vo viacerých prípadoch bez toho, aby druhá strana mohla zásadne ovplyvniť ich obsah.

§ 750
Prekvapivé ustanovenia

Štandardizované zmluvné podmienky, ktoré druhá strana nemohla rozumne očakávať, najmä vzhľadom na ich umiestnenie v texte, obsah alebo spôsob vyjadrenia, sa nestávajú súčasťou zmluvy; to neplatí, ak boli stranou výslovne prijaté alebo bola na ne strana výslovne upozornená.

§ 751
Prednosť individuálne dojednaných ustanovení

Odchylné individuálne dojednané ustanovenia majú prednosť pred všeobecnými zmluvnými podmienkami a štandardizovanými zmluvnými podmienkami.

TRETÍ ODDIEL
ZMLUVY S ÚČASŤOU TRETEJ OSOBY

§ 752
Zmluva v prospech tretej osoby

(1) Zmluva v prospech tretej osoby musí obsahovať aspoň spôsob určenia tretej osoby. Platnosti zmluvy nebráni, ak tretia osoba v čase jej uzavretia ešte neexistuje.

(2) Tretia osoba je zo zmluvy oprávnená okamihom, keď so zmluvou prejaví súhlas voči všetkým zmluvným stranám. Inak platí zmluva len medzi tými, ktorí ju uzavreli, a právo na plnenie má strana, ktorá plnenie v prospech tretej osoby vyhradila; to platí aj vtedy, ak tretia osoba súhlas so zmluvou odoprie.

(3) Dlžník má voči tretej osobe tie isté námietky ako voči tomu, s kým zmluvu uzavrel. Proti pohľadávke tretej osoby môže dlžník započítať pohľadávku voči tomu, s kým zmluvu uzavrel, len ak ide o pohľadávky zo zmluvy v prospech tretej osoby.

§ 753
Zmluva o plnení tretej osoby

(1) Ak sa strana zaviazala zabezpečiť, že tretia osoba poskytne druhej strane určité plnenie, zodpovedá za škodu spôsobenú tým, že tretia osoba plnenie neposkytla.

(2) Ak sa strana zaviazala zabezpečiť, že tretia osoba sa druhej strane na určité plnenie zaviaže, zodpovedá za škodu spôsobenú tým, že sa druhá strana spoliehala na poskytnutie plnenia.

(3) Ak to neodporuje dohode ani povahe plnenia, zodpovednosti podľa odseku 1 a 2 sa strana zbaví, ak druhej strane sama ponúkne plnenie.

§ 754
Zmluva o zbavení dlhu

(1) Ak sa strana zaviazala, že druhú stranu zbaví jej dlhu voči tretej osobe, je povinná zabezpečiť, aby jej tretia osoba tento dlh odpustila (§ 625).

(2) Ak tretia osoba dlh neodpustí, považuje sa dohoda podľa odseku 1 za dohodu o prevzatí plnenia (§ 510).

ŠTVRTÝ ODDIEL
ZMLUVA O PODRIADENÍ POHĽADÁVKY

§ 755
Podriadenie pohľadávky

Veriteľ a dlžník sa môžu písomne dohodnúť, že v prípade úpadku dlžníka alebo jeho zrušenia s likvidáciou sa všetky alebo určené pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi uspokoja až po uspokojení pohľadávok ostatných veriteľov dlžníka (podriadenie pohľadávky).

§ 756
Podriadenie pohľadávky pri neplatnosti

(1) Podriadenie pohľadávky sa vzťahuje aj na pohľadávku vzniknutú v dôsledku neplatnosti zmluvy, z ktorej podriadená pohľadávka vznikla (podriadená zmluva).

(2) Podriadenie pohľadávky, ktoré bolo dohodnuté v neplatnej podriadenej zmluve, je neplatné, len ak sa aj naň vzťahuje dôvod neplatnosti podriadenej zmluvy.

§ 757
Trvanie, zmena a zrušenie podriadenia pohľadávky

(1) Podriadenie pohľadávky možno dohodnúť na určitú dobu, najmenej však na tri roky, alebo na dobu neurčitú.

(2) Ak je podriadenie pohľadávky dohodnuté na dobu kratšiu ako tri roky, platí, že je dohodnuté na dobu troch rokov.

(3) Dohodu o podriadení pohľadávky nemožno meniť ani zrušiť a záväzok, ktorý z nej vznikol, nemôže zaniknúť dohodou, odstúpením, zaplatením odstupného ani urovnaním.

§ 758
Obmedzenia v súvislosti s podriadením pohľadávky

(1) Počas trvania podriadenia pohľadávky nie je možné
   a) spôsobiť zánik záväzku z podriadenej zmluvy dohodou, výpoveďou, odstúpením alebo zaplatením odstupného, ani skrátiť dobu jeho trvania,
   b) vzájomne započítať podriadenú pohľadávku a pohľadávku dlžníka z podriadenej zmluvy,
   c) pristúpiť k dlhu z podriadenej zmluvy ani prevziať dlh, ktorý z nej vznikol,
   d) zabezpečiť podriadenú pohľadávku.

(2) Právny úkon, ktorý je v rozpore s odsekom 1, je počas trvania podriadenia pohľadávky neúčinný.

(3) Podriadenie pohľadávky nie je dotknuté jej prevodom alebo prechodom na iného veriteľa.

§ 759
Zánik podriadenia pohľadávky

(1) Podriadenie pohľadávky zaniká
a) uplynutím doby, na ktorú bolo dohodnuté,
b) uplynutím troch rokov od dôjdenia výpovede, ak bolo dohodnuté na neurčitú dobu,
c) zrušením dlžníka bez likvidácie, ak je ním banka.

(2) Ak je pred zánikom podriadenia pohľadávky podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. b) na majetok dlžníka vyhlásený konkurz, povolená reštrukturalizácia alebo dlžník vstúpi do likvidácie, podriadenie nezanikne pred zrušením konkurzu, splnením reštrukturalizačného plánu alebo pred skončením likvidácie.

Tretí diel
Osobitné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 760
Spotrebiteľská zmluva

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva uzavretá medzi obchodníkom a spotrebiteľom.

§ 761
Súvisiace plnenie

Obchodník nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie zmluvy, ktorá súvisí so spotrebiteľskou zmluvou a ktorej predmetom je čo i len sčasti plnenie, ktoré je obchodník povinný podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou náležitej starostlivosti poskytovať spotrebiteľovi aj bez takejto zmluvy.

§ 762
Nevyžiadané zastúpenie spotrebiteľa

Obchodník nesmie spotrebiteľovi vybrať ani inak určiť osobu, ktorá má v súvislosti s uzavretím spotrebiteľskej zmluvy, plnením spotrebiteľskej zmluvy alebo so zabezpečením záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy konať v mene alebo v záujme spotrebiteľa. Právny úkon, ktorým spotrebiteľ splnomocnil tretiu osobu určenú v rozpore s predchádzajúcou vetou, je neplatný.

§ 763
Veľkosť písma v spotrebiteľskej zmluve

Ak je spotrebiteľská zmluva vyhotovená písomne, predmet a cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť zmluvy, s výnimkou názvu zmluvy a označení jej častí. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, všeobecných zmluvných podmienok alebo ustanovenia

akýchkoľvek iných zmluvných dokumentov, ktoré so spotrebiteľskou zmluvou súvisia, nesmú byť uvedené pre spotrebiteľa nečitateľným a menším písmom, ako ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením. Zmluva uzavretá v rozpore s týmto ustanovením je neplatná.

DRUHÝ ODDIEL
NEPRIJATEĽNÉ PODMIENKY V SPOTREBITEĽSKÝCH ZMLUVÁCH

§ 764
Základné ustanovenia

(1) Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať neprijateľnú podmienku.

(2) Neprijateľnou podmienkou je každé ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak zákon neustanovuje inak.

(3) Na neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve sa neprihliada.

§ 765
Všeobecné výnimky z neprijateľných podmienok

(1) Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy nie je neprijateľnou podmienkou, ak sa týka hlavného predmetu plnenia alebo primeranosti ceny a je vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne.

(2) Neprijateľnou podmienkou nie je ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré bolo individuálne dojednané. Za individuálne dojednané sa nepovažuje také ustanovenie, s ktorým mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred uzavretím zmluvy, ak nemohol ovplyvniť jeho obsah.

(3) Predpokladá sa, že ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy neboli individuálne dojednané.

§ 766
Posudzovanie neprijateľných podmienok

Neprijateľnosť podmienky sa posudzuje so zreteľom na všetky okolnosti súvisiace s uzavretím spotrebiteľskej zmluvy v čase jej uzavretia, najmä so zreteľom na povahu predmetu plnenia a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej spotrebiteľská zmluva závisí.

§ 767
Zoznam neprijateľných podmienok

Za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré
a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
b) dovoľujú obchodníkovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na tretiu osobu bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom mohlo dôjsť k zhoršeniu vymožiteľnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť obchodníka za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo škoda na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
e) umožňujú obchodníkovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj vtedy, ak spotrebiteľ neuzavrie s obchodníkom zmluvu alebo od nej odstúpi,
f) umožňujú obchodníkovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
g) oprávňujú obchodníka, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej doby,
h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak obchodník nesplnil záväzky, ktoré vznikli,
i) umožňujú obchodníkovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo obchodníka oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,
l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany obchodníka neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči obchodníkovi,
n) spôsobujú, že zmluva uzavretá na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predlžuje, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátku dobu na prejavenie súhlasu s predĺžením zmluvy,
o) oprávňujú obchodníka rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba obchodníkovi,
p) obmedzujú zodpovednosť obchodníka, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
q) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
r) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
s) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie obchodníkom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
t) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
u) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,
v) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

§ 768
Následky určenia neprijateľnosti podmienky

(1) Ak súd v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach podľa osobitného predpisu určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú, je obchodník povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca obchodníka.

(2) Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 vzťahuje iba na časť zmluvnej podmienky, je obchodník povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku v rozsahu tejto časti.

(3) Spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahuje neprijateľnú podmienku v znení, ako je uvedená vo výroku rozhodnutia súdu, a jej uzavretie bolo dosiahnuté za použitia nekalej obchodnej praktiky alebo úžery, je neplatná.

TRETÍ ODDIEL
ZABEZPEČENIE ZÁVÄZKU ZO SPOTREBITEĽSKEJ ZMLUVY

§ 769
Zakázané spôsoby zabezpečenia záväzku

(1) Zabezpečenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy zabezpečovacím prevodom práva, zmenkou alebo šekom je neplatné.

(2) Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré zaväzuje spotrebiteľa vo vlastnom mene alebo v zastúpení inou osobou uznať svoj dlh pre prípad neplnenia povinností vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy, je neplatné.

(3) Záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy možno zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy alebo z iných príjmov iba ak bola dohoda písomne uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol výslovne poučený o jej dôsledkoch a mal možnosť ju odmietnuť.

§ 770
Výkon záložného práva

Ak je záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy zabezpečený záložným právom, môže sa záložný veriteľ pri výkone záložného práva uspokojiť iba predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona alebo predajom zálohu podľa osobitných predpisov.

ŠTVRTÝ ODDIEL
PLNENIE DLHU SPOTREBITEĽA V SPLÁTKACH

§ 771
Podmienky straty výhody splátok

Ak má spotrebiteľ plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy v splátkach, môže obchodník požadovať vrátenie celého plnenia, ak je spotrebiteľ celkom alebo čiastočne v omeškaní aspoň s tromi splátkami a suma splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, je najmenej vo výške

a) desiatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá najviac na tri roky,
b) piatich percent poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako tri roky a najviac na desať rokov, alebo
c) dva a pol percenta poskytnutej sumy úveru alebo iného plnenia, na ktorého vrátenie je spotrebiteľ podľa spotrebiteľskej zmluvy povinný, ak je doba trvania spotrebiteľskej zmluvy dohodnutá na viac ako desať rokov.

§ 772
Strata výhody splátok

Ak sú splnené podmienky podľa § 771, obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, poskytnúť spotrebiteľovi dodatočnú lehotu na plnenie, ktorá nesmie byť kratšia než 15 dní od dôjdenia výzvy. Ak spotrebiteľ neuhradí splátky, s ktorými je v omeškaní, v dodatočnej lehote poskytnutej mu obchodníkom, jej uplynutím sa stáva celé plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy splatným; ustanovenie § 602 sa nepoužije. Obchodník je povinný vo výzve na vrátenie splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní, upozorniť spotrebiteľa na následok podľa predchádzajúcej vety a uviesť sumu splátok, s ktorými je spotrebiteľ v omeškaní.

§ 773
Povinnosť ponúknuť spotrebiteľovi plnenie v splátkach

Ak spotrebiteľ vypovedal zmluvu alebo odstúpil od zmluvy z dôvodu, že obchodník zmenil zmluvné podmienky a spotrebiteľovi tým vznikla povinnosť vrátiť jednorazovo finančné prostriedky, obchodník je povinný ponúknuť spotrebiteľovi plnenie v primeraných splátkach, ak osobitný zákon neustanovuje inak; ak sa na podmienkach úhrady plnenia nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Rovnakú povinnosť má obchodník, ak jednostranne vypovedal zmluvu podľa § 775 ods. 1.

PIATY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O POSKYTNUTÍ PEŇAŽNÝCH PROSTRIEDKOV SPOTREBITEĽOVI ZA ODPLATU

§ 774
Obmedzenie odplaty a sankcií za omeškanie

Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu,
a) nesmie byť odplata vyššia, ako ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením,
b) sankcie za omeškanie so splnením dlhu spotrebiteľa nesmú byť vyššie, ako ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

ŠIESTY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O VÝNIMKÁCH Z NEPRIJATEĽNÝCH PODMIENOK

§ 775
Osobitné výnimky z neprijateľných podmienok

(1) Ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, podľa ktorého si obchodník, ktorý dodáva finančnú službu podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu jednostranne a bez poskytnutia výpovednej doby vypovedať túto zmluvu, sa nepovažuje za neprijateľnú podmienku podľa odseku § 767 písm. g), ak ide o vážny objektívny dôvod, ktorý obchodník nezapríčinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý obchodníkovi bráni v plnení tejto zmluvy, pričom obchodník sa v tejto zmluve zaviazal, že o vypovedaní a dôvode vypovedania tejto zmluvy bez zbytočného odkladu písomne informuje spotrebiteľa.

(2) Ustanovenia § 767 písm. g), i) a j) o neprijateľných podmienkach sa nepoužijú na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je
   a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré obchodník nemá vplyv,
   b) nákup cudzej meny alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodné peňažné príkazy vystavené v cudzej mene.

(3) Za neprijateľnú podmienku podľa § 767 písm. i) sa nepovažuje podmienka, podľa ktorej si
   a) obchodník, ktorý dodáva finančnú službu podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo z vážneho objektívneho dôvodu bez oznámenia zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo obchodník, ak súčasne sa obchodník zaviaže bez zbytočného odkladu o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať spotrebiteľskú zmluvu písomne informovať spotrebiteľa a ak spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou vypovedať túto zmluvu,
   b) obchodník vyhradzuje právo jednostranne meniť podmienky spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, ak sa od obchodníka vyžaduje, aby o tom a o možnosti spotrebiteľa vypovedať túto zmluvu písomne informoval spotrebiteľa v primeranej dobe vopred, a ak spotrebiteľ má právo bezplatne vypovedať túto zmluvu ku dňu účinnosti zmeny.

(4) Ustanovenie § 767 písm. j) o neprijateľných podmienkach sa nepoužije na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je doložka o cenových indexoch, ak takáto doložka nie je v rozpore so zákonom a ak spôsob úpravy ceny je v tejto doložke výslovne opísaný.

TRETIA HLAVA
MIMOZMLUVNÉ ZÁVÄZKY

Prvý diel
Záväzky zo spôsobenej škody

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 776
Základné ustanovenie

Kto zodpovedá za škodu (škodca), je povinný ju nahradiť.

§ 777
Škoda

(1) Škoda môže byť majetková alebo nemajetková.

(2) Nemajetková škoda sa nahrádza len ak to bolo dohodnuté, alebo ak to ustanovuje zákon.

§ 778
Vylúčenie a obmedzenie zodpovednosti

(1) Nikto nemôže jednostranne vylúčiť vlastnú zodpovednosť za škodu, ani obmedziť jej rozsah.

(2) Dohodou nemožno vopred vylúčiť ani obmedziť zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselne.

§ 779
Ochrana pred hroziacou škodou

(1) Komu hrozí škoda, je v medziach zákona oprávnený na jej odvrátenie zakročiť.

(2) V prípade vážneho ohrozenia má ohrozený právo domáhať sa, aby súd uložil povinnosť vykonať vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody.

(3) Povinnosť zakročiť na ochranu iného má ten, komu to ukladá zákon; ďalej ten, kto vytvoril nebezpečnú situáciu alebo má nad ňou kontrolu. Rovnaká povinnosť vzniká tam, kde si to vyžaduje povaha vzťahu medzi stranami, alebo kde medzi závažnosťou škody a ťažkosťami s jej odvrátením existuje zrejmý nepomer.

§ 780
Spoluúčasť poškodeného

(1) Ak škoda vznikla alebo sa zväčšila následkom okolností, ktoré sú pričítateľné poškodenému, alebo v dôsledku rizika, ktoré znáša poškodený, zníži sa zodpovednosť škodcu v rozsahu, v akom tieto okolnosti alebo riziko prispeli k vzniku alebo zväčšeniu škody.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije aj vtedy, ak poškodený neupozornil škodcu na mimoriadne vysoké riziko vzniku škody alebo nezabránil vzniku škody, ak sa to od poškodeného dalo rozumne očakávať.

(3) Na okolnosti alebo riziko, ktoré idú na ťarchu jednej alebo druhej strany a podieľali sa na vzniku škody iba zanedbateľným spôsobom, sa neprihliada.

§ 781
Náhoda

(1) Za škodu spôsobenú náhodou zodpovedá ten, kto dal k náhode svojím zavinením podnet, najmä tým, že porušil právny predpis alebo poškodil zariadenie, ktoré má náhodným škodám zabrániť.
(2) Ak sa na spôsobení škody podieľala aj náhoda, za ktorú podľa odseku 1 nikto nezodpovedá, zodpovedá škodca za škodu iba v miere, ktorou prispel k vzniku škody alebo k zväčšeniu jej rozsahu, alebo ktorou prispeli k vzniku škody alebo k zväčšeniu jej rozsahu okolnosti, ktoré možno škodcovi pričítať.

Zodpovednosť viacerých osôb

§ 782
Solidárna a delená zodpovednosť

(1) Ak za škodu zodpovedá viacero škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

(2) Súd môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa rozhodnúť, že za škodu zodpovedajú viacerí škodcovia podľa svojej účasti na jej spôsobení. Ak nemožno mieru účasti presne určiť, vychádza súd z miery pravdepodobnosti.

(3) Ustanovenie odseku 2 neplatí, ak škodcovia zodpovedajú súbežne alebo kumulatívne (§ 784), alebo ak sa niektorý zo škodcov vedome zúčastnil na spôsobení škody inou osobou alebo ju podnecoval alebo podporoval.

§ 783
Spoločná zodpovednosť

Ak bola škoda spôsobená spoločným konaním viacerých osôb, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

§ 784
Súbežná a kumulatívna zodpovednosť

Ak škodu spôsobilo viacero samostatných príčin súčasne, zodpovedajú za ňu škodcovia spoločne a nerozdielne. To platí aj vtedy, ak by škoda bez spoločného spôsobenia nevznikla.

§ 785
Alternatívna zodpovednosť

Ak škodu spôsobila niektorá z viacerých súčasne pôsobiacich samostatných príčin, avšak nemožno zistiť ktorá, zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne zodpovedajú všetky osoby, ktoré by inak zodpovedali za škodu spôsobenú týmito príčinami.

§ 786
Vzájomné vyporiadanie

Ak za škodu zodpovedajú viacerí škodcovia spoločne a nerozdielne, vyporiadajú sa medzi sebou podľa účasti na jej spôsobení. Ustanovenie § 469 sa nepoužije.

Okolnosti vylučujúce zodpovednosť

§ 787
Krajná núdza

(1) Kto v krajnej núdzi spôsobí škodu, aby odvrátil od seba alebo od iného priamo hroziace nebezpečenstvo, je povinný škodu nahradiť.

(2) Povinnosť k náhrade nemá ten, kto poškodil alebo zničil vec, ktorá je zdrojom nebezpečenstva, sám toto nebezpečenstvo nevyvolal a nebezpečenstvo nebolo možné odvrátiť inak.. Ak je záujem ohrozeného v porovnaní s významom ohrozujúcej veci nepodstatný, má ohrozený povinnosť zásad strpieť, má však právo na náhradu škody podľa odseku 1.

(3) Ak použije ten, kto odvracia škodu, k odvráteniu tejto škody vec patriacu inému, ktorá sama nie je zdrojom nebezpečenstva, význam tejto veci je zjavne výrazne nižší v porovnaní so závažnosťou ujmy hroziacej ohrozenému a nebezpečenstvo nie je možné odvrátiť inak, je vlastník veci povinný toto použitie strpieť. Právo ohrozeného použiť cudziu vec nemá vplyv na jeho povinnosť na náhradu škody podľa odseku 1.

(4) Ak prekročí ohrozený hranice krajnej núdze z dôvodu ospravedlniteľného vzrušenia mysle vyvolaného hroziacim nebezpečenstvom, nekoná zavinene.

§ 788
Nutná obrana

(1) Kto odvracia od seba alebo iného bezprostredne hroziaci alebo trvajúci protiprávny útok, nekoná protiprávne pokiaľ je obrana vhodná a potrebná k odvráteniu útoku. To neplatí, ak je zjavné, že obrana je celkom neprimeraná, najmä s ohľadom na význam ohrozeného statku brániaceho sa a závažnosť ujmy útočníka spôsobenej odvracaním útoku.

(2) Ak prekročí ten, kto sa bráni, hranice nutnej obrany z dôvodu ospravedlniteľného vzrušenia mysle vyvolaného útokom, nekoná protiprávne.

§ 789
Súhlas poškodeného

Kto spôsobil škodu, nie je za ňu zodpovedný, ak poškodený s touto škodou vopred súhlasil. To neplatí, ak udelenie súhlasu vylučuje osobitný predpis.

§ 790
Konanie na vlastné nebezpečenstvo

(1) Kto spôsobil škodu tomu, kto sa zbytočne vystavil zvýšenému nebezpečenstvu jej vzniku, nie je za ňu zodpovedný, ak bolo toto nebezpečenstvo poškodenému vopred známe. To neplatí, ak poškodený nebol schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, ibaže sa do takého stavu priviedol vlastným zavinením.

(2) Konanie na vlastné nebezpečenstvo podľa odseku 1 nevylučuje zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselne.

DRUHÝ ODDIEL
VŠEOBECNÁ ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU

§ 791
Zodpovednosť za škodu spôsobenú protiprávnym konaním

(1) Kto zavinene poruší osobnostné právo, vlastnícke právo alebo iné obdobné právo pôsobiace proti všetkým, koná protiprávne a zodpovedá za škodu tým spôsobenú.

(2) Rovnako za škodu zodpovedá ten, kto zavinene poruší zákonnú povinnosť ustanovenú na ochranu pred takouto škodou.

§ 792
Zodpovednosť za škoda spôsobenú konaním v rozpore s dobrými mravmi

Kto úmyselným konaním v rozpore s dobrými mravmi porušil právo iného, zodpovedá za škodu tým spôsobenú.

TRETÍ ODDIEL
OSOBITNÁ ZODPOVEDNOSŤ ZA ŠKODU

§ 793
Zodpovednosť za škodu pri prevádzkovaní podniku

(1) Kto za hospodárskym alebo profesijným účelom prevádzkuje podnik alebo vykonáva obdobnú organizovanú činnosť, zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou alebo obdobnou organizovanou činnosťou, vecou pri nich použitou, alebo ich vplyvom na okolie, vrátane škôd spôsobených použitým pomocníkom.

(2) Prevádzkovateľ sa vyviní, ak preukáže, že dodržal náležitú starostlivosť.

(3) Osoba, ktorá prevádzkovateľa zodpovedného podľa odseku 1 zmluvne obstarala, zodpovedá za zavinené porušenie náležitej starostlivosti pri výbere prevádzkovateľa.

§ 794
Zodpovednosť za škodu pri mimoriadne nebezpečnej prevádzke

(1) Prevádzkovateľ mimoriadne nebezpečnej prevádzky zodpovedá za škodu vyvolanú takým pôsobením zdroja zvýšeného nebezpečenstva, ktorým sa navonok prejavuje mimoriadna nebezpečnosť prevádzky.

(2) Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci alebo neodvrátiteľným konaním tretej osoby.

Zodpovednosť za škodu pri prevádzke dopravných prostriedkov

§ 795
Zodpovednosť prevádzkovateľa dopravného prostriedku

(1) Kto vykonáva prevádzku dopravy, zodpovedá za škodu spôsobenú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj prevádzkovateľ motorového vozidla, motorového plavidla alebo lietadla.

(2) Ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke, nemôže sa prevádzkovateľ zodpovednosti zbaviť.

(3) Ak bola škoda spôsobená inými okolnosťami než podľa odseku 2, zbaví sa prevádzkovateľ zodpovednosti ak preukáže, že škode nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

§ 796
Prevádzkovateľ v osobitných prípadoch

(1) Ak nemožno prevádzkovateľa určiť, platí, že prevádzkovateľom je vlastník dopravného prostriedku.

(2) Ak je dopravný prostriedok v oprave, za prevádzkovateľa sa považuje osoba, ktorá prevzala dopravný prostriedok na opravu.

§ 797
Neoprávnené použitie dopravného prostriedku

Namiesto prevádzkovateľa zodpovedá za škodu ten, kto použije dopravný prostriedok bez jeho vedomia alebo proti jeho vôli. Prevádzkovateľ zodpovedá za škodu spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nedbanlivosťou umožnil.

§ 798
Stret prevádzok

Ak sa stretnú prevádzky dvoch alebo viacerých prevádzkovateľov, a ak ide o vyporiadanie medzi nimi, zodpovedajú podľa účasti na spôsobení vzniknutej škody.

Zodpovednosť za škodu na vnesených veciach

§ 799
Zodpovednosť prevádzkovateľa ubytovacích služieb

(1) Kto pravidelne prevádzkuje ubytovacie služby, zodpovedá za škodu na veciach, ktoré boli osobami alebo pre ne vnesené v súvislosti s ubytovaním do priestorov, ktoré boli vyhradené na ubytovanie alebo na uloženie vecí alebo ktoré boli za tým účelom odovzdané prevádzkovateľovi alebo niektorému z jeho zamestnancov.

(2) Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci alebo v dôsledku osobitnej povahy vnesenej veci, alebo že škodu spôsobila osoba, ktorá poškodeného z jeho vôle sprevádzala alebo navštívila.

(3) Zodpovednosť prevádzkovateľa sa nevzťahuje na dopravné prostriedky, veci v nich ponechané, ani na živé zvieratá; ibaže ich prevádzkovateľ prevzal do úschovy.

§ 800
Rozsah náhrady škody

(1) Škoda sa každému z poškodených nahrádza najviac do výšky zodpovedajúcej stonásobku ceny ubytovania za jeden deň.

(2) Odsek 1 sa nepoužije, ak
a) bola vec prevzatá do úschovy,
b) prevádzkovateľ neoprávnene odmietol prevziať vec do úschovy, alebo
c) vznik škody zavinil prevádzkovateľ alebo osoba, ktorá v prevádzke pracuje.

§ 801
Osobitné ustanovenia o preklúzii

(1) Právo na náhradu škody zanikne, ak sa neuplatní u prevádzkovateľa do 15 dní odo dňa, keď sa poškodený o škode dozvedel alebo musel dozvedieť.

(2) Odsek 1 sa nepoužije za rovnakých podmienok ako podľa § 800 ods. 2.

Zodpovednosť za škodu na odložených veciach

§ 802
Zodpovednosť prevádzkovateľa

(1) Ak je s prevádzkovaním činnosti spravidla spojené odkladanie vecí a ak bola vec odložená na mieste na to určenom alebo na mieste, kde sa takéto veci obvykle odkladajú, zodpovedá prevádzkovateľ za škodu na veci osobe, ktorá ju odložila.

(2) Rovnako zodpovedá prevádzkovateľ strážených garáží a strážených prevádzok podobného druhu, pokiaľ ide o dopravné prostriedky v nich umiestnené a ich príslušenstvo.

(3) Prevádzkovateľ sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci alebo v dôsledku osobitnej povahy odloženej veci.

§ 803
Osobitné ustanovenia o preklúzii

(1) Právo na náhradu škody zanikne, ak sa neuplatní u prevádzkovateľa do 15 dní odo dňa, keď sa poškodený o škode dozvedel alebo musel dozvedieť.

(2) Odsek 1 sa nepoužije za rovnakých podmienok ako podľa § 800 ods. 2.

§ 804
Škoda na veciach odložených pri hromadnej doprave

Za škodu spôsobenú na veciach odložených v dopravných prostriedkoch hromadnej dopravy zodpovedá prevádzkovateľ podľa ustanovení o zodpovednosti za prevádzku dopravného prostriedku (§ 805).

Zodpovednosť za škodu spôsobenú zvieraťom alebo vecou

§ 805
Zodpovednosť za škodu spôsobenú zvieraťom

(1) Kto nielen krátkodobo vykonáva nad zvieraťom faktickú moc v záujme vlastného prospechu (chovateľ), zodpovedá za škodu týmto zvieraťom spôsobenú. Ak takúto osobu nemožno určiť, platí, že je ňou vlastník zvieraťa.

(2) Chovateľ sa vyviní, ak preukáže, že škode nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(3) Namiesto chovateľa zodpovedá za škodu ten, kto zviera odňal proti vôli alebo bez súhlasu chovateľa, vlastníka alebo osoby, ktorej bolo zviera zverené. Tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť.

§ 806
Zodpovednosť za škodu spôsobenú zanedbaním dohľadu nad vecou

(1) Za škodu, ktorú spôsobí vec bezprostredne neovládaná človekom, zodpovedá ten, kto mal mať nad vecou dohľad. Ak takúto osobu nemožno určiť, platí, že je ňou jej vlastník.

(2) Za škodu spôsobenú zrútením, pádom alebo vyhodením veci z miestnosti alebo podobného miesta zodpovedá spolu s osobou uvedenou v odseku 1 ten, kto takéto miesto užíva. Ak takúto osobu nemožno určiť, platí, že je ňou jeho vlastník.

(3) Vyviní sa ten, kto preukáže, že pri dohľade nad vecou nezanedbal náležitú starostlivosť.

§ 807
Zodpovednosť za škodu spôsobenú stavbou

(1) Vlastník stavby alebo iného diela spojeného s pozemkom zodpovedá za škodu spôsobenú ich zrútením. To rovnako platí aj pre škodu spôsobenú oddelením časti stavby alebo iného diela.

(2) Spolu s vlastníkom stavby alebo iného diela zodpovedá za škodu ich predchádzajúci vlastník, ak má škoda príčinu v nedostatku, ktorý vznikol za trvania jeho vlastníckeho práva a k škodnej udalosti došlo do jedného roka od zániku jeho vlastníckeho práva. Zodpovednosť za škodu sa nevzťahuje na nedostatky, na ktoré nástupcu upozornil.

(3) Ak vlastník stavby alebo iného diela na cudzom pozemku nie je známy, zodpovedá za škodu spolu s ním vlastník pozemku.

(4) Spolu s vlastníkom stavby alebo iného diela zodpovedá za škodu ten, kto za odplatu prevzal na seba povinnosť ich údržby.

(5) Vyviní sa ten, kto preukáže, že pri dohľade nad stavbou nezanedbal náležitú starostlivosť.

Zodpovednosť za iného

§ 808
Zodpovednosť za škodu spôsobenú pomocníkom

(1) Kto pri svojej činnosti použije splnomocnenca, zamestnanca alebo iného pomocníka, zodpovedá spolu s ním za škodu, ktorú pomocník spôsobil zavineným porušením právnej povinnosti. To neplatí, ak sa niekto zaviazal vykonať činnosť pre iného samostatne, ibaže ho na to iná osoba vybrala bez náležitej starostlivosti alebo naňho nedostatočne dohliadala.

(2) Ak je pomocníkom zamestnanec, zodpovedá poškodenému najviac v rozsahu podľa pracovnoprávnych predpisov; zamestnancom poskytnutá náhrada škody sa započíta na jeho zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov.

§ 809
Zodpovednosť za škodu spôsobenú maloletým
alebo osobou postihnutou duševnou poruchou

(1) Maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky.

(2) Za škodu spôsobenú osobou podľa odseku 1 zodpovedá aj ten, kto je povinný vykonávať nad ňou dohľad.

(3) Kto je povinný vykonávať dohľad, vyviní sa, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal.

§ 810
Uvedenie do stavu neschopnosti posúdiť následky svojho konania

(1) Kto sa zavinene uvedie do takého stavu, že nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu v tomto stave spôsobenú.

(2) Za škodu spôsobenú tým, kto nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá aj ten, kto ho do tohto stavu úmyselne priviedol.

ŠTVRTÝ ODDIEL
NÁHRADA ŠKODY

§ 811
Spôsob a rozsah náhrady majetkovej škody

(1) Majetková škoda sa nahrádza v peniazoch. Ak je to primerané okolnostiam, môže poškodený požadovať nahradenie škody iným vhodným spôsobom.

(2) Nahrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

(3) Ak spočíva škoda vo vzniku dlhu, má poškodený právo, aby ho škodca dlhu zbavil alebo aby mu poskytol náhradu.

§ 812
Odčinenie nemajetkovej škody

(1) Nemajetková škoda sa nahrádza primeraným zadosťučinením (odčinenie). Primerané zadosťučinenie sa poskytuje v peniazoch, ak nemožno škodu náležite odčiniť iným spôsobom.

(2) V obdobných prípadoch sa priznávajú porovnateľné sumy primeraného zadosťučinenia.

§ 813
Škoda na veci

Pri určení výšky škody na veci sa vychádza z jej obvyklej ceny v čase poškodenia a zohľadní sa, čo musí poškodený na obnovenie alebo nahradenie funkcie veci účelne vynaložiť.

§ 814
Škoda pri poranení nehospodárskeho zvieraťa

(1) Pri poranení nehospodárskeho zvieraťa nahradí škodca náklady účelne vynaložené na liečbu a starostlivosť o zranené zviera.

(2) Náklady nemožno považovať za neúčelné, hoci podstatne prevyšujú hodnotu zvieraťa, ak by ich v postavení poškodeného vynaložil rozumný chovateľ.

§ 815
Prekážky pri určení výšky škody

Ak nemožno výšku škody presne určiť, alebo by ju bolo možné určiť iba s nepomernými ťažkosťami, určí výšku škody súd podľa okolností prípadu.

§ 816
Zníženie náhrady škody súdom

(1) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže súd náhradu škody primerane znížiť, najmä ak by inak bola voči škodcovi hrubo nespravodlivá alebo zjavne neprimeraná. Prihliadne pritom spravidla na mieru zavinenia škodcu, právnu povahu jeho zodpovednosti a na okolnosti, za ktorých ku škode došlo.

(2) Náhradu škody nemožno znížiť, ak bola škoda spôsobená úmyselne, alebo ak ju porušením povinnosti konať s náležitou starostlivosťou spôsobil škodca, ktorý sa hlásil k odbornému výkonu ako príslušník určitého stavu alebo povolania.

§ 817
Zákonné obmedzenie zodpovednosti a výšky náhrady škody

Zákon môže obmedziť zodpovednosť škodcu alebo ustanoviť určitú výšku náhrady škody.

§ 818
Náhrada nemajetkovej škody

Ak je to odôvodnené okolnosťami prípadu, najmä ak škodca spôsobil škodu úmyselne, je povinný nahradiť aj nemajetkovú škodu.

§ 819
Náhrada škody pri zásahu do osobnosti človeka

Ak boli zásahom do osobnosti človeka splnené podmienky zodpovednosti za škodu, je škodca povinný odčiniť aj nemajetkovú škodu týmto zásahom spôsobenú.

Náhrada škody pri poškodení zdravia a pri usmrtení

§ 820
Náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia
a náhrada inej nemajetkovej škody

Pri poškodení zdravia je škodca povinný odčiniť poškodenému nemajetkovú škodu, vrátane vytrpenej bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.

§ 821
Náklady starostlivosti o poškodeného

(1) Škodca je povinný nahradiť účelne vynaložené náklady spojené so starostlivosťou o zdravie poškodeného, o jeho osobu a domácnosť tomu, kto ich vynaložil; na požiadanie je povinný zložiť na tieto náklady primeraný preddavok.

(2) Ak má poškodenie zdravia za následok dlhodobé zvýšenie potrieb poškodeného, je škodca povinný nahradiť poškodenému tieto zvýšené potreby peňažným dôchodkom.

§ 822
Náhrada straty na zárobku počas pracovnej neschopnosti

Škodca je povinný nahradiť poškodenému stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti poškodeného, a to peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného pred vznikom škody a náhradou toho, čo bolo poškodenému vyplatené v dôsledku choroby alebo úrazu podľa osobitného predpisu.

§ 823
Náhrada straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti

(1) Škodca je povinný nahradiť poškodenému stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite, a to peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom, ktorý poškodený dosahoval pred vznikom škody a zárobkom, ktorý poškodený dosahuje po skončení pracovnej neschopnosti, s pripočítaním prípadného invalidného dôchodku vyplácaného poškodenému podľa osobitného predpisu.

(2) Ak dosahuje poškodený po skončení pracovnej neschopnosti zárobok len s vynaložením zvýšeného úsilia, ktoré by bez škodnej udalosti nemusel vynaložiť, je škodca povinný odčiniť poškodenému aj toto zvýšené úsilie. Prihliadne sa pritom aj na zvyšovanie zárobkov v danom odbore a na pravdepodobný rast zárobku poškodeného podľa rozumných očakávaní.

§ 824
Náhrada straty na dôchodku

Škodca je povinný nahradiť poškodenému stratu na dôchodku, a to peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi dôchodkom, na ktorý poškodenému vzniklo právo a dôchodkom, na ktorý by mu bolo vzniklo právo, ak by do základu, z ktorého bol dôchodok vymeraný, bola zahrnutá náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ktorú poškodený poberal v rozhodnej dobe pre vymeranie dôchodku.

§ 825
Náklady pohrebu

Pri usmrtení je škodca povinný nahradiť primerané náklady spojené s pohrebom v rozsahu, v akom neboli uhradené z verejných dávok podľa osobitných predpisov, tomu, kto ich vynaložil.

§ 826
Náklady na výživu pozostalých

(1) Pri usmrtení je škodca povinný nahradiť peňažným dôchodkom náklady na výživu pozostalým, ktorým bol zomrelý v čase svojej smrti povinný výživu poskytovať. Peňažný dôchodok sa hradí vo výške rozdielu medzi dávkami dôchodkového zabezpečenia poskytovanými z rovnakého dôvodu a tým, čo by zomrelý mohol podľa

rozumného očakávania pozostalým na týchto nákladoch poskytovať, ak by k usmrteniu nebolo došlo.

(2) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa možno priznať náhradu podľa odseku 1 aj inej osobe, ak jej zomrelý v čase svojej smrti poskytoval výživu napriek tomu, že na to nebol zo zákona povinný.

§ 827
Výška náhrady nákladov na výživu pozostalých

(1) Pri výpočte náhrady nákladov na výživu pozostalých sa vychádza z priemerného zárobku zomrelého. Celkovo však nesmie náhrada prevýšiť to, čo by zomrelému patrilo ako súhrn jeho zárobku alebo dôchodku a náhrady straty na zárobku alebo na dôchodku.

(2) Pri určení náhrady pozostalým sa prihliadne na to, ako dlho by usmrtený pravdepodobne žil, nebyť škodnej udalosti. Pri určení náhrady iným osobám sa prihliadne k tomu, ako dlho by usmrtený plnenie pravdepodobne poskytoval.

§ 828
Odbytné

Ak o to z dôležitého dôvodu poškodený žiada, prizná súd namiesto peňažného dôchodku jednorazové odškodnenie (odbytné).

Osobitné ustanovenia o náhrade škody

§ 829
Náhrada nemajetkovej škody blízkych osôb

(1) Ak boli usmrtením človeka naplnené predpoklady zodpovednosti za škodu, je škodca povinný odčiniť osobám, ktoré boli v obzvlášť blízkom vzťahu so zomrelým, aj nemajetkovú škodu, ktorá spravodlivo vyvažuje zásah do ich súkromného a rodinného života. Obzvlášť blízky vzťah sa predpokladá u manžela, partnera, rodiča a dieťaťa zomrelého.

(2) Odsek 1 sa použije aj v prípade mimoriadne závažného poškodenia zdravia.

(3) Pri určení náhrady nemajetkovej škody sa prihliadne najmä na intenzitu vzájomného vzťahu medzi zomrelým a poškodeným, na ich vek a zdravotný stav, existenčnú závislosť poškodeného od zomrelého a na postoj škodcu ku škodnej udalosti.

§ 830
Náhrada škody pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva

(1) Pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva sa nahrádza aj nemajetková škoda v peniazoch, ak by iné jej odčinenie, najmä ospravedlnenie alebo zverejnenie rozsudku, nebolo postačujúce.

(2) Výšku náhrady škody pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva, ktoré môže byť predmetom licenčnej zmluvy, možno určiť aj ako výšku odmeny, ktorá by za získanie takej licencie bola obvyklá v čase neoprávneného zásahu do tohto práva.

§ 831
Náhrada škody pri porušení práv k obchodnému menu
alebo obchodnému tajomstvu

Výšku náhrady škody pri porušení práv k obchodnému menu alebo obchodnému tajomstvu možno určiť aj ako výšku odmeny, ktorá by za získanie zmluvného práva na využívanie tohto obchodného mena alebo obchodného tajomstva bola obvyklá v čase porušenia.

§ 832
Náhrada škody spôsobenej úmyselným trestným činom

(1) Ak bola škoda spôsobená úmyselným trestným činom, z ktorého mal páchateľ majetkový prospech, môže súd rozhodnúť, že právo na náhradu škody možno uspokojiť z vecí, ktoré z majetkového prospechu nadobudol, a to aj vtedy, ak inak podľa ustanovení osobitného predpisu nepodliehajú výkonu rozhodnutia.

(2) Do uspokojenia práva na náhradu škody nesmie dlžník s vecami uvedenými v rozhodnutí nakladať.

Druhý diel
Záväzky z bezdôvodného obohatenia

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 833
Generálna klauzula

Kto sa plnením alebo inak obohatí na úkor iného bez právneho dôvodu, musí ukrátenému vydať to, o čo sa obohatil (bezdôvodné obohatenie).

§ 834
Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie

Povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie splní obohatený vrátením predmetu obohatenia alebo prevedením práv k predmetu obohatenia na ukráteného, alebo zaplatením peňažnej náhrady.

§ 835
Peňažná náhrada

(1) Ak nie je vrátenie predmetu obohatenia alebo prevedenie práv k predmetu obohatenia na ukráteného dobre možné, má ukrátený právo na zaplatenie peňažnej náhrady vo výške obvyklej ceny predmetu obohatenia. Ustanovenie § 837 ods. 1 tým nie je dotknuté.

(2) Ak obohatený nebol dobromyseľný, môže ukrátený namiesto peňažnej náhrady vo výške obvyklej ceny predmetu obohatenia v čase vzniku obohatenia požadovať peňažnú náhradu vo výške obvyklej ceny predmetu obohatenia v čase splatnosti povinnosti obohatenie vydať.

(3) Ak je vrátenie predmetu obohatenia alebo prevedenie práv k predmetu obohatenia na ukráteného možné iba sčasti, alebo je predmet obohatenia v porovnaní s okamihom vzniku obohatenia v horšej kvalite nad mieru primeraného opotrebenia, zaplatí obohatený aj pomernú časť peňažnej náhrady, zodpovedajúcu zhoršeniu alebo chýbajúcej časti.

§ 836
Odpadnutie obohatenia

(1) Dobromyseľný obohatený je povinný vydať bezdôvodné obohatenie najviac v rozsahu, v akom trvá v čase straty jeho dobromyseľnosti. Nedobromyseľný obohatený je povinný vydať bezdôvodné obohatenie v rozsahu, ktorý trval v čase vzniku obohatenia.

(2) Ak predmet bezdôvodného obohatenia zanikol alebo sa zhoršil z dôvodu, ktorý ide na ťarchu ukráteného, je obohatený povinný zaplatiť peňažnú náhradu najviac v rozsahu, v akom obohatenie trvá v čase splatnosti jeho povinnosti obohatenie vydať.

§ 837
Scudzenie predmetu obohatenia

(1) Ak dobromyseľný obohatený odplatne scudzil predmet obohatenia, má právo voľby medzi zaplatením peňažnej náhrady alebo vydaním odplaty, za ktorú predmet obohatenia scudzil. Ak obohatený nebol dobromyseľný, má právo voľby ukrátený.

(2) Ak dobromyseľný obohatený bezodplatne scudzil predmet obohatenia nedobromyseľnej tretej osobe, má ukrátený právo na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tejto tretej osobe.

§ 838
Náhrada nákladov

Obohatený má právo na náhradu nevyhnutných nákladov, ktoré vynaložil na predmet obohatenia, a môže od neho oddeliť všetko, čím ho na svoje náklady zhodnotil, ak je to možné bez zhoršenia podstaty predmetu obohatenia.

§ 839
Náhrada za neoprávnený zisk

(1) Ak nedobromyseľný obohatený nadobudne zisk tým, že užíva predmet bezdôvodného obohatenia, musí zisk vydať ukrátenému.

(2) Ak zisk podľa odseku 1 nemožno určiť, určí ho súd s prihliadnutím na bežné okolnosti.

(3) Zisk podľa odseku 1 sa znižuje o skutočne vynaložené a primerané náklady spojené s jeho dosiahnutím.

DRUHÝ ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O BEZDÔVODNOM OBOHATENÍ, KTORÉ VZNIKLO PLNENÍM

§ 840
Základné ustanovenia

(1) Plnením sa príjemca plnenia (obohatený) bezdôvodne obohatí najmä
   a) tým, že získa od poskytovateľa plnenia (ukráteného) majetkový prospech bez právneho dôvodu,
   b) plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, alebo
   c) plnením z právneho dôvodu, ktorý nenastal.

(2) Plnenie z právneho dôvodu, ktorý nenastal, je bezdôvodným obohatením iba vtedy, ak obohatený vedel alebo musel vedieť, že bolo plnené zo zamýšľaného právneho dôvodu a bolo rozumné predpokladať, ak právny dôvod nenastane, má sa plnenie vrátiť.

§ 841
Povinnosť vrátiť plnenie a vzájomnosť plnení

(1) Ukrátený má voči obohatenému právo na vrátenie toho, čo plnil.

(2) Ak plnili vzájomne obe strany, sú povinné vydať si navzájom bezdôvodné obohatenie súčasne; právo odoprieť plnenie vzájomného dlhu (§ 606) tým nie je dotknuté.

§ 842
Peňažná náhrada

(1) Ak nie je vrátenie predmetu plnenia dobre možné, má ukrátený právo na zaplatenie peňažnej náhrady v rozsahu dohodnutej odplaty.

(2) Pri vadnom plnení sa peňažná náhrada podľa odseku 1 primerane zníži.

(3) Ak bola dohoda o odplate ovplyvnená dôvodom neplatnosti alebo dôvodom zrušiteľnosti právneho úkonu, určí sa peňažná náhrada podľa § 835.

§ 843
Plody, úžitky a náhrada za užívanie

(1) Spolu s predmetom plnenia alebo peňažnou náhradou je obohatený povinný vydať všetky plody a úžitky predmetu obohatenia. Ak to nie je dobre možné, je za ne povinný zaplatiť peňažnú náhradu podľa § 835; to platí aj pre plody a úžitky, ktoré mohli byť z predmetu obohatenia získané pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Za úžitok peňažného plnenia sa považuje úrok podľa § 609.

(3) Obohatený je povinný zaplatiť ukrátenému náhradu za užívanie predmetu obohatenia, a to do výšky zodpovedajúcej jeho subjektívnemu prospechu.

§ 844
Náhrada nákladov spojených s vrátením plnenia

Ak je dôvod vyporiadania bezdôvodného obohatenia pričítateľný jednej zo strán, nahradí táto strana druhej strane primerané náklady spojené s vrátením plnenia a so splnením povinností podľa § 842 a 843.

§ 845
Vylúčenie bezdôvodného obohatenia

(1) Obohatený nie je povinný vydať bezdôvodné obohatenie, ak
a) bol dlh splnený predčasne,
b) bolo plnené v rámci spoločenskej úsluhy,
c) bol splnený dlh, z ktorého vyplýva premlčaný nárok,
d) bol splnený dlh, ktorý nemožno dôvodne uplatniť na súde,
e) bolo plnené z právneho úkonu neplatného iba pre nedostatok formy, ibaže by sa to priečilo účelu normy postihujúcej právny úkon neplatnosťou,
f) ukrátený plnil s vedomím, že k tomu nie je povinný, ibaže by išlo o plnenie z právneho dôvodu, ktorý nenastal, alebo ukrátený dôvodne očakával protiplnenie,
g) ukrátený plnil s vedomím, že plní za účelom zjavne nemožným,
h) ukrátený plnil so zámerom, aby obohatený alebo tretia osoba niečo protiprávne vykonali, alebo
i) bolo plnené na základe neplatného alebo zrušeného právneho úkonu a vydanie bezdôvodného obohatenia by sa priečilo účelu pravidla o neplatnosti alebo o zrušiteľnosti právneho úkonu.

(2) Ak ukrátený plnil z dôvodu, že bol k tomu privedený ľsťou, zneužitím závislosti alebo tiesne, donútený bezprávnou vyhrážkou, alebo ak plnila osoba nespôsobilá na tento právny úkon, odsek 1 sa nepoužije. To platí aj vtedy, ak by bolo vylúčenie bezdôvodného obohatenia v rozpore s dobrými mravmi.

§ 846
Vylúčenie odpadnutia obohatenia

(1) Ak bolo plnené z odplatnej zmluvy, ktorá je neplatná alebo bola zrušená, alebo ak strana plnila v omyle o existencii vzájomného záväzku, nemôže obohatený namietať odpadnutie obohatenia § 836.

(2) Odsek 1 sa nepoužije, ak ukrátený plnil z dôvodu, že bol k tomu privedený ľsťou, zneužitím závislosti alebo tiesne, donútený bezprávnou vyhrážkou, ak plnila osoba nespôsobilá na tento právny úkon, alebo ak je dôvod zániku alebo zhoršenia plnenia pričítateľný ukrátenému.

§ 847
Plnenie na úkor tretej osoby

Ak došlo k bezdôvodnému obohateniu plnením na úkor tretej osoby, má táto osoba právo na vydanie bezdôvodného obohatenia aj voči príjemcovi plnenia, ak nebol dobromyseľný.

§ 848
Obohatenie tretej osoby plnením

Ak viedlo plnenie k obohateniu tretej osoby, je táto osoba povinná vydať bezdôvodné obohatenie ukrátenému iba vtedy, ak bol k plneniu privedený ľsťou, zneužitím závislosti alebo tiesne, donútený bezprávnou vyhrážkou, alebo ak plnila osoba nespôsobilá na tento právny úkon.

§ 849
Voľba medzi viacerými plneniami

Ak mal ukrátený plniť jedno z viacerých voliteľných plnení a poskytol ich omylom viac, záleží na jeho vôli, čo bude žiadať späť. Ak však mal právo voľby obohatený, musí ho ukrátený vyzvať, aby uskutočnil voľbu. Ak ju obohatený neuskutoční bez zbytočného odkladu, má právo voľby ukrátený.

TRETÍ ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O BEZDÔVODNOM OBOHATENÍ, KTORÉ VZNIKLO INAK NEŽ PLNENÍM

§ 850
Základné ustanovenie

Bezdôvodné obohatenie vzniká inak než plnením najmä
a) obohatením zo zásahu do právnej sféry iného,
b) vynaložením nákladov v prospech iného, alebo
c) ak sa plnilo za iného to, čo mal podľa práva plniť sám.

§ 851
Zachovanie námietok pri plnení za iného

Pri plnení za iného má obohatený voči ukrátenému zachované všetky námietky, ktoré by mohol uplatniť voči veriteľovi v čase plnenia ukráteným.

§ 852
Vylúčenie bezdôvodného obohatenia

Obohatený nie je povinný vydať bezdôvodné obohatenie, ak ukrátený konal výlučne vo svojom vlastnom záujme alebo na vlastné nebezpečenstvo.

§ 853
Vnútené obohatenie

(1) Obohatený nie je povinný zaplatiť peňažnú náhradu podľa § 835, ak obohatenie neviedlo k jeho subjektívnemu prospechu a
   a) vzniklo bez pričinenia obohateného, alebo
   b) obohatený súhlasil alebo podnietil vznik obohatenia a bol pritom dobromyseľný, že obohatenie nevznikne.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak by viedlo k rozporu s dobrými mravmi.

§ 854
Plody, úžitky a náhrada za užívanie

(1) Nedobromyseľný obohatený je povinný vydať aj všetky plody a úžitky predmetu obohatenia. Ak to nie je dobre možné, je za ne povinný zaplatiť peňažnú náhradu podľa § 835; to platí aj pre plody a úžitky, ktoré mohli byť z predmetu obohatenia získané pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Za úžitok peňažného plnenia sa považuje úrok podľa § 609.

(3) Nedobromyseľný obohatený je povinný zaplatiť ukrátenému peňažnú náhradu za užívanie predmetu obohatenia.

§ 855
Náhrada za zásah do osobnostného práva alebo do práva duševného vlastníctva

(1) Ak získal nedobromyseľný obohatený bezdôvodné obohatenie zásahom do osobnostného práva alebo do práva duševného vlastníctva, môže ukrátený za neoprávnené nakladanie s týmito právami, namiesto peňažnej náhrady podľa § 835, požadovať náhradu vo výške podľa § 830 ods. 2.

(2) V prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd náhradu podľa odseku 1 primerane zvýšiť.

Tretí diel
Záväzky z konania bez príkazu

§ 856
Povinnosti konajúceho

(1) Kto na to nie je oprávnený, nesmie konať v záležitosti iného; inak zodpovedá za vyvolané následky.

(2) Ak niekto bez oprávnenia obstará záležitosť inej osoby, je povinný konať s náležitou starostlivosťou, v súlade s jej záujmami a podľa jej skutočnej alebo predpokladanej vôle.

(3) O obstaraní záležitosti inej osoby je konajúci povinný túto osobu informovať vopred, inak bez zbytočného odkladu.

(4) Ak osoba, o záležitosť ktorej ide, udelí s jej obstaraním konajúcemu súhlas alebo ak obstaranie dodatočne schváli, vzťah medzi nimi sa spravuje ustanoveniami o príkaznej zmluve.

(5) Konajúci je povinný pokračovať a dokončiť obstaranie záležitosti inej osoby do tej miery, aby jej nehrozila škoda. To neplatí, ak táto osoba konajúcemu oznámi, že s pokračovaním nesúhlasí. Po obstaraní záležitosti je konajúci povinný podať osobe, o záležitosť ktorej išlo, vyúčtovanie a previesť na ňu všetko, čo pri obstaraní získal.

§ 857
Zodpovednosť za škodu

(1) Ak išlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, ktoré konajúci nevyvolal, zodpovedá ohrozenej osobe len za škodu, ktorú spôsobil úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti. Ustanovenie § 787 tým nie je dotknuté.

(2) Ak nešlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, zodpovedá konajúci za škodu aj keď ju nezavinil, ibaže by ku škode bolo došlo aj bez jeho účasti.

§ 858
Náhrada účelne vynaložených nákladov

(1) Ak išlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, ktoré konajúci nevyvolal, má voči ohrozenému právo na náhradu vynaložených nákladov a na náhradu škody, aj keď výsledok jeho činnosti bez jeho zavinenia nenastal.

(2) Ak nešlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, má konajúci právo podľa odseku 1 iba do výšky subjektívneho prospechu toho, o koho záležitosť išlo.

(3) Aj keď nemá konajúci právo podľa odseku 1, môže si vziať to, čo na svoje náklady obstaral, ak je to dobre možné a nezhorší sa tým podstata veci, ani sa neprimerane nesťaží jej užívanie.

Štvrtý diel
Hospodárska súťaž

PRVÝ ODDIEL
ÚČASŤ NA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽI

§ 859
Základné ustanovenia

(1) Osoby, ktoré sa zúčastňujú na hospodárskom styku a nachádzajú sa v súťažnom vzťahu s inými, aj keď nie sú podnikateľmi (súťažitelia), majú právo slobodne rozvíjať svoju súťažnú činnosť v záujme dosiahnutia hospodárskeho prospechu a združovať sa na výkon tejto činnosti; sú však pritom povinné dbať na právne záväzné pravidlá hospodárskej súťaže a nesmú účasť na súťaži zneužívať.

(2) Zneužitím účasti na hospodárskej súťaži je nekalé súťažné konanie (nekalá súťaž) a nedovolené obmedzovanie hospodárskej súťaže.

(3) Nedovolené obmedzovanie hospodárskej súťaže upravuje osobitný zákon.

§ 860
Medzinárodná pôsobnosť

(1) Ak z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré boli uverejnené v Zbierke zákonov, nevyplýva inak, nevzťahuje sa ustanovenie tejto hlavy na konanie v rozsahu, v akom má účinky v zahraničí.

(2) Ak ide o ochranu proti nekalej súťaži, majú zahraničné osoby, ktoré v Slovenskej republike podnikajú podľa zákona, rovnaké právne postavenie ako slovenské osoby. Inak sa môžu zahraničné osoby domáhať ochrany podľa medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré boli uverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, a ak ich niet, na základe vzájomnosti.

DRUHÝ ODDIEL
NEKALÁ SÚŤAŽ

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 861
Zákaz nekalej súťaže

Nekalá súťaž sa zakazuje.

§ 862
Nekalá súťaž na úkor spotrebiteľov

(1) Nekalou súťažou je konanie súťažiteľa voči spotrebiteľovi, ktoré je v rozpore s požiadavkou náležitej starostlivosti a je spôsobilé podstatne narušiť jeho ekonomické správanie, najmä
   a) klamanie spotrebiteľa podľa § 864 a
   b) agresívne vplývanie na spotrebiteľa podľa § 867.

(2) Nekalou súťažou sú aj obchodné praktiky uvedené v osobitnom predpise o ochrane spotrebiteľa.

§ 863
Nekalá súťaž na úkor iných osôb

Nekalou súťažou je aj iné nepoctivé konanie súťažiteľa v hospodárskom styku, ktoré je spôsobilé citeľne poškodiť ostatných účastníkov trhu, najmä
a) klamanie iných príjemcov tovarov alebo služieb (zákazníkov) podľa § 865 a 866,
b) agresívna konkurencia podľa § 868,
c) nekalé ťaženie podľa § 869 až 871,
d) skresľovanie podmienok súťaže podľa § 872 a 873.

Druhý pododdiel
Klamanie

§ 864
Klamanie spotrebiteľa

(1) Obchodná praktika je klamlivá ak,
   a) obsahuje nesprávne informácie alebo je inak spôsobilá uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj keď je táto informácia vecne správna,

b) opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil informované rozhodnutie o obchodnej transakcii,
c) skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom podstatné informácie, alebo neoznámi obchodný účel obchodnej praktiky, ak už nie je zrejmý z kontextu;
d) uvádza priemerného spotrebiteľa do omylu o splnení povinností obsiahnutých v kódexe správania, k dodržiavaniu ktorých sa obchodník zaviazal, alebo
e) prezentuje tovar v jednom členskom štáte ako identický s tovarom uvádzaným na trh v iných členských štátoch, hoci majú tieto tovary podstatne odlišné zloženie alebo vlastnosti, ak to nie je odôvodnené legitímnymi a objektívnymi faktormi.

(2) Obchodná praktika podľa odseku 1 písm. b) až e) je klamlivá, ak je spôsobilá zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pričom sa zohľadnia priestorové alebo časové obmedzenia komunikačného prostriedku a opatrenia prijaté súťažiteľom na sprístupnenie informácií spotrebiteľom inými prostriedkami.

(3) Osobitný predpis o ochrane spotrebiteľa určuje, ktoré informácie sa považujú za relevantné na účely odseku 1 písm. b) až d).

§ 865
Klamanie iných zákazníkov

Klamlivé je konanie v hospodárskej súťaži určené iným zákazníkom než spotrebiteľom, ktorým súťažiteľ
a) o sebe alebo o svojich výkonoch uvedie nepravdivé informácie, následkom čoho môže byť ich adresát uvedený do omylu,
b) o inom súťažiteľovi uvedie alebo rozširuje nepravdivé informácie spôsobilé citeľne ho poškodiť,
c) o inom súťažiteľovi uvedie alebo rozširuje pravdivé informácie, ak sú spôsobilé uviesť adresáta do podstatného omylu, alebo
d) skrýva, zahmlieva alebo opomenie uviesť podstatnú informáciu, ktorá je potrebná pre adresáta na informované rozhodnutie o obchodnej transakcii.

§ 866
Klamanie o pôvode

(1) Klamlivé je použitie označenia v hospodárskom styku, ktoré medzi zákazníkmi na určitom území nadobudlo príznačnosť pre činnosť iného súťažiteľa, ak vytvára riziko, že zákazník urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil; to neplatí, ak v čase vymáhania práv došlo k upusteniu od používania označenia alebo k strate jeho príznačnosti.

(2) Označením môže byť akýkoľvek rozlišujúci znak súťažiteľa, najmä jeho logo, obchodné meno, ochranná známka, doménové meno, názov, skratka, zvučka, slogan alebo osobitný tvar jeho produktov.

Tretí pododdiel
Nátlak

§ 867
Agresívne vplývanie na spotrebiteľa

(1) Agresívne vplývanie je obchodná praktika, ktorá spočíva v obťažovaní, nátlaku alebo inom neprimeranom vplývaní na spotrebiteľa, ak je spôsobilá významne zhoršiť slobodu jeho výberu alebo správania a môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

(2) Pri posúdení konania podľa odseku 1 sa zohľadní najmä
a) načasovanie, miesto, povaha alebo dĺžka trvania obchodnej praktiky,
b) použitie hrozby, hanlivého jazyka alebo správania,
c) zneužívanie osobného nešťastia alebo iných vážnych okolnosti, ktoré môžu zhoršiť úsudok spotrebiteľa, ak sú obchodníkovi známe,
d) sťažujúce alebo neprimerané nezmluvné prekážky predávajúceho, ak si spotrebiteľ želá uplatniť práva podľa zmluvy vrátane práva vypovedať zmluvu alebo zmeniť výrobok alebo obchodníka a
e) hrozba podniknúť kroky, ktoré nie sú v súlade so zákonom.

§ 868
Agresívna konkurencia

Agresívna konkurencia je konanie, ktorým súťažiteľ zamedzuje legitímnu činnosť inému súťažiteľovi kladením nepoctivých prekážok jeho podnikaniu, najmä zastrašovaním jeho zákazníkov, ničením jeho reklamy, alebo obstaraním blokačných označení bez iného významu, za účelom vyhnutia sa skutočnej súťaži.

Štvrtý pododdiel
Nekalé ťaženie

§ 869
Nedovolené porovnávanie

Nedovoleným porovnávaním je reklama, ktorá priamo alebo nepriamo identifikuje súťažiteľa alebo jeho tovary alebo služby a z hľadiska porovnávania nespĺňa podmienky porovnávacej reklamy podľa osobitného predpisu.

§ 870
Parazitovanie

(1) Parazitovaním je neoprávnené jednostranné ťaženie z osobitných výsledkov investície iného súťažiteľa na jeho úkor, ktoré ohrozuje návratnosť jeho investície do týchto výsledkov.

(2) Parazitovaním nie je ťaženie z predmetu práva duševného vlastníctva iného v súlade s osobitným zákonom, alebo ktorého časovo obmedzená ochrana podľa osobitného zákona uplynula.

(3) Parazitovaním nie je ani ťaženie z výsledkov, ktoré prestali byť súťažnou výhodou na trhu, najneskôr dva roky od investície; tým nie sú dotknuté osobitné predpisy v oblasti práva duševného vlastníctva, § 864 až 866 a § 871.

§ 871
Porušenie obchodného tajomstva

Nekalou súťažou je aj porušenie obchodného tajomstva podľa § 881 až 887.

Piaty pododdiel
Skresľovanie podmienok súťaže

§ 872
Podplácanie

Podplácaním podľa tohto zákona je konanie, ktorým súťažiteľ osobe, ktorá je členom štatutárneho alebo iného orgánu iného súťažiteľa alebo je v pracovnom alebo obdobnom pomere k inému súťažiteľovi, alebo osobe, ktorá je činná pre orgán verejnej moci, priamo alebo nepriamo ponúkne, sľúbi alebo poskytne akýkoľvek prospech za tým účelom, aby docielil na úkor iných súťažiteľov pre seba alebo iného súťažiteľa prednosť alebo inú neoprávnenú výhodu v súťaži.

§ 873
Nezákonná súťaž

Nezákonnou súťažou je získanie neoprávnenej výhody porušením všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich trhové správanie v záujme účastníkov trhu, najmä osobitných predpisov na úseku

a) oprávnení na výkon podnikania,
b) označovania tovarov alebo služieb,
c) online sprostredkovateľských služieb a dodávateľských reťazcov,
d) ochrany osobných údajov,
e) verejného obstarávania,
f) daňových predpisov a
g) ochrany životného prostredia.

Šiesty pododdiel
Právne prostriedky ochrany proti nekalej súťaži

§ 874
Odstránenie a zdržanie

(1) Kto sa dopustí nekalej súťaže, je povinný odstrániť protiprávny stav a, ak hrozí opakovanie tohto konania, zdržať sa ho; to platí aj keď sa dopustil nekalej súťaže prostredníctvom splnomocnenca, zamestnanca alebo iného pomocníka. Domáhať sa zdržania možno aj, ak nekalosúťažné konanie hrozí, hoci ešte nenastalo.

(2) Nárok podľa odseku 1 vzniká
a) dotknutému súťažiteľovi,
b) dotknutému zákazníkovi,
c) právnickej osobe oprávnenej hájiť záujmy súťažiteľov a

d) právnickej osobe oprávnenej hájiť záujmy spotrebiteľov.

(3) Súd zohľadňuje primeranosť a efektívnosť priznania nárokov podľa odseku 1, oprávnené záujmy strán konania a oprávnené záujmy tretích osôb, vrátane ochrany základných práv a verejného záujmu. Ak by dôsledky priznania nároku podľa odseku 1 boli pre dlžníka alebo tretie osoby v hrubom nepomere k utrpenej škode, môže súd nárok sčasti alebo úplne zamietnuť a namiesto neho priznať zvýšenú náhradu škody.

(4) Ak dlžník nemôže nárok podľa odseku 1 sám uspokojiť, pretože je nevyhnutná súčinnosť tretích osôb, môže súd na návrh uložiť primeranú povinnosť týmto osobám, a to aj formou neodkladného opatrenia. Povinnosť uložená tretej osobe nesmie vytvárať prekážky hospodárskemu styku a musí poskytovať záruky proti zneužívaniu. Trovy konania a náklady splnenia tejto povinnosti znáša žalobca.

§ 875
Informačný nárok

(1) Kto sa zavinene dopustí nekalej súťaže, je povinný poskytnúť všetky potrebné informácie o rozsahu, spôsobe a dôsledkoch tohto konania.

(2) Nárok podľa odseku 1 vzniká
a) dotknutému súťažiteľovi,
b) dotknutému zákazníkovi,
c) právnickej osobe oprávnenej hájiť záujmy súťažiteľov a
d) právnickej osobe oprávnenej hájiť záujmy spotrebiteľov.

(3) Dlžník je povinný na výzvu osoby podľa odseku 2 informácie bez zbytočného odkladu poskytnúť, inak ich nesmie zničiť po dobu 45 dní. Ak dlžník neposkytne informácie, možno sa domáhať zabezpečenia dôkazného prostriedku podľa Civilného sporového poriadku.

(4) Ak sú požadované informácie osobným údajom tretej osoby, primeranosť ich sprístupnenia a podmienky ich použitia posúdi súd.

(5) Ak dlžník nie je známy, možno od tretích osôb žiadať informácie potrebné na jeho identifikáciu. Ustanovenia odsekov 3 a 4 sa použijú primerane. Náklady poskytnutia informácií a trovy konania znáša ten, kto informácie žiada.

§ 876
Nárok na náhradu škody

(1) Kto sa zavinene dopustí nekalej súťaže, zodpovedá dotknutým súťažiteľom a zákazníkom za škodu tým spôsobenú. Spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá ten, kto takejto osobe úmyselne pomáhal.

(2) Škodou sa rozumie aj nekalý zisk toho, kto sa nekalej súťaže dopustil; pri priznaní náhrady nekalého zisku sa § 875 ods. 3 prvá veta použije primerane.

(3) Škodu podľa odseku 1 možno nahradiť v peniazoch, navrátením do pôvodného stavu, postúpením práva voči tretej osobe alebo prevodom zmluvy s treťou osobou, ak s tým tretia osoba súhlasí.

§ 877
Nárok na odčinenie nemajetkovej škody

(1) Kto sa dopustí nekalej súťaže, je povinný odčiniť nemajetkovú škodu najmä ospravedlnením alebo zverejnením rozsudku.

(2) Kto sa zavinene dopustí nekalej súťaže, je povinný nahradiť spôsobenú nemajetkovú škodu aj v peniazoch, ak by odčinenie podľa odseku 1 nebolo postačujúce.

(3) Nároky podľa odsekov 1 a 2 vznikajú dotknutému súťažiteľovi a dotknutému zákazníkovi.

§ 878
Predžalobná výzva

Ak veriteľ z odstraňovacieho alebo zdržovacieho nároku (§ 874) vyzve pred začatím súdneho konania dlžníka na splnenie tohto nároku, má právo na náhradu účelne vynaložených nákladov na výzvu; to neplatí ak ide o konania podľa § 873. Ak sa dlžník písomne zaviaže zdržať sa konania uvedeného vo výzve a prijme návrh primeranej zmluvnej pokuty za každé ďalšie takéto porušenie, má sa za to, že hrozba opakovania podľa § 874 pominula, a to až dokým nedôjde k ďalšiemu porušeniu.

§ 879
Právnická osoba oprávnená hájiť záujmy súťažiteľov

(1) Právnická osoba je oprávnená na uplatnenie nárokov v záujme súťažiteľov, ak
a) má potrebnú odbornosť a organizačné kapacity,
b) ochrana hospodárskej súťaže je účelom jej činnosti a
c) združuje nezanedbateľný počet podnikateľov, ktorí ponúkajú svoje tovary alebo služby na rovnakom alebo súvisiacom trhu.

(2) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vedie dobrovoľný register osôb podľa odseku 1, ktorý zverejňuje na svojom webovom sídle.

§ 880
Právnická osoba oprávnená hájiť záujmy spotrebiteľov

Osoby oprávnené hájiť záujmy spotrebiteľov určuje osobitný predpis.

Piaty diel
Ochrana obchodného tajomstva

§ 881
Základné ustanovenia

(1) Obchodné tajomstvo je akákoľvek technická, obchodná alebo iná informácia, ktorá je tajná a má preto obchodnú hodnotu, pokiaľ je udržanie tajnosti zabezpečené primeranými opatreniami; to neplatí, ak je osobám, ktoré sa dotknutým druhom informácií bežne zaoberajú ako celok alebo pri presnom usporiadaní a spojení ich častí informácia všeobecne známa alebo bežne prístupná.

(2) Majiteľom obchodného tajomstva je osoba, ktorá oprávnene ovláda obchodné tajomstvo, ktoré sa vzťahuje na podnik prevádzkovaný touto osobou pri výkone podnikania.

(3) Rušiteľom obchodného tajomstva je osoba, ktorá porušuje alebo ohrozuje obchodné tajomstvo.

(4) Tovar porušujúci právo k obchodnému tajomstvu je tovar, ktorého návrh, vlastnosti, fungovanie, výrobný proces alebo uvedenie na trh má podstatné výhody z obchodného tajomstva, ktoré bolo porušené.

§ 882
Právo k obchodnému tajomstvu

(1) Ak osobitný zákon neustanovuje inak, má majiteľ obchodného tajomstva prevádzkujúci podnik, na ktorý sa vzťahuje obchodné tajomstvo, výlučné právo s týmto tajomstvom nakladať, najmä udeliť súhlas na jeho využitie a určiť podmienky takého využitia.

(2) Právo k obchodnému tajomstvu trvá, pokiaľ trvajú skutočnosti uvedené v § 881.

§ 883
Porušenie obchodného tajomstva

(1) Porušením obchodného tajomstva je konanie rušiteľa obchodného tajomstva, spočívajúce v neoprávnenom získaní, využití alebo sprístupnení obchodného tajomstva.

(2) Neoprávneným získaním obchodného tajomstva je získanie obchodného tajomstva bez súhlasu jeho majiteľa konaním, ktoré je v rozpore so zásadou poctivého obchodného styku, ktoré spočíva v neoprávnenom prístupe k dokumentom, predmetom, materiálom, látkam alebo elektronickým súborom alebo ich častiam, s ktorými oprávnene nakladá majiteľ obchodného tajomstva a ktoré obsahujú obchodné tajomstvo, alebo z ktorých možno obchodné tajomstvo odvodiť, ako aj ich privlastnenie alebo kopírovanie.

(3) Neoprávneným využitím alebo neoprávneným sprístupnením obchodného tajomstva je využitie alebo sprístupnenie obchodného tajomstva bez súhlasu majiteľa obchodného tajomstva tým, kto
a) získal obchodné tajomstvo neoprávnene,

b) porušuje dohodu o zachovaní dôvernosti alebo inú povinnosť týkajúcu sa nesprístupnenia obchodného tajomstva,
c) porušuje zmluvnú alebo inú povinnosť týkajúcu sa obmedzenia využitia obchodného tajomstva.

(4) Neoprávneným získaním, využitím alebo sprístupnením obchodného tajomstva je aj konanie osoby, ak v čase získania, využitia alebo sprístupnenia obchodného tajomstva vedela alebo musela vedieť, že obchodné tajomstvo bolo získané priamo alebo nepriamo od osoby, ktorá ho neoprávnene využívala alebo neoprávnene sprístupňovala podľa odseku 3.

(5) Neoprávneným využitím obchodného tajomstva je aj výroba, ponúkanie alebo uvádzanie tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu na trh alebo dovoz, vývoz alebo skladovanie tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu na účel jeho uvedenia na trh, ak osoba, ktorá takéto aktivity vykonávala, vedela alebo musela vedieť, že obchodné tajomstvo sa využívalo neoprávnene podľa odseku 3.

(6) Získanie obchodného tajomstva nie je neoprávnené, ak k nemu došlo
a) nezávislým objavom alebo vytvorením,
b) pozorovaním, skúmaním, demontážou alebo testovaním výrobku alebo predmetu, ktorý bol sprístupnený verejnosti alebo ktorý oprávnene vlastní osoba, ktorá informácie získala a na ktorú sa nevzťahuje právna povinnosť obmedziť získanie obchodného tajomstva,
c) výkonom práva zamestnancov alebo zástupcov zamestnancov na informácie podľa slovenského právneho poriadku a práva Európskej únie, alebo
d) iným spôsobom, ktorý je v súlade so zásadou poctivého obchodného styku a súčasne nezasahuje do práv tretích osôb.

(7) Získanie, využitie alebo sprístupnenie obchodného tajomstva nie je neoprávnené, ak k nemu došlo za účelom ochrany verejného záujmu, najmä v súvislosti s odhalením protiprávneho konania alebo inej protiprávnej činnosti.

(8) Získanie, využitie alebo sprístupnenie obchodného tajomstva nie je neoprávnené v rozsahu, v akom získanie, využitie alebo sprístupnenie vyžaduje alebo umožňuje slovenský právny poriadok alebo právo Európskej únie.

§ 884
Ochrana obchodného tajomstva

Pri porušení alebo ohrození obchodného tajomstva má jeho majiteľ rovnaké práva ako pri nekalej súťaži, ak zákon nestanovuje inak.

§ 885
Neodkladné opatrenia

(1) Neodkladným opatrením môže súd na návrh majiteľa obchodného tajomstva nariadiť rušiteľovi obchodného tajomstva jednu alebo viac povinností spočívajúcich v
a) ukončení alebo zákaze využívania alebo sprístupňovania obchodného tajomstva,
b) zákaze výroby, ponúkania, uvádzania na trh alebo využívania tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu,

c) zákaze dovozu, vývozu alebo skladovania tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu na účel jeho výroby, ponúkania, uvádzania na trh alebo využívania,
d) zaistení alebo odovzdaní tovaru, ktorým bolo porušené právo k obchodnému tajomstvu, vrátane dovážaného tovaru, s cieľom zabrániť jeho uvedeniu na trh alebo obehu na trhu.

(2) Ak je to so zreteľom na okolnosti prípadu možné a účelné, môže súd uložiť majiteľovi obchodného tajomstva povinnosť zložiť zábezpeku určenú na zabezpečenie náhrady škody, ktorá by vznikla nariadením neodkladného opatrenia podľa odseku 1. Výšku zábezpeky a lehotu na jej zloženie určí súd. Ak majiteľ obchodného tajomstva v lehote určenej súdom zábezpeku nezloží, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

(3) Namiesto neodkladného opatrenia podľa odseku 1 môže súd na návrh majiteľa obchodného tajomstva nariadiť rušiteľovi obchodného tajomstva povinnosť zložiť do úschovy súdu zábezpeku na náhradu škody vzniknutej porušením obchodného tajomstva. Zložením zábezpeky nevzniká rušiteľovi obchodného tajomstva právo domáhať sa sprístupnenia obchodného tajomstva.

(4) Súd môže majiteľa obchodného tajomstva vyzvať na doplnenie dôkazov potrebných na preukázanie, že
a) obchodné tajomstvo existuje,
b) ten, kto podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, je majiteľom obchodného tajomstva, a
c) obchodné tajomstvo bolo ohrozené alebo porušené.

(5) Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prihliada na
a) hodnotu a iné špecifické vlastnosti obchodného tajomstva,
b) opatrenia prijaté na ochranu obchodného tajomstva,
c) konanie rušiteľa obchodného tajomstva pri jeho získaní, využití alebo sprístupnení a jeho oprávnené záujmy,
d) spôsob a následok porušenia obchodného tajomstva,
e) oprávnené záujmy majiteľa obchodného tajomstva a tretích osôb,
f) verejný záujem a
g) ochranu práv.

(6) Ak tento zákon neustanovuje inak, na neodkladné opatrenie sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku s výnimkou § 781 v časti vety za bodkočiarkou.

§ 886
Nápravné opatrenia

(1) Súd môže na návrh majiteľa obchodného tajomstva v konaní vo veci samej uložiť rušiteľovi obchodného tajomstva jedno alebo viac nápravných opatrení spočívajúcich v
a) ukončení alebo zákaze využívania alebo sprístupňovania obchodného tajomstva,
b) zákaze výroby, ponúkania, uvádzania na trh alebo využívania tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu,

c) zákaze dovozu, vývozu, skladovania tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu na účel jeho výroby, ponúkania, uvádzania na trh alebo využívania,
d) zničení všetkých dokumentov, predmetov, materiálov, látok alebo elektronických súborov alebo ich častí obsahujúcich alebo tvoriacich obchodné tajomstvo alebo ich odovzdaní majiteľovi obchodného tajomstva.

(2) Okrem nápravných opatrení podľa odseku 1 sa môže majiteľ obchodného tajomstva domáhať voči rušiteľovi obchodného tajomstva
a) úpravy tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu tak, aby bola odstránená vlastnosť tohto tovaru porušujúca právo k obchodnému tajomstvu,
b) stiahnutia tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu z trhu, ak týmto opatrením nedôjde k narušeniu ochrany obchodného tajomstva,
c) zničenia tovaru porušujúceho právo k obchodnému tajomstvu.

(3) Ak nie sú dôvody hodné osobitného zreteľa, súd nariadi, aby opatrenia podľa odseku 1 písm. d) a odseku 2 boli vykonané na náklady rušiteľa obchodného tajomstva.

(4) Namiesto nápravných opatrení podľa odsekov 1 a 2 môže súd uložiť rušiteľovi obchodného tajomstva povinnosť poskytnúť majiteľovi obchodného tajomstva peňažnú náhradu, ak
a) v čase využitia alebo sprístupnenia nevedel ani nemusel vedieť, že obchodné tajomstvo získal od osoby, ktorá toto obchodné tajomstvo využila alebo sprístupnila neoprávnene,
b) vykonanie dotknutých opatrení by rušiteľovi obchodného tajomstva spôsobilo neprimeranú škodu a
c) peňažná náhrada sa javí ako dostatočne uspokojivá.

(5) Výška peňažnej náhrady podľa odseku 4 nemôže presiahnuť výšku odmeny alebo poplatkov, ktoré by musel rušiteľ obchodného tajomstva zaplatiť, ak by požiadal o oprávnenie využívať obchodné tajomstvo, a to za obdobie, počas ktorého sa mohlo zakázať využívanie obchodného tajomstva.

(6) Uplatnením nápravných opatrení podľa odsekov 1 až 4 nie je dotknuté právo majiteľa obchodného tajomstva na náhradu škody.

(7) Pri rozhodovaní o uložení nápravného opatrenia súd prihliada na skutočnosti uvedené v § 885 ods. 5.

(8) Nápravné opatrenie podľa odseku 1 písm. a) a b) súd na návrh rušiteľa obchodného tajomstva rozhodnutím zruší, ak obchodné tajomstvo prestalo spĺňať znaky podľa § 881 ods. 1 z dôvodov, ktoré nemožno priamo alebo nepriamo pričítať rušiteľovi obchodného tajomstva, alebo odpadol dôvod, pre ktorý bolo vydané.

§ 887
Zverejňovanie súdnych rozhodnutí

(1) Súd môže na návrh majiteľa obchodného tajomstva uložiť rušiteľovi obchodného tajomstva povinnosť zverejniť rozhodnutie vo veci samej alebo jeho časť na jeho náklady, ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť porušenia obchodného tajomstva.

Súd môže súčasne určiť jednu alebo viaceré prevádzkarne alebo organizačné zložky rušiteľa obchodného tajomstva, v ktorých má byť rozhodnutie zverejnené.

(2) Pri rozhodovaní o zverejnení rozhodnutia súd prihliada na hodnotu obchodného tajomstva, konanie rušiteľa obchodného tajomstva, vplyv porušenia obchodného tajomstva a pravdepodobnosť ďalšieho neoprávneného využitia alebo sprístupnenia obchodného tajomstva.

(3) V rozhodnutí, ktoré má byť zverejnené, sa musia pred zverejnením údaje umožňujúce identifikáciu osoby, ktorá je odlišná od rušiteľa obchodného tajomstva, anonymizovať.

ŠTVRTÁ HLAVA
ZÁVÄZKY ZO ZMLÚV A INÝCH PRÁVNYCH ÚKONOV

Prvý diel
Zmluvy o prevode vlastníctva

PRVÝ ODDIEL
KÚPNA ZMLUVA

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 888
Základné ustanovenia

(1) Kúpnou zmluvou sa predávajúci zaväzuje odovzdať kupujúcemu vec a previesť na kupujúceho vlastnícke právo, a kupujúci sa zaväzuje vec prevziať a zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Ak zo zmluvy, právnych predpisov alebo zaužívaných zvyklostí nevyplýva niečo iné, sú predávajúci a kupujúci povinní plniť súčasne a bez zbytočného odkladu.

§ 889
Primerané použitie ustanovení o kúpnej zmluve

Ustanovenia o kúpnej zmluve sa primerane použijú aj na zmluvy o odplatnom prevode iných právnych predmetov, ak ich povaha pripúšťa prevod na iného. Ustanovenia osobitných predpisov upravujúcich prevod iných právnych predmetov týmto nie sú dotknuté.

§ 890
Kúpa budúcej veci

(1) Zmluva o dodaní veci, ktorá sa ešte len má vyrobiť, sa bude posudzovať ako kúpna zmluva, ibaže strana, ktorej sa má vec dodať, sa zaviazala odovzdať druhej strane podstatnú časť toho, čo je na vyrobenie veci potrebné.

(2) Za kúpnu zmluvu sa nepovažuje zmluva, podľa ktorej prevažná časť plnenia strany, ktorá má vec dodať, spočíva vo výkone činnosti.

§ 891
Dohoda o kúpnej cene

(1) Kúpna cena je určená, ak je dohodnutý aspoň spôsob jej určenia, z ktorého možno určiť výšku kúpnej ceny, ibaže strany prejavili vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu aj bez určenia kúpnej ceny.

(2) Ak strany prejavili vôľu uzavrieť kúpnu zmluvu bez určenia kúpnej ceny a dodatočne sa nedohodli inak, považuje sa kúpna cena sa dohodnutú vo výške, za akú sa obvykle predávala rovnaká alebo porovnateľná vec v mieste a v čase uzavretia zmluvy za obdobných zmluvných podmienok.

(3) Ak je kúpna cena určená podľa hmotnosti veci, rozhodujúca je čistá hmotnosť veci.

§ 892
Kúpa budúcich úžitkov

Tomu, kto kúpi budúce úžitky veci vcelku alebo s nádejou na neisté budúce úžitky, patria všetky skutočne získané úžitky. Znáša však nebezpečenstvo zmarených očakávaní.

Povinnosti predávajúceho

§ 893
Odovzdanie veci a prevod vlastníckeho práva

(1) Predávajúci je povinný odovzdať kupujúcemu vec spolu s dokladmi, ktoré sa k veci vzťahujú.

(2) Ak je vec evidovaná vo verejnom registri, predávajúci je povinný zabezpečiť registráciu prevodu vlastníckeho práva alebo poskytnúť kupujúcemu súčinnosť potrebnú pre zabezpečenie registrácie prevodu vlastníckeho práva.

§ 894
Úschova veci po prevode vlastníckeho prva pred odovzdaním

Ak kupujúci nadobudne vlastnícke právo k veci skôr ako mu bude vec odovzdaná, má predávajúci až do odovzdania veci práva a povinnosti uschovávateľa.

§ 895
Doba odovzdania

(1) Predávajúci je povinný odovzdať vec kupujúcemu v dohodnutý deň, inak kedykoľvek počas doby, ktorá je určená na odovzdanie veci, ibaže zo zmluvy alebo z účelu zmluvy, ktorý bol predávajúcemu známy, vyplýva, že dobu odovzdania určí kupujúci.

(2) Ak doba na odovzdanie veci nie je určená a zo zmluvy nevyplýva ani spôsob jej dodatočného určenia, je predávajúci povinný plniť v primeranej dobe s prihliadnutím na povahu veci a miesto plnenia.

(3) Ak je predávajúci pripravený vec odovzdať skôr, je povinný o tom upovedomiť kupujúceho. Kupujúci je oprávnený odmietnuť prevzatie veci; ak tak neurobí bez zbytočného odkladu, je povinný vec prevziať.

§ 896
Miesto odovzdania

(1) Predávajúci povinnosť odovzdať vec kupujúcemu splní tak, že kupujúcemu umožní nakladať s vecou na dohodnutom mieste a vopred mu to oznámi.

(2) Ak strany pri uzavretí zmluvy mali vedomosť o mieste, na ktorom sa vec nachádza alebo na ktorom má byť vec vyrobená, odovzdanie veci nastane, ak sa kupujúcemu umožní nakladať s vecou na tomto mieste.

(3) Inak predávajúci povinnosť odovzdať vec splní, ak kupujúcemu umožní nakladať s vecou v mieste, kde má predávajúci svoje bydlisko, sídlo, miesto podnikania alebo organizačnú zložku, ak ich kupujúci poznal, alebo ich mohol poznať.

§ 897
Odovzdanie veci odoslaním

Ak má predávajúci vec odoslať, za odovzdanie veci kupujúcemu sa považuje jej odovzdanie na prepravu prvému dopravcovi, ak predávajúci umožnil kupujúcemu uplatniť práva z prepravnej zmluvy voči dopravcovi. O odoslaní veci je predávajúci povinný upovedomiť kupujúceho bez zbytočného odkladu.

§ 898
Označenie odosielanej veci

Predávajúci je povinný vec zreteľne označiť ako zásielku pre kupujúceho. Ak vec nie je takto označená, účinky odovzdania nastanú, iba ak predávajúci bez zbytočného odkladu oznámi kupujúcemu, že vec odoslal a odoslanú vec v oznámení bližšie určí; účinky odovzdania inak nastanú až prevzatím veci kupujúcim.

§ 899
Náklady odovzdania

Náklady spojené s odovzdaním veci znáša predávajúci a náklady spojené s prevzatím veci znáša kupujúci.

§ 900
Odovzdanie dokladov

(1) Doklady nevyhnutné na prevzatie veci alebo voľné nakladanie s ňou, alebo na splnenie iných povinností súvisiacich s prevzatím, užívaním alebo nakladaním s vecou, je predávajúci povinný odovzdať kupujúcemu v mieste platenia kúpnej ceny, inak v mieste, kde má kupujúci svoje bydlisko, sídlo, miesto podnikania alebo organizačnú zložku.

(2) Doklady podľa odseku 1 odovzdá predávajúci kupujúcemu včas tak, aby kupujúci mohol vec prevziať v čase jej dôjdenia do miesta odovzdania, voľne s vecou nakladať alebo splniť iné povinnosti potrebné na jej prevzatie, užívanie alebo nakladanie s vecou.

(3) Iné doklady sa odovzdajú v mieste odovzdania veci.

Množstvo, akosť, vyhotovenie a obal veci

§ 901
Základné ustanovenie

Predávajúci je povinný odovzdať vec v dohodnutom množstve, akosti a vyhotovení.

§ 902
Množstvo veci

(1) Ak bolo množstvo veci dohodnuté len približne, presné množstvo veci určí predávajúci. Odchýlka medzi množstvom približne určeným a skutočne odovzdaným nesmie presiahnuť 5 %.

(2) Kupujúci je povinný zaplatiť len za skutočne odovzdané množstvo veci.

§ 903
Odovzdanie väčšieho množstva

Ak predávajúci odovzdá väčšie množstvo veci, môže kupujúci prebytočné plnenie odmietnuť. Ak kupujúci príjme väčšie množstvo veci, je povinný zaplatiť zvýšenú kúpnu cenu, odvodenú z ceny za dohodnuté množstvo veci.

§ 904
Odovzdanie menšieho množstva

(1) Ak predávajúci odovzdá menšie množstvo veci alebo odovzdá len časť veci a kupujúci s tým súhlasí, na chýbajúce veci sa nepoužijú ustanovenia o vadách veci.

(2) Ak predávajúci odovzdá vec predčasne, môže do uplynutia doby na odovzdanie veci doplniť chýbajúcu časť veci alebo chýbajúce množstvo alebo dodať náhradnú vec; uvedené sa primerane vzťahuje aj na doklady. Výkon tohto práva nesmie spôsobiť kupujúcemu neprimerané ťažkosti alebo náklady.

(3) Právo kupujúceho na náhradu škody nie je ustanoveniami odsekov 1 a 2 dotknuté.

§ 905
Akosť veci

Ak akosť veci a vyhotovenie veci neboli dohodnuté, predávajúci je povinný odovzdať vec v akosti a vyhotovení, aby vec mohla plniť účel uvedený v zmluve, inak účel, na ktorý sa vec obvykle používa.

§ 906
Vec vyhotovená podľa vzorky alebo predlohy

Ak sa má vec vyhotoviť a odovzdať podľa vzorky alebo predlohy, musí vec svojou akosťou a vyhotovením zodpovedať vzorke alebo predlohe. Ak sa dohodnutá akosť alebo vyhotovenie odlišuje od vzorky alebo predlohy, prednosť má dohodnutá akosť a vyhotovenie; ak odlíšenie nie je vo vzájomnom rozpore, vec musí mať dohodnutú akosť a vyhotovenie, ako aj akosť a vyhotovenie podľa vzorky alebo predlohy.

§ 907
Dodatočné určenie vlastností veci

(1) Ak má vlastnosti veci dodatočne určiť kupujúci, a neurobí tak v dohodnutej dobe, alebo ak doba na dodatočné určenie nie je dohodnutá, tak v primeranej dobe po výzve predávajúceho na určenie vlastností veci, môže ich určiť predávajúci s prihliadnutím na potreby kupujúceho, pokiaľ sú mu známe.

(2) Ak určenie vlastností veci vykonal predávajúci, oznámi ich kupujúcemu a určí dobu, v ktorej kupujúci môže oznámiť predávajúcemu odchylné určenie. Ak kupujúci neurčí vlastnosti veci ani v tejto dobe, záväzným bude určenie vykonané predávajúcim.

§ 908
Balenie veci

Vec musí byť zabalená spôsobom potrebným na jej ochranu a uchovanie s ohľadom na jej množstvo, akosť a vyhotovenie, inak spôsobom dohodnutým alebo obvyklým.

Prechod nebezpečenstva škody na veci

§ 909
Pri prevzatí veci od predávajúceho

(1) Nebezpečenstvo škody na veci prechádza na kupujúceho prevzatím veci. To isté platí, ak kupujúci vec neprevezme, hoci mu predávajúci umožnil s vecou nakladať.

(2) Nebezpečenstvo škody na veci určenej podľa druhu neprechádza na kupujúceho skôr, ako sa vec dostatočne označí alebo oddelí od iných vecí toho istého druhu.

§ 910
Pri prevzatí veci od inej osoby

(1) Ak má kupujúci vec prevziať od inej osoby, prechádza na neho nebezpečenstvo škody na veci v čase určenom na odovzdanie veci, ak sa v tomto čase umožnilo kupujúcemu s vecou nakladať a kupujúci bol o tejto možnosti vopred upovedomený.

(2) Ak sa kupujúcemu umožní s vecou nakladať neskôr, prechádza na neho nebezpečenstvo škody na veci až vytvorením možnosti vec prevziať, ak bol o tejto možnosti vopred upovedomený.

§ 911
Pri odovzdaní veci na prepravu

(1) Ak je predávajúci povinný odovzdať vec dopravcovi na prepravu v určitom mieste, prechádza na kupujúceho nebezpečenstvo škody na veci jej odovzdaním dopravcovi v tomto mieste, a ak také miesto nebolo dohodnuté, odovzdaním prvému dopravcovi na prepravu do miesta určenia. Ak predávajúci nakladá s dokladmi, ktoré sa vzťahujú k veci, nemá to vplyv na prechod nebezpečenstva škody na veci.

(2) Ak vec je v čase uzavretia zmluvy už v preprave, prechádza nebezpečenstvo škody na veci jej odovzdaním prvému dopravcovi. Ak však predávajúci pri uzavretí zmluvy vedel alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti mal vedieť, že už vznikla škoda na veci, znáša túto škodu predávajúci.

§ 912
Vzťah ku kúpnej cene

(1) Škoda, ktorá vznikne na veci po prechode nebezpečenstva škody na veci na kupujúceho, nespôsobuje zánik povinnosti kupujúceho zaplatiť kúpnu cenu, ibaže by škodu spôsobil predávajúci.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak kupujúci uplatnil právo na výmenu veci alebo ak od zmluvy odstúpil.

Vada veci

§ 913
Základné ustanovenia

(1) Vec má vadu, ak nie je v množstve, akosti alebo vyhotovení podľa § 901 až 907.

(2) Vec má vadu, aj keď je zaťažená právom tretej osoby (právna vada), ibaže kupujúci v čase uzavretia zmluvy o práve tretej osoby vedel a prejavil s ním súhlas.

(3) Za vadu sa považuje aj plnenie inej veci, alebo nedostatky dokladov, ktoré sa k veci vzťahujú.

§ 914
Vedomosť kupujúceho o vade veci

Ak kupujúci o vade veci v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých sa zmluva uzavrela, vec sa považuje za vec bez vady; to neplatí, ak ho predávajúci výslovne ubezpečil, že vec nemá vadu, alebo ak predávajúci vadu ľstivo zastrel.

§ 915
Výroba z vecí poskytnutých kupujúcim

(1) Ak sa pri výrobe veci použili veci poskytnuté kupujúcim, predávajúci nezodpovedá za vadu spôsobenú použitím týchto vecí iba ak preukáže, že nevhodnosť vecí nemohol

odhaliť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti, alebo že na ich nevhodnosť kupujúceho upozornil, avšak ten na ich použití trval.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije primerane aj keď vada veci nastane v dôsledku pokynov kupujúceho alebo v dôsledku podkladov, návrhov alebo vzoriek poskytnutých kupujúcim.

§ 916
Zodpovednosť za vadu a prechod nebezpečenstva

(1) Predávajúci zodpovedá za vadu veci, ak má vec vady v čase prechodu nebezpečenstva škody na veci na kupujúceho, aj keď sa vada prejaví až neskôr.

(2) Za vadu veci, ktorá vznikla po prechode nebezpečenstva škody na veci na kupujúceho, predávajúci zodpovedá iba ak bola spôsobená porušením povinnosti predávajúceho alebo osôb, pomocou ktorých plnil svoj záväzok.

(3) Povinnosti predávajúceho zo záruky za akosť týmto nie sú dotknuté.

§ 917
Prehliadka veci

(1) Kupujúci je povinný vec prezrieť v čase prechodu nebezpečenstva škody na veci a presvedčiť sa najmä o jej množstve, akosti a vyhotovení.

(2) Ak má byť vec odoslaná predávajúcim, môže kupujúci odložiť prezretie veci až do doby dôjdenia veci do miesta určenia. Ak je však vec počas prepravy presmerovaná do iného miesta určenia, alebo ak ju kupujúci odosiela ďalej bez toho, aby mal možnosť vec si prezrieť a ak predávajúci v čase uzavretia zmluvy vedel alebo musel vedieť o možnosti zmeny miesta určenia alebo o jej ďalšom odosielaní, môže kupujúci odložiť prezretie veci až do doby, keď je vec dopravená do nového miesta určenia.

(3) Ak kupujúci vec neprezrie ani nezariadi, aby sa prezrela v čase prechodu nebezpečenstva škody na veci, môže uplatniť prostriedky nápravy pre nesplnenie ohľadne vád zistiteľných pri tejto prehliadke iba ak preukáže, že vec mala tieto vady už v čase prechodu nebezpečenstva škody na veci.

§ 918
Prostriedky nápravy

Na zodpovednosť za vadu veci sa použijú ustanovenia tohto zákona o nesplnení a prostriedkoch nápravy.

Záruka za akosť

§ 919
Základné ustanovenia

(1) Zárukou za akosť sa predávajúci zaväzuje, že vec bude po určitú dobu spôsobilá na použitie na dohodnutý, inak na obvyklý účel, alebo že si zachová dohodnuté, inak obvyklé vlastnosti. Záruku možno poskytnúť aj na časť veci.

(2) Poskytnutie záruky môže vyplývať zo zmluvy alebo z vyhlásenia predávajúceho uvedeného v záručnom liste alebo v reklame. Za poskytnutie záruky sa považuje aj vyznačenie doby trvanlivosti alebo použiteľnosti na obale veci.

(3) Ak je dĺžka záručnej doby uvedená v zmluve a vo vyhlásení predávajúceho rozdielna, platí záručná doba, ktorá je dlhšia. Ak je rozdiel medzi dohodnutou zárukou a zárukou uvedenou na obale veci ako doba jej použiteľnosti, má prednosť dohodnutá záruka.

§ 920
Záručná doba

(4) Záručná doba plynie odo dňa odovzdania veci kupujúcemu. Ak sa má vec podľa zmluvy odoslať, plynie odo dňa jej dôjdenia do miesta určenia.

(5) Ak má vec uviesť do prevádzky iná osoba ako predávajúci, záručná doba plynie odo dňa uvedenia veci do prevádzky, ak kupujúci objednal uvedenie veci do prevádzky bez zbytočného odkladu po jej prevzatí a na uvedenie veci do prevádzky poskytol potrebnú súčinnosť.

(6) Záručná doba neplynie v dobe, kedy kupujúci nemôže užívať vec pre vadu veci, za ktorú zodpovedá predávajúci.

§ 921
Vylúčenie záruky

Kupujúci nemá práva zo záruky za akosť, ak vadu spôsobila vonkajšia okolnosť, ibaže ju vyvolal predávajúci alebo osoby, s pomocou ktorých predávajúci plnil svoj záväzok.

§ 922
Primerané použitie ustanovení o prostriedkoch nápravy pri zodpovednosti za vadu veci

Na práva zo záruky za akosť sa primerane použijú ustanovenia o prostriedkoch nápravy pri zodpovednosti za vadu veci.

Povinnosti kupujúceho

§ 923
Zaplatenie kúpnej ceny a prevzatie veci a dokladov

Kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu, prevziať vec a všetky doklady, ktoré sa k veci vzťahujú.

§ 924
Výluka z povinnosti zaplatiť kúpnu cenu a právo odmietnuť prevzatie veci

(1) Kupujúci nie je povinný zaplatiť kúpnu cenu, pokiaľ nemá možnosť si vec prezrieť, ibaže bol dohodnutý spôsob odovzdania veci, ktorý prehliadku veci vylučuje.

(2) Kupujúci má právo odmietnuť prevzatie veci, iba ak to bolo dohodnuté alebo to vyplýva z právneho predpisu.

§ 925
Zabezpečenie zaplatenia kúpnej ceny

(1) Ak bolo dohodnuté, že záväzok zaplatiť kúpnu cenu bude zabezpečený, je kupujúci povinný v dohodnutej dobe, inak včas pred dobou dohodnutou na odovzdanie veci, odovzdať predávajúcemu doklad o tom, že zaplatenie kúpnej ceny bolo zabezpečené v súlade s dohodou, inak je predávajúci oprávnený odovzdanie veci odoprieť až do doby odovzdania dokladu, preukazujúceho vznik zabezpečenia záväzku zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Ak kupujúci nesplní záväzok zabezpečiť záväzok zaplatiť kúpnu cenu ani v primeranej dodatočnej dobe určenej predávajúcim, môže predávajúci od zmluvy odstúpiť.

§ 926
Úschova veci

(1) Ak je kupujúci v omeškaní so zaplatením kúpnej ceny alebo s prevzatím veci, a predávajúci má vec u seba alebo s ňou môže nakladať, je predávajúci povinný urobiť nevyhnutné opatrenia na uchovanie veci pre kupujúceho. Túto povinnosť si predávajúci splní aj úschovou veci u tretej osoby; na práva a povinnosti pri úschove veci sa primerane použijú ustanovenia zmluvy o úschove.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije ak má kupujúci vec u seba a vznikla mu povinnosť vrátiť vec predávajúcemu.

Druhý pododdiel
Vedľajšie dohody súvisiace s kúpou veci

Výhrada vlastníctva

§ 927
Základné ustanovenie

Kto predá hnuteľnú vec s výhradou, že vlastnícke právo k veci na kupujúceho prejde až zaplatením kúpnej ceny, má výhradu vlastníctva. Dohoda o výhrade vlastníctva musí byť písomná.

§ 928
Užívanie veci kupujúcim

(1) Do nadobudnutia vlastníckeho práva je kupujúci povinný prevzatú vec užívať iba dohodnutým spôsobom, inak spôsobom, ktorý vyplýva z účelu, na ktorý je vec obvykle určená.

(2) Kupujúci je povinný udržiavať prevzatú vec na vlastné náklady v stave, v akom ju prevzal.

§ 929
Zánik vlastníckeho práva predávajúceho

(1) Ak v dobe určenej na zaplatenie kúpnej ceny predávajúcemu zanikne vlastnícke právo k veci, zaniknú aj práva a povinnosti z výhrady vlastníctva; práva zo zodpovednosti za škodu tým nie sú dotknuté.

(2) Pri spracovaní veci bude pre zánik práv a povinností z výhrady vlastníctva rozhodujúce, či spracovaním vznikla nová vec, alebo sa pôvodná vec len upravila.

Predkupné právo

§ 930
Základné ustanovenia

(1) Kto predá vec s výhradou, že mu ju kupujúci ponúkne, ak sa rozhodne vec predať inému, má predkupné právo (oprávnený z predkupného práva). Dohoda o predkupnom práve musí byť písomná.

(2) Predkupné právo možno dohodnúť aj na iné prípady scudzenia veci ako predajom.

§ 931
Nezávislosť od scudzovacej zmluvy a odplata

(1) Predkupné právo možno dojednať aj nezávisle od scudzovacej zmluvy.

(2) Predkupné právo možno dojednať aj za odplatu, ktorá je odlišná od kúpnej ceny.

§ 932
Spoločné predkupné právo

Ak predkupné právo patrí spoločne viacerým osobám, predkupné právo možno uplatniť len spoločne.

§ 933
Obligačné predkupné právo

(1) Predkupné právo neprechádza na dedičov oprávneného z predkupného práva a ani ho nemožno previesť na inú osobu, a výhrada predkupného práva zaväzuje iba toho, kto sa v dohode o predkupnom práve zaviazal ponúknuť vec na predaj oprávnenému

z vecného práva (povinný z predkupného práva) a neprechádza na jeho právnych nástupcov.

(2) Ak oprávnený ponuku na kúpu veci nevyužije, predkupné právo zanikne.

§ 934
Predkupné právo ako vecné právo

(1) Predkupné právo možno dohodnúť aj ako vecné právo. Predkupné právo ako vecné právo vzniká zápisom do verejného registra.

(2) Predkupné právo ako vecné právo zaväzuje aj právnych nástupcov povinného z predkupného práva, voči ktorým ostáva oprávnenému z predkupného práva predkupné právo zachované aj po tom, čo nevyužil ponuku na kúpu veci.

§ 935
Ponuka na kúpu veci

(1) Ponuka na kúpu veci sa vykoná oznámením všetkých podmienok, ktoré je pripravená splniť iná osoba, a ak inej osoby niet, tak všetkých podmienok, za ktorých je kupujúci pripravený vec predať. Ponuka na kúpu nehnuteľnej veci musí byť písomná.

(2) Ak má iná osoba nadobudnúť vec bezodplatne, má oprávnený z predkupného práva právo kúpiť vec prednostne za cenu určenú v dohode o predkupnom práve, inak za cenu obvyklú.

§ 936
Prijatie ponuky na kúpu veci

Ak dohoda o predkupnom práve alebo písomná ponuka neurčujú inak, za prijatie ponuky na kúpu veci sa považuje zaplatenie celej kúpnej ceny do ôsmich dní, ak ide o hnuteľné veci, a do dvoch mesiacov, ak ide o nehnuteľnosť; ak tak oprávnený z predkupného práva neurobí, platí, že ponuku neprijal, a to aj vtedy, ak povinnému z predkupného práva oznámil, že predkupné právo využije.

§ 937
Následky porušenia predkupného práva

(1) Pri porušení predkupného práva, o ktorom nadobúdateľ veci vedel alebo o ňom musel vedieť, platí, že zmluva, na základe ktorej nadobúdateľ vec nadobudol, bola uzavretá s rozväzovacou podmienkou viazanou na písomné oznámenie o uplatnení predkupného práva oprávneným z predkupného práva.

(2) Ak sa na porušenie predkupného práva nevzťahuje odsek 1, môže sa oprávnený z predkupného práva ako vecného práva domáhať voči nadobúdateľovi veci, aby mu vec predal za rovnakých podmienok, za akých ju nadobudol on sám. Ak tak oprávnený z predkupného práva neurobí a predkupné právo bolo dohodnuté ako vecné právo, ostáva mu predkupné právo zachované.

(3) Právo na náhradu škody nie je ustanoveniami predchádzajúcich odsekov dotknuté.

Právo spätnej kúpy

§ 938
Základné ustanovenie

Kto predá vec s výhradou, že kupujúci bude povinný previesť vlastnícke právo k veci späť na predávajúceho, ak ho o to do dohodnutej doby predávajúci požiada, má právo spätnej kúpy. Dohoda o práve spätnej kúpy musí byť písomná.

§ 939
Lehota na uplatnenie

Právo spätnej kúpy sa musí uplatniť písomne najneskôr do jedného roka od nadobudnutia vlastníckeho práva veci kupujúcim.

§ 940
Následky uplatnenia

(1) Ak predávajúci uplatní právo spätnej kúpy, je kupujúci povinný vec vydať v nezhoršenom stave a predávajúci je povinný vrátiť kúpnu cenu; tým sa považujú za vyrovnané aj úžitky spojené s užívaním vzájomne poskytnutých plnení.

(2) Ak sa právo spätnej kúpy týka veci určenej podľa druhu, vzniká uplatnením tohto práva kupujúcemu záväzok vrátiť vec toho istého druhu.

§ 941
Náhrada nákladov a škody

(1) Ak kupujúci vynaložil náklady na zveľadenie veci alebo náklady, ktoré boli nevyhnutné na uchovanie veci, má voči predávajúcemu právo na ich náhradu.

(2) Ak sa stav veci zhoršil z dôvodov, za ktoré zodpovedá kupujúci, je kupujúci povinný nahradiť predávajúcemu škodu, ktorá na veci vznikla.

§ 942
Právo spätnej kúpy ako vecné právo

(1) Výhradu spätnej kúpy možno dohodnúť aj ako vecné právo, ktoré pôsobí aj voči právnym nástupcom kupujúceho. Výhrada spätnej kúpy dohodnutá podľa predchádzajúcej vety sa musí zapísať do verejného registra.

(2) Vec, ku ktorej sa dohodla výhrada spätnej kúpy podľa odseku 1, možno zaťažiť právom tretej osoby len so súhlasom predávajúceho.

§ 943
Nedostatok porušenia práva spätnej kúpy

Zmluva, ktorou sa porušilo právo spätnej kúpy, je neplatná.

Kúpa na skúšku

§ 944
Základné ustanovenia

(1) Kúpou na skúšku je uzavretie kúpnej zmluvy s výhradou, že kupujúci do uplynutia skúšobnej doby predávajúcemu oznámi, či vec schvaľuje alebo vec odmieta.

(2) Skúšobná doba je tri mesiace od uzavretia zmluvy.

§ 945
Domnienka odkladacej a rozväzovacej podmienky

(1) Ak kupujúci vec neprevzal, má výhrada povahu odkladacej podmienky; ak kupujúci v skúšobnej dobe neoznámi, že vec schvaľuje, má sa za to, že vec odmietol.

(2) Ak kupujúci vec prevzal, má výhrada povahu rozväzovacej podmienky; ak kupujúci vec v skúšobnej dobe neodmietne, má sa za to, že vec schválil.

(3) Právo vec odmietnuť zaniká, ak vec nemožno vrátiť v stave, v akom ju kupujúci prevzal.

Cenová doložka

§ 946
Základné ustanovenia

(1) Cenovou doložkou sa strany dohodnú, že výška kúpnej ceny sa dodatočne upraví s prihliadnutím na výrobné náklady veci.

(2) Ak strany neurčia, ktoré zložky výrobných nákladov sú rozhodné, kúpna cena sa upraví v pomere k cenovým zmenám hlavných surovín potrebných na výrobu veci.

§ 947
Rozhodujúci čas pre posudzovanie ceny

(1) Ak dohoda o cenovej doložke neurčuje čas rozhodujúci pre posudzovanie cenových zmien, prihliada sa na ceny v čase uzavretia cenovej doložky a v čase, keď mal predávajúci vec dodať.

(2) Ak sa má vec dodať v priebehu určitej doby, je rozhodujúci čas skutočného včasného plnenia, inak koniec tejto doby.

(3) Ak je predávajúci v omeškaní s dodaním veci a v čase skutočného dodania sú ceny pri rozhodných zložkách výrobných nákladov nižšie ako ceny v čase určenom podľa odseku 1, prihliada sa na tieto nižšie ceny.

§ 948
Preklúzia

Práva a povinnosti strán z cenovej doložky zanikajú, ak oprávnená strana svoje práva neuplatní u druhej strany bez zbytočného odkladu po dodaní veci.

§ 949
Iné vedľajšie dojednania

(1) Zmluvné strany si môžu dohodnúť aj iné vedľajšie dojednania, ktoré majú povahu výhrad a podmienok pripúšťajúcich zmenu alebo zánik kúpnej zmluvy.

(2) Ak sa nedohodlo inak, výhrady a podmienky zanikajú najneskôr uplynutím jedného roka od uzavretia kúpnej zmluvy, ak ich oprávnená strana neuplatnila.

DRUHÝ ODDIEL
SPOTREBITEĽSKÁ KÚPNA ZMLUVA

§ 950

(1) Spotrebiteľskou kúpnou zmluvou je kúpna zmluva uzavretá medzi obchodníkom ako predávajúcim a spotrebiteľom ako kupujúcim, ak je predmetom kúpy akákoľvek hnuteľná vec, vrátane veci s digitálnymi prvkami, vody, plynu alebo elektriny predávaných v obmedzenom objeme alebo v určenom množstve, a to aj vtedy, ak sa má vec ešte len vyrobiť alebo vyhotoviť, okrem iného aj podľa špecifikácií kupujúceho.

(2) Pri pochybnostiach platí, že predmetom spotrebiteľskej kúpnej zmluvy o kúpe veci s digitálnymi prvkami je aj dodanie digitálneho obsahu alebo poskytnutie digitálnej služby.

(3) Ustanovenia § 955 až 978 sa nevzťahujú na kúpu
a) živého zvieraťa,
b) hmotného nosiča, ktorý slúži výlučne ako nosič digitálneho obsahu alebo digitálnej služby,
c) v rámci exekúcie alebo pri obdobnom spôsobe výkonu verejnej moci,
d) použitej veci na verejnej dražbe, ak bol kupujúci vopred oboznámený, že sa na kúpu nevzťahujú § 955 až 978; verejnou dražbou je spôsob predaja, pri ktorom predávajúci prostredníctvom transparentného konkurenčného ponukového konania uskutočneného dražobníkom ponúka tovar alebo službu spotrebiteľom, ktorí sa na dražbe osobne zúčastnia alebo majú možnosť sa na nej osobne zúčastniť, a vydražiteľ je povinný tovar alebo službu kúpiť.

Dodanie predanej veci

§ 951

(1) Predávajúci dodá kupujúcemu predanú vec bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30 dní odo dňa uzavretia zmluvy, ak sa strany nedohodli inak.

(2) Vec je dodaná v okamihu, keď ju prevezme kupujúci alebo ním určená osoba, alebo keď ju predávajúci odovzdá prepravcovi, ktorého poveril kupujúci mimo možností prepravy, ktoré ponúkol kupujúcemu predávajúci.

§ 952

(1) Ak si vec vyžaduje montáž alebo inštaláciu predávajúcim, vec sa považuje za dodanú až dokončením montáže alebo inštalácie.

(2) Vec s digitálnymi prvkami sa považuje za dodanú okamihom, keď je kupujúcemu sprístupnený na stiahnutie a inštaláciu príslušný digitálny obsah alebo digitálna služba, alebo ak ide o nepretržité dodávanie digitálneho obsahu alebo poskytovanie digitálnej služby počas dohodnutej doby, okamihom začatia jeho sprístupňovania kupujúcemu.

§ 953

(1) Ak predávajúci nedodá vec včas, kupujúci môže od zmluvy odstúpiť aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty ak
   a) predávajúci odmietol vec dodať,
   b) včasné dodanie bolo mimoriadne dôležité vzhľadom na všetky okolnosti uzavretia zmluvy, alebo
   c) kupujúci pred uzavretím zmluvy predávajúceho oboznámil, že včasné dodanie je mimoriadne dôležité.

(2) Po odstúpení od zmluvy podľa odseku 1 predávajúci vráti kupujúcemu bez zbytočného odkladu všetko, čo od neho na základe zmluvy dostal.

(3) Na spotrebiteľskú kúpnu zmluvu sa § 687 ods. 2 nevzťahuje.

§ 954
Nadobudnutie vlastníckeho práva a prechod nebezpečenstva

(1) Vlastnícke právo k predanej veci a nebezpečenstvo náhodnej skazy, náhodného zhoršenia a straty veci prechádza na kupujúceho okamihom dodania.

(2) Pri samoobslužnom predaji nadobúda kupujúci vlastnícke právo k veci až zaplatením kúpnej ceny. Do tohto okamihu môže kupujúci vec vrátiť na pôvodné miesto. Zodpovednosť kupujúceho za škodu na veci tým nie je dotknutá.

Akosť a množstvo

§ 955
Požiadavky na predanú vec

(1) Predaná vec musí byť v súlade s dohodnutými požiadavkami a všeobecnými požiadavkami. Pri veci s digitálnymi prvkami musia spĺňať dohodnuté požiadavky a všeobecné požiadavky aj digitálny obsah a digitálna služba bez ohľadu na to, či ich dodáva alebo poskytuje predávajúci alebo iná osoba.

(2) Vec nemusí byť v súlade so všeobecnými požiadavkami, ak predávajúci pri uzavretí zmluvy výslovne oboznámil kupujúceho, že určitá vlastnosť veci nezodpovedá všeobecným požiadavkám, a kupujúci s nesúladom výslovne a osobitne súhlasil.

§ 956
Dohodnuté požiadavky

Predaná vec je v súlade s dohodnutými požiadavkami, ak najmä
a) zodpovedá opisu, druhu, množstvu a kvalite vymedzeným v zmluve,
b) je vhodná na konkrétny účel, s ktorým kupujúci oboznámil predávajúceho najneskôr pri uzavretí zmluvy a s ktorým predávajúci súhlasil,
c) vyznačuje sa v zmluve vymedzenou schopnosťou plniť funkcie s ohľadom na svoj účel (funkčnosť),
d) vyznačuje sa v zmluve vymedzenou schopnosťou fungovať s hardvérom alebo softvérom, s ktorými sa vec rovnakého druhu bežne používa, bez potreby zmeny predanej veci, hardvéru alebo softvéru (kompatibilita), a v zmluve vymedzenou schopnosťou fungovať s hardvérom alebo softvérom odlišnými od tých, s ktorými sa vec rovnakého druhu bežne používa (interoperabilita),
e) vyznačuje sa ďalšími vlastnosťami vymedzenými v zmluve,
f) je dodaná so všetkým príslušenstvom vymedzeným v zmluve,
g) je dodaná s návodom na použitie vrátane návodu na montáž a inštaláciu, ako bolo vymedzené v zmluve a
h) sú dodané aktualizácie vymedzené v zmluve, ak ide o vec s digitálnymi prvkami.

§ 957
Všeobecné požiadavky

(1) Predaná vec je v súlade so všeobecnými požiadavkami, ak
a) je vhodná na všetky účely, na ktoré sa vec rovnakého druhu bežne používa s prihliadnutím najmä na právne predpisy, technické normy alebo na kódexy správania platné pre príslušné odvetvie, ak technické normy neboli vypracované,
b) zodpovedá opisu a kvalite vzorky alebo modelu, ktoré predávajúci sprístupnil kupujúcemu pred uzavretím zmluvy,
c) je dodaná s príslušenstvom, obalom a návodmi vrátane návodu na montáž a inštaláciu, ktoré môže kupujúci dôvodne očakávať, a
d) je dodaná v množstve, kvalite a s vlastnosťami vrátane funkčnosti, kompatibility, bezpečnosti a schopnosti zachovať si pri bežnom používaní svoju funkčnosť a výkonnosť (životnosť), aké sú bežné pre vec rovnakého druhu a aké môže kupujúci dôvodne očakávať vzhľadom na povahu predanej veci a s prihliadnutím na akékoľvek verejné vyhlásenie predávajúceho alebo inej osoby v rovnakom dodávateľskom reťazci vrátane výrobcu, alebo v ich mene, a to najmä pri propagácii veci alebo na jej označení; za výrobcu sa považuje zhotoviteľ veci, dovozca veci na trh Európskej únie z tretej krajiny alebo iná osoba, ktorá sa označuje za výrobcu tým, že na vec umiestni svoje meno, ochrannú známku alebo iné rozlišujúce označenie.

(2) Predávajúci nie je viazaný verejným vyhlásením podľa odseku 1 písm. d), ak z opodstatneného dôvodu nevedel ani nemusel vedieť o verejnom vyhlásení, do času uzavretia zmluvy bolo verejné vyhlásenie opravené rovnakým alebo porovnateľným spôsobom, akým bolo vyhlásené, alebo rozhodnutie kupujúceho uzavrieť zmluvu

nemohlo byť verejným vyhlásením ovplyvnené; dôkazné bremeno o týchto skutočnostiach nesie predávajúci.

§ 958

(1) Predávajúci zabezpečí, aby počas doby podľa odseku 2 alebo odseku 3 bol kupujúci upovedomený o aktualizáciách vrátane bezpečnostných aktualizácií, a aby boli kupujúcemu dodané aktualizácie, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu predanej veci s digitálnymi prvkami s požiadavkami podľa § 955.

(2) Ak sa má podľa zmluvy dodať digitálny obsah alebo poskytnúť digitálna služba jednorazovo, dobou podľa odseku 1 je doba, počas ktorej môže kupujúci dôvodne očakávať, že predaná vec bude spĺňať požiadavky podľa § 962 s prihliadnutím na druh a účel veci a digitálnych prvkov, povahu a okolnosti uzavretia zmluvy.

(3) Ak sa má podľa zmluvy dodávať digitálny obsah alebo poskytnúť digitálna služba nepretržite počas dohodnutej doby, dobou podľa odseku 1 je táto dohodnutá doba, najmenej však dva roky od dodania veci s digitálnymi prvkami.

Zodpovednosť za vady

§ 959
Vady predanej veci

Predaná vec má vady, ak nie je v súlade s požiadavkami podľa § 955 alebo ak jej používanie znemožňujú alebo obmedzujú práva tretej osoby vrátane práv duševného vlastníctva.

§ 960
Zodpovednosť za vady

(1) Predávajúci zodpovedá za akúkoľvek vadu, ktorú má predaná vec v čase jej dodania a ktorá sa prejaví do dvoch rokov od dodania veci.

(2) Ak je predmetom kúpy vec s digitálnymi prvkami, pri ktorej sa má digitálny obsah dodávať alebo digitálna služba poskytovať nepretržite počas dohodnutej doby, predávajúci zodpovedá za každú vadu digitálneho obsahu alebo digitálnej služby, ktorá sa vyskytne alebo prejaví počas celej dohodnutej doby, najmenej však počas dvoch rokov od dodania veci s digitálnymi prvkami.

(3) Pri použitej veci sa strany môžu dohodnúť na kratšej dobe zodpovednosti predávajúceho za vady, nie však kratšej ako jeden rok od dodania veci.

§ 961

Predávajúci zodpovedá za vadu, ktorá bola spôsobená nesprávnou montážou alebo inštaláciou veci, digitálneho obsahu alebo digitálnej služby, ak

a) montáž alebo inštalácia bola súčasťou kúpnej zmluvy a bola vykonaná predávajúcim alebo na jeho zodpovednosť, alebo

b) montáž alebo inštaláciu, ktorú mal vykonať kupujúci, vykonal kupujúci nesprávne v dôsledku nedostatkov návodu na montáž alebo inštaláciu, ktorý mu poskytol predávajúci alebo dodávateľ digitálneho obsahu alebo digitálnej služby.

§ 962

Predávajúci nezodpovedá za vadu veci s digitálnymi prvkami, ktorá bola spôsobená výlučne nenainštalovaním aktualizácie podľa § 958, ak si kupujúci aktualizáciu nenainštaloval v primeranej lehote po jej dodaní a

a) predávajúci oboznámil kupujúceho o dostupnosti aktualizácie a následkoch jej nenainštalovania, a
b) nenainštalovanie alebo nesprávna inštalácia aktualizácie kupujúcim neboli spôsobené nedostatkami v poskytnutom návode na inštaláciu.

§ 963
Dôkazné bremeno

(1) Ak sa vada prejaví do uplynutia doby podľa § 960, predpokladá sa, že ide o vadu, ktorú mala vec už v čase dodania. To neplatí, ak sa preukáže opak alebo ak je tento predpoklad nezlučiteľný s povahou veci alebo vady.

(2) Ak je predmetom kúpy vec s digitálnymi prvkami, pri ktorej sa má digitálny obsah dodávať alebo digitálna služba poskytovať nepretržite počas dohodnutej doby, predávajúci nesie dôkazné bremeno, že digitálny obsah dodal alebo digitálnu službu poskytol bez vád počas doby podľa § 960 ods. 2.

§ 964
Práva zo zodpovednosti za vady

(1) Ak predávajúci zodpovedá za vadu predanej veci, kupujúci má voči nemu právo na odstránenie vady opravou alebo výmenou, právo na primeranú zľavu z kúpnej ceny alebo právo od kúpnej zmluvy odstúpiť.

(2) Kupujúci môže odoprieť zaplatiť kúpnu cenu alebo jej časť, kým si predávajúci nesplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zodpovednosti za vady, ibaže kupujúci je v čase vytknutia vady v omeškaní so zaplatením kúpnej ceny alebo jej časti. Kupujúci zaplatí kúpnu cenu bez zbytočného odkladu po splnení povinností predávajúcim.

(3) Kupujúci môže uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady vrátane práva podľa odseku 2, len ak vytkol vadu do dvoch mesiacov od zistenia vady, najneskôr do uplynutia doby podľa § 960. Ustanovenie § 965 sa použije rovnako.

§ 965

Uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady nevylučuje právo kupujúceho na náhradu škody, ktorá mu z vady vznikla.

§ 966
Vytknutie vady

(1) Vadu možno vytknúť v ktorejkoľvek prevádzkarni predávajúceho, u inej osoby, o ktorej predávajúci oboznámil kupujúceho pred uzavretím zmluvy alebo pred odoslaním objednávky, alebo prostriedkami diaľkovej komunikácie na adrese sídla alebo miesta podnikania predávajúceho alebo na inej adrese, o ktorej predávajúci oboznámil kupujúceho pri uzavretí zmluvy alebo po uzavretí zmluvy.

(2) Ak kupujúci vytkol vadu poštovou zásielkou, ktorú predávajúci odoprel prijať, zásielka sa považuje za doručenú v deň odopretia.

§ 967

(1) Predávajúci poskytne kupujúcemu písomné potvrdenie o vytknutí vady bezodkladne po vytknutí vady kupujúcim. Predávajúci v potvrdení o vytknutí vady uvedie lehotu, v ktorej vadu v súlade s § 969 odstráni. Lehota oznámená podľa predchádzajúcej vety nesmie byť dlhšia ako 30 dní odo dňa vytknutia vady, ak dlhšia lehota nie je odôvodnená objektívnym dôvodom, ktorý predávajúci nemôže ovplyvniť.

(2) Ak predávajúci odmietne zodpovednosť za vady, dôvody odmietnutia písomne oznámi kupujúcemu. Ak kupujúci znaleckým posudkom alebo odborným stanoviskom vydaným akreditovanou osobou, autorizovanou osobou alebo notifikovanou osobou preukáže zodpovednosť predávajúceho za vadu, môže vytknúť vadu opakovane a predávajúci nemôže odmietnuť zodpovednosť za vadu; na opakované vytknutie vady sa § 964 ods. 3 nevzťahuje. Na náklady spotrebiteľa spojené so znaleckým posudkom a odborným stanoviskom sa vzťahuje § 965.

(3) Ak pred uzavretím zmluvy alebo, ak sa zmluva uzaviera na základe objednávky kupujúceho, pred odoslaním objednávky, predávajúci oboznámil kupujúceho, že vady možno vytknúť aj u inej osoby, konanie alebo opomenutie tejto osoby sa na účely zodpovednosti za vady považuje za konanie alebo opomenutie predávajúceho.

Odstránenie vady

§ 968
Spôsob odstránenia vady

(1) Kupujúci má právo zvoliť si odstránenie vady výmenou veci alebo opravou veci. Kupujúci si nemôže zvoliť spôsob odstránenia vady, ktorý nie je možný alebo ktorý by v porovnaní s druhým spôsobom odstránenia vady spôsobil predávajúcemu neprimerané náklady s ohľadom na všetky okolnosti, najmä na hodnotu, ktorú by mala vec bez vady, na závažnosť vady a na skutočnosť, či by druhý spôsob odstránenia vady spôsobil kupujúcemu značné ťažkosti.

(2) Predávajúci môže odmietnuť odstránenie vady, ak oprava ani výmena nie sú možné alebo ak by si vyžadovali neprimerané náklady s ohľadom na všetky okolnosti vrátane okolností podľa odseku 1 druhej vety.

§ 969
Lehota na opravu alebo výmenu veci

(1) Predávajúci opraví alebo vymení vec v primeranej lehote po tom, čo kupujúci vytkol vadu, bezplatne, na vlastné náklady a bez spôsobenia závažných ťažkostí kupujúcemu s ohľadom na povahu veci a účel, na ktorý kupujúci vec požadoval.

(2) Na účely opravy alebo výmeny kupujúci odovzdá alebo sprístupní vec predávajúcemu alebo osobe podľa § 967 ods. 3. Náklady prevzatia veci znáša predávajúci.

§ 970
Dodanie opravenej alebo náhradnej veci

(1) Predávajúci dodá opravenú vec alebo náhradnú vec kupujúcemu na vlastné náklady rovnakým alebo obdobným spôsobom, akým mu kupujúci dodal vadnú vec, ak sa strany nedohodnú inak. Ak kupujúci neprevezme vec v lehote šiestich mesiacov odo dňa, kedy ju mal prevziať, môže predávajúci vec predať. Ak ide o vec väčšej hodnoty, predávajúci kupujúceho o zamýšľanom predaji vopred upovedomí a poskytne mu primeranú dodatočnú lehotu na prevzatie veci. Predávajúci bezodkladne po predaji vyplatí kupujúcemu výťažok z predaja veci po odpočítaní nákladov, ktoré účelne vynaložil na jej úschovu a predaj, ak kupujúci uplatní právo na podiel z výťažku v primeranej lehote uvedenej predávajúcim v oznámení o zamýšľanom predaji veci. Predávajúci môže vec na vlastné náklady zničiť, ak sa ju nepodarilo predať alebo ak predpokladaný výťažok z predaja nebude postačovať ani na úhradu nákladov, ktoré predávajúci účelne vynaložil na úschovu veci, a nákladov, ktoré by predávajúci musel nevyhnutne vynaložiť na jej predaj.

(2) Predávajúci pri odstránení vady zabezpečí odstránenie veci a inštaláciu opravenej veci alebo náhradnej veci, ak si výmena alebo oprava vyžaduje odstránenie vadnej veci, ktorá bola nainštalovaná v súlade s jej povahou a účelom pred tým, ako sa vada prejavila. Predávajúci a kupujúci sa môžu dohodnúť, že odstránenie veci a inštaláciu opravenej alebo náhradnej veci zabezpečí kupujúci na náklady a nebezpečenstvo predávajúceho.

§ 971
Výmena veci

(1) Pri odstránení vady výmenou veci nemá predávajúci právo na náhradu škody spôsobenú bežným opotrebovaním veci a na odplatu za bežné užívanie veci pred jej výmenou.

(2) Predávajúci zodpovedá za vady náhradnej veci podľa § 960.

Zľava z kúpnej ceny a odstúpenie od zmluvy

§ 972

(1) Kupujúci má právo na primeranú zľavu z kúpnej ceny alebo môže odstúpiť od kúpnej zmluvy aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty, ak
a) predávajúci vec neopravil ani nevymenil,
b) predávajúci odmietol odstrániť vadu,
c) vec má rovnakú vadu napriek oprave alebo výmene veci,

d) vada je takej závažnej povahy, že odôvodňuje okamžitú zľavu z kúpnej ceny alebo odstúpenie od kúpnej zmluvy, alebo
e) predávajúci vyhlásil alebo je z okolností zrejmé, že vadu neodstráni v primeranej lehote alebo bez spôsobenia závažných ťažkostí pre kupujúceho.

(2) Zľava z kúpnej ceny musí byť primeraná rozdielu hodnoty predanej veci a hodnoty, ktorú by vec mala, ak by bola bez vád.

§ 973

Pri posudzovaní práva kupujúceho na zľavu z kúpnej ceny alebo odstúpenie od kúpnej zmluvy podľa § 972 odseku 1 písm. c) a d) sa zohľadnia všetky okolnosti, najmä druh a hodnota veci, povaha a závažnosť vady a možnosť od kupujúceho objektívne žiadať, aby dôveroval v schopnosť predávajúceho odstrániť vadu.

§ 974

(1) Kupujúci nemôže odstúpiť od kúpnej zmluvy podľa § 972 ods. 1, ak sa kupujúci spolupodieľal na vzniku vady alebo ak je vada zanedbateľná. Dôkazné bremeno, že sa kupujúci spolupodieľal na vzniku vady a že vada je zanedbateľná, nesie predávajúci.

(2) Ak sa zmluva týka kúpy viacerých vecí, kupujúci môže od nej odstúpiť len vo vzťahu k vadnej veci. Vo vzťahu k ostatným veciam môže odstúpiť od zmluvy, len ak nemožno dôvodne očakávať, že bude mať záujem ponechať si ostatné veci bez vadnej veci.

§ 975

(1) Kupujúci po odstúpení od zmluvy alebo jej časti vráti vec predávajúcemu na náklady predávajúceho. Predávajúci zabezpečí odstránenie veci, ktorá bola nainštalovaná v súlade s jej povahou a účelom pred tým, ako sa vada prejavila. Ak predávajúci vec v primeranej lehote neodstráni, môže kupujúci zabezpečiť odstránenie a doručenie veci predávajúcemu na náklady a nebezpečenstvo predávajúceho.

(2) Predávajúci po odstúpení od zmluvy vráti kupujúcemu kúpnu cenu najneskôr do 14 dní odo dňa vrátenia veci predávajúcemu alebo po preukázaní, že kupujúci zaslal vec predávajúcemu, podľa toho, ktorý okamih nastane skôr.

§ 976

(1) Predávajúci vráti kúpnu cenu kupujúcemu alebo mu vyplatí zľavu z kúpnej ceny rovnakým spôsobom, aký použil kupujúci pri zaplatení kúpnej ceny, ak kupujúci výslovne nesúhlasí s iným spôsobom úhrady. Všetky náklady spojené s úhradou znáša predávajúci.

(2) Predávajúci nemá právo na náhradu škody spôsobenú bežným opotrebovaním veci a na odplatu za bežné užívanie veci pred odstúpením od kúpnej zmluvy.

§ 977
Náhrada nákladov predávajúceho

Ak je vada, za ktorú zodpovedá predávajúci, dôsledkom konania alebo opomenutia inej osoby v rovnakom dodávateľskom reťazci vrátane opomenutia dodať aktualizácie pre vec s digitálnymi prvkami, predávajúci má voči tejto osobe právo na náhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré mu vznikli v dôsledku vytknutia vady a uplatnenia práva zo zodpovednosti za vady kupujúcim.

Spotrebiteľská záruka

§ 978

Výrobca alebo predávajúci môže poskytnúť kupujúcemu spotrebiteľskú záruku, ktorou sa zaviažu vrátiť kupujúcemu kúpnu cenu, vymeniť alebo opraviť predanú vec alebo zabezpečiť jej údržbu nad rozsah práv vyplývajúcich zo zodpovednosti za vady. Kupujúci má právo požadovať od výrobcu alebo predávajúceho, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, plnenie zo spotrebiteľskej záruky za podmienok uvedených v záručnom liste alebo v súvisiacej reklame dostupnej v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy alebo pred jej uzatvorením.

§ 979

(1) Ak výrobca ponúkne spotrebiteľskú záruku na životnosť veci, kupujúci má počas trvania spotrebiteľskej záruky voči výrobcovi práva na odstránenie vady, ak výrobca neposkytol v spotrebiteľskej záruke na životnosť výhodnejšie podmienky.

(2) Výrobca alebo predávajúci, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, poskytne kupujúcemu záručný list na trvanlivom médiu najneskôr v čase dodania veci v slovenskom jazyku alebo so súhlasom spotrebiteľa v inom jazyku. Výrobca alebo predávajúci, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, v záručnom liste jasným a zrozumiteľným spôsobom uvedie náležitosti podľa § 590 ods. 5 a poučenie, že kupujúci má voči predávajúcemu práva zo zodpovednosti za vady, ktoré nie sú spotrebiteľskou zárukou dotknuté.

(3) Porušenie povinnosti výrobcu alebo predávajúceho, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, podľa odseku 2 nemá vplyv na platnosť spotrebiteľskej záruky.

§ 980
Podmienky spotrebiteľskej záruky vyplývajúce z reklamy

Ak sú podmienky spotrebiteľskej záruky v súvisiacej reklame pre kupujúceho priaznivejšie ako podmienky podľa záručného listu, platia podmienky uvedené v reklame. To neplatí, ak výrobca alebo predávajúci, ktorý poskytol spotrebiteľskú záruku, pred uzavretím zmluvy s kupujúcim súvisiacu reklamu zosúladil so záručným listom rovnakým alebo obdobným spôsobom, akým bola reklama uskutočnená.

TRETÍ ODDIEL
ZMLUVA O PREDAJI PODNIKU

§ 981
Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o predaji podniku sa predávajúci zaväzuje previesť na kupujúceho vlastnícke právo k veciam, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré slúžia prevádzkovaniu podniku, a kupujúci sa zaväzuje prevziať všetky práva a záväzky predávajúceho súvisiace s podnikom a zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Zmluvou o predaji podniku možno predať aj časť podniku tvoriacu samostatnú organizačnú zložku. Na účely predaja časti podniku sa primerane použijú ustanovenia o predaji podniku.

§ 982
Forma zmluvy

Zmluva o predaji podniku musí mať písomnú formu a podpisy predávajúceho a kupujúceho na zmluve musia byť osvedčené.

§ 983
Registrácia predaja podniku

Ak predá podnik osoba zapísaná vo verejnom registri, navrhne vykonanie zápisu o predaji podniku alebo jeho časti v tomto registri.

§ 984
Prechod práv a záväzkov

(1) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky, na ktoré sa predaj podniku vzťahuje.

(2) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky zo zabezpečenia k podniku a k veciam, právam a iným majetkovým hodnotám, na ktoré sa predaj podniku alebo časti podniku vzťahuje.

(3) Dohoda, ktorou si strany vylúčili prechod niektorých práv a záväzkov, na ktoré sa predaj podniku vzťahuje, obmedzili vymožiteľnosť nárokov tretích osôb alebo vylúčili ručenie predávajúceho voči tretím osobám, je voči tretím osobám neúčinná.

§ 985
Prechod pohľadávok

(1) Prechod pohľadávok sa primerane spravuje ustanoveniami tohto zákona o postúpení pohľadávok.

(2) Predávajúci je povinný oznámiť dlžníkom prechod pohľadávok na kupujúceho bez zbytočného odkladu.

§ 986
Prechod dlhov

(1) Prechod dlhov sa primerane spravuje ustanoveniami o prevzatí dlhu.

(2) Na prechod dlhu sa nevyžaduje súhlas veriteľa, predávajúci však ručí za splnenie prevedených dlhov kupujúcim.

(3) Kupujúci je povinný oznámiť veriteľom prevzatie dlhov bez zbytočného odkladu

§ 987
Dohody obmedzujúce postúpenie pohľadávky

Dohody, ktoré obmedzujú postúpenie pohľadávky, sa pri predaji podniku neuplatňujú.

§ 988
Prechod práv z duševného vlastníctva

(1) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva vyplývajúce z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, ktoré sa týkajú podnikateľskej činnosti predávaného podniku. Ak je pre nadobudnutie alebo zachovanie týchto práv rozhodné uskutočňovanie určitej podnikateľskej činnosti, započítava sa do tejto činnosti nadobúdateľa uskutočnenej po predaji podniku aj činnosť uskutočnená pri prevádzke podniku pred jeho predajom.

(2) K prechodu práva podľa odseku 1 však nedochádza, ak by to odporovalo zmluve o poskytnutí výkonu práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva alebo povahe týchto práv.

§ 989
Prechod práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov

Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov k zamestnancom podniku prechádzajú z predávajúceho na kupujúceho.

§ 990
Prechod práva na použitie názvu podniku

(1) Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, prechádza na kupujúceho aj oprávnenie používať názov spojený s predávaným podnikom, ibaže by to bolo v rozpore so zákonom alebo s právom tretej osoby.

(2) Ak sa predáva podnik medzi podnikateľmi, prevodu oprávnenia na použitie obchodného mena spojeného s prevádzaným podnikom nebráni zmena označenia právnej formy osoby oprávnenej podnikať. Ak sa podnik predáva medzi fyzickými osobami - podnikateľmi, môže kupujúci používať obchodné meno predávajúceho, ak to zmluva určuje, a to len s dodatkom označujúcim nástupníctvo v podnikaní.

§ 991
Odovzdanie a prechod vlastníckeho práva

(1) Ku dňu účinnosti zmluvy je povinný predávajúci odovzdať a kupujúci prevziať veci, práva a iné majetkové hodnoty tvoriace prevádzaný podnik. O prevzatí sa spíše zápisnica podpísaná oboma stranami.

(2) Prevzatím vecí a iných majetkových hodnôt prechádza nebezpečenstvo škody na týchto veciach z predávajúceho na kupujúceho.

(3) Vlastnícke právo k veciam, právam a iným majetkovým hodnotám tvoriacim prevádzaný podnik prechádza z predávajúceho na kupujúceho účinnosťou zmluvy. Vlastnícke právo k nehnuteľnostiam prechádza vkladom do katastra nehnuteľností.

§ 992
Zhoršenie vymožiteľnosti pohľadávky

(1) Ak sa predajom podniku nepochybne zhorší vymožiteľnosť pohľadávky veriteľa, môže sa veriteľ domáhať podaním odporu na súde do 60 dní odo dňa, keď sa dozvedel o predaji podniku, najneskôr však do šiestich mesiacov odo dňa, keď bol predaj zapísaný do osobitného registra, aby súd určil, že voči nemu je prevod záväzku predávajúceho na kupujúceho neúčinný.

(2) Ak predávajúci nie je zapísaný v obchodnom registri, môže byť podaný odpor na súde do 60 dní odo dňa, keď sa veriteľ dozvie o predaji podniku, najneskôr však do šiestich mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy.

(3) Ak veriteľ úspešne uplatní právo odporovať, je predávajúci povinný voči nemu splniť záväzok v dobe splatnosti a je oprávnený požadovať od kupujúceho poskytnuté plnenie s príslušenstvom.

§ 993
Výmaz predávajúceho z obchodného registra

Ak je predávajúcim právnická osoba, ktorá predala podnik tvoriaci jej imanie, môže ukončiť svoju likvidáciu a byť vymazaná z osobitného registra až po uplynutí jedného roka po tomto predaji, ak sa v tejto dobe nezačalo súdne konanie podľa § 992 alebo neskôr, keď sa zabezpečili alebo uspokojili nároky, ktoré boli v tomto konaní úspešne uplatnené.

§ 994
Kúpna cena

(1) Predpokladá sa, že kúpna cena je určená na základe údajov o súhrne vecí, práv a záväzkov uvedených v účtovnej evidencii predávaného podniku ku dňu uzavretia zmluvy a na základe ďalších hodnôt uvedených v zmluve, ktoré nie sú zahrnuté do účtovnej evidencie.

(2) Ak bola kúpna cena určená podľa odseku 1 alebo podľa údajov určených ku dňu predchádzajúcemu účinnosti zmluvy, mení sa výška kúpnej ceny s prihliadnutím na zvýšenie alebo zníženie imania, ku ktorému došlo v medziobdobí.

§ 995
Notifikácia vád

Predávajúci je povinný najneskôr v zápisnici o prevzatí vecí upozorniť kupujúceho na všetky vady prevádzaných vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, o ktorých vie alebo musí vedieť, inak zodpovedá za škody, ktorým bolo možné týmto upozornením zabrániť.

§ 996
Spísanie vád

V zápisnici o prevzatí vecí sa uvedú chýbajúce veci a vady vecí, práv a iných majetkových hodnôt, ktoré sú zjavné v čase spísania zápisnice. Za chýbajúce sa považujú veci, ktoré predávajúci neodovzdal kupujúcemu, hoci tieto veci podľa účtovnej evidencie a zmluvy majú byť súčasťou imania predávaného podniku. Pri posudzovaní vadnosti sa prihliadne na ich schopnosť slúžiť prevádzke podniku a na dobu ich používania podľa účtovných záznamov.

ŠTVRTÝ ODDIEL
ZÁMENNÁ ZMLUVA

§ 997
Základné ustanovenie

Zámennou zmluvou sa každá zo strán zaväzuje previesť na druhú stranu vlastnícke právo k veci výmenou za záväzok druhej strany previesť na ňu vlastnícke právo k inej veci. Na zámenu iných právnych predmetom sa primerane použijú ustanovenia o zámennej zmluve.

§ 998
Splnenie záväzku

Strany sú povinné splniť záväzok zo zámennej zmluvy pri uzavretí zmluvy.

§ 999
Akosť veci a prechod nebezpečenstva

(1) Strany si odovzdajú vec v stave, v akom sa nachádza ku dňu uzavretia zmluvy.

(2) Nebezpečenstvo škody na veci prechádza na druhú stranu odovzdaním veci druhej strane.

§ 1000
Plody a úžitky

Plody a úžitky z veci patria prevodcovi do času, kedy má ho podľa zmluvy odovzdať; od tohto času patria nadobúdateľovi aj vtedy, ak by mu predmet zámeny nebol odovzdaný.

§ 1001

Na zámennú zmluvu sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o kúpnej zmluve, pričom každá zo strán sa považuje ohľadne veci, ktorú výmenou dáva, za predávajúcu stranu, a ohľadne veci, ktorú výmenou prijíma, za kupujúcu stranu.

PIATY ODDIEL
DAROVACIA ZMLUVA

§ 1002
Základné ustanovenia

(1) Darovacou zmluvou sa darca zaväzuje bezodplatne odovzdať vec obdarovanému a previesť na obdarovaného vlastnícke právo, a obdarovaný sa zaväzuje dar prevziať.

(2) Ustanovenia o darovacej zmluve sa primerane použijú aj na zmluvy o bezodplatnom prevode iných právnych predmetov, ak to pripúšťa ich povaha.

§ 1003
Forma zmluvy

(1) Ak je dar zapísaný vo verejnom registri, musí byť darovacia zmluva písomná.

(2) Darovacia zmluva musí byť písomná aj vtedy, ak vec nebude odovzdaná pri uzavretí zmluvy.

§ 1004
Darovanie pre prípad smrti

Darovacia zmluva, podľa ktorej je smrť darcu podmienkou darovania a plniť sa má až po jeho smrti, je neplatná.

§ 1005
Účel daru

(1) Darca je oprávnený určiť účel, na ktorý má byť dar použitý.

(2) Obdarovaný je povinný použiť dar na určený účel; to neplatí, ak k zmareniu účelu došlo z iných dôvodov ako konaním alebo opomenutím obdarovaného.

Príkaz

§ 1006
Prípustnosť príkazu

(1) Darovanie s príkazom je prípustné, ak nie je v rozpore s bezodplatnosťou darovacej zmluvy.

(2) V rozpore s bezodplatnosťou nie je, ak obdarovaný musí na vykonanie príkazu vynaložiť náklady, ktorých hodnota je vzhľadom k hodnote daru zanedbateľná.

§ 1007
Splnenie príkazu

(1) Obdarovaný nie je povinný príkaz splniť, ak sa splnenie príkazu stane bez zavinenia obdarovaného nemožným alebo si vyžiada náklady presahujúce hodnotu daru. Ak obdarovaný príkaz splnil, má právo na náhradu vynaložených nákladov vo výške presahujúcej hodnotu daru v čase jeho nadobudnutia.

(2) Po darcovej smrti môže požadovať splnenie príkazu osoba, v prospech ktorej bol príkaz daný.

§ 1008
Vady daru

(1) Darca je povinný obdarovaného pred uzavretím zmluvy upozorniť na všetky vady, o ktorých vie, okrem vád, ktoré sú zjavné alebo ktoré možno zistiť z verejného registra.

(2) Obdarovaný má právo odstúpiť od zmluvy a dar vrátiť, ak má vady, na ktoré ho bol darca povinný upozorniť.

Zrušenie a odvolanie darovania

§ 1009
Zrušenie darovania pre zmenu okolností

Ak ešte nedošlo k odovzdaniu daru, má darca právo zrušiť darovanie, ak
a) obdarovaný sa dopustí správania, ktoré by inak zakladalo právo odvolať darovanie pre nevďak,
b) darca sa po uzavretí zmluvy ocitne stave hmotnej núdze, v ktorej si zo svojho majetku nie je schopný zabezpečiť nutnú výživu alebo nie je schopný plniť svoje iné vyživovacie povinnosti, alebo ak na majetok darcu bol vyhlásený konkurz,
c) obdarovaný zomrel.

§ 1010
Odvolanie darovania pre nevďak

(1) Ak sa obdarovaný k darcovi alebo jemu blízkej osobe správa tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy, môže darca darovanie odvolať.

(2) Neplnenie zákonnej vyživovacej povinnosti obdarovaného voči darcovi sa považuje za hrubé porušenie dobrých mravov.

§ 1011

(1) Odvolať darovanie pre nevďak možno najneskôr do jedného roku odo dňa, keď sa darca dozvie o dôvode pre odvolanie daru. Dedič darcu môže darovanie odvolať do jedného roku od smrti darcu.

(2) Právo odvolať darovanie pre nevďak zaniká, ak darca prejavil vôľu obdarovanému odpustiť.

§ 1012
Odvolanie darovania pre hmotnú núdzu

(1) Ak sa darca po darovaní ocitne bez vlastného pričinenia v stave hmotnej núdze, v ktorej si zo svojho majetku nie je schopný zabezpečiť nutnú výživu, môže darca darovanie odvolať.

(2) Obdarovaný nie je povinný dar vrátiť, ak sa darcovi písomne zaviaže prispievať na výživu po dobu trvania hmotnej núdze darcu, najviac v rozsahu obohatenia obdarovaného z darovania v čase poskytovania príspevku.

(3) Obdarovaný nie je povinný dar vrátiť, ak je sám v stave hmotnej núdze.

(4) Odvolať darovanie pre hmotnú núdzu možno najneskôr do desiatich rokov odo dňa, keď sa darca ocitol v stave hmotnej núdze.

§ 1013

Darca má právo odvolať darovanie, aj ak
a) obdarovaný nesplní príkaz v dohodnutej, inak v primeranej dobe po odovzdaní daru a darca si pri darovaní vymienil, že v prípade nesplnenia príkazu je oprávnený odvolať darovanie,
b) obdarovaný použil dar na iný než určený účel, a darca si pri darovaní vymienil, že v prípade použitia daru na iný účel je oprávnený odvolať darovanie.

§ 1014
Oprávnenie odvolať darovanie

(1) Odvolanie darovania je osobným právom darcu. Toto právo môže darca uplatniť len počas života obdarovaného z dôvodov uvedených v zákone.

(2) Ak obdarovaný privodil smrť darcu, prechádza právo odvolať darovanie pre nevďak na dedičov darcu.

(3) Nemožno odvolať obvyklé darovanie a darovanie pri spoločenských príležitostiach alebo z vďaky.

§ 1015
Forma odvolania darovania

Odvolanie darovania musí byť písomné a darca musí dôvod odvolania darovania skutkovo vymedziť.

§ 1016
Neplatnosť odvolania

Ak obdarovaný namieta dôvody odvolania, môže žiadať, aby súd určil neplatnosť odvolania darovania. Právo domáhať sa určenia neplatnosti odvolania darovania zaniká, ak sa neuplatní do troch mesiacov odo dňa doručenia odvolania darovania.

§ 1017
Vrátenie daru

(1) Doručením odvolania darovania obdarovanému vzniká obdarovanému povinnosť vrátiť dar darcovi. Obdarovaný má voči darcovi právo na náhradu toho, o čo obdarovaný zhodnotil dar.

(2) Do odvolania darovania patria plody a úžitky z daru obdarovanému.

§ 1018

(1) Ak vrátenie daru nie je možné, najmä z dôvodu, že dar obdarovanému už nepatrí, je obdarovaný povinný poskytnúť darcovi náhradu v peniazoch.

(2) Ak obdarovaný dar zaťažil ťarchou, je povinný zabezpečiť jej zánik alebo nahradiť darcovi škodu spôsobenú jej zriadením alebo náklady potrebné na jej zánik.

ŠIESTY ODDIEL
ZMLUVA O SPONZORSTVE

§ 1019
Základné ustanovenie

Zmluvou o sponzorstve sa sponzor zaväzuje poskytnúť peňažné plnenie alebo nepeňažné plnenie (sponzorské) sponzorovanému a sponzorovaný sa zaväzuje využiť sponzorské na dohodnutý účel.

§ 1020
Označenie sponzora

Sponzor je oprávnený od sponzorovaného požadovať spojenie svojho mena alebo iného označenia, ochrannej známky alebo loga so sponzorovaným počas dohodnutej doby.

§ 1021
Vrátenie sponzorského

Sponzor má právo požadovať vrátenie sponzorského alebo tej jeho časti, ktorá nebola použitá na dohodnutý účel.

§ 1022
Odstúpenie od zmluvy

Sponzor má právo odstúpiť od zmluvy a žiadať vrátenie pomernej časti sponzorského, ak
a) sponzorovaný počas dohodnutej doby prestane vykonávať činnosť, na ktorú bolo sponzorské poskytnuté,
b) sponzorovanému bola v súvislosti s výkonom činnosti uložená sankcia,
c) z dôvodu konania sponzorovaného v rozpore s dobrými mravmi by spájanie označenia sponzora so sponzorovaným zasiahlo do dobrej povesti alebo dobrého mena sponzora.

Druhý diel
Zmluvy o prenechaní veci na užívanie

PRVÝ ODDIEL
NÁJOMNÁ ZMLUVA

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1023
Základné ustanovenie

Nájomnou zmluvou sa prenajímateľ zaväzuje prenechať nájomníkovi vec, aby ju dočasne užíval alebo z nej aj bral úžitky (požíval), za čo sa nájomník zaväzuje platiť prenajímateľovi nájomné.

§ 1024
Predmet nájmu

(1) Prenajať možno aj časť veci, ak je možné túto časť dostatočne vymedziť. To isti platí pre vec, ktorá vznikne až v budúcnosti, ak ju v čase uzavretia zmluvy možno dostatočne popísať.

(2) Predmetom nájmu môže byť aj právo, ak to jeho povaha pripúšťa.

(3) Vlastník si môže prenajať aj svoj vlastný majetok, ak jeho užívanie patrí inej osobe.

§ 1025
Zápis vo verejnom registri

(1) Ak sa prenajatá vec eviduje vo verejnom registri a ak to stanovuje osobitný predpis alebo nájomná zmluva, nájomné právo sa zapíše do verejného registra. Zápis do verejného registra plní evidenčný charakter.

(2) Návrh na zápis nájomného práva do verejného registra je oprávnená podať ktorákoľvek zmluvná strana; to platí aj pre podanie návrhu na jeho výmaz.

§ 1026
Doba nájmu

(1) Ak doba nájmu nie je dohodnutá, platí, že nájomná zmluva sa uzavrela na dobu neurčitú a začína plynúť odo dňa jej uzavretia.

(2) Ak dohodnutá doba nájmu presahuje päťdesiat rokov, po uplynutí tejto doby môže ktorákoľvek zmluvná strana zmluvu vypovedať; to neplatí, ak
   a) bola nájomná zmluva uzavretá na dobu života prenajímateľa alebo nájomníka, alebo
   b) právo dať výpoveď zmluvné strany vylúčili v nájomnej zmluve, ak na to existoval rozumný dôvod vyjadrený v nájomnej zmluve; v opačnom prípade sa na výpoveď neprihliada.

§ 1027
Prednájomné právo

(1) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že ak sa prenajímateľ rozhodne pokračovať v prenajímaní veci aj po skončení dohodnutej doby nájmu, má nájomník, ktorý si riadne plnil svoje povinnosti z nájomnej zmluvy, prednájomné právo, ktoré ho oprávňuje pokračovať v užívaní prenajatej veci za podmienok dohodnutých v nájomnej zmluve; ak také nie sú, za podmienok, aké boli dohodnuté v pôvodnej nájomnej zmluve.

(2) Prenajímateľ je povinný oznámiť nájomníkovi svoje rozhodnutie o pokračovaní v prenajímaní veci podľa odseku 1 aspoň tri mesiace pred uplynutím dohodnutej doby nájmu, v opačnom prípade sa predpokladá, že v prenajímaní veci nepokračuje; ak sa však nájomník dozvie, že prenajímateľ ponúka vec na ďalší nájom, je prenajímateľ povinný prenajať ju nájomníkovi na jeho požiadanie.

(3) Nájomník je povinný informovať prenajímateľa o využití svojho prednájomného práva do jedného mesiaca od oznámenia podľa odseku 2, inak prednájomné právo zaniká.

(4) Ak prenajímateľ poruší prednájomné právo nájomníka, je povinný nahradiť nájomníkovi náklady, ktoré mu v tejto súvislosti vznikli; právo na náhradu škody tým nie je dotknuté.

§ 1028
Lehota na odovzdanie prenajatej veci

Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomníkovi prenajatú vec najneskôr na začiatku nájmu. Spolu s vecou odovzdá prenajímateľ nájomníkovi všetko, čo je potrebné na jej riadne užívanie.

Stav prenajatej veci

§ 1029
Stav veci na začiatku nájmu

(1) Prenajímateľ je povinný prenechať nájomníkovi vec v stave spôsobilom na riadne užívanie. Vec je spôsobilá na riadne užívanie, ak je možné užívať ju dohodnutým spôsobom a ak sa spôsob užívania nedohodol, obvyklým spôsobom.

(2) Na vadu, ktorú má vec pri odovzdaní a ktorá nebráni jej riadnemu užívaniu, sa neprihliada, ak o nej nájomník pri uzavieraní nájomnej zmluvy vedel, a napriek tomu na uzavretí nájomnej zmluvy trval.

§ 1030
Stav veci počas nájmu

(1) Prenajímateľ je povinný udržiavať prenajatú vec v stave spôsobilom na riadne užívanie po celú dobu nájmu.

(2) Na bežné opotrebenie veci sa neprihliada.

§ 1031
Oprava a údržba veci

(1) Bežné opravy a bežnú údržbu prenajatej veci zabezpečuje nájomník na vlastné náklady; iné ako bežné opravy a bežnú údržbu zabezpečuje na vlastné náklady prenajímateľ.

(2) Nájomník je povinný oznámiť prenajímateľovi potrebu opráv, ktoré má vykonať prenajímateľ, bez zbytočného odkladu po tom, ako potrebu opráv zistí, alebo ako ju mohol zistiť pri starostlivom užívaní veci. Ak tak neurobí, zodpovedá prenajímateľovi za škodu, ktorú tým spôsobil a nevzniknú mu práva, ktoré by mu inak prislúchali pre nemožnosť alebo obmedzenú možnosť vec riadne užívať. Ustanovenie predchádzajúcej vety sa nepoužije, ak potrebu opráv, ktoré má vykonať prenajímateľ, zistil pri kontrole alebo obhliadke prenajatej veci sám prenajímateľ.

(3) Ak nájomník oznámil prenajímateľovi potrebu opráv, avšak prenajímateľ tieto nevykonal riadne alebo včas, môže ich vykonať alebo zabezpečiť ich vykonanie nájomník, na náklady a zodpovednosť prenajímateľa; to neplatí, ak ide o opravu, ktorá nie je nevyhnutná a ktorú bolo možné odložiť na dobu po skončení nájmu.

(4) Nájomník je povinný znášať obmedzenia pri užívaní prenajatej veci v rozsahu potrebnom na vykonanie opráv alebo údržby veci, ktoré sú nevyhnuté na jej riadne užívanie.

(5) Prenajímateľ môže nájomníkovi ponúknuť na dobu vykonávania opravy alebo údržby prenajatej veci vhodnú náhradu. Ak ju nájomník príjme, po dobu jej užívania je povinný platiť nájomné v pôvodnej výške a právo na zľavu z nájomného alebo právo nezaplatiť nájomné podľa § 1045 mu nevznikne.

§ 1032
Ochrana nájomníka pred neoprávnenými zásahmi

(1) Ak tretia osoba zasahuje do práv nájomníka z nájomnej zmluvy, môže sa ochrany domáhať sám nájomník alebo môže požiadať o ochranu prenajímateľa.

(2) Ak nájomník požiada o ochranu prenajímateľa, je prenajímateľ povinný urobiť potrebné opatrenia bez zbytočného odkladu. Počas doby, v ktorej bol nájomník v dôsledku uplatňovania práv k veci treťou osobou rušený v užívaní veci natoľko, že mohol užívať vec len obmedzene, alebo ju nemohol užívať vôbec, má právo na zľavu z nájomného alebo právo nezaplatiť nájomné podľa § 1043, v prípade podľa § 1048 ods. 3 písm. c) má tiež právo od zmluvy odstúpiť.

§ 1033
Zmeny na veci

(1) Počas doby nájmu nesmie prenajímateľ meniť ani upravovať vec nad rámec opatrení nevyhnutných na zachovanie spôsobilosti veci na jej riadne užívanie.

(2) Nájomník je oprávnený vykonávať zmeny na veci len s predchádzajúcim súhlasom prenajímateľa. Náhradu nákladov s tým spojených môže nájomník požadovať iba , ak sa na to prenajímateľ zaviazal, inak môže žiadať od prenajímateľa len peňažnú

protihodnotu toho, o čo sa zvýšila hodnota prenajatej veci; osobitné ustanovenia § 1051 ods. 2 o vnesení alebo vložení a zabudovaní veci a o vzájomnom vyporiadaní prenajímateľa a nájomníka nie sú týmto ustanovením dotknuté. Nájomník je oprávnený požadovať náhradu nákladov alebo peňažnej protihodnoty v zmysle predchádzajúcej vety až po skončení nájmu; pri stanovení peňažnej protihodnoty sa zohľadní hodnota prenajatej veci ku koncu nájmu, do ktorej sa zahrnie znehodnotenie zmien, ku ktorému došlo v dôsledku užívania veci.

(3) Ak nájomník vykoná zmeny na veci bez súhlasu prenajímateľa, je povinný uviesť vec na svoje náklady do pôvodného stavu bezodkladne po tom, ako ho o to prenajímateľ požiada, najneskôr však ku dňu skončenia nájmu; to neplatí, ak prenajímateľ nájomníkovi oznámi, že na uvedení veci do pôvodného stavu netrvá. Za škodu spôsobenú vykonaním zmien na veci bez súhlasu prenajímateľa, ako aj pri uvádzaní veci do pôvodného stavu, zodpovedá nájomník. Za prípadné zhodnotenie predmetu nájmu nepatrí nájomníkovi náhrada.

Zmena vlastníka prenajatej veci

§ 1034
Základné ustanovenia

(1) Ak dôjde k zmene vlastníka prenajatej veci, práva a povinnosti z nájomnej zmluvy prechádzajú z pôvodného vlastníka (pôvodný prenajímateľ) na nového vlastníka (nový prenajímateľ), nový prenajímateľ však nebude zaviazaný plniť také povinnosti pôvodného prenajímateľa, ktoré prekračujú povinnosti prenajímateľa vyplývajúce zo zákona; to neplatí, ak o nich nový prenajímateľ vedel alebo musel vedieť.

(2) Nájomník je povinný plniť si svoje záväzky z nájmu voči novému prenajímateľovi bezodkladne po tom, ako mu bola zmena vlastníka oznámená pôvodným prenajímateľom. Ak zmenu vlastníka oznámi nájomníkovi iná osoba ako pôvodný prenajímateľ, musí zmenu vlastníctva aj preukázať.

(3) Na splnenie povinností, ktoré vznikli pôvodnému prenajímateľovi do prevodu vlastníctva prenajatej veci, sú voči nájomníkovi zaviazaní pôvodný prenajímateľ a nový prenajímateľ spoločne a nerozdielne.

(4) Ak bola na zabezpečenie peňažných záväzkov nájomníka voči prenajímateľovi dohodnutá peňažná zábezpeka, vydá ju pôvodný prenajímateľ novému prenajímateľovi bez zbytočného odkladu po zmene vlastníctva prenajatej veci.

§ 1035
Výpoveď z dôvodu zmeny vlastníka

(1) Ak dôjde k zmene vlastníctva nehnuteľnej veci, môže z tohto dôvodu vypovedať nájomnú zmluvu iba nájomník, a to aj vtedy, ak bola zmluva uzavretá na dobu určitú. Právo dať výpoveď zanikne, ak ho nájomník neuplatnil do troch mesiacov odo dňa, ako sa o zmene vlastníka dozvedel. Ak však nový vlastník prenajatej veci nevedel ani nemusel vedieť, že nehnuteľná vec, ktorú nadobudol do vlastníctva, je prenajatá, má právo dať výpoveď z nájmu aj nový vlastník, a to najneskôr do troch mesiacov odo dňa,

ako sa dozvedel, že vec je prenajatá a kto je jej nájomník; to neplatí, ak je predmetom nájmu byt, v ktorom nájomník býva.

(2) Ak dôjde k zmene vlastníctva hnuteľnej veci, môže dať výpoveď z nájmu nový prenajímateľ i nájomník, nový prenajímateľ do jedného mesiaca, od kedy nadobudol vec do vlastníctva a nájomník do jedného mesiaca, od kedy sa o zmene vlastníka prenajatej veci dozvedel.

Nájomné a jeho splatnosť

§ 1036
Základné ustanovenia

(1) Nájomník je povinný platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu prenajatej veci a spôsob jej užívania.

(2) Ak sa má nájomné plniť inak ako v peniazoch, je rozhodujúca majetková hodnota poskytovaného plnenia vyjadrená v peniazoch.

(3) Nájomné sa platí mesačne pozadu. Ak je nájom dohodnutý na dobu kratšiu ako jeden mesiac, nájomné sa platí bezodkladne po skončení nájmu.

(4) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že nájomník začne platiť nájomné až po určitej dobe od prevzatia veci a dovtedy bude užívať vec bezplatne. Počas doby, v ktorej bude nájomník užívať vec bezplatne, sa na vzťah medzi zmluvnými stranami použijú ustanovenia o nájomnej zmluve, s výnimkou ustanovení o nájomnom.

§ 1037
Neužívanie veci pre osobný dôvod

Ak nájomníkovi osobný dôvod bráni užívať prenajatú vec, nie je oslobodený od platenia nájomného; prenajímateľ však musí zohľadniť hodnotu ušetrených nákladov, ako aj úžitky, ktoré neužívaním prenajatej veci nájomníkom získal.

Zabezpečenie záväzkov z nájomnej zmluvy

Peňažná zábezpeka

§ 1038
Základné ustanovenia

(1) Na zabezpečenie peňažných dlhov nájomníka voči prenajímateľovi z nájomnej zmluvy môže byť dohodnutá peňažná zábezpeka. Pri nájme bytu nesmie výška peňažnej zábezpeky presiahnuť trojnásobok súčtu mesačného nájomného a úhrad za plnenia poskytované s jeho užívaním.

(2) Ak sa na majetok prenajímateľa začne konkurzné konanie alebo exekučné konanie, peňažná zábezpeka sa nesmie použiť na úhradu pohľadávok, ktoré nesúvisia s nájmom.

(3) Ak nebola peňažná zábezpeka dohodnutá písomne, prijatie peňažnej zábezpeky je prenajímateľ povinný písomne potvrdiť nájomníkovi na jeho požiadanie.

§ 1039
Doplnenie peňažnej zábezpeky

(1) Ak prenajímateľ použije peňažnú zábezpeku alebo jej časť na úhradu svojich splatných pohľadávok voči nájomcovi z nájomnej zmluvy, nájomník je po písomnej výzve prenajímateľa povinný v lehote jedného mesiaca odo dňa jej doručenia doplniť peňažnú zábezpeku do pôvodne dohodnutej výšky.

(2) Ak nájomník nedoplní zábezpeku podľa odseku 1, hrubo tým poruší nájomnú zmluvu, na základe čoho bude prenajímateľ oprávnený dať výpoveď z nájmu; to platí aj pri nájme bytu.

§ 1040
Vrátenie peňažnej zábezpeky

(1) Prenajímateľ je povinný vydať peňažnú zábezpeku nájomníkovi bez zbytočného odkladu po skončení nájmu a vrátení prenajatej veci. Prenajímateľ je oprávnený započítať peňažnú zábezpeku proti všetkým peňažným dlhom nájomníka z nájomnej zmluvy.

(2) Nájomník má právo na úrok z peňažnej zábezpeky vo výške priemernej úrokovej sadzby, ktorú počas držania peňažnej zábezpeky poskytovali za peňažné vklady peňažné ústavy v Slovenskej republike. Úrok vydá prenajímateľ nájomníkovi najneskôr spolu s peňažnou zábezpekou.

§ 1041
Záložné a zádržné právo

(1) Na zabezpečenie peňažných pohľadávok prenajímateľa voči nájomníkovi z nájomnej zmluvy, má prenajímateľ záložné právo k hnuteľným veciam, ktoré sú na prenajatej veci alebo v nej a ktoré patria nájomníkovi alebo osobám, ktoré užívajú predmet nájmu spolu s nájomníkom, s výnimkou vecí vylúčených z výkonu rozhodnutia. Záložné právo zanikne, ak sa veci vysťahujú alebo odstránia z predmetu nájmu pred ich zadržaním podľa odseku 2.

(2) Ak sa nájomník sťahuje, alebo ak sa z predmetu nájmu odstraňujú veci uvedené v odseku 1, napriek tomu, že peňažné pohľadávky prenajímateľa voči nájomníkovi nie sú uspokojené alebo zabezpečené, môže ich prenajímateľ zadržať na vlastné nebezpečenstvo.

(3) Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa použijú aj na zabezpečenie pohľadávok z podnájmu, ktoré vzniknú nájomníkovi voči podnájomníkovi.

§ 1042
Inflačná doložka

(1) Za účelom zachovania hodnoty nájomného pri raste inflácie si môžu zmluvné strany dohodnúť inflačnú doložku, v dôsledku ktorej dôjde k zvýšeniu nájomného o medziročný inflačný index. Ak sa nedohodne inak, pre nárast nájomného bude určujúce potvrdenie o miere inflácie meranej indexom spotrebiteľských cien, dosiahnutej v posudzovanom roku oproti predchádzajúcemu roku, vydanom domácou štatistickou autoritou. K zvýšeniu nájomného dochádza k prvému dňu kalendárneho roka nasledujúceho po posudzovanom roku (posudzovaný kalendárny rok).

(2) Nájomné zvýšené podľa odseku 1 je nájomník povinný platiť od prvého mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom mu bolo doručené oznámenie o zvýšení nájomného. Oznámenie musí obsahovať údaj o výške medziročnej inflácie za posudzovaný kalendárny rok.

(3) Nedoplatok na nájomnom, ktorý vznikne za obdobie od prvého dňa príslušného kalendárneho roka do obdobia, za ktoré sa zaplatilo zvýšené nájomné podľa odseku 2, zaplatí nájomník najneskôr do konca šiesteho mesiaca príslušného kalendárneho roka, ak mu bolo doručené oznámenie o zvýšení nájomného do 31. marca príslušného kalendárneho roka; inak je povinný zaplatiť ho do posledného dňa tretieho mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom došlo k oznámeniu o zvýšení nájomného.

(4) Ak prenajímateľ neoznámi nájomníkovi zvýšenie nájomného ani do konca príslušného kalendárneho roka, jeho právo na zvýšené nájomné v príslušnom kalendárnom roku zanikne.

§ 1043
Právo nezaplatiť nájomné a právo na zľavu z nájomného

(1) Nájomník nie je povinný platiť nájomné za obdobie, počas ktorého nemohol vec vôbec užívať dohodnutým spôsobom a ak sa spôsob užívania nedohodol, obvyklým spôsobom.

(2) Ak nájomník môže užívať prenajatú vec iba obmedzene, má právo na primeranú zľavu z nájomného.

(3) Právo nezaplatiť nájomné podľa odseku 1 a právo na zľavu z nájomného podľa odseku 2 musí nájomník uplatniť u prenajímateľa bez zbytočného odkladu; právo zanikne, ak sa neuplatní do šiestich mesiacov odo dňa, keď došlo ku skutočnosti, ktorá toto právo založila.

Ďalšie práva a povinnosti zmluvných strán

§ 1044
Prenajímateľ

(1) Prenajímateľ je oprávnený požadovať od nájomníka prístup k veci za účelom kontroly stavu prenajatej veci ako aj toho, či nájomník užíva vec riadne a s náležitou starostlivosťou.

(2) Prenajímateľ je povinný oznámiť nájomníkovi plánovanú kontrolu prenajatej veci v dostatočnom predstihu, okrem prípadu, ak je vykonanie kontroly potrebné na zabránenie vzniku škôd alebo na ich obmedzenie. Pri kontrole musí byť prítomný nájomník, ibaže sa jeho prítomnosť nedá zabezpečiť a kontrolou sa sleduje zabránenie vzniku škôd alebo ich obmedzenie.

(3) Nájomník nesmie byť kontrolami zbytočne obťažovaný.

§ 1045
Nájomník

(1) Nájomník je povinný užívať vec riadne a s náležitou starostlivosťou. Vec musí skutočne užívať len , ak to určuje zmluva, alebo ak by sa vec neužívaním znehodnotila viac než jej užívaním.

(2) Nájomník je povinný dať prenajatú vec poistiť len ak to určuje nájomná zmluva.

(3) Za škody na prenajatej veci, spôsobené osobami, ktorým nájomník umožnil užívanie prenajatej veci, alebo ktorým umožnil k prenajatej veci prístup, zodpovedá prenajímateľovi nájomník.

Zánik nájmu

§ 1046

(1) Nájom zaniká najmä
a) uplynutím dohodnutej doby,
b) dohodou zmluvných strán,
c) výpoveďou,
d) odstúpením od zmluvy.

(2) Nájom zaniká aj zánikom prenajatej veci; ak zanikne len časť veci, nájom zaniká, ak stav zvyšnej časti prenajatej veci bráni nájomníkovi vec riadne užívať.

§ 1047
Výpoveď z nájmu

(1) Ak sa nájom uzavrie na neurčitú dobu, každá zmluvná strana je oprávnená vypovedať nájomnú zmluvu aj bez udania dôvodu.

(2) Nájomnú zmluvu uzavretú na dobu určitú možno vypovedať len z dôvodov ustanovených v tomto alebo v inom zákone a z dôvodov, dohodnutých v nájomnej zmluve.

(3) Nájomnú zmluvu možno vypovedať pri nájme nehnuteľnosti v dvojmesačnej výpovednej dobe, pri nájme hnuteľných vecí trvá výpovedná doba desať dní.

(4) Ak je výpoveď viazaná na výpovedný dôvod, musí byť vo výpovedi uvedený a opísaný; inak sa na výpoveď neprihliada.

§ 1048
Odstúpenie od nájomnej zmluvy

(1) Prenajímateľ je oprávnený odstúpiť od nájomnej zmluvy, ak
   a) nájomník napriek písomnému upozorneniu užíva prenajatú vec alebo ak trpí užívanie veci takým spôsobom, že sa vec znehodnocuje nad rámec bežného opotrebenia, alebo hrozí jej zničenie,
   b) v dôsledku zmien vykonávaných nájomníkom na prenajatej veci hrozí prenajímateľovi škoda; to platí aj vtedy, ak prenajímateľ so zmenami súhlasil,
   c) nájomník napriek písomnému upozorneniu nezaplatil dlžné nájomné alebo úhrady za poskytované plnenia, ani do splatnosti ďalšieho nájomného a ak je táto lehota kratšia ako jeden mesiac, do jedného mesiaca po splatnosti dlžného nájomného, alebo
   d) podľa právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu je potrebné prenajatú vec vydať alebo vypratať.

(2) Nájomník je oprávnený odstúpiť od nájomnej zmluvy, ak:
   a) je vec pri odovzdaní do užívania v stave nespôsobilom na riadne užívanie, alebo ak sa vec z dôvodov, ktoré nie sú na strane nájomníka, stane nespôsobilou na riadne užívanie neskôr,
   b) sú miestnosti, ktoré boli prenajaté na bývanie alebo na to, aby sa v nich zdržiavali ľudia, zdraviu závadné, to platí aj pri nájmoch upravených osobitne a aj za predpokladu, že nájomník o tejto skutočnosti pri uzavretí zmluvy vedel; právo odstúpiť od zmluvy z tohto dôvodu nemožno obmedziť alebo vylúčiť ani dohodou zmluvných strán,
   c) nájomník požiada o ochranu prenajímateľa pred zásahmi tretej osoby do jeho nájomných práv, no prenajímateľ tak neurobí, alebo sú jeho opatrenia neúspešné.

(3) Od nájomnej zmluvy možno odstúpiť aj z ďalších dôvodov dojednaných v nájomnej zmluve, pre ktoré nemožno spravodlivo požadovať trvanie nájomného vzťahu.

(4) Odstúpenie od zmluvy musí byť zdôvodnené a dôvod odstúpenia musí byť popísaný, inak sa naň neprihliada.

§ 1049
Prehliadka veci

(1) Po podanej výpovedi alebo počas troch mesiacov pred skončením nájmu je nájomník povinný umožniť záujemcovi o nájom veci jej prehliadku za prítomnosti nájomníka a prenajímateľa.

(2) Prenajímateľ je povinný oznámiť nájomníkovi konanie prehliadky v dostatočnom predstihu.

(3) Nájomník nesmie byť prehliadkami zbytočne obťažovaný.

§ 1050
Obnovenie nájomnej zmluvy

(1) Ak nájomník užíva vec aj po skončení nájmu a prenajímateľ ho pri nájme bytu ani do jedného mesiaca od skončenia nájmu písomne nevyzve, aby mu vec vydal, obnovuje sa nájomná zmluva za rovnakých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne. Nájom dojednaný na dobu dlhšiu ako rok sa obnovuje vždy na rok, nájom dojednaný na kratšiu dobu sa obnovuje na túto dobu.

(2) K obnove nájomnej zmluvy v zmysle tohto odseku môže dôjsť opakovane; pri obnove nájmu tretíkrát po sebe sa nájomná zmluva obnovuje na dobu neurčitú.

(3) K obnoveniu nájmu nedôjde, ak:
a) prenajímateľ alebo nájomník urobil počas trvania nájmu prejav vôle, z ktorého vyplynulo, že o obnovenie nájomnej zmluvy nemá záujem,
b) si nájomník, napriek upozorneniu prenajímateľa, opakovane neplnil svoje povinnosti z nájmu,
c) ho zmluvné strany v zmluve vylúčili; dohoda, ktorou sa vylučuje obnovenie nájmu pri nájme bytu, je neplatná.

§ 1051
Stav veci pri skončení nájmu

(1) Pri skončení nájmu je nájomník povinný vrátiť prenajímateľovi prenajatú vec na mieste, kde ju prevzal a v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na bežné opotrebenie.

(2) Nájomník je oprávnený zobrať si všetko, čo do prenajatej veci vložil alebo vniesol s úmyslom, aby sa to užívalo spolu s prenajatou vecou. Rovnako je oprávnený zobrať si všetko, čo do prenajatej veci vložil alebo vniesol a čo sa do nej jeho pričinením a na jeho náklady zabudovalo, ak je to možné bez zníženia pôvodnej hodnoty veci alebo bez jej poškodenia; vlastníkom ostatných vecí sa stáva vlastník prenajatej veci, a to okamihom ich zabudovania do prenajatej veci. Za veci, ktoré vlastník prenajatej veci nadobudol do vlastníctva, patrí nájomníkovi peňažná náhrada iba , ak s ich zabudovaním do prenajatej veci prenajímateľ súhlasil. Peňažná náhrada je splatná najneskôr ku dňu skončenia nájmu.

(3) Ak došlo k poškodeniu, zničeniu alebo nadmernému opotrebeniu prenajatej veci, je nájomník povinný nahradiť prenajímateľovi škodu, ktorá tým prenajímateľovi vznikla. Za škody na prenajatej veci, spôsobené osobami, ktorým nájomník umožnil užívanie prenajatej veci, alebo ktorým umožnil k prenajatej veci prístup, zodpovedá prenajímateľovi nájomník

(4) Právo na náhradu škody podľa odseku 3, musí prenajímateľ uplatniť u nájomníka bez zbytočného odkladu. Právo zanikne, ak sa u nájomníka neuplatnilo do pätnástich dní, odkedy sa prenajímateľ o škode dozvedel, najneskôr však do šiestich mesiacov od skončenia nájmu a vrátenia prenajatej veci prenajímateľovi.

§ 1052
Podnájom

(1) Nájomník je oprávnený dať prenajatú vec do podnájmu len s predchádzajúcim súhlasom prenajímateľa; ustanovenia § 71 o forme následných právnych úkonov platia primerane.

(2) Podnájom zaniká najneskôr súčasne so zánikom nájmu.

(3) O skončení nájmu je nájomník povinný informovať podnájomníka bez zbytočného odkladu po tom, ako sa mu stane táto skutočnosť známa, s uvedením rozhodujúcich skutočností, ktorými sú najmä deň skončenia nájmu, prípadne aj dĺžka výpovednej doby a začiatok jej plynutia.

(4) Ak to neodporuje povahe alebo účelu zákona, na zmluvu o podnájme sa primerane použijú ustanovenia o nájomnej zmluve.

Druhý pododdiel
Nájom budovy alebo jej časti

§ 1053
Základné ustanovenia

(1) Predmetom zmluvy je nájom budovy alebo jej časti, za predpokladu, že táto časť je spôsobilá tvoriť samostatný predmet nájmu.

(2) Ak je predmetom nájmu časť budovy, nájomník a osoby, ktoré s ním časť budovy užívajú, majú popri práve užívať časť budovy aj právo užívať spoločné priestory a zariadenia budovy, ako aj požívať plnenia, ktorých poskytovanie je s užívaním budovy spojené.

(3) Ustanovenia tejto časti zákona sa použijú primerane a podporne aj na nájom a podnájom bytu, ako aj na nájom a podnájom priestoru na podnikanie, ak je takýto priestor časťou budovy.

§ 1054
Úhrada za poskytované plnenia

(1) Pri nájme budovy alebo jej časti je nájomník povinný platiť okrem nájomného aj úhradu za plnenia, ktorých poskytovanie si strany dohodnú v nájomnej zmluve (poskytované plnenia).

(2) Úhrada za poskytované plnenia, vrátane preddavkov na ne, sa platí spolu s nájomným.

(3) Ak výška úhrad za poskytované plnenia, resp. spôsob ich rozúčtovania, nie je ustanovený právnym predpisom, dohodnú ho prenajímateľ a nájomník pred začatím ich poskytovania; v opačnom prípade je nájomník povinný vykonávať úhradu za poskytované plnenia v obvyklej výške.

(4) Ak o to nájomník prenajímateľa požiada, je prenajímateľ povinný umožniť nájomníkovi nahliadnuť do účtovných dokladov, týkajúcich sa poskytovaných plnení, ako aj do ich vyúčtovania.

§ 1055
Účel nájmu

(1) Ak zmluva o nájme budovy alebo jej časti neobsahuje dohodu o účele, na ktorý bude nájomníkovi slúžiť, je nájomník oprávnený a povinný užívať ju spôsobom, ktorý zodpovedá účelu, na ktorý takáto budova alebo jej časť obvykle slúži.

(2) Ak je dohodnutý účel užívania budovy alebo jej časti v rozpore s účelom, na ktorý je budova alebo jej časť spôsobilá v zmysle osobitných predpisov, je takáto dohoda platná; ustanovenia predpisov verejného práva však nie sú takouto dohodou dotknuté, to platí aj vtedy, ak sa budova alebo jej časť užíva obvyklým spôsobom.

§ 1056
Vedľajší predmet nájmu

(1) Ak predmet nájmu tvorí budova alebo jej časť spolu so zariadením alebo vybavením, vzťah nájomníka k zariadeniu a vybaveniu podlieha právnej úprave nájmu budovy alebo jej časti.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj vtedy, ak budovu alebo jej časť, ktorá tvorí hlavný predmet nájmu, prenajíma ten istý prenajímateľ spolu s pozemkom, garážou alebo inou hnuteľnou alebo nehnuteľnou vecou prípadne jej časťou, ktoré tvoria vedľajší predmet nájmu a o užívanie ktorých by nájomník nemal záujem bez hlavného predmetu nájmu.

Stav budovy alebo jej časti na začiatku nájmu

§ 1057
Základné ustanovenia

(1) Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomníkovi budovu alebo jej časť v dohodnutom stave. Ak sa stav nedohodol, je prenajímateľ povinný odovzdať budovu alebo jej časť v stave spôsobilom na riadne užívanie.

(2) Ak sa nedohodlo inak, budova alebo jej časť musí byť pri odovzdaní vypratená a vyčistená, so zabezpečeným poskytovaním plnení, ktoré sú spojené s jej užívaním.

(3) Ak stav budovy alebo jej časti nezodpovedá stavu podľa odseku 1 a 2 a z tohto dôvodu nie je vôbec možné užívať budovu alebo jej časť, má nájomník právo prevzatie budovy alebo jej časti odmietnuť a žiadať od prenajímateľa, aby zjednal nápravu; do tohto času nie je povinný platiť nájomné ani úhradu za služby, ktorých poskytovanie je spojené s nájmom.

(4) Ak pre stav budovy alebo jej časti na začiatku nájmu možno užívať budovu alebo jej časť len obmedzene, je nájomník povinný predmet nájmu prevziať, má však právo na zľavu z nájomného a to až do zjednania nápravy zo strany prenajímateľa. Ak však obmedzené užívanie budovy alebo jej časti nemá pre nájomníka hospodársky význam,

alebo ak môže ohroziť život alebo zdravie osôb, ktoré sa majú v predmete nájmu nachádzať, má nájomník právo prevzatie budovy alebo jej časti odmietnuť a žiadať od prenajímateľa zjednanie nápravy; do tohto času nie je povinný platiť nájomné ani úhradu za služby, ktorých poskytovanie je spojené s nájmom.

(5) Ak prenajímateľ neuvedie stav budovy alebo jej časti do súladu s ustanoveniami odsekov 1 a 2 ani do jedného mesiaca odo dňa, ktorý bol dohodnutý ako začiatok nájmu, má nájomník právo od nájomnej zmluvy odstúpiť.

§ 1058
Dodatočné uvedenie do stavu spôsobilého na riadne užívanie

(1) Ak sa zmluvné strany v nájomnej zmluve výslovne dohodnú, že prenajímateľ odovzdá nájomníkovi budovu alebo jej časť v stave, v ktorom nie je spôsobilá na riadne užívanie a do stavu spôsobilého na riadne užívanie ju uvedie nájomník, nájomná zmluva upraví aj
   a) na koho náklady a v akej lehote dôjde k uvedeniu budovy alebo jej časti do stavu spôsobilého na riadne užívanie,
   b) výšku nájomného a úhrad za poskytované plnenia počas doby, v ktorej sa bude predmet nájmu uvádzať do stavu spôsobilého na riadne užívanie,
   c) popis stavu, v akom nájomník vráti prenajímateľovi budovu alebo jej časť pri skončení nájmu, na náklady ktorej zmluvnej strany sa budova alebo jej časť do tohto stavu uvedie, prípadne to, ako sa zmluvné strany medzi sebou vyporiadajú.

(2) Ak nájomná zmluva nebude obsahovať ustanovenia podľa odseku 1 má sa za to, že predmet nájmu nebol odovzdaný v stave, aby ho mohol nájomník riadne užívať a na vzťah sa primerane a podporne použijú ustanovenia § 1057 ods. 3 až 5.

Stav budovy alebo jej časti počas nájmu

§ 1059
Základné ustanovenia

(1) Prenajímateľ je povinný po celú dobu nájmu udržiavať prenajatú budovu alebo jej časť v stave spôsobilom na riadne užívanie.

(2) Nájomník nesmie vykonávať stavebné úpravy, ani inú podstatnú zmenu v predmete nájmu bez predchádzajúceho súhlasu prenajímateľa, a to ani na vlastné náklady.

§ 1060
Udržiavacie opatrenia

(1) Nájomník je povinný strpieť opatrenia, ktoré sú potrebné na údržbu alebo opravu prenajatej budovy alebo jej časti (udržiavacie opatrenia), ak má ich vykonanie nepodstatný vplyv na užívanie predmetu nájmu, alebo ak ich prenajímateľ vykonáva na príkaz orgánu verejnej moci, alebo ak je ich vykonanie potrebné na predchádzanie škody, zmenšenie rozsahu škody alebo odstránenie škodlivých následkov.

(2) Udržiavacie opatrenia musia byť nájomníkovi oznámené vopred; to neplatí v prípade bezprostrednej hrozby škody.

(3) Ak v dôsledku udržiavacieho opatrenia môže nájomník užívať budovu alebo jej časť iba obmedzene, alebo ak ju nemôže užívať vôbec, má okrem práva na zľavu z nájomného alebo práva nezaplatiť nájomné (§ 1043), aj právo na primeranú náhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré nájomníkovi v dôsledku udržiavacieho opatrenia vznikli.

(4) Ak má dôjsť v dôsledku udržiavacích opatrení k vypratania alebo vysťahovaniu predmetu nájmu, musí o tom prenajímateľ informovať nájomníka ihneď po tom, ako sa o potrebe vypratania alebo vysťahovania dozvedel alebo mohol dozvedieť; v opačnom prípade je prenajímateľ povinný nahradiť škodu, ktorá nájomníkovi vznikne, tejto zodpovednosti sa zbaví, ak preukáže, že škode nemohol zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia.

§ 1061
Modernizačné opatrenia

Modernizačné opatrenia sú úpravy vykonávané na budove alebo na jej častiach, ktoré zlepšujú ich technický stav, funkčnosť, energetickú efektívnosť a celkovú výkonnosť, najmä ak sa nimi:

a) udržateľne šetrí konečná energia v budove alebo jej časti inštaláciou alebo zriadením vykurovacieho systému v budove (energetická modernizácia),
b) udržateľne šetrí neobnoviteľná primárna energia alebo udržateľne chráni klíma,
c) udržateľným spôsobom znižuje spotreba vody,
d) udržateľne zvyšuje úžitková hodnota prenajímanej nehnuteľnosti,
e) trvalo zlepšia všeobecné životné podmienky.

§ 1062
Oznámenie modernizačných opatrení

(1) Prenajímateľ je povinný informovať nájomníka o modernizačnom opatrení v písomnej forme, najmenej tri mesiace pred jeho plánovaným začiatkom (oznámenie o modernizácii).

(2) Oznámenie o modernizácii musí obsahovať informácie o:
a) povahe a predpokladanom rozsahu modernizačného opatrenia,
b) dôvodoch vykonania modernizačného opatrenia,
c) predpokladanom začiatku a predpokladanom trvaní modernizačného opatrenia.

(3) Ak má dôjsť v dôsledku modernizačných opatrení k vypratania alebo k vysťahovaniu predmetu nájmu, musí oznámenie o modernizácii obsahovať aj informáciu o predpokladanej dobe, počas ktorej má byť predmet nájmu vysťahovaný alebo vyprataný.

(4) Povinnosť oznámenia o modernizácii prenajímateľovi nevznikne, ak majú modernizačné opatrenia len nepodstatný vplyv na predmet nájmu a na jeho užívanie.

§ 1063
Dohoda o modernizačných opatreniach

Prenajímateľ a nájomník (nájomníci) budovy môžu uzavrieť dohodu o modernizačných opatreniach, najmä o časovom a technickom postupe vykonávania modernizačných opatrení,

o budúcej výške nájomného, ako aj o náhrade primeraných nákladov, ktoré nájomníkovi (nájomníkom) v dôsledku modernizačného opatrenia vzniknú.

§ 1064
Povinnosť strpieť modernizačné opatrenia

(1) Nájomník je povinný strpieť modernizačné opatrenia; to neplatí, ak nájomník v predmete nájmu trvalo býva a ak je vykonanie modernizačného opatrenia spojené s potrebou vypratania alebo vysťahovania predmetu nájmu, čo spôsobí nájomníkovi alebo členom jeho domácnosti mimoriadne závažné ťažkosti, ktoré nemožno odôvodniť ani po zohľadnení oprávnených záujmov prenajímateľa a ostatných nájomníkov v dome, alebo záujmov udržateľnej úspory energií alebo trvalého zlepšenia všeobecných životných podmienok.

(2) Ak má dôjsť v dôsledku modernizačných opatrení k vypratanie alebo k vysťahovaniu predmetu nájmu, je prenajímateľ povinný poskytnúť nájomníkovi primeranú náhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré nájomníkovi v súvislosti s vysťahovaním alebo vypratanie vzniknú; právo na zľavu z nájomného alebo právo nezaplatiť nájomné podľa § 1043 tým nie je dotknuté.

(3) Nájomník nie je povinný predmet nájmu vypratať alebo sa z neho vysťahovať skôr, ako mu prenajímateľ zaplatí primeranú zálohu na náhradu nákladov potrebných na vysťahovanie alebo vypratanie.

(4) Ak nájomník predmet nájmu nevypratal alebo nevysťahoval napriek tomu, že ho prenajímateľ o modernizačnom opatrení riadne informoval a ponúkol mu primeranú zálohu na náhradu nákladov podľa odseku 3, prípadne ju aj zaplatil, môže prenajímateľ navrhnúť, aby o vypratanie a vysťahovaní predmetu nájmu rozhodol súd. V rozhodnutí o vypratanie alebo vysťahovaní predmetu nájmu môže súd uložiť stranám povinnosti, ktoré od nich možno rozumne požadovať. Pred rozhodnutím o vypratanie alebo vysťahovaní predmetu nájmu nie je možné modernizačné opatrenia vykonávať, ibaže ich vykonanie súd úplne alebo čiastočne povolí.

§ 1065
Zvýšenie nájomného z dôvodu modernizácie

(1) V dôsledku modernizačného opatrenia má prenajímateľ právo žiadať od nájomníka zvýšené nájomné, nepresahujúce desať percent z úhrnu účelne vynaložených nákladov ročne. Ak súhlasia s návrhom na takto zvýšené nájomné aspoň dve tretiny nájomníkov v budove, platí zvýšené nájomné aj pre ostatných nájomníkov budovy.

(2) Ak prenajímateľ nezíska súhlas so zvýšením nájomného podľa odseku 1, môže žiadať zvýšené nájomné najviac o 3 % z úhrnu skutočne vynaložených nákladov ročne; v takomto prípade sa má za to, že náklady boli vynaložené účelne.

§ 1066
Právo nájomníka dať výpoveď z nájmu
z dôvodu modernizačných opatrení

(1) Po doručení oznámenia o modernizačných opatreniach môže dať nájomník výpoveď

z nájmu s výpovednou dobou v trvaní jeden mesiac, a to aj pri nájme na dobu určitú. Výpovedná doba sa počíta odo dňa doručenia výpovede.

(2) Výpoveď podľa odseku 1 musí dať nájomník najneskôr do jedného mesiaca po oznámení o modernizácii; na neskôr podanú výpoveď nie je prenajímateľ povinný prihliadnuť, o čom je povinný informovať nájomníka bez zbytočného odkladu.

Stav budovy alebo jej časti pri skončení nájmu

§ 1067
Základné ustanovenia

(1) Nájomník je povinný vrátiť prenajímateľovi budovu alebo jej časť v stave, v akom bola na začiatku nájmu, s prihliadnutím na bežné opotrebenie.

(2) Ak budova alebo jej časť na začiatku nájmu nezodpovedala stavu podľa § 1057 ods. 1 a 2, avšak do tohto stavu sa budova alebo jej časť uviedli dodatočne, je nájomník povinný vrátiť prenajímateľovi budovu alebo jej časť v dodatočne upravenom stave, s prihliadnutím na bežné opotrebenie.

(3) Ak uviedol budovu alebo jej časť do stavu spôsobilého na riadne užívanie nájomník (§ 1058), stav budovy pri skončení nájmu musí zodpovedať podmienkam dohodnutým v nájomnej zmluve.

(4) Ak sa na budove alebo jej časti vykonali udržiavacie alebo modernizačné opatrenia, pri vrátení predmetu nájmu prenajímateľovi sa zohľadnia v plnom rozsahu.

Nájom a podnájom bytu

§ 1068
Základné ustanovenia

(1) Nájom bytu vzniká na základe nájomnej zmluvy, ktorou sa prenajímateľ zaväzuje prenechať nájomníkovi, prípadne aj členom jeho domácnosti, na zabezpečenie bytových potrieb byt, za čo sa nájomník zaväzuje platiť nájomné.

(2) Ak sa na zabezpečenie bytových potrieb nájomníka prenecháva rodinný dom prípadne iný priestor, ktorý je spôsobilý na trvalé bývanie, ustanovenia tejto časti zákona sa použijú primerane.

(3) Ustanovenia tejto časti zákona sa nepoužijú, ak prenajímateľ prenecháva nájomníkovi byt na rekreáciu alebo na trávenie voľného času, alebo ako svoje vedľajšie bydlisko z dôvodu dočasnej zárobkovej činnosti, ak nájom, vrátane jeho predĺžení, nepresahuje 6 mesiacov.

(4) Nájomnú zmluvu o nájme družstevného bytu možno uzavrieť za podmienok upravených v stanovách bytového družstva.

(5) Osobitný predpis stanoví, čo sa rozumie služobným bytom, bytom osobitného určenia, bytom v domoch osobitného určenia, sociálnym bytom a bytom so štátom

podporovaným nájomným bývaním, za akých podmienok k nim možno uzavrieť nájomnú zmluvu, prípadne kedy táto nájomná zmluva zanikne.

§ 1069
Nájomné bývanie v priestore nespôsobilom na trvalé bývanie

Ak sa prenajímateľ a nájomník dohodnú, že nájomník bude užívať na zabezpečenie svojich bytových potrieb priestor, ktorý nie je spôsobilý na trvalé bývanie, ustanovenia tejto časti zákona sa použijú spôsobom a v rozsahu, aby nedošlo k ukráteniu práv, ktoré z nich vyplývajú pre nájomníka.

§ 1070

Ak byt užíva fyzická osoba, ktorá má majetkový podiel v právnickej osobe, ktorá prenajímaný byt vlastní, práva a povinnosti zmluvných strán upravia stanovy alebo spoločenská zmluva; ak sa tak nestane, na vzťah medzi prenajímateľom a nájomníkom sa primerane a podporne použijú ustanovenia tejto časti zákona o nájme bytu.

§ 1071
Náležitosti nájomnej zmluvy

(1) Zmluva o nájme bytu musí byť písomná.

(2) Zmluva o nájme bytu musí okrem všeobecných náležitostí obsahovať označenie a popis bytu, výšku nájomného a úhrad za plnenia spojené s užívaním bytu alebo spôsob ich výpočtu ako aj ich splatnosť.

(3) Ak zmluve chýba písomná forma alebo niektorá z náležitostí podľa odseku 2, nesmie jej platnosť z tohto dôvodu namietnuť prenajímateľ.

§ 1072
Konkludentné uzatvorenie nájomnej zmluvy

Ak nájomník užíva byt aspoň dva roky dobromyseľne, že jeho nájomný pomer je dojednaný v súlade s právom a ak tomu nasvedčuje aj správanie prenajímateľa, považuje sa nájomná zmluva za riadne uzavretú.

§ 1073
Doba nájmu

(1) Ak sa uzavrela nájomná zmluva s rovnakým nájomníkom aspoň trikrát bezprostredne po sebe a zároveň, celková doba nájmu trvala aspoň päť rokov, platí, že ďalšia nájomná zmluva je uzavretá na dobu neurčitú, ak nájomník v predchádzajúcom nájomnom období nenaplnil žiadny z dôvodov, pre ktorý s ním mohol prenajímateľ ukončiť nájomný vzťah jednostranným úkonom.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije aj vtedy, ak sa s rovnakým nájomníkom uzavrie nová nájomná zmluva, ak bola predchádzajúca nájomná zmluva uzavretá aspoň na päť rokov.

Nájomné a úhrada za plnenia poskytované s užívaním bytu

§ 1074
Nájomné

(1) Nájomné sa dojednáva pevnou sumou za jeden kalendárny mesiac.

(2) Nájomník je povinný platiť nájomné pravidelne mesačne.

§ 1075
Plnenia poskytované s užívaním bytu

Počas nájmu bytu je prenajímateľ povinný zabezpečovať plnenia poskytované s užívaním bytu aspoň v nevyhnutnom rozsahu. Pod nevyhnutným rozsahom sa rozumejú dodávky vody, odvoz a odvádzanie odpadových vôd vrátane čistenia nádrží, dodávky tepla, odvoz komunálneho odpadu, osvetlenie spoločných častí domu, zabezpečenie pripojenia rozhlasového a televízneho vysielania, prevádzka a čistenie komínov, prípadne prevádzka výťahu.

§ 1076
Úrok z omeškania

Ak nájomník nezaplatí nájomné do piatich dní po splatnosti, má prenajímateľ právo žiadať od nájomníka úrok z omeškania, ktorého sadzbu ustanovení vláda Slovenskej republiky nariadením; to isté platí, ak sa nájomník dostane do omeškania s platením úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu.

Zvýšenie nájomného

§ 1077
Dohoda o zvýšení nájomného

(1) Strany si môžu dojednať každoročné zvyšovanie nájomného, a to s ohľadom na mieru inflácie alebo na iné ukazovatele.

(2) Nájomné sa zvyšuje k prvému dňu nasledujúceho kalendárneho roka.

(3) Oznámenie o zvýšení nájomného musí byť písomné a musí byť doručené nájomníkovi aspoň dva mesiace pred začiatkom kalendárneho roka, od ktorého má dôjsť k zvýšeniu nájomného.

§ 1078
Zvyšovanie nájomného bez dohody v nájomnej zmluve

(1) Ak nájomná zmluva neobsahuje dohodu o zvýšení nájomného a ak nebolo zvýšenie nájomného vylúčené, môže prenajímateľ navrhnúť nájomníkovi zvýšenie nájomného len ak je nájomná zmluva uzavretá na dobu najmenej troch rokov, a to až do výšky obvyklého nájomného za porovnateľný byt v danom mieste, ak navrhnuté zvýšenie spolu s tým, ku ktorému došlo v poslednom roku, nebude vyššie ako dvadsať percent oproti nájomnému platenému v predchádzajúcom roku.

(2) K zvýšeniu nájomného podľa odseku 1 môže dôjsť najskôr po uplynutí troch rokov nájmu, vždy k prvému dňu nasledujúceho kalendárneho roka.

(3) Návrh na zvýšenie nájomného musí byť písomný a musí byť doručený nájomníkovi aspoň dva mesiace pred začiatkom kalendárneho roka, od ktorého má dôjsť k zvýšeniu nájomného.

(4) Ak nájomník do dvoch mesiacov od obdržania návrhu na zvýšenie nájomného prenajímateľovi oznámi, že so zvýšením nájomného nesúhlasí, alebo ak v rovnakej lehote zvýšené nájomné nezaplatí, má prenajímateľ právo požiadať o zvýšenie nájomného súd. Súd posúdi návrh s ohľadom na ustanovenie odseku 1.

§ 1079
Nezvyšovanie nájomnného pre modernizáciu budovy alebo jej časti

Ustanovenia tejto časti zákona o zvýšení nájomného sa nepoužijú, ak má dôjsť k zvýšeniu nájomného z dôvodu modernizácie budovy alebo jej časti.

Práva a povinnosti z nájmu bytu

§ 1080
Práva a povinnosti prenajímateľa

(1) Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomníkovi byt v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť nájomníkovi plný a nerušený výkon práv spojených s užívaním bytu.

(2) Bežné opravy v byte súvisiace s jeho užívaním a náklady spojené s bežnou údržbou hradí nájomník. Pojem bežných opráv a nákladov spojených s bežnou údržbou ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 1081
Práva a povinnosti nájomníka

(1) Nájomník je povinný užívať byt, spoločné priestory a zariadenia domu riadne, v súlade s nájomnou zmluvou a s právnymi predpismi; zároveň je povinný dbať na to, aby sa pri výkone jeho práv vytvorilo v dome prostredie zabezpečujúce ostatným užívateľom domu nerušený výkon ich práv.

(2) Ak to nespôsobí zvýšené náklady alebo neprimerané zaťaženie pre prenajímateľa bytu alebo pre vlastníkov alebo užívateľov ostatných bytov v dome, môže nájomník ako aj osoby, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti, v byte pracovať alebo podnikať.

(3) Nájomník má právo chovať v byte zviera za predpokladu, že tým nespôsobí prenajímateľovi ani ostatným obyvateľom domu neprimerané ťažkosti, alebo nevyvolá neprimeraný stav v dome, najmä s ohľadom na veľkosť priestoru, životné potreby zvieraťa a starostlivosť, ktorú si chovanie zvieraťa vyžaduje. Ak chovanie zvieraťa vyvolá potrebu zvýšených nákladov na údržbu spoločných častí domu, nahradí nájomník tieto náklady prenajímateľovi nad rámec nájomného a úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu.

(4) Ak nájomník, napriek upozorneniu prenajímateľa, užíva byt v rozpore s ustanoveniami odsekov 1 až 3, hrubo poruší svoje povinnosti vyplývajúce z nájmu, pre ktoré môže prenajímateľ nájom vypovedať a ak tým nájomník spôsobuje závažné škody alebo ťažkosti prenajímateľovi alebo osobám, ktoré bývajú v dome, môže prenajímateľ od zmluvy odstúpiť.

§ 1082
Návštevy

Nájomník je oprávnený prijímať v byte kohokoľvek; ustanovenia o zmene počtu členov domácnosti tým nie sú dotknuté.

§ 1083
Úpravy bytu z dôvodu zmeny zdravotného stavu nájomníka

(1) Ak sa nájomníkovi, alebo členovi jeho domácnosti, zmení zdravotný stav natoľko, že pre riadne užívanie bytu je nevyhnutné vykonať v prenajatom byte úpravy, zodpovedajúce jeho zdravotnému postihnutiu, nesmie prenajímateľ vykonanie zmien odmietnuť, okrem prípadu, ak má na to vážny a spravodlivý dôvod.

(2) Zmeny podľa odseku 1 sa vykonajú na náklady nájomníka.

(3) Pri skončení nájmu je nájomník povinný uviesť byt na vlastné náklady do pôvodného stavu; to neplatí, ak prenajímateľ nájomníkovi oznámi, že na uvedení veci do pôvodného stavu netrvá.

§ 1084
Počet členov domácnosti nájomníka

(1) Zmenu počtu členov domácnosti nájomníka je nájomník povinný oznámiť prenajímateľovi bez zbytočného odkladu.

(2) Prenajímateľ má právo vyhradiť si v zmluve súhlas s prijatím nového člena do domácnosti nájomníka; to neplatí, ak má byť novým členom domácnosti blízka osoba nájomníka. Ak nie je súhlas podľa predchádzajúcej vety písomný, predpokladá sa, že k udeleniu súhlasu nedošlo.

(3) Prenajímateľ má zároveň právo požadovať, aby v domácnosti nájomníka žil len taký počet osôb, ktorý je primeraný veľkosti bytu a nebráni tomu, aby všetky osoby mohli žiť v byte v obvykle pohodlných a hygienicky vyhovujúcich podmienkach; neprihliada sa na to, či ide o blízku osobu, ibaže je blízkou osobou nájomníka maloleté dieťa, ktoré je na nájomníka odkázané osobnou starostlivosťou alebou výživou.

(4) Ak nájomník príjme nového člena svojej domácnosti bez súhlasu prenajímateľa, alebo ak nevyhovie požiadavke prenajímateľa podľa odseku 3, hrubo poruší svoje povinnosti z nájomnej zmluvy, pre ktoré môže dať prenajímateľ výpoveď z nájmu a ak tým nájomník spôsobuje závažné škody alebo ťažkosti prenajímateľovi alebo osobám, ktoré bývajú v dome, môže prenajímateľ od zmluvy odstúpiť.

Spoločný nájom bytu

§ 1085
Základné ustanovenia

(1) Byt môže byť v spoločnom nájme viacerých osôb.

(2) Pri družstevnom byte môže spoločný nájom vzniknúť len medzi manželmi.

§ 1086
Vybavovanie bežných vecí a ostatných vecí

(1) Bežné veci týkajúce sa spoločného nájmu bytu môže vybavovať každý zo spoločných nájomníkov sám.

(2) Ak nejde o bežné veci, je potrebný súhlas všetkých spoločných nájomníkov.

(3) Ak je právny úkon v rozpore s odsekom 2, môže ho ktorýkoľvek spoločný nájomník zrušiť, ak adresát právneho úkonu vedel alebo musel vedieť o tomto rozpore.

(4) Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločného nájmu bytu sú oprávnení a povinní všetci spoloční nájomníci spoločne a nerozdielne.

§ 1087
Spor o práva a povinnosti a zrušenie spoločného nájmu súdom

(1) Ak medzi spoločnými nájomníkmi dôjde k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoločného nájmu bytu, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

(2) V prípadoch hodných osobitného zreteľa, ktoré bránia pokojnému spolunažívaniu, môže súd na návrh spoločného nájomníka právo spoločného nájmu bytu zrušiť. Súd zároveň určí, ktorý zo spoločných nájomníkov bude byt ďalej užívať.

§ 1088
Zánik užívacieho práva jedného zo spoločných nájomníkov

(1) Ak niektorému zo spoločných nájomníkov zanikne právo užívať byt, ostatným nájomníkom ostane nájom bytu zachovaný. Na zaplatenie zvyšného nájomného a úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu ostanú zaviazaní zostávajúci nájomníci spoločne a nerozdielne.

(2) Z dôvodu podľa odseku 1 môžu dať zvyšní nájomníci výpoveď zo spoločného nájmu bytu; musia tak však urobiť najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po zániku práva spoločného nájomníka podľa odseku 1, inak právo zanikne.

Spoločný nájom bytu manželov

§ 1089
Základné ustanovenia

(1) Ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich stanú nájomníkmi bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželov.

(2) Ak za trvania manželstva vznikne právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu len jednému z manželov, vznikne so spoločným nájmom bytu manželov aj spoločné členstvo manželov v družstve.

(3) Spoločný nájom bytu manželov nevznikne, ak manželia spolu trvale nežijú, ako aj v prípade nájmu bytov trvalo určených ako služobné byty, bytov osobitného určenia, bytov v domoch osobitného určenia a sociálnych bytov podľa osobitného predpisu.

§ 1090
Vznik spoločného nájmu uzavretím manželstva

(1) Ak sa niektorý z manželov stal nájomníkom bytu pred uzavretím manželstva, vznikne obom manželom spoločný nájom bytu uzavretím manželstva.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí aj, ak niektorému z manželov vzniklo pred uzavretím manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu.

§ 1091
Zánik spoločného nájmu bytu

(1) Ak sa rozvedení manželia nedohodnú o nájme bytu, súd na návrh jedného z nich rozhodne o zrušení ich spoločného nájmu bytu. Súd súčasne určí, ktorý z manželov bude ďalej užívať byt ako nájomník.

(2) Ak nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu jeden z rozvedených manželov pred uzavretím manželstva, zanikne právo spoločného nájmu bytu rozvodom; právo užívať byt zostane tomu z manželov, ktorý nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme bytu pred uzavretím manželstva. V ostatných prípadoch spoločného nájmu družstevného bytu ostane zachované ďalšie užívanie bytu ako aj členstvo v družstve tomu z manželov, na ktorom sa manželia dohodnú, inak rozhodne na návrh ktoréhokoľvek z manželov súd.

(3) Pri rozhodovaní o ďalšom nájme bytu vezme súd na zreteľ najmä záujmy maloletých detí a stanovisko prenajímateľa.

§ 1092
Obmedzenie a vylúčenie užívacieho práva

(1) Ak sa z dôvodu fyzického násilia alebo psychického násilia, alebo hrozby takýmto násilím vo vzťahu k manželovi alebo k rozvedenému manželovi ako spoločnému užívateľovi bytu alebo k blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd na návrh jedného z manželov alebo rozvedených

manželov obmedziť užívacie právo druhého z nich, alebo ho z jeho užívania úplne vylúčiť.

(2) Pri rozhodovaní podľa odseku 1 prihliadne súd najmä na záujmy manžela alebo rozvedeného manžela, voči ktorému fyzické alebo psychické násilie smerovalo a na záujem takto ohrozených maloletých detí, ako aj blízkych osôb, ktoré s nimi v spoločnom byte bývali.

Prechod nájmu bytu

§ 1093
Základné ustanovenia

(1) Ak zomrie jeden z manželov, ktorí boli spoločnými nájomníkmi bytu, jediným nájomníkom bytu sa stane pozostalý manžel.

(2) Ak ide o družstevný byt, smrťou jedného z manželov spoločný nájom bytu manželom zanikne. Ak sa právo na družstevný byt nadobudlo za trvania manželstva, členom družstva a zároveň jediným nájomníkom bytu zostáva pozostalý manžel. Ak zomrel manžel, ktorý nadobudol právo na družstevný byt pred uzavretím manželstva, jeho smrťou prechádza nájom družstevného bytu na toho dediča, ktorému pripadol členský podiel.

§ 1094
Následky smrti nájomníka

(1) Ak nájomník zomrie a ak nejde o byt v spoločnom nájme manželov, stávajú sa nájomníkmi členovia nájomníkovej domácnosti, ktorí s ním žili v byte ku dňu jeho smrti a nemajú zabezpečené bývanie, ktoré podľa svojej povahy slúži na trvalé uspokojovanie bytových potrieb.

(2) Prenajímateľ môže súhlasiť s prechodom nájmu aj na iné osoby.

§ 1095
Oznámenie

(1) Osoba, na ktorú prešiel nájom, je povinná oznámiť prenajímateľovi prechod nájmu bez zbytočného odkladu; ak tak neurobí ani do konca tretieho mesiaca nasledujúceho po smrti nájomníka, má sa za to, že k prechodu nájmu nedošlo. Prechod nájmu musí byť v oznámení zdôvodnený, v opačnom prípade sa na oznámenie neprihliada.

(2) Ak osoba podľa odseku 1 oznámi prenajímateľovi najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po smrti nájomníka, že o prechod nájmu nemá záujem, platí, že k prechodu nájmu nedošlo. Ak nájom prešiel na viaceré osoby, oznámenie podľa predchádzajúcej vety urobí každá osoba sama za seba.

(3) Ak z dôvodov podľa odseku 1 a 2 k prechodu nájmu nedôjde, sú členovia domácnosti nájomníka povinní platiť prenajímateľovi nájomné podľa nájomnej zmluvy, ako aj úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu, a to až do doby vrátenia bytu prenajímateľovi.

(4) Oznámenia podľa odsekov 1 a 2 musia byť písomné.

§ 1096
Spor o splnenie podmienok prechodu nájmu bytu

Ak sa prenajímateľ domnieva, že neboli splnené podmienky na prechod nájmu bytu, môže sa v lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa o prechode nájmu dozvedel, domáhať na súde, aby rozhodol o tom, že k prechodu nájmu nedošlo.

§ 1097
Platby vopred a neuhradené platby

(1) Ak nájomník zaplatil nájomné vopred za obdobie po jeho smrti, sú osoby, na ktoré nájom prešiel, povinné vydať dedičom všetky sumy, ktoré získali alebo ušetrili z platby vopred.

(2) Osoby, na ktoré prešiel nájom, sú povinné zaplatiť prenajímateľovi všetky platby, na ktoré bol povinný predchádzajúci nájomník.

§ 1098
Trvalé opustenie spoločnej domácnosti

Ustanovenia o prechode nájmu bytu sa primerane použijú aj vtedy, ak nájomník trvale opustí spoločnú domácnosť.

§ 1099
Vylúčenie použitia ustanovení o prechode nájmu

Ustanovenia o prechode nájmu bytu sa nepoužijú, ak ich použitie vylučuje osobitný predpis.

Zánik nájmu bytu

§ 1100

K zániku nájmu bytu môže dôjsť len z dôvodov, ktoré pripúšťa zákon; na iné dôvody sa neprihliada.

Výpoveď z nájmu bytu

§ 1101
Základné ustanovenia

(1) Pri výpovedi zo strany prenajímateľa nesmie byť dohodnutá kratšia výpovedná doba než stanovuje tento zákon alebo osobitný predpis.

(2) Výpovedná doba je dvojmesačná a počíta sa od prvého dňa mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená.

(3) Pri výpovedi zo strany prenajímateľa je výpovedná doba trojmesačná
a) ak je nájomníkom osoba, ktorá dovŕšila aspoň sedemdesiat rokov, osoba s ťažkým

zdravotným postihnutím alebo osoba, ktorá sa stará o maloleté dieťa alebo o bezvládnu osobu, ak sú členmi jej domácnosti,
b) ak nájomný pomer s nájomníkom trval aspoň päť rokov,
c) pri nájme na dobu neurčitú.

(4) Ak existuje dôvodná obava, že u osoby uvedenej v odseku 3 písm. a) dôjde z dôvodu výpovede k trvalej strate bývania, je prenajímateľ povinný informovať o výpovedi orgán obce, ibaže s tým nájomník výslovne nesúhlasí. Výpovedná doba neskončí skôr, ako prenajímateľ informuje o výpovedi orgán obce v zmysle tohto odseku.

§ 1102
Výpoveď zo strany prenajímateľa

(1) Prenajímateľ môže vypovedať nájom bytu, ak
a) nájomník hrubo poruší svoju povinnosť vyplývajúcu z nájmu,
b) prenechal byt alebo jeho časť do podnájmu bez predchádzajúceho písomného súhlasu prenajímateľa,
c) je nájomník odsúdený pre úmyselný trestný čin spáchaný proti prenajímateľovi alebo členovi jeho domácnosti alebo proti osobe, ktorá býva v dome, v ktorom sa byt nachádza, alebo ak sa takýto trestný čin týka majetku, ktorý sa nachádza v byte alebo v dome,
d) má byť byt vypratený, pretože z dôvodu verejného záujmu je potrebné s bytom alebo domom naložiť tak, že byt nebude možné vôbec užívať.

(2) Ak bol nájom dojednaný na dobu neurčitú, môže prenajímateľ vypovedať nájom bytu aj vtedy, ak
a) prenajímateľ potrebuje byt pre seba alebo pre svoju blízku osobu,
b) je daný iný dôvod výpovede dohodnutý v nájomnej zmluve, pre ktorý nemožno spravodlivo požadovať, aby prenajímateľ v nájme pokračoval.

(3) Ak dal prenajímateľ nájomníkovi výpoveď z dôvodu podľa odseku 2 písm. a), avšak byt do jedného mesiaca od jeho vypratania nájomníkom nevyužil na účel, ktorý uviedol ako výpovedný dôvod, je povinný nájomníkovi byt znovu prenajať alebo mu nahradiť škodu, ktorá nájomníkovi výpoveďou vznikla. Lehota podľa predchádzajúcej vety neplynie po dobu potrebnú na úpravu bytu, ak sa s ňou začalo najneskôr do dvoch týždňov po vyprataní bytu a ak sa v nej riadne pokračovalo.

§ 1103
Výpoveď zo strany nájomníka

(1) Nájom bytu dohodnutý na dobu určitú môže nájomník vypovedať z dôvodov, ktoré pripúšťa zákon alebo nájomná zmluva. Zmluva môže stanoviť, že ak dá nájomník výpoveď zo zmluvy z iného dôvodu ako pripúšťa zákon skôr ako po uplynutí šiestich mesiacov nájmu, bude povinný nahradiť prenajímateľovi pomernú časť ušlého nájomného; výška takejto náhrady nesmie presiahnuť polovicu ušlého nájomného.

(2) Nájom dohodnutý na dobu neurčitú môže nájomník vypovedať aj bez udania dôvodu.

Odstúpenie od zmluvy

§ 1104
Odstúpenie od zmluvy prenajímateľom

(1) Ak nájomník poruší svoju povinnosť obzvlášť závažným spôsobom, má prenajímateľ právo odstúpiť od zmluvy.

(2) Pred tým, ako prenajímateľ odstúpi od zmluvy, musí nájomníkovi písomne vytknúť jeho správanie v zmysle predchádzajúceho odseku, vyzvať ho, aby vytýkané správanie v primeranej lehote odstránil a upozorniť ho na hrozbu odstúpenia od zmluvy. Lehota na odstránenie vytýkaného stavu nesmie byť kratšia ako jeden týždeň.

(3) Nájomník poruší svoju povinnosť obzvlášť závažným spôsobom, ak:
   a) napriek písomnému upozorneniu nezaplatil dlžné nájomné alebo úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu ani do splatnosti ďalšieho nájomného a ak je táto lehota kratšia ako dva mesiace, do dvoch mesiacov po splatnosti dlžného nájomného, pri osobách podľa § 1101 ods. 3 písm. a) do troch mesiacov po splatnosti dlžného nájomného; ak je výška dlžného nájomného alebo úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu sporná, prenajímateľ nemôže odstúpiť od zmluvy, ak nájomník zloží dlžnú sumu, prípadne jej spornú časť do notárskej úschovy a upovedomí o tom prenajímateľa,
   b) poškodzuje byt alebo dom závažným alebo nenapraviteľným spôsobom,
   c) spôsobuje iné závažné škody alebo ťažkosti prenajímateľovi alebo osobám, ktoré bývajú v dome,
   d) užíva byt iným spôsobom ako bolo dohodnuté v zmluve.

(4) Prenajímateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy aj vtedy, ak nájomník napriek písomnému upozorneniu opakovane porušuje povinnosti, ktorých porušenie by inak zakladalo právo prenajímateľa ukončiť nájomný pomer výpoveďou.

(5) Ak prenajímateľ odstúpi od zmluvy, v ktorej je nájomníkom osoba uvedená v § 1101 ods. 3 písm. a), ustanovenie § 1101 ods. 4 sa použije primerane.

§ 1105
Odstúpenie od zmluvy nájomníkom

Nájomník je oprávnený odstúpiť od nájomnej zmluvy z dôvodov podľa § 1048 ods. 2, písm. b) a c).

§ 1106
Žaloba o určenie právnej skutočnosti

(1) Prenajímateľ a nájomník majú právo podať žalobu na súd, aby určil, či napriek výpovedi alebo odstúpeniu od zmluvy, ktoré dala druhá strana, nájomná zmluva trvá. Právo zaniká, ak sa neuplatnilo do dvoch mesiacov od doručenia výpovede alebo oznámenia o odstúpení druhej strane.

(2) Účinky právneho úkonu smerujúceho k skončeniu nájmu nie sú podaním žaloby dotknuté; to neplatí, ak je nájomníkom osoba, ktorá dovŕšila aspoň sedemdesiat rokov,

osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo osoba, ktorá sa stará o maloleté dieťa alebo o bezvládnu osobu, ak sú členmi jej domácnosti.

Odovzdanie bytu pri skončení nájmu

§ 1107
Základné ustanovenia

(1) Nájomník je povinný odovzdať byt prenajímateľovi v deň skončenia nájmu. Ak však nájom skončí z dôvodu odstúpenia od zmluvy, je nájomník povinný odovzdať byt prenajímateľovi do 15 dní od účinnosti odstúpenia.

(2) Byt sa považuje za odovzdaný, ak prenajímateľovi nič nebráni v prístupe do bytu a v jeho užívaní.

(3) Ak nájomník neodovzdá byt prenajímateľovi v deň skončenia nájmu, prenajímateľ má právo žiadať od nájomníka odplatu za užívanie rovnajúcu sa jedenapolnásobku pôvodne dohodnutého nájomného, a to až do dňa, keď nájomník prenajímateľovi byt odovzdá.

§ 1108
Stav bytu

Nájomník je povinný odovzdať byt v stave, v akom ho prevzal, s prihliadnutím na bežné opotrebenie a na vady, ktoré má odstrániť prenajímateľ. V ostatnom sa na stav veci pri skončení nájmu primerane a podporne použijú ustanovenia o nájme budovy alebo jej časti a všeobecné ustanovenia o nájme.

§ 1109
Cudzie veci v byte

(1) Ak sa po odovzdaní bytu nachádza v byte vec, ktorá nepatrí prenajímateľovi, prenajímateľ vyzve nájomníka, aby ju z bytu bez zbytočného odkladu vypratal. Ak tak neurobí, je prenajímateľ oprávnený uložiť vec do úschovy tretej osoby na náklady nájomníka. Ak úschova trvá dlhšie ako tri mesiace, je prenajímateľ oprávnený vec predať. Výťažok z predaja odovzdá prenajímateľ nájomníkovi; odpočíta si však z neho náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s úschovou a predajom veci.

(2) Ak ide o vec, ktorú nájomník alebo člen jeho domácnosti zjavne opustil, použijú sa ustanovenia tohto zákona o opustenej veci.

§ 1110
Zánik nájmu služobného bytu

(1) Nájom služobného bytu končí posledným dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom nájomník bez toho, aby mal na to vážny dôvod, prestal vykonávať prácu, na ktorú bol nájom služobného bytu viazaný.

(2) Ak nájomník prestane vykonávať prácu z dôvodov spočívajúcich v jeho veku alebo v zdravotnom stave, alebo z dôvodov na strane prenajímateľa alebo z iného vážneho

dôvodu, nájom služobného bytu končí uplynutím jedného roka odo dňa, keď nájomník prestal vykonávať prácu, na ktorú bol nájom služobného bytu viazaný.

(3) Ak nájomník zomrie, nájom služobného bytu zaniká. Členovia domácnosti nájomníka, ako aj ďalšie osoby, ktoré v byte bývali spoločne s nájomníkom, majú právo bývať v byte najdlhšie dva mesiace počítané od prvého dňa mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom od prenajímateľa obdržali výzvu, aby byt vypratali.

§ 1111
Zánik nájmu bytu osobitného určenia alebo bytu v dome osobitného určenia

(1) Nájom bytu osobitného určenia, ako aj nájom bytu v dome osobitného určenia, môže prenajímateľ vypovedať len so súhlasom toho, kto taký byt alebo dom vystaval alebo zriadil, prípadne s jeho právnym nástupcom; to neplatí ak je táto osoba zároveň prenajímateľom.

(2) V prípade smrti nájomníka nájom bytu osobitného určenia alebo bytu v dome osobitného určenia zaniká. Členovia domácnosti nájomníka, ako aj ďalšie osoby, ktoré v byte bývali spoločne s nájomníkom, majú právo bývať v byte najdlhšie dva mesiace počítané od prvého dňa mesiaca, nasledujúceho po mesiaci, v ktorom od prenajímateľa obdržali výzvu, aby byt vypratali.

Podnájom bytu

§ 1112

(1) Byt alebo jeho časť možno dať do podnájmu iba po predchádzajúcom písomnom súhlase prenajímateľa.

(2) Ak sa v dôsledku podnájmu bytu zvýši počet osôb, ktoré byt užívajú, je nájomník povinný informovať o tom prenajímateľa bez zbytočného odkladu.

(3) Na zmluvu o podnájme sa okrem všeobecných ustanovení o podnájme primerane a podporne použijú ustanovenia o nájme bytu.

(4) Ak po zvážení všetkých okolností niet rozumného dôvodu pochybovať o tom, že nájomná zmluva bola uzavretá výlučne na účel ďalšieho podnájmu, s úmyslom obísť povinnosti, ktoré vyplývajú pre prenajímateľa zo zákona, môže podnájomník požadovať, aby sa na neho vzťahovali práva a povinnosti nájomníka, vyplývajúce zo zákona.

Nájom a podnájom priestoru na podnikanie

§ 1113
Základné ustanovenia

(1) Ustanovenia o nájme a podnájme priestoru na podnikanie sa použijú na nájom budovy alebo jej časti, ak je účelom nájmu výkon podnikateľskej činnosti alebo povolania nájomníka, alebo ak s nimi účel nájmu súvisí (priestory na podnikanie).

(2) Ustanovenia o nájme a podnájme priestoru na podnikanie sa použijú aj na nájom priestorov, ktoré nepatria pod ustanovenia odseku 1 za predpokladu, že priestory slúžia na výkon podnikateľskej činnosti nájomníka a nájom takýchto priestorov neupravujú iné osobitné ustanovenia o nájme tohto alebo iného zákona.

(3) Ak sa budova alebo jej časť užíva na podnikanie len sčasti, na nájomný vzťah sa použijú ustanovenia tejto časti zákona len, ak účel podnikania alebo výkonu povolania prevažuje nad iným účelom užívania budovy alebo jej časti. Ak je účel podnikania alebo výkonu povolania porovnateľný s iným účelom užívania budovy alebo jej časti, na nájomný vzťah sa použije právna úprava, ktorá je pre nájomníka priaznivejšia.

§ 1114
Zmluva o nájme priestoru na podnikanie

Ak sa zmluva o nájme priestoru na podnikanie neuzatvorila písomne, je ktorákoľvek zmluvná strana oprávnená žiadať od druhej zmluvnej strany, aby jej vydala písomné potvrdenie o uzavretí nájomnej zmluvy, ako aj o tom, aký má obsah.

§ 1115
Bežné opravy a bežné úpravy

Popri nájomnom a úhradách za plnenia poskytované s užívaním bytu (§ 1054) je nájomník povinný uhrádzať náklady na bežné opravy súvisiace s užívaním prenajatého priestoru na podnikanie a náklady spojené s bežnou údržbou vo výške podľa dohody zmluvných strán. Ak takáto dohoda nie je, je nájomník povinný uhrádzať obvyklé náklady.

§ 1116
Označenie priestoru na podnikanie

(1) Po dobu trvania nájmu je nájomník oprávnený na vlastné náklady označiť priestor na podnikanie, ako aj budovu, v ktorej sa priestor nachádza, svojím podnikateľským symbolom. Jeho veľkosť, tvar a umiestnenie musí vopred odsúhlasiť prenajímateľ. Ak sa prenajímateľ nevyjadrí k žiadosti ani do jedného mesiaca, má sa za to, že s podnikateľským symbolom a s jeho umiestnením súhlasil.

(2) Prenajímateľ môže umiestnenie symbolu odmietnuť, ak sa na budovu alebo jej časť, ktorá má byť umiestnením symbolu dotknutá, vzťahujú ustanovenia osobitných predpisov, pre ktoré nie je možné umiestniť na ne podnikateľský symbol nájomníka vôbec, alebo len s ťažko prekonateľnými prekážkami.

(3) Po skončení nájmu je nájomník povinný odstrániť symbol na vlastné náklady; miesto, ktoré bolo symbolom dotknuté, je povinný uviesť do pôvodného stavu.

(4) Označenie prevádzky, na ktoré je nájomník povinný podľa osobitných predpisov, sa primerane a podporne riadi ustanoveniami odsekov 1 až 3.

Osobitné ustanovenia o skončení nájmu

§ 1117

K zániku nájmu dochádza aj

a) smrťou fyzickej osoby, ktorá je nájomníkom, okrem prípadu, ak osoby, ktoré tvrdia, že sú dedičmi nájomníka, do 30 dní od jeho smrti oznámia prenajímateľovi, že pokračujú v nájme, a to bez ohľadu na skutočnosť, či sa ich dedičské právo potvrdí. Ak sa ich dedičské právo nepotvrdí, alebo ak sa potvrdí v obmedzenom rozsahu, nájomná zmluva zaniká právoplatnosťou rozhodnutia o dedičstve, ibaže osoby, ktoré sa stali podľa rozhodnutia o dedičstve dedičmi nájomníka, do 14 dní od právoplatnosti rozhodnutia písomne vyhlásia, že pokračujú v nájme a že si budú plniť povinnosti nájomníka v rozsahu a spôsobom podľa nájomnej zmluvy,
b) zánikom právnickej osoby, ktorá je nájomníkom, okrem prípadu, ak má právnická osoba právneho nástupcu.

§ 1118
Náhrada za výhodu z prevzatia zákazníckej základne

(1) Zmluvné strany sa môžu v nájomnej zmluve dohodnúť, že ak dôjde k skončeniu nájmu výpoveďou zo strany prenajímateľa, má nájomník právo na náhradu za výhodu, ktorú získal prenajímateľ alebo nový nájomník prevzatím zákazníckej základne, ktorú vybudoval vypovedaný nájomník; to neplatí, ak bolo dôvodom výpovede porušenie povinností z nájomnej zmluvy nájomníkom.

(2) Náhrada sa vyplatí jednorazovo a jej výška sa určí dohodou strán, inak má nájomník právo na náhradu v obvyklej výške.

(3) Náhradu si nájomník uplatňuje voči prenajímateľovi. Právo na náhradu zanikne, ak sa neuplatnilo do troch mesiacov od skončenia nájmu.

§ 1119
Podnájom priestoru na podnikanie

Na zmluvu o podnájme priestoru na podnikanie sa primerane a podporne použijú ustanovenia o nájme priestoru na podnikanie.

Tretí pododdiel
Podnikateľský nájom hnuteľnej veci

§ 1120
Základné ustanovenie

Zmluvou o podnikateľskom nájme hnuteľných vecí sa prenajímateľ, ktorý je podnikateľom a ktorého podnikanie spočíva v prenajímaní vecí, zaväzuje prenechať nájomníkovi hnuteľnú vec, aby ju dočasne užíval a nájomník sa zaväzuje platiť za užívanie veci prenajímateľovi nájomné.

§ 1121
Povinnosti prenajímateľa

(1) Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomníkovi prenajatú vec v dohodnutom čase, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy.

(2) Vec musí byť pri odovzdaní v stave spôsobilom na riadne užívanie; ak má byť použitá na prevádzku, musí byť riadne funkčná.

(3) Prenajímateľ pri odovzdaní veci oboznámi nájomníka s pravidlami obsluhy a používania veci, prípadne mu vec aj predvedie. Na požiadanie nájomníka je prenajímateľ vždy povinný vec nájomníkovi predviesť.

(4) Ak je to obvyklé, alebo ak o to nájomník požiada, prenajímateľ odovzdá nájomníkovi pravidlá pre zaobchádzanie s vecou (pokyny) v písomnej forme.

(5) Ak sú pri užívaní veci potrebné osobitné doklady, prenajímateľ ich odovzdá nájomníkovi spolu s prenajatou vecou.

§ 1122
Práva nájomníka

(1) Ak nájomník pri preberaní veci zistí, že vec nie je v požadovanom stave (§ 1121 ods. 2), je oprávnený prevzatie veci odmietnuť a požiadať prenajímateľa, aby mu poskytol inú vec, ktorá slúži na rovnaký účel.

(2) Ak nájomník zistí túto skutočnosť dodatočne, má právo vec vrátiť a žiadať bezodkladné odstránenie vady alebo výmenu veci za inú, ktorá slúži na rovnaký účel; ak to nie je možné, má nájomník právo od zmluvy odstúpiť. Prenajímateľ má vždy právo vymeniť prevzatú vec za inú, ktorá slúži na rovnaký účel.

(3) Po dobu, počas ktorej mohol nájomník užívať prenajatú vec iba obmedzene, patrí nájomníkovi právo na zľavu z nájomného a ak nemohol užívať prenajatú vec vôbec, nie je povinný platiť nájomné; to neplatí, ak tento stav spôsobil nájomník alebo osoby, ktorým nájomník umožnil k veci prístup.

§ 1123
Vada prenajatej veci

Vadu prenajatej veci, ako aj jej poškodenie, zničenie, stratu alebo odcudzenie, je nájomník povinný oznámiť prenajímateľovi bez zbytočného odkladu. Ak tak neurobí, jeho povinnosť platiť nájomné v pôvodnej výške trvá; to neplatí, ak sa prenajímateľ dozvedel o tejto skutočnosti inak.

§ 1124
Nájomné

Nájomník je povinný zaplatiť nájomné až po skončení nájmu; pri nájme dlhšom ako tri mesiace je povinný platiť nájomné mesačne, ku koncu každého kalendárneho mesiaca, v ktorom sa vec užívala.

§ 1125
Údržba prenajatej veci

(1) Nájomník je povinný udržiavať prenajatú vec v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie. Zároveň je povinný starať sa o to, aby na prenajatej veci nevznikla škoda.

(2) Prenajímateľ je povinný nahradiť nájomníkovi účelne vynaložené náklady na opravu alebo údržbu prenajatej veci podľa odseku 1 bezodkladne po tom, ako ho o ich náhradu nájomník požiada. Právo na náhradu nákladov musí nájomník uplatniť u prenajímateľa najneskôr do troch mesiacov po ich vynaložení, inak zanikne.

§ 1126
Zákaz prenechania veci na užívanie inej osobe

Ak zmluva nestanovuje inak, nesmie nájomník prenechať prenajatú vec na užívanie inej osobe.

§ 1127
Škoda na prenajatej veci

(1) Škodu na prenajatej veci znáša prenajímateľ, ibaže bola spôsobená nájomníkom alebo osobami, ktorým nájomník umožnil k prenajatej veci prístup.

(2) Právo prenajímateľa na náhradu škody zanikne, ak ho neuplatní u nájomníka do šiestich mesiacov po zániku zmluvy.

§ 1128
Zánik nájmu

(1) Nájom zaniká uplynutím doby, na ktorú bola nájomná zmluva uzavretá, ustanovenie o obnovení nájomnej zmluvy podľa § 1050 sa nepoužije.

(2) Pri nájme na dobu neurčitú možno nájomnú zmluvu ukončiť výpoveďou ktorejkoľvek zmluvnej strany aj bez udania dôvodu. Výpovedná doba je desať dní; pri nájme dopravného prostriedku trvá výpovedná doba jeden mesiac.

§ 1129
Vrátenie prenajatej veci

Po skončení nájmu je nájomník povinný vrátiť prenajímateľovi prenajatú vec v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie a do miesta, kde ju prevzal, dovtedy je povinný platiť nájomné v pôvodnej výške.

Štvrtý pododdiel
Nájom podniku

§ 1130
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o nájme podniku sa prenajímateľ zaväzuje prenechať svoj podnik nájomníkovi, aby ho samostatne, na vlastné náklady a na vlastné nebezpečenstvo prevádzkoval a riadil a aby z neho bral úžitky, za čo sa mu nájomník zaväzuje platiť nájomné.

(2) Zmluva o nájme podniku musí byť písomná.

§ 1131
Nájomník

(1) Ak je nájomník zapísaný vo verejnom registri, nadobúda nájomné právo k podniku zverejnením údaja, že uložil zmluvu o nájme podniku do zbierky listín podľa osobitného predpisu.

(2) Ak nie je nájomník zapísaný vo verejnom registri, nadobúda nájomné právo k podniku účinnosťou nájomnej zmluvy.

(3) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie je dotknutý zápis práva k veciam, ktoré sa zapisujú do verejných registrov podľa osobitných predpisov.

§ 1132
Oznamovacia povinnosť prenajímateľa

Prenajímateľ je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť svojim veriteľom a dlžníkom, že uzavrel zmluvu o nájme podniku, ako aj o tom, kto sa stal nájomníkom.

§ 1133
Postúpenie pohľadávok a prevzatie dlhov nájomníkom

(1) Nájmom podniku sa stáva nájomník veriteľom pohľadávok a dlžníkom dlhov, ktoré patria k prenajatému podniku; z dlhov však nájomník nadobúda iba tie, o ktorých vedel, alebo ktoré musel rozumne predpokladať. Ak veriteľ neudelil súhlas s prevzatím dlhu prenajímateľa nájomníkom, ručí prenajímateľ za jeho splnenie. Na nadobudnutie pohľadávky nájomníkom sa použijú ustanovenia o postúpení pohľadávok.

(2) Ak sa nájmom podniku zhorší vymožiteľnosť pohľadávky veriteľa, má veriteľ prenajímateľa, ktorý s nájmom podniku nesúhlasí, právo domáhať sa, aby súd rozhodol, že nájom podniku je voči nemu neúčinný. Veriteľ toto právo stratí, ak ho neuplatní do jedného mesiaca odo dňa, kedy sa o nájme podniku dozvedel, najneskôr však do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti zmluvy.

§ 1134
Nájom podniku ako prevod hospodárskej jednotky

Nájom podniku sa považuje za prevod hospodárskej jednotky podľa osobitného predpisu.

§ 1135
Prevádzka podniku

(1) Nájomník prevádzkuje prenajatý podnik pod svojím obchodným menom a je povinný prevádzkovať a riadiť ho spôsobom a v rozsahu, ktorý je potrebný na riadne prevádzkovanie podniku.

(2) Predmet činnosti, na ktorú je podnik určený, sa nesmie zmeniť bez predchádzajúceho písomného súhlasu prenajímateľa, inak je prenajímateľ oprávnený od nájomnej zmluvy odstúpiť.

(3) Ak nájomník zvýši hodnotu podniku, po skončení nájmu má právo požadovať od prenajímateľa, aby sa mu nahradilo to, o čo sa hodnota podniku zvýšila.

§ 1136
Užívanie nehmotných zložiek podniku

(1) Počas trvania nájomnej zmluvy má nájomník právo užívať označenie, know-how a predmety priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, ktoré patria prenajatému podniku v rozsahu, v akom je to potrebné pre riadne prevádzkovanie podniku, s výnimkou takých práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, pri ktorých to vylučuje zmluva, na základe ktorých tieto práva získal do užívania prenajímateľ, alebo ak to vylučuje ich povaha.

(2) Ustanovenia osobitných predpisov o licenčnej zmluve a zápisoch licencie do príslušných verejných zoznamov nie sú ustanovením odseku 1 dotknuté.

§ 1137
Nadobudnutie vlastníctva k hnuteľným veciam

(1) Prevzatím podniku nadobúda nájomník vlastnícke právo k tovaru na sklade, k materiálu určenému na spracovanie, k náhradným dielom a iným veciam určeným podľa druhu, ktoré sa v rámci prevádzkovania podniku spotrebúvajú alebo spracúvajú, alebo ktoré sú určené na odbyt.

(2) Ak sa má podľa dohody zmluvných strán vyhotoviť o odovzdaní podniku zápisnica, uvedie sa v nej najmä výpočet toho, čo podnik tvorí a čo sa nájomníkovi odovzdáva, ako i to, čo chýba, hoci to podľa zmluvy alebo podľa účtovných dokladov k podniku patrí. Rovnako sa v nej uvedú vady podniku, o ktorých prenajímateľ vie a na ktoré je z tohto dôvodu povinný nájomníka upozorniť.

(3) Ak nájomník prevezme podnik spolu s inventárom v dojednanej cene a ak sa zaviaže po skončení nájmu vrátiť inventár prenajímateľovi v rovnakej cene, môže nájomník s inventárom voľne nakladať, musí ho však udržiavať a dopĺňať; riziko náhodnej straty a zhoršenia inventára znáša nájomník. K veciam, o ktoré sa inventár doplní, nadobúda

vlastnícke právo prenajímateľ. Ak je medzi cenou prevzatého a cenou vráteného inventáru rozdiel, vyrovná sa v peniazoch.

(4) Ak prenajímateľ považuje veci obstarané nájomníkom podľa odseku 3 za nadbytočné alebo obstarané za neprimeranú cenu, je oprávnený ich prevzatie pri skončení nájmu odmietnuť. Okamihom odmietnutia sa vlastníkom obstaraných vecí stane nájomník.

§ 1138
Zákaz podnájmu

Nájomník nesmie prenechať podnik do ďalšieho užívania (podnájmu) tretej osobe bez predchádzajúceho súhlasu prenajímateľa, v opačnom prípade je prenajímateľ oprávnený od nájomnej zmluvy odstúpiť.

§ 1139
Výpoveď

(1) Zmluvu o nájme podniku uzatvorenú na dobu neurčitú možno vypovedať aj bez udania dôvodu, v šesťmesačnej výpovednej dobe, počítanej od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede. Ak je dôvodom výpovede neplatenie nájomného, trvá výpovedná doba tri mesiace.

(2) Nájom podniku dohodnutý na dobu určitú možno ukončiť výpoveďou len , ak je to dohodnuté v zmluve.

§ 1140
Následky skončenia nájmu

(1) Skončením nájmu nadobúda pohľadávky a dlhy, ktoré patria k podniku, prenajímateľ; z dlhov však prenajímateľ nadobúda iba tie, o ktorých vedel, alebo ktoré musel rozumne predpokladať. Ak veriteľ neudelil súhlas s prevzatím dlhu nájomníka prenajímateľom, za jeho splnenie ručí nájomník. Na nadobudnutie pohľadávky prenajímateľom sa použijú ustanovenia o postúpení pohľadávok.

(2) Nájomník je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť svojim veriteľom a dlžníkom, že došlo k zániku nájmu podniku a že jeho pohľadávky a dlhy, ktoré mal voči nim, nadobudol prenajímateľ. Ustanovenia § 1133 ods. 2 platia primerane.

§ 1141
Zápis vo verejnom registri

Návrh na výmaz zmluvy o nájme podniku z príslušného verejného registra sa podá bez zbytočného odkladu po skončení nájmu podniku.

§ 1142
Nájom časti podniku

(1) Ustanovenia o nájme podniku sa obdobne použijú aj na nájom jeho časti, ktorá tvorí samostatnú organizačnú zložku.

(2) Ak z ustanovení tejto časti zákona nevyplýva niečo iné, na nájom podniku sa primerane a podporne použijú všeobecné ustanovenia o nájomnej zmluve.

Piaty pododdiel
Nájom poľnohospodárskeho pozemku, poľnohospodárskeho podniku a lesného pozemku

§ 1143

Zmluvu o nájme poľnohospodárskeho pozemku, poľnohospodárskeho podniku a lesného pozemku upravujú osobitné predpisy.

DRUHÝ ODDIEL
ZMLUVA O UBYTOVANÍ

§ 1144
Základné ustanovenie

Zmluvou o ubytovaní sa ubytovateľ zaväzuje poskytnúť objednávateľovi ubytovania (ubytovaný) prechodné ubytovanie na dohodnutú dobu alebo na dobu vyplývajúcu z účelu ubytovania v zariadení na to určenom a ubytovaný za zaväzuje za ubytovanie, ako aj za služby, ktoré sú s ubytovaním spojené, ubytovateľovi zaplatiť.

§ 1145
Cena ubytovania

(1) Za ubytovanie a za služby, ktoré sú s ubytovaním spojené, je ubytovaný povinný zaplatiť ubytovateľovi cenu vo výške a v lehote určenej ubytovacím poriadkom, inak v súlade s dohodou zmluvných strán, prípadne vo výške a spôsobom, ako je obvyklé.

(2) Ubytovateľ môže žiadať od ubytovaného zaplatenie zálohy.

§ 1146
Povinnosti ubytovateľa

(1) Ubytovateľ je povinný odovzdať ubytovanému ubytovacie priestory v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť mu nerušený výkon jeho práv spojených s ubytovaním.

(2) Ak o to ubytovaný požiada, je ubytovateľ povinný prevziať od ubytovaného do úschovy peňažné prostriedky, klenoty alebo iné cennosti, s výnimkou vecí, ktoré sú nebezpečné alebo ktoré sú pre ubytovacie zariadenie neúmerné z hľadiska svojej veľkosti alebo hodnoty. Ubytovateľ môže od ubytovaného žiadať, aby mu boli veci podľa predchádzajúcej vety odovzdané v uzatvorenej a zapečatenej schránke.

§ 1147
Povinnosti ubytovaného

(1) Ubytovaný je povinný užívať ubytovacie priestory, ako aj ostatné časti budovy, v ktorej sa ubytovacie priestory nachádzajú, riadne. To platí aj o využívaní služieb, ktoré sú s ubytovaním spojené.

(2) Bez súhlasu ubytovateľa nesmie ubytovaný vykonávať v ubytovacích priestoroch žiadne podstatné zmeny.

§ 1148
Odstúpenie od zmluvy

(1) Ubytovaný môže odstúpiť od zmluvy pred uplynutím dohodnutej doby z akéhokoľvek dôvodu.

(2) Škodu, ktorú spôsobí ubytovaný ubytovateľovi predčasným zrušením zmluvy podľa odseku 1, je ubytovaný povinný nahradiť ubytovateľovi len , ak ubytovateľ preukáže, že jej vzniku nemohol zabrániť.

(3) Ubytovateľ môže odstúpiť od zmluvy pred uplynutím dohodnutej doby , ak ubytovaný aj napriek výstrahe hrubo porušuje svoje povinnosti zo zmluvy alebo dobré mravy.

§ 1149
Ubytovanie spotrebiteľa

Ak na strane ubytovaného vystupuje spotrebiteľ a ak sa zmluva týka časovo vymedzeného užívania ubytovacích zariadení alebo poskytovania dlhodobých rekreačných služieb, na vzťah medzi ubytovateľom a ubytovaným sa použijú aj ustanovenia osobitného predpisu.

TRETÍ ODDIEL
ZMLUVA O VÝPOŽIČKE

§ 1150
Základné ustanovenie

Zmluvou o výpožičke prenecháva požičiavateľ vypožičiavateľovi nespotrebiteľnú vec, aby ju dočasne bezplatne užíval.

§ 1151
Odovzdanie veci

Požičiavateľ odovzdá vypožičiavateľovi vec v stave spôsobilom na riadne užívanie. Ak je to potrebné, pri odovzdaní veci požičiavateľ oboznámi vypožičiavateľa s obsluhou a s pravidlami užívania veci, ibaže ide o pravidlá všeobecne známe.

§ 1152
Práva a povinnosti vypožičiavateľa

(1) Vypožičiavateľ má právo užívať vec dohodnutým spôsobom alebo, ak spôsob užívania nebol dohodnutý, obvyklým spôsobom.

(2) Vypožičiavateľ je povinný chrániť vec pred poškodením, stratou alebo zničením. Za bežné opotrebenie veci vypožičiavateľ nezodpovedá.

(3) Bez súhlasu požičiavateľa nie je vypožičiavateľ oprávnený prenechať vec na užívanie inej osobe.

§ 1153
Vrátenie veci

(1) Vypožičiavateľ je povinný vrátiť vec požičiavateľovi v dohodnutom čase.

(2) Vypožičiavateľ má právo vrátiť vec aj pred uplynutím dohodnutej doby. Ak by však z toho vznikli požičiavateľovi neprimerané náklady, môže tak vypožičiavateľ urobiť len so súhlasom požičiavateľa.

(3) Ak bolo dohodnuté, že vec sa prenecháva na dohodnutý účel, je vypožičiavateľ povinný začať s užívaním veci čo najskôr po prevzatí veci, aby ju mohol vrátiť požičiavateľovi bez zbytočného odkladu po splnení účelu užívania.

§ 1154
Predčasné vrátenie veci

(1) Požičiavateľ sa nemôže domáhať predčasného vrátenia veci; to neplatí, ak vypožičiavateľ užíva vec v rozpore so zmluvou alebo s týmto zákonom.

(2) Ak požičiavateľ nevyhnutne potrebuje vec skôr, než uplynie dohodnutá doba, alebo ako sa splní účel užívania, môže sa domáhať jej predčasného vrátenia len , ak to bolo dohodnuté v zmluve.

§ 1155
Vrátenie veci bez určenia doby či účelu vypožičania

Ak nebola určená doba užívania a ani účel, na ktorý sa má vec použiť, možno žiadať vrátenie veci, ako aj vec vrátiť, kedykoľvek.

§ 1156
Obvyklé náklady spojené s užívaním

(1) Obvyklé náklady spojené s užívaním veci znáša vypožičiavateľ.

(2) Pod obvyklými nákladmi sa rozumejú náklady, ktoré sú obvykle spojené s prevádzkou veci, s jej opravou a údržbou, ak pri týchto nákladoch možno rozumne očakávať, že ich vynaloží vypožičiavateľ.

(3) Ak vypožičiavateľ vynaloží na vec náklady, na ktoré je povinný požičiavateľ, má právo požadovať od požičiavateľa náhradu týchto nákladov len , ak náklady na vec vynaložil so súhlasom požičiavateľa, alebo ak požičiavateľ bez zbytočného odkladu tieto náklady nevynaložil, hoci ho vypožičiavateľ o potrebe ich vynaloženia informoval. Inak môže vypožičiavateľ požadovať od požičiavateľa len to, o čo sa zvýšila hodnota veci.

§ 1157
Preklúzia

Práva požičiavateľa a vypožičiavateľa zo zmluvy o výpožičke treba uplatniť do troch mesiacov od vrátenia veci, inak zaniknú.

ŠTVRTÝ ODDIEL
ZMLUVA O PÔŽIČKE

§ 1158
Základné ustanovenia

(1) Ak veriteľ so súhlasom dlžníka prenechá dlžníkovi zastupiteľnú vec, aby ju dlžník podľa vlastného uváženia užíval a po uplynutí dohodnutej doby vrátil vec rovnakého druhu, vznikne zmluva o pôžičke.

(2) Na zmluvu o pôžičke cenného papiera sa použije osobitný predpis.

§ 1159
Úrok a iné protiplnenie

(1) Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok.

(2) Pri nepeňažnej pôžičke možno namiesto úroku dohodnúť iné protiplnenie, spočívajúce v primerane väčšom množstve alebo lepšej kvalite vecí, ktoré sú spravidla toho istého druhu ako vec prenechaná dlžníkovi.

§ 1160
Zmena hodnoty

Zvýšenie alebo zníženie hodnoty predmetu pôžičky nemá vplyv na povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu a v rovnakom množstve.

§ 1161
Niektoré ustanovenia o splatnosti pôžičky

(1) Dohodnutá splatnosť pôžičky sa považuje za splatnosť určenú v prospech dlžníka; to neplatí, ak bol dohodnutý úrok alebo iné protiplnenie podľa § 1159.

(2) Ak nebola splatnosť pôžičky určená dohodou a jej určenie nebolo prenechané veriteľovi ani dlžníkovi, použije sa § 609.

PIATY ODDIEL
ZMLUVA O ÚVERE

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1162
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka alebo po splnení dohodnutých podmienok poskytne v prospech dlžníka peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok, ak nebol úver dojednaný ako bezúročný.

(2) Zmluva o úvere môže byť uzavretá aj bez toho, aby sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky. V takom prípade má veriteľ právo poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky podľa podmienok určených v zmluve o úvere.

§ 1163
Poplatky a náhrada nákladov

(1) Za záväzok veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky, za pripravenosť tieto prostriedky poskytnúť, za ich predčasné vrátenie, ako aj za ďalšie súvisiace služby si môže veriteľ s dlžníkom dohodnúť poplatok.

(2) Veriteľ má právo na náhradu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s poskytovaním úveru alebo jeho správou, najmä nákladov na obstaranie finančných zdrojov, len ak to bolo dohodnuté.

(3) Právo na poplatky a náhradu nákladov podľa odsekov 1 a 2 má iba veriteľ, ktorého predmetom podnikania je poskytovanie úverov.

Druhý pododdiel
Poskytnutie úveru a povinnosti strán

§ 1164
Právo na poskytnutie peňažných prostriedkov

(1) Dlžník môže uplatniť právo na poskytnutie peňažných prostriedkov v lehote určenej v zmluve o úvere. Ak nebola lehota dohodnutá, môže toto právo uplatniť, kým veriteľ svoju povinnosť poskytnúť peňažné prostriedky nevypovie.

(2) Ak bola dohodnutá lehota, počas ktorej môže dlžník požiadať o poskytnutie peňažných prostriedkov, je veriteľ oprávnený vypovedať svoju povinnosť peňažné prostriedky poskytnúť, ak
a) je dlžník viac než 30 dní v omeškaní so splnením povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o úvere,
b) po uzavretí zmluvy o úvere nastane nezanedbateľná zmena majetkových pomerov dlžníka,
c) po uzavretí zmluvy o úvere dôjde k zmene právnej formy dlžníka, alebo
d) to bolo medzi stranami dohodnuté.

(3) Výpoveď musí byť písomná a je účinná jej dôjdením dlžníkovi, ak z obsahu výpovede nevyplýva neskoršia účinnosť. Výpoveďou zaniká právo dlžníka na poskytnutie tej časti peňažných prostriedkov, ktorá mu podľa zmluvy o úvere nebola poskytnutá pred účinnosťou výpovede.

§ 1165
Poskytnutie peňažných prostriedkov

(1) Veriteľ poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky na základe jeho žiadosti v lehote určenej v tejto žiadosti, ak zmluva o úvere neurčuje inú lehotu, inak bez zbytočného odkladu.

(2) Ak je podľa zmluvy o úvere alebo osobitného predpisu použitie úveru viazané na určitý účel, môže veriteľ poskytnutie peňažných prostriedkov obmedziť len na plnenie povinností dlžníka, ktoré vznikli v súvislosti s týmto účelom, alebo ho podmieniť preukázaním splnenia toho účelu.

(3) Veriteľ môže poskytnutie peňažných prostriedkov podmieniť splnením dodatočných podmienok, ak nastane podstatná zmena okolností podľa § 718.

§ 1166
Povinnosti dlžníka

(1) Dlžník je povinný správať sa tak, aby neohrozil riadne a včasné splnenie svojich povinností podľa zmluvy o úvere, najmä povinnosti vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky, zaplatiť poplatky a nahradiť náklady, ak boli dohodnuté.

(2) Dlžník je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť veriteľovi každú zmenu svojich identifikačných alebo kontaktných údajov a každú skutočnosť, ktorá môže podstatne ovplyvniť jeho schopnosť plniť povinnosti zo zmluvy o úvere.

(3) Dlžník je povinný umožniť veriteľovi pravidelné overenie svojej hospodárskej a majetkovej situácie spôsobom primeraným účelu zmluvy o úvere.

Tretí pododdiel
Úrok

§ 1167
Platenie úroku a jeho sadzba

(1) Ak sa strany nedohodli inak, je dlžník povinný platiť úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov odo dňa ich poskytnutia až do ich vrátenia. Ustanovenie § 601 ods. 1 sa nepoužije.

(2) Dohodnutá sadzba úroku nesmie presiahnuť najvyššiu prípustnú sadzu úroku ustanovenú osobitným predpisom; inak platí sadzba ustanovená týmto osobitným právnym predpisom.

(3) Ak sadzba úroku nebola dohodnutá a nejde o bezúročný úver, je dlžník povinný platiť úrok vo výške obvyklej sadzby poskytovanej bankami pri porovnateľných úveroch v mieste a čase poskytnutia úveru.

§ 1168
Úrokové obdobie, fixácia a anuita

(1) Zmluva o úvere môže určiť, že úrok sa platí za jednotlivé úrokové obdobia, po ktorých nasleduje splatnosť príslušného úroku. Osobitne môže zmluva o úvere určiť, že sadzba úroku sa uplatňuje na jednotlivé úrokové obdobia, po ktorých sa môže zmeniť. Ak dĺžka niektorého z týchto úrokových období nebola dohodnutá, je trojmesačná.

(2) Zmluva môže určiť jedno alebo viac úrokových období, počas ktorých je sadzba úroku nemenná (fixácia). Po uplynutí fixácie sa sadzba úroku určí podľa zmluvy o úvere, inak podľa zákona.

(3) Ak sa má úver splácať v dohodnutých splátkach, ktoré zahŕňajú aj úrok (anuita), považuje sa pri splatení splátky úrok za splatený v pomernej výške podľa splátkového plánu, ktorý vyplýva zo zmluvy o úvere alebo na ktorý zmluva odkazuje.

§ 1169
Variabilná úroková sadzba

(1) Sadzba úroku môže byť určená odkazom na referenčný ukazovateľ, najmä trhovú sadzbu, index alebo inú objektívnu veličinu; ustanovenie § 711 sa použije primerane.

(2) Zmluva o úvere môže určiť spôsob výpočtu sadzby úroku ako súčtu referenčného ukazovateľa a pevnej prirážky (marže). Zmena referenčného ukazovateľa nemá vplyv na maržu.

(3) Ak je sadzba úroku určená podľa odseku 1 alebo 2 a v dôsledku zmeny referenčného ukazovateľa by mala mať zápornú hodnotu, platí počas tohto obdobia, že úver je bezúročný.

Štvrtý pododdiel
Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov

§ 1170
Čas splnenia

(1) Dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky spolu s úrokom v dohodnutej lehote (splatnosť úveru).

(2) Ak má dlžník vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach, je v deň splatnosti každej splátky splatný aj úrok z tejto splátky.

(3) Ak splatnosť úveru nebola určená dohodou a jej určenie nebolo prenechané veriteľovi ani dlžníkovi, použije sa § 600 s tým, že dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky do jedného mesiaca odkedy ho veriteľ o splnenie požiadal.

§ 1171
Mena peňažného plnenia

(1) Dlžník je povinný vrátiť veriteľovi peňažné prostriedky v mene, v ktorej mu boli poskytnuté, a v tejto mene platiť aj úrok. Ustanovenie § 610 ods. 1 a 2 sa nepoužije.

(2) Ak má byť plnenie podľa odseku 1 na základe dohody strán poskytnuté v inej mene a výmenný kurz nebol dohodnutý, je dlžník povinný zaplatiť čiastku, ktorá zodpovedá priemernému výmennému kurzu uplatňovanému bankami v mieste splnenia v deň plnenia dlžníka.

§ 1172
Predčasné splatenie úveru

Dlžník je oprávnený vrátiť a veriteľ je oprávnený požadovať vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov a zaplatenie úroku pred splatnosťou úveru, ak sa na tom strany dohodli alebo ak takéto právo vyplýva zo zákona. Ustanovenia § 771 a 772 tým nie sú dotknuté.

Piaty pododdiel
Zabezpečenie úveru

§ 1173
Zhoršenie zabezpečenia

(1) Ak je záväzok dlžníka zo zmluvy o úvere zabezpečený a hodnota zabezpečenia sa zníži aspoň o jednu pätinu, alebo ak zabezpečenie zanikne alebo sa stane neúčinným, môže veriteľ požadovať, aby dlžník v primeranej lehote zabezpečenie doplnil alebo nahradil.

(2) Ak bola v zmluve dohodnutá minimálna hodnota zabezpečenia a hodnota poskytnutého zabezpečenia sa zníži pod túto úroveň, je dlžník na výzvu veriteľa povinný v primeranej lehote zabezpečenie doplniť alebo nahradiť.

(3) Ak dlžník nedoplní alebo nenahradí zabezpečenie v súlade s odsekom 1 alebo odsekom 2, môže veriteľ od zmluvy o úvere odstúpiť alebo požadovať predčasné splatenie úveru (§ 1172).

§ 1174
Poistenie zabezpečenia

Ak je záväzok zo zmluvy o úvere zabezpečený a predmet zabezpečenia možno poistiť, je dlžník na žiadosť veriteľa povinný obstarať jeho poistenie voči bežným rizikám a na obvyklú poistnú hodnotu a vinkulovať poistné plnenie v prospech veriteľa.

Šiesty pododdiel
Zánik záväzku zo zmluvy o úvere

§ 1175
Výpoveď zmluvy o úvere

(1) Zmluvu o úvere možno vypovedať, ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje zákon.

(2) Ak je predmetom úverovej zmluvy
a) opakované poskytovanie peňažných prostriedkov do určitej výšky po ich vrátení bez časového obmedzenia, alebo
b) poskytovanie peňažných prostriedkov na bežnom účte aj vtedy, ak na tomto účte nie je dostatok peňažných prostriedkov (povolené prečerpanie),
môže veriteľ zmluvu o úvere vypovedať aj bez uvedenia dôvodu.

(3) Výpovedná doba je jeden mesiac a začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dôjdení výpovede druhej zmluvnej strane. Dlžník je povinný vrátiť

veriteľovi všetky poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úrok najneskôr do uplynutia výpovednej doby.

(4) Povinnosť veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky zaniká dôjdením výpovede druhej zmluvnej strane.

§ 1176
Odstúpenie od zmluvy o úvere

(1) Veriteľ môže od zmluvy o úvere odstúpiť
a) ak mu dlžník pri uzavretí zmluvy o úvere poskytol údaje, o ktorých vedel alebo musel vedieť, že sú nepravdivé alebo zavádzajúce,
b) ak nastala okolnosť, ktorá výrazne ohrozuje schopnosť dlžníka splniť svoje peňažné povinnosti riadne a včas,
c) ak dlžník použije poskytnuté peňažné prostriedky v rozpore so zmluvou o úvere na iný než dohodnutý účel, alebo ak ich nemožno na dohodnutý účel použiť, alebo
d) z iného dohodnutého dôvodu.

(2) Odstúpenie od zmluvy o úvere je účinné jeho dôjdením dlžníkovi.

(3) Odstúpením od zmluvy o úvere zaniká povinnosť veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a dlžník je povinný bez zbytočného odkladu vrátiť veriteľovi poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úrok.

Siedmy pododdiel
Úver pre spotrebiteľa

§ 1177
Zmluvy o úvere so spotrebiteľom

(1) Na zmluvu o úvere uzavretú so spotrebiteľom sa použijú ustanovenia tohto oddielu, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Osobitné ustanovenia tohto zákona o spotrebiteľských zmluvách (§ 760 až 763) a ustanovenia osobitných predpisov na ochranu spotrebiteľa majú pred ustanoveniami tohto oddielu prednosť.

§ 1178
Spotrebiteľský úver a úver na bývanie

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere a zmluva o úvere na bývanie sú zmluvami o úvere podľa tohto zákona a spravujú sa osobitnými predpismi.

(2) Na záväzky zo zmlúv podľa odseku 1, ktoré nie sú upravené osobitnými predpismi, sa použijú ustanovenia tohto oddielu.

ŠIESTY ODDIEL
LICENČNÁ ZMLUVA

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1179

Licenčnou zmluvou oprávňuje poskytovateľ nadobúdateľa v dohodnutom rozsahu a na dohodnutom území na výkon práva z duševného vlastníctva (licencia), a nadobúdateľ sa zaväzuje, ak nie je dohodnuté inak, zaplatiť odmenu.

§ 1180

(1) Zmluva musí byť písomná, ak sa poskytuje výhradná licencia alebo ak má byť licencia zapísaná do verejného registra podľa osobitného predpisu.

(2) Licencia k predmetu priemyselného vlastníctva nadobúda právne účinky voči tretím osobám zápisom do registra.

§ 1181

(1) Ak trvanie práva je závislé od jeho výkonu, je nadobúdateľ povinný právo vykonávať.

(2) Poskytovateľ je povinný po dobu trvania zmluvy udržiavať právo, pokiaľ to povaha tohto práva vyžaduje.

§ 1182

Ak nie je výslovne udelená výhradná licencia, platí, že bola udelená licencia nevýhradná.

§ 1183
Výhradná licencia

(1) Ak je udelená výhradná licencia, poskytovateľ nesmie udeliť tretej osobe licenciu na spôsob použitia predmetu duševného vlastníctva udelený výhradnou licenciou. Licenčná zmluva uzavretá s treťou osobou v rozpore s týmto ustanovením, je neplatná, ak nadobúdateľ licencie na uzavretie licenčnej zmluvy s treťou osobou neudelil predchádzajúci písomný súhlas.

(2) Ak nie je dohodnuté inak, je poskytovateľ sám povinný zdržať sa výkonu práva spôsobom, na ktorý udelil výhradnú licenciu.

§ 1184
Nevýhradná licencia

(1) Nevýhradná licencia nebráni poskytovateľovi výkonu práva spôsobom, na ktorý udelil nevýhradnú licenciu udelil; rovnako nie je dotknuté právo poskytovateľa udeliť licenciu tretej osobe.

(2) Nevýhradná licencia, ktorú nadobúdateľ získal pred udelením výhradnej licencie tretej osobe, zostáva zachovaná, ak sa poskytovateľ s nadobúdateľom takejto nevýhradnej licencie nedohodol inak. Poskytovateľ je povinný nadobúdateľa výhradnej licencie informovať o predchádzajúcom udelení nevýhradnej licencie tretej osobe.

§ 1185
Sublicencia

Nadobúdateľ je oprávnený udeliť tretej osobe súhlas na použitie predmetu duševného vlastníctva v rozsahu udelenej licencie (sublicencia), len ak tak bolo dohodnuté v licenčnej zmluve.

§ 1186

(1) Nadobúdateľ môže licenciu postúpiť len s predchádzajúcim súhlasom poskytovateľa. O postúpení licencie a o osobe postupníka je nadobúdateľ povinný informovať poskytovateľa bez zbytočného odkladu. Ak nie je dohodnuté inak, súhlas poskytovateľa sa nevyžaduje pri predaji podniku alebo časti podniku, ktorého súčasťou je licencia.

(2) Ak je licenčná zmluva uzavretá v písomnej forme, udelenie sublicencie aj postúpenie licencie musí mať písomnú formu, ak licenčná zmluva neurčuje inak.

Druhý pododdiel
Osobitné ustanovenia o licencii k predmetu autorského práva

§ 1187
Licenčná zmluva

Licenčnou zmluvou udeľuje autor nadobúdateľovi súhlas na použitie predmetu autorského práva (dielo). Licenčná zmluva obsahuje najmä špecifikáciu diela, spôsob použitia diela, rozsah licencie, čas, na ktorý autor licenciu udeľuje alebo spôsob jeho určenia, a odmenu za udelenie licencie alebo spôsob jej určenia, ak sa autor s nadobúdateľom nedohodol na bezodplatnom poskytnutí licencie.

§ 1188

(1) Ak licenčná zmluva nie je uzavretá v písomnej forme, má každá zo zmluvných strán právo písomne požiadať druhú zmluvnú stranu o vydanie písomného potvrdenia o uzavretí licenčnej zmluvy, ktoré musí obsahovať základné náležitosti licenčnej zmluvy. Ak druhá zmluvná strana potvrdenie podľa prvej vety nevydá do 15 dní od doručenia žiadosti na vydanie potvrdenia, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

(2) Obsah licenčnej zmluvy alebo jej časť je možné určiť aj odkazom na licenčné podmienky, ktoré sú stranám známe alebo sú im dostupné v čase uzavretia licenčnej zmluvy.

§ 1189
Spôsob použitia diela

(1) Ak licenčná zmluva neurčuje spôsob použitia diela, platí, že licencia je udelená na spôsob použitia diela nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy.

(2) Autor nemôže udeliť nadobúdateľovi licenciu na spôsob použitia diela, ktorý nie je v čase uzavretia licenčnej zmluvy známy.

§ 1190
Rozsah licencie

(1) Autor sa môže s nadobúdateľom v licenčnej zmluve dohodnúť, že udeľuje licenciu v neobmedzenom rozsahu alebo v územne alebo vecne obmedzenom rozsahu.

(2) Ak licenčná zmluva neurčuje rozsah licencie, platí, že licencia je udelená v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie účelu zmluvy.

(3) Ak licenčná zmluva neurčuje rozsah licencie, ani z jej účelu nevyplýva inak, platí, že územný rozsah licencie je obmedzený na územie Slovenskej republiky, a vecný rozsah licencie je obmedzený tak, ako je to obvyklé pri danom druhu diela a spôsobe použitia diela.

(4) Ak sa licenčná zmluva uzaviera na území Slovenskej republiky na použitie diel obsiahnutých v doplnkovej on-line službe, považuje sa za územný rozsah licencie územie všetkých zmluvných štátov, ak licenčná zmluva neurčuje inak; tým nie je dotknuté uplatnenie osobitného predpisu.

§ 1191
Trvanie licencie

(1) Ak licenčná zmluva neurčuje čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, ani spôsob jeho určenia, platí, že licencia je udelená na čas nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy.

(2) Ak licenčná zmluva neurčuje čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, ani spôsob jeho určenia, a ani z účelu zmluvy nevyplýva inak, platí, že licencia je udelená na čas obvyklý pri danom druhu diela a spôsobe použitia diela, najviac však na jeden rok od udelenia licencie.

§ 1192
Odmena

Dohodnutá odmena za udelenie licencie alebo spôsob jej určenia musí zodpovedať jednotlivým dohodnutým spôsobom použitia diela. Táto odmena má zodpovedať očakávanému ekonomickému zhodnoteniu diela a byť proporcionálna k tvorivému podielu autora na zhodnocovanom diele.

§ 1193
Obvyklá odmena

(1) Ak nie je v licenčnej zmluve dohodnutá odmena ani spôsob jej určenia, a ani nie je v licenčnej zmluve uvedené, že sa licencia udeľuje bezodplatne, a nevyplýva to ani z jej účelu, platí, že autor má právo na odmenu vo výške, ktorá je obvyklá v čase uzavretia licenčnej zmluvy pri obdobných zmluvných podmienkach.

(2) Ak nadobúdateľ licenciu nevyužije vôbec alebo licenciu nevyužije sčasti, nemá právo na vrátenie dohodnutej odmeny alebo jej časti, ak nie je dohodnuté inak.

§ 1194
Odmena závislá od príjmov alebo výnosov

(1) Ak je odmena dohodnutá v závislosti od príjmov alebo výnosov z využitia licencie, nadobúdateľ je povinný predkladať autorovi najmenej raz ročne informáciu o príjmoch alebo výnosoch z využitia licencie osobitne za každý spôsob použitia diela a zároveň je povinný poskytnúť autorovi aj vyúčtovanie odmeny. V prípade, že neboli dosiahnuté žiadne príjmy ani výnosy z využitia licencie, nadobúdateľ poskytne informáciu aspoň o tejto skutočnosti.

(2) Ak je odmena dohodnutá v závislosti od príjmov alebo výnosov z využitia licencie, nadobúdateľ je povinný umožniť autorovi kontrolu svojej účtovnej evidencie alebo inej dokumentácie v rozsahu potrebnom na zistenie odmeny. Ak v takomto prípade nadobúdateľ poskytne autorovi informácie označené nadobúdateľom ako dôverné, nesmie autor tieto informácie prezradiť tretej osobe ani ich použiť pre seba v rozpore s účelom, na ktorý sa mu poskytli.

§ 1195
Odmena nezávislá od príjmov alebo výnosov

(1) Ak odmena nie je dohodnutá v závislosti od príjmov alebo výnosov z využitia licencie, musí zodpovedať rozsahu, účelu a času použitia diela. Odmena podľa prvej vety môže byť dohodnutá ako jednorazová platba, najmä ak
   a) je časový rozsah licencie najviac jeden rok,
   b) ide o použitie diela s časovým rozsahom licencie najviac päť rokov a s vecne obmedzeným rozsahom licencie,
   c) v čase udelenia licencie je možné vyčísliť očakávané príjmy alebo výnosy, ktoré možno využitím licencie dosiahnuť; tieto príjmy alebo výnosy sú v licenčnej zmluve výslovne vyčíslené a odmena zodpovedá týmto príjmom alebo výnosom a je proporcionálna,
   d) ide o použitie diela novinárskej povahy,
   e) ide o použitie diela na propagačný, marketingový, reklamný účel alebo na účel korporátnej identity,
   f) ide o použitie počítačového programu alebo databázy,
   g) ide o použitie diela na nekomerčný účel.

(2) Ak nadobúdateľ licencie nemá všetky informácie, ktoré sú potrebné na uplatnenie ustanovenia odseku 1, autori a výkonní umelci alebo ich zástupcovia majú právo

informácie na požiadanie získať od držiteľov sublicencie, a to prostredníctvom nadobúdateľa licencie, vrátane identity držiteľa sublicencie.

§ 1196

(1) Ak odmena je proporcionálna k tvorivému podielu autora na zhodnocovanom diele, ale celkom zjavne nezodpovedá výnosu dosiahnutému neskorším využitím diela, autor má právo na dodatočné vyrovnanie. Autor môže právo na dodatočné vyrovnanie uplatniť najskôr po uplynutí troch rokov od zverejnenia diela.

(2) Na účely uplatnenia tohto práva má autor právo na informáciu o príjmoch alebo výnosoch z využitia licencie osobitne za každý spôsob použitia a vyúčtovanie odmeny; ustanovenia § 1194 a 1195 sa použijú primerane. To sa nevzťahuje na autora počítačového programu a na zmluvy podľa § 1208 a 1209.

§ 1197
Prechod licencie a zánik licencie

(1) Zánikom právnickej osoby, ktorej bola udelená licencia, prechádzajú práva a povinnosti z licenčnej zmluvy na jej právneho nástupcu; licenčná zmluva môže takýto prechod práv a povinností na právneho nástupcu vylúčiť.

(2) Smrťou fyzickej osoby, ktorej bola udelená licencia, prechádzajú práva a povinnosti z licenčnej zmluvy na dedičov; licenčná zmluva môže takýto prechod práv a povinností na dedičov vylúčiť.

(3) Ak niet právneho nástupcu podľa odseku 1 alebo dedičov podľa odseku 2, licencia zaniká.

Odstúpenie od zmluvy z dôvodu nevyužívania výhradnej licencie

§ 1198

Ak nadobúdateľ nevyužíva výhradnú licenciu dohodnutým spôsobom alebo v dohodnutom rozsahu, má autor právo odstúpiť od licenčnej zmluvy; právo na odstúpenie autorovi nevznikne, ak je nevyužívanie výhradnej licencie spôsobené okolnosťami na strane autora, ktorých nápravu možno od autora spravodlivo požadovať.

§ 1199

(1) Právo na odstúpenie od zmluvy podľa § 1198 vznikne autorovi najskôr uplynutím troch rokov od udelenia výhradnej licencie. Ak je využitie výhradnej licencie závislé od dodania diela, ktoré bolo nadobúdateľovi dodané až po uzavretí licenčnej zmluvy, nevznikne toto právo skôr ako uplynutím troch rokov od tohto dodania; najneskôr však uplynutím piatich rokov od tohto dodania, ak to vyplýva z povahy diela.

(2) Právo na odstúpenie od zmluvy môže autor uplatniť až po tom, čo písomne vyzve nadobúdateľa, aby v primeranej lehote od doručenia výzvy výhradnú licenciu využil, a nadobúdateľ ju napriek tejto výzve nevyužije. Na výkon tohto práva v prípade diel, ku

ktorým patria práva viacerým nositeľom práv, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.

(3) Práva na odstúpenie od zmluvy sa autor nemôže vopred vzdať. Ak sú však dané dôvody odstúpenia podľa odseku 1, zmluvné strany sa môžu dohodnúť na zmene výhradnej licenčnej zmluvy na nevýhradnú licenčnú zmluvu v časti, ktorej sa tieto dôvody týkajú.

§ 1200

Odstúpenie od zmluvy musí byť písomné. Nárok na odmenu autora ku dňu odstúpenia od zmluvy ostáva zachovaný v rozsahu, v ktorom je dotknutý týmto odstúpením, autor však nie je oprávnený, pokiaľ nie je dohodnuté inak, požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, ktorej sa odstúpenie od zmluvy týka.

§ 1201

Ustanovenia § 1198 až 1200 sa nevzťahujú na autora počítačového programu podľa osobitného predpisu.

§ 1202

Ak majetkové práva autora vykonáva iná osoba, na udelenie licencie sa primerane použijú ustanovenia o licenčnej zmluve.

Licenčná zmluva na vydanie diela

§ 1203

(1) Licenčná zmluva, ktorou autor udeľuje nadobúdateľovi licenciu na vyhotovenie rozmnožení slovesného diela, divadelného diela, hudobného diela, fotografického diela, iného diela výtvarného umenia alebo kartografického diela a na verejné rozširovanie týchto rozmnožení alebo ich sprístupňovanie verejnosti, je licenčnou zmluvou na vydanie diela. Licenčná zmluva na vydanie diela obsahuje najmä odhad hrubých príjmov z verejného rozširovania rozmnožení diela alebo sprístupňovania diela verejnosti.

(2) Ak licenčná zmluva na vydanie diela neupravuje inak, predpokladá sa, že ide o výhradnú licenciu; to neplatí pri licenčnej zmluve na vydanie diela obsiahnutého v periodickej publikácii.

§ 1204
Autorská korektúra

Ak licenčná zmluva na vydanie diela neupravuje inak, autor je oprávnený pred vydaním diela v primeranej lehote poskytnutej nadobúdateľom uskutočniť také zmeny diela, ktoré u nadobúdateľa nevyvolajú potrebu vynaložiť neprimerané náklady a ktorými sa nezmení povaha diela (autorská korektúra).

§ 1205
Odstúpenie od zmluvy

Autor môže od licenčnej zmluvy na vydanie diela odstúpiť a požiadať o vrátenie originálu diela alebo rozmnoženiny diela alebo o zničenie rozmnoženiny diela, ak mu nadobúdateľ neumožní vykonať autorskú korektúru jeho diela alebo ak nadobúdateľ dielo použil spôsobom znižujúcim jeho hodnotu.

§ 1206
Dielo v periodickej publikácii

(1) Ak je medzi tými istými zmluvnými stranami počas jedného kalendárneho roka uzavretých v inej ako písomnej forme viac licenčných zmlúv na vydanie diela obsiahnutého v periodickej publikácii, má každá zo zmluvných strán právo písomne požiadať druhú zmluvnú stranu o vydanie písomného súhrnného potvrdenia k 31. decembru kalendárneho roka o uzavretí týchto licenčných zmlúv; súhrnné potvrdenie musí obsahovať špecifikáciu diel, ktoré sú predmetom licencií, a podmienky na ktorých sa zmluvné strany dohodli. Druhá zmluvná strana je povinná takéto súhrnné potvrdenie vydať do 30 dní od doručenia žiadosti na vydanie súhrnného potvrdenia. Ak sa právo na vydanie súhrnného potvrdenia neuplatní do 15. januára nasledujúceho kalendárneho roka, nárok na jeho vydanie zaniká.

(2) Ak je medzi tými istými zmluvnými stranami počas jedného kalendárneho roka uzavretá v inej ako písomnej forme jedna licenčná zmluva na vydanie diela obsiahnutého v periodickej publikácii, použije sa ustanovenie § 1188 ods. 1.

§ 1207
Autorská rozmnoženina

Nadobúdateľ je povinný autorovi bezodplatne poskytnúť najmenej jednu rozmnoženinu diela, ak je to možné od nadobúdateľa licencie spravodlivo požadovať; to neplatí pri licenčnej zmluve na vydanie diela obsiahnutého v periodickej publikácii.

§ 1208
Verejná licencia

(1) Autor môže ponúknuť udelenie licencie aj právnym úkonom smerujúcim voči neurčitým osobám. Konanie, z ktorého možno vyvodiť súhlas s podmienkami licencie, je prijatím takejto ponuky.

(2) Autor môže udeliť nadobúdateľovi licenciu podľa odseku 1 výslovne aj na spôsob použitia diela, ktorý nie je v čase uzavretia licenčnej zmluvy podľa odseku 1 známy.

(3) Licenciu podľa odseku 1 možno udeliť len ako nevýhradnú a bezodplatnú a nemožno ju vypovedať.

§ 1209
Kolektívna a hromadná licenčná zmluva

Kolektívnu licenčnú zmluva a hromadnú licenčnú zmluvu upravuje osobitný predpis.

Tretí pododdiel
Osobitné ustanovenia o licenčnej zmluve na predmety priemyselného vlastníctva

§ 1210

Licenčnou zmluvou na predmety priemyselného vlastníctva oprávňuje poskytovateľ nadobúdateľa v dojednanom rozsahu a na dojednanom území na výkon práv z priemyselného vlastníctva a nadobúdateľ sa zaväzuje na poskytovanie určitej odplaty alebo inej majetkovej hodnoty. Zmluva musí byť písomná.

§ 1211
Účinnosť licencie

Licencia k predmetu priemyselného vlastníctva nadobúda právne účinky voči tretím osobám zápisom do registra.

§ 1212

Poskytovateľ je povinný bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy poskytnúť nadobúdateľovi všetky podklady a informácie, ktoré sú potrebné na dohodnutý výkon práva.

§ 1213

Nadobúdateľ je povinný utajovať poskytnuté podklady a informácie pred tretími osobami, ibaže zo zmluvy alebo z povahy poskytnutých podkladov a informácií vyplýva, že poskytovateľ nemá záujem na ich utajovaní. Za tretie osoby sa nepovažujú osoby, ktoré sa zúčastňujú na podnikaní podnikateľa a ktoré sú zaviazané mlčanlivosťou. Po zániku zmluvy je nadobúdateľ povinný poskytnuté podklady vrátiť a ďalej utajovať poskytnuté informácie do doby, keď sa stanú všeobecne známymi.

§ 1214

(1) Ak nadobúdateľa obmedzujú vo výkone práva iné osoby alebo ak zistí, že iné osoby toto právo porušujú, je povinný bez zbytočného odkladu podať o tom správu poskytovateľovi.

(2) Poskytovateľ je povinný bez zbytočného odkladu urobiť potrebné právne opatrenia na ochranu výkonu práva nadobúdateľom. Pri týchto opatreniach je nadobúdateľ povinný poskytnúť poskytovateľovi potrebné spolupôsobenie.

(3) Ustanovenia osobitných predpisov týmto nie sú dotknuté.

§ 1215

Ak sa zmluva nedojednala na dobu určitú, možno ju vypovedať. Ak zmluva neurčuje inú výpovednú lehotu, nadobúda výpoveď účinnosť uplynutím jedného roka od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola výpoveď doručená druhej strane.

SIEDMY ODDIEL
ZMLUVA O POSKYTOVANÍ DIGITÁLNEHO PLNENIA

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1216

(1) Zmluvou o poskytovaní digitálneho plnenia sa poskytovateľ zaväzuje sprístupniť objednávateľovi digitálne plnenie, a objednávateľ sa zaväzuje za sprístupnenie digitálneho plnenia zaplatiť cenu vrátane digitálne vyjadrenej hodnoty, alebo sa zaväzuje poskytnúť poskytovateľovi svoje osobné údaje, a to aj vtedy, ak sa digitálne plnenie vyvíja podľa špecifikácií objednávateľa.

(2) Za zmluvu o poskytovaní digitálneho plnenia sa nepovažuje zmluva, na základe ktorej poskytovateľ dodáva alebo sa zaväzuje dodať digitálne plnenie a objednávateľ poskytne alebo sa zaviaže poskytnúť len osobné údaje, ktoré poskytovateľ spracúva výlučne na účely dodania digitálneho plnenia alebo splnenia zákonnej povinnosti.

§ 1217

Ustanovenia tohto oddielu sa nevzťahujú na zmluvu, ktorej predmetom je
a) služba, ktorá nie je digitálnou službou, bez ohľadu na to, či poskytovateľ používa digitálne formy alebo prostriedky na vytvorenie výstupu služby, na jeho dodanie alebo prenos objednávateľovi,
b) elektronická komunikačná služba okrem interpersonálnej komunikačnej služby nezávislej od čísel,
c) poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služby súvisiacej s poskytovaním zdravotnej starostlivosti,
d) služba v oblasti hazardných hier, ktoré poskytovateľ poskytuje na individuálnu žiadosť objednávateľa prostredníctvom elektronických prostriedkov alebo inej technológie na uľahčenie komunikácie, ktoré zahŕňajú peňažné stávky vrátane hazardných hier, ktoré obsahujú prvok zručnosti, najmä lotériové, kasínové alebo pokrové hry alebo stávky,
e) finančná služba,
f) softvér, ktorý poskytovateľ ponúka objednávateľovi bezodplatne v rámci voľnej licencie s otvoreným zdrojovým kódom, ak poskytovateľ spracúva osobné údaje objednávateľa výlučne na účely zvýšenia bezpečnosti, kompatibility alebo interoperability tohto softvéru,
g) digitálny obsah, ktorý sa sprístupňuje verejnosti v rámci predstavenia alebo podujatia, ako je najmä digitálne audiovizuálne predstavenie okrem prenosu signálu,
h) digitálny obsah, ktorý sú orgány verejnej moci povinné sprístupňovať,
i) digitálne plnenie, ktoré je súčasťou veci s digitálnymi prvkami alebo je s ňou prepojené podľa § 29 ods. 1.

§ 1218

(1) Ustanovenia tohto oddielu sa vzťahujú aj na hmotný nosič, ktorý slúži výhradne ako nosič digitálneho obsahu.

(2) Ustanoveniami tohto zákona o digitálnom plnení nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov o ochrane osobných údajov.

§ 1219
Dodanie digitálneho plnenia

(1) Poskytovateľ dodá digitálne plnenie bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy, ak sa strany nedohodli inak. Poskytovateľ znáša dôkazné bremeno, že digitálne plnenie dodal.

(2) Digitálny obsah sa považuje za dodaný, keď sa digitálny obsah alebo akékoľvek prostriedky vhodné na prístup k nemu, alebo jeho stiahnutie sprístupnia, alebo sa umožní prístup k nim objednávateľovi alebo do fyzického priestoru alebo virtuálneho priestoru, ktorý si objednávateľ na tento účel zvolil.

(3) Digitálna služba sa považuje za dodanú, keď sa digitálna služba sprístupní objednávateľovi alebo do fyzického priestoru alebo virtuálneho priestoru, ktorý si objednávateľ na tento účel zvolil.

§ 1220

(1) Poskytovateľ dodá digitálne plnenie v najnovšej stabilnej verzii, ktorá je dostupná v čase uzavretia zmluvy, ak sa strany nedohodnú inak.

(2) Poskytovateľ je povinný zabezpečiť poskytnutie aktualizácie digitálneho plnenia.

§ 1221

(1) Poskytovateľ zodpovedá za to, že digitálny obsah bude po dobu jeho sprístupnenia bez vád.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa neuplatní, ak poskytovateľ preukáže, že vada bola spôsobená nesprávnym prepojením digitálneho plnenia so zložkami digitálneho prostredia objednávateľa alebo začlenením digitálneho plnenia do zložiek digitálneho prostredia objednávateľa, ak objednávateľ bol pred uzatvorením zmluvy upovedomený o minimálnej úrovni zložiek digitálneho prostredia.

(3) Digitálnym prostredím je hardvér, softvér a akékoľvek sieťové pripojenie používané spotrebiteľom na prístup alebo užívanie digitálneho plnenia.

Druhý pododdiel
Osobitné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách s digitálnym plnením

§ 1222

(1) Ustanovenia tohto pododdielu sa použijú na každú spotrebiteľskú zmluvu o poskytovaní digitálneho plnenia uzatvorenú medzi obchodníkom a spotrebiteľom.

(2) Ak je okrem digitálneho plnenia predmetom tej istej zmluvy aj iné plnenie, ustanovenia tohto oddielu sa použijú len na tú časť zmluvy, ktorá sa týka digitálneho plnenia. Ak spotrebiteľovi vznikne právo odstúpiť od zmluvy v časti týkajúcej sa digitálneho

plnenia, spotrebiteľ má právo odstúpiť od zmluvy aj v časti, ktorá sa týka iného plnenia, ktoré je predmetom tej istej zmluvy medzi tým istým obchodníkom a tým istým spotrebiteľom a ktoré je potrebné na riadne využívanie dotknutého digitálneho plnenia. Ustanovenie § 950 nie je týmto odsekom dotknuté.

§ 1223

(1) Ak obchodník nedodá digitálne plnenie včas, spotrebiteľ môže od zmluvy odstúpiť aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty, ak
   a) obchodník vyhlási alebo je z okolností zrejmé, že digitálne plnenie nedodá, alebo
   b) zo zmluvy alebo z okolností uzavretia zmluvy vyplýva, že včasné dodanie bolo pre spotrebiteľa dôležité.

(2) Na zmluvu s digitálnym plnením sa § 687 ods. 2 nevzťahuje.

§ 1224
Zmena digitálneho plnenia

(1) Ak sa má digitálne plnenie dodávať alebo sprístupňovať spotrebiteľovi počas určitej doby, obchodník môže z opodstatnených dôvodov dohodnutých v zmluve zmeniť digitálne plnenie nad rozsah toho, čo je potrebné na zachovanie súladu s požiadavkami na digitálne plnenie, ak
   a) spotrebiteľovi nevzniknú dodatočné náklady,
   b) spotrebiteľ bol o zmene oboznámený jasným a zrozumiteľným spôsobom a
   c) v prípadoch podľa odseku 2 sa spotrebiteľovi v dostatočnom predstihu poskytli na trvanlivom médiu údaje o vlastnostiach a čase vykonania zmeny a o práve odstúpiť od zmluvy podľa odseku 2 alebo o možnosti ponechať digitálne plnenie bez zmeny podľa § 1225.

(2) Ak zmena digitálneho plnenia negatívne ovplyvňuje prístup spotrebiteľa k digitálnemu plneniu alebo jeho užívanie, spotrebiteľ môže od zmluvy odstúpiť bez povinnosti poskytnúť obchodníkovi akúkoľvek náhradu, ibaže je negatívny vplyv zanedbateľný. Ak spotrebiteľ od zmluvy neodstúpi do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia podľa odseku 1 písm. c) alebo odo dňa zmeny digitálneho plnenia, podľa toho, ktorý okamih nastane neskôr, právo spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy zaniká. Na odstúpenie od zmluvy sa vzťahuje § 1244.

§ 1225

(1) Spotrebiteľ nemá právo odstúpiť od zmluvy podľa § 1224 ods. 2, ak mu obchodník umožní ponechať si nezmenené digitálne plnenie bez dodatočných nákladov pre spotrebiteľa a neuskutočnenie zmeny nebude viesť k vzniku vady digitálneho plnenia.

(2) Ak je predmetom tej istej zmluvy digitálne plnenie a poskytnutie služby prístupu na internet alebo interpersonálnej komunikačnej služby založenej na číslach, na časť zmluvy, ktorá sa týka digitálneho plnenia, sa § 1224 nevzťahuje.

Akosť a množstvo

§ 1226
Požiadavky na digitálne plnenie

(1) Digitálne plnenie musí byť v súlade s dohodnutými požiadavkami a všeobecnými požiadavkami.

(2) Digitálne plnenie nemusí byť v súlade so všeobecnými požiadavkami, ak obchodník pri uzavretí zmluvy výslovne oboznámil spotrebiteľa, že určitá vlastnosť digitálneho plnenia nezodpovedá všeobecným požiadavkám, a spotrebiteľ s nesúladom výslovne a osobitne súhlasil.

§ 1227
Dohodnuté požiadavky

Digitálne plnenie je v súlade s dohodnutými požiadavkami, ak najmä
a) zodpovedá opisu, množstvu a kvalite vymedzeným v zmluve,
b) je vhodné na konkrétny účel, s ktorým spotrebiteľ oboznámil obchodníka najneskôr pri uzavretí zmluvy a s ktorým obchodník súhlasil,
c) vyznačuje sa v zmluve vymedzenou funkčnosťou, kompatibilitou, interoperabilitou a inou dohodnutou vlastnosťou,
d) je dodané so všetkým príslušenstvom vymedzeným v zmluve,
e) je dodané s asistenčnými službami a s návodom na použitie vrátane návodu na inštaláciu, ako bolo vymedzené v zmluve, a
f) je aktualizované v súlade so zmluvou.

§ 1228
Všeobecné požiadavky

(1) Digitálne plnenie je v súlade so všeobecnými požiadavkami, ak
a) je vhodné na účely, na ktoré sa digitálne plnenie rovnakého druhu bežne používa s prihliadnutím najmä na právne predpisy, technické normy alebo na kódexy správania platné pre príslušné odvetvie, ak technické normy neboli vypracované,
b) zodpovedá skúšobnej verzii alebo ukážke digitálneho plnenia, ktorú obchodník sprístupnil spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy,
c) je dodané s príslušenstvom a návodmi, ktoré môže spotrebiteľ dôvodne očakávať,
d) je dodané v množstve, má vlastnosti a výkon vrátane funkčnosti, kompatibility, prístupnosti, kontinuity a bezpečnosti, aké sú bežné pre digitálne plnenie rovnakého druhu a aké môže spotrebiteľ dôvodne očakávať vzhľadom na povahu digitálneho plnenia a s prihliadnutím na akékoľvek verejné vyhlásenie obchodníka alebo inej osoby v rovnakom dodávateľskom reťazci alebo v ich mene, a to najmä pri propagácii digitálneho plnenia alebo na jeho označení.

(2) Obchodník nie je viazaný vyhlásením podľa odseku 1 písm. d), ak z opodstatneného dôvodu nevedel ani nemusel vedieť o verejnom vyhlásení, do času uzavretia zmluvy bolo verejné vyhlásenie opravené rovnakým alebo porovnateľným spôsobom, akým bolo vyhlásené, alebo rozhodnutie spotrebiteľa uzavrieť zmluvu nemohlo byť verejným vyhlásením ovplyvnené; dôkazné bremeno o týchto skutočnostiach nesie obchodník.

§ 1229
Aktualizácia digitálneho plnenia

(1) Obchodník zabezpečí, aby počas doby podľa odseku 2 alebo odseku 3 bol spotrebiteľ upovedomený o aktualizáciách digitálneho plnenia vrátane bezpečnostných aktualizácií, a aby boli spotrebiteľovi dodané aktualizácie, ktoré sú potrebné na zachovanie súladu digitálneho plnenia s požiadavkami na digitálne plnenie.

(2) Ak sa má podľa zmluvy dodať digitálne plnenie jednorazovo alebo ako súbor jednotlivých plnení, dobou podľa odseku 1 je doba, počas ktorej môže spotrebiteľ dôvodne očakávať, že digitálne plnenie bude spĺňať požiadavky na digitálne plnenie s prihliadnutím na druh a účel digitálneho plnenia a na povahu a okolnosti uzavretia zmluvy.

(3) Ak sa má podľa zmluvy dodávať digitálne plnenie nepretržite počas dohodnutej doby, dobou podľa odseku 1 je táto dohodnutá doba.

Zodpovednosť za vady

§ 1230
Vady digitálneho plnenia

Digitálne plnenie má vady, ak nie je v súlade s požiadavkami na digitálne plnenie alebo ak jeho užívanie znemožňujú alebo obmedzujú práva tretej osoby vrátane práv duševného vlastníctva.

§ 1231
Zodpovednosť za vady

(1) Obchodník zodpovedá za akúkoľvek vadu, ktorú má digitálne plnenie v čase jeho dodania a ktorá sa prejaví do dvoch rokov od jeho dodania, ak ide o digitálne plnenie, ktoré sa dodáva jednorazovo alebo ako súbor jednotlivých plnení.

(2) Ak ide o digitálne plnenie, ktoré sa dodáva nepretržite počas dohodnutej doby, obchodník zodpovedá za každú vadu digitálneho plnenia, ktorá sa vyskytne alebo prejaví počas tejto dohodnutej doby.

§ 1232

Obchodník zodpovedá za vadu, ktorá bola spôsobená nesprávnym prepojením digitálneho plnenia so zložkami digitálneho prostredia spotrebiteľa alebo začlenením digitálneho plnenia do zložiek digitálneho prostredia spotrebiteľa (integrácia), ak

a) integrácia bola vykonaná obchodníkom alebo na jeho zodpovednosť, alebo
b) integráciu, ktorú mal vykonať spotrebiteľ, vykonal spotrebiteľ nesprávne v dôsledku nedostatkov návodu na integráciu, ktorý mu poskytol obchodník.

§ 1233

(1) Obchodník nezodpovedá za vadu digitálneho plnenia, ktorá bola spôsobená výlučne nenainštalovaním aktualizácie, ak si spotrebiteľ aktualizáciu nenainštaloval v primeranej lehote po jej dodaní a
   a) obchodník oboznámil spotrebiteľa o dostupnosti aktualizácie a následkoch jej nenainštalovania, a
   b) nenainštalovanie alebo nesprávna inštalácia spotrebiteľom neboli spôsobené nedostatkami v návode na inštaláciu poskytnutom spotrebiteľovi obchodníkom.

(2) Obchodník poskytne spotrebiteľovi písomné potvrdenie o vytknutí vady bezodkladne po vytknutí vady spotrebiteľom. Obchodník v potvrdení o vytknutí vady uvedie lehotu, v ktorej vadu odstráni. Lehota oznámená podľa predchádzajúcej vety nesmie byť dlhšia ako 30 dní odo dňa vytknutia vady, ak dlhšia lehota nie je odôvodnená objektívnym dôvodom, ktorý obchodník nemôže ovplyvniť.

(3) Ak obchodník odmieta zodpovednosť za vady, dôvody odmietnutia písomne oznámi spotrebiteľovi.

§ 1234
Dôkazné bremeno

(1) Obchodník nesie dôkazné bremeno, že bolo digitálne plnenie dodané v súlade s § 1226.

(2) Ak sa do uplynutia jedného roka po dodaní digitálneho plnenia, ktoré sa dodáva jednorazovo alebo ako súbor jednotlivých plnení, prejaví vada, obchodník nesie dôkazné bremeno, že digitálne plnenie v čase dodania túto vadu nemalo.

(3) Ak sa digitálne plnenie dodáva nepretržite počas dohodnutej doby, obchodník nesie dôkazné bremeno, že digitálne plnenie je počas dohodnutej doby bez vád.

§ 1235

(1) Obchodník nenesie dôkazné bremeno, ak preukáže, že digitálne prostredie spotrebiteľa nie je kompatibilné s technickými požiadavkami digitálneho plnenia, ak s nimi obchodník oboznámil spotrebiteľa jasným a zrozumiteľným spôsobom pred uzavretím zmluvy.

(2) Spotrebiteľ poskytne obchodníkovi primeranú súčinnosť potrebnú na zistenie, či dôvod vady digitálneho plnenia je v digitálnom prostredí spotrebiteľa. Povinná súčinnosť spotrebiteľa sa obmedzuje na technicky dostupné prostriedky, ktoré najmenej zaťažujú spotrebiteľa. Ak obchodník pred uzavretím zmluvy jasným a zrozumiteľným spôsobom oboznámi spotrebiteľa o povinnosti poskytnúť súčinnosť a spotrebiteľ súčinnosť neposkytne, musí spotrebiteľ na uplatnenie práv zo zodpovednosti za vady preukázať, že digitálne plnenie malo vadu v čase dodania, ak ide o digitálne plnenie, ktoré sa dodáva jednorazovo alebo ako súbor jednotlivých plnení, alebo v dohodnutej dobe, ak ide o digitálne plnenie, ktoré sa dodáva nepretržite počas dohodnutej doby.

§ 1236
Práva zo zodpovednosti za vady

(1) Ak obchodník zodpovedá za vadu digitálneho plnenia, spotrebiteľ má voči nemu právo na odstránenie vady, právo na primeranú zľavu z ceny alebo právo od zmluvy odstúpiť.

(2) Spotrebiteľ môže uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady aj bez toho, aby ich vytkol.

(3) Spotrebiteľ môže po vytknutí vady u obchodníka odoprieť zaplatiť cenu alebo jej časť, kým si obchodník nesplní povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zodpovednosti za vady, ibaže je spotrebiteľ v čase vytknutia vady v omeškaní so zaplatením ceny alebo jej časti. Spotrebiteľ uhradí cenu bez zbytočného odkladu po splnení povinností obchodníkom.

§ 1237
Odstránenie vady

(1) Obchodník odstráni vadu digitálneho plnenia v primeranej lehote po tom, čo spotrebiteľ vytkol vadu, bezplatne a bez spôsobenia závažných ťažkostí spotrebiteľovi s ohľadom na povahu digitálneho plnenia a účel, na ktorý spotrebiteľ digitálne plnenie požadoval.

(2) Obchodník môže odstránenie vady odmietnuť, ak odstránenie nie je možné alebo ak by mu spôsobilo neprimerané náklady s ohľadom na všetky okolnosti, najmä na hodnotu, ktorú by malo digitálne plnenie bez vady a na závažnosť vady.

§ 1238
Zľava z ceny a odstúpenie od zmluvy

Spotrebiteľ má právo na primeranú zľavu z ceny, ak sa digitálne plnenie dodáva za protiplnenie, ktoré spočíva v zaplatení ceny, alebo môže odstúpiť od zmluvy aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty podľa § 683 ak

a) odstránenie vady nie je možné alebo by spôsobilo obchodníkovi neprimerané náklady,
b) obchodník neodstránil vadu podľa § 1237 ods. 1,
c) digitálne plnenie má rovnakú vadu napriek snahe obchodníka vadu odstrániť,
d) vada je takej závažnej povahy, že odôvodňuje právo spotrebiteľa na okamžitú zľavu z ceny alebo odstúpenie od zmluvy, alebo
e) obchodník vyhlásil alebo je z okolností zrejmé, že vadu neodstráni v primeranej lehote alebo bez spôsobenia závažných ťažkostí pre spotrebiteľa.

§ 1239

(1) Zľava z ceny musí byť primeraná rozdielu hodnoty digitálneho plnenia a hodnoty, ktorú by digitálne plnenie malo, ak by bolo bez vád. Ak sa digitálne plnenie dodáva počas dohodnutej doby, spotrebiteľ má právo na zľavu z ceny len za čas, v ktorom digitálne plnenie nespĺňalo požiadavky na digitálne plnenie.

(2) Obchodník vyplatí spotrebiteľovi zľavu z ceny do 14 dní od uplatnenia práva spotrebiteľa na zľavu z ceny rovnakým spôsobom, aký spotrebiteľ použil pri zaplatení ceny, ak spotrebiteľ výslovne nesúhlasí s iným spôsobom úhrady. Všetky náklady spojené s úhradou znáša obchodník.

(3) Ak sa digitálne plnenie dodáva za protiplnenie, ktoré spočíva v zaplatení ceny, spotrebiteľ nemôže od zmluvy odstúpiť, ak je vada digitálneho plnenia zanedbateľná. Dôkazné bremeno, že vada je zanedbateľná, nesie obchodník.

§ 1240
Práva a povinnosti pri odstúpení od zmluvy

(1) Po odstúpení od zmluvy obchodník vráti spotrebiteľovi všetky platby prijaté na základe zmluvy do 14 dní od oznámenia odstúpenia od zmluvy rovnakým spôsobom, aký spotrebiteľ použil pri zaplatení ceny, ak spotrebiteľ výslovne nesúhlasí s iným spôsobom úhrady. Všetky náklady spojené s vrátením znáša obchodník.

(2) Spotrebiteľ nie je povinný platiť cenu za čas pred odstúpením od zmluvy, v ktorom digitálne plnenie nespĺňalo požiadavky na digitálne plnenie. Ak však bolo v zmluve dohodnuté dodávanie digitálneho plnenia nepretržite počas dohodnutej doby, obchodník v súlade s odsekom 1 vráti spotrebiteľovi len pomernú časť zaplatenej ceny za čas, v ktorom digitálne plnenie nespĺňalo požiadavky na digitálne plnenie, a časť ceny, ktorú spotrebiteľ zaplatil vopred za dodávanie digitálneho plnenia za čas po odstúpení od zmluvy.

§ 1241

(1) Po odstúpení od zmluvy je spotrebiteľ povinný zdržať sa užívania digitálneho plnenia a jeho poskytovania tretím osobám.

(2) Obchodník môže do 14 dní po oznámení spotrebiteľa o odstúpení od zmluvy požiadať spotrebiteľa o vrátenie hmotného nosiča, na ktorom mu dodal digitálny obsah. Spotrebiteľ vráti hmotný nosič na náklady obchodníka a bez zbytočného odkladu po doručení žiadosti obchodníka.

§ 1242

(1) Po odstúpení od zmluvy sa obchodník zdrží používania obsahu, ktorý spotrebiteľ poskytol alebo vytvoril pri užívaní digitálneho plnenia. To neplatí, ak tento obsah
a) nemožno využiť inak ako vo väzbe na digitálne plnenie obchodníka,
b) sa vzťahuje výlučne na aktivity spotrebiteľa pri užívaní digitálneho plnenia obchodníka,
c) obchodník zlúčil s iným obsahom, od ktorého ho nemožno oddeliť vôbec alebo bez vynaloženia neprimeraného úsilia,
d) spotrebiteľ vytvoril spolu s inými spotrebiteľmi, ktorí sú oprávnení ďalej obsah užívať.

(2) Po odstúpení od zmluvy obchodník sprístupní spotrebiteľovi na jeho žiadosť všetok obsah, ktorý spotrebiteľ poskytol alebo vytvoril pri užívaní digitálneho plnenia, okrem obsahu podľa odseku 1 písm. a) až c). Obchodník sprístupní obsah spotrebiteľovi v primeranej lehote, bezplatne, v bežne používanom a strojovo čitateľnom formáte a bez závažných ťažkostí pre spotrebiteľa.

(3) Po odstúpení od zmluvy môže obchodník zamedziť spotrebiteľovi v ďalšom užívaní digitálneho plnenia, najmä zamedziť mu prístup k digitálnemu plneniu alebo zrušiť mu užívateľský účet. Ustanovenie odseku 2 tým nie je dotknuté.

§ 1243

Ustanovenia § 1242 sa nevzťahujú na osobné údaje, ktoré poskytol alebo vytvoril spotrebiteľ.

§ 1244
Náhrada nákladov predávajúceho

Ak je nedodanie digitálneho plnenia včas alebo vada, za ktorú zodpovedá obchodník, dôsledkom konania alebo opomenutia inej osoby v rovnakom dodávateľskom reťazci, obchodník má voči tejto osobe právo na náhradu účelne vynaložených nákladov, ktoré mu vznikli v dôsledku vytknutia vady a uplatnenia práv z nedodania digitálneho plnenia podľa § 1223 alebo práv zo zodpovednosti za vady podľa § 1236.

Tretí diel
Zmluvy o konaní a zmluvy o výsledku konania

PRVÝ ODDIEL
OBSTARÁVATEĽSKÉ ZMLUVY

Prvý pododdiel
Príkazná zmluva

§ 1245
Základné ustanovenia

(1) Príkaznou zmluvou sa príkazník zaväzuje, že pre príkazcu na jeho účet obstará určitú záležitosť.

(2) Ak je predmetom obstarania správa cudzieho majetku, musí byť zmluva písomná.

Povinnosti príkazníka

§ 1246
Záujmy príkazcu

(1) Príkazník je povinný plniť svoj záväzok z príkaznej zmluvy v súlade s obsahom príkazu a so záujmami príkazcu, ktoré príkazník pozná alebo má poznať.

(2) Príkazník je povinný požadovať od príkazcu informácie o príkazcových záujmoch, ktoré mu nie sú známe, ak sú tieto informácie potrebné na riadne splnenie príkazu.

(3) Činnosť, na ktorú sa príkazník zaviazal, je príkazník povinný uskutočňovať s náležitou starostlivosťou.

(4) Ak je predmetom obstarania správa cudzieho majetku, je príkazník povinný urobiť všetko, čo je potrebné na jeho zachovanie; so zverenými peňažnými prostriedkami je príkazník povinný nakladať s náležitou starostlivosťou.

§ 1247
Pokyny príkazcu

(1) Činnosť, na ktorú sa príkazník zaviazal, je povinný uskutočňovať podľa pokynov príkazcu.

(2) Príkazník je povinný upozorniť príkazcu, ak jeho pokyn
a) spôsobí, že by sa plnenie povinností z príkaznej zmluvy stalo podstatne nákladnejšie, alebo by vyžadovalo podstatne viac času než bolo dohodnuté; alebo
b) je nezlučiteľný s účelom príkaznej zmluvy; alebo
c) môže byť na škodu príkazcu.

(3) Pokyn podľa odseku 2 je príkazník povinný splniť iba , ak na ňom príkazca trvá.

(4) Príkazník je povinný oznámiť príkazcovi všetky okolnosti, ktoré zistil pri obstarávaní záležitosti a ktoré môžu mať vplyv na zmenu pokynov príkazcu. Od pokynov príkazcu sa môže odchýliť len ak je to nevyhnutné v záujme príkazcu a ak príkazník nemôže včas dostať jeho súhlas; ani v týchto prípadoch sa však príkazník nesmie od pokynov odchýliť, ak to zakazuje zmluva.

§ 1248
Osobné vykonávanie príkazu a pomocník

(1) Príkazník je povinný plniť príkaz osobne len ak to vyžaduje zmluva.

(2) Akýkoľvek náhradník (pomocník) použitý príkazníkom musí mať na obstaranie príkazu potrebné schopnosti.

(3) Ak príkazník zverí plnenie príkazu pomocníkovi, za jeho konanie je zodpovedný príkazník akoby konal on sám.

§ 1249
Oddelená správa majetku a podávanie správ

(1) Príkazník je povinný spravovať majetok príkazcu oddelene od svojho majetku; o spravovanom majetku je povinný viesť spoľahlivé záznamy.

(2) Príkazník je povinný podávať príkazcovi správy o vykonávaní príkazu spôsobom určeným v zmluve, inak na výzvu príkazcu.

§ 1250
Dôvernosť informácií

Príkazník je povinný zachovávať dôvernosť informácií, ktoré získal pri vykonávaní príkazu, ibaže je z ich povahy alebo z pokynov príkazníka zrejmé, že sa to nevyžaduje. Povinnosť zachovávať dôvernosť informácií zaväzuje príkazníka aj po zániku príkaznej zmluvy.

§ 1251
Zodpovednosť za škodu

(1) Príkazník zodpovedá za škodu na veciach prevzatých pri plnení príkazu od príkazcu ako aj od tretích osôb, ibaže túto škodu nemohol odvrátiť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Prevzaté veci je príkazník povinný dať včas poistiť len ak to určuje zmluva, alebo ak ho o to požiadal príkazca, a to na účet príkazcu.

(3) Príkazník nezodpovedá za porušenie záväzkov osôb, s ktorými pri obstarávaní záležitosti uzavrel zmluvu, ibaže sa v príkaznej zmluve za splnenie záväzkov zaručil.

Povinnosti príkazcu

§ 1252
Nevyhnutná súčinnosť a plnomocenstvo

(1) Príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi nevyhnutnú súčinnosť pri plnení príkazu, najmä je povinný odovzdať mu včas veci a informácie, ktoré sú na vykonanie príkazu potrebné, pokiaľ z ich povahy nevyplýva, že ich má obstarať príkazník.

(2) Ak má podľa príkaznej zmluvy konať príkazník v mene príkazcu, je príkazca povinný udeliť mu včas plnomocenstvo.

§ 1253
Odplata za vykonanie príkazu

(1) Príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi odplatu, ak bola dohodnutá, alebo ak je obvyklá, najmä s ohľadom na podnikateľskú činnosť alebo povolanie príkazníka.

(2) Právo na odplatu vzniká príkazníkovi vykonaním príkazu.

(3) Príkaz je vykonaný, ak príkazník riadne splnil všetky povinnosti z príkaznej zmluvy, aj keď sa výsledok očakávaný príkazcom nedostavil; to neplatí, ak
a) neúspech spôsobil príkazník porušením svojich povinností, alebo
b) strany sa výslovne dohodli, že príkaz je vykonaný až dosiahnutím výsledku určeného v zmluve.

(4) Ak si strany dohodli odplatu za úkony alebo služby uskutočnené príkazníkom v rámci plnenia príkazu a ak príkazný vzťah zanikol bez toho, aby bol príkaz vykonaný, je odplata splatná okamihom, keď príkazník podá príkazcovi správu o splnení jednotlivých úkonov alebo služieb.

§ 1254
Náhrada nákladov

(1) Príkazca je povinný nahradiť príkazníkovi náklady, ktoré príkazník nevyhnutne alebo účelne vynaložil pri plnení svojich povinností z príkaznej zmluvy, ibaže zo zmluvy alebo z ich povahy vyplýva, že sú zahrnuté v odplate.

(2) Náhrada nákladov je splatná súčasne s odplatou. Ak je však príkazná zmluva bezodplatná, je príkazca povinný nahradiť príkazníkovi náklady bezodkladne po podaní správy o splnení svojich povinností z príkaznej zmluvy a po predložení vyúčtovania.

(3) Ak možno očakávať, že pri plnení príkazu, alebo v súvislosti s ním, vzniknú príkazníkovi značné náklady, môže príkazník požadovať od príkazcu poskytnutie primeraného preddavku.

§ 1255
Uspokojenie pohľadávok zo spravovaného majetku

Pohľadávky príkazníka voči príkazcovi, ako aj voči osobám, v prospech ktorých príkazník plnil svoje povinnosti z príkaznej zmluvy, sa môžu uspokojovať zo spravovaného majetku.

§ 1256

(1) Príkazník je povinný vydať príkazcovi bez zbytočného odkladu všetok úžitok z obstarávanej záležitosti.

(2) Po zániku príkazného vzťahu je príkazník povinný:
a) podať príkazcovi správu o spôsobe, akým boli splnené jeho povinnosti z príkaznej zmluvy, ako aj o plneniach, ktoré príkazník prijal alebo uskutočnil pri plnení svojich povinností z príkaznej zmluvy; a
b) vrátiť príkazcovi všetky veci a dokumenty, ktoré mu príkazca poskytol, alebo ktoré získal v súvislosti s plnením príkazu od tretích osôb.

Zánik príkaznej zmluvy

§ 1257
Výpoveď

(1) Príkaznú zmluvu možno ukončiť výpoveďou, a to aj bez udania dôvodu.

(2) Príkaznú zmluvu možno vypovedať v celom rozsahu alebo čiastočne; to neplatí, ak z obsahu príkazu alebo z jeho povahy, alebo z okolností, za ktorých k uzavretiu zmluvy došlo, vyplýva, že o plnenie časti príkazu nemôže mať príkazník záujem.

(3) Výpoveď zo strany príkazcu je účinná dňom, keď sa o nej príkazník dozvedel alebo mohol dozvedieť. Odvolanie plnomocenstva príkazcom má rovnaké účinky.

(4) Výpoveď zo strany príkazníka je účinná ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená príkazcovi, ak z výpovede nevyplýva neskorší čas.

(5) Pri zmluve uzavretej na dobu určitú alebo viazanej na splnenie určenej úlohy môže dať príkazník výpoveď z vážneho dôvodu s účinnosťou ku dňu, keď sa o nej príkazca dozvie alebo mohol dozvedieť. Ak tým však spôsobí príkazcovi škodu, je povinný ju nahradiť.

§ 1258
Dôsledky výpovede

(1) Od účinnosti výpovede zaniká záväzok príkazníka uskutočňovať činnosť, na ktorú sa zaviazal a príkazník je povinný nepokračovať v činnosti, na ktorú sa výpoveď vzťahuje.

(2) Ak v dôsledku výpovede hrozí príkazcovi škoda, je príkazník povinný upozorniť príkazníka na opatrenia potrebné na jej odvrátenie. Ak príkazca nemôže urobiť tieto opatrenia ani pomocou iných osôb a ak požiada príkazníka, aby ich urobil on sám, je príkazník na ich vykonanie povinný.

§ 1259

Príkazník má právo na primeranú časť odplaty za činnosť, ktorú vykonal do zániku zmluvy, ako aj na náhradu vynaložených nákladov.

§ 1260

Ustanovenia o príkaznej zmluve sa primerane a podporne použijú aj na ďalšie právne vzťahy, ktorých predmetom je obstaranie určitej záležitosti pre iného.

Druhý pododdiel
Sprostredkovateľská zmluva

§ 1261
Základné ustanovenie

Sprostredkovateľskou zmluvou sa sprostredkovateľ zaväzuje, že bude vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby záujemca uzavrel s treťou osobou určitú zmluvu (cieľová zmluva), za čo sa mu záujemca zaväzuje zaplatiť províziu.

§ 1262
Informačná povinnosť

Sprostredkovateľ a záujemca sú povinní oznamovať si navzájom bez zbytočného odkladu všetko, čo považujú za rozhodujúce alebo významné pre uzavretie cieľovej zmluvy.

§ 1263
Vznik práva na províziu

(1) Sprostredkovateľovi vzniká právo na províziu uzavretím cieľovej zmluvy. Ak však bola cieľová zmluva uzavretá s odkladacou podmienkou, právo na províziu vzniká sprostredkovateľovi až splnením tejto podmienky.

(2) Ak zo zmluvy vyplýva, že sprostredkovateľ je povinný obstarať pre záujemcu len príležitosť uzavrieť s treťou osobou cieľovú zmluvu, vzniká sprostredkovateľovi právo na províziu už obstaraním tejto príležitosti.

(3) Ak podľa zmluvy vzniká sprostredkovateľovi právo na províziu až splnením záväzku tretej osoby z cieľovej zmluvy, má sprostredkovateľ právo na províziu aj vtedy, ak

záväzok tretej osoby voči záujemcovi zanikol alebo ak sa splnenie záväzku tretej osoby oddialilo z dôvodov, za ktoré zodpovedá záujemca. Ak je základom pre určenie výšky provízie rozsah záväzku plneného treťou osobou, započítava sa do základu aj plnenie neuskutočnené z dôvodov, za ktoré zodpovedá záujemca.

§ 1264
Výška provízie a náhrada nákladov

(1) Sprostredkovateľ má právo na dohodnutú províziu, inak obvyklú za sprostredkovanie obdobných zmlúv v čase uzavretia sprostredkovateľskej zmluvy. Sprostredkovateľovi však nevzniká právo na províziu, ak bola cieľová zmluva uzavretá bez jeho súčinnosti; to neplatí, ak sa sprostredkovanie dohodlo ako výhradné (§ 1266).

(2) Právo na náhradu nákladov spojených so sprostredkovaním má sprostredkovateľ popri provízii len keď to bolo výslovne dohodnuté a pri pochybnostiach len pri vzniku práva na províziu.

§ 1265
Stret záujmov

(1) Sprostredkovateľ sa nemôže stať protistranou záujemcu v cieľovej zmluve a ani nesmie konať ako sprostredkovateľ oboch strán cieľovej zmluvy; to neplatí, ak:
   a) sa na tom záujemca a sprostredkovateľ dohodli v sprostredkovateľskej zmluve, alebo ak sa o tom záujemca dozvedel neskôr, no v primeranej lehote to nenamietol; alebo
   b) obsah cieľovej zmluvy je v sprostredkovateľskej zmluve vymedzený tak presne, že neexistuje riziko stretu záujmov záujemcu a sprostredkovateľa.

(2) Ak je záujemca spotrebiteľom, výnimky uvedené v odseku 1 písm. a) a b) sa nepoužijú, ibaže by ich použitie nebolo na ťarchu záujemcu.

(3) Ak sprostredkovateľ poruší ustanovenie odseku 1, právo na províziu a na náhradu nákladov mu nevznikne.

§ 1266
Výhradné sprostredkovanie

(1) Strany sa môžu dohodnúť, že činnosť, na ktorú sa zaviazal sprostredkovateľ v sprostredkovateľskej zmluve, bude vykonávať ako výhradný sprostredkovateľ. V takom prípade bude záujemcovi uložená povinnosť nepožiadať o vykonanie rovnakej činnosti iného sprostredkovateľa; ak záujemca túto povinnosť poruší, bude sprostredkovateľ oprávnený od zmluvy odstúpiť.

(2) Ak záujemca uzatvorí cieľovú zmluvu, ku ktorej sa viaže výhradná činnosť sprostredkovateľa bez súčinnosti sprostredkovateľa, bude povinný zaplatiť sprostredkovateľovi províziu tak, ako keby sa zmluva uzavrela s jeho súčinnosťou.

§ 1267
Úschova dokladov

Sprostredkovateľ je povinný uschovať pre potreby záujemcu doklady, ktoré nadobudol v súvislosti so sprostredkovateľskou činnosťou, a to po dobu, po ktorú môžu byť tieto doklady významné pre ochranu záujmov záujemcu.

§ 1268
Zodpovednosť sprostredkovateľa

(1) Sprostredkovateľ nezodpovedá za splnenie záväzku tretích osôb, s ktorými sprostredkoval uzavretie cieľovej zmluvy; nesmie však navrhovať záujemcovi uzavretie cieľovej zmluvy s osobou, o ktorej vie alebo musí vedieť, že je dôvodná pochybnosť, že splní riadne a včas svoje záväzky z cieľovej zmluvy.

(2) Ak o to záujemca požiada, je sprostredkovateľ povinný oznámiť mu údaje, ktorými sprostredkovateľ disponuje a ktoré sú potrebné na posúdenie dôveryhodnosti osoby, s ktorou sprostredkovateľ navrhuje uzavrieť zmluvu.

§ 1269
Zánik sprostredkovateľskej zmluvy

Sprostredkovateľskázmluva zaniká, ak cieľová zmluva nie je uzavretá v čase určenom v sprostredkovateľskej zmluve. Ak nie je tento čas určený, môže ktorákoľvek strana ukončiť zmluvu výpoveďou, a to aj bez udania dôvodu.

§ 1270

Vzniku práva sprostredkovateľa na províziu nebráni skutočnosť, že k uzavretiu cieľovej zmluvy, prípadne k jej splneniu, dôjde v primeranom čase po zániku sprostredkovateľskej zmluvy, ak bolo uzavretie cieľovej zmluvy výsledkom prevažne sprostredkovateľovho úsilia.

Tretí pododdiel
Komisionárska zmluva

§ 1271
Základné ustanovenie

Komisionárskou zmluvou sa komisionár zaväzuje obstarať vo vlastnom mene pre komitenta na jeho účet určitú záležitosť, za čo sa komitent zaväzuje zaplatiť komisionárovi odplatu.

§ 1272
Právne úkony voči tretím osobám

Z právnych úkonov komisionára urobených voči tretím osobám nevznikajú práva a povinnosti komitentovi, ale komisionárovi; to platí aj o zodpovednosti za vady hnuteľnej veci, ktorá bola zverená komisionárovi na predaj.

§ 1273
Náležitá starostlivosť komisionára a pokyny komitenta

(1) Pri obstarávaní záležitosti je komisionár povinný konať s náležitou starostlivosťou a podľa pokynov komitenta.

(2) Ak sa komisionár odchýli od pokynov komitenta a ak nie sú splnené predpoklady stanovené v § 1247, komitent nemusí uznať konanie komisionára za konanie uskutočnené na svoj účet, ak o tom informuje komisionára bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o obsahu konania dozvedel.

§ 1274
Odklon komisionára od podmienok alebo ceny určenej komitentom

(1) Ak komisionár obstará záležitosť za výhodnejších podmienok než aké mu určil komitent, patrí prospech iba komitentovi.

(2) Ak komisionár predal vec za nižšiu cenu, než akú určil komitent, je komisionár povinný doplatiť komitentovi rozdiel v cene, ibaže komisionár preukáže, že predaj za určenú cenu sa nedal uskutočniť a že predajom odvrátil škodu hroziacu komitentovi.

(3) Ak komisionár kúpil vec za vyššiu cenu, než akú určil komitent, môže komitent odmietnuť kúpu ako obchod urobený na jeho účet; to neplatí, ak sa komisionár zaviazal zaplatiť komitentovi rozdiel v cene. Ak komitent neodmietne kúpu bez zbytočného odkladu po získaní správy o kúpe, platí, že ju schválil.

§ 1275
Pomocník pri plnení

(1) Ak komisionár nemôže splniť svoj záväzok zo zmluvy sám, je povinný použiť na splnenie záväzku inú osobu.

(2) Ak komisionár použije na splnenie záväzku inú osobu, zodpovedá za jej konanie akoby záležitosť obstaral on sám.

§ 1276
Vlastníctvo k zvereným veciam

(1) Komitent má vlastnícke právo k hnuteľným veciam zvereným komisionárovi na predaj, dokiaľ ho nenadobudne tretia osoba.

(2) Za škodu na veciach podľa odseku 1 zodpovedá komisionár podľa ustanovení zmluvy o skladovaní; to platí aj o veciach, ktoré komisionár prevzal pre komitenta.

§ 1277
Nesplnenie tretej osoby

(1) Ak tretia osoba, s ktorou komisionár uzavrel zmluvu pri obstarávaní záležitosti, poruší svoje záväzky, je komisionár povinný na účet komitenta splnenie týchto záväzkov vymáhať, alebo ak s tým komitent súhlasí, postúpiť mu pohľadávky zodpovedajúce

týmto záväzkom.

(2) Komitent má právo požadovať priamo od tretej osoby plnenie, ktoré pre neho obstaral komisionár, ak tak nemôže urobiť komisionár pre okolnosti na jeho strane.

§ 1278
Odplata a náhrada nákladov

(1) Komisionárovi patrí dohodnutá odplata, inak odplata primeraná uskutočnenej činnosti a dosiahnutému výsledku s prihliadnutím na odplatu obvykle poskytovanú za obdobnú činnosť v čase uzavretia zmluvy.

(2) Komisionárovi vzniká právo na odplatu len čo splní povinnosti ustanovené v § 1279.

(3) Spolu s odplatou je komitent povinný uhradiť komisionárovi náklady, ktoré komisionár nevyhnutne alebo užitočne vynaložil pri plnení svojho záväzku. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že v odplate je obsiahnutá aj náhrada nákladov.

§ 1279
Povinnosti komisionára po obstaraní záležitosti

Po obstaraní záležitosti je komisionár povinný bez zbytočného odkladu:
a) podať komitentovi správu o spôsobe, akým boli splnené jeho povinnosti z komisionárskej zmluvy, ako aj o plneniach, ktoré komisionár prijal alebo uskutočnil pri plnení svojich povinností z komisionárskej zmluvy,
b) označiť osoby, s ktorými uzavrel zmluvu; inak je komitent oprávnený uplatniť svoje práva voči samotnému komisionárovi ako zaviazanému z tejto zmluvy,
c) predložiť komitentovi vyúčtovanie,
d) previesť na komitenta práva získané pri zariaďovaní záležitosti a vydať mu všetko, čo pritom získal.

§ 1280
Zánik komisionárskej zmluvy

Komitent má právo dať výpoveď z komisionárskej zmluvy najneskôr do doby, kedy komisionárovi vznikne záväzok voči tretej osobe; v ostatnom sa na zánik komisionárskej zmluvy primerane a podporne použijú ustanovenia príkaznej zmluvy.

§ 1281
Primerané použitie ustanovení o obchodnom zastúpení na trvalú komisiu

Ak je predmetom záväzku komisionára trvalá činnosť, na vzťah medzi komitentom a komisionárom sa primerane použijú aj ustanovenia upravujúce zmluvu o obchodnom zastúpení.

Štvrtý pododdiel
Zmluva o obchodnom zastúpení

§ 1282
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca, ako podnikateľ, zaväzuje pre zastúpeného dlhodobo vyvíjať činnosť smerujúcu k uzavieraniu určitého druhu zmlúv (obchody) alebo dojednávať a uzavierať obchody v mene zastúpeného a na jeho účet, za čo sa mu zastúpený zaväzuje platiť províziu.

(2) Zmluva o obchodnom zastúpení musí mať písomnú formu.

(3) Na zmluvu o obchodnom zastúpení sa primerane a podporne použijú ustanovenia sprostredkovateľskej zmluvy. Ak však zmluva o obchodnom zastúpení určuje, že obchodný zástupca robí aj právne úkony v mene zastúpeného, právne vzťahy s tým spojené sa spravujú ustanoveniami o príkaznej zmluve.

§ 1283
Osoby vylúčené z obchodného zastúpenia

(1) Obchodným zástupcom právnickej osoby nie je
a) osoba, ktorá môže zaväzovať zastúpeného alebo osobu, s ktorou sa má obchod uzatvoriť, ako člen jeho orgánu,
b) člen právnickej osoby zákonom splnomocnený zaväzovať ostatných členov, alebo
c) likvidátor, správca na výkon nútenej správy, správca podľa všeobecného predpisu o konkurznom konaní zastúpeného.

(2) Ustanovenia o obchodnom zastúpení sa nepoužijú na činnosť osôb, ktoré pôsobia na burze cenných papierov alebo na komoditnej burze.

§ 1284
Určené územie

(1) Obchodný zástupca je povinný vyvíjať svoju činnosť na určenom území. Ak takéto územie nie je určené v zmluve, platí, že je ním územie Slovenskej republiky.

(2) Ak je obchodným zástupcom zahraničná osoba, platí, že určeným územím je štát, kde ma obchodný zástupca v čase uzavretia zmluvy svoje sídlo.

§ 1285
Výhradné obchodné zastúpenie

(1) Zastúpenému môže byť uložená povinnosť nepoužívať v určenom území alebo pre určený okruh zákazníkov iného obchodného zástupcu pre okruh obchodov vymedzených v zmluve a obchodnému zástupcovi môže byť uložená povinnosť v rovnakom rozsahu nevykonávať obchodné zastúpenie pre iné osoby ani uzavierať obchody na vlastný účet alebo na účet inej osoby.

(2) Zastúpený je oprávnený uzavierať obchody, na ktoré sa vzťahuje výhradné obchodné

zastúpenie aj bez súčinnosti obchodného zástupcu; je však povinný platiť z týchto obchodov obchodnému zástupcovi províziu tak, ako keby sa tieto obchody uzavreli s jeho súčinnosťou.

(3) Ak pri výhradnom obchodnom zastúpení jedna zo strán poruší výhradnosť zastúpenia, je druhá strana oprávnená odstúpiť od zmluvy.

§ 1286
Nevýhradné obchodné zastúpenie

Ak zo zmluvy nevyplýva, že obchodné zastúpenie je výhradné, môže zastúpený poveriť aj iné osoby rovnakým obchodným zastúpením, aké dojednal s obchodným zástupcom, a obchodný zástupca môže vykonávať činnosť, na ktorú sa zaviazal voči zastúpenému, aj pre iné osoby alebo uzavierať obchody, ktoré sú predmetom obchodného zastúpenia, na vlastný účet alebo na účet inej osoby.

Povinnosti obchodného zástupcu

§ 1287
Základné povinnosti

(1) Obchodný zástupca je povinný vykonávať svoju činnosť s náležitou starostlivosťou, je povinný dbať na záujmy zastúpeného, konať v súlade s jeho poverením a rozumnými pokynmi zastúpeného a poskytovať zastúpenému potrebné a dostupné informácie, ktoré sa dozvedel pri výkone svojej činnosti a ktoré s výkonom jeho činnosti súvisia.

(2) Obchodný zástupca podáva zastúpenému správy o vývoji trhu a o všetkých ďalších okolnostiach dôležitých pre záujmy zastúpeného, najmä pre jeho rozhodovanie súvisiace s uzavieraním obchodov.

(3) Ak činnosť obchodného zástupcu zahŕňa podľa zmluvy aj uzavieranie obchodov obchodným zástupcom v mene zastúpeného, je obchodný zástupca povinný uzavierať tieto obchody len za obchodných podmienok určených zastúpeným, ak neprejavil zastúpený súhlas s iným postupom.

(4) Ak obchodný zástupca nemôže vykonávať svoju činnosť, je povinný informovať o tom zastúpeného bez zbytočného odkladu.

§ 1288
Mlčanlivosť

(1) Obchodný zástupca nesmie bez súhlasu zastúpeného oznámiť informácie získané od zastúpeného tretím osobám a ani ich využiť pre seba alebo pre iné osoby, ibaže by s tým zastúpený súhlasil. To isté platí aj o údajoch, ktoré získal obchodný zástupca pri výkone svojej činnosti od tretích osôb, ak by ich zverejnenie mohlo spôsobiť zastúpenému škodu.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 trvá aj po zániku zmluvy o obchodnom zastúpení.

§ 1289
Dôveryhodnosť záujmecov a zmluvných partnerov

(1) Obchodný zástupca je povinný navrhovať uzavretie obchodov alebo uzavierať obchody len s osobami, u ktorých sú predpoklady, že splnia svoje záväzky.

(2) Obchodný zástupca je v rámci svojho záväzku povinný spolupôsobiť pri uskutočňovaní uzavretých obchodov, najmä pri riešení nezrovnalostí, ktoré z uzavretých obchodov vzniknú.

(3) Obchodný zástupca ručí za splnenie povinností treťou osobou, s ktorou navrhol zastúpenému uzavretie obchodu alebo s ktorou v mene zastúpeného uzavrel obchod len ak sa na to písomne zaviazal a len ak za svoj ručiteľský záväzok dostane osobitnú odmenu. V takom prípade sa na ručiteľský vzťah použijú ustanovenia o ručení.

Povinnosti zastúpeného

§ 1290
Spôsob plnenia záväzku

(1) Vo vzťahoch s obchodným zástupcom je zastúpený povinný najmä:
a) poskytovať obchodnému zástupcovi nevyhnutné údaje, ktoré sa vzťahujú na predmet obchodov,
b) obstarať obchodnému zástupcovi informácie nevyhnutné na plnenie záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy,
c) oznámiť obchodnému zástupcovi v primeranej lehote, že predpokladá podstatné zníženie rozsahu činnosti oproti tomu, čo by mohol obchodný zástupca za bežných podmienok očakávať.

(2) Zastúpený je povinný informovať obchodného zástupcu bez zbytočného odkladu o tom, že prijal, odmietol alebo neuskutočnil obchod obstaraný obchodným zástupcom.

§ 1291
Podklady, pomôcky a doklady

(1) Zastúpený je povinný odovzdať obchodnému zástupcovi všetky podklady a pomôcky potrebné na plnenie záväzku obchodného zástupcu.

(2) Podklady a pomôcky podľa odseku 1 zostávajú vo vlastníctve zastúpeného a obchodný zástupca je povinný ich vrátiť zastúpenému po zániku zmluvy, pokiaľ ich obchodný zástupca, vzhľadom na ich povahu, nespotreboval pri plnení svojho záväzku.

(3) Obchodný zástupca je povinný pre potrebu zastúpeného uschovať doklady, ktoré nadobudol v súvislosti so svojou činnosťou, a to po dobu, po ktorú tieto doklady môžu byť významné pre ochranu záujmov zastúpeného.

Provízia a náhrada nákladov

§ 1292
Provízia

(1) Obchodný zástupca má právo na dohodnutú províziu, inak na províziu, zodpovedajúcu zvyklostiam v odbore činnosti podľa miesta jej výkonu, s prihliadnutím na druh obchodu, ktorý je predmetom zmluvy. Ak províziu nemožno takto určiť, má obchodný zástupca právo na primeranú províziu, zohľadňujúcu všetky aspekty uskutočnenej činnosti.

(2) Ak je základom pre určenie provízie rozsah záväzku splneného treťou osobou, do základu sa započítava aj plnenie neuskutočnené z dôvodov na strane zastúpeného.

(3) Províziou je aj odmeňovanie obchodného zástupcu vykonávané v závislosti od počtu alebo od hodnoty uzatvorených obchodov.

§ 1293
Náhrada nákladov

Právo na náhradu nákladov spojených s činnosťou obchodného zástupcu má obchodný zástupca popri provízii len ak to bolo dojednané a ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, len ak mu vznikol nárok na províziu z obchodu, ktorého sa náklady týkajú.

§ 1294
Vylúčenie provízie a náhrady nákladov

Právo na províziu a na úhradu nákladov obchodnému zástupcovi nevznikne, ak bol pri uzavieraní obchodu činný ako obchodný zástupca alebo sprostredkovateľ aj pre osobu, s ktorou zastúpený uzavrel obchod.

§ 1295
Provízia počas trvania zmluvy a pri zmene obchodného zástupcu

(1) Obchodný zástupca má právo na províziu z obchodov uzavretých počas trvania zmluvného vzťahu, ak sa uzavreli
   a) v dôsledku jeho činnosti, alebo
   b) s treťou osobou, ktorú ešte pred uzavretím obchodu získal na uskutočňovanie obchodov tohto druhu.

(2) Obchodnému zástupcovi právo na províziu podľa odseku 1 nevznikne, ak má na ňu právo predchádzajúci obchodný zástupca a vzhľadom na okolnosti nie je spravodlivé rozdeliť províziu medzi oboch obchodných zástupcov.

(3) Pri výhradnom obchodnom zastúpení má obchodný zástupca právo na províziu aj z obchodov uzatvorených s treťou osobou z územia alebo z okruhu osôb, na ktoré sa výhradné obchodné zastúpenie nevzťahuje.

§ 1296
Vznik práva na províziu a jeho splatnosť

(1) Ak zo zmluvy vyplýva, že obchodný zástupca je povinný obstarať pre zastúpeného iba príležitosť, aby zastúpený mohol s treťou osobou uzavrieť obchod s určitým obsahom, vzniká obchodnému zástupcovi právo na províziu už zaobstaraním tejto príležitosti.

(2) V ostatných prípadoch vzniká obchodnému zástupcovi právo na províziu v okamihu, keď
a) zastúpený splnil záväzok vyplývajúci z obchodu,
b) zastúpený bol povinný splniť záväzok vyplývajúci z obchodu uzavretého s treťou osobou, alebo
c) tretia osoba splnila záväzok vyplývajúci z obchodu.

(3) Právo na províziu vzniká najneskôr v okamihu, keď tretia osoba splnila svoju časť záväzku alebo bola povinná ju splniť, ak zastúpený splnil svoju časť. Ak má však tretia osoba splniť svoj záväzok až po uplynutí doby dlhšej ako šesť mesiacov po uzavretí obchodu, vzniká obchodnému zástupcovi právo na províziu uzatvorením obchodu.

(4) Provízia je splatná najneskôr v posledný deň mesiaca nasledujúceho po skončení štvrťroka, v ktorom na ňu vzniklo právo.

§ 1297
Výkaz o dlžnej provízii a kontrola výpočtu provízie

(1) Zastúpený vydá obchodnému zástupcovi aj bez jeho požiadania výkaz o dlžnej provízii s rozpisom hlavných položiek použitých na jej výpočet, a to najneskôr v posledný deň mesiaca nasledujúceho po skončení štvrťroka, v ktorom sa stala provízia splatnou.

(2) Obchodný zástupca má právo požadovať všetky informácie potrebné na kontrolu výpočtu výšky provízie, najmä údaje z účtovných alebo obdobných dokladov, ktorými zastúpený disponuje.

§ 1298
Zánik práva na províziu

(1) Právo na províziu zanikne, ak je zrejmé, že sa obchod medzi zastúpeným a treťou osobou neuskutoční a dôvod jeho neuskutočnenia nie je na strane zastúpeného.

(2) Ak právo na províziu zaniklo, vyplatená provízia sa musí vrátiť.

(3) Zánik práva na províziu možno dohodnúť aj inak; takáto dohoda však nesmie byť v neprospech obchodného zástupcu.

Zánik obchodného zastúpenia

§ 1299
Uplynutie doby a predĺženie platnosti zmluvy

Zmluva o obchodnom zastúpení zaniká uplynutím doby, na ktorú bola uzavretá. Ak sa však po uplynutí tohto času zmluvné strany naďalej riadia zmluvou, má sa za to, že obchodné zastúpenie pokračuje a je dojednané na dobu neurčitú.

§ 1300
Výpoveď

(1) Zmluvu uzavretú na dobu neurčitú môže ukončiť ktorákoľvek zo strán výpoveďou. Zmluva je uzavretá na dobu neurčitú, ak to určuje zmluva alebo ak zmluva neobsahuje ustanovenie o čase, na ktorý má byť uzavretá, alebo ak časové obmedzenie nevplýva z účelu zmluvy.

(2) Dĺžka výpovednej doby pri výpovedi danej v priebehu prvého roka trvania zmluvy je jeden mesiac, pri výpovedi danej v priebehu druhého roka je dva mesiace a v priebehu tretieho roka a neskôr, je výpovedná doba tri mesiace.

(3) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na predĺžení výpovednej doby podľa odseku 2. Ak sa tak stane, výpovedná doba, ktorou je viazaný zastúpený nesmie byť kratšia ako doba, ktorú musí dodržať obchodný zástupca.

(4) Výpovedná doba uplynie ku koncu kalendárneho mesiaca.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú aj na zmluvu, ktorá sa zmenila na zmluvu uzatvorenú na neurčitý čas podľa § 1299 s tým, že výpovedná doba podľa odseku 2 sa bude počítať s prihliadnutím na to, ako dlho trval zmluvný vzťah pred tým, ako sa zmenil na dobu neurčitú.

§ 1301
Výpoveď výhradného zastúpenia

Ak bolo výhradné zastúpenie dojednané na dobu určitú, môže ktorákoľvek strana vypovedať zmluvu, ak objem obchodu nedosiahol v posledných dvanástich mesiacoch objem obchodov určený v zmluve a ak nebol objem obchodov takto určený, rozhoduje objem primeraný odbytovým možnostiam. Právo na osobitnú odmenu podľa § 1293 tým nie je dotknuté.

§ 1302
Právo na províziu po zániku zmluvy

Po zániku obchodného zastúpenia ostane obchodnému zástupcovi zachované právo na províziu, ak

a) bol obchod uzavretý predovšetkým v dôsledku činnosti obchodného zástupcu a v primeranej lehote po skončení zmluvy,
b) zastúpený alebo obchodný zástupca dostal objednávku tretej osoby na uskutočnenie obchodu pred skončením zmluvy,

c) záväzok tretej osoby bol splnený až po skončení zmluvy.

Právo na osobitnú odmenu

§ 1303
Vznik

(1) Obchodný zástupca má v prípade zániku zmluvy právo na osobitnú odmenu, ak
   a) pre zastúpeného získal nových zákazníkov alebo významne rozvinul obchod s doterajšími zákazníkmi a zastúpený má aj v čase skončenia zmluvy podstatné výhody vyplývajúce z obchodov s nimi a
   b) vyplatenie osobitnej odmeny s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä na províziu, ktorú obchodný zástupca stráca a ktorá vyplýva z obchodov uskutočnených s týmito zákazníkmi, je spravodlivé; tieto okolnosti zahŕňajú aj použitie alebo nepoužitie konkurenčnej doložky podľa § 1306.

(2) Výška osobitnej odmeny nesmie prekročiť priemernú ročnú províziu vypočítanú z priemeru provízií získaných obchodným zástupcom v priebehu posledných piatich rokov; ak zmluva trvala menej ako päť rokov, výška osobitnej odmeny sa vypočíta z priemeru provízií za celé zmluvné obdobie, ak trvalo obchodné zastúpenie menej ako jeden rok, nesmie prekročiť úhrn provízií obchodného zástupcu za celú dobu jeho trvania.

(3) Právo na osobitnú odmenu vznikne aj vtedy, ak skončenie zmluvy nastane v dôsledku smrti obchodného zástupcu.

(4) Priznaním osobitnej odmeny nie je dotknuté právo obchodného zástupcu na náhradu škody.

§ 1304
Zánik

Právo obchodného zástupcu na osobitnú odmenu zanikne, ak si ho obchodný zástupca neuplatní u zastúpeného do jedného roka od zániku zmluvy.

§ 1305
Vylúčenie

Právo na osobitnú odmenu nevznikne, ak
a) zastúpený ukončil zmluvu pre porušenie zmluvného záväzku obchodným zástupcom, ktoré zakladá právo na odstúpenie od zmluvy,
b) zmluvu ukončil obchodný zástupca a jeho rozhodnutie nebolo odôvodnené okolnosťami na strane zastúpeného alebo vekom, invaliditou, alebo chorobou obchodného zástupcu, pri ktorých by nebolo spravodlivé od neho požadovať pokračovanie v činnosti, alebo
c) podľa dohody so zastúpeným obchodný zástupca prevedie práva a povinnosti zo zmluvy na tretiu osobu.

§ 1306
Konkurenčná doložka

(1) Strany sa môžu písomne dohodnúť, že obchodný zástupca nesmie najdlhšie dva roky po zániku zmluvy o obchodnom zastúpení na určenom území, alebo voči určenému okruhu zákazníkov na tomto území vykonávať na vlastný alebo cudzí účet činnosť, ktorá bola predmetom obchodného zastúpenia, alebo inú činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu voči podnikaniu zastúpeného.

(2) Konkurenčnú doložku, ktorá by obmedzovala obchodného zástupcu viac než vyžaduje potrebná miera ochrany zastúpeného môže súd obmedziť.

§ 1307
Zakázané dojednania

Dojednania, ktoré sa odchyľujú, alebo ktoré vylučujú ustanovenia § 1287 ods. 1, § 1290, § 1296 ods. 2 až 4, § 1297 ods. 1, § 1300 ods. 2 a 3 a § 1303 až 1305 sú neplatné.

DRUHÝ ODDIEL
ZMLUVA O POSKYTOVANÍ ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI

§ 1308
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa poskytovateľ zaväzuje v rámci svojho povolania alebo predmetu činnosti poskytovať zdravotnú starostlivosť príkazcovi, alebo inej osobe, v prospech ktorej je zmluva uzavretá (ošetrovaný).

(2) Zdravotná starostlivosť zahŕňa všetky úkony, ktoré sa týkajú ošetrovaného a sú vykonávané s úmyslom zachovať alebo zlepšiť jeho zdravotný stav.

§ 1309
Vzťah k iným právnym predpisom

Ustanovenia iných právnych predpisov upravujúcich poskytovanie zdravotnej starostlivosti nie sú ustanoveniami tohto oddielu dotknuté.

§ 1310
Primerané použitie ustanovení o príkaznej zmluve

Ak to nie je v rozpore s ustanoveniami osobitných predpisov, na zmluvu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti sa primerane použijú ustanovenia o príkaznej zmluve.

§ 1311
Odplata

Za poskytovanie zdravotnej starostlivosti môže byť dohodnutá odplata; to neplatí, ak je zdravotná starostlivosť uhrádzaná výlučne z verejných prostriedkov.

Informovaný súhlas

§ 1312
Základné ustanovenie

Na poskytovanie zdravotnej starostlivosti sa vyžaduje informovaný súhlas, ak v osobitnom predpise nie je ustanovené inak.

§ 1313
Informačná povinnosť poskytovateľa

(1) Poskytovateľ je povinný informovať ošetrovaného o účele, povahe, následkoch a rizikách poskytnutia zdravotnej starostlivosti, o možnostiach voľby navrhovaných postupov a rizikách odmietnutia poskytnutia zdravotnej starostlivosti.

(2) Podrobnosti o poskytovaní informovaného súhlasu upravuje osobitný predpis.

§ 1314
Odvolanie súhlasu

Každý, kto má právo dať informovaný súhlas, má aj právo informovaný súhlas kedykoľvek slobodne odvolať.

Postup pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

§ 1315
Náležitá starostlivosť

Poskytovateľ postupuje pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti s náležitou starostlivosťou v súlade s pravidlami svojho odboru a ostatnými záväznými právnymi predpismi.

§ 1316
Zákaz obmedzenia alebo vylúčenia zodpovednosti

Ustanovenia, ktoré vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť poskytovateľa pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti, sú neplatné.

§ 1317
Súčinnosť ošetrovaného

Ošetrovaný poskytne poskytovateľovi podľa svojho najlepšieho vedomia všetky potrebné údaje o svojom zdravotnom stave a poskytne poskytovateľovi potrebnú súčinnosť za účelom riadneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti. Povinnosti poskytovateľa pri vyšetrovaní, diagnostike a liečbe, stanovené osobitnými predpismi, týmto nie sú dotknuté.

§ 1318
Odstúpenie od zmluvy

Od zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti možno kedykoľvek odstúpiť; právny vzťah zaniká prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo doručené písomné odstúpenie od zmluvy.

TRETÍ ODDIEL
ZMLUVA O POSKYTOVANÍ SLUŽIEB CESTOVNÉHO RUCHU

§ 1319
Osobitná úprava

Zmluvu o zájazde a zmluvy, predmetom ktorých sú spojené služby cestovného ruchu, a práva a povinnosti cestujúceho upravuje osobitný predpis.

ŠTVRTÝ ODDIEL
ZMLUVA O PREPRAVE OSÔB A VECÍ

Prvý pododdiel
Zmluva o preprave osôb

§ 1320
Základné ustanovenie

Zmluvou o preprave osôb sa dopravca zaväzuje riadne, bezpečne a včas prepraviť cestujúceho do miesta určenia a cestujúci sa zaväzuje zaplatiť dopravcovi cestovné.

§ 1321
Batožina

(1) Veci, ktoré sa dopravca zaväzuje prepraviť na základe zmluvy o preprave osôb, sa považujú za batožinu. Za batožinu sa nepovažujú veci, ktoré sa prepravujú na základe zmluvy o preprave veci. Predpokladá sa, že preprava osôb zahŕňa aj prepravu batožiny.

(2) Príručná batožina je batožina, ktorá je prepravovaná spoločne s cestujúcim pod jeho dohľadom.

(3) Cestovná batožina je batožina, ktorá je prepravovaná oddelene od cestujúceho, spravidla mimo priestoru určeného na prepravu cestujúcich.

§ 1322
Doba prepravy

Dopravca je povinný prepraviť cestujúceho a jeho batožinu do miesta určenia v dohodnutej dobe, alebo ak doba nebola dohodnutá, v dobe ktorú možno očakávať od starostlivého dopravcu za obvyklých podmienok.

§ 1323
Vylúčenie z prepravy

(1) Z vážnych dôvodov, najmä z dôvodov bezpečnosti prepravy a ochrany zdravia cestujúcich, je dopravca oprávnený odmietnuť prepravu cestujúceho alebo ho z prepravy vylúčiť.

(2) Z rovnakých dôvodov je dopravca oprávnený odmietnuť prepravu vecí nehodiacich sa na prepravu.

§ 1324
Pomocník a mnohosť dopravcov

(1) Dopravca môže splniť svoj záväzok zo zmluvy o preprave aj pomocou ďalšieho dopravcu; za prepravu zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

(2) Ak vykonáva prepravu spoločne niekoľko dopravcov ako združenú prepravu, zodpovednosť za prepravu určia prepravné poriadky.

Zodpovednosť dopravcu

§ 1325
Zákaz obmedzenia alebo vylúčenia zodpovednosti

Zodpovednosť dopravcu za škodu na zdraví a za škodu na batožine možno obmedziť alebo vylúčiť iba ak tak ustanovuje tento zákon alebo ak takéto obmedzenie alebo vylúčenie zodpovednosti vyplýva z pravidiel medzinárodnej prepravy; to neplatí, ak bola škoda spôsobená úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti.

§ 1326
Zodpovednosť za škodu na zdraví cestujúceho

(1) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla smrťou alebo poškodením zdravia cestujúceho, ak bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku.

(2) Zodpovednosť dopravcu za škodu na zdraví cestujúceho nemožno obmedziť ani sa jej zbaviť.

§ 1327
Zodpovednosť za škodu na príručnej batožine

Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla stratou alebo poškodením príručnej batožiny alebo vecí, ktoré mal cestujúci pri sebe, iba ak cestujúci stratil možnosť ich opatrovať.

§ 1328
Zodpovednosť za škodu na cestovnej batožine

(1) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla stratou alebo poškodením cestovnej batožiny v čase od jej prevzatia do jej vydania pri skončení prepravy.

(2) Dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená vadou alebo osobitnou povahou cestovnej batožiny, vadou jej obalu alebo balenia, alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti, alebo preto, že cestujúci neupozornil dopravcu na potrebu osobitného nakladania s cestovnou batožinou.

§ 1329
Zodpovednosť za cennosti a vnesené veci

(1) Za škodu spôsobenú stratou alebo poškodením klenotov, peňazí a iných cenností, prepravovaných v cestovnej batožine, ak tieto predmety neboli osobitne uložené u dopravcu, dopravca zodpovedá len do výšky, ktorú ustanoví vláda Slovenskej republiky v nariadení.

(2) Dopravca nezodpovedá za škodu spôsobenú na veciach, ktoré cestujúci vniesol do dopravného prostriedku, ak by ich dopravca odmietol prepravovať, ak by vedel o ich povahe alebo stave, a ak cestujúci vedel alebo mal vedieť, že dopravca by odmietol tieto veci prepravovať.

§ 1330
Oznámenie škody na batožine

(1) Zjavné poškodenie alebo stratu príručnej batožiny je cestujúci povinný oznámiť dopravcovi bez zbytočného odkladu, najneskôr pri vystúpení z dopravného prostriedku. Zjavné poškodenie cestovnej batožiny je cestujúci povinný oznámiť dopravcovi pri vydaní cestovnej batožiny.

(2) Iné ako zjavné poškodenie batožiny alebo stratu cestovnej batožiny je cestujúci povinný oznámiť do desiatich dní odo dňa vystúpenia z dopravného prostriedku alebo vydania batožiny, alebo odo dňa, keď cestujúcemu batožina mala byť doručená.

§ 1331
Domnienka riadneho a včasného doručenia batožiny

Ak poškodenie alebo strata batožiny nebudú dopravcovi oznámené včas podľa § 1330, predpokladá sa, že batožina bola doručená riadne a včas.

§ 1332
Zodpovednosť za omeškanie pri preprave

(1) Pri pravidelnej preprave osôb určujú prepravné poriadky, aké práva má cestujúci voči dopravcovi, ak sa preprava nevykonala včas, pokiaľ tieto práva nevyplývajú z právnych predpisov.

(2) Pri nepravidelnej preprave osôb dopravca zodpovedá za škodu vzniknutú cestujúcemu tým, že preprava nebola vykonaná včas; podmienky a rozsah náhrady určujú prepravné poriadky.

(3) Práva z omeškania pri preprave musí cestujúci uplatniť u dopravcu najneskôr do jedného mesiaca odo dňa ukončenia prepravy, inak tieto práva zaniknú.

§ 1333
Nevyzdvihnutá batožina

(1) Ak si cestujúci nevyzdvihne batožinu do troch mesiacov odo dňa, keď bol povinný ju vyzdvihnúť, má dopravca právo na účet cestujúceho vec predať. Ak dopravca pozná adresu cestujúceho a ide o vec väčšej hodnoty, je dopravca povinný o zamýšľanom predaji cestujúceho vopred upovedomiť a poskytnúť mu primeranú dodatočnú dobu na vyzdvihnutie veci. Z výťažku predaja veci patrí dopravcovi cena prepravy, poplatok za uskladnenie veci a náhrada nákladov predaja.

(2) Prepravné poriadky môžu určiť pre vyzdvihnutie niektorých vecí kratšiu dobu, najmä pri veciach nebezpečnej povahy alebo pri veciach, ktoré sa rýchlo kazia.

Druhý pododdiel
Zmluva o preprave veci

§ 1334
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o preprave veci sa dopravca zaväzuje riadne a včas prepraviť vec (zásielku) do miesta určenia a odosielateľ sa zaväzuje zaplatiť za prepravu prepravné.

(2) Záväzok zo zmluvy zaniká, ak zásielka nebola odovzdaná na prepravu do dohodnutej doby, inak do troch mesiacov od uzavretia zmluvy.

§ 1335
Pomocník a mnohosť prepravcov

(1) Dopravca môže splniť svoj záväzok zo zmluvy o preprave aj pomocou ďalšieho dopravcu; za prepravu zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

(2) Ak vykonáva prepravu veci spoločne niekoľko dopravcov ako združenú prepravu, zodpovednosť za prepravu určia prepravné poriadky.

Povinnosti odosielateľa pred začatím prepravy

§ 1336
Údaj o zásielke a listiny

(1) Odosielateľ je povinný poskytnúť dopravcovi správne údaje o zásielke a jej povahe.

(2) Ak sú na vykonanie prepravy potrebné osobitné listiny, je odosielateľ povinný odovzdať ich dopravcovi najneskôr pri odovzdaní zásielky na prepravu. Odosielateľ zodpovedá za škodu spôsobenú dopravcovi neodovzdaním týchto listín alebo ich nesprávnosťou.

§ 1337
Potvrdenie objednávky a prevzatia zásielky

Odosielateľ sa zaväzuje na žiadosť dopravcu písomne potvrdiť objednávku prepravy. Dopravca sa zaväzuje na žiadosť odosielateľa písomne potvrdiť prevzatie zásielky.

Náložný list

§ 1338
Základné ustanovenie

Potvrdenie o prevzatí zásielky možno nahradiť náložným listom. Náložný list je cenný papier, s ktorým je spojené právo požadovať vydanie zásielky v súlade s obsahom náložného listu.

§ 1339
Forma

(1) Náložný list môže znieť na doručiteľa alebo na meno osoby alebo na rad osoby. Ak znie na doručiteľa, je dopravca povinný vydať zásielku osobe, ktorá náložný list predloží. Ak znie na meno osoby, je povinný vydať zásielku osobe uvedenej v náložnom liste. Ak znie na rad osoby, je povinný vydať osobe, na ktorej rad bol náložný list vystavený, ak nebol prevedený rubopisom; ak bol náložný list prevedený, zásielka sa vydá osobe, ktorá je uvedená ako posledná v neprerušenom rade rubopisov, alebo doručiteľ náložného listu s posledným nevyplneným rubopisom.

(2) Ak náložný list neobsahuje meno osoby, na rad ktorej je vydaný, považuje sa za vydaný na rad odosielateľa.

(3) Ak bol náložný list prevedený rubopisom, zbavuje sa dopravca záväzku, ak dobromyseľne vydá zásielku osobe, ktorá nadobudla náložný list na základe rubopisu bez ohľadu na to, či sa na ňu previedli nároky zo zmluvy. O rubopise platia obdobne ustanovenia o zmenkách.

§ 1340
Obsah

(1) Náložný list obsahuje najmä
   a) meno dopravcu, jeho bydlisko alebo sídlo,
   b) meno odosielateľa, jeho bydlisko alebo sídlo,
   c) označenie, množstvo, hmotnosť alebo objem prepravovanej zásielky,
   d) označenie osoby, na ktorej meno alebo rad je vydaný,
   e) údaj o mieste určenia,
   f) miesto a deň vydania náložného listu a podpis dopravcu.

(2) Ak bol náložný list vydaný vo viacerých rovnopisoch, vyznačí sa ich počet na každom z nich.

§ 1341
Náhradný náložný list

Za zničený alebo stratený náložný list je povinný dopravca vydať odosielateľovi nový náložný list s vyznačením, že ide o náhradný náložný list. V prípade zneužitia pôvodného náložného listu je odosielateľ povinný nahradiť škodu, ktorá tým bola dopravcovi spôsobená.

§ 1342
Priorita náložného listu

Obsah náložného listu je rozhodujúci pre práva osoby oprávnenej podľa náložného listu. Dopravca sa môže voči nej odvolávať na ustanovenia zmluvy uzavretej s odosielateľom, len ak sú obsiahnuté v náložnom liste alebo sa na tieto ustanovenia v náložnom liste výslovne odkazuje. Voči osobe oprávnenej podľa náložného listu môže dopravca uplatniť len námietky, ktoré vyplývajú z obsahu náložného listu alebo zo vzťahu dopravcu k oprávnenej osobe.

§ 1343
Prevod práv z náložného listu

(1) Práva z náložného listu na doručiteľa sa prevádzajú odovzdaním náložného listu osobe, ktorá má tieto práva nadobudnúť.

(2) Práva z náložného listu na meno možno previesť na inú osobu podľa ustanovení o postúpení pohľadávky.

(3) Práva z náložného listu na rad oprávnenej osoby možno previesť vyplneným alebo nevyplneným rubopisom.

Uskutočnenie prepravy

§ 1344
Príprava zásielky

Odosielateľ je povinný pripraviť zásielku v súlade s požiadavkami dopravcu, inak obvyklým spôsobom podľa povahy zásielky a spôsobu prepravy.

§ 1345
Poistenie zásielky

Dopravca je povinný zásielku poistiť, len ak tak určuje pokyn odosielateľa.

§ 1346
Pokyny odosielateľa

(1) Odosielateľ a príjemca zásielky majú právo dávať dopravcovi pokyny za podmienok a spôsobom ustanovených prepravným poriadkom. Ak boli dopravcovi pokyny dané pri uzavretí zmluvy o preprave, musia byť písomné, inak ich dopravca nie je povinný splniť.

(2) Dopravca je povinný upozorniť na zjavnú nesprávnosť pokynov.

§ 1347
Vykonanie prepravy

Dopravca je povinný vykonať prepravu do miesta určenia s náležitou starostlivosťou v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu. Pri pochybnostiach platí, že doba na vykonanie prepravy začína plynúť dňom nasledujúcim po prevzatí zásielky dopravcom.

§ 1348
Prerušenie prepravy

(1) Dokiaľ dopravca nevydal zásielku príjemcovi, je odosielateľ oprávnený požadovať, aby bola preprava prerušená a so zásielkou bolo naložené podľa jeho pokynov; v takom prípade je však odosielateľ povinný uhradiť dopravcovi účelne vynaložené náklady s tým spojené.

(2) Ak bol vydaný náložný list, právo prerušiť prepravu môže len osoba oprávnená z náložného listu. Ak bolo vydaných viac rovnopisov náložného listu, vyžaduje sa predloženie všetkých rovnopisov.

Príjemca zásielky

§ 1349
Doručenie zásielky

(1) Ak je dopravcovi príjemca zásielky známy, doručí zásielku priamo príjemcovi. Ak má však podľa zmluvy zásielku vyzdvihnúť príjemca v mieste určenia, je dopravca povinný oznámiť príjemcovi iba ukončenie prepravy a vydať mu zásielku v mieste určenia až na jeho požiadanie.

(2) Ak zmluva určuje, že pred vydaním zásielky vyberie dopravca od príjemcu určitú peňažnú sumu alebo uskutoční iný inkasný úkon, použijú sa primerane ustanovenia zmluvy o inkase.

§ 1350
Nadobudnutie práv

(1) Ak je v zmluve určený príjemca zásielky, nadobúda práva zo zmluvy v okamihu, keď požiada o vydanie zásielky po jej dôjdení do miesta určenia alebo po uplynutí doby, v ktorej tam zásielka mala dôjsť. Týmto okamihom prechádza na príjemcu aj právo na náhradu škody vzniknutej na zásielke.

(2) Dopravca zásielku príjemcovi nevydá, ak by to bolo v rozpore s pokynmi odosielateľa podľa § 1339; právo nakladať so zásielkou má naďalej odosielateľ. Ak odosielateľ určí dopravcovi ako príjemcu inú osobu, ustanovenie odseku 1 sa použijú primerane.

(3) Prijatím zásielky preberá príjemca voči dopravcovi ručenie za úhradu pohľadávok dopravcu voči odosielateľovi z prepravy prevzatej zásielky, ak príjemca o týchto pohľadávkach vedel alebo musel vedieť.

Prepravné

§ 1351
Splatnosť, výška a nárok na pomernú časť

(1) Prepravné je splatné bez zbytočného odkladu po vykonaní prepravy do miesta určenia.

(2) Ak výška prepravného nebola dohodnutá, patrí dopravcovi prepravné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na obsah záväzku dopravcu.

(3) Ak dopravca nemôže dokončiť prepravu z dôvodov, za ktoré nezodpovedá, má nárok na pomernú časť prepravného s prihliadnutím na už uskutočnenú prepravu.

§ 1352
Zádržné právo

Dopravca má na zabezpečenie svojich pohľadávok voči odosielateľovi, vyplývajúcich zo zmluvy o preprave, zádržné právo k zásielke, dokiaľ s ňou môže nakladať.

Zodpovednosť za škodu

§ 1353
Základné ustanovenia

(1) Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na zásielke v čase od jej prevzatia až do jej vydania príjemcovi, ibaže bola škoda spôsobená odosielateľom, príjemcom alebo vlastníkom zásielky, vadou alebo osobitnou povahou zásielky, vadou jej obalu alebo balenia, nevhodným príkazom odosielateľa, alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Ak bola škoda spôsobená vadou obalu, dopravca sa zbaví zodpovednosti za škodu, ak preukáže, že odosielateľa na vadu obalu pri prevzatí zásielky na prepravu upozornil; ak bol vydaný náložný list, musí v ňom byť vada obalu uvedená. Ak dopravca odosielateľa na vadu obalu neupozornil, zbaví sa zodpovednosti, ak preukáže, že o vade obalu nemusel vedieť.

§ 1354
Zákaz obmedzenia alebo vylúčenia zodpovednosti

Zodpovednosť dopravcu za škodu na zásielke možno obmedziť alebo vylúčiť iba ak tak ustanovuje tento zákon alebo ak takéto obmedzenie alebo vylúčenie zodpovednosti vyplýva z pravidiel medzinárodnej prepravy; to neplatí, ak bola škoda spôsobená úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti.

§ 1355
Strata, zničenie a znehodnotenie zásielky

(1) Pri strate alebo zničení zásielky je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená zásielka v čase jej prevzatia dopravcom. Dopravca je taktiež povinný nahradiť účelne vynaložené náklady, ktoré dovtedy vznikli v súvislosti s prepravou zásielky.

(2) Pri poškodení, znehodnotení alebo čiastočnej strate zásielky je dopravca povinný nahradiť rozdiel medzi cenou, ktorú mala zásielka v čase jej prevzatia na prepravu a cenou, ktorú by mala v rovnakom čase poškodená, znehodnotená alebo čiastočne stratená zásielka.

§ 1356
Správa o škode

Ak vznikne na zásielke škoda, je dopravca povinný o tom bez zbytočného odkladu podať správu odosielateľovi. Ak právo na vydanie zásielky nadobudol príjemca, je povinný túto správu podať príjemcovi.

§ 1357
Predaj pri hroziacej škode

Ak na zásielke bezprostredne hrozí podstatná škoda a nie je čas vyžiadať si pokyny odosielateľa, alebo ak odosielateľ s vydaním takýchto pokynov váha, môže dopravca zásielku vhodným spôsobom predať na účet odosielateľa.

§ 1358
Uplatnenie práv

Práva zo zodpovednosti za škodu pri preprave veci sa musia uplatniť u dopravcu bez zbytočného odkladu; ak sa neuplatnia najneskôr do šiestich mesiacov, zaniknú.

§ 1359
Predaj nevyzdvihnutej zásielky

(1) Ak si oprávnená osoba nevyzdvihne zásielku v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď bola povinná ju vyzdvihnúť, má dopravca právo na účet tejto osoby vec predať. Ak dopravca pozná adresu oprávnenej osoby a ak ide o vec väčšej hodnoty, je dopravca povinný o zamýšľanom predaji oprávnenú osobu vopred upovedomiť a poskytnúť jej primeranú dodatočnú lehotu na vyzdvihnutie veci. Z výťažku predaja veci patrí dopravcovi cena prepravy, poplatok za uskladnenie veci a náhrada nákladov predaja.

(2) Prepravné poriadky môžu určiť pre vyzdvihnutie niektorých zásielok kratšie lehoty, najmä pri veciach nebezpečnej povahy alebo pri veciach, ktoré sa rýchlo kazia.

Tretí pododdiel
Zasielateľská zmluva

§ 1360
Základné ustanovenia

(1) Zasielateľskou zmluvou sa zasielateľ zaväzuje príkazcovi, že mu vo vlastnom mene a na jeho účet obstará prepravu zásielky z určitého miesta do iného miesta, za čo sa mu príkazca zaväzuje zaplatiť.

(2) Ak zmluva nemá písomnú formu, je zasielateľ oprávnený žiadať, aby mu bol daný príkaz na obstaranie prepravy písomne (zasielateľský príkaz).

§ 1361
Zasielateľ ako inkasant

Ak zmluva určuje, že zasielateľ vyberie od príjemcu zásielky určitú čiastku alebo uskutoční iný inkasný úkon skôr, než príjemcovi vydá zásielku alebo doklad umožňujúci so zásielkou nakladať, použijú sa primerane ustanovenia zmluvy o inkase.

§ 1362
Informačná povinnosť príkazcu

Príkazca je povinný poskytnúť zasielateľovi správne údaje o obsahu zásielky a jeho povahe, ako aj o iných skutočnostiach potrebných na uzavretie zmluvy o preprave, inak zodpovedá za škodu, ktorá zasielateľovi porušením tejto povinnosti vznikne.

§ 1363
Povinnosť zasielateľa pri zabezpečení prepravy

(1) Zasielateľ je povinný s vynaložením náležitej starostlivosti dojednať spôsob a podmienky prepravy zodpovedajúce čo najlepšie záujmom príkazcu, ktoré vyplývajú zo zmluvy a jeho príkazov, alebo ktoré sú zasielateľovi známe.

(2) Zasielateľ je povinný upozorniť príkazcu na zjavnú nesprávnosť pokynov bez zbytočného odkladu. Ak zasielateľ nedostane od príkazcu potrebné pokyny, je povinný požiadať príkazcu o ich doplnenie; pri nebezpečenstve z omeškania je však povinný postupovať aj bez týchto pokynov tak, aby boli čo najviac chránené záujmy príkazcu, ktoré sú zasielateľovi známe.

§ 1364
Zodpovednosť za škody a poistenie zásielky

(1) Zasielateľ zodpovedá za škodu na prevzatej zásielke vzniknutú pri obstarávaní prepravy, ibaže ju nemohol odvrátiť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Zasielateľ je povinný zásielku poistiť, len ak tak bolo dohodnuté.

§ 1365
Priama preprava zasielateľom a medzizasielateľ

(1) Ak to neodporuje dohode strán, alebo ak to nezakáže príkazca najneskôr do začiatku uskutočňovania prepravy, môže zasielateľ prepravu, ktorú má obstarať, uskutočniť sám.

(2) Ak zasielateľ použije na obstaranie prepravy ďalšieho zasielateľa (medzizasielateľa), zodpovedá pritom, akoby prepravu obstaral sám.

§ 1366
Správa o škode a predaj zásielky pri hroziacej škode

(1) Zasielateľ je povinný podať príkazcovi správu o škode, ktorá zásielke hrozí, alebo ktorá na nej vznikla, len čo sa o tom dozvie, inak zodpovedá príkazcovi za škodu.

(2) Ak hrozí bezprostredne podstatná škoda na zásielke a ak nie je čas vyžiadať si pokyny príkazcu, alebo ak príkazca s takými pokynmi váha, môže zasielateľ zásielku vhodným spôsobom predať na účet príkazcu.

§ 1367
Odplata

(1) Zasielateľovi patrí dohodnutá odplata, alebo ak nebola dohodnutá, odplata obvyklá v čase uzavretia zmluvy pri obstaraní obdobnej prepravy. Okrem toho má zasielateľ právo na úhradu potrebných a užitočných nákladov, ktoré vynaložil pri plnení svojho záväzku.

(2) Príkazca je povinný na žiadosť zasielateľa poskytnúť mu primeraný preddavok na náklady spojené s plnením záväzku zasielateľa, a to skôr, než zasielateľ začne s jeho plnením.

(3) Príkazca je povinný zaplatiť zasielateľovi odplatu a vzniknuté náklady bez zbytočného odkladu po tom, čo zasielateľ zabezpečil obstaranie prepravy uzavretím potrebných zmlúv s dopravcami, prípadne medzizasielateľmi a podal o tom príkazcovi správu.

§ 1368
Zádržné právo

Na zabezpečenie svojich pohľadávok vyplývajúcich zo zmluvy má zasielateľ zádržné právo k zásielke príkazcu, dokiaľ je zásielka u zasielateľa, alebo dokiaľ má dokumenty, ktoré ho oprávňujú so zásielkou nakladať. To platí i v prípade, že zásielka alebo dokumenty sú u osoby, konajúcej v mene zasielateľa.

§ 1369
Primerané použitie ustanovení o komisionárskej zmluve

Na zasielateľskú zmluvu sa použijú podporne ustanovenia o komisionárskej zmluve.

Štvrtý pododdiel
Zmluva o prevádzke dopravného prostriedku

§ 1370
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o prevádzke dopravného prostriedku sa prevádzkovateľ zaväzuje prepraviť náklad určený objednávateľom a na tento účel s dopravným prostriedkom vykonať najmenej jednu vopred určenú cestu alebo v priebehu dohodnutej doby vykonať cesty podľa určenia objednávateľa, a objednávateľ sa zaväzuje zaplatiť odplatu.

(2) Zmluva musí byť písomná.

§ 1371
Povinnosti prevádzkovateľa

(1) Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť, aby dopravný prostriedok bol spôsobilý na cesty, ktoré sú predmetom zmluvy a použiteľný na prepravu určenú v zmluve.

(2) Prevádzkovateľ je povinný vybaviť dopravný prostriedok spôsobilou posádkou, pohonnými látkami a ďalšími vecami potrebnými na dohodnuté cesty.

(3) Prevádzkovateľ zodpovedá za škodu spôsobenú objednávateľovi tým, že dopravný prostriedok nie je spôsobilý podľa odsekov 1 a 2. Tejto zodpovednosti sa zbaví, ak preukáže, že o nespôsobilosti dopravného prostriedku nemusel.

§ 1372
Postúpiteľnosť práv zo zmluvy

Oprávnenie požadovať dohodnutú prevádzku dopravného prostriedku môže objednávateľ postúpiť inej osobe.

§ 1373
Primerané použitie ustanovení o zmluve o preprave

Ak prevádzkovateľ preberá náklad na prepravu, pre určenie práv a povinností strán sa primerane použijú ustanovenia upravujúce zmluvu o preprave, pokiaľ to povaha zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku pripúšťa.

PIATY ODDIEL
ZMLUVA O ÚSCHOVE

§ 1374
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o úschove sa uschovávateľ zaväzuje opatrovať hnuteľnú vec prevzatú do úschovy a po uplynutí doby úschovy prevzatú vec vrátiť spolu s tým, čo k nej pribudlo.

(2) Zmluvu o úschove možno uzavrieť aj tak, že sa odovzdanie aj prevzatie veci zabezpečí mechanickými prostriedkami.

§ 1375
Potvrdenie o prevzatí veci

Ak je vec uschovaná v mieste určenom na uloženie vecí (sklad), uschovávateľ písomne potvrdí prevzatie veci. Potvrdenie o prevzatí veci do úschovy môže mať povahu cenného papiera, s ktorým je spojené právo požadovať vydanie uschovanej veci (skladištný list).

Skladištný list

§ 1376
Obsah

Skladištný list obsahuje najmä:
a) meno uschovávateľa, jeho bydlisko alebo sídlo,
b) meno zložiteľa, jeho bydlisko alebo sídlo,
c) označenie, množstvo, hmotnosť alebo objem uschovaných vecí,
d) označenie osoby, na ktorej meno alebo rad je vydaný,
e) údaj o mieste úschovy,
f) miesto a dátum vydania skladištného listu a podpis uschovávateľa.

§ 1377
Forma

(1) Skladištný list môže znieť na doručiteľa, na meno osoby alebo na jej rad. Ak znie na doručiteľa, je uschovávateľ povinný vydať vec osobe, ktorá skladištný list predloží. Ak znie na meno osoby, je povinný vydať vec osobe uvedenej v skladištnom liste. Ak skladištný list neobsahuje meno osoby, na rad ktorej je vydaný, považuje sa za vydaný na rad zložiteľa.

(2) Skladištný list na meno môže oprávnená osoba prevádzať rubopisom na iné osoby, pokiaľ v ňom nie je prevod vylúčený. O rubopise platia obdobne predpisy upravujúce zmenky.

§ 1378
Osoba oprávnená zo skladištného listu

Osoba oprávnená domáhať sa na základe skladištného listu vydania veci má postavenie zložiteľa a je povinná na požiadanie uschovávateľa potvrdiť na skladištnom liste prevzatie uschovanej veci.

Odplata a náhrada nákladov

§ 1379
Odplata

(1) Odplatu za úschovu je zložiteľ povinný zaplatiť ak tak bolo dohodnuté alebo ak to je obvyklé; odplata za úschovu patrí uschovávateľovi vždy, ak to zodpovedá predmetu jeho podnikania.

(2) Ak nebola výška odplaty dohodnutá, je zložiteľ povinný zaplatiť odplatu obvyklú v čase uzavretia zmluvy, s prihliadnutím na povahu uschovanej veci, miesto, dobu a spôsob úschovy.

§ 1380
Náhrada nákladov

Zložiteľ je povinný nahradiť uschovávateľovi nevyhnutné náklady, ktoré na vec pri úschove vynaložil. Náhrada iných nákladov mu patrí ako konajúcemu bez príkazu. Predpokladá sa, že náklady podľa tohto ustanovenia sú zahrnuté v odplate.

§ 1381
Poistenie uschovanej veci

Ak bolo dohodnuté poistenie uschovanej veci, alebo ak je poistenie podľa povahy uschovanej veci obvyklé, má uschovávateľ právo na náhradu zaplateného poistného.

§ 1382
Odplata za dobu trvania

(1) Odplata za úschovu sa platí za dobu od prevzatia veci do jej vydania, spravidla pri vydaní veci z úschovy, ak nebolo dohodnuté inak.

(2) Uschovávateľ má právo na odplatu a náhradu nákladov aj za dobu, po ktorú bola vec u neho uschovaná z dôvodu, že ju zložiteľ včas nevyzdvihol.

Doba úschovy

§ 1383
Zánik záväzku pri neodovzdaní veci do úschovy

Záväzok zo zmluvy zaniká, ak vec nebola odovzdaná do úschovy do dohodnutej doby, inak do šiestich mesiacoch od uzavretia zmluvy.

§ 1384
Úschova na neurčitý čas

Ak doba úschovy nebola dohodnutá, môže zložiteľ kedykoľvek žiadať vydanie veci a uschovávateľ môže vec kedykoľvek vrátiť.

Výkon úschovy

§ 1385
Spôsob úschovy

Uschovávateľ je povinný vec prevzatú do úschovy opatrovať dohodnutým spôsobom, inak spôsobom obvyklým s prihliadnutím na povahu veci. Ak je úschova predmetom podnikania uschovávateľa, je povinný vec opatrovať s náležitou starostlivosťou.

§ 1386
Odchýlenie od spôsobu úschovy

Od dohodnutého spôsobu úschovy sa možno odchýliť iba ak nastanú okolnosti, ktoré uschovávateľ nemohol v čase uzavretia zmluvy predvídať a pre ktoré hrozí nebezpečenstvo

vzniku škody na veci. O vzniku týchto okolností je uschovávateľ povinný včas upovedomiť zložiteľa.

§ 1387
Preventívna povinnosť uschovávateľa

Uschovávateľ je povinný s prihliadnutím na povahu veci a svoje možnosti dbať, aby na uschovanej veci nevznikla škoda. Ak opatrovanie veci vyžaduje osobitné opatrenia, je uschovávateľ povinný ich zabezpečiť, ak bol s nimi oboznámený pri prevzatí veci alebo ak o nich vedieť mohol, najmä je úschova predmetom podnikania uschovávateľa.

§ 1388
Užívanie uschovanej veci

Uschovávateľ nesmie bez súhlasu zložiteľa vec užívať alebo umožniť jej užívanie tretej osobe.

§ 1389
Kontrola uschovanej veci

Zložiteľ má právo kontrolovať stav uschovávanej veci.

§ 1390
Úschova ďalšou osobou

Ak uschovávateľ odovzdá vec do úschovy ďalšiemu uschovávateľovi, zodpovedá, akoby úschovu vykonával sám.

Zodpovednosť za škodu

§ 1391
Liberačné dôvody

Uschovávateľ nezodpovedá za škodu na veci, ak bola spôsobená zložiteľom alebo vlastníkom veci, vadou alebo prirodzenou povahou uschovanej veci, alebo vadným obalom, na ktorý uschovávateľ pri prevzatí veci zložiteľa upozornil a toto upozornenie zahrnul do potvrdenia o prevzatí veci; ak uschovávateľ na vadnosť obalu neupozornil, nezodpovedá za škodu na veci len vtedy, keď vadnosť obalu nebola poznateľná.

§ 1392
Náhoda

Ak uschovávateľ použije prevzatú vec, alebo ak umožní jej použitie inému, alebo ak ju dá bez súhlasu zložiteľa alebo bez vážneho dôvodu niekomu inému do úschovy alebo ak je v omeškaní s jej vrátením, zodpovedá aj za náhodnú škodu, ibaže by táto škoda postihla uschovanú vec aj inak.

Vydanie veci z úschovy

§ 1393
Doba vydania veci

(1) Uschovávateľ je povinný vec vydať zložiteľovi na jeho požiadanie bez zbytočného odkladu aj pred uplynutím dohodnutej doby úschovy, ale sám nie je oprávnený vydať ju skôr, ibaže vec nemôže pre nepredvídateľnú okolnosť bezpečne alebo bez vlastnej škody opatrovať, alebo ak sa tretia osoba domáha vydania veci.

(2) Zložiteľ je povinný prevziať vec v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu po tom, čo ho na to uschovávateľ vyzval.

§ 1394
Miesto vydania veci

Uschovávateľ je povinný vydať vec zložiteľovi v mieste, kde vec mala byť uschovaná alebo v mieste podnikania, inak vo svojom bydlisku alebo sídle.

§ 1395
Nevyzdvihnutie veci

Ak zložiteľ neprevezme vec včas, môže mu uschovávateľ určiť dodatočnú primeranú dobu na prevzatie veci. Po jej márnom uplynutí je uschovávateľ oprávnený vec na účet zložiteľa predať alebo na náklady zložiteľa uschovať u tretej osoby. Pri predaji veci je uschovávateľ povinný postupovať s náležitou starostlivosťou a výťažok z predaja veci, po odpočítaní odplaty za úschovu, nákladov úschovy a nákladov spojených s predajom, bez zbytočného odkladu vydať zložiteľovi.

§ 1396
Výpoveď

Uschovávateľ môže úschovu vypovedať bez výpovednej doby, ak zložiteľ zatajil nebezpečnú povahu veci a uschovávateľovi hrozí značná škoda, alebo je zložiteľ v omeškaním so zaplatením odplaty za úschovu po dobu najmenej troch mesiacov, alebo na uschovanej veci hrozí vznik značnej škody, ktorú uschovávateľ nemôže odvrátiť.

§ 1397
Uplatnenie práv z úschovy

Vzájomných práv z úschovy sa možno domáhať iba do šiestich mesiacov po vydaní veci z úschovy, inak zaniknú.

§ 1398
Zádržné právo

Na zabezpečenie svojich pohľadávok zo zmluvy o úschove má uschovávateľ zádržné právo k veciam, dokiaľ sa u neho nachádzajú.

ŠIESTY ODDIEL
ZMLUVA O ÚČTE

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1399
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o účte sa osoba vedúca účet zaväzuje zriadiť a viesť od určitého okamihu v určitej mene účet pre jeho majiteľa, umožniť vklad hotovosti na účet alebo výber hotovosti z účtu, prípadne vykonávať prevody peňažných prostriedkov z účtu alebo na účet.

(2) Zmluva o účte musí byť uzavretá písomne.

§ 1400
Spolumajitelia účtu

(1) Ak je účet zriadený pre viacero osôb (spolumajitelia účtu), každá z nich sa považuje za majiteľa účtu a môže s účtom nakladať samostatne a bez obmedzení, ak nie je dohodnuté inak.

(2) Ak nebolo medzi spolumajiteľmi účtu alebo medzi nimi a osobou vedúcou účet dohodnuté inak, na právne postavenie a vzájomné vzťahy spolumajiteľov účtu sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o solidárnych záväzkoch.

§ 1401
Nakladenie s peňažnými prostriedkami na účte

S peňažnými prostriedkami na účte môže nakladať majiteľ účtu a za podmienok dohodnutých v zmluve o účte aj jeho splnomocnenec. Ak z plnomocenstva nevyplýva inak, toto plnomocenstvo nezaniká smrťou splnomocniteľa; ustanovenie § 127 ods. 1 sa nepoužije.

§ 1402
Smrť majiteľa účtu

(1) Smrťou majiteľa účtu účet nezaniká, ak nebolo v zmluve o účte dohodnuté inak.

(2) Po smrti majiteľa účtu, môže osoba vedúca účet odmietnuť výplaty hotovosti a prevody peňažných prostriedkov z účtu až do právoplatného skončenia konania o dedičstve ohľadom majetku zomrelého majiteľa účtu; to neplatí, ak ide o výplaty a prevody, o ktorých majiteľ účtu určil, že sa majú vykonávať aj po jeho smrti.

(3) Odsek 2 sa nepoužije v prípade smrti iba niektorého zo spolumajiteľov účtu.

§ 1403
Doba úročenia

Ak bol v zmluve o účte dohodnutý úrok z peňažných prostriedkov na účte, patrí tento úrok majiteľovi účtu odo dňa pripísania peňažných prostriedkov na účet až do dňa predchádzajúceho ich odpísaniu z účtu.

§ 1404
Poplatky a náhrada nákladov

(1) Za vedenie účtu a úkony spojené s jeho vedením môže osoba vedúca účet požadovať poplatky a náhradu nákladov v súlade so zmluvou o účte.

(2) Poplatky a náhradu nákladov podľa odseku 1 je osoba vedúca účet oprávnená odpísať z účtu.

§ 1405
Postúpenie pohľadávky a záložné právo

Pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o účte môže majiteľ účtu postúpiť na tretiu osobu alebo k nej zriadiť záložné právo iba so súhlasom osoby vedúcej účet.

§ 1406
Započítanie pohľadávok

Osoba vedúca účet môže použiť peňažné prostriedky na účte na úhradu svojich splatných pohľadávok voči majiteľovi účtu; ustanovenia § 627 až 634 sa použijú primerane.

§ 1407
Zrušenie účtu a vyporiadanie

Po zániku zmluvy o účte osoba vedúca účet bez zbytočného odkladu vyporiada pohľadávky a dlhy týkajúce sa účtu; najmä uskutoční prevody peňažných prostriedkov z účtu realizované pomocou platobných prostriedkov a šekov použitých pred zánikom záväzku, zruší účet a zostatok peňažných prostriedkov vyplatí majiteľovi účtu.

Druhý pododdiel
Osobitné ustanovenia o bežnom účte

§ 1408
Bežný účet

(1) Bežný účet je platobný účet podľa osobitného predpisu. Poskytovanie platobných služieb súvisiacich s vedením bežného účtu upravuje osobitný predpis.

(2) Zmluva o bežnom účte môže byť súčasťou rámcovej zmluvy podľa osobitného predpisu.

(3) Bežný účet môže viesť iba banka.

§ 1409
Úrok

Úrok z peňažných prostriedkov na bežnom účte je splatný ku koncu kalendárneho mesiaca. Banka pripíše úrok k zostatku peňažných prostriedkov na bežnom účte bez zbytočného odkladu po jeho splatnosti.

§ 1410
Prečerpanie a prekročenie bežného účtu

(1) Ak sa strany dohodnú, že banka vykoná platobnú operáciu alebo odpíše peňažné prostriedky z bežného účtu aj vtedy, ak na ňom nie je dostatok prostriedkov (povolené prečerpanie), primerane sa použijú ustanovenia tohto zákona o zmluve o úvere.

(2) Ak banka vykoná platobnú operáciu alebo odpíše peňažné prostriedky z bežného účtu bez toho, aby išlo o povolené prečerpanie, a napriek tomu vznikne na bežnom účte záporný zostatok, je majiteľ účtu povinný tento zostatok bez zbytočného odkladu banke zaplatiť. Banka má v takom prípade právo na úrok z omeškania a na náhradu nákladov, ktoré jej v dôsledku prekročenia vznikli, ak sa s majiteľom účtu nedohodla inak.

§ 1411
Osobitné ustanovenie o zániku záväzku

Ak zmluva o bežnom účte nie je súčasťou rámcovej zmluvy podľa osobitného predpisu (§ 1408 ods. 2), zanikne zmluva o bežnom účte najneskôr spolu s rámcovou zmluvou podľa osobitného predpisu.

§ 1412
Iný platobný účet

Ustanovenia tohto zákona o bežnom účte sa primerane použijú aj na platobný účet zriadený poskytovateľom platobných služieb podľa osobitného predpisu, ktorý nie je bankou.

Tretí pododdiel
Iný než platobný účet

§ 1412
Základné ustanovenia

(1) Ustanovenia tohto pododdielu sa použijú na účet, ktorý nie je platobným účtom podľa osobitného predpisu. Rovnako sa použijú na vklad hotovosti, výber hotovosti alebo prevod peňažných prostriedkov uskutočnený na platobnom účte, ak nejde o platobnú operáciu podľa osobitného predpisu.

(2) Iný než platobný účet môže viesť iba banka.

§ 1414
Viazanosť vkladu a výpoveď vkladu

(1) Ak bola dohodnutá doba vkladu, nesmie majiteľ účtu pred jej uplynutím nakladať s peňažnými prostriedkami na účte bez súhlasu banky.

(2) S vkladom na dobu neurčitú môže majiteľ účtu nakladať po uplynutí výpovednej doby. Ak nebola dĺžka výpovednej doby dohodnutá, použije sa trojmesačná výpovedná doba. Vklad možno vypovedať aj po častiach.

§ 1415
Viazaný vklad

(1) Výber peňažných prostriedkov z účtu možno viazať na uplynutie času, súhlas tretej osoby alebo na splnenie inej podmienky.

(2) Banka môže tretej osobe vyplatiť peňažné prostriedky z účtu až po splnení dohodnutej podmienky podľa odseku 1.

(3) Pred splnením alebo zmarením podmienky nemôže majiteľ účtu s viazanými peňažnými prostriedkami nakladať.

§ 1416
Úrok

(1) Úrok z peňažných prostriedkov na účte je splatný bezprostredne po uplynutí doby, počas ktorej sú peňažné prostriedky na účte viazané; inak ku koncu každého kalendárneho roka a vždy po zániku zmluvy o účte. Banka pripíše úrok k zostatku peňažných prostriedkov na účte alebo ho vyplatí majiteľovi účtu podľa dohodnutých podmienok bez zbytočného odkladu po jeho splatnosti.

(2) Ak majiteľ účtu nakladá s peňažnými prostriedkami na účte pred uplynutím doby, na ktorú sú viazané, nemá právo na úrok z týchto peňažných prostriedkov.

§ 1417
Pripísanie prostriedkov

Banka pripíše na účet prijaté alebo prevedené peňažné prostriedky najneskôr nasledujúci pracovný deň po získaní práva s nimi nakladať.

§ 1418
Oznamovacie povinnosti

(1) Banka oznámi majiteľovi účtu vklad hotovosti, výber hotovosti alebo prevod peňažných prostriedkov bez zbytočného odkladu po skončení kalendárneho mesiaca, v ktorom sa uskutočnil.

(2) Banka oznámi majiteľovi účtu bez zbytočného odkladu po skončení kalendárneho roka zostatok peňažných prostriedkov na účte.

§ 1419
Výpoveď zmluvy o účte

(1) Každá zo strán môže vypovedať zmluvu o účte aj bez uvedenia dôvodu. To platí aj, ak bola zmluva o účte uzavretá na dobu určitú.

(2) Ak zmluvu o účte vypovie majiteľ účtu a nebola dohodnutá výpovedná doba, zanikne zmluva dňom dôjdenia výpovede banke.

(3) Ak zmluvu o účte vypovie banka, začne výpovedná doba plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dôjdení výpovede majiteľovi účtu. Ak nebola dĺžka výpovednej doby dohodnutá, použije sa jednomesačná výpovedná doba

(4) Ak banka vypovie zmluvu o účte z dôvodu, pre ktorý má právo od zmluvy o účte odstúpiť, zanikne zmluva dňom dôjdenia výpovede majiteľovi účtu.

(5) Napriek výpovedi nezanikne zmluva o účte skôr, než uplynie doba, na ktorú je výber peňažných prostriedkov z účtu viazaný podľa § 1415; to neplatí, ak zmluvu vypovedala banka podľa odseku 4.

Štvrtý pododdiel
Vkladná knižka

§ 1420
Základné ustanovenia

(1) Vkladná knižka potvrdzuje vloženie hotovosti na účet a výber hotovosti z účtu. Účet, ku ktorému bola vkladná knižka vystavená, neslúži na prevod peňažných prostriedkov.

(2) Vkladná knižka môže byť vystavená iba na meno jej majiteľa. Z vkladnej knižky musí byť zrejmá výška peňažných prostriedkov na účte a jej zmeny.

(3) Predpokladá sa, že výška peňažných prostriedkov na účte zodpovedá záznamom vo vkladnej knižke.

§ 1421
Nakladanie s vkladom

S peňažnými prostriedkami na účte môže nakladať iba majiteľ vkladnej knižky. Bez predloženia vkladnej knižky nemožno s peňažnými prostriedkami na účte nakladať.

§ 1422
Strata a zničenie vkladnej knižky

V prípade straty alebo zničenia vkladnej knižky vystaví osoba vedúca účet na žiadosť majiteľa novú vkladnú knižku, ktorá nahrádza pôvodnú vkladnú knižku. Vystavením novej vkladnej knižky stráca pôvodná vkladná knižka platnosť.

§ 1423
Zánik vkladnej knižky pre nečinnosť

Ak majiteľ vkladnej knižky počas nepretržitej doby dvadsiatich rokov nenakladá s peňažnými prostriedkami na účte ani nepredloží vkladnú knižku na doplnenie záznamov, zanikne vkladná knižka uplynutím tejto doby. Majiteľ vkladnej knižky má právo na výplatu zostatku peňažných prostriedkov na účte spolu s úrokmi ku dňu zániku vkladnej knižky.

SIEDMY ODDIEL
JEDNORAZOVÝ VKLAD

§ 1424
Zmluva o jednorazovom vklade

(1) Zmluvou o jednorazovom vklade sa vkladateľ zaväzuje poskytnúť príjemcovi vkladu pevný jednorazový vklad v určitej výške a príjemca vkladu sa zaväzuje tento vklad prijať, po zániku záväzku ho vrátiť a zaplatiť vkladateľovi úrok.

(2) Ak bolo nakladanie s vkladom podmienené oznámením hesla a vkladateľ heslo nepozná, môže nakladať s vkladom ak preukáže, že mu vklad patrí.

(3) Príjemcom vkladu môže byť iba banka, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 1425
Vkladový list

Vkladovým listom príjemca vkladu potvrdzuje pevný jednorazový vklad na dobu určitú vo výške uvedenej na vkladovom liste.

ÔSMY ODDIEL
ZMLUVA O INKASE

§ 1426
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o inkase sa obstarávateľ inkasa zaväzuje obstarať za odplatu pre príkazcu prijatie peňažnej čiastky alebo iný inkasný úkon od tretej osoby a príkazca sa zaväzuje zaplatiť obstarávateľovi inkasa odmenu.

(2) Na inkaso, ktoré je platobnou službou, sa použije osobitný predpis. Ak zákon neustanovuje inak, použijú sa na zmluvu o inkase primerane ustanovenie tohto zákona o príkaznej zmluve.

§ 1427
Vykonanie inkasa

(1) Obstarávateľ inkasa vyzve tretiu osobu na vykonanie inkasného úkonu. Ak táto osoba odmietne výzvu splniť, alebo ak ju nesplní bez zbytočného odkladu, obstarávateľ inkasa bez zbytočného odkladu informuje príkazcu o tejto skutočnosti.

(2) Obstarávateľ inkasa postupuje pri obstaraní inkasa s náležitou starostlivosťou a podľa pokynov príkazcu; nezodpovedá však za to, že sa inkaso neuskutoční.

§ 1428
Vyporiadanie

(1) Čo obstarávateľ inkasa pri inkase prijal, vydá bez zbytočného odkladu príkazcovi.

(2) Ak obstarávateľ inkasa prijal cenný papier alebo iný dokument, je povinný ho chrániť pred poškodením, stratou a zničením.

§ 1429
Ďalší obstarávateľ inkasa

Ak obstarávateľ inkasa použije na obstaranie inkasa ďalšieho obstarávateľa inkasa podľa pokynov príkazcu, uskutoční sa inkaso týmto ďalším obstarávateľom inkasa na účet a nebezpečenstvo príkazcu.

§ 1430
Dokumentárne inkaso

Pri dokumentárnom inkase sa obstarávateľ inkasa voči príkazcovi zaväzuje vydať tretej osobe dokumenty, ak táto osoba zaplatí oproti vydaniu dokumentov určitú peňažnú čiastku, alebo vykonať pred vydaním dokumentov iný inkasný úkon, a príkazca sa zaväzuje zaplatiť obstarávateľovi inkasa odplatu. Ustanovenie § 1428 ods. 2 sa použije rovnako.

DEVIATY ODDIEL
ZMLUVA O AKREDITÍVE

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1431
Základné ustanovenie

Zmluvou o akreditíve sa zaväzuje banka príkazcovi, že na jeho žiadosť poskytne určitej osobe (oprávnenému) na účet príkazcu určité plnenie, ak oprávnený splní do určitej doby určené podmienky, a príkazca sa zaväzuje zaplatiť banke odplatu.

§ 1432
Oznámenie o akreditíve

(1) Banka písomne oznámi oprávnenému, že v jeho prospech vystavila akreditív, a oznámi mu jeho obsah. Akreditív musí obsahovať určenie plnenia, na ktoré sa banka zaväzuje, dobu platnosti a podmienky, ktoré má oprávnený v tejto dobe splniť, aby sa mohol voči banke domáhať plnenia.

(2) Oznámenie podľa odseku 1 urobí banka bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy, ibaže zo zmluvy vyplýva, že tak má urobiť až na pokyn príkazcu.

§ 1433
Záväzky z akreditívu

Záväzok banky voči oprávnenému vzniká oznámením podľa § 1432. Tento záväzok je nezávislý od záväzku medzi bankou a príkazcom, aj od záväzku medzi príkazcom a oprávneným.

§ 1434
Zmena a zrušenie akreditívu

Banka môže zmeniť alebo zrušiť akreditív iba so súhlasom oprávneného a príkazcu, ak akreditív výslovne neustanovuje inak.

Druhý pododdiel
Potvrdený akreditív

§ 1435
Potvrdenie akreditívu ďalšou bankou

(1) Ak akreditív na žiadosť banky potvrdí ďalšia banka, vznikne oprávnenému nárok na plnenie voči potvrdzujúcej banke od doby, keď potvrdzujúca banka oprávnenému potvrdenie akreditívu oznámi. Potvrdzujúca banka je voči oprávnenému zaviazaná spoločne a nerozdielne s bankou, ktorá požiadala o potvrdenie akreditívu.

(2) Na zmenu alebo zrušenie akreditívu potvrdeného ďalšou bankou sa vyžaduje aj súhlas potvrdzujúcej banky.

(3) Ak potvrdzujúca banka plnila oprávnenému v súlade s obsahom akreditívu, má právo na náhradu tohto plnenia voči banke, ktorá ju požiadala o potvrdenie akreditívu.

§ 1436
Zodpovednosť oznamujúcej banky

Banke, ktorá iba oznamuje oprávnenému, že iná banka pre neho vystavila akreditív, nevzniká záväzok z akreditívu; zodpovedá však za škodu spôsobenú nesprávnym oznámením.

Tretí pododdiel
Dokumentárny akreditív

§ 1437
Základné ustanovenie

Pri dokumentárnom akreditíve je banka povinná poskytnúť oprávnenému plnenie, ak sú jej podľa podmienok akreditívu včas predložené dokumenty určené v akreditíve.

§ 1438
Povinnosti banky

(1) Banka je povinná preskúmať s náležitou starostlivosťou vzájomnú súvislosť predložených dokumentov a či ich obsah zjavne zodpovedá podmienkam akreditívu.

(2) Banka je povinná chrániť prevzaté dokumenty pred poškodením, stratou a zničením.

§ 1439
Iné akreditívy

Ustanovenia o dokumentárnom akreditíve sa primerane použijú aj na akreditívy, podľa ktorých sa možno domáhať plnenia pri splnení iných podmienok, než je predloženie dokumentov.

DESIATY ODDIEL
ZMLUVA O DIELE

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1440
Základné ustanovenie

Zmluvou o diele sa zhotoviteľ zaväzuje vykonať dielo a objednávateľ sa zaväzuje vykonané dielo prevziať a zaplatiť cenu za jeho vykonanie.

§ 1441
Dielo

(1) Dielom sa rozumie zhotovenie veci, pokiaľ nespadá pod kúpnu zmluvu, montáž veci, údržba, oprava alebo úprava veci, ako aj iná činnosť zhotoviteľa s hmotným alebo nehmotným výsledkom.

(2) Dielom sa vždy rozumie zhotovenie, montáž, údržba, oprava alebo úprava stavby alebo jej časti.

§ 1442
Oprava a úprava veci

(1) Opravou veci je činnosť, ktorou sa najmä odstraňujú vady veci, následky jej poškodenia alebo jej opotrebenia.

(2) Úpravou veci je činnosť, ktorou sa najmä mení povrch veci alebo jej vlastnosti.

§ 1443
Forma zmluvy

Ak nedôjde k zhotoveniu diela na počkanie a objednávateľ je spotrebiteľom, je zhotoviteľ povinný vydať na požiadanie objednávateľa písomné potvrdenie o prevzatí objednávky.

Cena diela

§ 1444
Základné ustanovenia

(1) Cena diela musí byť v zmluve dohodnutá alebo v nej musí byť aspoň dohodnutý spôsob jej určenia, ibaže strany v zmluve prejavia vôľu uzavrieť zmluvu aj bez tohto určenia.

(2) Ak sa zmluva uzaviera bez určenia ceny diela, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu, ktorá sa obvykle platí za porovnateľné dielo v čase uzavretia zmluvy za obdobných zmluvných podmienok.

§ 1445
Preddavky na cenu diela

Zhotoviteľ môže pred vykonaním diela alebo počas jeho zhotovovania požadovať od objednávateľa poskytnutie preddavku na cenu diela.

§ 1446
Zmeny ceny diela

(1) Ak sa strany dodatočne dohodnú na obmedzení alebo rozšírení rozsahu diela a nezmenia dohodnutú cenu, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu primerane zníženú alebo zvýšenú, s prihliadnutím na zmenu rozsahu diela.

(2) Ak sa strany dodatočne dohodnú na zmene diela a nezmenia dohodnutú cenu, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu primerane zvýšenú alebo zníženú, s prihliadnutím na rozdiel v rozsahu potrebnej činnosti a v účelných nákladoch spojených so zmeneným vykonávaním diela.

§ 1447
Cena určená pevnou sumou alebo podľa rozpočtu

(1) Cenu určenú pevnou sumou alebo určenú podľa rozpočtu, z ktorého vyplýva jeho úplnosť a záväznosť, nemožno zmeniť len preto, že si vykonanie diela vyžaduje iné náklady alebo činnosti, ako sa pôvodne predpokladalo.

(2) Ak bola cena určená podľa rozpočtu s výhradou jeho neúplnosti, môže zhotoviteľ žiadať primerané zvýšenie ceny, ak pri vykonávaní diela vznikne potreba vykonania činností, ktoré neboli zahrnuté do rozpočtu a nebolo ich možné predvídať pri uzavretí zmluvy.

(3) Ak bola cena určená podľa rozpočtu s výhradou jeho nezáväznosti, môže zhotoviteľ žiadať primerané zvýšenie ceny o to, o čo sa nevyhnutne zvýšili náklady účelne vynaložené zhotoviteľom zahrnuté do rozpočtu.

§ 1448
Určenie zvýšenia ceny súdom

(1) Ak objednávateľ nesúhlasí so zvýšením ceny určenej podľa rozpočtu, určí zvýšenie ceny súd na návrh zhotoviteľa.

(2) Právo na určenie zvýšenia ceny určenej podľa rozpočtu súdom zaniká, ak zhotoviteľ neoznámi objednávateľovi potrebu zvýšenia ceny bez zbytočného odkladu, najneskôr však 30 dní po tom, čo bolo možné pri zachovaní náležitej starostlivosti zistiť potrebu zvýšenia ceny.

§ 1449
Odstúpenie od zmluvy pre podstatné zvýšenie ceny

Objednávateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy bez zbytočného odkladu, ak je zvýšenie ceny určenej podľa rozpočtu podstatné. Ak objednávateľ od zmluvy odstúpi, je povinný zaplatiť zhotoviteľovi časť ceny za dielo, zodpovedajúcu rozsahu čiastočného vykonania diela.

§ 1450
Cena určená odhadom

(1) Ak zhotoviteľ zistí potrebu podstatného zvýšenia ceny určenej odhadom, upozorní na to objednávateľa bez zbytočného odkladu a oznámi mu novourčenú cenu; ak tak neurobí bez zbytočného odkladu po tom, čo zistil potrebu zvýšenia ceny alebo po tom, čo bolo možné potrebu zvýšenia ceny zistiť, právo na zaplatenie rozdielu v cene zaniká.

(2) Po oznámení potreby podstatného zvýšenia ceny podľa odseku 1 môže objednávateľ od zmluvy odstúpiť; ak si rozpracované dielo ponechal, je povinný zaplatiť zhotoviteľovi to, o čo sa čiastočným plnením zhotoviteľa obohatil.

(3) Ak objednávateľ neodstúpi od zmluvy bezodkladne po doručení oznámenia o potrebe zvýšenia ceny, platí, že so zvýšením ceny súhlasil.

§ 1451
Zaplatenie ceny diela

(1) Právo na zaplatenie ceny diela vzniká jeho vykonaním, pokiaľ zo zmluvy alebo z tohto zákona nevyplýva niečo iné.

(2) Ak sa strany dohodli na odovzdaní diela po samostatných častiach, vzniká právo na zaplatenie ceny odovzdaním každej samostatnej časti.

(3) Pri zmarení vykonania diela z dôvodov, za ktoré zodpovedá objednávateľ, patrí zhotoviteľovi cena za dielo znížená o náklady, ktoré zhotoviteľ nevykonaním diela ušetril.

Vykonanie diela

§ 1452
Základné ustanovenia

(1) Zhotoviteľ je povinný vykonať dielo na svoje náklady a na svoje nebezpečenstvo v dohodnutej dobe, inak v dobe primeranej s prihliadnutím na povahu diela. Ak z dohody strán alebo z povahy diela nevyplýva niečo iné, môže zhotoviteľ vykonať dielo aj pred dojednanou dobou.

(2) Pri vykonávaní diela postupuje zhotoviteľ samostatne a nie je pri určení spôsobu vykonania diela viazaný pokynmi objednávateľa, ibaže sa výslovne zaviazal plniť ich.

(3) Ak je na vykonanie diela ustanovená záväzná technická norma, musí vykonanie zodpovedať tejto norme.

§ 1453
Vykonanie diela osobne a pomocníkom

(1) Zhotoviteľ vykoná dielo osobne alebo pod svojim osobným vedením. To neplatí, ak nie je vykonanie diela viazané na osobné vlastnosti zhotoviteľa alebo ak to nie je vzhľadom na povahu diela potrebné.

(2) Ak zhotoviteľ diela poveril jeho vykonaním inú osobu, zhotoviteľ zodpovedá, akoby dielo vykonával sám.

§ 1454
Smrť strán

(1) Ak si vykonanie diela vyžaduje osobné schopnosti zhotoviteľa, smrťou zhotoviteľa záväzok zaniká. To neplatí, ak dielo môže vykonať právny nástupca zhotoviteľa.

(2) Smrť objednávateľa spôsobuje zánik záväzku, iba ak sa splnenie záväzku stane nemožným alebo nadbytočným.

§ 1455
Veci potrebné na vykonanie diela

(1) Ak sa objednávateľ zaviazal obstarať veci potrebné na vykonanie diela, je povinný ich odovzdať zhotoviteľovi v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy. Ak sa nedohodlo inak, platí, že cena diela sa o cenu vecí obstaraných objednávateľom neznižuje.

(2) Ak veci potrebné na vykonanie diela neobstará objednávateľ včas, môže mu zhotoviteľ poskytnúť primeranú dobu na ich obstaranie a po jej márnom uplynutí môže sám po predchádzajúcom upozornení obstarať tieto veci na účet objednávateľa. Objednávateľ je povinný zaplatiť ich cenu a účelné náklady s tým spojené bez zbytočného odkladu po tom, čo ho o to zhotoviteľ požiada.

(3) Veci, ktoré sú potrebné na vykonanie diela a na ktorých obstaranie sa objednávateľ nezaviazal, je povinný obstarať zhotoviteľ; ohľadne vecí, ktoré obstaral, má postavenie predávajúceho.

(4) Ak sa nedohodlo inak, platí, že cena za veci obstarané zhotoviteľom je zahrnutá v cene za vykonanie diela.

§ 1456
Súčinnosť objednávateľa

Ak vykonanie diela vyžaduje súčinnosť objednávateľa a objednávateľ súčinnosť neposkytne, je zhotoviteľ oprávnený určiť na jej poskytnutie primeranú dobu. Po jej márnom uplynutí má zhotoviteľ právo od zmluvy odstúpiť.

§ 1457
Mnohosť zhotoviteľov

Ak dielo vykonávajú viacerí zhotovitelia súčasne alebo postupne na tom istom mieste, je objednávateľ povinný zabezpečiť vhodné podmienky potrebné pre vykonanie diela.

§ 1458
Kontrola diela

(1) Ak to nevylučuje povaha diela alebo osobitné okolnosti jeho vykonávania, objednávateľ je oprávnený kontrolovať vykonávanie diela a veci použité na vykonanie diela.

(2) Ak objednávateľ nevykoná kontrolu diela alebo kontrolu nevykoná s primeranou starostlivosťou, následky nesplnenia zhotoviteľa tým nie sú dotknuté.

§ 1459
Pozvánka na vykonanie kontroly

(1) Ak bolo dohodnuté, že objednávateľ je oprávnený skontrolovať dielo na určitom stupni jeho vykonávania, je zhotoviteľ povinný včas objednávateľa pozvať na vykonanie kontroly.

(2) Ak zhotoviteľ nesplní povinnosť uvedenú v odseku 1, je povinný umožniť objednávateľovi vykonanie dodatočnej kontroly a znášať náklady s tým spojené.

(3) Ak sa objednávateľ nedostavil na kontrolu, na ktorú bol riadne pozvaný alebo ktorá sa mala konať podľa dohodnutého časového rozvrhu, môže zhotoviteľ pokračovať vo vykonávaní diela. Ak však účasť na kontrole znemožnila objednávateľovi prekážka, ktorú nemohol odvrátiť, môže objednávateľ bez zbytočného odkladu požadovať vykonanie dodatočnej kontroly, je však povinný zhotoviteľovi nahradiť náklady spôsobené oneskorením kontroly.

§ 1460
Náprava vád zistených kontrolou

(1) Ak objednávateľ zistí, že zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore so zmluvou alebo z dôvodu vecí použitých na vykonanie diela bude mať dielo vady, je objednávateľ oprávnený žiadať, aby zhotoviteľ odstránil vzniknuté vady a dielo vykonával riadne.

(2) Ak tak zhotoviteľ diela neurobí ani v dodatočnej primeranej dobe a postup zhotoviteľa by viedol nepochybne k neospravedlnenému nesplneniu, je objednávateľ oprávnený odstúpiť od zmluvy.

§ 1461
Nevhodné veci alebo pokyny

(1) Zhotoviteľ je povinný upozorniť objednávateľa bez zbytočného odkladu na nevhodnú povahu veci, ktorú mu odovzdal objednávateľ alebo na nesprávnosť pokynu na vykonanie diela, ktoré mu dal objednávateľ, ak nevhodnosť veci alebo nesprávnosť pokynu bolo možné zistiť pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Ak nevhodná vec alebo nesprávny pokyn bránia v riadnom vykonávaní diela, je zhotoviteľ povinný jeho vykonávanie v nevyhnutnom rozsahu prerušiť do doby výmeny veci alebo zmeny pokynu objednávateľa alebo písomného oznámenia, že objednávateľ trvá na vykonávaní diela s použitím odovzdaných vecí a podľa daných pokynov. O dobu, po ktorú bolo potrebné vykonávanie diela prerušiť, sa predlžuje doba určená na jeho dokončenie. Zhotoviteľ má právo na úhradu nákladov spojených s prerušením vykonávania diela.

(3) Ak objednávateľ napriek upozorneniu trval na vykonaní diela použitím nevhodnej veci alebo nesprávneho pokynu, je zhotoviteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť.

§ 1462
Vylúčenie zodpovednosti zhotoviteľa

(1) Ak zhotoviteľ upozornil na nevhodnosť veci alebo nesprávnosť pokynu podľa § 1461 a objednávateľ písomne trval vykonávaní diela s použitím nevhodnej veci alebo nesprávneho pokynu, zhotoviteľ nezodpovedá za nemožnosť dokončenia diela alebo za vady dokončeného diela spôsobené nevhodnou vecou alebo nesprávnym pokynom. Pri nedokončení diela má zhotoviteľ právo na cenu diela zníženú o to, čo ušetril tým, že nevykonal dielo v plnom rozsahu.

(2) Ak zhotoviteľ neupozornil na nevhodnosť veci alebo nesprávnosť pokynu podľa § 1461, zodpovedá za nesplnenie spôsobené ich použitím.

§ 1463
Prekážky pri vykonaní diela

(1) Ak zhotoviteľ zistí pri vykonávaní diela skryté prekážky týkajúce sa veci, na ktorej sa má vykonať oprava alebo úprava, alebo miesta, kde sa má dielo vykonať, a tieto prekážky znemožňujú vykonanie diela dohodnutým spôsobom, je zhotoviteľ povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu objednávateľovi a navrhnúť mu zmenu diela. Do dosiahnutia dohody o zmene diela je zhotoviteľ oprávnený vykonávanie diela prerušiť. Ak sa strany v primeranej dobe nedohodnú na zmene zmluvy, môže ktorákoľvek zo strán od zmluvy odstúpiť.

(2) Zhotoviteľ má nárok na cenu za časť diela, ktoré bolo vykonané do doby, než prekážky mohol odhaliť pri vynaložení náležitej starostlivosti.

§ 1464
Nebezpečenstvo škody na veciach a práva k veciam

(1) Objednávateľ znáša nebezpečenstvo škody na veciach, ktoré obstaral na vykonanie diela, a zostáva ich vlastníkom až do doby, keď sa spracovaním stanú súčasťou diela.

(2) Za vec prevzatú od objednávateľa za účelom jej spracovania pri vykonávaní diela alebo za účelom jej opravy alebo úpravy zodpovedá zhotoviteľ ako uschovávateľ.

(3) Po dokončení diela alebo po zániku záväzku dielo vykonať je zhotoviteľ povinný bez zbytočného odkladu vrátiť objednávateľovi veci od neho prevzaté, ktoré sa nespracovali pri vykonávaní diela.

Vlastnícke právo k zhotovovanej veci a nebezpečenstvo škody

§ 1465
Základné ustanovenia

(1) Ak zhotoviteľ zhotovuje vec u objednávateľa, na jeho pozemku alebo na pozemku, ku ktorému má objednávateľ právo užívania, stáva sa objednávateľ jej vlastníkom a súčasne znáša nebezpečenstvo škody na zhotovovanej veci. Ak sa zhotovuje stavba na objednávku objednávateľa, znáša zhotoviteľ nebezpečenstvo škody alebo zničenia stavby až do jej odovzdania, ibaže by ku škode došlo aj inak.

(2) V ostatných prípadoch nadobúda vlastnícke právo k zhotovovanej veci zhotoviteľ. Na zhotoviteľa však neprechádza vlastnícke právo k veci ani nebezpečenstvo škody na veci, ak ide o vec, ktorá je predmetom údržby, opravy alebo úpravy.

§ 1466
Následky zániku záväzku vykonať dielo pri vlastníctve zhotoviteľa

(1) Ak má k zhotovenej veci vlastnícke právo zhotoviteľ a záväzok vykonať dielo zanikne z dôvodu, za ktorý zodpovedá zhotoviteľ, je zhotoviteľ povinný vrátiť objednávateľovi veci, ktoré mu objednávateľ poskytol na spracovanie; ak to nie je možné, je povinný nahradiť mu ich cenu alebo vrátiť mu veci rovnakého druhu. Právo objednávateľa na náhradu škody tým nie je dotknuté.

(2) Ak má k zhotovenej veci vlastnícke právo zhotoviteľ a záväzok vykonať dielo zanikne z dôvodu, za ktorý zodpovedá objednávateľ, nemá objednávateľ právo na náhradu ceny za veci, ktoré odovzdal zhotoviteľovi na spracovanie. Má však právo žiadať náhradu toho, o čo sa zhotoviteľ obohatil.

§ 1467
Následky zániku záväzku vykonať dielo pri vlastníctve objednávateľa

(1) Ak má k zhotovenej veci vlastnícke právo objednávateľ a dôjde k zániku záväzku alebo zmareniu diela z dôvodu, za ktorý zodpovedá zhotoviteľ, môže objednávateľ požadovať od zhotoviteľa vydanie zhotovenej veci. Ak však vec nie je spôsobilá slúžiť svojmu účelu, je oprávnený vec odmietnuť a požadovať náhradu ceny za veci, ktoré poskytol zhotoviteľovi na spracovanie.

(2) Pri vydaní zhotovenej veci objednávateľovi podľa odseku 1, patrí zhotoviteľovi náhrada nákladov, ktoré účelne vynaložil pri zhotovovaní veci.

(3) Ak má vlastnícke právo k zhotovenej veci objednávateľ a dôjde k zániku záväzku alebo zmareniu diela z dôvodu, za ktorý nezodpovedá zhotoviteľ, má objednávateľ právo na vydanie zhotovenej veci; je však povinný nahradiť zhotoviteľovi cenu za veci, ktoré obstaral a použil zhotoviteľ na spracovanie.

Dokončenie diela

§ 1468

(1) Dielo je vykonané, ak je dokončené a odovzdané objednávateľovi v dohodnutom mieste, inak v mieste ustanovenom týmto zákonom.

(2) Ak o to požiada ktorákoľvek strana, spíše sa o odovzdaní diela zápisnica.

§ 1469

(1) Dielo je dokončené, ak je vykonané v súlade so zmluvou a je spôsobilé slúžiť účelu, na ktorý bolo zhotovené; ak účel nebol výslovne dohodnutý, na účel, na ktorý dielo obvykle slúži.

(2) Ak záväzok zhotoviteľa zahŕňa vykonať montáž ním zhotovenej, opravenej alebo upravenej veci, je záväzok vykonať dielo splnený riadnym vykonaním tejto montáže.

§ 1470
Dielo s nehmotným výsledkom

Dielo s nehmotným výsledkom sa považuje za odovzdané, ak je dokončené a zhotoviteľ umožní objednávateľovi jeho užívanie.

§ 1471
Vykonanie diela po častich

Dielo sa môže vykonať aj po samostatných častiach, ak sú spôsobilé užívania a nebráni tomu dohoda zmluvných strán.

§ 1472
Odmietnutie prevzatia

(1) Objednávateľ je oprávnený odmietnuť dielo prevziať, ak má dielo vady, ktoré podstatným spôsobom bránia jeho užívaniu; vadami, ktoré nebránia užívaniu diela sú najmä drobné vady alebo nedorobky, ktoré samostatne alebo v spojení s inými vadami neobmedzujú podstatným spôsobom užívanie diela a neznižujú jeho funkčnosť ani vzhľad.

(2) Ak objednávateľ prevezme dielo, ktoré má vady a ktoré strany uvedú v zápisnici o odovzdaní diela, práva objednávateľa z dôvodu vád diela týmto nie sú dotknuté.

§ 1473
Skúška diela

(1) Ak sa má riadne vykonanie diela preukázať vykonaním jednej alebo viacerých skúšok, považuje sa dielo za dokončené až po úspešnom vykonaní skúšky. Na účasť na skúške je zhotoviteľ povinný včas pozvať objednávateľa.

(2) Neúčasť objednávateľa na skúške, na ktorej vykonanie bol objednávateľ včas pozvaný, nebráni vykonaniu skúšky. Ak však účasť na skúške znemožnila objednávateľovi prekážka, ktorú nemohol odvrátiť, môže objednávateľ bez zbytočného odkladu požadovať vykonanie dodatočnej skúšky, je však povinný zhotoviteľovi nahradiť náklady spôsobené oneskorením skúšky.

§ 1474
Zápisnica o skúške diela

(1) Výsledok skúšky sa uvedie v zápisnici, ktorú podpíše zhotoviteľ aj objednávateľ. Ak objednávateľ nie je prítomný, potvrdí priebeh a výsledok skúšky nestranná dôveryhodná osoba, ktorá sa na skúške zúčastnila.

(2) Ak nebolo dohodnuté inak, zápisnica o vykonaní skúšky a účasť na objednávateľa na skúške sa nevyžaduje, ak skúšku diela vykonáva odborne spôsobilá osoba, prípadne osoba určená na vykonanie skúšky osobitným predpisom, a zhotoviteľ predloží objednávateľovi potvrdenie o odbornej spôsobilosti osoby alebo potvrdenie o vykonaní skúšky touto osobou.

§ 1475
Miesto odovzdania diela

(1) Ak miesto odovzdania nebolo dohodnuté a záväzok zhotoviteľa nezahŕňa povinnosť odoslať dielo, uskutočňuje sa odovzdanie v mieste, v ktorom sa podľa dohody malo dielo vykonávať; ak miesto nebolo takto určené, uskutočňuje sa odovzdanie v mieste, o ktorom objednávateľ vedel alebo musel vedieť v čase uzavretia zmluvy, že v ňom bude zhotoviteľ dielo vykonávať.

(2) Ak sa strany dohodli na odovzdaní diela jeho odoslaním dopravcom, považuje sa dielo za vykonané jeho odovzdaním dopravcovi na prepravu do miesta určenia. Zhotoviteľ umožní objednávateľovi uplatnenie práv zo zmluvy o preprave, pokiaľ tieto práva nemá objednávateľ už na základe tejto zmluvy.

(3) Inak sa odovzdanie diela uskutoční v mieste, kde má zhotoviteľ bydlisko, sídlo, miesto podnikania alebo organizačnú zložku, ak miesto včas objednávateľovi oznámi.

§ 1476
Následky odovzdania diela

Odovzdaním diela nadobúda objednávateľ vlastnícke právo a prechádza na neho nebezpečenstvo škody, ak sa tak nestalo už skôr. Ustanovenia tohto zákona o prechode nebezpečenstva škody pri kúpnej zmluve platia primerane.

§ 1477
Dielo ako predmet duševného vlastníctva

(1) Ak je predmetom záväzku zhotoviteľa výsledok, ktorý je chránený právom duševného vlastníctva, je objednávateľ oprávnený použiť ho len na účel vyplývajúci z uzavretej zmluvy o diele. Na iné účely je oprávnený ho použiť len so súhlasom zhotoviteľa.

(2) Výsledok činnosti podľa odseku 1 je zhotoviteľ oprávnený poskytnúť aj iným osobám ako objednávateľovi, pokiaľ to zmluva nevylučuje.

(3) Ak zmluva neobsahuje výslovný zákaz tohto poskytnutia, môže ho zhotoviteľ poskytnúť iným osobám, len ak to nie je v rozpore so záujmami objednávateľa.

§ 1478
Neprevzatie veci

(1) Ak objednávateľ neprevezme zhotovené dielo, ktoré sa nachádza u zhotoviteľa, najneskôr do jedného mesiaca od zhotovenia, zhotoviteľ má právo na odplatu za úschovu.

(2) Ak nebolo dielo prevzaté ani po uplynutí šiestich mesiacov od zhotovenia diela, môže zhotoviteľ s vecou voľne nakladať. Ak sa nepodarí vec predať alebo iným spôsobom s ňou účelne naložiť, má zhotoviteľ právo, aby mu objednávateľ zaplatil cenu zhotovenia diela. Objednávateľ má právo na vrátenie ceny za použitý materiál, ktorý dodal na zhotovenie veci.

(3) Ak dôjde k predaju nevyzdvihnutej veci, vyplatí zhotoviteľ objednávateľovi výťažok predaja po odpočítaní ceny opravy alebo úpravy, poplatku za uskladnenie a nákladov predaja. Právo na výťažok predaja musí objednávateľ uplatniť u zhotoviteľa.

Vady diela

§ 1479
Základné ustanovenia

(1) Dielo má vady, ak nemá dohodnuté vlastnosti alebo nezodpovedá výsledku určenému v zmluve.

(2) Ak vlastnosti alebo výsledok neboli dohodnuté, dielo musí mať obvyklé vlastnosti alebo musí zodpovedať výsledku, ktorý vykazuje rovnaké alebo podobné dielo.

§ 1480
Rozhodujúci čas

(1) Zhotoviteľ zodpovedá za vady, ktoré má dielo v čase jeho odovzdania.

(2) Ak nebezpečenstvo škody na veci prechádza na objednávateľa neskôr, vadnosť diela sa posudzuje v čase tohto prechodu.

§ 1481
Primerané použitie ustanovení o kúpnej zmluve

Pri právach vyplývajúcich z vád diela sa primerane použijú ustanovenia o kúpnej zmluve, objednávateľ však nemôže požadovať vykonanie náhradného diela, ak vzhľadom na povahu diela nie je možné pôvodné dielo vrátiť.

Záruka

§ 1482
Základné ustanovenia

(1) Pre záruku za akosť diela platia primerane ustanovenia o kúpnej zmluve.

(2) Záručná doba začína plynúť odovzdaním diela.

(3) Pri zhotovení stavby je záručná doba tri roky. Vláda Slovenskej republiky môže nariadením ustanoviť , že pri niektorých častiach stavieb, môže byť záručná doba kratšia, najmenej však osemnásť mesiacov.

§ 1483
Osobitné ustanovenia o záruke pri oprave a úprave veci

(1) Záručná doba je tri mesiace, ak nie je dojednaná alebo osobitnými predpismi ustanovená inak; pri stavebných prácach je záručná doba najmenej osemnásť mesiacov.

(2) Vyhlásením v záručnom liste vydanom objednávateľovi môže zhotoviteľ poskytnúť záruku presahujúcu rozsah záruky ustanovenej v tomto zákone. Záručná doba presahujúca tri mesiace sa môže týkať i len niektorej súčiastky. V záručnom liste určí zhotoviteľ podmienky a rozsah tejto záruky.

Druhý pododdiel
Zmluva o výstavbe, vstavbe alebo nadstavbe domu

§ 1484
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o výstavbe, vstavbe alebo nadstavbe domu sa strany zaväzujú spoločne sa podieľať na výstavbe, dokončení alebo na zmene domu za účelom vytvorenia alebo zmeny existujúcich bytov a nebytových priestorov v dome. Pre úpravu vzájomných práv a povinností zmluvných strán platia primerane ustanovenia zmluvy o spoločenstve.

(2) Zmluvou o výstavbe sa upravia vzájomné práva a povinnosti pri výstavbe medzi stavebníkmi.

(3) Zmluvou o vstavbe alebo nadstavbe domu sa upravia práva a povinnosti medzi stavebníkmi a vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome.

§ 1485
Registrácia zmluvy

(1) Zmluva a jej zmeny sa zapisujú verejného registra.

(2) Zmluvou môže vzniknúť aj výlučne nová spoločná časť domu, výlučne nové spoločné zariadenie domu alebo výlučne nové príslušenstvo. Účastníkmi takejto zmluvy sú všetci vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome.

Obsah zmluvy

§ 1486
Základné ustanovenia

Zmluva obsahuje najmä
a) určenie vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome s vymedzením polohy a uvedením rozsahu podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru v dome,
b) vymedzenie a výpočet spoločných častí domu, spoločných zariadení domu, spoločných nebytových priestorov a príslušenstva a prípadne určenie, ktoré spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu alebo pozemok budú užívať len niektorí vlastníci,
c) vymedzenie spoluvlastníckeho podielu vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v dome na spoločných častiach domu, spoločných zariadeniach domu a spoločných nebytových priestorov, na príslušenstve a na pozemku, pričom veľkosť spoluvlastníckeho podielu je daná podielom podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru k úhrnu podlahových plôch všetkých bytov a nebytových priestorov v dome,
d) úpravu práv k pozemku určenému na stavbu domu, identifikáciu pozemku a jeho výmeru,
e) určenie osoby oprávnenej zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome,
f) spôsob financovania stavebných nákladov, podiely a splatnosť príspevkov, prípadne rozsah ocenenia vlastnej práce stavebníkov.

§ 1487

(1) Ak vstavbou alebo nadstavbou vzniknú v dome nové byty alebo nebytové priestory, zmluvu so stavebníkom uzaviera vlastník domu alebo vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome. Zmluva musí okrem náležitostí podľa § 1486 obsahovať presné vymedzenie spoločných častí domu, spoločných zariadení domu alebo spoločných nebytových priestorov, v ktorých sa bude uskutočňovať vstavba alebo nadstavba.

(2) Ak nie sú v dome prevedené byty do vlastníctva a vstavbou alebo nadstavbou vzniknú nové byty alebo nebytové priestory, musí byť obsahom zmluvy aj vymedzenie vlastníctva bytov a nebytových priestorov v dome a veľkosti spoluvlastníckych podielov.

(3) Ak stavebník domu, ktorého výstavba bola začatá na základe stavebného povolenia, scudzí počas výstavby byty alebo nebytové priestory, uzaviera s budúcim vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru zmluvu podľa § 1486.

§ 1488

Stavebník je povinný v zmluve vymedziť vzájomné práva a povinnosti aj pri stavebných úpravách, ktorými sa mení veľkosť bytu, nebytového priestoru alebo príslušenstva na úkor spoločných častí domu alebo spoločných zariadení domu; zmluvu uzaviera vlastník bytu alebo nebytového priestoru v dome (stavebník) s ostatnými vlastníkmi bytov a nebytových priestorov v dome.

§ 1489

K zmluve sa musí na účely zápisu do verejného registra predložiť dokumentácia, z ktorej je zrejmá plocha a poloha jednotlivých bytov, nebytových priestorov, spoločných častí domu a spoločných zariadení domu a príslušenstva.

JEDENÁSTY ODDIEL
PRACOVNÁ ZMLUVA

§ 1490

Pracovný pomer, práva a povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca z pracovného pomeru, ako aj dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru upravuje osobitný zákon.

DVANÁSTY ODDIEL
ZMLUVA O SPOLOČENSTVE

Všeobecné ustanovenia

§ 1491
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o spoločenstve sa niekoľko osôb (členovia) združí, aby sa spoločnou činnosťou alebo prostredníctvom vkladu pričinili o dosiahnutie dojednaného účelu (účel spoločenstva).
(2) Spoločenstvo nemá spôsobilosť na práva a povinnosti.

(3) Zmluvu o spoločenstve je možné meniť iba dohodou všetkých členov.

§ 1492
Označenie spoločenstva

(1) Pri úkonoch vykonávaných pre účel spoločenstva pridajú členovia ku svojmu menu označenie spoločenstva dohodnuté v zmluve.

(2) Na ochranu označenia spoločenstva sa primerane použijú ustanovenia o ochrane obchodného mena právnickej osoby.

Práva a povinnosti členov

§ 1493

(1) Každý z členov je povinný osobne sa usilovať o dosiahnutie účelu spoločenstva spôsobom, na ktorý sa zaviazal a je povinný zdržať sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla znemožniť alebo sťažiť dosiahnutie tohto účelu, alebo inak poškodiť spoločenstvo.

(2) Ak si členovia dohodli zákaz vykonávať konkurenčnú činnosť a nedohodli si rozsah obmedzenia alebo podmienky výkonu konkurenčnej činnosti, nesmie člen sám, alebo prostredníctvom tretích osôb bez súhlasu ostatných členov vyvíjať rovnakú činnosť ako má vyvíjať pre účel spoločenstva. Člen uskutočňujúci konkurenčnú činnosť je povinný vydať v prospech spoločenstva to, čo konkurenčnou činnosťou získal. Nárok na náhradu škody tým nie je dotknutý.

(3) Člen je povinný prispieť na dosiahnutie účelu spoločenstva spôsobom dohodnutým v zmluve, a to výkonom činnosti alebo poskytnutím vkladu.

§ 1494
Výkon činnosti

Ak sa zaviaže člen vykonať pre spoločenstvo určitú činnosť, použijú sa primerane ustanovenia o príkaznej zmluve. Ak má člen dosiahnuť činnosťou určitý výsledok, použijú sa primerane ustanovenia zmluvy o diele.

§ 1495
Poskytnutie vkladu

(1) Ak členovia poskytujú vklady, musí sa vykonať ich súpis, ktorý musí byť podpísaný členmi spoločenstva. Platí, že na účel spoločenstva sa poskytlo len to, čo je uvedené v súpise.

(2) Ak je predmetom vkladu člena vec, použijú sa primerane ustanovenia o kúpnej zmluve, ak je predmetom vkladu pohľadávka, použijú sa primerane ustanovenia o postúpení pohľadávky, ak vkladá člen svoje právo užívať alebo požívať vec, použijú sa primerane ustanovenia o nájme.

§ 1496
Doba poskytnutia vkladu

(1) Člen je povinný poskytnúť svoj vklad v dobe určenej v zmluve, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy.

(2) Pokiaľ nie je správou vkladu poverený niektorý z členov alebo tretia osoba, spravuje ho ten člen, ktorý ho poskytol, je však povinný oddeliť ich od ostatného svojho majetku dohodnutým spôsobom alebo spôsobom, ktorý oznámi ostatným členom.

§ 1497
Právny status vkladu

Poskytnuté peniaze, veci určené podľa druhu a iné veci ocenené v súpise peniazmi ako vklad určitej hodnoty sú v spoluvlastníctve všetkých členov v pomere k výške vkladu, a to oznámením o ich oddelení od ostatného majetku člena alebo odovzdaním osobe poverenej správou vkladov. Ostatné veci sú pre účel spoločenstva v bezplatnom užívaní všetkých členov.

§ 1498
Právny status výnosov

(1) Majetok získaný pri výkone spoločnej činnosti sa stáva spoluvlastníctvom všetkých členov v podieloch dohodnutých v zmluve, inak rovným dielom. Z práv, nadobudnutých pri výkone spoločnej činnosti, sú oprávnení všetci členovia spoločne a nerozdielne.

(2) Členovia sa podieľajú na zisku a strate spoločenstva podielom dohodnutým v zmluve, inak rovným dielom. Dohoda, ktorá vylučuje právo člena na podiel na zisku je neplatná.

Správa spoločenstva

§ 1499
Rozhodovanie členov

(1) O záležitostiach spoločenstva (správa spoločenstva) rozhodujú členovia väčšinou hlasov. Každý člen má jeden hlas. Dohoda alebo rozhodnutie členov, ktoré bráni členovi zúčastniť sa na hlasovaní, je neplatné.

(2) Správou spoločenstva môžu členova poveriť určitú osobu (správcu), ktorú zvolia spomedzi seba alebo vyberú tretiu osobu; poverenie na správu spoločenstva zahŕňa aj správu získaného majetku. Na vzťah medzi členmi spoločenstva a správcom sa primerane použijú ustanovenia o príkaznej zmluve.

(3) Správca vedie dostatočný prehľad o hospodárskych pomeroch spoločenstva, o vkladoch členov, ako aj o majetku získaného pri činnosti a najmenej raz do roka podáva členom správu o stave majetku spoločenstva, jeho príjmoch a výdavkoch, ziskoch a stratách.

§ 1500
Právo kontroly

Každý člen, aj keď nevykonáva správu, má právo presvedčiť sa o hospodárskom stave spoločenstva, najmä má právo nahliadnuť do účtovníctva a byť informovaný o záležitostiach spoločenstva. Dohody alebo rozhodnutia členov, ktoré tomu odporujú, sú neplatné.

Právne vzťahy k tretím osobám

§ 1501

Zo záväzkov voči tretím osobám, vzniknutých v súvislosti s účelom spoločenstva, sú členovia zaviazaní spoločne a nerozdielne.

Zánik členstva

§ 1502
Vystúpenie výpoveďou

Každý člen môže zo spoločenstva vystúpiť výpoveďou adresovanou správcovi, inak ostatným členom spoločenstva, nie však v nevhodnej dobe a na škodu ostatných členov, v opačnom prípade je povinný škodu nahradiť.

§ 1503
Okamžité vystúpenie

Z vážnych dôvodov, ak nie je spravodlivé žiadať od člena, aby zotrval v spoločenstve, najmä vtedy, ak iný člen úmyselne alebo s hrubou nedbanlivosťou porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu zo zmluvy o spoločenstve, môže člen vystúpiť zo spoločenstva kedykoľvek, s okamžitým účinkom a to aj keď bola dohodnutá výpovedná lehota.

§ 1504
Zákaz obmedziť právo vystúpenia

Dohody alebo rozhodnutia, ktoré obmedzujú právo člena vystúpiť zo spoločenstva sú neplatné.

§ 1505
Vylúčenie člena

(1) Z vážnych dôvodov možno člena zo spoločenstva vylúčiť, a to iba jednomyseľným rozhodnutím ostatných členov spoločenstva. Člen môže byť vylúčený najmä ak
   a) porušil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o spoločenstve podstatným spôsobom,
   b) jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená v rozsahu odporujúcom účelu spoločenstva,
   c) vyhlásením konkurzu na majetok člena združenia.

(2) Členstvo v spoločenstve zaniká aj právoplatným uložením trestu prepadnutia majetku členovi spoločenstva.

§ 1506
Práva člena po zániku členstva

(1) Člen, ktorého členstvo zaniklo, má právo, aby mu bolo vyúčtované a vydané to, čo mu ku dňu zániku členstva patrí.

(2) Podiel na spoločnom majetku nadobudnutom počas trvania spoločenstva, vrátane podielu na veciach v podielovom spoluvlastníctve členov podľa stavu ku dňu zániku jeho členstva, sa mu vyplatí v peniazoch.

§ 1507
Zodpovednosť člena po zániku členstva

Člen, ktorého členstvo zaniklo, sa nezbavuje zodpovednosti za záväzky z činnosti spoločenstva, ktoré vznikli do dňa zániku jeho členstva. Ak došlo k splneniu záväzku, za ktorý zodpovedal aj člen spoločenstva, ktorého členstvo zaniklo, pri vzájomnom vyporiadaní dlžníkov zaviazaných spoločne a nerozdielne sa prihliadne na podiel na záväzkoch, rozhodujúci pre vyporiadanie ku dňu zániku jeho členstva.

Zánik spoločenstva

§ 1508

(1) Spoločenstvo zaniká
   a) dohodou členov,
   b) uplynutím stanoveného času,
   c) naplnením účelu spoločenstva,
   d) momentom, ako sa dosiahnutie účelu spoločenstva stane nemožným,
   e) znížením počtu členov na jedného.

(2) Ak spoločenstvo zanikne, osoba poverená správou podá členom záverečné vyúčtovanie najneskôr do dvoch mesiacov od zániku spoločenstva.

(3) Členom sa vydá to, čo bolo v ich vlastníctve a spoločný majetok sa rozdelí podľa ustanovení o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva.

TRINÁSTY ODDIEL
ZMLUVA O TICHOM SPOLOČENSTVE

§ 1509
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o tichom spoločenstve sa tichý spoločník zaväzuje poskytnúť podnikateľovi vklad, ktorým sa bude podieľať na výsledkoch jeho podnikania a podnikateľ sa zaväzuje platiť tichému spoločníkovi podiel na čistom zisku.

(2) V zmluve musí byť určená výška podielu tichého spoločníka na čistom zisku podnikateľa.

(3) Zmluva musí byť písomná.

§ 1510
Predmet vkladu tichého spoločníka

Predmetom vkladu tichého spoločníka môže byť hnuteľná vec, najmä peniaze, nehnuteľná vec, právo alebo iná majetková hodnota. Predmet vkladu tichého spoločníka musí byť využiteľný pri podnikaní podnikateľa.

Práva a povinnosti strán

§ 1511
Práva podnikateľa k predmetu vkladu

Ak je predmetom vkladu hnuteľná vec, podnikateľ sa po dobu trvania tichého spoločenstva stáva jej vlastníkom. Ak je predmetom vkladu nehnuteľná vec, podnikateľ je po dobu trvania tichého spoločenstva oprávnený na jej užívanie. Ak je predmetom vkladu právo, podnikateľ je po dobu trvania tichého spoločenstva oprávnený na jeho výkon. Ak je predmetom vkladu iná majetková hodnota, podnikateľ je po dobu trvania tichého spoločenstva oprávnený na jej užívanie.

§ 1512
Povinnosti tichého spoločníka k predmetu vkladu

Tichý spoločník je povinný predmet vkladu odovzdať podnikateľovi alebo mu umožniť začatie využívania predmetu vkladu pri podnikaní v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu po vzniku tichého spoločenstva.

§ 1513
Práva a povinnosti tichého spoločníka voči tretím osobám

(1) Práva a povinnosti voči tretím osobám z podnikania vznikajú iba podnikateľovi.

(2) Tichý spoločník však ručí za záväzky podnikateľa, ak
   a) jeho meno je obsiahnuté v obchodnom mene podnikateľa, alebo
   b) vyhlási osobe, s ktorou podnikateľ rokuje o uzavretí zmluvy, že obaja podnikajú spoločne.

§ 1514
Právo tichého spoločníka na informácie

(1) Tichý spoločník je oprávnený nahliadať do obchodných dokladov a účtovných záznamov podnikateľa. Ak podnikateľ má vhodný technický prostriedok, tichý spoločník má právo na vyhotovenie kópií obchodných dokladov a účtovných záznamov, za úhradu nákladov s tým spojených. Ak podnikateľ takýto technický prostriedok nemá, alebo ho nemôže z objektívnych dôvodov v požadovanom čase poskytnúť, tichý spoločník si môže zabezpečiť vhodný technický prostriedok sám.

(2) Podnikateľ je povinný poskytnúť tichému spoločníkovi na požiadanie informácie o podnikateľskom zámere na budúce obdobia a o predpokladanom vývoji stavu majetku a financií podnikateľa.

(3) Podnikateľ je povinný poskytnúť tichému spoločníkovi na požiadanie rovnopis účtovnej závierky.

Podiel tichého spoločníka na zisku alebo na strate podnikateľa

§ 1515
Peňažné vyjadrenie podielu na zisku alebo na strate

Pre peňažné vyjadrenie podielu tichého spoločníka na zisku alebo na strate podnikateľa je rozhodná riadna individuálna účtovná závierka.

§ 1516
Vyplatenie podielu

(1) Podiel na čistom zisku podnikateľa vyplatí podnikateľ tichému spoločníkovi do 30 dní po vyhotovení riadnej individuálnej účtovnej závierky. Ak je podnikateľom právnická osoba, plynie táto lehota od schválenia riadnej individuálnej účtovnej závierky v súlade so spoločenskou zmluvou alebo stanovami a v súlade so zákonom.

(2) Ak bol tichému spoločníkovi vyplatený podiel na čistom zisku, nie je povinný ho pri neskoršej strate podnikateľa vrátiť.

(3) Pri vyplatení podielu na čistom zisku podnikateľa tichému spoločníkovi platia primerane ustanovenia o akciovej spoločnosti o rozdelení čistého zisku.

§ 1517
Podiel na strate

(1) Tichý spoločník nie je povinný doplniť svoj vklad o podiel na strate podnikateľa.

(2) O podiel na strate sa znižuje vklad tichého spoločníka. O podiel na zisku v ďalších rokoch sa znížený vklad zvyšuje a právo na podiel na zisku vzniká tichému spoločníkovi po dosiahnutí pôvodnej výšky vkladu.

Zánik tichého spoločenstva

§ 1518
Výpoveď

(1) Ak je zmluva uzavretá na neurčitú dobu, ktorákoľvek zo strán ju môže vypovedať najneskôr šesť mesiacov pred koncom účtovného obdobia; zmluva zanikne uplynutím účtovného obdobia.

(2) Výpoveď zmluvy musí byť písomná.

§ 1519
Iné dôvody zániku tichého spoločenstva

Tiché spoločenstvo zaniká
a) uplynutím doby, na ktorú bolo dohodnuté,
b) ak podiel tichého spoločníka na strate podnikateľa dosiahne výšku jeho vkladu,
c) ukončením podnikania, na ktoré sa zmluva vzťahuje,

d) vyhlásením konkurzu na majetok podnikateľa alebo zastavením konkurzného konania pre nedostatok majetku.

§ 1520
Povinnosti podnikateľa po zániku tichého spoločenstva

Podnikateľ je povinný do 30 dní po zániku tichého spoločenstva vrátiť tichému spoločníkovi vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania.

ŠTRNÁSTY ODDIEL
ZMLUVA O FRANŠÍZE

§ 1521
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o franšíze sa franšízor zaväzuje poskytnúť franšízantovi franšízu. Franšízant sa zaväzuje zaplatiť franšízorovi za poskytnutie franšízy odplatu.

(2) Franšíza je súbor práv, iných majetkových hodnôt a informácií, ktoré patria franšízorovi a slúžia na vykonávanie podnikateľskej činnosti alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.

(3) Zmluva musí byť písomná.

Práva a povinnosti franšízora

§ 1522
Práva franšízora k predmetu franšízy

Franšízor je naďalej oprávnený na výkon práv, užívanie iných majetkových hodnôt a používanie informácií, ktoré sú predmetom franšízy; rovnako je naďalej oprávnený na poskytnutie práv, iných majetkových hodnôt a informácií, ktoré sú predmetom franšízy, aj iným osobám.

§ 1523
Poskytnutie súčinnosti

(1) Franšízor je povinný poskytnúť franšízantovi súčinnosť potrebnú na nerušené využívanie franšízy v súlade so zmluvou a týmto zákonom.

(2) Franšízor je najmä povinný odovzdať franšízantovi veci a poskytnúť informácie potrebné na dosiahnutie účelu zmluvy.

(3) Veci uvedené v odseku 2 zostávajú vo vlastníctve franšízora; franšízant je povinný vrátiť ich franšízorovi po zániku zmluvy, pokiaľ ich franšízant, vzhľadom na ich povahu, nespotreboval pri využívaní franšízy.

§ 1524
Kontrola využívania franšízy

Franšízor je oprávnený kontrolovať využívanie franšízy v rozsahu potrebnom na ochranu jeho práv súvisiacich s predmetom franšízy.

§ 1525
Náprava porušenia franšízy

(1) Ak franšízor zistí, že franšízant využíva franšízu v rozpore so zmluvou alebo týmto zákonom, je oprávnený požadovať, aby franšízant využíval franšízu riadnym spôsobom. Ak tak franšízant neurobí ani v primeranej lehote, ktorú mu poskytne franšízor, je franšízor oprávnený odstúpiť od zmluvy.

(2) V prípade uvedenom v prvej vete odseku 1 je franšízant povinný bez zbytočného odkladu urobiť opatrenia potrebné na odvrátenie škody alebo na jej zmiernenie.

Práva a povinnosti franšízanta

§ 1526
Práva franšízanta k predmetu franšízy

Franšízant nie je oprávnený prenechať výkon práv, užívanie iných majetkových hodnôt a používanie informácií, ktoré sú predmetom franšízy, iným osobám.

§ 1527
Rozsah a spôsob využívania franšízy

(1) Franšízant je povinný využívať franšízu v rozsahu a spôsobom určeným v zmluve, inak v rozsahu a spôsobom obvyklým pri obdobných franšízach.

(2) Franšízant je najmä povinný
a) využívať franšízu dobromyseľne, konať v súlade s pokynmi franšízora a dbať na záujmy franšízora, ktoré sú alebo majú byť franšízantovi známe,
b) zabezpečiť, aby kvalita tovaru, ktorý na základe franšízy vyrába, alebo služby, ktorú na základe franšízy poskytuje, bola rovnaká, ako kvalita vyrábaná alebo poskytovaná franšízorom; inak je franšízant viazaný kvalitou, ktorú určuje zmluva,
c) poskytovať tretím osobám všetky služby, ktoré môžu vzhľadom na povahu franšízy očakávať; inak je franšízant viazaný povinnosťou poskytovať služby v rozsahu, ktorý určuje zmluva.

§ 1528
Zachovanie mlčanlivosti

(1) Ak je to potrebné na ochranu záujmov franšízora, franšízant je povinný zachovať mlčanlivosť o informáciách, ktoré súvisia s franšízou, najmä ich neprezradiť ani nesprístupniť tretej osobe a nepoužiť ich v rozpore s ich účelom vo svoj prospech ani v prospech inej osoby.

(2) Povinnosť franšízanta uvedená v odseku 1 trvá aj po zániku zmluvy.

§ 1529
Ohrozenie alebo porušenie práva franšízanta treťou osobou

(1) Ak dôjde k ohrozeniu alebo porušeniu práva franšízanta súvisiaceho s predmetom franšízy treťou osobou, franšízant je povinný bez zbytočného odkladu podať o tom správu franšízorovi.

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 je franšízor povinný bez zbytočného odkladu urobiť opatrenia na ochranu práva franšízanta. Pri týchto opatreniach je franšízant povinný poskytnúť franšízorovi potrebnú súčinnosť.

§ 1530
Trvanie a zánik zmluvy

Pre trvanie a zánik zmluvy platia obdobne ustanovenia o obchodnom zastúpení.

Štvrtý diel
Odvážne zmluvy

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1531

Ak podľa dohody strán závisí prospech alebo neprospech aspoň jednej zmluvnej strany od neistej udalosti, ide o odvážnu zmluvu.

§ 1532

Pre záväzky z odvážnych zmlúv sa nepoužijú ustanovenia o podstatnej zmene okolností.

DRUHÝ ODDIEL
POISTNÁ ZMLUVA

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia pre všetky druhy poistenia

§ 1533
Základné ustanovenia

(1) Poistnou zmluvou sa poisťovateľ zaväzuje voči poistníkovi poskytnúť v dohodnutom rozsahu plnenie (poistné plnenie), ak nastane náhodná udalosť bližšie označená v zmluve (poistná udalosť), a osoba, ktorá s poisťovateľom uzaviera poistnú zmluvu (poistník) sa zaväzuje platiť dohodnuté poistné. Poistná zmluva musí byť uzavretá písomne. To neplatí, ak je poistná zmluva dohodnutá na dobu kratšiu ako jeden rok.

(2) Osobitný predpis môže ustanoviť povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu (povinné zmluvné poistenie).

§ 1534
Poistený

Osoba, na ktorej majetok, život, zdravie alebo zodpovednosť za škodu alebo inú hodnotu poistného záujmu sa poistenie vzťahuje, je poisteným.

§ 1535
Poistný záujem

(1) Poistný záujem je oprávnená potreba ochrany pred následkami poistnej udalosti.

(2) Ak poistník v čase uzavretia poistnej zmluvy vedel, že vo vzťahu k uzavieranému poisteniu nie je daný poistný záujem a poisťovateľ o tom nevedel ani nemusel vedieť, poistná zmluva je neplatná.

§ 1536
Uzavretie poistnej zmluvy

(1) Na uzavretie poistnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ, a ak ju neurčil, v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia návrhu druhej strane.

(2) Návrh poisťovateľa môže poistník prijať tiež zaplatením poistného alebo jeho určenej časti vo výške uvedenej v návrhu, ak sa tak stane v lehote podľa odseku 1. Poistná zmluva je v takom prípade uzavretá, len čo bolo poistné alebo jeho určená časť uhradená.

§ 1537
Poistenie v prospech tretej osoby

(1) Poistnú zmluvu možno uzavrieť aj v prospech tretej osoby.

(2) Na poistné zmluvy uzavreté v prospech tretej osoby sa primerane použijú ustanovenia o zmluve v prospech tretej osoby s tým, že súhlas inej osoby môže byť daný aj dodatočne pri uplatnení práv vyplývajúcich z poistnej udalosti.

(3) Ak zomrie alebo zanikne bez právneho nástupcu poistník, ktorý uzavrel poistenie v prospech tretej osoby, vstupuje poistený na miesto poistníka, a to dňom smrti poistníka alebo jeho zániku bez právneho nástupcu, ak nie je dohodnuté inak. Poistený, ktorý vstúpil na miesto poistníka, má právo poistenie vypovedať bez výpovednej doby; toto právo zanikne, ak ho nevyužije do jedného mesiaca od vstupu na miesto poistníka.

(4) Ak na miesto poistníka vstúpi viac osôb, na platenie poistného sú zaviazané spoločne a nerozdielne; práva poistníka z poistenia vykonávajú všetci spoločne.

§ 1538
Poistka

(1) Poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu po uzavretí poistnej zmluvy vydať poistníkovi poistku ako potvrdenie o uzavretí poistnej zmluvy, ak poistná zmluva nebola

uzavretá písomne alebo ak je poistku potrebné predložiť k uplatneniu práva na poistné plnenie.

(2) Ak nebola poistná zmluva uzavretá písomne, poisťovateľ v poistke uvedie aspoň
a) číslo zmluvy,
b) označenie poisťovateľa a poistníka,
c) označenie predmetu poistenia, ak sa jedná o poistenie majetku alebo poistenie zodpovednosti za škodu,
d) určenie poisteného alebo spôsob jeho určenia, ak ide o osobu odlišnú od poistníka;
e) určenie poistnej udalosti, vrátane vymedzenia rizík, na ktoré sa poistenie vzťahuje (poistné riziká), vymedzenia udalostí, na ktoré sa poistenie nevzťahuje (výluky z poistenia) a určenia dĺžky karenčnej doby alebo dĺžky čakacej doby, ak boli dohodnuté,
f) začiatok poistenia a poistnú dobu,
g) výšku poistného, jeho splatnosť a údaj o tom, či ide o jednorazové poistné alebo o bežné poistné; ak je dohodnuté bežné poistné, údaj o poistnom období;
h) určenie poistného plnenia,
i) označenie osoby oprávnenej na poistné plnenie, ak je odlišná od poisteného, alebo spôsob jej určenia,
j) prípadné odchylné dojednania od všeobecných zmluvných podmienok.

(3) Pri strate, poškodení alebo zničení poistky vydá poisťovateľ poistníkovi na jeho žiadosť a jeho náklady druhopis poistky. Ak je potrebné predložiť poistku k uplatneniu práva na poistné plnenie, môže poisťovateľ požadovať, aby sa pôvodná poistka pred vydaním druhopisu poistky umorila.

(4) Ak dôjde k zmene v obsahu poistenia, pre ktoré má poisťovateľ povinnosť vydať poistku podľa odseku 1, poisťovateľ vydá poistníkovi na svoje náklady poistku s upravenými údajmi. Ak je potrebné predložiť poistku k uplatneniu práva na poistné plnenie, môže poisťovateľ požadovať vrátenie pôvodnej poistky.

§ 1539
Otázky poisťovateľa

(1) Poistník je povinný pri uzavieraní poistnej zmluvy, ako aj pri jej zmene, pravdivo a úplne odpovedať na všetky písomné alebo inak zaznamenané otázky poisťovateľa týkajúce sa uzavieraného poistenia; rovnakú povinnosť má aj poistený, ak je osobou odlišnou od poistníka.

(2) Ak bolo na základe nepravdivej alebo neúplnej odpovede dohodnuté nižšie poistné alebo dohodnuté iné podmienky poistenia, poisťovateľ má právo jednostranne zvýšiť poistné na úroveň, v akej by poistné inak požadoval, znížiť poistnú sumu alebo jednostranne zmeniť podmienky na také, za ktorých by inak poistnú zmluvu uzavrel. Právo poisťovateľa na úpravu poistnej zmluvy zanikne, ak ho poisťovateľ nevyužije do troch mesiacov odo dňa, keď zistil alebo musel zistiť skutočný stav v rozsahu umožňujúcom úpravu poistnej zmluvy vykonať.

(3) K zmene poistnej zmluvy podľa odseku 2 dochádza dňom uvedeným v oznámení poisťovateľa, najskôr však dňom jeho dôjdenia poistníkovi. Oznámenie o jednostrannej

zmene poistnej zmluvy musí obsahovať poučenie poistníka o práve vypovedať poistnú zmluvu podľa odseku 4, inak sa naň neprihliada.

(4) Ak poistník so zmenou podľa odseku 2 nesúhlasí, má právo poistnú zmluvu vypovedať bez výpovednej doby. Poistná zmluva zaniká okamihom doručenia výpovede druhej zmluvnej strane. Ak poistník poistnú zmluvu nevypovie do jedného mesiaca odo dňa, keď mu dôjde oznámenie poisťovateľa o zmene, jeho právo vypovedať poistnú zmluvu zanikne.

(5) Ak bolo na základe vedome nepravdivej alebo vedome neúplnej odpovede dohodnuté nižšie poistné a pred účinnosťou zmeny vo výške poistného podľa odseku 2 nastane poistná udalosť, má poisťovateľ právo poistné plnenie znížiť v pomere, v akom je dohodnuté poistné k poistnému, ktoré by inak požadoval; ak by poisťovateľ uzavrel poistnú zmluvu za iných podmienok, má povinnosť poskytnúť poistné plnenie iba v rozsahu, ktorý je v súlade s týmito podmienkami.

(6) Právo podľa odseku 2 a odseku 5 poisťovateľ nemá, ak bola nepravdivosť alebo neúplnosť odpovedí spôsobená nepresnými alebo nejasnými otázkami poisťovateľa.

§ 1540
Začiatok poistenia

(1) Poistenie začína prvým dňom nasledujúcim po uzavretí poistnej zmluvy, ak nie je dohodnuté inak.

(2) V poistnej zmluve možno dohodnúť, že sa poistenie vzťahuje i na dobu pred jej uzavretím. Ak tento zákon neustanovuje inak, poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie za poistnú udalosť, o ktorej poistník v čase podania návrhu na uzavretie poistnej zmluvy vedel alebo musel vedieť, že už nastala a poisťovateľ nemá právo na poistné za dobu do uzavretia poistnej zmluvy, ak v čase podania návrhu na uzavretie poistnej zmluvy vedel alebo musel vedieť, že poistná udalosť nemôže nastať.

§ 1541
Poistná doba a poistné obdobie

(1) Poistná doba je časový úsek, na ktorý sa poistenie uzaviera. Ak v poistnej zmluve nie je dohodnutá poistná doba alebo deň skončenia poistenia, je poistenie uzavreté na dobu neurčitú.

(2) Poistné obdobie je časť poistnej doby, za ktorú je stanovené bežné poistné. Ak nie je ustanovené alebo dohodnuté inak, je poistné obdobie jeden rok.

§ 1542
Poistné

(1) Poistné sa môže v poistnej zmluve stanoviť za celú poistnú dobu (jednorazové poistné), alebo za dohodnuté poistné obdobia (bežné poistné).

(2) Ak nie je dohodnuté inak, je bežné poistné splatné v prvý deň poistného obdobia a jednorazové poistné v deň začiatku poistenia.

(3) Ak je platenie jednorazového poistného dohodnuté v splátkach, celé jednorazové poistné je splatné v deň splatnosti poslednej splátky, ak nie je dohodnuté inak. Ak je platenie bežného poistného dohodnuté v splátkach, bežné poistné je splatné v deň splatnosti poslednej splátky poistného v poistnom období, ak nie je dohodnuté inak.

(4) Poisťovateľ má právo na poistné za dobu do zániku poistenia. Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo poistné zaplatené, je poisťovateľ povinný zvyšujúcu časť poistného vrátiť, a to do jedného mesiaca odo dňa, keď sa dozvedel o zániku poistenia.

(5) Ak v dôsledku poistnej udalosti poistenie zaniklo, patrí poisťovateľovi poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala; jednorazové poistné patrí poisťovateľovi v týchto prípadoch za celú poistnú dobu.

§ 1543
Zvýšenie poistného rizika

(1) Ak sa zmenia skutočnosti, ktoré sú uvedené v poistnej zmluve alebo na ktoré sa poisťovateľ pýtal (§ 1539) takým spôsobom, že podstatne zvyšujú pravdepodobnosť vzniku poistnej udalosti, dochádza k zvýšeniu poistného rizika.

(2) Ak by zvýšené poistné riziko existovalo už pri uzavretí poistnej zmluvy a poisťovateľ by poistnú zmluvu uzavrel za iných podmienok alebo s iným poistným, má poisťovateľ právo navrhnúť poistníkovi zodpovedajúcu zmenu poistnej zmluvy.

(3) Ak poisťovateľ navrhol zmenu poistnej zmluvy do jedného mesiaca, odkedy sa o zvýšení poistného rizika dozvedel alebo musel dozvedieť a jeho návrh nebol prijatý v lehote jedného mesiaca od dôjdenia návrhu poistníkovi, má poisťovateľ právo poistenie vypovedať s osemdennou výpovednou dobou; toto právo však poisťovateľ nemá, ak poistníka neupozornil na možnosť výpovede už v návrhu. Ak poisťovateľ poistenie nevypovie do jedného mesiaca odo dňa, keď márne uplynula lehota na prijatie návrhu, jeho právo vypovedať poistenie zanikne.

(4) Ak sa poistné riziko zvýši tak, že ak by v tomto rozsahu existovalo už pri uzavretí poistnej zmluvy, poisťovateľ by poistnú zmluvu neuzavrel, má poisťovateľ právo poistenie vypovedať s mesačnou výpovednou dobou. Ak poisťovateľ poistenie nevypovie do jedného mesiaca odo dňa, keď sa o zvýšení poistného rizika dozvedel, jeho právo vypovedať poistenie zanikne.

(5) Právo poisťovateľa vypovedať poistenie podľa odseku 3 alebo odseku 4 tiež zanikne, ak dôjde k obnove stavu, ktorý platil pred zvýšením poistného rizika.

§ 1544
Oznámenie o zvýšení poistného rizika

(1) Poistený je povinný oznámiť poisťovateľovi vznik okolností, ktoré majú za následok zvýšenie poistného rizika a ktoré sú na tento účel uvedené v poistnej zmluve, a to bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nich dozvedel. Oznamovacia povinnosť poisteného sa považuje za splnenú aj vtedy, ak zvýšenie poistného rizika oznámi poistník alebo tretia osoba.

(2) Ak poistený porušil povinnosť oznámiť zvýšenie poistného rizika podľa odseku 1 a ak po zvýšení poistného rizika došlo k poistnej udalosti, má poisťovateľ právo poistné plnenie znížiť v pomere, v akom je dohodnuté poistné k poistnému, ktoré by požadoval, ak by sa o zvýšení poistného rizika včas dozvedel. Ak by poisťovateľ uzavrel poistnú zmluvu za iných podmienok, má poisťovateľ povinnosť poskytnúť poistné plnenie iba v rozsahu, ktorý je v súlade s týmito podmienkami; ak by poisťovateľ pri tejto úrovni poistného rizika poistnú zmluvu neuzavrel, nemá povinnosť poskytnúť poistné plnenie.

(3) Práva podľa odseku 2 poisťovateľ nemá, ak:
a) zvýšenie poistného rizika nemalo vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na rozsah plnenia poisťovateľa,
b) poistná udalosť nastala po márnom uplynutí lehoty, v ktorej mohol poisťovateľ podľa § 1543 navrhnúť zmenu poistnej zmluvy alebo poistenie vypovedať.

§ 1545
Zníženie poistného rizika

(1) Ak bolo pre okolnosti zvýšeného poistného rizika v poistnej zmluve dohodnuté vyššie poistné alebo prísnejšie podmienky poistenia a ak sa poistné riziko v priebehu trvania poistenia podstatne zníži, vzniká poisťovateľovi povinnosť na žiadosť poistníka znížiť poistné alebo upraviť podmienky poistenia primerane k zníženiu poistného rizika. To isté platí, ak zaniknú okolnosti, ktoré viedli k zvýšeniu poistného rizika.

(2) Ak do jedného mesiaca od dôjdenia žiadosti poistníka poisťovateľovi nedôjde k dohode o zmene poistnej zmluvy, poistník má právo poistenie vypovedať s osemdennou výpovednou dobou. Ak poistník poistenie nevypovie do jedného mesiaca odo dňa, keď márne uplynula lehota podľa predchádzajúcej vety, jeho právo vypovedať poistenie zanikne.

§ 1546
Obmedzenia použitia

(1) V životnom poistení a v poistení choroby nemôže poisťovateľ využiť svoje práva pri zvýšení poistného rizika, ktoré je vyvolané okolnosťami, ktoré vznikajú nezávisle od vôle poisteného, ako sú najmä zmena veku alebo zdravotného stavu.

(2) V životnom poistení a v poistení choroby práva poisťovateľa podľa § 1543 a 1544 zaniknú, ak ich poisťovateľ neuplatní do piatich rokov od vzniku okolnosti, ktorá mala za následok zvýšenie poistného rizika.

§ 1547
Zmena bežného poistného

(1) Ak je v poistnej zmluve dohodnuté, že poisťovateľ je oprávnený jednostranne zmeniť výšku bežného poistného, je poisťovateľ povinný novo určenú výšku poistného poistníkovi písomne oznámiť najneskôr desať týždňov pred začiatkom poistného obdobia, od ktorého sa má výška poistného zmeniť, inak je zmena neúčinná.

(2) V životnom poistení a v poistení choroby nemožno dohodnúť právo poisťovateľa jednostranne upraviť výšku bežného poistného pre zmenu veku alebo zdravotného stavu.

§ 1548
Prerušenie poistenia

(1) V poistnej zmluve možno dohodnúť podmienky, za ktorých je možné poistenie prerušiť a prerušené poistenie obnoviť. Poistenie, pri ktorom vzniká právo na odkupnú hodnotu, nie je možné prerušiť.

(2) Za dobu prerušenia poistenia nemá poistník povinnosť platiť poistné a poisťovateľ nemá povinnosť poskytnúť poistné plnenie za udalosti vzniknuté v dobe prerušenia poistenia.

(3) Ak nie je dohodnuté inak, poistná doba plynie aj počas prerušenia poistenia.

(4) Ak nedôjde k obnoveniu poistenia do troch rokov od jeho prerušenia, poistenie uplynutím tejto doby zaniká.

§ 1549
Právo na poistné plnenie

(1) Ak zákon neustanovuje inak alebo ak nie je dohodnuté inak, osobou oprávnenou na poistné plnenie je poistený.

(2) Právo na poistné plnenie vznikne okamihom poistnej udalosti, najskôr však uzavretím poistnej zmluvy.

(3) V poistnej zmluve možno dohodnúť, že na vznik práva na poistné plnenie je nevyhnutné, aby následky vyvolané poistnou udalosťou trvali aspoň určitú dobu (karenčná doba).

(4) V poistnej zmluve možno pre určité udalosti dohodnúť čakaciu dobu, ktorá plynie od začiatku poistenia. Dohodnuté udalosti, ktoré vzniknú počas čakacej doby, nemajú za následok povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie.

(5) S výnimkou prípadov ustanovených v tomto zákone alebo v osobitnom predpise poisťovateľ nemá povinnosť plniť, ak poistnú udalosť spôsobil úmyselne poistník, poistený, osoba oprávnená na poistné plnenie, alebo na podnet niektorého z nich iná osoba.

§ 1550
Vinkulácia poistného plnenia

(1) Osoba oprávnená na poistné plnenie môže prikázať poisťovateľovi, aby v prípade poistnej udalosti vyplatil poistné plnenie určenej osobe (vinkulačnému veriteľovi); poisťovateľ je týmto príkazom viazaný, iba ak príkaz potvrdí. Ak je povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie viazaná na smrť poisteného, právo podľa predchádzajúcej vety má poistník so súhlasom poisteného, ak poistník a poistený sú odlišné osoby.

(2) Ak poisťovateľ príkaz potvrdí, je povinný vyplatiť poistné plnenie vinkulačnému veriteľovi v rozsahu uvedenom v príkaze, vinkulačný veriteľ však nemá právo na poistné plnenie voči poisťovateľovi. V rozsahu, v akom poisťovateľ vyplatí poistné plnenie vinkulačnému veriteľovi, zaniká jeho záväzok voči osobe oprávnenej na poistné plnenie.

(3) Odvolanie príkazu má voči poisťovateľovi účinky v rozsahu nesplatenej pohľadávky, ktorá je vinkuláciou zabezpečená, iba so súhlasom vinkulačného veriteľa.

(4) Ustanovenie § 1880 má prednosť pred príkazom podľa odseku 1.

§ 1551
Poistná udalosť

(1) Osoba oprávnená na poistné plnenie je povinná poisťovateľovi oznámiť, že nastala poistná udalosť bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nej dozvie, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov, oznámiť akékoľvek viacnásobné poistenie, predložiť doklady vyžiadané poisťovateľom a postupovať spôsobom dohodnutým v poistnej zmluve. Poistnú udalosť môže oznámiť aj iná osoba, ak má na tom právny záujem.

(2) Poistník, poistený a osoba oprávnená na poistné plnenie poskytnú poisťovateľovi súčinnosť pri prešetrovaní poistnej udalosti splnením dôvodných požiadaviek poisťovateľa, najmä s ohľadom na:
a) údaje o príčinách a následkoch poistnej udalosti,
b) listinné alebo iné dôkazy o poistnej udalosti,
c) umožnenie prístupu k poistenej veci a na miesto, kde došlo k poistnej udalosti.

(3) Poisťovateľ je povinný najneskôr do troch mesiacov od oznámenia podľa odseku 1 ukončiť prešetrovanie nahlásenej udalosti a oznámiť jeho výsledky osobe, ktorá uplatnila právo na poistné plnenie. V oznámení poisťovateľ uvedie a vysvetlí dôvody neplnenia alebo zníženia poistného plnenia, ak k takému úkonu pristúpil. Dôvody neplnenia alebo zníženia poistného plnenia je možné dodatočne meniť iba z príčin, ktoré nie sú na strane poisťovateľa.

(4) Lehota podľa odseku 3 sa primerane predĺži, ak poisťovateľ nemôže ukončiť prešetrovanie poistnej udalosti z dôvodov, ktoré nie sú na jeho strane. Pred uplynutím lehoty podľa odseku 3 je poisťovateľ povinný osobe, ktorá uplatnila právo na poistné plnenie, oznámiť dôvody, pre ktoré nie je možné prešetrovanie ukončiť v lehote podľa odseku 3.

(5) Ak poisťovateľ nemôže prešetrovanie ukončiť do jedného mesiaca po tom, čo bola poisťovateľovi poistná udalosť oznámená podľa odseku 1 a prešetrovaním je preukázané, že poisťovateľovi vznikla povinnosť plniť, je poisťovateľ povinný poskytnúť osobe oprávnenej na poistné plnenie na jej žiadosť primeraný preddavok.

(6) Poistné plnenie je splatné do pätnástich dní od skončenia prešetrovania poistnej udalosti poisťovateľom, najneskôr však do pätnástich dní od uplynutia lehoty podľa odseku 3; ak však ide o prípad podľa odseku 4, poistné plnenie je splatné do 15 dní od uplynutia

dňa, kedy poisťovateľ pri vynaložení náležitej starostlivosti a s ohľadom na okolnosti prípadu mohol prešetrovanie poistnej udalosti ukončiť.

(7) Poisťovateľ má právo od poistného plnenia odpočítať splatné poistné a iné splatné pohľadávky z poistenia; to neplatí, ak ide o poistné plnenie z poistenia zodpovednosti za škodu, z povinného zmluvného poistenia alebo z poistenia záruky podľa § 1601 ods. 4.

(8) Ak poistník, poistený alebo osoba oprávnená na poistné plnenie vyvolá porušením svojich povinností podľa odsekov 1 a 2 zvýšenie nákladov na prešetrovanie poistnej udalosti, poisťovateľ má voči nemu právo na ich náhradu.

§ 1552
Povinnosti poistníka a poisteného

(1) Poistník a poistený sú povinní dodržiavať povinnosti, ktoré sú dohodnuté alebo zákonom ustanovené.

(2) Ak malo vedomé porušenie povinností podľa odseku 1 podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo zväčšenie rozsahu jej následkov, má poisťovateľ právo poistné plnenie znížiť primerane podľa toho, aký vplyv malo porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť.

(3) Ak sa poisťovateľ o porušení povinnosti, ktoré zakladá právo znížiť poistné plnenie, dozvie po vyplatení poistného plnenia, má právo požadovať vrátenie časti poistného plnenia, o ktorú by bol oprávnený poistné plnenie znížiť. Nárok na vrátenie časti poistného plnenia sa premlčiava podľa ustanovení o premlčaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 163).

§ 1553
Uplynutie poistnej doby

Poistenie zaniká uplynutím dohodnutej poistnej doby.

§ 1554
Nemožnosť poistnej udalosti

(1) Poistenie zanikne aj zničením poisteného majetku alebo tým, že inak odpadla možnosť, že nastane poistná udalosť.

(2) Nájdenie majetku, ktorý bol odcudzený alebo stratený v súvislosti s poistnou udalosťou, v dôsledku ktorej došlo k zániku poistenia, nespôsobuje obnovu poistenia.

§ 1555
Nezaplatenie poistného

(1) Poistenie zanikne, ak poistné nebolo zaplatené do troch mesiacov od jeho splatnosti; to isté platí, ak bola zaplatená len časť poistného. Túto lehotu možno dohodou predĺžiť počas jej plynutia.

(2) Poisťovateľ je povinný poistníka najneskôr 14 dní pred uplynutím lehoty podľa odseku 1 upozorniť, že splatné poistné nebolo uhradené a oznámiť mu dátum, ku ktorému poistenie zanikne, ak poistné nebude zaplatené.

(3) Poisťovateľ je povinný informovať poistníka o zániku poistenia bez zbytočného odkladu po zániku poistenia.

§ 1556
Výpoveď ku koncu poistného obdobia

(1) Poistenie má právo každá zmluvná strana vypovedať ku koncu poistného obdobia.

(2) Lehota na podanie výpovede sa končí šesť týždňov pred koncom poistného obdobia.

(3) Ak výpoveď dôjde druhej zmluvnej strane neskôr ako šesť týždňov pred koncom poistného obdobia, zaniká poistenie ku koncu najbližšieho poistného obdobia, pre ktoré je splnená lehota podľa odseku 2.

(4) Poisťovateľ nemá právo podľa odseku 1 vypovedať životné poistenie a poistenie choroby.

§ 1557
Výpoveď po uzavretí poistnej zmluvy

Ak to je dohodnuté, každá zmluvná strana má právo poistenie vypovedať s osemdennou výpovednou dobou do dvoch mesiacov po uzavretí poistnej zmluvy.

§ 1558
Výpoveď po poistnej udalosti

(1) Ak nie je dohodnuté inak, každá zmluvná strana má právo poistenie vypovedať s mesačnou výpovednou dobou do troch mesiacov od dôjdenia oznámenia poistnej udalosti podľa § 1551 ods. 1 poisťovateľovi.

(2) Poisťovateľ nemá právo vypovedať podľa odseku 1 životné poistenie a poistenie choroby, s výnimkou poistenia pre prípad pracovnej neschopnosti a poistenia nákladov na zdravotnú starostlivosť.

§ 1559
Výpoveď poistníka

Poistník má právo poistenie vypovedať s mesačnou výpovednou dobou
a) do dvoch mesiacov od dôjdenia oznámenia o prevode poistného kmeňa alebo jeho časti podľa osobitného predpisu,
b) do dvoch mesiacov odo dňa zverejnenia oznámenia o odňatí povolenia na výkon poisťovacej činnosti poisťovateľa,
c) ak ide o poistenie s jednorazovo plateným poistným, pri ktorom má poistník právo na vyplatenie odkupnej hodnoty.

§ 1560
Výpoveď poisťovateľa zo zákonných dôvodov

Poisťovateľ vypovie poistenie bez výpovednej doby, ak mu povinnosť ukončiť zmluvný vzťah s poistníkom ukladá osobitný predpis.

§ 1561
Odstúpenie od zmluvy zo strany poistníka

(1) V prípade životného poistenia má poistník právo odstúpiť od zmluvy do jedného mesiaca odo dňa, keď bol oboznámený s jej uzavretím; to neplatí v prípade zmlúv uzavretých na poistnú dobu kratšiu ako jeden mesiac.

(2) V prípade pochybností sa prejav vôle poistníka, urobený do jedného mesiaca odo dňa uzavretia poistnej zmluvy životného poistenia a smerujúci k jej zrušeniu, považuje za odstúpenie od zmluvy.

(3) Ak poistná zmluva zanikne odstúpením od zmluvy podľa odseku 1, vráti poisťovateľ poistníkovi do jedného mesiaca od odstúpenia zaplatené poistné; pritom má právo odpočítať, čo už z poistenia plnil.

(4) Ak poskytnuté poistné plnenie presahuje výšku zaplateného poistného, vráti osoba, ktorá poistné plnenie prijala, poisťovateľovi výšku poistného plnenia, ktorá presahuje zaplatené poistné, do jedného mesiaca od odstúpenia; ak je týchto osôb viac, majú povinnosť podľa pomeru, v akom sú plnenia, ktoré prijali.

(5) Ak bola poistná zmluva životného poistenia uzavretá na diaľku, použijú sa v prípade odstúpenia od zmluvy ustanovenia osobitného predpisu.

§ 1562
Odstúpenie od zmluvy zo strany poisťovateľa

(1) Pri vedomom porušení povinností podľa § 1539 môže poisťovateľ od poistnej zmluvy odstúpiť, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poistnú zmluvu neuzavrel. Poisťovateľ môže z tohto dôvodu od zmluvy odstúpiť aj po poistnej udalosti.

(2) Právo odstúpiť od zmluvy podľa odseku 1 zanikne, ak ho poisťovateľ nevykoná do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o takejto skutočnosti dozvedel alebo musel dozvedieť, najneskôr do desiatich rokov odo dňa vzniku dôvodu na odstúpenie.

(3) Právo podľa odseku 1 poisťovateľ nemá, ak
a) poistnú zmluvu uzavrel aj s vedomím o neúplnosti alebo nepravdivosti odpovedí,
b) nepravdivosť alebo neúplnosť odpovedí bola spôsobená nepresnými alebo nezrozumiteľnými otázkami poisťovateľa, alebo
c) na strane povinnej osoby podľa § 1539 pominula skutočnosť, pre ktorú by poisťovateľ poistnú zmluvu neuzavrel.

(4) Pri vyporiadaní po odstúpení od zmluvy má povinnosť vrátiť poistné plnenie prijaté od poisťovateľa aj osoba, ktorá nie je zmluvnou stranou poistnej zmluvy.

§ 1563
Odmietnutie poistného plnenia

(1) Poisťovateľ môže poistné plnenie odmietnuť, ak bola príčinou poistnej udalosti skutočnosť,
   a) o ktorej sa dozvedel až po poistnej udalosti,
   b) ktorú pri uzavieraní alebo zmene poistnej zmluvy nemohol zistiť v dôsledku vedomého porušenia povinnosti podľa § 1539 a
   c) ak by pri vedomosti o tejto skutočnosti poistnú zmluvu alebo dohodu o jej zmene neuzavrel alebo by ju uzavrel za podstatne iných podmienok.

(2) Dôjdením oznámenia poisťovateľa o odmietnutí plnenia osobe oprávnenej na poistné plnenie poistenie zaniká. Poisťovateľ je povinný o zániku poistenia oboznámiť poistníka v primeranej lehote po zániku poistenia.

(3) Ak skutočnosť spĺňajúca podmienky podľa odseku 1 písm. a) a b), ktorá by mala za následok len uzavretie poistnej zmluvy za podstatne iných podmienok, nie je príčinou poistnej udalosti, ale má za následok iba zväčšenie rozsahu jej následkov, poisťovateľ nemá právo poistné plnenie odmietnuť, má však právo podľa § 15396 ods. 5.

Druhý pododdiel
Škodové poistenie

§ 1564
Základné ustanovenie

Pri škodovom poistení poisťovateľ poistným plnením v dohodnutom rozsahu vyrovnáva úbytok majetku alebo majetkovú škodu vzniknutú v dôsledku poistnej udalosti.

§ 1565
Hranica poistného plnenia

(1) V poistnej zmluve môže byť výška poistného plnenia obmedzená poistnou sumou alebo limitom poistného plnenia.

(2) Ak je možné pri poistení majetku určiť jeho poistnú hodnotu pri uzavretí poistnej zmluvy, určí sa hranica poistného plnenia poistnou sumou.

(3) Ak nie je možné pri poistení majetku určiť jeho poistnú hodnotu pri uzavretí poistnej zmluvy, určí sa hranica poistného plnenia limitom poistného plnenia. Limit poistného plnenia tiež možno dohodnúť, ak sa poistenie vzťahuje iba na časť hodnoty poisteného majetku.

(4) V poistnej zmluve možno dohodnúť, že poistná hodnota poisteného majetku bude určená ako pevná suma (taxa); v tom prípade sa ustanovenia o podpoistení a nadpoistení nepoužijú.

(5) Poisťovateľ je oprávnený pri uzavretí poistnej zmluvy preskúmať hodnotu poisteného majetku.

(6) Ak nie je dohodnuté inak, hranica poistného plnenia sa vzťahuje na jednu poistnú udalosť.

§ 1566
Nadpoistenie

(1) Ak poistná suma prevyšuje poistnú hodnotu poisteného majetku o viac ako desať percent a v poistnej zmluve bolo dohodnuté bežné poistné, poisťovateľ aj poistník majú právo navrhnúť druhej strane, aby bola poistná suma primerane znížená, pri súčasnom pomernom znížení poistného na ďalšie poistné obdobie. Ak druhá strana neprijme návrh do jedného mesiaca, navrhovateľ má právo poistnú zmluvu vypovedať s okamžitou účinnosťou. Toto právo zanikne, ak ho navrhovateľ nevyužije do jedného mesiaca od uplynutia lehoty na prijatie návrhu.

(2) Ak poistná suma prevyšuje poistnú hodnotu poisteného majetku o viac ako desať percent a v poistnej zmluve bolo dohodnuté jednorazové poistné, má poisťovateľ právo sa domáhať zníženia poistnej sumy s tým, že bude pomerne znížené aj jednorazové poistné na zostávajúcu poistnú dobu a poistník má právo sa domáhať zníženia jednorazového poistného na zostávajúcu poistnú dobu s tým, že bude pomerne znížená aj poistná suma; to neplatí, ak do konca poistnej doby zostáva menej ako jeden rok.

(3) Poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie vyššie ako je úbytok majetku alebo škoda vzniknutá poistnou udalosťou, a to ani , ak poistná suma prevyšuje poistnú hodnotu v čase poistnej udalosti.

§ 1567
Podpoistenie

Ak je v čase vzniku poistnej udalosti poistná suma nižšia ako poistná hodnota poisteného majetku, poisťovateľ zníži poistné plnenie v rovnakom pomere, v akom je výška poistnej sumy k skutočnej výške poistnej hodnoty poisteného majetku, ak nebolo dohodnuté inak.

§ 1568
Prevenčná a zachraňovacia povinnosť

(1) Poistený je povinný dbať, aby poistná udalosť nenastala; najmä nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečenstva vzniku poistnej udalosti, ktoré sú mu právnymi predpismi uložené alebo dohodnuté v poistnej zmluve a nesmie strpieť porušovanie týchto povinností inými osobami.

(2) Poistený je povinný podľa možností vykonať opatrenia, ktoré smerujú k odvráteniu bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo k zmierneniu následkov prebiehajúcej poistnej udalosti.

(3) Ak poistený vedome alebo pod vplyvom alkoholu, iných omamných látok alebo psychotropných látok porušil povinnosti uvedené v odsekoch 1 a 2, je poisťovateľ oprávnený poistné plnenie z poistnej zmluvy znížiť primerane v rozsahu, v akom toto porušenie prispelo k vzniku alebo k zväčšeniu následkov poistnej udalosti. Ak vedomé porušenie povinností v odseku 1 a 2 poisteným bolo jediným dôvodom vzniku poistnej

udalosti, je poisťovateľ oprávnený poistné plnenie vylúčiť. Ustanovenie § 777 ods. 3 sa použije rovnako.

(4) Ustanovenie odseku 3 platí rovnako, ak porušila tieto povinnosti vedome alebo pod vplyvom alkoholu, iných omamných látok alebo psychotropných látok osoba, ktorá s poisteným žije v spoločnej domácnosti.

(5) Ustanovenie odseku 2 sa nepoužije pri poistení úrazu.

§ 1569
Zachraňovacie náklady

(1) Ak urobil poistený opatrenia, ktoré mohol vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za potrebné na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti alebo na zmiernenie následkov prebiehajúcej poistnej udalosti, je poisťovateľ povinný k náhrade vynaložených nákladov v rozsahu, v akom boli účelné a primerané poistnej hodnote veci alebo inej zachraňovanej hodnoty, a to aj vtedy, ak sa očakávaný výsledok bez zavinenia poisteného nedostavil.

(2) Poisťovateľ nenahrádza náklady vynaložené na obvyklú údržbu alebo na ošetrovanie poisteného majetku.

(3) Zachraňovacie náklady podľa odsekov 1 sa nezapočítavajú do poistného plnenia. Ak sa v poistnej zmluve dohodla horná hranica pre úhradu zachraňovacích nákladov, nesmie byť nižšia ako desať percent z poistnej sumy. Poisťovateľ aj nad rámec dohodnutej hranice uhradí náklady na opatrenia, ktoré boli vykonané na jeho pokyn alebo s jeho súhlasom, ak boli splnené podmienky podľa odseku 1.

(4) Ustanovenie § 1563 sa použijú primerane.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa nepoužijú v poistení úrazu a v povinnom zmluvnom poistení.

§ 1570
Prechod práv na poisťovateľa

(1) Ak poistenému vzniklo v súvislosti s hroziacou alebo vzniknutou poistnou udalosťou proti inému právo na náhradu škody alebo iné obdobné právo, prechádza vyplatením poistného plnenia jeho právo na poisťovateľa, a to do výšky plnenia, ktoré poisťovateľ poskytol; rovnako to platí aj pre zachraňovacie náklady.

(2) Na poisťovateľa neprechádza právo poisteného podľa odseku 1 proti
a) príbuzným poisteného v priamom rade,
b) osobám, ktoré s poisteným v čase vzniku poistnej udalosti žili v spoločnej domácnosti a
c) osobám, ktoré boli na poisteného v čase vzniku poistnej udalosti odkázané svojou výživou.

To neplatí, ak tieto osoby spôsobili poistnú udalosť úmyselne.

(3) Poistený je povinný dbať na ochranu svojho práva podľa odseku 1 a odovzdať poisťovateľovi potrebné doklady na uplatnenie a preukázanie práva, ktoré na poisťovateľa prešlo. Ak sa svojho práva vzdá, včas ho neuplatní alebo po vzniku práva inak zmarí jeho prechod na poisťovateľa, má poisťovateľ právo poistné plnenie znížiť o sumu, ktorú by inak mohol získať; ak už poistné plnenie poskytol, má právo na náhradu do výšky tejto sumy. Rovnako to platí aj pre zachraňovacie náklady.

(4) Ak poisťovateľ nahradil len časť škody alebo nákladov, je osoba, proti ktorej má poistený právo na úhradu zvyšujúcej časti škody, povinná uspokojiť poisťovateľa až po uspokojení poisteného.

(5) Ak prešlo na poisťovateľa právo podľa odseku 1, platí pri jeho uplatňovaní primerane ustanovenie § 816.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa vzťahujú aj na práva osoby oprávnenej na poistné plnenie.

(7) V prípade spolupoistenia alebo viacnásobného poistenia prechádza na každého poisťovateľa právo podľa odseku 1 do výšky, ktorý zodpovedá jeho podielu na poskytnutom plnení.

§ 1571
Viacnásobné poistenie

(1) Ak sú na tú istú náhodnú udalosť uzavreté poistné zmluvy u viacerých poisťovateľov a ak súčet poistných plnení, ktoré by z uzavretých poistných zmlúv poisťovatelia boli povinní plniť, prevyšuje úbytok majetku alebo škodu vzniknutú poistnou udalosťou, je možné právo na poistné plnenie uplatniť u ktoréhokoľvek poisťovateľa.

(2) Poisťovateľ, ktorému bola poistná udalosť oznámená ako prvému, vykoná prešetrovanie nahlásenej udalosti a poskytne plnenie podľa dohodnutého obsahu poistnej zmluvy. O výsledkoch prešetrovania a o vyplatenom poistnom plnení je povinný bez zbytočného odkladu oboznámiť ostatných poisťovateľov, o ktorých má vedomosť.

(3) Osoba oprávnená na poistné plnenie má právo požadovať vyplatenie poistného plnenia od ostatných poisťovateľov iba vtedy, ak poistné plnenie podľa odseku 2 nepostačuje k nahradeniu úbytku majetku alebo škody vzniknutej poistnou udalosťou.

(4) Poisťovatelia sa medzi sebou vyporiadajú v pomere, v akom by boli poistné plnenia, ku ktorým by boli jednotliví poisťovatelia povinní podľa uzavretých poistných zmlúv k súčtu poistných plnení všetkých poisťovateľov; rovnakým spôsobom sa poisťovatelia vyporiadajú aj vo vzťahu k primerane a účelne vynaloženým nákladom na prešetrovanie poistnej udalosti a k vynaloženým zachraňovacím nákladom.

§ 1572
Spolupoistenie

(1) Ak je uzavretá poistná zmluva medzi poistníkom a viacerými poisťovateľmi (spolupoistenie), v poistnej zmluve sa uvedie, kto je hlavným poisťovateľom a aká je

výška podielov jednotlivých poisťovateľov na právach a záväzkoch vyplývajúcich zo spolupoistenia. Ak výška podielov nebola dohodnutá, platí, že sú rovnaké.

(2) Hlavný poisťovateľ spravuje spolupoistenie, prijíma poistné, oznámenia o poistnej udalosti, vedie prešetrovanie nevyhnutné na zistenie rozsahu povinnosti všetkých poisťovateľov poskytnúť poistné plnenie; v tomto rozsahu koná hlavný poisťovateľ v mene ostatných poisťovateľov. Ak poistná zmluva neurčuje hlavného poisťovateľa, považuje sa za neho ten z poisťovateľov, ktorého podmienky poistná zmluva používa; ak nie je možné hlavného poisťovateľa určiť, poistník, poistený a osoba oprávnená na poistné plnenie môžu svoje práva uplatňovať voči ktorémukoľvek poisťovateľovi.

(3) Osoba oprávnená na poistné plnenie má právo na poistné plnenie v celej výške voči hlavnému poisťovateľovi len vtedy, ak tak bolo v poistnej zmluve dohodnuté. Jednotliví poisťovatelia sa medzi sebou vzájomne vyrovnajú v pomere svojich podielov podľa odseku 1, ak sa nedohodlo inak.

Tretí pododdiel
Obnosové poistenie

§ 1573
Základné ustanovenie

(1) Z obnosového poistenia vzniká poisťovateľovi povinnosť poskytnúť v prípade poistnej udalosti jednorazové plnenie alebo opakované plnenie v dohodnutom rozsahu, najmä zaplatiť dohodnutú poistnú sumu, dávku alebo dôchodok.

(2) Právom na poistné plnenie z obnosového poistenia nie je dotknuté právo na náhradu škody proti tomu, kto má povinnosť škodu nahradiť.

Štvrtý pododdiel
Skupinové poistenie

§ 1574
Základné ustanovenia

(1) Skupinové poistenie sa vzťahuje na počtom vopred neuzavretú skupinu poistených.

(2) Ak sa poistenie vzťahuje na členov určitej skupiny alebo na osoby, ktoré sú v určitom vzťahu k poistníkovi, za poisteného sa považuje každá osoba, ktorá je v čase poistnej udalosti členom vymedzenej skupiny alebo spĺňa vymedzený vzťah k poistníkovi.

§ 1575
Oznamovacie povinnosti poistníka

(1) Ak poistený vstupuje do skupinového poistenia na základe svojho rozhodnutia, poistník je povinný poskytnúť poistenému v dostatočnom časovom predstihu pred vstupom do poistenia informácie o poistení, a to v rovnakom rozsahu, rovnakým spôsobom a v rovnakej forme, ako má poisťovateľ povinnosť informovať poistníka pred uzavretím poistnej zmluvy. Informačnú povinnosť podľa predchádzajúcej vety je možné zmluvne preniesť na poisťovateľa.

(2) Poistník má povinnosť oboznámiť poisteného s rozsahom skupinového poistenia vzťahujúceho sa na poisteného a s povinnosťami, ktoré poistenému vyplývajú z poistnej zmluvy. Informačnú povinnosť podľa predchádzajúcej vety je možné zmluvne preniesť na poisťovateľa. Poisťovateľ nemôže voči poistenému uplatniť svoje práva naviazané na nedodržanie povinností poisteného, ktoré poistenému vyplývajú z poistnej zmluvy a s ktorými nebol oboznámený. Ak za porušenie povinnosti oboznámiť poisteného s povinnosťami podľa prvej vety zodpovedá poistník, poisťovateľ má proti nemu právo na náhradu škody.

(3) Poistník je povinný vopred písomne oznámiť poisteným zmeny v obsahu poistnej zmluvy, ktoré sa ich týkajú. Oznámenie musí obsahovať poučenie o práve poisteného podľa odseku 4. Ak oznamovacia povinnosť podľa prvej vety nie je splnená alebo ak oznámenie neobsahuje poučenie, zmeny v obsahu poistnej zmluvy sú voči poistenému neúčinné. Informačnú povinnosť podľa prvej vety je možné zmluvne preniesť na poisťovateľa.

(4) Ak poistený vstúpil do skupinového poistenia na základe svojho rozhodnutia a so zmenou v obsahu poistnej zmluvy nesúhlasí, má právo bezplatne ukončiť svoju účasť na poistení ku dňu účinnosti zmeny; toto právo zanikne, ak ho poistený nevyužije do jedného mesiaca od dôjdenia oznámenia o zmene v obsahu poistnej zmluvy.

§ 1576
Práva a povinnosti zo skupinového poistenia

(1) Poistník môže preniesť na poisteného náklady súvisiace s poistením najviac vo výške, ktorú je za neho povinný platiť poisťovateľovi. Ak poistník na základe zmluvy prenáša náklady súvisiace s poistením na poisteného, je poistník povinný
   a) poisteného oboznámiť s výškou týchto nákladov,
   b) vykonávať svoje práva a povinnosti zo skupinovej poistnej zmluvy s ohľadom na práva a právom chránené záujmy poisteného.

(2) Poisťovateľ môže uplatniť svoje práva naviazané na porušenie povinností poisteného iba vo vzťahu k tomu poistenému, ktorého sa porušenie povinnosti týka. Ak poisťovateľ využije právo na výpoveď alebo právo na odstúpenie, oznámi to poistníkovi aj poistenému; právne účinky sa spájajú s dôjdením oznámenia poistenému.

(3) Poisťovateľ nemôže uplatniť svoje práva naviazané na porušenie povinností poistníka vo vzťahu k poistenému, ktorý nie je poistníkom.

(4) Poistený, na ktorého sú prenášané náklady súvisiace s poistením podľa odseku 1 a ktorý vstupuje do skupinového poistenia na základe svojho rozhodnutia, je v skupinovom poistení osobou oprávnenou na poistné plnenie. Skupinová poistná zmluva môže stanoviť, že iná osoba je na poistné plnenie oprávnená s poisteným spoločne a nerozdielne.

(5) Ustanovenie odseku 4 sa nepoužije vtedy, ak je povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie viazaná na smrť poisteného.

§ 1577
Zánik poistenia

(1) Ak poistený vstupuje do skupinového poistenia na základe svojho rozhodnutia, má právo požiadať poistníka o ukončenie poistenia.

(2) Ak sú podmienky dohodnuté v poistnej zmluve upravujúce právo poisteného na ukončenie poistenia nevýhodnejšie ako práva poistníka ustanovené v tomto zákone, použijú sa primerane práva podľa tohto zákona.

(3) Smrťou alebo zánikom poistníka bez právneho nástupcu skupinové poistenie v celom rozsahu zanikne.

§ 1578
Skupinové životné poistenie a skupinové poistenie choroby

(1) Ak sa skupinové poistenie vzťahuje na životné poistenie a poistený vstupuje do poistenia na základe svojho rozhodnutia, má právo do jedného mesiaca od vstupu do poistenia požiadať poistníka o ukončenie poistenia; v takom prípade sa primerane použije § 1561.

(2) Ak sa skupinové poistenie vzťahuje na životné poistenie alebo poistenie choroby, v ktorom poistený vstupuje do poistenia na základe svojho rozhodnutia a znáša náklady podľa § 1576, súčasťou zmluvy musí byť dohoda o tom, že v prípade akéhokoľvek ukončenia skupinovej poistnej zmluvy s výnimkou zániku podľa § 1577 ods. 3 poisťovateľ umožní poisteným pokračovať v poistení za nezmenených podmienok samostatnými poistnými zmluvami od účinnosti zániku skupinovej poistnej zmluvy. Poistník je povinný o zániku skupinového poistenia a o možnosti požiadať o uzavretie samostatnej poistnej zmluvy podľa predchádzajúcej vety informovať poisteného v lehote najmenej dva mesiace pred účinnosťou zániku skupinovej poistnej zmluvy. Ak poistený do účinnosti zániku skupinovej poistnej zmluvy nepožiada poisťovateľa o uzavretie takejto poistnej zmluvy, jeho poistenie zanikne zánikom skupinovej poistnej zmluvy.

(3) Ak poistník poruší povinnosť informovať poisteného podľa odseku 2, poistenie poisteného založené skupinovou poistnou zmluvou nezanikne. Ak poistník alebo poisťovateľ dodatočne informuje poisteného o možnosti požiadať o uzavretie samostatnej poistnej zmluvy podľa odseku 2, poistenie poisteného zo skupinovej poistnej zmluvy zaniká uplynutím lehoty dvoch mesiacov odo dňa tohto oznámenia.

TRETÍ ODDIEL
ŽIVOTNÉ POISTENIE

§ 1579
Základné ustanovenia

(1) Životným poistením je poistenie pre prípad smrti, poistenie pre prípad dožitia sa určitého veku alebo konca poistnej doby a poistenie pre prípad skutočnosti týkajúcej sa zmeny osobného postavenia poisteného, ako je uzavretie manželstva alebo narodenie dieťaťa.

(2) Životné poistenie je možné dohodnúť iba ako obnosové poistenie.

§ 1580
Oprávnená osoba

(1) Ak je povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie viazaná na smrť poisteného, môže poistník určiť oprávnenú osobu menom a priezviskom alebo vzťahom k poistenému. Poistník môže určiť aj viac oprávnených osôb, prípadne určiť podiel, v akom majú nadobudnúť právo na plnenie.

(2) Poistník môže určenie oprávnenej osoby zmeniť alebo zmeniť podiel, v akom má nadobudnúť právo na plnenie; ak nie je poistník sám poisteným, vyžaduje sa na zmenu súhlas poisteného. Zmena je účinná dôjdením oznámenia poisťovateľovi.

(3) Ak je oprávnená osoba určená vzťahom k poistenému, posudzuje sa tento vzťah ku dňu smrti poisteného.

(4) Ak je oprávnená osoba určená aj menom a priezviskom a aj vzťahom k poistenému, v prípade pochybností má prednosť určenie menom a priezviskom.

(5) Oprávnená osoba nadobúda právo na plnenie smrťou poisteného. Poistník môže so súhlasom poisteného až do smrti poisteného nakladať s právom na plnenie, najmä ho založiť, postúpiť alebo vydať príkaz podľa § 1550.

§ 1581
Náhradné oprávnené osoby

(1) Ak nie je oprávnená osoba v čase smrti poisteného určená alebo ak nenadobudne právo na plnenie, nadobúdajú toto právo manžel poisteného a deti poisteného.

(2) Ak niet osôb podľa odseku 1, nadobúdajú toto právo rodičia poisteného, a ak ich niet, osoby, ktoré žili s poisteným po dobu najmenej jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktoré sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázané výživou na poisteného; ak niet ani týchto osôb, nadobúdajú toto právo dedičia poisteného, a to bez ohľadu na to, či nadobudli dedičstvo.

(3) Ak niet osôb podľa odseku 1 a 2, povinnosť poisťovateľa vyplatiť poistné plnenie zaniká.

§ 1582
Rozdelenie poistného plnenia

(1) Ak vznikne právo na plnenie niekoľkým oprávneným osobám a ak nie sú ich podiely určené, má každý z nich právo na rovnaký diel.

(2) Podiel, ktorý nenadobudla jedna oprávnená osoba, sa pomerne rozdelí medzi ostatné oprávnené osoby.

(3) Osoby podľa § 1581 nadobúdajú právo na plnenie v rovnakom pomere.

§ 1583
Osobitné prípady

(1) Ak zomrie poistený aj oprávnená osoba v rovnakú dobu alebo za okolností, ktoré neumožňujú zistiť, kto z nich zomrel ako prvý, platí, že poistený prežil oprávnenú osobu, ak nie sú ani iné osoby, ktorým by vzniklo právo na plnenie podľa § 1580.

(2) Osoba, ktorej má smrťou poisteného vzniknúť právo na poistné plnenie, toto právo nenadobudne, ak spôsobila poistenému smrť konaním, za ktoré bola právoplatne odsúdená za spáchanie úmyselného trestného činu; ustanovenie § 1549 ods. 5 sa nepoužije.

§ 1584
Odkupná hodnota

(1) Ak z povahy uzavretého životného poistenia vyplýva, že poisťovateľovi vznikne povinnosť plniť, poistník má v prípade zániku poistenia právo, aby mu poisťovateľ vyplatil odkupnú hodnotu.

(2) Právo na odkupnú hodnotu nevzniká poistníkovi , ak poistenie zaniklo v dôsledku poistnej udalosti, za ktorú poisťovateľ poskytol poistné plnenie.

(3) Ak v poistení pre prípad smrti dôjde k smrti poisteného za okolností, pre ktoré poisťovateľ nemá povinnosť poskytnúť poistné plnenie a ide o poistenie podľa odseku 1, nevzniká právo na odkupnú hodnotu poistníkovi, ale osobám, ktorým by inak vzniklo právo na poistné plnenie. Ustanovenie § 1581 ods. 3 sa použije rovnako.

(4) Poistník má právo počas trvania životného poistenia požadovať od poisťovateľa oznámenie o aktuálnej výške odkupnej hodnoty. Poisťovateľ oznámi poistníkovi výšku odkupnej hodnoty do jedného mesiaca od dôjdenia žiadosti poistníka o oznámenie jej výšky.

(5) Výška odkupnej hodnoty sa vypočíta podľa pravidiel uvedených v poistnej zmluve, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(6) Poisťovateľ je povinný odkupnú hodnotu vyplatiť do jedného mesiaca, odkedy sa dozvedel o zániku poistenia; v prípade smrti poisteného podľa odseku 3 do jedného mesiaca od ukončenia prešetrovania nahlásenej udalosti.

§ 1585
Poistenie v splatenom stave

(1) V poistnej zmluve sa možno dohodnúť, že poistenie, pri ktorom vzniká právo na odkupnú hodnotu, nezanikne pre nezaplatenie poistného podľa § 1555 a zmení sa na poistenie v splatenom stave.

(2) Pri poistení v splatenom stave nemá poistník povinnosť uhrádzať dohodnuté bežné poistné. V poistnej zmluve sa dohodne, či sa poistenie v splatenom stave uskutoční znížením poistnej sumy, skrátením poistnej doby alebo zmenou rozsahu poistenia.

(3) K zmene poistenia na poistenie v splatenom stave dochádza prvým dňom nasledujúcim po márnom uplynutí lehoty na zaplatenie poistného podľa § 1555. Zmenu poistenia je poisťovateľ povinný poistníkovi písomne oznámiť do jedného mesiaca.

(4) Poistník má právo na obnovenie poistenia do pôvodného stavu iba , ak to bolo výslovne dohodnuté.

ŠTVRTÝ ODDIEL
POISTENIE ÚRAZU

§ 1586
Základné ustanovenia

(1) Z poistenia úrazu poskytuje poisťovateľ poistné plnenie v dohodnutom rozsahu, ak počas poistnej doby dôjde k úrazu, ktorý poistenému spôsobí následky dohodnuté v poistnej zmluve.

(2) Ak sa následky úrazu dohodnuté v poistnej zmluve prejavili po zániku poistenia úrazu, je poisťovateľ povinný plniť, iba ak došlo k úrazu za trvania poistenia úrazu a zároveň sa na taký následok poistenie vzťahovalo.

(3) Poistenie úrazu možno dohodnúť ako škodové poistenie alebo obnosové poistenie.

(4) Ak je poistenie úrazu dohodnuté ako škodové poistenie, pokrýva v dohodnutom rozsahu výpadok príjmu alebo náklady zdravotnej starostlivosti alebo iné náklady súvisiace so zdravotným stavom poisteného, ktoré poistenému vznikli v dôsledku úrazu.

§ 1587
Povinnosti v prípade úrazu

(1) Poistený je povinný bezodkladne po úraze vyhľadať lekárske ošetrenie a liečiť sa podľa pokynov lekára. Ak to poisťovateľ vyžaduje a s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu to nie je v rozpore s dobrými mravmi, je poistený povinný dať sa na náklady poisťovateľa vyšetriť lekárom, ktorého poisťovateľ určí.

(2) Ak osoba oprávnená na poistné plnenie nenahlási poisťovateľovi úraz do 14 dní odkedy sa prejavili následky úrazu, zmešká túto lehotu bez dôvodov hodných osobitného zreteľa a oneskorené oznámenie podstatne sťažilo alebo znemožnilo prešetrovanie úrazu, poisťovateľ nemá povinnosť poskytnúť poistné plnenie za takýto úraz.

§ 1588
Zníženie a neposkytnutie poistného plnenia

(1) Poisťovateľ má právo znížiť poistné plnenie najviac na jednu polovicu, ak k úrazu došlo v čase, keď bol poistený pod vplyvom alkoholu, iných omamných látok alebo psychotropných látok a tieto okolnosti na strane poisteného podstatne prispeli k vzniku úrazu. Ak však mal taký úraz za následok smrť poisteného, má poisťovateľ právo poistné plnenie znížiť iba vtedy, ak k úrazu došlo v súvislosti s konaním poisteného, ktorým inému spôsobil ťažkú škodu na zdraví alebo smrť.

(2) Poisťovateľ nemá povinnosť poskytnúť poistné plnenie, ak k úrazu poisteného došlo v súvislosti s konaním, pre ktoré bol poistený právoplatne odsúdený za spáchanie úmyselného trestného činu.

§ 1589
Smrť v poistení úrazu

Ak je povinnosť poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie viazaná na smrť poisteného v dôsledku úrazu, použijú sa primerane ustanovenia § 1580 až 1583.

PIATY ODDIEL
POISTENIE CHOROBY

§ 1590
Základné ustanovenie

(1) Z poistenia choroby poskytne poisťovateľ poistné plnenie v dohodnutom rozsahu, ak nastane choroba, zmena zdravotného stavu alebo iná skutočnosť týkajúca sa zdravotného stavu určená v poistnej zmluve.

(2) Poistenie choroby možno dohodnúť ako škodové poistenie alebo obnosové poistenie.

(3) Ak je poistenie choroby dohodnuté ako škodové poistenie, pokrýva v dohodnutom rozsahu výpadok príjmu alebo náklady zdravotnej starostlivosti alebo iné náklady súvisiace so zdravotným stavom poisteného.

(4) Ak bola v poistení choroby dohodnutá čakacia doba, nesmie byť dlhšia ako tri mesiace, v poistení pre prípad závažných chorôb nesmie byť dlhšia ako šesť mesiacov a v poistení pre prípad ošetrovateľskej starostlivosti nesmie byť dlhšia ako tri roky.

ŠIESTY ODDIEL
POISTENIE MAJETKU

§ 1591
Základné ustanovenia

(1) Poistenie majetku sa vzťahuje na jednotlivo určenú vec, hromadnú vec, súbor vecí alebo iné majetkové hodnoty vymedzené v poistnej zmluve.

(2) Poistenie veci je možné dohodnúť iba ako škodové poistenie. Poistenie iných majetkových hodnôt ako veci možno dohodnúť ako škodové poistenie alebo ako obnosové poistenie.

§ 1592
Poistná hodnota

(1) Ak nie je dohodnuté inak, poistnou hodnotou je
a) pri poistení stavby suma, za ktorú sa dá stavba postaviť ako novostavba,

b) pri poistení iného majetku suma, za ktorú sa dá vec alebo iná majetková hodnota nadobudnúť alebo zaobstarať v aktuálnom stave, s prihliadnutím na jej druh, množstvo, kvalitu, stav a vek.

(2) Ak je poistená hromadná vec, vzťahuje sa poistenie na všetky veci, ktoré k hromadnej veci patria v čase poistnej udalosti. Ustanovenia tohto zákona o poistnej sume alebo o limite poistného plnenia, o poistnej hodnote, o podpoistení a nadpoistení sa vzťahujú na celú hromadnú vec. Ak sa poistenie vzťahuje na viac hromadných vecí, určí sa poistná suma alebo limit poistného plnenia na každú hromadnú vec samostatne.

(3) Pravidlá podľa odseku 2 sa použijú rovnako, ak je poistený súbor vecí.

§ 1593
Zachovanie stavu

(1) Ak dôjde pri poistnej udalosti k poškodeniu alebo k zničeniu majetku, je poistený a osoba oprávnená na poistné plnenie povinná zdržať sa jeho opravy alebo odstraňovania jeho zvyškov, pokiaľ s tým poisťovateľ neprejaví súhlas a umožniť poisťovateľovi obhliadnutie stavu spôsobeného poistnou udalosťou. Ak bola dohodnutá lehota, v ktorej sa má poisťovateľ vyjadriť, zaniká táto povinnosť najneskôr uplynutím tejto lehoty; ak nebola lehota dohodnutá, táto povinnosť zaniká, ak sa poisťovateľ nevyjadrí v lehote 15 dní od oznámenia poistnej udalosti.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak je potrebné z bezpečnostných, hygienických, ekologických alebo iných závažných dôvodov s opravou majetku alebo s odstránením jeho zvyškov začať skôr; na túto skutočnosť je povinný poistený poisťovateľa bezodkladne po vzniku poistnej udalosti upozorniť. Oznamovacia povinnosť poisteného sa považuje za splnenú aj vtedy, ak oznámenie vykoná poistník alebo osoba oprávnená na poistné plnenie.

(3) Poisťovateľ nemá právo znížiť poistné plnenie podľa § 1552 v prípade nesplnenia povinnosti poisteného podľa odseku 2, ak vzhľadom na okolnosti prípadu by ani splnenie povinnosti podľa odseku 2 neumožnilo poisťovateľovi obhliadnuť stav spôsobený poistnou udalosťou.

§ 1594
Nájdenie majetku

(1) Ak poistený alebo osoba oprávnená na poistné plnenie zistí po oznámení poistnej udalosti, že sa našiel stratený alebo odcudzený majetok, ktorého sa poistná udalosť týka, je povinná oznámiť to bez zbytočného odkladu poisťovateľovi.

(2) Ak poisťovateľ poskytol poistné plnenie za nájdený majetok, neprechádza na neho vlastnícke právo k nájdenému poistenému majetku, ale poistený je povinný podľa svojho výberu
a) uhradiť poisťovateľovi sumu poskytnutého poistného plnenia po odpočítaní nákladov účelne vynaložených na odstránenie poškodení vzniknutých v čase, keď boli poistený alebo osoba oprávnená na poistné plnenie zbavení možnosti s majetkom nakladať a po odpočítaní iných nákladov účelne vynaložených v

súvislosti s vrátením majetku poistenému alebo osobe oprávnenej na poistné plnenie alebo
b) uhradiť poisťovateľovi sumu zodpovedajúcu hodnote nájdeného majetku v čase jeho vydania poistenému.

(3) Povinnosť podľa odseku 2 poistený nemá, ak
a) nájdený majetok nebol vydaný poistenému alebo jeho vydanie je možné dosiahnuť iba s neprimeranými nákladmi,
b) majetok bol poškodený v rozsahu, že jeho uvedenie do stavu pred poistnou udalosťou nie je možné alebo je možné iba s neprimeranými nákladmi.

§ 1595
Zmena vlastníka

(1) Ak poistník prestane byť vlastníkom poisteného majetku, poistenie zanikne zmenou vlastníka. Ak však dôjde k smrti poistníka, ktorý poistil majetok vo svojom vlastníctve, do konca poistného obdobia, za ktoré bolo pred smrťou poistníka zaplatené poistné, vstupujú na miesto poistníka jeho dedičia; v takom prípade poistenie zanikne uplynutím poistného obdobia.

(2) Ak poistník poistil cudzí majetok a dôjde k zmene vo vlastníkovi poisteného majetku, poistenie zanikne, ibaže by sa vlastníkom poisteného majetku stal poistník alebo ak nie je dohodnuté inak.

(3) Zánik poistníka s právnym nástupcom nespôsobuje zánik poistenia, ak nebolo dohodnuté inak.

§ 1596
Poistenie majetku v spoločnom imaní manželov

(1) Ak spoločné imanie manželov zaniklo smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho toho z manželov, ktorý ako poistník uzavrel poistnú zmluvu vzťahujúcu sa na majetok patriaci do spoločného imania manželov, vstupuje na miesto poistníka pozostalý manžel, ak je naďalej vlastníkom alebo spoluvlastníkom poisteného majetku.

(2) Ak spoločné imanie manželov zaniklo inak než z dôvodov podľa odseku 1, použije sa pri vyporiadaní § 1595.

SIEDMY ODDIEL
POISTENIE ZODPOVEDNOSTI ZA ŠKODU

§ 1597
Základné ustanovenia

(1) Z poistenia zodpovednosti za škodu má poistený právo, aby poisťovateľ v prípade poistnej udalosti poskytol poistné plnenie, ktorým v rozsahu dohodnutom alebo ustanovenom zákonom nahradí za poisteného škodu, za ktorú poistený zodpovedá a má povinnosť ju nahradiť.

(2) Poistenie zodpovednosti za škodu je možné dohodnúť iba ako škodové poistenie.

§ 1598
Povinnosti poisteného a poisťovateľa

(1) Poistený je povinný oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu od okamihu, kedy sa dozvedel o skutočnosti, že
   a) došlo k udalosti, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na plnenie voči poisťovateľovi a ak už nastala poistná udalosť, urobiť potrebné opatrenia, aby bola škoda čo najmenšia,
   b) poškodený proti nemu uplatnil právo na náhradu škody, ktorú má nahradiť poisťovateľ a vyjadriť sa k požadovanej náhrade a jej výške,
   c) v súvislosti so vzniknutou škodou sa začalo trestné konanie, súdne konanie alebo rozhodcovské konanie.

(2) Ak v súvislosti so vzniknutou škodou začalo konanie podľa odseku 1 písm. c), poistený je povinný postupovať v konaní v súlade s pokynmi poisťovateľa a poskytovať poisťovateľovi potrebnú súčinnosť; túto povinnosť nemá, ak poisťovateľ súdu alebo rozhodcovskému súdu oznámi, že nemá právny záujem na výsledku konania.

(3) Ak sa o náhrade škody rozhoduje v konaní podľa odseku 1 písm. c) a poisťovateľ neukončil prešetrovanie nahlásenej udalosti v lehote podľa § 1551 alebo neposkytol poistné plnenie v súlade s poistnou zmluvou, poisťovateľ je povinný uhradiť tým vyvolané účelne vynaložené trovy konania poisteného a ďalšie trovy konania, k náhrade ktorých bol poistený zaviazaný.

(4) Ak sa konanie podľa odseku 1 písm. c) vedie v dôsledku toho, že poistený na pokyn alebo s výslovným súhlasom poisťovateľa neuspokojil nárok poškodeného, trovy konania podľa odseku 3 uhrádza poisťovateľ aj nad rámec dohodnutej hornej hranice poistného plnenia.

§ 1599
Poistné plnenie

(1) Ak o práve poškodeného proti poistenému na náhradu škody rozhoduje súd, považuje sa prešetrovanie zo strany poisťovateľa za skončené najneskôr dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia; to neplatí, ak poisťovateľ nemal o konaní vedomosť. Počas konania podľa predchádzajúcej vety premlčacia lehota podľa § 153 spočíva.

(2) Poisťovateľ uhrádza poistné plnenie vždy v peniazoch; poškodený nemá právo voľby podľa § 811.

(3) Poistné plnenie platí poisťovateľ poškodenému; poškodený má právo na plnenie proti poisťovateľovi, iba ak tak ustanovuje osobitný predpis.

(4) Ak poistený nahradí škodu, na ktorú sa poistenie vzťahuje, má proti poisťovateľovi právo na náhradu až do výšky plnenia, ktoré by bol povinný poskytnúť poisťovateľ.

(5) Poisťovateľ sa môže s poškodeným dohodnúť, že mu poskytne namiesto peňažného dôchodku jednorazovú náhradu (odbytné), uspokojujú sa jednorazovou náhradou všetky vzniknuté ako aj budúce práva v súlade s § 828. K dohode je potrebný aj súhlas

poisteného okrem prípadu, ak ho poistený nemôže udeliť alebo ak má poškodený právo na plnenie proti poisťovateľovi.

§ 1600
Obmedzenie poistného plnenia

(1) Ak nie je dohodnutá poistná suma, limit poistného plnenia alebo iné obmedzenia poistného plnenia, poisťovateľ uhrádza poškodenému náhradu škody v plnej výške.

(2) Ak je poškodených viac a poistná suma alebo limit poistného plnenia nepostačuje na ich odškodnenie v plnej výške, poskytne poisťovateľ poistné plnenie poškodeným spôsobom, ktorý určí poistený.

(3) Ak poistený neurčí spôsob rozdelenia poisteného plnenia, alebo ak ide o povinné zmluvné poistenie, poisťovateľ poskytne poistné plnenie poškodeným pomerne podľa výšky ich práv, na ktoré sa poistenie vzťahuje.

(4) Pri rozdeľovaní poistného plnenia medzi viacero poškodených podľa odseku 3 prihliada poisťovateľ na poškodených, ktorých práva mu boli oznámené alebo boli u neho uplatnené; poisťovateľ neprihliada na práva poškodených, o ktorých nevedel ani nemusel vedieť v čase poskytnutia poistného plnenia prvému poškodenému.

§ 1601
Právo na regres

(1) Poisťovateľ nemá právo znížiť poistné plnenie podľa § 1544, § 1552 a 1568; sumu, o ktorú poisťovateľ takto nemohol svoje plnenie znížiť, je povinný mu uhradiť poistený.

(2) Ak poistený spôsobí škodu následkom požitia alkoholu, iných omamných látok alebo psychotropných látok, má poisťovateľ proti nemu právo na náhradu toho, čo za neho plnil, a to až do výšky vyplateného poistného plnenia.

§ 1602
Vstup do poistenia

Ak poistenie zodpovednosti za škodu súvisí s vlastníctvom, pre zánik poistenia v prípade zmeny v osobe vlastníka sa použije primerane ustanovenie § 1591 a 1592.

ÔSMY ODDIEL
POISTENIE PRÁVNEJ OCHRANY

§ 1603
Základné ustanovenia

(1) V poistení právnej ochrany sa poisťovateľ zaväzuje uhradiť náklady na právne konanie spojené s ochranou práv poisteného v dohodnutom rozsahu a poskytovať služby s tým priamo spojené.

(2) Poistenie právnej ochrany je možné dohodnúť iba ako škodové poistenie.

(3) Poistenie právnej ochrany musí byť upravené samostatnou poistnou zmluvou alebo v samostatnej, zreteľne oddelenej časti poistnej zmluvy, v ktorej sa dohodne najmä rozsah poistenia právnej ochrany a výška poistného.

§ 1604
Slobodný výber právneho zástupcu

(1) Poistený má právo na slobodný výber svojho advokáta alebo iného právneho zástupcu vždy, ak
   a) ide o zastupovanie poisteného v akomkoľvek vyšetrovaní, trestnom konaní, správnom konaní, súdnom konaní alebo rozhodcovskom konaní, ktoré sa týka oblasti, na ktoré sa poistenie právnej ochrany vzťahuje, alebo
   b) dôjde k stretu záujmov medzi poisťovateľom a poisteným.

(2) Poistná zmluva nemôže obmedziť poisteného v práve výberu podľa odseku 1; tým nie je dotknutá možnosť dohodnúť limit poistného plnenia.

§ 1605
Riešenie sporov

(1) Poisťovateľ je povinný uzavrieť s poisteným rozhodcovskú zmluvu podľa osobitného predpisu na riešenie sporov vyplývajúcich z poistenia právnej ochrany, ak o to poistený požiada. Na právo požadovať uzavretie rozhodcovskej zmluvy musí byť poistený v poistnej zmluve upozornený.

(2) Ak dôjde medzi poisťovateľom a poisteným ku stretu záujmov, poisťovateľ je povinný upovedomiť poisteného o jeho práve podľa § 1604.

(3) Ak dôjde medzi poisťovateľom a poisteným pri riešení spornej záležitosti k nezhodám o spôsobe vyriešenia sporu vyplývajúceho z poistenia právnej ochrany, poisťovateľ je povinný upovedomiť poisteného o možnosti riešiť spor podľa odseku 1; poisťovateľ je vždy povinný upovedomiť poisteného, ak ukončí prešetrovanie nahlásenej udalosti bez poskytnutia poistného plnenia.

§ 1606
Osobitné prípady

Ustanovenie § 1604 a 1605 sa nevzťahujú na
a) poistenie právnej ochrany, ktoré sa týka používania námorného dopravného prostriedku alebo poistných rizík vznikajúcich v súvislosti s jeho používaním,
b) zastupovanie poisteného, ak je táto činnosť súčasne vykonávaná vo vlastnom záujme poisťovateľa v rámci poistenia zodpovednosti za škodu,
c) poistenie právnej ochrany vykonávané poisťovateľom ako doplnkové poistenie k poisteniu pomoci osobám v núdzi počas cestovania alebo pobytu mimo miesta svojho trvalého pobytu; v poistnej zmluve musí byť jasne uvedené, že poistenie právnej ochrany je doplnkovým poistením a rozsah poistenia je obmedzený iba na okolnosti počas cestovania alebo pobytu mimo miesta trvalého pobytu poisteného.

DESIATY ODDIEL
POISTENIE ÚVERU, POISTENIE ZÁRUKY A POISTENIE FINANČNÝCH STRÁT

§ 1607
Poistenie úveru a poistenie záruky

(1) Z poistenia úveru poskytuje poisťovateľ poistné plnenie, ktorým v dohodnutom rozsahu nahrádza majetkové dôsledky, ktoré poistenému veriteľovi vznikli v dôsledku nesplácania peňažných prostriedkov dlžníkom.

(2) Poistenie záruky sa uzaviera pre prípad plnenia z ručiteľského záväzku poisteného, prepadnutia kaucie alebo zábezpeky, plnenia z kaucie alebo zábezpeky alebo z iného obdobného dohodnutého dôvodu.

(3) Poistenie úveru a poistenie záruky je možné dohodnúť len ako škodové poistenie.

(4) Z poistenia záruky poskytuje poisťovateľ poistné plnenie priamo osobe, ktorej poistený poskytol ručiteľský záväzok; táto osoba má však právo na plnenie proti poisťovateľovi, iba ak to bolo dohodnuté alebo ak tak ustanovuje osobitný predpis. To isté platí, ak poistenie záruky slúži ako finančná záruka alebo zábezpeka.

(5) Poisťovateľ nemá povinnosť vyplatiť poistné plnenie, ak osoba oprávnená na poistné plnenie neoznámi poisťovateľovi vznik poistnej udalosti v lehote dohodnutej v poistnej zmluve.

§ 1608
Rozdelenie poistného plnenia z poistenia záruky

(1) Ak má poisťovateľ z poistenia záruky poskytnúť poistné plnenie v prospech viacerých osôb odlišných od poisteného a limit poistného plnenia nepostačuje na poskytnutie poistného plnenia v plnej výške, poskytne poisťovateľ poistné plnenie pomerne podľa výšky práv jednotlivých osôb voči poistenému, na ktoré sa poistenie vzťahuje.

(2) Pri rozdeľovaní poistného plnenia medzi viacero osôb podľa odseku 1 prihliada poisťovateľ na osoby, ktorých práva mu boli oznámené alebo boli u neho uplatnené; poisťovateľ neprihliada na práva osôb, o ktorých nevedel ani nemusel vedieť v čase poskytnutia poistného plnenia prvej z týchto osôb.

§ 1609
Poistenie finančných strát

(1) Z poistenia finančných strát poisťovateľ v dohodnutom rozsahu uhrádza vynaložené náklady, ušlý zisk alebo iné finančné straty vzniknuté v dôsledku poistnej udalosti.

(2) Poistenie finančných strát je možné dohodnúť ako škodové poistenie alebo ako obnosové poistenie.

(3) Ak bola v poistení pre prípad straty zamestnania alebo iného pravidelného zdroja príjmov dohodnutá čakacia doba, nesmie presiahnuť tri mesiace.

DESIATY ODDIEL
ZAOPATROVACIE ZMLUVY

Prvý pododdiel
Zmluva o zaopatrovacej rente

§ 1610
Základné ustanovenie

Zo zmluvy o zaopatrovacej rente vzniká fyzickej osobe (oprávnená osoba) právo, aby jej iná osoba (povinná osoba) vyplácala pravidelnú peňažnú rentu, a to doživotne alebo po inak určenú dobu neurčitého trvania.

§ 1611
Forma

Ak sa povinná osoba zaviazala poskytovať rentu po dobu života oprávnenej osoby, alebo po dobu dlhšiu ako päť rokov, zmluva o zaopatrovacej rente sa musí uzatvoriť písomne.

§ 1612
Splatnosť

(1) Ak sa nedohodlo inak, je renta splatná mesačne vopred.

(2) Ak zomrie oprávnená osoba, povinná osoba je zaviazaná zaplatiť rentu za celé obdobie, kedy oprávnená osoba žila a mala právo na vyplácanie renty, a to bez ohľadu na to, ako bola dohodnutá jej splatnosť.

§ 1613
Postúpenie a dedenie práva na rentu

(1) Právo na vyplácanie renty nemožno previesť na iného.

(2) Právo na nevyplatenú rentu, ktorá bola splatná za života oprávnenej osoby, možno postúpiť.

(3) Právo na nevyplatenú rentu podľa § 1612 ods. 2 prechádza na dedičov.

Druhý pododdiel
Zmluva o zaopatrení osoby

§ 1614
Základné ustanovenia

(1) Zmluvou o zaopatrení osoby sa osoba (povinná osoba) zaväzuje poskytovať fyzickej osobe (oprávnená osoba) zaopatrenie dojednaného druhu a v dojednanom rozsahu, prípadne celkové zaopatrenie, za čo na ňu oprávnená osoba prevedie svoj majetok alebo jeho časť.

(2) Záväzok poskytnúť zaopatrenie podľa odseku 1 môže byť viazaný na život oprávnenej osoby alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania.

(3) Zmluva o zaopatrení osoby musí mať povahu notárskej zápisnice.

§ 1615

(1) Zaopatrenie podľa § 1614 sa môže poskytovať aj inej ako oprávnenej osobe, ktorá bude uvedená v zmluve; ustanovenia o oprávnenej osobe sa použijú primerane.

(2) Povinnou osobou nesmie byť osoba, ktorá poskytuje zdravotné alebo sociálne služby, ani osoba, ktorá prevádzkuje alebo spravuje zariadenie poskytujúce zdravotné alebo sociálne služby a ani osoba, ktorá v takomto zariadení pracuje; to neplatí, ak je povinná osoba blízkou osobou oprávnenej osoby.

§ 1616
Celkové zaopatrenie

(1) Pod celkovým zaopatrením sa rozumie najmä poskytnutie výživy, bývania, stravy, ošatenia, starostlivosti a v prípade choroby aj úhrada nákladov spojených s liečením. Do celkového zaopatrenia patria i náklady vynaložené v súvislosti s pohrebom oprávnenej osoby.

(2) V zaopatrovacej zmluve sa môže určiť, že na celkové zaopatrenie je povinná prispievať aj oprávnená osoba. Spôsob a rozsah príspevku musí byť určený v zmluve.

(3) Ak sa povinná osoba zaviaže poskytovať oprávnenej osobe zaopatrenie vo forme naturálneho plnenia, môže zmluva obsahovať vyjadrenie jeho protihodnoty v peniazoch, prípadne spôsob jej určenia; takéto vyjadrenie nezbavuje povinnú osobu povinnosti plniť si svoje záväzky spôsobom a v rozsahu, ako boli dohodnuté v zaopatrovacej zmluve a ani jej nezakladá právo voľby.

§ 1617
Zaopatrenie pri prevode nehnuteľnosti

(1) Ak sa zmluvou o zaopatrení osoby prevádza na povinnú osobu nehnuteľnosť určená na bývanie, musí oprávnená osoba v zmluve vyhlásiť, či v prevádzanej nehnuteľnosti býva.

(2) Ak oprávnená osoba v prevádzanej nehnuteľnosti býva, súčasťou zaopatrovacej zmluvy musí byť dohoda o vecnom bremene, zaťažujúcom povinnú osobu strpieť právo oprávnenej osoby na doživotné bývanie v prevádzanej nehnuteľnosti; to neplatí, ak oprávnená osoba v zaopatrovacej zmluve výslovne vyhlási, že sa práva na zriadenie vecného bremena vzdáva.

§ 1618
Zápis vlastníctva a zrušenie vecného bremena

(1) Vlastníctvo povinnej osoby k prevádzanej nehnuteľnosti sa zapíše do katastra nehnuteľností iba súčasne so zápisom vecného bremena podľa § 1617 ods. 2.

(2) Vecné bremeno môže na návrh podaný povinnou osobou zrušiť súd, ak
   a) povinná osoba preukáže, že oprávnená osoba má k dispozícii dôstojné bývanie v inom obydlí a že jej právo bývať v ňom je zabezpečené spôsobom, ktorý nevyvoláva pochybnosť o akomkoľvek ohrození jej práv a o zhoršení jej životných podmienok, alebo
   b) oprávnenú osobu je vzhľadom na jej zdravotný stav popísaný v lekárskej správe a pre jej vlastný prospech potrebné natrvalo umiestniť v zdravotníckom alebo opatrovateľskom zariadení a úhrada nákladov s tým spojených je v prevažnej miere závislá od speňaženia nehnuteľnosti, ku ktorej sa vecné bremeno viaže.

§ 1619
Nahradenie naturálneho plnenia peňažnou rentou

(1) Ak sa na strane povinnej osoby zmenia pomery natoľko, že nie je spravodlivé od nej žiadať, aby oprávnenej osobe poskytovala naturálne plnenie, na ktoré sa zaviazala v zmluve, môžu sa strany dohodnúť, že naturálne plnenie sa úplne alebo sčasti nahradí peňažnou rentou vo výške, určenej ako peňažná protihodnota naturálneho plnenia v zmluve (§ 1616 ods. 3).

(2) Ak ustanovenie o peňažnej protihodnote naturálneho plnenia v zaopatrovacej zmluve chýba, môžu sa strany dodatočne dohodnúť na poskytovaní peňažnej renty, nahradzujúcej naturálne plnenie; ak sa tak nestane, môže o nahradení naturálneho plnenia peňažnou rentou rozhodnúť na návrh podaný povinnou osobou súd.

(3) V konaní podľa odseku 2 môže súd rozhodnúť aj bez návrhu o tom, aby povinná osoba zložila v prospech oprávnenej osoby u vhodného prevádzkovateľa zdravotníckeho alebo opatrovateľského zariadenia peňažnú sumu vo výške, ktorá zabezpečí jej dôstojné bývanie a potrebnú starostlivosť.

(4) Dohoda o nahradení naturálneho plnenia peňažnou rentou ani rozhodnutie súdu nemôžu ukrátiť právo oprávnenej osoby na zaopatrenie, ktoré pre ňu vyplývalo zo zaopatrovacej zmluvy.

§ 1620
Neposkytnutie naturálneho plnenia

(1) Ak povinná osoba neposkytuje oprávnenej osobe naturálne plnenie dohodnuté v zmluve, môže od nej oprávnená osoba žiadať vyplatenie jeho protihodnoty v peniazoch vyjadrenú v zmluve (§ 1616 ods. 3); ak také ustanovenie v zmluve chýba a ak sa na peňažnej protihodnote strany nedohodnú ani dodatočne, výšku peňažnej protihodnoty naturálneho plnenia určí na návrh oprávnenej osoby súd.

(2) Právo na protihodnotu dohodnutého zaopatrenia v peniazoch podľa odseku 1 si môže uplatniť voči povinnej osobe namiesto oprávnenej osoby tretia osoba, ktorá na seba dobrovoľne prevzala plnenie naturálnych záväzkov povinnej osoby zo zaopatrovacej zmluvy, a to po dobu, počas ktorej plní tieto záväzky namiesto povinnej osoby.

(3) Dohoda o nahradení naturálneho plnenia peňažnou rentou ani rozhodnutie súdu podľa odseku 1 nemôžu ukrátiť právo oprávnenej osoby na zaopatrenie, ktoré pre ňu vyplývalo zo zaopatrovacej zmluvy.

§ 1621
Primerané náhradné bývanie

Ak dôjde k zničeniu alebo zásadnému poškodeniu nehnuteľnosti, v ktorej mala oprávnená osoba zabezpečené bývanie, musí povinná osoba zabezpečiť pre oprávnenú osobu na vlastné náklady primerané náhradné bývanie.

§ 1622
Postúpenie práv

Práva oprávnenej osoby zo zaopatrovacej zmluvy nie je možné postúpiť a ani neprechádzajú na dedičov oprávnenej osoby, okrem práva na nevyplatenú peňažnú rentu za celé obdobie, kedy oprávnená osoba žila a mala právo na vyplácanie renty, a to bez ohľadu na to, ako bola dohodnutá jej splatnosť.

§ 1623
Mnohosť oprávnených osôb

(1) Ak na strane oprávnenej osoby vystupujú dve alebo viac osôb, musí zaopatrovacia zmluva určiť rozsah poskytovaného plnenia pre každú z nich.

(2) Po smrti jednej z oprávnených osôb ostávajú práva a povinnosti zo zaopatrovacej zmluvy zachované tej osobe (osobám), ktorá prežila zomrelú oprávnenú osobu.

§ 1624
Odstúpenie od zmluvy

Pri opakovanom alebo obzvlášť závažnom porušení zaopatrovacej zmluvy zo strany povinnej osoby, ktoré vážne ohrozuje práva oprávnenej osoby a zhoršuje jej životné podmienky, môže oprávnená osoba od zaopatrovacej zmluvy odstúpiť.

JEDENÁSTY ODDIEL
STÁVKA, HRA A ŽREB

Prvý pododdiel
Všeobecné ustanovenia

§ 1625
Stávka

(1) Ak sa strana zaväzuje poskytnúť výhru tomu, koho tvrdenie o skutočnosti, ktorá je pre strany neznáma, sa dodatočne ukáže ako správne, vznikne stávka. Ak má výherca stávky od počiatku vedomosť o skutočnosti rozhodujúcej pre výsledok stávky a zatají to druhej strane, je stávka neplatná.

(2) Výhrou zo stávky môže byť plnenie v peniazoch, poskytnutie inej veci alebo vykonanie činnosti. Ak sa výhru zaviažu poskytnúť viaceré osoby zúčastnené na stávke, výhry nemusia mať rovnakú povahu ani hodnotu.

§ 1626
Hra

(1) Ak sa jedna alebo niekoľko osôb usiluje získať výhru tým, že splní vopred určené podmienky a postupuje podľa stanovených pravidiel, pričom výsledok jej úsilia závisí výlučne alebo prevažne od budúcej neistej okolnosti alebo od jej zručností alebo schopností, ide o hru.

(2) Okolnosť alebo udalosť, ktorá určuje výsledok hry, nesmie byť vopred nikomu známa, nesmie byť nikým ovplyvniteľná a nesmie byť v rozpore s pravidlami hry, inak je hra neplatná.

(3) Na hru sa primerane použijú ustanovenia o stávke.

§ 1627
Žreb

(1) Za žreb sa považuje kupón, tiket, lístok, osvedčenie alebo iný dokument, ktorý obsahuje hodnotu alebo údaj, ktorý je podľa vopred určených pravidiel rozhodujúci pre získanie výhry.

(2) Hra, v ktorej je výhra spojená so žrebom určitej hodnoty alebo s určitým údajom, sa nazýva lotéria.

§ 1628
Žrebovanie a primerané použitie ustanovení o stávke

(1) Výsledok lotérie sa stanoví náhodným určením žrebu (žrebovaním).

(2) Na žreb a lotériu sa primerane použijú ustanovenia o stávke, s výnimkou prípadu, ak sa má žrebom rozhodnúť spor, ak má byť žrebom rozdelená spoločná vec, ak má žreb rozhodnúť pri hlasovaní, alebo ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Druhý pododdiel
Osobitné ustanovenia o záväzkoch zo stávky, hry a žrebu

§ 1629
Vymáhanie

Výhry zo stávok, hier a žrebov nemožno vymáhať. Vymáhať nemožno ani pohľadávky z pôžičiek, ktoré boli vedome poskytnuté na stávku, hru alebo žreb.

§ 1630
Uznanie dlhu

Strana, ktorá stávku prehrala alebo sa zaviazala poskytnúť plnenie z hry alebo žrebu, nemôže svoj dlh uznať.

§ 1631
Zabezpečenie

Pohľadávky zo stávok, hier a žrebov nemožno platne zabezpečiť a nemôžu sa jednostranne započítať s pohľadávkami osoby, ktorá prehrala stávku alebo sa zaviazala poskytnúť plnenie z hry alebo žrebu voči výhercovi.

§ 1632
Vrátenie výhry

Ak došlo k odovzdaniu výhry, nemôže sa ten, kto ju bol povinný poskytnúť, domáhať jej vrátenia. To neplatí, ak bola stávka alebo hra neplatná alebo žreb predložený na uplatnenie výhry sfalšovaný, upravený alebo neplatný.

§ 1633
Nepoužitie ustanovení o stávke, hre a žrebe

(1) Ustanovenia o žrebe sa nepoužijú, ak sa má žrebom rozhodnúť spor, ak má byť žrebom rozdelená spoločná vec, ak má žreb rozhodnúť pri hlasovaní, alebo ak to vyplýva z osobitného predpisu.

(2) Ustanovenia o stávke, hre a žrebe sa nepoužijú na prípady, ak sú stávky, hry a žreby prevádzkované podľa osobitného predpisu alebo ak tak stanovuje osobitný predpis.

Piaty diel
Záväzky z právnych úkonov jednej osoby

PRVÝ ODDIEL
VEREJNÝ PRÍSĽUB

§ 1634
Základné ustanovenie

Verejným prísľubom sa zaväzuje ten, kto verejne vyhlási (sľubujúci), že, poskytne odmenu alebo cenu vopred neurčenej osobe alebo osobám, ktoré splnia podmienky určené vo verejnom prísľube.

§ 1635
Odvolanie verejného prísľubu

Verejný prísľub možno odvolať, ibaže sa sľubujúci tohto práva pri vyhlásení verejného prísľubu vzdal alebo vyhlásil, že verejný prísľub je neodvolateľný.

Prísľub odmeny

§ 1636
Základné ustanovenia

(1) Ak je predmetom verejného prísľubu poskytnutie odmeny a sľubujúci neurčil inak, dostane odmenu ten, kto splní určené podmienky splní najskôr.

(2) Ak podmienky verejného prísľubu splní súčasne niekoľko osôb, rozdelí sa odmena medzi ne rovnakým dielom.

§ 1637
Odvolanie

(1) Verejný prísľub odmeny nie je možné odvolať po tom, ako boli ktoroukoľvek osobou splnené podmienky určené v prísľube odmeny.

(2) Ak niekto splní podmienky prísľubu odmeny až po jeho odvolaní, je odvolanie voči tejto osobe neúčinné, ak preukáže, že v tom čase o odvolaní nevedela a ani nemohla vedieť.

Prísľub ceny

§ 1638
Základné ustanovenie

Ak je predmetom verejného prísľubu poskytnutie ceny za podaný výkon, cena sa udelí tomu, kto splnil podmienky verejného prísľubu a podal výkon, ktorý je pre sľubujúceho najlepší.

§ 1639
Obsah

Z verejného prísľubu ceny musia byť zrejmé najmä druh očakávaného výkonu, spôsob a doba jeho podania, sľúbená odmena a kritériá, podľa ktorých sa bude výkon posudzovať.

§ 1640
Posúdenie výkonov

(1) Výkony podané na základe vyhláseného prísľubu ceny, posúdi osoba určená v prísľube. Ak taká osoba nie je, posúdenie vykoná sľubujúci.

(2) Ak vo verejnom prísľube ceny nie je stanovené inak, výkony sa posúdia najneskôr do 30 dní po uplynutí doby, v ktorej mali byť výkony podané.

§ 1641
Rozhodovanie sľubujúceho

(1) Posúdenie toho, ktorý z podaných výkonov je pre sľubujúceho najlepší, je výlučne na vôli sľubujúceho. Ak sľubujúci postupoval pri posudzovaní podaných výkonov v súlade s verejným prísľubom ceny, nemôže jeho rozhodnutie zmeniť ani súd.

(2) Sľubujúci nie je povinný poskytnúť cenu, ak žiaden z podaných výkonov nespĺňa stanovené kritériá.

§ 1642
Odvolanie

(1) Prísľub ceny je možné odvolať len zo závažných dôvodov.

(2) Odvolanie sa musí vykonať rovnakým spôsobom, akým bol urobený samotný prísľub alebo iným rovnako účinným spôsobom. Ak dôjde k odvolaniu prísľubu ceny, majú osoby, ktoré pred odvolaním prísľubu jeho podmienky prevažne alebo sčasti splnili, právo na primerané odškodnenie. Na toto právo musí sľubujúci upozorniť najneskôr pri odvolaní prísľubu.

DRUHÝ ODDIEL
SĽUB ODŠKODNENIA

§ 1643
Základné ustanovenie

Sľubom odškodnenia sa sľubujúci písomne zaväzuje sľubujúci, že nahradí príjemcovi sľubu škodu, ktorá vznikne príjemcovi sľubu z určitého jeho konania, o ktoré ho sľubujúci žiada a na ktoré nie je príjemca sľubu povinný.

§ 1644
Vznik záväzku sľubujúceho

Záväzok sľubujúceho vzniká doručením písomného vyhlásenia príjemcovi.

§ 1645
Záväzok príjemcu sľubu

Príjemca sľubu sa môže tiež zaviazať na uskutočnenie konania, o ktoré ho sľubujúci žiada.

§ 1646
Náhrada škody a náhrada nákladov

Sľubujúci je povinný nahradiť náklady a všetku škodu, ktoré príjemcovi sľubu vzniknú v súvislosti s konaním, o ktoré ho sľubujúci požiadal.

§ 1647
Prevenčná povinnosť príjemcu sľubu

Príjemca sľubu je povinný na účet sľubujúceho vykonať včas opatrenia potrebné na odvrátenie škody alebo porušenia právnej povinnosti alebo ich obmedzenie na najnutnejšiu mieru.

PIATA ČASŤ
VECNÉ PRÁVO

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1648
Uzatvorený výpočet vecných práv

Len zákon ustanovuje, ktoré práva sú vecné.

§ 1649
Absolútne účinky vecných práv

Vecné práva pôsobia proti každému, ak zákon neustanovuje inak.

§ 1650
Kogentnosť právnej úpravy vecných práv

Od ustanovení zákona o vecných právach sa možno odchýliť dohodou s účinkami voči tretím osobám len vtedy, ak to pripúšťa zákon.

§ 1651
Rozsah použitia právnej úpravy vecných práv

Ustanovenia zákona o vecných právach sa použijú na veci; na nehmotné právne predmety sa však použijú len vtedy, ak to pripúšťa ich povaha a ak zákon neustanovuje inak.

§ 1652
Forma právneho úkonu

Písomnú formu vyžaduje právny úkon, ktorým sa vecné právo k nehnuteľnej veci zriaďuje, prevádza, mení alebo ruší.

DRUHÁ HLAVA
DRŽBA

§ 1653
Držiteľ

Držiteľom je ten, kto vec ovláda a nakladá s ňou ako s vlastnou alebo kto pre seba vykonáva majetkové právo pripúšťajúce trvalý alebo opätovný výkon.

§ 1654
Nadobudnutie držby

(1) Držbu možno nadobudnúť bezprostredne tým, že sa jej držiteľ ujme svojou mocou. V takom prípade sa držba nadobúda v rozsahu, v akom sa jej držiteľ skutočne ujal.

(2) Držbu možno nadobudnúť odvodene tým, že doterajší držiteľ prevedie svoju držbu na nového držiteľa alebo tým, že sa nový držiteľ ujme držby ako právny nástupca doterajšieho držiteľa. V takom prípade sa držba nadobúda v rozsahu, v akom ju mal doterajší držiteľ a v akom ju na nového držiteľa previedol.

§ 1655
Oprávnený držiteľ

(1) Ak je držiteľ dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným.

(2) Ak bolo vyhovené žalobe napádajúcej držbu alebo jej oprávnenosť, považuje sa oprávnený držiteľ za neoprávneného najneskôr od okamihu, keď mu bola doručená žaloba. Náhoda, ktorá by vec u vlastníka nepostihla, je na ťarchu držiteľa len vtedy, ak spor svojvoľne zdržal.

§ 1656
Právne postavenie oprávneného držiteľa

(1) Oprávnený držiteľ smie v medziach právneho poriadku vec držať, užívať ju, zničiť ju alebo s ňou inak nakladať a nie je z toho nikomu zodpovedný. Oprávnený držiteľ však nemôže previesť vlastnícke právo k veci ani ju inak zaťažiť.

(2) Oprávnenému držiteľovi patria všetky plody veci, akonáhle sa oddelia. Jemu patria tiež všetky už vybrané úžitky, ktoré sa stali splatné počas držby.

Ochrana držby

§ 1657
Zákaz svojvoľného rušenia držby

Držbu veci nie je nikto oprávnený svojvoľne rušiť. Medze ochrany vlastníckeho práva sa primerane použijú aj na ochranu držby veci.

§ 1658
Svojpomocná ochrana držby

Držiteľ sa smie vzoprieť svojvoľnému rušeniu a znovu sa zmocniť veci, ktorá mu bola odňatá, pri čine, ktorým bolo zasiahnuté do jeho držby, ak pritom neprekročí medze nutnej obrany.

§ 1659
Súdna ochrana držby

(1) Ustanovenia o ochrane vlastníckeho práva sa primerane použijú na ochranu držby veci.

(2) Proti žalobe na ochranu držby možno namietnuť, že žalobca žalovaného z držby vypudil.

§ 1660
Preklúzia

(1) Ak držiteľ neuplatní právo na ochranu držby na súde v lehote šiestich týždňov odo dňa, keď sa dozvedel o tom, že je držba rušená a o osobe, ktorá držbu ruší, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď došlo k rušeniu držby, jeho právo zanikne.

(2) K námietke vypudenia z držby súd neprihliadne, ak ju žalovaný uplatní po uplynutí lehôt stanovených v odseku 1.

§ 1661
Zánik držby

(1) Držba zaniká, ak sa jej držiteľ vzdá alebo ak stratí trvale možnosť vec ovládať. Držba rovnako zaniká, ak je z nej držiteľ vypudený a neuchová si ju svojpomocou alebo žalobou.

(2) Držba nezaniká tým, že ju držiteľ nevykonáva. Ani smrť držiteľa alebo jeho zánik nespôsobuje zánik držby.

§ 1662
Držba práv

Pre držbu práv platia primerane ustanovenia o držbe veci.

§ 1663
Spoločná držba

Spoločná držba sa riadi primerane ustanoveniami o držbe a o spoločných právach.

TRETIA HLAVA
VLASTNÍCKE PRÁVO

Prvý diel
Obsah a rozsah vlastníckeho práva

§ 1664
Obsah vlastníckeho práva

Vlastník má právo v rozsahu, ktorý pripúšťa právny poriadok, predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a inak s ním nakladať podľa svojej vôle a iné osoby z toho vylúčiť.

Obmedzenia vlastníckeho práva

§ 1665
Neprípustný výkon vlastníckeho práva

Vlastník sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného, alebo čím by vážne ohrozoval výkon jeho práv.

§ 1666
Imisie

(1) Vlastník sa musí zdržať toho, čo spôsobuje, že odpad, voda, dym, prach, plyn, svetlo, tieň, hluk, otrasy a iné podobné zásahy (imisie) vnikajú na pozemok iného vlastníka v miere neprimeranej miestnym pomerom a podstatne obmedzujú výkon jeho práv; to platí aj o vnikaní chovaných zvierat na pozemok iného vlastníka.

(2) Ak na to neexistuje osobitný právny dôvod, vlastníkovi sa zakazuje priamo privádzať imisie na pozemok iného vlastníka, bez ohľadu na ich mieru a stupeň obťažovania.

§ 1667
Hnuteľná vec na cudzom pozemku

(1) Ak sa na pozemku ocitla cudzia hnuteľná vec, vydá ju vlastník pozemku bez zbytočného odkladu jej vlastníkovi alebo tomu, kto ju mal pri sebe, inak mu umožní vstúpiť na pozemok, vec vyhľadať a odniesť. Ak výkonom práva podľa prvej vety vznikne na pozemku škoda, je ten, kto ju spôsobil, povinný ju nahradiť; tejto povinnosti sa nemôže zbaviť.

(2) Vlastník pozemku môže zadržať hnuteľnú vec, ktorou mu bola spôsobená škoda, dovtedy, kým neobdrží náhradu škody alebo jej zábezpeku.

§ 1668
Opadané plody stromu alebo kríka

Plody, ktoré spadli zo stromu alebo kríka na susedný pozemok, patria vlastníkovi susedného pozemku. Ak však tieto plody spadli na susedný pozemok, ktorý je určený na verejné užívanie, patria vlastníkovi pozemku, na ktorom rastie strom alebo krík, z ktorého spadli.

§ 1669
Odstránenie častí stromu

(1) Vetvy stromu alebo korene stromu presahujúce na susedný pozemok, ktoré spôsobujú vlastníkovi susedného pozemku škodu alebo iné ohrozenie, prevyšujúce záujem na nedotknutom zachovaní stromu, je vlastník pozemku na žiadosť vlastníka susedného pozemku povinný odstrániť.

(2) Ak tak vlastník pozemku v primeranom čase neurobí, môže to urobiť vlastník susedného pozemku sám, avšak šetrne a vo vhodnom ročnom období; za odstránenie mu patrí náhrada účelne vynaložených nákladov.

§ 1670
Odstránenie častí iných rastlín

Časti iných rastlín ako stromu presahujúce na susedný pozemok môže vlastník susedného pozemku odstrániť kedykoľvek, avšak šetrne.

§ 1671
Vstup na susedný pozemok alebo stavbu

(1) Ak účel nemožno dosiahnuť inak a je to primerané, vlastník pozemku alebo stavby umožní vlastníkovi susedného pozemku alebo stavby na ňom zriadenej vstup na svoj pozemok alebo stavbu, a to na dobu, v rozsahu a spôsobom, ktoré sú nevyhnutné na údržbu alebo obhospodarovanie susedného pozemku alebo stavby na ňom zriadenej. To platí aj vtedy, ak je vstup na susedný pozemok alebo stavbu potrebný za účelom vybudovania, opravy, obnovy či búrania stavby.

(2) Ak výkonom práva podľa prvého odseku vznikne na pozemku alebo stavbe škoda, je ten, kto ju spôsobil, povinný ju nahradiť; tejto povinnosti sa nemôže zbaviť. Za podstatné obmedzenie vlastníckeho práva patrí vlastníkovi primeraná náhrada.

§ 1672
Použitie cudzej veci

Ak účel nemožno dosiahnuť inak, vlastník musí strpieť, aby v stave núdze alebo v naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere použitá jeho vec oprávnenou osobou za primeranú náhradu. Za obmedzenie vlastníckeho práva patrí vlastníkovi primeraná náhrada.

Rozhraničenia

§ 1673
Domnienka vlastníctva rozhraničení

(1) Predpokladá sa, že ploty, múry, medze a iné podobné prirodzené alebo umelé rozhraničenia medzi susednými pozemkami sú spoločné.

(2) Spoločný múr môže každý z vlastníkov užívať na svojej strane až do polovičky jeho hrúbky a zriadiť v ňom výklenky tam, kde na druhej strane nie sú. Nesmie však urobiť nič, čo múr ohrozí alebo čo susedovi prekáža v užívaní jeho časti.

§ 1674
Rozhraničenia vo výlučnom vlastníctve

Kde sú rozhraničenia dvojité alebo kde je vlastníctvo rozdelené, udržuje každý na svoje náklady to, čo mu patrí.

§ 1675
Údržba a oprava rozhraničení

(1) Vlastník nie je povinný znovu postaviť rozpadnutý múr alebo plot ani obnoviť iné rozhraničenie. Musí ho však udržiavať v dobrom stave, ak hrozí následkom jeho poškodenia susedovi škoda.

(2) Ak dôjde k takému narušeniu rozhraničenia, že hrozí, že sa hranice medzi pozemkami stanú nezistiteľné, má každý sused právo požadovať opravu alebo obnovenie rozhraničenia.

§ 1676
Oplotenie pozemku

Ak je to potrebné na zabezpečenie nerušeného výkonu vlastníckeho práva a ak to nebráni účelnému využívaniu susediacich pozemkov, môže súd na návrh suseda a po zistení stanoviska príslušného orgánu verejnej moci uložiť vlastníkovi pozemku na jeho náklady povinnosť pozemok oplotiť.

Druhý diel
Ochrana vlastníckeho práva

§ 1677
Domnienka vlastníckeho práva hnuteľnej veci

Predpokladá sa, že držiteľ hnuteľnej veci je jej vlastník. To neplatí, ak je vlastník hnuteľnej veci zapísaný vo verejnom registri.

§ 1678
Žaloba na vydanie veci

Vlastník sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržiava.

§ 1679
Negatórna žaloba

Vlastník sa môže domáhať proti každému, kto jeho vlastnícke právo neoprávnene ruší inak, než tým, že mu vec zadržiava, aby sa rušenia zdržal a všetko uviedol do predošlého stavu.

§ 1680
Ochrana osoby majúcej vec u seba

Ak má niekto vec u seba na základe práva pôsobiaceho voči vlastníkovi, môže uplatniť právo patriace vlastníkovi na ochranu svojím vlastným menom.

§ 1681
Odstránenie hnuteľnej veci z cudzieho pozemku

(1) Ak sa na pozemku ocitla cudzia hnuteľná vec, vlastník pozemku má právo žiadať, aby ju odstránil na vlastné náklady ten, komu patrí alebo kto ju na jeho pozemku umiestnil.

(2) Ak umiestnením veci na pozemku vznikne škoda, je ten, kto ju spôsobil, povinný ju nahradiť; tejto povinnosti sa nemôže zbaviť.

§ 1682
Žaloba na stanovenie nezistiteľných hraníc medzi pozemkami

Ak sú hranice medzi pozemkami nezistiteľné, každý sused má právo žiadať, aby ich stanovil súd podľa poslednej držby a ak to nie je možné, podľa vlastnej úvahy s ohľadom na okolnosti prípadu.

Neoprávnená stavba

§ 1683
Neoprávnená stavba

Vlastník pozemku má právo domáhať sa uloženia povinnosti vlastníkovi stavby odstrániť na jeho náklady stavbu stojacu na jeho pozemku bez právneho dôvodu (neoprávnená stavba) a uviesť pozemok do predošlého stavu.

§ 1684
Prikázanie neoprávnenej stavby vlastníkovi pozemku

Ak s tým vlastník pozemku súhlasí, súd môže prikázať neoprávnenú stavbu za primeranú náhradu do vlastníctva vlastníkovi pozemku.

§ 1685
Iné usporiadanie pomerov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby

(1) Vlastník stavby, ktorá bola na cudzom pozemku zriadená dobromyseľne, má právo domáhať sa voči vlastníkovi pozemku, ktorý o zriadení stavby vedel a v primeranej lehote ju nezakázal, aby mu pozemok predal za obvyklú cenu.

(2) Vlastník pozemku má právo domáhať sa voči vlastníkovi stavby, ktorá nebola na cudzom pozemku zriadená dobromyseľne, aby pozemok kúpil za obvyklú cenu.

§ 1686
Dôvody hodné osobitného zreteľa

Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže súd na návrh niektorej zo strán usporiadať pomery medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby aj inak, najmä zriadiť k pozemku za primeranú náhradu služobnosť, ktorá je nevyhnutná na výkon vlastníckeho práva k stavbe.

§ 1687
Vysporiadanie ďalších vzťahov

(1) Vysporiadaním vzťahov medzi vlastníkom stavby a vlastníkom pozemku podľa § 1683 až 1688 nie sú dotknuté nároky z bezdôvodného obohatenia a z náhrady škody.

(2) Ak bola primeraná náhrada za obmedzenie vlastníka pozemku umiestnením a užívaním stavby postavenej na jeho pozemku poskytnutá len za určitý čas a tento čas uplynul, má vlastník pozemku právo domáhať sa ďalšej primeranej náhrady, a to aj opakovane.

(3) Ak bola vlastníkovi pozemku poskytnutá primeraná náhrada za obmedzenie vlastníka pozemku umiestnením a užívaním stavby postavenej na jeho pozemku určená s prihliadnutím na účel užívania, ktorý sa po poskytnutí náhrady zmenil, má vlastník pozemku právo domáhať sa zmeny výšky priznanej náhrady, a to aj opakovane.

Tretí diel
Nadobúdanie vlastníckeho práva

PRVÝ ODDIEL
NADOBUDNUTIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA NA ZÁKLADE ZMLUVY

§ 1688
Zmluvné nadobudnutie vlastníckeho práva k hnuteľnej veci

Ak sa na základe zmluvy prevádza hnuteľná vec, vlastnícke právo sa nadobúda prevzatím veci, ak dohoda alebo zákon neustanovuje inak.

§ 1689
Zmluvné nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci

(1) Ak sa na základe zmluvy prevádza nehnuteľná vec, ktorá je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, vlastnícke právo sa nadobúda zápisom do katastra nehnuteľností.

(2) Ak sa na základe zmluvy prevádza nehnuteľná vec, ktorá nie je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, vlastnícke právo sa nadobúda účinnosťou zmluvy.

§ 1690
Dodatočné nadobudnutie vlastníckeho práva

Ak vec nadobúdateľovi previedol ten, kto nebol jej vlastníkom, a až následne k nej nadobudol vlastnícke právo, stáva sa nadobúdateľ vlastníkom veci okamihom nadobudnutia vlastníckeho práva prevodcom.

§ 1691
Nadobudnutie práv a povinností spojených s vecou

Kto nadobudne vlastnícke právo, nadobudne tiež práva a povinnosti spojené s vecou.

§ 1692
Prechod obmedzených vecných práv viaznucich na veci

(1) Na nadobúdateľa vlastníckeho práva prechádzajú obmedzené vecné práva, ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností; iné obmedzené vecné práva prechádzajú na nadobúdateľa vlastníckeho práva, ak ich mohol a mal z okolností zistiť alebo ak to bolo dohodnuté alebo ak tak ustanovuje zákon.

(2) Obmedzené vecné práva, ktoré na nadobúdateľa vlastníckeho práva neprechádzajú, zanikajú.

§ 1693
Iné nadobudnutie vlastníckeho práva

Ustanovenia § 1691 a 1692 platia primerane tiež pri nadobudnutí vlastníckeho práva inak ako prevodom.

DRUHÝ ODDIEL
NADOBUDNUTIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA ROZHODNUTÍM ORGÁNU VEREJNEJ MOCI

§ 1694
Nadobudnutie vlastníckeho práva rozhodnutím orgánu verejnej moci

Ak sa vlastnícke právo nadobúda rozhodnutím súdu alebo iného orgánu verejnej moci, nadobudne sa dňom, ktorý je v ňom určený; ak v ňom takýto deň určený nie je, vlastnícke právo sa nadobudne dňom právoplatnosti rozhodnutia.

TRETÍ ODDIEL
NADOBUDNUTIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA VYDRŽANÍM

§ 1695
Vydržanie vlastníckeho práva

Vydržaním nadobudne vlastnícke právo k hnuteľnej veci ten, kto ju mal v oprávnenej držbe nepretržite po dobu troch rokov a k nehnuteľnej veci ten, kto ju mal v oprávnenej držbe nepretržite po dobu desiatich rokov.

§ 1696
Plynutie vydržacej doby

(1) Na plynutie vydržacej doby sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o plynutí premlčacej lehoty.

(2) Ak zákon vyžaduje, aby osoba mala zákonného zástupcu alebo opatrovníka, vydržacia doba ohľadne práva proti nej začne plynúť až odo dňa, keď zákonného zástupcu alebo opatrovníka získa. Ak však už vydržacia doba začala plynúť, plynie ďalej a neskončí skôr, ako uplynie jeden rok po odpadnutí prekážky podľa predchádzajúcej vety.

§ 1697
Započítanie doby oprávnenej držby

Do vydržacej doby sa započítava aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

§ 1698
Vydržanie iných vecných práv

Ustanovenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnej veci platia obdobne aj na vydržanie služobností a reálnych bremien.

ŠTVRTÝ ODDIEL
NADOBUDNUTIE VLASTNÍCKEHO PRÁVA SPRACOVANÍM

§ 1699
Vytvorenie novej veci spracovaním vlastnej veci

Kto spracovaním vlastnej veci vytvorí novú vec, stáva sa jej vlastníkom okamihom jej vytvorenia.

§ 1700
Vytvorenie novej veci spracovaním cudzích materiálov

(1) Kto vytvoril novú hnuteľnú vec z cudzích materiálov, stáva sa jej vlastníkom, ak hodnota vynaloženej práce prevyšuje hodnotu materiálov.

(2) Ak ten, kto vec spracoval, nebol dobromyseľný, alebo ak hodnota materiálov prevyšuje hodnotu vynaloženej práce, stáva sa vytvorená vec vlastníctvom vlastníka materiálov.

(3) Obmedzené vecné práva, ktoré viaznu na veci, trvajú aj naďalej pri zachovaní doterajšieho poradia.

§ 1701
Spojenie alebo zmiešanie hnuteľných vecí

Ak boli hnuteľné veci spojené alebo zmiešané takým spôsobom, že by obnovenie pôvodného stavu bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi, stávajú sa doterajší vlastníci spoluvlastníkmi celku; ich spoluvlastnícke podiely sa určia podľa pomeru hodnoty spojených alebo zmiešaných vecí. Ak však jedna zo spojených vecí má podstatne vyššiu hodnotu ako ostatné, veci nižšej hodnoty sa stávajú jej súčasťami.

§ 1702
Zmiešanie hnuteľných vecí toho istého druhu

Pri zmiešaní hnuteľných vecí toho istého druhu, najmä ak k nemu dôjde pri ich úschove, sa § 1701 nepoužije; na vlastníkov zmiešaných vecí prechádza vlastníctvo pomernej časti zmiešaných vecí.

§ 1703
Spojenie alebo zmiešanie vecí a obmedzené vecné práva

(1) V prípade spojenia alebo zmiešania veci zaťaženej obmedzeným vecným právom s inými hnuteľnými vecami tak, že obnovenie pôvodného stavu by bolo nemožné alebo by bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi, obmedzené vecné právo zaťažuje celý súbor spojených alebo zmiešaných vecí.

(2) Ak však v okamihu spojenia alebo zmiešania vecí, z ktorých jedna bola zaťažená obmedzeným vecným právom, vlastníci ostatných vecí o tomto práve nevedeli, zaťažuje obmedzené vecné právo podiel spoluvlastníka, ktorého vec bola týmto právom zaťažená.

(3) Ak sa vec zaťažená obmedzeným vecným právom spojí s inou hnuteľnou vecou tak, že sa stane jej súčasťou, toto právo zaniká. Ak však vlastník hlavnej veci o tomto práve v dobe spojenia vedel, rozširuje sa toto právo i na túto vec.

§ 1704
Náhrada škody a bezdôvodné obohatenie

Ustanoveniami § 1700 až § 1703 nie sú dotknuté ustanovenia o povinnosti k náhrade škody a o bezdôvodnom obohatení.

PIATY ODDIEL
PRIVLASTNENIE OPUSTENEJ VECI

§ 1705
Opustená vec

(1) Hnuteľná vec, ktorú vlastník opustil, pretože ju nechce ako svoju držať, nepatrí nikomu.

(2) Ak vlastník nevykonáva vlastnícke právo k hnuteľnej veci po dobu troch rokov, predpokladá sa, že ju opustil.

§ 1706
Privlastnenie opustenej veci

Každý si môže privlastniť hnuteľnú vec, ktorá nikomu nepatrí, ak zákon neustanovuje inak alebo ak tomu nebráni právo iného na privlastnenie veci.

ŠIESTY ODDIEL
NÁLEZ

§ 1707
Domnienka straty veci

Predpokladá sa, že si každý chce podržať svoje vlastníctvo a že nájdená vec nie je opustená. Kto vec nájde, nesmie ju bez ďalšieho považovať za opustenú a privlastniť si ju.

§ 1708
Povinnosť vydať nález

(1) Ak niekto nájde stratenú vec, je povinný vydať ju vlastníkovi alebo tomu, kto ju stratil.

(2) Povinnosť vydať vec vzniká nálezcovi okamihom úhrady nálezného a účelne vynaložených nákladov spojených s nálezom.

§ 1709
Nahlásenie nálezu obci

Ak nálezca nemôže postupovať podľa § 1708 a ak nejde o vec nepatrnej hodnoty, je nálezca povinný bezodkladne ohlásiť nález obci, v obvode ktorej bola vec nájdená.

§ 1710
Nakladanie s nálezom

(1) Obec bez zbytočného odkladu zverejní informáciu o náleze obvyklým spôsobom.

(2) Ak to pripúšťa povaha veci, uloží obec vec u seba. Obec môže rozhodnúť o dočasnom uschovaní veci u tretej osoby.

(3) Pri veciach mimoriadnej hodnoty a pri peniazoch, môže obec odovzdať vec do notárskej úschovy, alebo zabezpečí jej úschovu iným vhodným spôsobom.

(4) S vecou nepatrnej hodnoty obec naloží ľubovoľným spôsobom.

§ 1711
Speňaženie nálezu

Ak je úschova veci spojená s vynaložením neprimeraných nákladov alebo ak ide o vec, ktorá podlieha rýchlej skaze, môže obec vec predať ľubovoľným spôsobom za primeranú cenu.

§ 1712
Nakladanie s výťažkom zo speňaženia nálezu

(1) Ak došlo k predaju veci podľa § 1711, vydá obec vlastníkovi veci alebo tomu, kto ju stratil, výťažok z predaja po odpočítaní nálezného a účelne vynaložených nákladov.

(2) Ak vlastník nálezu nie je známy v lehote podľa § 1713, výťažok z predaja pripadne obci po odpočítaní nálezného a účelne vynaložených nákladov, ktoré sa vyplatia nálezcovi, prípadne inej oprávnenej osobe (§ 1710 ods. 2 a 3).

§ 1713
Prevzatie nálezu vlastníkom veci

(1) Ak obec sama zistí, kto je vlastníkom nájdenej veci, oznámi mu nález a vyzve ho, aby si vec v primeranej lehote prevzal.

(2) Ak sa prihlási vlastník veci alebo ten, kto ju stratil, do jedného roka od ohlásenia nálezu a ak preukáže svoje vlastnícke alebo iné právo k nájdenej veci, vydá mu obec vec i s úžitkami po tom, čo oprávneným osobám uhradí nálezné a účelne vynaložené náklady.

§ 1714
Nakladanie s nálezom nezisteného vlastníka

Ak sa vlastník veci neprihlási do jedného roka od ohlásenia nálezu, vlastnícke právo k veci prechádza na obec, ibaže sa obec s nálezcom dohodne, že vlastnícke právo má nadobudnúť nálezca.

Nálezné

§ 1715
Nárok na nálezné

(1) Nálezca má právo na nálezné, a to aj vtedy, ak vlastníka poznal. Nálezné nepatrí nálezcovi, ktorý k nájdenej veci získa vlastnícke právo podľa § 1714.

(2) Ak vec nájde viacero osôb zároveň, sú tieto osoby oprávnené a povinné spoločne a nerozdielne.

(3) Osoba určená na nájdenie stratenej alebo skrytej veci nie je nálezcom a patrí jej odmena len za hľadanie, ak bola dohodnutá.

§ 1716
Výška nálezného

Nálezné je vo výške desať percent z ceny nájdenej veci. Ak má však nájdená vec osobitnú hodnotu pre vlastníka alebo pre toho, kto ju stratil, nálezcovi patrí nálezné s prihliadnutím aj na osobitnú hodnotu nálezu.

§ 1717
Strata nároku na nálezné

Nálezcovi, ktorý v rozpore s týmto zákonom nález neoznámi, prisvojí si ho, alebo inak poruší svoje povinnosti, nepatrí nálezné ani náhrada účelne vynaložených nákladov a ani nemôže nadobudnúť vlastnícke právo k nálezu podľa ustanovení tejto časti zákona; tým nie je dotknutá jeho povinnosť nahradiť spôsobenú škodu.

§ 1718
Nález skrytej veci

O náleze skrytej veci platia primerane ustanovenia o náleze stratenej veci.

SIEDMY ODDIEL
DOBROMYSEĽNÉ NADOBÚDANIE PRÁV

Dobromyseľné nadobúdanie vlastníckeho práva

§ 1719
Základné ustanovenie

Vlastnícke právo k hnuteľnej veci, alebo k nehnuteľnej veci, ktorá nie je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, nadobudne ten, kto ju získal za iných okolností, ako za tých, ktoré sú ustanovené v § 1720 alebo § 1721, ak k nadobudnutiu došlo odplatne, vec bola nadobúdateľovi odovzdaná, ak to pripúšťa jej povaha, a nadobúdateľ preukáže, že bol dobromyseľný v tom, že druhá strana je oprávnená vlastnícke právo k veci previesť. To neplatí, ak vlastník o vec prišiel stratou, krádežou alebo iným spôsobom proti svojej vôli.

§ 1720
Osobitné prípady dobromyseľného nadobúdania
vlastníckeho práva k hnuteľným veciam

Vlastnícke právo k hnuteľnej veci, alebo k nehnuteľnej veci, ktorá nie je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, nadobudne ten, kto bol dobromyseľný v tom, že druhá strana je oprávnená vlastnícke právo previesť, vec bola nadobúdateľovi odovzdaná, ak to pripúšťa jej povaha, a k nadobudnutiu došlo

a) na dražbe podľa osobitného predpisu,
b) od podnikateľa pri jeho podnikateľskej činnosti v rámci bežného obchodného styku,
c) odplatne od niekoho, komu vlastník vec zveril,
d) pri obchode s finančným nástrojom, cenným papierom alebo listinou vystavenou na doručiteľa,
e) pri obchode na komoditnej burze.

§ 1721
Dobromyseľné nadobúdanie použitých hnuteľných vecí od podnikateľa
v rámci jeho podnikateľskej činnosti

Vlastnícke právo k použitej hnuteľnej veci nadobudne ten, kto ju dobromyseľne získa od podnikateľa, ktorý pri podnikateľskej činnosti v rámci bežného obchodného styku s takými vecami obchoduje a vec bola nadobúdateľovi odovzdaná, ak to pripúšťa jej povaha. Ak vlastník o vec prišiel stratou, krádežou alebo iným spôsobom proti svojej vôli, a ak sa toho u nadobúdateľa dovolá do troch rokov od straty, krádeže či iného spôsobu pozbavenia veci, hľadí sa na vlastníka, ako by vlastnícke právo nestratil.

Dobromyseľné nadobúdanie práv k nehnuteľným veciam, ktoré sú predmetom evidencie v katastri nehnuteľností

§ 1722
Domnienka znalosti zápisu v katastri nehnuteľností

Ak je právo k nehnuteľnej veci zapísané do katastra nehnuteľností, má sa za to, že tento zápis je každému známy.

§ 1723
Domnienka správnosti zápisu v katastri nehnuteľností

Predpokladá sa, že zápis v katastri nehnuteľností je v súlade so skutočným právnym stavom.

§ 1724
Materiálna publicita katastra nehnuteľností

(1) Ak stav zapísaný v katastri nehnuteľností nie je v súlade so skutočným právnym stavom, zapísaný stav svedčí v prospech osoby, ktorá odplatne a dobromyseľne nadobudla vecné právo od osoby, ktorá bola podľa zapísaného stavu na takýto prevod oprávnená. Dobromyseľnosť sa posudzuje k momentu podania návrhu na zápis, ak však vecné právo vzniká inak ako zápisom do katastra nehnuteľností posudzuje sa ku dňu, keď došlo k právnemu úkonu.

(2) Ustanovenie prvej vety odseku 1 sa nepoužije v prípade nevyhnutnej cesty a vecných práv vznikajúcich zo zákona bez ohľadu na stav zápisu v katastri nehnuteľností.

§ 1725
Odstránenie nesúladu zapísaného stavu so stavom skutočným

Ak stav zapísaný v katastri nehnuteľností nie je v súlade so skutočným právnym stavom, môže sa osoba, ktorej vecné právo je tým dotknuté, domáhať určenia skutočného právneho stavu na súde. Ak preukáže, že svoje právo uplatnila, môže žiadať, aby bola v katastri nehnuteľností zaznamenaná spornosť zápisu. Rozhodnutie vydané o jej vecnom práve pôsobí voči každej osobe, ktorej právo bolo zapísané do katastra nehnuteľností až po tom, čo dotknutá osoba o zápis požiadala.

§ 1726
Odstránenie pôvodného nesúladu zapísaného stavu so stavom skutočným

(1) Ak stav zapísaný v katastri nehnuteľností nie je v súlade so skutočným právnym stavom z dôvodu zápisu vykonaného do katastra nehnuteľností bez právneho dôvodu, osoba, ktorej vecné právo je tým dotknuté, sa môže na súde domáhať určenia skutočného právneho stavu a žiadať, aby bola v katastri nehnuteľností zaznamenaná spornosť zápisu. Orgán, ktorý vedie kataster nehnuteľností, vymaže poznámku spornosti zápisu, ak žiadateľ ani do dvoch mesiacov od doručenia žiadosti nepreukáže, že si svoje vecné právo uplatnil na súde.

(2) Ak žiadateľ požiadal o zaznamenanie spornosti zápisu do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o zápise dozvedel, jeho vecné právo pôsobí voči každej osobe, v prospech ktorej popieraný zápis svedčí, alebo ktorá na jeho základe dosiahla ďalší zápis; po uplynutí tejto lehoty však len voči osobe, ktorá dosiahla zápis a nebola dobromyseľná.

(3) Ak nebol žiadateľ o zápise cudzieho práva riadne vyrozumený, lehota podľa odseku 2 sa predlžuje na tri roky; lehota začína plynúť odo dňa vykonania popieraného zápisu.

Štvrtý diel
Spoluvlastníctvo

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1727
Vymedzenie spoluvlastníctva

(1) Osoby, ktorým patrí vlastnícke právo k veci spoločne, sú jej spoluvlastníci.

(2) Ustanovenia zákona o spoluvlastníctve sa primerane použijú aj na spoločenstvo k iným vecným právam.

§ 1728
Spoločné nakladanie s vecou

Vzhľadom k veci ako celku sa spoluvlastníci považujú za jedinú osobu a nakladajú s vecou ako jediná osoba.

§ 1729
Právo spoluvlastníka k veci

Každý spoluvlastník má právo k celej veci. Toto právo je obmedzené rovnakým právom každého ďalšieho spoluvlastníka.

§ 1730
Plody a úžitky zo spoločnej veci

(1) Plody a úžitky zo spoločnej veci sa delia podľa pomeru podielov.

(2) Ako sa bude nakladať s plodmi a úžitkami zo spoločnej veci, ktorú nemožno podľa podielov rozdeliť, určí dohoda spoluvlastníkov. Ak sa spoluvlastníci nedohodnú, predajú sa tieto plody a úžitky vhodným spôsobom a výnos sa rozdelí podľa pomeru podielov.

DRUHÝ ODDIEL
SPOLUVLASTNÍCKY PODIEL

§ 1731
Veľkosť podielu

(1) Podiel vyjadruje mieru účasti každého spoluvlastníka na vytváraní spoločnej vôle a na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva veci.

(2) Veľkosť podielu vyplýva z právnej skutočnosti, ktorou bolo založené spoluvlastníctvo alebo účasť spoluvlastníka na spoluvlastníctve. To spoluvlastníkom nebráni, aby si veľkosť podielu dohodli inak; taká dohoda musí spĺňať náležitosti pre prevod podielu.

(3) Predpokladá sa, že podiely sú rovnaké.

§ 1732
Nakladanie s podielom

Spoluvlastník môže so svojím podielom nakladať podľa svojej vôle. Takéto nakladanie však nesmie poškodzovať práva ostatných spoluvlastníkov bez zreteľa na to, z čoho vyplývajú.

§ 1733
Predkupné právo pri veci slúžiacej na bývanie

(1) Ak spoločná vec podľa rozhodnutia spoluvlastníkov slúži na bývanie aspoň niektorého z nich a ak prevádza niektorý zo spoluvlastníkov svoj podiel, majú ostatní spoluvlastníci k podielu predkupné právo. To neplatí, ak spoluvlastník prevádza podiel inému

spoluvlastníkovi alebo osobe blízkej. Ak sa spoluvlastníci nedohodnú, ako predkupné právo vykonajú, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

(2) Predkupné právo majú spoluvlastníci aj vtedy, ak niektorý zo spoluvlastníkov prevádza podiel bezodplatne; vtedy majú spoluvlastníci právo podiel vykúpiť za obvyklú cenu. To platí aj v iných prípadoch zákonného predkupného práva.

TRETÍ ODDIEL
SPRÁVA SPOLOČNEJ VECI

§ 1734
Účasť na správe spoločnej veci

(1) Každý zo spoluvlastníkov je oprávnený k účasti na správe spoločnej veci.

(2) Pri rozhodovaní o spoločnej veci sa hlasy spoluvlastníkov počítajú podľa veľkosti ich podielov.

§ 1735
Solidarita spoluvlastníkov

Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú všetci spoluvlastníci oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne; to neplatí pre spoluvlastníkov, voči ktorým rozhodnutie o správe spoločnej veci nie je účinné.

§ 1736
Bežná správa a mimoriadna správa spoločnej veci

(1) O bežnej správe spoločnej veci rozhodujú spoluvlastníci väčšinou hlasou.

(2) O správe spoločnej veci týkajúcej sa významnej záležitosti (mimoriadna správa), najmä o podstatnom zlepšení alebo zhoršení spoločnej veci, zmene jej účelu či o jej spracovaní, rozhodujú spoluvlastníci aspoň dvojtretinovou väčšinou hlasov.

(3) O zriadení záložného práva k spoločnej veci alebo inej obdobnej zábezpeky slúžiacej k zabezpečeniu peňažnej pohľadávky vzniknutej pri zlepšení spoločnej veci alebo pri jej obnove rozhodujú spoluvlastníci aspoň dvojtretinovou väčšinou hlasov.

(4) Ak sa nedosiahne potrebná väčšina, môže ktorýkoľvek spoluvlastník navrhnúť, aby o veci rozhodol súd.

§ 1737
Účinky rozhodnutia o správe spoločnej veci

(1) Rozhodnutie o správe spoločnej veci má účinky pre všetkých spoluvlastníkov len vtedy, ak boli všetci spoluvlastníci vyrozumení o potrebe rozhodnúť, ibaže išlo o neodkladnú záležitosť.

Ak nemožno od spoluvlastníka opomenutého pri rozhodovaní o neodkladnej záležitosti rozumne požadovať, aby rozhodnutie znášal, môže tento spoluvlastník navrhnúť, aby o veci rozhodol súd.

§ 1738
Práva prehlasovaného spoluvlastníka

(1) Spoluvlastník prehlasovaný pri rozhodnutí o správe spoločnej veci, ktorému z rozhodnutia hrozí značná škoda, najmä neúmerným obmedzením v užívaní spoločnej veci alebo vznikom povinnosti zrejme nepomernej k hodnote jeho podielu, môže navrhnúť, aby o veci rozhodol súd. To neplatí, ak rozhodne väčšina spoluvlastníkov o opatrení potrebnom pre zachovanie alebo zlepšenie spoločnej veci a ak sa zaviaže voči prehlasovanému spoluvlastníkovi, že od neho nebude požadovať, aby sa na nákladoch podieľal, alebo že mu nahradí všetku škodu spôsobenú prijatým opatrením a poskytne dostatočnú zábezpeku.

(2) Spoluvlastník prehlasovaný pri rozhodnutí o mimoriadnej správe spoločnej veci môže vždy navrhnúť, aby o veci rozhodol súd.

§ 1739
Preklúzia

Právo spoluvlastníka navrhnúť, aby o veci rozhodol súd, zanikne, ak nebolo uplatnené do 30 dní od prijatia rozhodnutia o správe spoločnej veci. Ak však nebol spoluvlastník o rozhodnutí vyrozumený, plynie lehota odo dňa, kedy sa o rozhodnutí dozvedel alebo musel dozvedieť.

§ 1740
Súdna úprava pomerov

(1) Ak navrhne niektorý zo spoluvlastníkov, aby o veci rozhodol súd, môže súd rozhodnutie spoluvlastníkov zrušiť alebo zmeniť; súčasne môže spoluvlastník žiadať, aby súd dočasne zakázal konať podľa napadnutého rozhodnutia.

(2) Ak má byť na základe rozhodnutia o správe spoločnej veci uskutočnený právny úkon s treťou osobou, môže spoluvlastník žiadať, aby súd stanovil, že daný právny úkon nie je voči nemu účinný.

(3) Súd rozhodujúci podľa odsekov 1 a 2 vždy usporiada právne pomery spoluvlastníkov podľa spravodlivého uváženia.

§ 1741
Nutný súhlas všetkých spoluvlastníkov

K rozhodnutiu, na základe ktorého má byť k spoločnej veci zriadené obmedzené vecné právo alebo toto právo zrušené, a k rozhodnutiu, na základe ktorého majú byť práva spoluvlastníkov obmedzené na dobu dlhšiu ako desať rokov, je potrebný súhlas všetkých spoluvlastníkov.

§ 1742
Právo na vyúčtovanie

(1) Spoluvlastník má právo na vyúčtovanie o tom, ako bolo so spoločnou vecou nakladané.

(2) Vyúčtovania sa spoluvlastník môže domáhať po uplynutí doby obvyklej povahe správy spoločnej veci, pri zániku spoluvlastníctva alebo pri zániku účasti v ňom alebo z iných dôležitých dôvodov.

ŠTVRTÝ ODDIEL
ODDELENIE ZO SPOLUVLASTNÍCTVA A ZRUŠENIE SPOLUVLASTNÍCTVA

§ 1743
Dobrovoľná povaha spoluvlastníctva

(1) Nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v spoluvlastníctve.

(2) Každý zo spoluvlastníkov môže kedykoľvek žiadať o svoje oddelenie zo spoluvlastníctva, alebo o zrušenie spoluvlastníctva. Nesmie tak ale žiadať v nevhodnú dobu alebo len na škodu niektorého zo spoluvlastníkov.

§ 1744
Dohoda spoluvlastníkov

(1) K oddeleniu zo spoluvlastníctva či k zrušeniu spoluvlastníctva sa vyžaduje dohoda všetkých spoluvlastníkov, ktorá musí obsahovať dohodu o spôsobe vyporiadania.

(2) Pri oddelení zo spoluvlastníctva či pri zrušení spoluvlastníctva sa spoluvlastníci vyporiadajú rozdelením spoločnej veci, alebo prevedením vlastníckeho práva k spoluvlastníckemu podielu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom s vyplatením ostatných; pri zrušení spoluvlastníctva sa môžu vyporiadať tiež predajom spoločnej veci s rozdelením výťažku.

(3) Ak zákon pre prevod vlastníckeho práva k spoločnej veci vyžaduje písomnú formu, musí byť v tej istej forme uzavretá aj dohoda podľa odseku 1.

§ 1745
Rozhodnutie súdu

Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o oddelení zo spoluvlastníctva či o zrušení spoluvlastníctva, rozhodne o ňom na návrh niektorého zo spoluvlastníkov súd. Ak súd rozhodne o oddelení zo spoluvlastníctva či o zrušení spoluvlastníctva, rozhodne zároveň o spôsobe vyporiadania spoluvlastníkov.

§ 1746
Rozdelenie spoločnej veci

(1) Ak to je možné, rozhodne súd o rozdelení spoločnej veci; rozdelením spoločnej veci je aj vymedzenie bytov a nebytových priestorov podľa § 1925 ods. 1.

(2) Súd spoločnú vec nerozdelí, ak by sa tým podstatne znížila jej hodnota, alebo ak ide o vec, ktorá má ako celok slúžiť k určitému účelu.

(3) Rozdeleniu spoločnej veci nebráni nemožnosť rozdeliť vec na diely zodpovedajúce presne podielom spoluvlastníkov, ak sa vyrovná rozdiel v peniazoch.

§ 1747
Zriadenie služobnosti alebo iného vecného práva

Pri rozdelení spoločnej veci môže súd zriadiť služobnosť alebo iné vecné právo, ak to vyžaduje riadne užívanie novo vzniknutej veci bývalým spoluvlastníkom.

§ 1748
Spoločné listiny

Spoločné listiny nemožno deliť. Ak sa spoluvlastníci nedohodnú inak, uložia sa spoločné listiny u najstaršieho spoluvlastníka, ak tomu inak nič nebráni. Ostatní spoluvlastníci obdržia na spoločné náklady úradne overené odpisy alebo kópie.

Ochrana tretích osôb pri rozdelení spoločnej veci

§ 1749
Obmedzené vecné právo k spoločnej veci

Rozdelenie spoločnej veci nesmie byť na škodu osobe, ktorá má k spoločnej veci obmedzené vecné právo.

§ 1750
Rozdelenie panujúcej veci

Ak sa rozdelí panujúca vec, trvá vecné bremeno pre všetky diely naďalej, nesmie však byť rozšírené, ani sa stať obtiažnejším. Ak vecné bremeno prospieva len niektorým dielom, zanikne vzhľadom k dielom ostatným.

§ 1751
Rozdelenie zaťaženej veci

Ak sa rozdelí zaťažená vec a ak vecné bremeno postihuje len niektorý diel, zaniká na dieloch ostatných.

§ 1752
Právo k plodom alebo úžitkom

(1) Ak právo zo služobnosti alebo iné obmedzené vecné právo poskytuje možnosť brať plody alebo úžitky, navrhnúť, aby výkon práva upravil súd môže
   a) každá z oprávnených osôb, pokiaľ sa delí vec panujúca, alebo
   b) každá z povinných osôb, pokiaľ sa delí vec zaťažená.

(2) Súd upraví výkon práva podľa spravodlivého uváženia s ohľadom na povahu a účel zaťaženia, ako aj s ohľadom na hospodárske zvláštnosti jednotlivých dielov tak, aby sa zaťaženie nezväčšilo.

§ 1753
Prikázanie spoluvlastníckeho podielu

Ak nie je rozdelenie spoločnej veci dobre možné, prikáže súd spoluvlastnícky podiel spoluvlastníka, ktorého účasť v spoluvlastníctve má zaniknúť, jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu. Pri rozhodnutí, ktorému zo spoluvlastníkov podiel prikáže, vezme súd do úvahy najmä výšku spoluvlastníckych podielov jednotlivých spoluvlastníkov a ich schopnosť poskytnúť náhradu za prikázaný spoluvlastnícky podiel ostatným spoluvlastníkom.

§ 1754
Predaj spoločnej veci

Ak vec nechce žiadny zo spoluvlastníkov, súd nariadi predaj veci a výťažok rozdelí medzi spoluvlastníkov podľa podielov.

§ 1755
Vyporiadanie pohľadávok a dlhov

(1) Pri zrušení spoluvlastníctva si spoluvlastníci vzájomne vyporiadajú pohľadávky a dlhy, ktoré súvisia so spoluvlastníctvom alebo so spoločnou vecou.

(2) Každý zo spoluvlastníkov môže žiadať úhradu splatnej pohľadávky, ako aj pohľadávky, ktorej splatnosť nastane do jedného roka po účinnosti dohody o zrušení spoluvlastníctva alebo po začatí konania o zrušení spoluvlastníctva.

(3) Ak sa predá spoločná vec, uhradia sa po strhnutí nákladov predaja všetky dlhy podľa odsekov 1 a 2 ešte predtým, ako sa medzi spoluvlastníkov rozdelí výťažok.

§ 1756
Potvrdenie o vyporiadaní

Ak dohoda o zrušení spoluvlastníctva k hnuteľnej veci nebola uzavretá v písomnej forme, doručia si bývalí spoluvlastníci na žiadosť niektorého z nich potvrdenie, ako sa vysporiadali.

Odklad zrušenia spoluvlastníctva

§ 1757
Odklad zrušenia spoluvlastníctva dohodou

(1) Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť, že do určitej doby, najviac však desať rokov, sa nebudú domáhať zrušenia spoluvlastníctva (odklad zrušenia spoluvlastníctva). Odklad zrušenia spoluvlastníctva možno dohodnúť aj opakovane.

(2) Ak má dohoda o odklade zrušenia spoluvlastníctva zaväzovať aj právnych nástupcov spoluvlastníkov, ktorých právne nástupníctvo vznikne inak ako dedením alebo premenou právnickej osoby, musí to byť výslovne dohodnuté.

(3) Dohoda o odklade zrušenia spoluvlastníctva vyžaduje písomnú formu. Ak sa táto dohoda týka nehnuteľnej veci, ktorá je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, vzniká odklad zrušenia spoluvlastníctva zápisom do katastra nehnuteľností.

§ 1758
Odklad zrušenia spoluvlastníctva rozhodnutím súdu alebo v iných prípadoch

(1) Na návrh spoluvlastníka môže súd zrušenie spoluvlastníctva odložiť, ak tým má byť zabránené majetkovej strate alebo vážnemu ohrozeniu oprávneného záujmu niektorého spoluvlastníka, a predĺžiť tak trvanie spoluvlastníctva, najdlhšie však o dva roky.

(2) Ak prebieha konanie o zrušenie spoluvlastníctva na návrh niektorého spoluvlastníka, môžu ostatní spoluvlastníci navrhnúť odklad zrušenia spoluvlastníctva len ako námietku v tomto konaní.

(3) Ak má spoluvlastníctvo vzniknúť dedením, môže byť zrušenie spoluvlastníctva odložené tiež závetom alebo dedičskou zmluvou.

§ 1759
Zmena odkladu zrušenia spoluvlastníctva

Odklad zrušenia spoluvlastníctva možno zmeniť dohodou spoluvlastníkov alebo rozhodnutím súdu vydaným na návrh spoluvlastníka, ktorý preukáže, že sa okolnosti, pre ktoré došlo k odkladu zrušenia spoluvlastníctva, zmenili do tej miery, že od neho nemožno rozumne požadovať, aby v spoluvlastníctve zotrval.

§ 1760
Odklad oddelenia zo spoluvlastníctva

Pre oddelenie zo spoluvlastníctva platia ustanovenia o odklade zrušenia spoluvlastníctva obdobne.

PIATY ODDIEL
PRIDRUŽENÉ SPOLUVLASTNÍCTVO

§ 1761
Vec v pridruženom spoluvlastníctve

(1) Nehnuteľná vec, ktorá patrí spoločne viacerým vlastníkom samostatných nehnuteľných vecí určených na také užívanie, že tieto veci vytvárajú miestne aj účelom vymedzený celok, a ktorá slúži spoločnému účelu tak, že bez nej nie je užívanie samostatných vecí dobre možné, je v pridruženom spoluvlastníctve týchto vlastníkov.

(2) Ak je spoločná vec alebo ak sú samostatné veci predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, zapíše sa pridružené spoluvlastníctvo do katastra nehnuteľností.

§ 1762
Využitie veci v pridruženom spoluvlastníctve

(1) Účel, ktorému slúži vec v pridruženom spoluvlastníctve, nesmie byť zmenený proti vôli niektorého zo spoluvlastníkov.

(2) Vec v pridruženom spoluvlastníctve nemožno proti vôli niektorého zo spoluvlastníkov zaťažiť spôsobom, ktorý bráni jej využitiu na spoločný účel.

§ 1763
Právne postavenie spoluvlastníka veci v pridruženom spoluvlastníctve

(1) Žiadnemu zo spoluvlastníkov nemožno brániť v účasti na využití veci v pridruženom spoluvlastníctve spôsobom, ktorý zodpovedá spoločnému účelu a nebráni jej využívaniu ostatnými spoluvlastníkmi.

(2) Ak sa spoluvlastník vzdá práva účasti na využití veci v pridruženom spoluvlastníctve, má to účinky len pre neho a jeho všeobecného právneho nástupcu.

§ 1764
Veľkosť podielu na veci v pridruženom spoluvlastníctve

Ak vec v pridruženom spoluvlastníctve slúži k spoločnému využitiu pozemkov, predpokladá sa, že podiely spoluvlastníkov na spoločnej veci sú určené pomerom výmer pozemkov.

§ 1765
Prevod podielu na veci v pridruženom spoluvlastníctve

(1) Podiel na veci v pridruženom spoluvlastníctve možno previesť len za súčasného prevodu vlastníckeho práva k veci, ku ktorej využitiu vec v pridruženom spoluvlastníctve slúži. Ak sa prevádza vlastnícke právo k takejto veci, prevod sa vzťahuje aj na podiel na veci v pridruženom spoluvlastníctve.

(2) To platí aj pre zaťaženie predkupným právom ako aj pre zriadenie záložného práva alebo iného zabezpečovacieho práva.

§ 1766
Zmena pomerov pri pridruženom spoluvlastníctve

Ak vec niektorého spoluvlastníka, k využitiu ktorej vec v pridruženom spoluvlastníctve až doposiaľ slúžila, zanikla alebo zmenila svoj účel tak, že vec v pridruženom spoluvlastníctve už nie je potrebná, môže ktorýkoľvek spoluvlastník navrhnúť súdu, aby účasť príslušného spoluvlastníka v pridruženom spoluvlastníctve zrušil a prikázal jeho podiel za náhradu zostávajúcim spoluvlastníkom podľa pomerov ich podielov.

§ 1767
Zánik pridruženého spoluvlastníctva

Ak vec v pridruženom spoluvlastníctve stratí svoj účel, zanikne pridružené spoluvlastníctvo; trvanie spoluvlastníctva spoločnej veci tým nie je dotknuté. Ak však vec v pridruženom spoluvlastníctva zachováva svoj účel, nemožno proti vôli niektorého zo spoluvlastníkov pridružené spoluvlastníctvo zrušiť.

ŠTVRTÁ HLAVA
OBMEDZENÉ VECNÉ PRÁVA

Prvý diel
Všeobecné ustanovenia

§ 1768
Nadobúdanie a zánik obmedzených vecných práv

Na nadobúdanie a zánik obmedzených vecných práv sa použijú primerane ustanovenia o nadobúdaní a zániku vlastníckeho práva, vrátane nadobudnutia vlastníckeho práva od neoprávneného, ak zákon neustanovuje inak.

§ 1769
Zmena obsahu obmedzených vecných práv

(1) K zmene obsahu obmedzeného vecného práva sa vyžaduje dohoda medzi oprávneným a vlastníkom veci; ak je takéto právo zapísané v katastri nehnuteľností, vyžaduje sa tiež zápis zmeny do katastra nehnuteľností.

(2) Ak má byť zmenou obsahu obmedzeného vecného práva dotknuté právo tretej osoby, vyžaduje sa k zmene jej súhlas; súhlas môže byť udelený ktorejkoľvek zo strán.

§ 1770
Viac obmedzených vecných práv zaťažujúcich tú istú vec

Ak je vec zaťažená obmedzeným vecným právom, nebráni to v možnosti zriadenia a vzniku ďalšieho obmedzeného vecného práva k tej istej veci.

§ 1771
Poradie viacerých obmedzených vecných práv k tej istej veci

Ak je vec zaťažená viacerými obmedzenými vecnými právami, právo vzniknuté skôr má prednosť pred právom vzniknutým neskôr.

§ 1772
Poradie medzi obmedzeným vecným právom zapísaným v katastri nehnuteľností a právom nezapísaným v katastri nehnuteľností

Obmedzené vecné právo zapísané v katastri nehnuteľností má prednosť pred obmedzeným vecným právom, ktoré nie je v katastri nehnuteľností zapísané. Ak však obmedzené vecné právo

vzniká zo zákona a do katastra nehnuteľností sa nezapisuje, má poradie podľa okamihu svojho vzniku.

§ 1773
Poradie obmedzených vecných práv zapísaných v katastri nehnuteľností

Poradie obmedzených vecných práv zapísaných v katastri nehnuteľností sa riadi okamihom podania návrhu na zápis práva. Práva zapísané na základe návrhov podaných v tom istom okamihu majú rovnaké poradie.

§ 1774
Zmena poradia obmedzených vecných práv

(1) K zmene poradia obmedzených vecných práv sa vyžaduje dohoda medzi tým, ktorého právo má získať neskoršie poradie a tým, ktorého právo má získať skoršie poradie; ak sú takéto práva zapísané v katastri nehnuteľností, vyžaduje sa tiež zápis zmeny do katastra nehnuteľností.

(2) Ak má byť zmenou poradia obmedzených vecných práv dotknuté právo tretej osoby, vyžaduje sa k zmene jej súhlas; súhlas môže byť udelený ktorejkoľvek zo strán.

§ 1775
Osobitné ustanovenia o poradí obmedzených vecných práv

Ustanoveniami § 1771 až 1774 nie sú dotknuté osobitné ustanovenia o poradí obmedzených vecných práv.

§ 1776
Ochrana obmedzených vecných práv

Na ochranu obmedzených vecných práv sa použijú primerane ustanovenia o ochrane vlastníckeho práva.

Druhý diel
Vecné bremená

§ 1777
Rozdelenie vecných bremien

Vecné bremená sú služobnosti a reálne bremená.

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O SLUŽOBNOSTIACH

§ 1778
Obsah služobnosti

Služobnosť obmedzuje vlastníka nehnuteľnej veci v prospech iného tak, že je povinný niečo trpieť alebo niečoho sa zdržať.

§ 1779
Druhy služobností

Služobnosti sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnej veci (pozemková služobnosť) alebo patria určitej osobe (osobné služobnosti).

§ 1780
Vlastníkova služobnosť

Vlastník môže zaťažiť svoju nehnuteľnú vec služobnosťou v prospech inej svojej nehnuteľnej veci.

§ 1781
Rozsah služobnosti

(1) Služobnosť zahŕňa všetko, čo je na jej výkon potrebné.

(2) Ak nebol obsah alebo rozsah služobnosti presne vymedzený, posúdi sa podľa účelu, na ktorý bola služobnosť zriadená, podľa potreby panujúcej veci a podľa zvyklostí; ak nie sú ani tie, platí, že jej obsah alebo rozsah sa vykladá zužujúco.

§ 1782
Náklady spojené s užívaním zaťaženej veci

Oprávnená osoba je povinná znášať náklady spojené s užívaním, zachovaním a bežnými opravami zaťaženej veci. Ak však vec užíva aj jej vlastník, je povinný na tieto náklady pomerne prispievať alebo sa užívania zdržať.

DRUHÝ ODDIEL
NADOBUDNUTIE SLUŽOBNOSTI

§ 1783
Nadobudnutie služobnosti

(1) Služobnosť sa nadobúda zápisom do katastra nehnuteľností, účinnosťou právneho úkonu, dedením alebo vydržaním.

(2) Zo zákona alebo rozhodnutím súdu alebo iného orgánu verejnej moci sa služobnosť nadobúda v prípadoch ustanovených právnymi predpismi.

§ 1784
Nadobudnutie služobnosti na základe právneho úkonu

(1) Ak sa zriaďuje právnym úkonom služobnosť k nehnuteľnej veci, ktorá je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, nadobúda sa zápisom do katastra nehnuteľností.

(2) Ak sa zriaďuje právnym úkonom služobnosť k nehnuteľnej veci, ktorá nie je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, nadobúda sa účinnosťou právneho úkonu.

TRETÍ ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O NIEKTORÝCH SLUŽOBNOSTIACH

Právo užívania

§ 1785
Rozsah práva užívania

Osoba oprávnená užívať nehnuteľnú vec môže túto vec užívať pre vlastnú potrebu a potrebu členov svojej domácnosti, nesmie však meniť jej podstatu ani účel, na ktorý je vec určená.

§ 1786
Plody a úžitky zaťaženej veci

(1) V medziach vlastnej potreby má osoba oprávnená užívať vec právo i na plody a úžitky užívanej veci.

(2) Vlastníkovi zaťaženej veci patria všetky plody a úžitky, ktoré presahujú vlastnú potrebu oprávnenej osoby, a ktoré môže brať bez toho, že by tým ukracoval oprávnenú osobu pri výkone jej práva.

Právo požívania

§ 1787
Rozsah práva požívania

Ak patrí oprávnenej osobe právo vec požívať, má požívateľ popri práve užívať túto vec aj právo na jej plody.

§ 1788
Právo na skrytú vec

Na skrytú vec nájdenú v nehnuteľnej veci nemá požívateľ právo.

§ 1789
Vlastníctvo plodov

Vlastníkovi zaťaženej veci patria všetky plody, ktoré ku dňu skončenia požívania neboli oddelené od plodonosnej veci.

Právo užívať nehnuteľnú vec určenú na bývanie

§ 1790
Rozsah práva užívať nehnuteľnú vec určenú na bývanie

(1) Ak je obsahom služobnosti právo užívať byt, jeho časť alebo inú nehnuteľnosť určenú na bývanie, predpokladá sa, že ide o právo užívať byt alebo jeho časť pre vlastnú potrebu zabezpečenia bývania oprávneného zo služobnosti a členov jeho domácnosti, ak nebolo dohodnuté inak.

(2) Zriadením služobnosti podľa odseku 1 nie je dotknuté právo vlastníka nehnuteľnosti voľne nakladať so všetkými časťami nehnuteľnosti, na ktoré sa právo užívania podľa odseku 1 nevzťahuje.

§ 1791
Plnenia spojené s užívaním nehnuteľnej veci určenej na bývanie

(1) Pri výkone práva užívať nehnuteľnú vec určenú na bývanie je oprávnená osoba povinná znášať všetky náklady, ktoré sú s výkonom jej práva zvyčajne spojené.

(2) Pri výkone práva užívať nehnuteľnú vec určenú na bývanie je oprávnená osoba oprávnená si na dobu výkonu služobnosti na vlastné náklady zabezpečiť všetky plnenia, ktoré sú pri užívaní nehnuteľnosti na bývanie obvyklé aj bez výslovného súhlasu vlastníka nehnuteľnosti.

§ 1792
Právo cesty

Ak nie je určené inak, právo cesty zahŕňa právo prechodu pešo a právo prejazdu nemotorových vozidiel a motorových vozidiel do 3,5 tony vhodným a bezpečným spôsobom pri zachovaní riadneho stavu pozemku, cez ktorý sa prechod alebo prejazd uskutočňuje.

Nevyhnutná cesta

§ 1793
Podmienky zriadenia nevyhnutnej cesty

V prospech vlastníka nehnuteľnej veci, na ktorej nemožno riadne hospodáriť alebo ju inak riadne užívať preto, že nie je dostatočne spojená s verejnou cestou, môže súd za primeranú náhradu zriadiť ako služobnosť nevyhnutnú cestu v rozsahu, ktorý zodpovedá potrebe vlastníka nehnuteľnej veci riadne ju užívať s nákladmi čo najmenšími. Súd pritom dbá, aby bol zriadením alebo užívaním nevyhnutnej cesty pozemok zaťažený čo najmenej.

§ 1794
Nemožnosť zriadenia nevyhnutnej cesty

(1) Súd nezriadi nevyhnutnú cestu, ak
a) škoda na zaťaženom pozemku zrejme prevýši výhodu nevyhnutnej cesty,
b) si spôsobil nedostatok prístupu z hrubej nedbanlivosti či úmyselne ten, kto o nevyhnutnú cestu žiada, alebo
c) sa žiada nevyhnutná cesta len za účelom pohodlnejšieho spojenia nehnuteľnej veci s verejnou cestou.

(2) Nevyhnutnú cestu nemožno zriadiť tam, kde k dosiahnutiu požadovaného účelu postačí postup podľa § 1671.

(3) Nevyhnutnú cestu nemožno zriadiť cez priestor uzatvorený za tým účelom, aby doňho cudzie osoby nemali prístup, ani cez pozemok, pri ktorom bráni zriadeniu nevyhnutnej cesty verejný záujem.

§ 1795
Určenie pozemku zaťaženého nevyhnutnou cestou

(1) Domáhať sa zriadenia nevyhnutnej cesty možno voči pozemku, cez ktorý je prechod na verejnú cestu najefektívnejší pri zohľadnení stavu a polohy oprávnenej nehnuteľnej veci, prospechu pre oprávnenú nehnuteľnú vec a obmedzenia spôsobeného zriadením nevyhnutnej cesty na zaťaženom pozemku.

(2) Nevyhnutnú cestu možno zriadiť len v prospech jedného prístupu cez susedné pozemky, aj keď nehnuteľnú vec obklopuje niekoľko susedných pozemkov.

(3) Ak stratila nehnuteľná vec spojenie s verejnou cestou faktickým rozdelením, rozdelením na základe závetu alebo zmluvy, právo na zriadenie nevyhnutnej cesty môže byť uplatnené len voči vlastníkovi pozemku, ktorý vznikol rozdelením pôvodného pozemku s prístupom k verejnej komunikácii, jeho dedičovi alebo právnemu nástupcovi, aj keď nejde o najefektívnejší prechod; v tomto prípade zriadi súd nevyhnutnú cestu bezodplatne.

§ 1796
Vybudovanie prístupu k verejnej ceste

Ak súd povolil zriadiť na dotknutom pozemku nevyhnutú cestu ako umelú, zriadi a udržiava ju ten, v koho prospech bola povolená. Pritom je povinný dbať na to, aby jej vybudovaním a udržiavaním spôsobil zaťaženému pozemku čo najmenšiu škodu.

§ 1797
Zrušenie nevyhnutnej cesty súdom a vzájomné vyporiadanie

Ak pominú dôvody, pre ktoré bola nevyhnutná cesta zriadená, súd na návrh vlastníka dotknutého pozemku nevyhnutnú cestu zruší. Zánikom tohto práva nevzniká právo na vrátenie náhrady za právo nevyhnutnej cesty; zaniká však povinnosť platiť v budúcnosti splatné náhrady.

Služobnosť inžinierskej siete

§ 1798
Rozsah služobnosti inžinierskej siete

(1) Služobnosť inžinierskej siete oprávňuje oprávnenú osobu zriadiť alebo viesť na svoje náklady na pozemku alebo cez pozemok vhodným a bezpečným spôsobom vodovodné, kanalizačné, energetické alebo iné siete (inžinierske siete) vrátane práva prevádzkovať a udržiavať ich.

(2) Vlastník pozemku je povinný zdržať sa všetkého, čo vedie k ich ohrozeniu a ak sa mu to v primeranej lehote vopred oznámi, umožní oprávnenej osobe vstup na pozemok na nevyhnutnú dobu, v nevyhnutnom rozsahu, za účelom prehliadky alebo údržby inžinierskej siete.

§ 1799
Výkon služobnosti inžinierskej siete

(1) Ak je to výslovne dohodnuté, môže služobnosť podľa § 1798 zahŕňať aj právo zriadiť, mať a udržiavať na pozemku obslužné zariadenie, ako aj právo vykonávať na inžinierskych sieťach opravy za účelom ich modernizácie alebo zlepšenia výkonnosti.

(2) Spolu s právom zriadenia alebo vedenia inžinierskych sietí patrí oprávnenej osobe právo vstupu, prechodu a prejazdu cez pozemok za účelom ich zriadenia, prevádzky, údržby, opravy alebo modernizácie v rozsahu určenom v § 1792. Ak je služobnosť zriadená odplatne, odplata za výkon tohto práva je zahrnutá v odplate za zriadenie práva zriadenia alebo vedenia inžinierskych sietí.

(3) Oprávnená osoba sprístupní vlastníkovi pozemku na jeho požiadanie dokumentáciu týkajúcu sa inžinierskych sietí v rozsahu nevyhnutnom na ochranu jeho záujmov.

§ 1800
Zriadenie služobnosti inžinierskej siete súdom

(1) Vlastník pozemku môže žiadať, aby mu súd za primeranú náhradu zriadil služobnosť inžinierskej siete, ak to vyžaduje nutná potreba panujúceho pozemku; súd prihliadne najmä k tomu, či je možné panujúci pozemok dobre využívať aj bez zriadenia služobnosti.

(2) Na zriadenie služobnosti inžinierskej siete súdom sa primerane použijú ustanovenia o zriadení nevyhnutnej cesty súdom.

ŠTVRTÝ ODDIEL
ZÁNIK SLUŽOBNOSTI

§ 1801
Zánik služobnosti zrušenej právnym úkonom

(1) Ak sa zrušuje právnym úkonom služobnosť zaťažujúca vec, ktorá je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, služobnosť zanikne výmazom z katastra nehnuteľností.

(2) Ak sa zrušuje právnym úkonom služobnosť zaťažujúca vec, ktorá nie je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, služobnosť zanikne účinnosťou právneho úkonu.

§ 1802
Zánik služobnosti smrťou alebo zánikom oprávneného

Osobná služobnosť zaniká najneskôr smrťou alebo zánikom oprávneného zo služobnosti.

§ 1803
Zánik služobnosti uplynutím doby

Služobnosť zanikne, ak uplynula doba, na ktorú bola zriadená.

§ 1804
Zánik služobnosti pri splynutí

(1) Ak sa vlastníkom zaťaženej a panujúcej veci stane tá istá osoba, služobnosť zanikne výmazom z katastra nehnuteľností.

(2) Ak sa oprávnená osoba stane vlastníkom zaťaženej veci, služobnosť zanikne výmazom z katastra nehnuteľností.

§ 1805
Zánik služobnosti z dôvodu trvalých zmien

Služobnosť zanikne, ak nastali také trvalé zmeny, že zaťažená vec už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby alebo prospešnejšiemu využívaniu jej nehnuteľnosti.

§ 1806
Zrušenie služobnosti súdom

Ak trvalou zmenou pomerov vznikne hrubý nepomer medzi povinnosťou vlastníka zaťaženej nehnuteľnej veci a výhodou oprávneného, môže súd rozhodnúť, že sa služobnosť obmedzuje alebo zrušuje za primeranú náhradu.

PIATY ODDIEL
REÁLNE BREMENÁ

§ 1807
Základné ustanovenie

(1) Nehnuteľná vec zapísaná do katastra nehnuteľností môže byť zaťažená reálnym bremenom tak, že každý vlastník veci je zaviazaný voči vlastníkovi inej nehnuteľnej veci alebo voči inej oprávnenej osobe k opakovanému plneniu tak, že je povinný niečo dávať alebo niečo konať.

(2) Pre to isté reálne bremeno možno zaťažiť aj niekoľko vecí alebo len spoluvlastnícky podiel k veci.

(3) Vlastník môže zaťažiť svoju nehnuteľnú vec zapísanú do katastra nehnuteľností reálnym bremenom v prospech inej svojej nehnuteľnej veci.

§ 1808
Nadobudnutie reálneho bremena na základe právneho úkonu

Ak sa zriaďuje reálne bremeno právnym úkonom, vzniká zápisom do katastra nehnuteľností.

§ 1809
Právne postavenie povinnej osoby

(1) Vlastník zaťaženej veci zodpovedá ako dlžník za jednotlivé plnenia, ktoré sa stali splatnými v dobe trvania jeho vlastníckeho práva.

(2) Súčasný vlastník zodpovedá za plnenia, ktoré sa stali splatnými v dobe, kedy nebol vlastníkom zaťaženej veci, len vecou zaťaženou reálnym bremenom. Na práva a povinnosti tohto vlastníka sa použijú primerane ustanovenia o záložnom práve. Ak dôjde k speňaženiu zaťaženej veci spôsobom obdobným speňaženiu zálohu, uspokoja sa z výťažku speňaženia veci všetky doposiaľ splatné plnenia. Pre budúce plnenia však reálne bremeno na zaťaženej veci trvá naďalej.

§ 1810
Rozsah zaťaženia

Hodnota ročného plnenia z reálneho bremena môže tvoriť najviac desať percent z hodnoty zaťaženej veci.

§ 1811
Časovo neobmedzené reálne bremeno

(1) Časovo neobmedzené reálne bremeno môže byť zriadené len ako vykúpiteľné a podmienky výkupu musia byť určené už pri jeho zriadení.

(2) Právo výkupu je vykonané písomným oznámením vlastníka zaťaženej veci voči osobe oprávnenej z reálneho bremena.

(3) Reálne bremeno zaniká úhradou príslušnej peňažnej čiastky osobe oprávnenej z reálneho bremena alebo splnením iných dohodnutých podmienok.

§ 1812
Náhradné plnenie

Ak pre zmenu pomerov nemožno spravodlivo trvať na nepeňažnom plnení, môže súd rozhodnúť, aby sa namiesto nepeňažného plnenia poskytovalo peňažné plnenie.

§ 1813
Zánik reálnych bremien

O zániku reálnych bremien platia primerane ustanovenia o zániku služobností.

Tretí diel
Záložné právo

PRVÝ ODDIEL
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1814
Účel záložného práva

Záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (záloh), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

§ 1815
Pohľadávka zabezpečená záložným právom

(1) Záložným právom možno zabezpečiť peňažnú pohľadávku, ako aj nepeňažnú pohľadávku, ktorej hodnota je určitá alebo kedykoľvek počas trvania záložného práva určiteľná.

(2) Záložným právom možno zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti alebo ktorej vznik závisí od splnenia podmienky. V takom prípade vzniku záložného práva nebráni skutočnosť, že v čase, kedy záložné právo vzniká, zabezpečená pohľadávka ešte neexistuje.

§ 1816
Zabezpečenie pohľadávky záložným právom k viacerým zálohom

Pohľadávku možno zabezpečiť aj záložným právom zriadeným na niekoľko samostatných zálohov.

§ 1817
Prechod záložného práva

(1) Záložné právo prechádza pri prevode alebo prechode pohľadávky zabezpečenej záložným právom na nadobúdateľa pohľadávky.

(2) Záložné právo prechádza na nadobúdateľa pohľadávky aj vtedy, ak ide o inú zmenu v osobe oprávnenej zo zabezpečenej pohľadávky.

DRUHÝ ODDIEL
ZÁLOH

§ 1818
Záloh

(1) Záloh môže byť vec, právo, iná majetková hodnota, byt a nebytový priestor, ktoré sú prevoditeľné, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Záloh môže byť aj súbor vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, podnik alebo časť podniku, alebo iná hromadná vec.

§ 1819
Súčasti a príslušenstvo zálohu

(1) Záložné právo sa vzťahuje na záloh, jeho súčasti, plody a úžitky a príslušenstvo, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje alebo zákon neustanovuje inak.

(2) Na plody a úžitky sa záložné právo vzťahuje až do ich oddelenia od zálohu, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje inak.

§ 1820
Spôsobilosť záložcu zaťažiť záloh záložným právom

Záložné právo možno zriadiť na vec, byt a na nebytový priestor vo vlastníctve záložcu, alebo na právo a na inú majetkovú hodnotu, ktoré patria záložcovi.

§ 1821
Záložné právo k zálohu, ktorý záložca nadobudne v budúcnosti

Záložné právo možno zriadiť aj na vec, právo, inú majetkovú hodnotu, byt alebo nebytový priestor, ktorý záložca nadobudne v budúcnosti, a to aj vtedy, ak vec, právo, iná majetková hodnota, byt a nebytový priestor vzniknú v budúcnosti alebo ktorých vznik závisí od splnenia podmienky.

§ 1822
Pluralita záložných práv zaťažujúcich záloh

(1) Ak vzniklo na zálohu viac záložných práv, na ich uspokojenie je rozhodujúce poradie ich registrácie v registri záložných práv počítané odo dňa ich najskoršej registrácie alebo odo dňa ich registrácie v osobitnom registri.
(2) Ak vznikne na hnuteľnej veci viac záložných práv a niektoré z nich vznikne odovzdaním veci, na uspokojenie záložných práv majú prednosť záložné práva registrované v registri záložných práv podľa poradia ich registrácie.

§ 1823
Dohoda o výkone viacerých záložných práv zaťažujúcich záloh

(1) Ak vznikne na zálohu viac záložných práv, môžu sa záložní veritelia dohodnúť o poradí ich záložných práv rozhodujúcom na ich uspokojenie.

(2) Dohoda podľa odseku 1 nadobúda účinnosť registráciou dohodnutého poradia v registri záložných práv alebo registráciou v osobitnom registri, ak sa na vznik záložného práva vyžaduje registrácia v osobitnom registri, na základe žiadosti všetkých na dohode zúčastnených záložných veriteľov.

(3) Dohoda, na ktorej základe by sa mohla záložnému veriteľovi, ktorý nie je jej účastníkom, zhoršiť vymožiteľnosť pohľadávky pri výkone záložného práva, je voči tejto osobe neúčinná.

TRETÍ ODDIEL
VZNIK ZÁLOŽNÉHO PRÁVA

§ 1824
Zriadenie záložného práva

(1) Záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom.

(2) Zmluva o zriadení záložného práva na hnuteľnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona.

§ 1825
Náležitosti záložnej zmluvy

(1) V zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh.

(2) V zmluve o zriadení záložného práva sa určí najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje hodnotu zabezpečenej pohľadávky.

(3) Záloh môže byť v zmluve o zriadení záložného práva určený jednotlivo, čo sa týka množstva a druhu alebo iným spôsobom tak, aby kedykoľvek počas trvania záložného práva bolo možné záloh určiť.

§ 1826
Zmluvný zákaz zriadenia záložného práva

Akákoľvek dohoda zakazujúca zriadiť záložné právo je voči tretím osobám neúčinná.

§ 1827
Registrácia záložného práva

(1) Na vznik záložného práva sa vyžaduje jeho registrácia v notárskom centrálnom registri záložných práv (register záložných práv), ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Záložné právo, ktoré vzniká registráciou v osobitnom registri podľa § 1828 (registrácia v osobitnom registri) nepodlieha registrácii v registri záložných práv podľa tohto zákona. Registrácia v registri záložných práv sa nevyžaduje ani v prípade zriadenia záložného práva podľa § 1829.

§ 1828
Registrácia záložného práva v osobitnom registri

(1) Záložné právo k nehnuteľným veciam, bytom a nebytovým priestorom vzniká zápisom do katastra nehnuteľností, ak tento alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Záložné právo k niektorým veciam, právam alebo k iným majetkovým hodnotám ustanoveným osobitným predpisom vzniká jeho registráciou v osobitnom registri, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 1829
Vznik záložného práva k hnuteľnej veci

(1) Záložné právo k hnuteľnej veci vzniká jej odovzdaním záložnému veriteľovi alebo tretej osobe do úschovy, ak sa na tom záložca a záložný veriteľ dohodli.

(2) Záložné právo podľa odseku 1 môže byť kedykoľvek počas trvania záložného práva registrované v registri záložných práv. Ak sa zmluva o zriadení záložného práva

neuzatvorila v písomnej forme, vyžaduje sa písomné vyhotovenie potvrdenia o obsahu zmluvy podpísané záložcom a záložným veriteľom pred registráciou záložného práva.

§ 1830
Vznik záložného práva k hromadnej veci

(1) Na vznik záložného práva k súboru vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, podniku alebo časti podniku ako celku sa vyžaduje registrácia v registri záložných práv.

(2) Na vznik záložného práva k jednotlivým súčastiam zálohu, pre ktoré to tento zákon alebo osobitný predpis ustanovuje, sa vyžaduje aj registrácia v osobitnom registri.

§ 1831
Vznik záložného práva k zálohu, ktorý vznikne v budúcnosti alebo ktorého vznik závisí od splnenia podmienky

Záložné právo k veci, bytu, nebytovému priestoru, k právu a k inej majetkovej hodnote, ktoré záložca nadobudne v budúcnosti, ktoré vzniknú v budúcnosti alebo ktorých vznik závisí od splnenia podmienky, vznikne nadobudnutím vlastníckeho práva k veci, bytu alebo nebytovému priestoru, alebo nadobudnutím iného práva, alebo inej majetkovej hodnoty záložcom; to neplatí, ak záložné právo, na ktorého vznik sa vyžaduje jeho registrácia v registri záložných práv, nebolo registrované pred nadobudnutím vlastníckeho práva k veci, iného práva alebo inej majetkovej hodnoty záložcom.

§ 1832
Vznik záložného práva k budúcemu zálohu evidovanému v osobitnom registri

Záložné právo k veci, bytu, nebytovému priestoru, právu a k inej majetkovej hodnote, ktoré záložca nadobudne v budúcnosti, ktoré vzniknú v budúcnosti alebo ktorých vznik závisí od splnenia podmienky, na ktorého vznik sa vyžaduje podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu jeho registrácia v osobitnom registri, zapíše sa vznik záložného práva do tohto registra ku dňu nadobudnutia vlastníckeho práva k veci, bytu alebo nebytovému priestoru, alebo nadobudnutia iného práva, alebo inej majetkovej hodnoty záložcom.

§ 1833
Návrh na registráciu záložného práva a vykonanie registrácie záložného práva

(1) Návrh na registráciu záložného práva v registri záložných práv alebo žiadosť o registráciu v osobitnom registri, ak sa na vznik záložného práva vyžaduje podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu registrácia v osobitnom registri, podáva v prípade vzniku záložného práva na základe písomnej zmluvy záložca, v ostatných prípadoch záložný veriteľ, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Ak záložné právo vzniká rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, registrácia sa vykoná na základe rozhodnutia príslušného súdu alebo správneho orgánu, ktorý záložné právo zriadil.

§ 1834
Zmena registrovaných údajov

(1) Ak nastanú zmeny údajov týkajúce sa záložného práva, je osoba, ktorej to ukladá zákon, inak osoba, ktorej sa zmena údajov týka, povinná požiadať o zmenu registrácie v registri záložných práv alebo v osobitnom registri. Ak nemožno určiť osobu, ktorej sa zmena údajov týka, má túto povinnosť záložca, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 splní povinná osoba bez zbytočného odkladu odo dňa, keď nastala skutočnosť, z ktorej vyplýva zmena údajov o záložnom práve. Ak návrh na registráciu zmeny údajov sú povinné podať viaceré osoby, považuje sa táto povinnosť za splnenú, ak ju splní jedna z nich, ak zákon neustanovuje, že návrh na registráciu zmeny údajov sú tieto osoby povinné podať spoločne.

(3) Osoba, ktorá poruší povinnosti podľa odsekov 1 a 2, zodpovedá za škodu, ktorú tým spôsobí.

§ 1835
Prevod a prechod zálohu

(1) Pri prevode alebo prechode zálohu pôsobí záložné právo voči nadobúdateľovi zálohu, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje, že záložca môže záloh alebo časť zálohu previesť bez zaťaženia záložným právom alebo ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Na nadobúdateľa zálohu, voči ktorému pôsobí záložné právo, prechádzajú účinnosťou prevodu alebo prechodu všetky práva a povinnosti záložcu zo zmluvy o zriadení záložného práva. Nadobúdateľ zálohu, voči ktorému pôsobí záložné právo, je povinný strpieť výkon záložného práva a vzťahujú sa na neho práva a povinnosti záložcu.

§ 1836
Rozdelenie a spojenie zálohu

(1) Ak sa záloh zmení na novú vec, zaťaží záložné právo aj túto novú vec. Pri rozdelení založenej veci zaťažuje záložné právo všetky veci, ktoré rozdelením pôvodného zálohu vznikli.

(2) Ak sa záloh spojí s inou nezaloženou vecou, má záložný veriteľ právo na obnovenie pôvodného stavu na náklady záložcu. Ak to však nie je možné, vzťahuje sa záložné právo na celú vec, avšak len do hodnoty zálohu v čase spojenia. Ak bol záloh pred spojením ocenený, má sa za to, že hodnotu zálohu určuje výška tohto ocenenia.

(3) Ak sa spoja dva alebo viac zálohov, na účel záložného práva platí, že k spojeniu nedošlo; to neplatí, ak spojené zálohy zabezpečujú tú istú pohľadávku.

§ 1837
Prevod zálohu bez záložného práva

(1) Záložné právo nepôsobí voči nadobúdateľovi zálohu, ak záložca previedol záloh v bežnom obchodnom styku v rámci výkonu predmetu podnikania.

(2) Záložné právo nepôsobí voči nadobúdateľovi zálohu ani vtedy, ak bol v čase prevodu alebo prechodu zálohu pri vynaložení náležitej starostlivosti dobromyseľný, že nadobúda záloh nezaťažený záložným právom. Ak je záložné právo registrované v registri záložných práv, predpokladá sa, že nadobúdateľ zálohu nie je dobromyseľný, ak nepreukáže opak.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa nevzťahuje na záložné právo, ktoré vzniká registráciou v osobitnom registri, ak sa na jeho vznik vyžaduje podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu registrácia v osobitnom registri.

§ 1838
Registrácia zmeny v osobe záložcu

Záložca a nadobúdateľ zálohu sú povinní zaregistrovať zmenu v osobe záložcu do registra záložných práv alebo do osobitného registra, ak na vznik záložného práva sa vyžaduje podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu registrácia v osobitnom registri; za škodu spôsobenú porušením tejto povinnosti zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

§ 1839
Výkon rozhodnutia k zálohu

Konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie na záloh možno viesť iba vtedy, ak oprávneným je záložný veriteľ alebo ak záložný veriteľ s výkonom rozhodnutia alebo s exekúciou súhlasí.

ŠTVRTÝ ODDIEL
PRÁVA A POVINNOSTI ZO ZÁLOŽNÉHO PRÁVA

§ 1840
Užívanie zálohu

Záložca môže záloh užívať zvyčajným spôsobom; je však povinný zdržať sa všetkého, čím sa okrem bežného opotrebovania hodnota zálohu zmenšuje, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje inak.

§ 1841
Ochrana zálohu odovzdaného záložnému veriteľovi

(1) Ak je zálohom hnuteľná vec a záloh bol odovzdaný záložnému veriteľovi, záložný veriteľ je povinný zverený záloh chrániť pred poškodením, stratou, znehodnotením a zničením.

(2) Záložný veriteľ je oprávnený zverený záloh užívať len so súhlasom záložcu alebo ak jeho neužívaním môže dôjsť k poškodeniu alebo znehodnoteniu zálohu, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(3) Ak záložnému veriteľovi vzniknú v dôsledku plnenia povinností podľa odseku 1 náklady, má voči záložcovi právo na úhradu nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov.

PIATY ODDIEL
VÝKON ZÁLOŽNÉHO PRÁVA

§ 1842
Výkon záložného práva

(1) Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva.

(2) Ak je na zabezpečenie tej istej pohľadávky zriadené záložné právo k viacerým samostatným zálohom, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z ktoréhokoľvek z nich, ktorý postačuje na uspokojenie pohľadávky, inak zo všetkých zálohov.

(3) V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného predpisu, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných predpisov, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

(4) Záložný veriteľ má voči záložcovi právo na úhradu nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva.

(5) Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď je nárok vyplývajúci zo zabezpečenej pohľadávky premlčaný.

§ 1843
Výkon záložného práva k podniku

Ak je zálohom podnik alebo jeho časť, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia z podniku alebo z jeho časti ako celku, iba ak záložné právo vzniklo ku všetkým súčastiam podniku alebo k jeho časti.

§ 1844
Dohody o výkone záložného práva

Akákoľvek dohoda uzavretá pred splatnosťou pohľadávky zabezpečenej záložným právom, na ktorej základe sa záložný veriteľ môže uspokojiť tým, že nadobudne vlastnícke právo k veci, bytu alebo nebytovému priestoru, alebo iné právo a inú majetkovú hodnotu, na ktoré je zriadené záložné právo, je neplatná, ak zákon neustanovuje inak.

§ 1845
Oznámenie o začatí výkonu záložného práva

(1) Začatie výkonu záložného práva je záložný veriteľ povinný písomne oznámiť záložcovi a dlžníkovi, ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, a pri záložných právach registrovaných v registri záložných práv aj zaregistrovať začatie výkonu záložného práva v tomto registri, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) V písomnom oznámení o začatí výkonu záložného práva záložný veriteľ uvedie spôsob, akým sa uspokojí alebo sa bude domáhať uspokojenia zo zálohu.

(3) Ak je záložné právo zapísané v katastri nehnuteľností, záložný veriteľ je povinný jedno vyhotovenie oznámenia o začatí výkonu záložného práva zaslať príslušnému okresnému úradu, ktorý začatie výkonu záložného práva vyznačí v katastri nehnuteľností.

§ 1846
Prevod zálohu po oznámení o začatí výkonu záložného práva

(1) Po oznámení o začatí výkonu záložného práva nesmie záložca bez súhlasu záložného veriteľa záloh previesť.

(2) Porušenie zákazu nemá účinky voči osobám, ktoré nadobudli záloh od záložcu v bežnom obchodnom styku v rámci predmetu podnikania záložcu okrem prípadu, keď nadobúdateľ vedel alebo vzhľadom na všetky okolnosti mohol vedieť, že sa začal výkon záložného práva.

§ 1847
Výkon záložného práva predajom veci

(1) Predať záloh spôsobom určeným v zmluve o zriadení záložného práva alebo na dražbe môže záložný veriteľ najskôr po uplynutí 30 dní odo dňa oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi a dlžníkovi, ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Ak je záložné právo registrované v registri záložných práv a deň registrácie začatia výkonu záložného práva v registri záložných práv je neskorší ako deň oznámenia o začatí výkonu záložného práva záložcovi a dlžníkovi a ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, 30 dňová lehota začína plynúť odo dňa registrácie začatia výkonu záložného práva v registri záložných práv.

(3) Záložca a záložný veriteľ sa môžu po oznámení o začatí výkonu záložného práva dohodnúť, že záložný veriteľ je oprávnený predať záloh spôsobom dohodnutým v zmluve o zriadení záložného práva alebo na dražbe aj pred uplynutím lehoty podľa odseku 1 alebo odseku 2.

§ 1848
Zmena spôsobu výkonu záložného práva

(1) Záložný veriteľ, ktorý začal výkon záložného práva s cieľom uspokojiť svoju pohľadávku spôsobom dohodnutým v zmluve o zriadení záložného práva, môže kedykoľvek počas výkonu záložného práva zmeniť spôsob výkonu záložného práva a predať záloh na dražbe alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných predpisov.

(2) Záložný veriteľ je povinný informovať záložcu o zmene spôsobu výkonu záložného práva.

§ 1849
Povinnosti záložcu

(1) Záložca je povinný strpieť výkon záložného práva a je povinný poskytnúť záložnému veriteľovi súčinnosť potrebnú na výkon záložného práva. Najmä je povinný vydať záložnému veriteľovi záloh a doklady potrebné na prevzatie, prevod a užívanie zálohu a poskytnúť akúkoľvek inú súčinnosť ustanovenú zákonom alebo určenú v zmluve o zriadení záložného práva.

(2) Rovnakú povinnosť má aj tretia osoba, ktorá má záloh alebo doklady potrebné na prevzatie, prevod a užívanie zálohu u seba.

§ 1850
Povinnosti tretej osoby počas výkonu záložného práva

Osoba, ktorá má počas výkonu záložného práva záloh u seba, je povinná zdržať sa všetkého, čím by sa hodnota zálohu zmenšila, okrem bežného opotrebovania.

§ 1851
Predaj zálohu mimo dražby

Ak sa v zmluve o zriadení záložného práva dohodne, že záložný veriteľ je oprávnený predať záloh iným spôsobom ako na dražbe, záložný veriteľ je povinný pri predaji zálohu postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby záloh predal za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný predmet zvyčajne predáva za porovnateľných podmienok v čase a mieste predaja zálohu.

§ 1852
Práva a povinnosti pri výkone záložného práva

(1) Pri výkone záložného práva koná záložný veriteľ v mene záložcu.

(2) Záložný veriteľ je povinný informovať záložcu o priebehu výkonu záložného práva, najmä o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu mať vplyv na cenu zálohu pri jeho predaji.

(3) Záložný veriteľ je povinný podať záložcovi písomnú správu o výkone záložného práva bez zbytočného odkladu po predaji zálohu, v ktorej uvedie najmä údaje o predaji zálohu, hodnote výťažku z predaja zálohu, o nákladoch vynaložených na vykonanie záložného práva a o použití výťažku z predaja zálohu. Náklady vynaložené v súvislosti s výkonom záložného práva je záložný veriteľ povinný preukázať.

§ 1853
Preplatok z výťažku

Ak výťažok z predaja zálohu prevyšuje zabezpečenú pohľadávku, záložný veriteľ je povinný vydať záložcovi bez zbytočného odkladu hodnotu výťažku z predaja, ktorá prevyšuje zabezpečenú pohľadávku po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva.

ŠIESTY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O VÝKONE ZÁLOŽNÉHO PRÁVA PRI PLURALITE ZÁLOŽNÝCH PRÁV

§ 1854
Oznámenie výkonu záložného práva pri pluralite záložných veriteľov

(1) Ak vzniklo na zálohu viac záložných práv, záložný veriteľ je povinný písomne oznámiť začatie výkonu záložného práva aj ostatným záložným veriteľom, ktorí sú v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložných práv pred záložným veriteľom vykonávajúcim záložné právo.

(2) V oznámení o začatí výkonu záložného práva záložný veriteľ uvedie spôsob, akým sa uspokojí alebo sa bude domáhať uspokojenia zo zálohu.

(3) Záložný veriteľ vykonávajúci záložné právo môže predať záloh najskôr po uplynutí lehoty 30 dní odo dňa oznámenia o začatí výkonu záložného práva všetkým záložným veriteľom podľa odseku 1.

§ 1855
Výkon záložného práva prednostným záložným veriteľom

(1) Pri výkone záložného práva záložným veriteľom, ktorého záložné právo je v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložných práv registrované ako prvé (prednostný záložný veriteľ), sa záloh prevádza nezaťažený záložnými právami ostatných záložných veriteľov.

(2) Pri výkone záložného práva prednostným záložným veriteľom uloží prednostný záložný veriteľ do notárskej úschovy v prospech ostatných záložných veriteľov a záložcu hodnotu výťažku z predaja zálohu prevyšujúcu pohľadávku zabezpečenú v jeho prospech po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva.

§ 1856
Uspokojovanie pohľadávok viacerých záložných veriteľov

Ak výťažok z predaja zálohu prevyšuje pohľadávku zabezpečenú v prospech prednostného záložného veriteľa, ostatní záložní veritelia majú právo, aby ich pohľadávky zabezpečené záložným právom k prevádzanému zálohu boli po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov prednostným záložným veriteľom v súvislosti s výkonom záložného práva uspokojené z výťažku z predaja zálohu podľa poradia rozhodujúceho na uspokojenie záložných práv.

§ 1857
Preplatok z výťažku

Hodnota výťažku z predaja zálohu, ktorá prevyšuje zabezpečené pohľadávky po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva, sa vydá záložcovi.

§ 1858
Výkon záložného práva iným ako prednostným záložným veriteľom

Pri výkone záložného práva záložným veriteľom, ktorý nemá postavenie prednostného záložného veriteľa, sa záloh prevádza zaťažený záložným právom prednostného záložného veriteľa a ostatných záložných veriteľov, ktorí sú v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložných práv pred záložným veriteľom vykonávajúcim záložné právo; vo vzťahu k ostatným záložným veriteľom sa použijú primerane ustanovenia § 1855 až 1857.

§ 1859
Prevod zálohu zaťaženého záložným právom

(1) Záložný veriteľ, ktorý vykonáva záložné právo podľa § 1858, je povinný informovať nadobúdateľa zálohu, že záloh sa prevádza zaťažený záložným právom.

(2) Záložný veriteľ, ktorý vykonáva záložné právo podľa § 1858, a nadobúdateľ zálohu sú povinní zaregistrovať zmenu v osobe záložcu v registri záložných práv alebo v osobitnom registri, ak sa na vznik záložného práva podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu vyžaduje jeho registrácia v osobitnom registri; za škodu spôsobenú porušením tejto povinnosti zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

§ 1860
Výkon záložného práva ďalšími záložnými veriteľmi

Ak pohľadávka prednostného záložného veriteľa alebo niektorého z ostatných záložných veriteľov, ktorí sú v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložných práv pred záložným veriteľom vykonávajúcim záložné právo podľa § 1858, je v čase výkonu záložného práva splatná, môže tento záložný veriteľ začať výkon záložného práva alebo uplatňovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z výťažku z predaja zálohu.

§ 1861
Začatie výkonu ďalšieho záložného práva

(1) Ak prednostný záložný veriteľ alebo iný záložný veriteľ, ktorý je v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložného práva pred záložným veriteľom vykonávajúcim záložné právo, začne výkon záložného práva podľa § 1860, začatie výkonu záložného práva oznámi aj záložnému veriteľovi vykonávajúcemu záložné právo.

(2) Ak prednostný záložný veriteľ alebo iný záložný veriteľ, ktorý je v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložného práva pred záložným veriteľom vykonávajúcim záložné právo, oznámi začatie výkonu záložného práva záložnému veriteľovi vykonávajúcemu záložné právo pred uplynutím lehoty podľa § 1854 ods. 3, nemôže záložný veriteľ vykonávajúci záložné právo pokračovať vo výkone záložného práva.

§ 1862
Splnenie pohľadávky záložným veriteľom

Záložný veriteľ, ktorý po začatí výkonu záložného práva iným záložným veriteľom splní za dlžníka pohľadávku, na ktorej uspokojenie sa začal výkon záložného práva, nadobúda jej splnením všetky práva záložného veriteľa k tejto pohľadávke vrátane poradia rozhodujúceho na uspokojenie záložných práv. Záložný veriteľ, ktorý začal výkon záložného práva, nemôže splnenie pohľadávky iným záložným veriteľom odmietnuť.

SIEDMY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O ZÁLOŽNOM PRÁVE K POHĽADÁVKE

§ 1863
Záložné právo k príslušenstvu pohľadávky

Záložné právo k pohľadávke sa vzťahuje aj na dlžné úroky a ostatné jej príslušenstvo.

§ 1864
Účinky voči poddlžníkovi

Záložné právo na peňažnú pohľadávku je účinné voči poddlžníkovi, len ak vznik záložného práva záložca písomne oznámi poddlžníkovi alebo ak mu vznik záložného práva preukáže záložný veriteľ; na preukázanie vzniku záložného práva stačí výpis z registra záložných práv.

§ 1865
Povinnosť poddlžníka

Ak bol vznik záložného práva poddlžníkovi oznámený alebo preukázaný, poddlžník je povinný plniť svoj splatný peňažný záväzok záložnému veriteľovi alebo inej osobe určenej záložným veriteľom. Splnenie peňažného záväzku poddlžníka je záložný veriteľ povinný písomne oznámiť záložcovi.

§ 1866
Uspokojenie záložného veriteľa plnením od poddlžníka

(1) Ak poddlžník splní svoj peňažný záväzok záložnému veriteľovi, záložný veriteľ je oprávnený prijaté plnenie držať u seba.

(2) Ak zabezpečená pohľadávka nie je riadne a včas splnená, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa z peňažného plnenia poddlžníka, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje inak.

§ 1867
Vydanie preplatku z plnenia poddlžníka

Ak peňažné plnenie poddlžníka prijaté záložným veriteľom prevyšuje zabezpečenú pohľadávku, záložný veriteľ je povinný vydať záložcovi bez zbytočného odkladu peňažné plnenie prevyšujúce zabezpečenú pohľadávku po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva.

§ 1868
Výkon záložného práva voči poddlžníkovi

Ak poddlžník nesplní svoj záväzok, môže sa záložný veriteľ uspokojiť aj s výkonom záložného práva podľa § 1821 až 1841.

§ 1869

Ak osoba poddlžníka je totožná s osobou záložného veriteľa, ustanovenia § 1863 až 1868 sa nepoužijú.

ÔSMY ODDIEL
OSOBITNÉ USTANOVENIA O ZÁLOŽNOM PRÁVE K POHĽADÁVKE Z ÚČTU, Z INEJ FORMY VKLADU ALEBO K POHĽADÁVKE Z ÚVERU

§ 1870
Vznik záložného práva k pohľadávke z účtu, vkladu alebo úveru

(1) Zmluvné záložné právo k pohľadávke z účtu, vkladu, ak nejde o cenný papier, z inej formy vkladu alebo k pohľadávke z úveru medzi osobami uvedenými v § 1877 vzniká uzatvorením zmluvy o zriadení záložného práva; písomná forma zmluvy sa nevyžaduje.

(2) Záložné právo vzniknuté podľa odseku 1 možno kedykoľvek počas jeho trvania zaregistrovať v registri záložných práv; to sa nevzťahuje na zriadenie zmluvného záložného práva k pohľadávke z úveru.

§ 1871
Uspokojenie záložného práva k pohľadávke z účtu, vkladu alebo úveru

(1) Ak vznikne na zálohu viac záložných práv, uspokoja sa prednostne záložné práva vznikom najstaršie, ak ďalej tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak vznikne na zálohu viac záložných práv a niektoré z nich nie sú registrované v registri záložných práv, záložné práva registrované v registri záložných práv sa uspokoja prednostne podľa poradia ich registrácie pred ostatnými záložnými právami.

§ 1872
Výkon záložného práva k pohľadávke z účtu, vkladu alebo úveru

Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená alebo ak nastane iná skutočnosť určená v zmluve o zriadení záložného práva ako skutočnosť rozhodná pre výkon záložného práva, záložný veriteľ môže záložné právo vykonať spôsobom ustanoveným zákonom alebo dohodnutým v zmluve o zriadení záložného práva. Ustanovenia § 1845 ods. 1, § 1847, § 1848 ods. 2, § 1852 ods. 2 a 3, § 1854 sa nepoužijú.

§ 1873
Spôsob výkonu záložného práva k pohľadávke z účtu, vkladu alebo úveru

Dohodnutým spôsobom výkonu záložného práva môže byť najmä započítanie proti zabezpečenej pohľadávke alebo použitie zálohu na vyrovnanie zabezpečenej pohľadávky.

§ 1874
Nakladanie so zálohom pri pohľadávke z účtu, vkladu alebo úveru

(1) Ak sa tak zmluvné strany dohodli v zmluve o zriadení záložného práva, záložný veriteľ je oprávnený v medziach zmluvy so zálohom nakladať; pritom koná v mene záložcu a na svoj účet.

(2) Ak záložný veriteľ záloh previedol, záložné právo voči nadobúdateľovi nepôsobí.

§ 1875
Rovnocenný záloh

(1) Ak záložný veriteľ so zálohom nakladal pred tým, ako nastala skutočnosť rozhodná pre výkon záložného práva, je povinný najneskôr v posledný deň splatnosti zabezpečenej pohľadávky obstarať v mene záložcu a na svoj účet rovnocenný záloh, ktorý vstúpi na miesto pôvodného zálohu, ibaže sa so záložcom dohodol inak.

(2) Na posúdenie poradia záložného práva vzťahujúceho sa na rovnocenný záloh je rozhodujúci čas vzniku alebo registrácie záložného práva.

(3) Rovnocenný záloh, ktorý vstúpil na miesto pôvodného zálohu, je predmetom toho istého záložného práva. Rovnocenným zálohom sa rozumie, ak sa zmluvné strany nedohodli inak, pohľadávka z účtu alebo inej formy vkladu znejúca na tú istú sumu v tej istej mene voči tomu istému dlžníkovi.

(4) Ak záložný veriteľ so zálohom nakladal tak, že na ňom zriadil záložné právo, vstupom rovnocenného zálohu na miesto pôvodného zálohu pôvodný záloh prechádza zo záložcu na záložného veriteľa.

§ 1876
Použitie rovnocenného zálohu

Ak sa tak zmluvné strany dohodli v zmluve o zriadení záložného práva, záložný veriteľ môže namiesto postupu podľa § 1875 rovnocenný záloh započítať proti zabezpečenej pohľadávke alebo rovnocenný záloh použiť na jej vyrovnanie.

§ 1877

Ustanovenia § 1870 až 1876 sa použijú, len ak zmluvu o zriadení záložného práva uzatvorili tieto osoby

a) orgány verejnej moci členského štátu Európskej únie alebo iných štátov, ktoré sú zmluvnými stranami Dohody o Európskom hospodárskom priestore,
b) Národná banka Slovenska alebo centrálna banka iného štátu, Európska centrálna banka, Medzinárodný menový fond, Európska investičná banka, medzinárodná rozvojová banka a Banka pre medzinárodné zúčtovanie,
c) banka, zahraničná banka, obchodník s cennými papiermi, zahraničný obchodník s cennými papiermi, poisťovňa, zahraničná poisťovňa, poisťovňa z iného členského štátu, správcovská spoločnosť, zahraničná správcovská spoločnosť, inštitúcia elektronických peňazí, zahraničná inštitúcia elektronických peňazí, subjekt kolektívneho investovania a zahraničný subjekt kolektívneho investovania,

d) iná osoba ako osoba podľa písmena c) podliehajúca obozretnému dohľadu, ktorá v rámci svojho podnikania vykonáva ako hlavný predmet podnikania niektorú z činností, ktoré môže podľa osobitného predpisu vykonávať banka, ako aj osoba so sídlom v zahraničí s obdobným predmetom činnosti,
e) iná osoba ako osoba podľa písmena c) podliehajúca obozretnému dohľadu, ktorej hlavným predmetom podnikania je nadobúdanie podielov na majetku podľa osobitného predpisu, ako aj osoba so sídlom v zahraničí s obdobným predmetom činnosti,
f) centrálny depozitár cenných papierov, prevádzkovateľ platobného systému, zúčtovací agent, clearingový ústav, spoločný zástupca majiteľov dlhopisov alebo iných dlhových cenných papierov, ako aj osoba so sídlom v zahraničí s obdobným predmetom činnosti vrátane osoby, ktorej predmetom činnosti je zúčtovanie a vyrovnanie obchodov s finančnými nástrojmi alebo výkon činností ústrednej protistrany, aj keď nie je zahraničným centrálnym depozitárom, alebo
g) iná osoba, ako je uvedená v písmenách a) až f), ak sú splnené tieto podmienky
   1. druhou zmluvnou stranou je niektorá z osôb podľa písmena a) až d) a f),
   2. záložné právo zabezpečuje pohľadávku zo zmluvy o záverečnom vyrovnaní ziskov a strát alebo pohľadávku z obchodov, ktorých vysporiadanie môže byť predmetom zmluvy o záverečnom vyrovnaní ziskov a strát podľa osobitného predpisu.

§ 1878
Vylúčenie spotrebiteľských úverov

Ustanovenia § 1870 až 1877 sa nevzťahujú na pohľadávky zo spotrebiteľských úverov poskytnutých spotrebiteľovi podľa osobitného predpisu, to neplatí, ak účastníkom zmluvy o zriadení záložného práva k pohľadávkam z úverov je niektorá z osôb podľa § 1877 písm. b).

DEVIATY ODDIEL
POISTENIE ZÁLOHU A PLNENIE Z POISTNEJ ZMLUVY

§ 1879
Poistenie zálohu

Záložca je povinný záloh poistiť, len ak tak určuje zmluva o zriadení záložného práva.

§ 1880
Plnenie z poistnej zmluvy záložnému veriteľovi

(1) Ak záložca písomne oznámi alebo záložný veriteľ preukáže poisťovateľovi najneskôr do výplaty plnenia z poistnej zmluvy vznik záložného práva, poisťovateľ plní v prípade poistnej udalosti plnenie z poistnej zmluvy záložnému veriteľovi alebo inej osobe určenej záložným veriteľom; na preukázanie vzniku záložného práva stačí výpis z registra záložných práv alebo z osobitného registra, ak sa na vznik záložného práva vyžaduje registrácia v osobitnom registri.

(2) Výplatu plnenia z poistnej zmluvy je záložný veriteľ povinný bez zbytočného odkladu písomne oznámiť záložcovi.

§ 1881
Nakladanie s vyplateným poistným

(1) Ak poisťovateľ vyplatí plnenie z poistnej zmluvy záložnému veriteľovi, záložný veriteľ je oprávnený prijaté plnenie držať u seba.

(2) Ak zabezpečená pohľadávka nie je riadne a včas splnená, záložný veriteľ je oprávnený uspokojiť sa z plnenia z poistnej zmluvy, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje inak.

§ 1882
Nakladanie s preplatkom z poistného

Ak plnenie z poistnej zmluvy prijaté záložným veriteľom prevyšuje zabezpečenú pohľadávku, záložný veriteľ je povinný vydať záložcovi bez zbytočného odkladu plnenie z poistnej zmluvy prevyšujúce zabezpečenú pohľadávku po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom záložného práva.

DESIATY ODDIEL
ZÁNIK ZÁLOŽNÉHO PRÁVA

§ 1883
Zánik záložného práva

Záložné právo zaniká
a) zánikom zabezpečenej pohľadávky,
b) zánikom všetkých vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, na ktoré sa záložné právo vzťahuje,
c) ak sa záložný veriteľ vzdá záložného práva,
d) uplynutím času, na ktorý bolo záložné právo zriadené,
e) vrátením veci záložcovi, ak záložné právo vzniklo odovzdaním veci,
f) ak záložca previedol záloh v bežnom obchodnom styku v rámci výkonu predmetu podnikania alebo ak bol v čase prevodu alebo prechodu zálohu nadobúdateľ zálohu pri vynaložení náležitej starostlivosti dobromyseľný, že nadobúda záloh nezaťažený záložným právom,
g) ak záložca previedol záloh a zmluva o zriadení záložného práva určuje, že záložca môže záloh alebo časť zálohu previesť bez zaťaženia záložným právom,
h) iným spôsobom dohodnutým v zmluve o zriadení záložného práva alebo vyplývajúcim z osobitného predpisu,
i) ak sa vykonalo bez ohľadu na rozsah uspokojenia veriteľa.

§ 1884
Výmaz záložného práva

Po zániku záložného práva sa vykoná výmaz záložného práva z registra záložných práv alebo z osobitného registra, ak sa na vznik záložného práva vyžaduje podľa zákona registrácia v osobitnom registri; výmaz sa vykoná ku dňu uvedenému v žiadosti na výmaz záložného práva, najskôr však ku dňu zániku záložného práva.

§ 1885
Zabezpečenie výmazu záložného práva

(1) Záložný veriteľ je povinný podať žiadosť o výmaz záložného práva bez zbytočného odkladu po zániku záložného práva; ustanovenia § 1834 sa použijú primerane.

(2) Ak bolo zrušené záložné právo zriadené rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, vykoná sa výmaz na základe rozhodnutia príslušného súdu alebo správneho orgánu, ktorý vydal rozhodnutie o zrušení záložného práva.

(3) Žiadosť o výmaz záložného práva je oprávnený podať aj záložca; záložca je povinný žiadosť doložiť písomným potvrdením o splnení záväzku alebo inou listinou preukazujúcou zánik záložného práva vystavenou záložným veriteľom.

§ 1886
Zánik záložného práva k hnuteľnej veci odovzdanej záložnému veriteľovi

Ak je zálohom hnuteľná vec a záloh bol podľa zmluvy o zriadení záložného práva odovzdaný záložnému veriteľovi, záložný veriteľ je povinný bez zbytočného odkladu po zániku záložného práva záloh vrátiť záložcovi.

Štvrtý diel
Predkupné právo

§ 1887
Predkupné právo

Predkupné právo predstavuje právo oprávneného kúpiť vec a povinnosť vlastníka vec, právo, inú majetkovú hodnotu, byt alebo nebytový priestor predať v prípade vopred dohodnutých podmienok alebo ak by chcel vlastník jej vlastníctvo previesť na inú osobu.

§ 1888
Oprávnený z predkupného práva

(1) Oprávneným z predkupného práva je osoba určená zákonom alebo zmluvou.

(2) Predkupné právo neprechádza na dediča oprávnenej osoby a nemožno ho jednostranne previesť na inú osobu.

§ 1889
Povinný z predkupného práva

Povinným z predkupného práva je vlastník veci určený zákonom alebo zmluvou.

§ 1890
Vznik predkupného práva

Predkupné právo vzniká zo zákona alebo účinnosťou písomnej zmluvy, v ktorej bolo dohodnuté ako vecné právo.

§ 1891
Účinnosť zmluvného predkupného práva

(1) Ak je predmetom zmluvného predkupného práva zriadeného s vecno-právnym účinkom vec, právo alebo iná majetková hodnota, byt alebo nebytový priestor, ktorý je predmetom evidencie v osobitnom registri, predkupné právo vzniká zápisom v tomto registri; v prípade nehnuteľnej veci, ktorá je predmetom evidencie v katastri nehnuteľností, vecnoprávne účinky predkupného práva vznikajú zápisom do katastra nehnuteľností.

(2) Ak je predmetom zmluvného predkupného práva zriadeného s vecno-právnym účinkom vec, ktorá nie je predmetom evidencie v osobitnom registri, predkupné právo vzniká zápisom do notárskeho centrálneho registra predkupných práv podľa osobitného predpisu.

§ 1892
Výkon predkupného práva

(1) Vlastník vykoná predkupné právo na základe dohodnutých podmienok.

(2) Vlastník je povinný vždy vykonať ponuku na odkúpenie veci pred jej plánovaným prevodom tretej osobe.

(3) Ponuka sa vykoná oznámením všetkých podmienok prevodu oprávnenému z predkupného práva. Ak ide o nehnuteľnosť, alebo inú vec, na prevod ktorej sa vyžaduje uzavretie zmluvy v písomnej forme musí byť ponuka písomná a musí byť k nej priložený návrh zmluvy. Pri bezodplatnom prevode má vlastník právo požadovať obvyklú cenu za predaj veci.

§ 1893
Lehota na výkon predkupného práva

(1) Ak zo zákona alebo zmluvy nevyplýva, dokedy sa má predaj uskutočniť, musí oprávnený z predkupného práva vyplatiť hnuteľnú vec do ôsmich dní, právo alebo inú majetkovú hodnotu do jedného mesiaca, nehnuteľnú vec, byt alebo nebytový priestor do dvoch mesiacov po ponuke.

(2) Ak lehota podľa odseku 1 uplynie márne, platí, že oprávnený predkupné právo nevyužil.

(3) Ak sa vykonáva predkupné právo k nehnuteľnosti alebo k inej veci, na prevod ktorej sa vyžaduje uzavretie zmluvy v písomnej forme, je oprávnený z predkupného práva povinný za účelom prijatia návrhu na uzavretie zmluvy v lehote podľa odseku 1 uzavrieť s vlastníkom písomnú zmluvu v súlade s návrhom vlastníka podľa § 1892 ods. 3. Návrh môže byť pred podpisom upravený podľa obsahu oznámení o výkone predkupného práva doručených spoluvlastníkmi.

§ 1894
Predajná cena

(1) Ak zákon alebo zmluva neustanovujú inak, musí oprávnený z predkupného práva zaplatiť cenu ponúknutú niekým iným a splniť ostatné dohodnuté podmienky.

(2) Ak oprávnený z predkupného práva nemôže poskytnúť vedľajšie plnenie, zaplatí jeho hodnotu.

§ 1895
Trvanie predkupného práva

(1) Predkupné právo môže byť zriadené na dobu určitú alebo bez časového obmedzenia.

(2) Ak oprávnený z predkupného práva nevyužil svoje predkupné právo, zostáva mu toto zachované aj voči právnemu nástupcovi pôvodného vlastníka.

§ 1896
Následky porušenia predkupného práva

(1) Pokiaľ bolo porušené predkupné právo, môže sa oprávnený z predkupného práva domáhať, aby mu nadobúdateľ ponúkol predmet jeho predkupného práva na predaj, a to za rovnakých podmienok, za akých ho sám nadobudol. Toto právo zanikne, ak ho oprávnený z predkupného práva neuplatnil v lehote šesť mesiacov od prevodu vlastníctva, ktorým bolo porušené jeho predkupného právo.

(2) Bez ohľadu na uplatnenie práva podľa odseku 1 a trvanie predkupného práva podľa § 1897 ods. 2 má oprávnený právo proti pôvodnému vlastníkovi veci nárok na náhradu škody spôsobenej porušením predkupného práva.

§ 1897
Zánik predkupného práva

(1) Zmluvné predkupné právo, ktoré vzniklo zápisom do katastra nehnuteľností alebo zápisom do príslušného registra, zaniká výmazom z tohto registra, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

(2) Návrh na výmaz predkupného práva z katastra nehnuteľností alebo príslušného registra môže podať oprávnený z predkupného práva na základe jednostranného vyhlásenia, že sa vzdáva predkupného práva; pravosť podpisu oprávneného z predkupného práva musí byť osvedčená podľa osobitného predpisu. Na základe zmluvy alebo rozhodnutia súdu, ktorým došlo k zrušeniu predkupného práva alebo ak predkupné právo zaniklo uplynutím času, môže návrh na výmaz predkupného práva z katastra nehnuteľností alebo príslušného registra podať oprávnený z predkupného práva ako aj povinný z predkupného práva.

§ 1898
Zánik predkupného práva v dôsledku zmeny okolností

Predkupné právo zanikne, ak okolnosti, z ktorých zmluvné strany vychádzali pri jeho zriadení, sa do tej miery zmenili, že nemožno spravodlivo požadovať, aby sa riadili záväzkami vyplývajúcimi z predkupného práva.

Piaty diel
Zádržné právo

§ 1899
Zádržné právo

Kto je inak povinný hnuteľnú vec vydať, môže ju zadržať, aby zabezpečil svoju splatnú peňažnú pohľadávku.

§ 1900
Zabezpečenie nesplatnej pohľadávky zádržným právom

Zádržným právom možno zabezpečiť aj pohľadávku, ktorá nie je splatná, ak
a) dlžník neposkytol veriteľovi zábezpeku, ktorú podľa dohody alebo zákona poskytnúť mal,
b) dlžník vyhlásil, že dlh nesplní, alebo
c) sa stane inak zrejmým, že dlžník nesplní dlh v dôsledku okolnosti, ktorá u neho nastala a ktorá veriteľovi nebola a ani nemohla byť známa pri vzniku dlhu.

§ 1901
Právo zadržať vec

(1) Zadržať vec podľa § 1899 a § 1900 nemôže ten, kto ju má u seba v rozpore s právom, najmä ak sa jej zmocnil násilne alebo ľsťou ako ani ten, kto si vec vypožičal, prijal do úschovy alebo prenajal.

(2) Zádržné právo nemá ten, kto mal povinnosť naložiť s vecou spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s výkonom zádržného práva. To neplatí, ak mal vec u seba pri začatí konkurzného, reštrukturalizačného alebo exekučného konania, v ktorom sa rieši úpadok, hroziaci úpadok alebo exekúcia dlžníka.

§ 1902
Povinnosti veriteľa

(1) Veriteľ je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť dlžníka o zadržaní veci a jeho dôvodoch.

(2) Veriteľ je povinný starať sa o zadržanú vec ako riadny hospodár a má voči dlžníkovi právo na náhradu nákladov ako oprávnený držiteľ. Užívať zadržanú vec môže veriteľ len so súhlasom dlžníka a to tak, aby na veci nespôsobil škodu.

§ 1903
Uspokojenie veriteľa

Pri speňažení zadržanej veci patrí veriteľovi, ktorý vec zadržal, právo prednostného uspokojenia z výťažku pred iným veriteľom a to aj pred záložným veriteľom.

§ 1904
Zánik zádržného práva

Zádržné právo zaniká zánikom zabezpečenej pohľadávky, zánikom zadržanej veci, poskytnutím dostatočnej zábezpeky veriteľovi, vzdaním sa zádržného práva ako aj vrátením veci dlžníkovi.

PIATA HLAVA
OSOBITNÉ USTANOVENIA O VECNÝCH PRÁVACH K BYTOM A NEBYTOVÝM PRIESTOROM

Prvý diel
Všeobecné ustanovenia

§ 1905
Dom

Ustanovenia tejto hlavy sa vzťahujú len na dom, v ktorom sa nachádzajú aspoň dva byty alebo nebytové priestory, s vlastníctvom ktorých je nerozlučne spojené pridružené spoluvlastníctvo spoločných častí domu alebo iné spoločné vecné právo k pozemku (dom).

§ 1906
Byt

(1) Bytom sa rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sa nachádzajú v dome a spolu s príslušenstvom bytu slúžia na trvalé uspokojovanie bytových potrieb ako samostatná bytová jednotka.

(2) Podlahovou plochou bytu sa rozumie plocha všetkých miestností bytu bez plochy balkónu, lodžie a terasy, okrem terasy, ktorá nie je spoločnou časťou domu; do podlahovej plochy bytu sa započítava aj plocha miestností, ktoré tvoria príslušenstvo bytu.

§ 1907
Nebytový priestor

(1) Nebytovým priestorom sa rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré sú oddelené od zvyšnej časti domu a sú určené na iné účely ako na bývanie.

(2) Podlahovou plochou nebytového priestoru sa rozumie plocha všetkých miestností nebytového priestoru bez plochy balkónu, lodžie a terasy, okrem terasy, ktorá nie je spoločnou časťou domu; do podlahovej nebytového priestoru sa započítava aj plocha miestností, ktoré tvoria príslušenstvo nebytového priestoru.

(3) Príslušenstvom nebytového sa rozumejú len vedľajšie miestnosti a priestory, ktoré sa nachádzajú mimo nebytového priestoru; príslušenstvom nebytového priestoru nie sú miestnosti nachádzajúce sa priamo v byte.

§ 1908
Garáž v dome

(1) Garážou v dome sa rozumie nebytový priestor v dome, ktorý je určený na odstavenie a parkovanie vozidiel.

(2) Garážové stojisko, ktoré je plošne vymedzenou časťou garáže v dome nie je nebytovým priestorom.

§ 1909
Pozemok pod domom

Pozemkom sa na účely tohto dielu rozumie pozemok, na ktorom je postavený dom ako aj priľahlý pozemok, ak nie je ustanovené inak.

§ 1910
Priľahlý pozemok

(1) Priľahlým pozemkom sa rozumie pozemok nachádzajúci sa pri dome alebo viacerých domoch, ktorý priamo súvisí s ich užívaním, pričom bol takto spravidla určený už od výstavby domu alebo domov; na tomto pozemku sú najmä parky, záhrady, prístupové cesty, či príslušenstvo domu.

(2) Dom môže mať aj viacero priľahlých pozemkov podľa odseku 1. Priľahlý pozemok môže byť aj v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov vo viacerých domoch za podmienok podľa odseku 3.

(3) Vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome alebo vo viacerých domoch, ku ktorým patria aj pozemky podľa odseku 1, ktoré spolu vzájomne účelovo a funkčne súvisia, môže vzniknúť pridružené spoluvlastníctvo k týmto pozemkom.

§ 1911
Spoločné časti a príslušenstvo domu

(1) Spoločnými časťami domu sa rozumejú tie časti domu, ktoré sú podľa svojej povahy potrebné na jeho zachovanie a bezpečnosť, vrátane jeho hlavných stavebných konštrukcií, ako aj na zachovanie tvaru i vzhľadu celého domu, pričom sú určené na užívanie všetkým vlastníkom bytov a nebytových priestorov, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Príslušenstvom domu sú stavby umiestnené spravidla na priľahlom pozemku, ktoré sú určené na spoločné užívanie a slúžia výlučne tomuto domu alebo viacerým domom, pričom nie sú stavebnou súčasťou domu, najmä prístrešky, kôlne, altány, ihriská, nádvoria, parkoviská, oplotenia, či iné stavby; ustanovenie § 1910 ods. 3 sa použije primerane.

(3) Pre účely správy domu sa za spoločné časti domu považujú aj také časti, ktoré priliehajú len niektorým k bytom a nebytovým priestorom alebo ktoré boli prenechané na výlučné užívanie niektorému alebo viacerým vlastníkom bytov a nebytových priestorov.

§ 1912
Vlastníctvo spoločných častí a príslušenstva domu

Spoločné časti domu a príslušenstvo domu sú v pridruženom spoluvlastníctve všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

Užívanie spoločných častí a príslušenstva domu a priľahlého pozemku jedným alebo viacerými vlastníkmi

§ 1913
Výlučné užívacie právo

(1) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru má právo výlučne užívať spoločné časti domu, príslušenstvo alebo priľahlý pozemok, ak
   a) z ich stavebnotechnického alebo účelového určenia vyplýva, že majú byť užívané len s určitým bytom alebo nebytovým priestorom v dome, alebo
   b) sú určené na výlučné užívanie v prvej zmluve o prevode vlastníctva bytu, v prvej zmluve o prevode vlastníctva nebytového priestoru alebo v zmluve o výstavbe, vstavbe alebo nadstavbe, alebo
   c) tak rozhodnú vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome alebo vo viacerých domoch, ak ide o priľahlé pozemky podľa § 1910 ods. 2 alebo príslušenstvo podľa § 1911 ods. 2,
   d) toto právo vyplýva z rozhodnutia súdu.

(2) Právo výlučne užívať spoločné časti domu, príslušenstvo domu alebo priľahlý pozemok môže patriť viacerým vlastníkom bytov a nebytových priestorov spoločne.

(3) Vlastníci bytov a nebytových priestorov majú právo požadovať od vlastníka bytu alebo nebytového priestoru, ktorý má právo výlučne užívať spoločné časti domu, príslušenstvo alebo priľahlý pozemok náhradu za toto právo len v prípadoch podľa odseku 1 písm. c) a d) tohto ustanovenia.

(4) Informácia o práve na výlučné užívanie spoločných častí, príslušenstva a priľahlého pozemku sa zapíše do katastra nehnuteľností.

§ 1914
Prechod práva výlučného užívania spoločných častí domu

(1) Právo výlučne užívať spoločné časti domu prechádza na nového vlastníka bytu alebo nebytového priestoru, s ktorým je spojené.

(2) Samostatný prevod alebo prechod práva výlučne užívať spoločné časti domu, príslušenstvo alebo priľahlý pozemok bez súčasného prevodu alebo prechodu bytu alebo nebytového priestoru, s ktorým je spojené, nie je prípustný.

§ 1915
Výlučné užívanie garážového stojiska

(1) Právo výlučne užívať určité garážové stojisko je právo spojené so spoluvlastníckym podielom na garáži v dome, ktoré vzniká prevodom alebo prechodom spoluvlastníckeho podielu na garáži v dome. Právo spoluvlastníka garáže v dome na výlučné užívanie určitého garážového stojiska môže zaniknúť len s jeho písomným súhlasom.

(2) Právo výlučne užívať určité garážové stojisko môže patriť viacerým spoluvlastníkom garáže v dome spoločne.

(3) Informácia o práve spoluvlastníka garáže v dome na výlučné užívanie určitého garážového stojiska sa zapíše do katastra nehnuteľností.

§ 1916
Prechod práva užívať garážové stojisko

(1) Právo výlučne užívať určité garážové stojisko prechádza na jeho nadobúdateľa spolu s prevodom alebo prechodom spoluvlastníckeho podielu na garáži v dome, s ktorým je spojené.

(2) Samostatný prevod alebo prechod práva výlučne užívať určité garážové stojisko bez prevodu alebo prechodu spoluvlastníckeho podielu na garáži v dome nie je prípustný.

(3) Spoluvlastník garáže v dome, ktorý má právo výlučne užívať určité garážové stojisko, je oprávnený ho prenechať inej osobe do užívania aj bez súhlasu ostatných spoluvlastníkov garáže v dome.

(4) Za právo výlučne užívať určité garážové stojisko nepatrí ostatným spoluvlastníkom garáže v dome právo na náhradu.

§ 1917
Právo výlučného užívania skladového priestoru

Ustanovenia § 1915 a 1916 sa použijú primerane aj na výlučné užívanie skladového priestoru, ktorý je časťou nebytového priestoru v dome určeného kolaudačným osvedčením stavebného úradu na skladovanie, a ktorá je fyzicky oddelená od ostatných častí tohto nebytového priestoru, ak nejde o príslušenstvo bytu.

§ 1918
Prechod pridruženého spoluvlastníctva

S prevodom alebo prechodom vlastníctva bytu a nebytového priestoru v dome prechádza na nadobúdateľa aj pridružené spoluvlastníctvo spoločných častí domu alebo iné spoločné vecné práva k pozemku ako aj ďalšie práva a povinnosti spojené s vlastníctvom bytu a nebytového priestoru vrátane práv a povinností vyplývajúcich z vyhlásenia vlastníka domu podľa § 1926, o ktorých to ustanovuje tento zákon alebo osobitný predpis.

§ 1919
Zrušenie pridruženého spoluvlastníctva

(1) Spoluvlastníci spoločných častí domu, príslušenstva domu a pozemku sa nemôžu domáhať zrušenia pridruženého spoluvlastníctva podľa tohto zákona.

(2) Spoluvlastníci spoločných častí domu, príslušenstva domu a pozemku môžu rozhodnúť alebo dohodnúť sa o zrušení pridruženého spoluvlastníctva, pričom na takéto rozhodnutie alebo dohodu je potrebný súhlas všetkých spoluvlastníkov. V prípade dohody podľa predchádzajúcej vety sa vyžaduje písomná forma.

§ 1920
Veľkosť spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach domu

(1) Ak sa veľkosť spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach domu neurčí s ohľadom na povahu, rozmery či umiestnenie bytu a nebytového priestoru, alebo ak tieto podiely nie sú rovnaké, platí, že sú stanovené pomerom veľkosti podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru bez príslušenstva k celkovej podlahovej ploche všetkých bytov a nebytových priestorov v dome.

(2) Ak sú spoluvlastnícke podiely na spoločných častiach domu určené inak, než pomerom veľkosti podlahovej plochy bytu alebo nebytového priestoru k celkovej podlahovej ploche všetkých bytov a nebytových priestorov v dome, alebo ak sú tieto podiely rovnaké, má vlastník bytu alebo nebytového priestoru právo domáhať sa zmeny veľkosti podielu, ak sa podstatne zmenili okolnosti a pôvodné určenie tohto podielu je zjavne nespravodlivé.

(3) Ak na návrh vlastníka bytu alebo nebytového priestoru podľa odseku 2 nedôjde k požadovanej zmene spoluvlastníckych podielov, môže o zmene rozhodnúť súd. Takáto zmena má za následok zmenu vyhlásenia vlastníka domu podľa § 1927.

Druhý diel
Vznik vlastníctva bytov a nebytových priestorov

§ 1921

Vlastníctvo bytov a nebytových priestorov v dome vzniká len spôsobmi a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

§ 1922
Výstavba domu

Ak sa zmluvné strany na základe zmluvy o výstavbe uzatvorenej podľa tohto zákona dohodli na výstavbe alebo zmene domu, vznikajú byty a nebytové priestory výstavbou, ak je dom aspoň v takom stupni rozostavanosti, že je už navonok ohraničený obvodovými stenami a strešnou konštrukciou a byty a nebytové priestory sú v ňom stavebnotechnicky oddelené obvodovými stenami.

Rozdelenie domu na byty a nebytové priestory

§ 1923
Rozdelenie domu vyhlásením vlastníka domu

Ak sa na základe vyhlásenia vlastníka domu alebo inej oprávnenej osoby (vyhlásenie) rozdelí dom na byty a nebytové priestory, vznikne vlastnícke právo k bytom a nebytovým priestorom zápisom do katastra nehnuteľností.

§ 1924
Rozdelenie domu dohodou spoluvlastníkov

(1) Ak je pozemok s domom vo vlastníctve viacerých osôb, alebo ak je k pozemku s domom zriadené vecné bremeno, rozdelí sa dom na byty a nebytové priestory na základe dohody spoluvlastníkov pozemku alebo iných oprávnených osôb.

(2) Vlastnícke právo k bytom a nebytových priestorov vznikne zápisom do katastra nehnuteľností.

(3) Dohoda podľa odseku 1 musí obsahovať náležitosti vyhlásenia podľa § 1934.

§ 1925
Rozdelenie domu rozhodnutím súdu

(1) Vlastníctvo bytov a nebytových priestorov môže vzniknúť aj na základe rozhodnutia súdu pri zrušení a usporiadaní podielového spoluvlastníctva, pri zúžení alebo usporiadaní spoločného imania manželov, ako aj v iných prípadoch, ktoré pripúšťa tento zákon.

(2) Rozhodnutie súdu podľa odseku 1 musí obsahovať náležitosti vyhlásenia podľa § 1926.

§ 1926
Náležitosti vyhlásenia

(1) Pri rozdelení práva k domu na vlastnícke právo k bytom a nebytovým priestorom podľa § 1923 až 1925 sa v písomnom vyhlásení uvedú údaje aspoň v rozsahu:
   a) označenie pozemku, domu, obce a katastrálneho územia,
   b) označenie jednotlivých bytov a nebytových priestorov aspoň ich:
      1. číslom, ich umiestnením (poschodie, číslo vchodu) s určením účelu ich užívania,
      2. určením a popisom spoločných častí domu so zreteľom k ich stavebnej, technickej alebo užívacej povahe a s prípadným určením, ktoré z nich sú vyhradené na výlučné užívanie len niektorým vlastníkom bytov a nebytových priestorov,
      3. veľkosťou spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach domu a spôsob jeho určenia,
   c) označenie vecných a iných práv vrátane práv zo zodpovednosti za vady a škody, ktoré prechádzajú spolu so vznikom vlastníckeho práva k bytu alebo nebytového priestoru na všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov alebo len na niektorých z nich a označenia zhotoviteľa domu alebo inej osoby zodpovednej za výstavbu domu.

(2) Ak má rozdelením podľa odseku 1 vzniknúť dom podľa § 1906, uvedie sa vo vyhlásení aj
   a) spôsob zabezpečenia správy domu podľa osobitného predpisu,
   b) pravidlá pre výkon správy domu,
   c) pravidlá pre užívanie spoločných častí domu, príslušenstva a pozemku ako aj
   d) určenie osoby zodpovednej za správu domu a príspevky na náklady spojené so správou domu, príslušenstva a pozemku, ak si vlastníci budú zabezpečovať ich správu sami.

(3) K vyhláseniu sa priloží dokumentácia, z ktorej sú zrejmé situačné plány jednotlivých poschodí s vyznačením polohy, rozmerov a plochy všetkých bytov a nebytových priestorov v dome vrátane vyznačenia garážových stojísk a skladových priestorov, spoločných častí domu, ako aj identifikácia pozemku, na ktorom je dom postavený a prípadne aj priľahlého pozemku.

(4) Náležitosti vyhlásenia podľa odseku 1 až 3 musia byť súčasťou návrhu na zápis domu spolu s bytmi a nebytovými priestormi do katastra nehnuteľností. Ak táto náležitosť nie je splnená, príslušný orgán spravujúci kataster nehnuteľností, nepovolí zápis účinkov vyhlásenia do katastra nehnuteľností.

§ 1927

Ak dôjde k zápisu vlastníckeho práva k bytom a nebytovým priestorom do katastra nehnuteľností na základe vyhlásenia podľa § 1924, následne už nemožno určiť, že vlastnícke právo k bytom a nebytovým priestorom nevzniklo, ak k nim tretia osoba nadobudla vlastnícke právo dobromyseľne.

§ 1928
Vady vyhlásenia

(1) Ak vyhlásenie vymedzí byt alebo nebytový priestor neurčitým alebo nesprávnym spôsobom a ak túto vadu vlastník domu alebo iná oprávnená osoba neodstráni bez zbytočného odkladu po tom, čo ho na vadu upozornila tretia osoba, ktorá na tom má právny záujem, môžu túto vadu odstrániť vlastníci dotknutých bytov alebo nebytových priestorov spoločným vyhlásením. Ak k tomu nedôjde, môže o odstránení vád vyhlásenia rozhodnúť súd na návrh osoby, ktorá má na tom oprávnený záujem.

(2) Ak vyhlásenie obsahuje nesprávne alebo nedostatočne určité vymedzenie spoluvlastníckeho podielu vlastníka bytu alebo nebytového priestoru na spoločných častiach domu, príslušenstve domu alebo pozemku k takémuto vymedzeniu sa neprihliada.

§ 1929
Zmena vyhlásenia

(1) Vlastníci bytov a nebytových priestorov môžu vyhlásenie podľa § 1926 zmeniť.

(2) K zmene vyhlásenia sa vyžaduje písomný súhlas vlastníkov bytov a nebytových priestorov o zmene ich práv a povinností.

(3) K zmene vyhlásenia postačuje súhlas nadpolovičnej väčšiny hlasov všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ak sa zmena týka
   a) spoločných častí, príslušenstva domu alebo pozemku bez ohľadu na to, či sa táto zmena dotkne veľkosti spoluvlastníckych podielov na spoločných častiach domu, príslušenstve domu a pozemku,
   b) účelu užívania bytu alebo nebytového priestoru alebo
   c) pravidiel pre správu domu, ak sú určené vo vyhlásení.

Prevod vlastníckeho práva k bytu a nebytovému priestoru

§ 1930
Prevod vlastníctva k bytu a nebytovému priestoru

Na prevod vlastníckeho práva k bytu a nebytovému priestoru sa použijú ustanovenia tejto časti zákona o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam.

§ 1931
Náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru

V zmluve o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru sa uvedú minimálne náležitosti podľa ustanovenia § 1926 ods. 1 tejto časti zákona.

§ 1932
Nedostatok náležitostí zmluvy o prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru

Ak niektorá z náležitostí podľa § 1926, nezodpovedá skutočnosti alebo zápisu v katastri nehnuteľností, nemá to za následok neplatnosť celej zmluvy, ibaže by tento nedostatok alebo nesprávnosť v zmluve nebolo možné odstrániť ani výkladom či zmenou alebo doplnením zmluvy.

Tretí diel
Práva a povinnosti vlastníka bytu a nebytového priestoru

§ 1933
Výkon vlastníckeho práva

(1) Vlastník bytu a nebytového priestoru má právo byt a nebytový priestor spravovať a užívať spoločné časti domu, pričom pri výkone tohto práva je obmedzený výkonom vlastníckych práv ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Pri výkone vlastníckeho práva nesmie vlastník bytu alebo nebytového priestoru ohroziť, zmeniť ani poškodiť spoločné časti domu, ani jeho príslušenstvo.

(2) Vlastník bytu a nebytového priestoru je povinný počínať si tak, aby pri akomkoľvek nakladaní so svojím bytom alebo nebytovým priestorom, pri ich užívaní či pri vykonávaní zmien nerušil, nesťažil a ani neohrozil ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov pri výkone ich vlastníckeho či iného práva.

(3) Právne úkony pri výkone správy týkajúce sa spoločných častí domu, príslušenstva domu a pozemku vykonáva osoba zodpovedná za správu domu v mene a na účet vlastníkov

bytov a nebytových priestorov v dome. Tieto právne úkony zaväzujú všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

(4) Osoba zodpovedná za správu domu vo vlastnom mene zastupuje a koná na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov pri výkone správy domu a pozemku pred súdom a iným orgánom verejnej moci, ak sa nepreukáže rozpor jej záujmov so zastupovanými vlastníkmi.

§ 1934
Údržba a oprava bytu a nebytového priestoru

(1) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru je povinný na svoje náklady byt a nebytový priestor udržiavať v stave spôsobilom na riadne užívanie, najmä včas zabezpečovať ich údržbu a opravy. To platí aj o spoločných častiach domu, príslušenstve domu a priľahlom pozemku alebo jeho časti, ktoré má vlastník bytu alebo nebytového priestoru vyhradené na výlučné užívanie. Mieru znášania nákladov na bežnú údržbu a prevádzku na tieto predmety pridruženého spoluvlastníctva sú vlastníci povinní upraviť v zmluve alebo rozhodnutí vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

(2) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru je povinný odstrániť vady a poškodenia, ktoré na iných bytoch alebo nebytových priestoroch alebo na spoločných častiach domu spôsobil sám, alebo osoby, ktoré užívajú jeho byt alebo nebytový priestor.

§ 1935
Záväznosť pravidiel správy domu

(1) Nadobudnutím vlastníckeho práva k bytu alebo nebytovému priestoru v dome vzniká vlastníkovi povinnosť riadiť sa pravidlami pre správu domu a pre užívanie spoločných častí domu, príslušenstva domu a pozemku, ktoré sa pre neho stávajú od tohto momentu záväznými.

(2) Vlastník bytu a nebytového priestoru je povinný zabezpečiť, aby pravidlá pre výkon správy domu dodržiavali aj osoby, ktorým umožnil vstup do domu alebo bytu či nebytového priestoru; to platí aj pri ich prenechaní do užívania tretej osobe.

§ 1936
Účasť na správe domu a pozemku

(1) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru má právo a povinnosť zúčastňovať sa na správe domu a pozemku. Vlastník bytu a nebytového priestoru rozhoduje ako spoluvlastník o všetkých veciach, ktoré sa týkajú spoločných častí domu, príslušenstva domu a pozemku v súlade s ustanoveniami tohto a osobitného predpisu.

(2) Právo podľa odseku 1 nemožno dohodou vylúčiť ani obmedziť.

(3) Za každý byt a nebytový priestor má vlastník bytu alebo nebytového priestoru jeden hlas pripadajúci na byt alebo nebytový priestor v dome. Ak je byt alebo nebytový priestor vo vlastníctve viacerých osôb, môže uplatniť svoje hlasovacie právo ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov zúčastnených na hlasovaní. Ak medzi nimi pri

hlasovaní nastane nezhoda prejavu vôle, na takýto hlas sa neprihliada; to neplatí, ak hlasovacie právo uplatní väčšinový spoluvlastník bytu alebo nebytového priestoru.

(4) Ak sa hlasuje o správe pozemku v pridruženom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov vo viacerých domoch podľa § 1910 ods. 2, sa rozhoduje podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov týchto vlastníkov na tomto pozemku.

§ 1937
Údržba, oprava, úprava a prestavba domu a spoločných častí domu

(1) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru je povinný zdržať sa všetkého, čo bráni údržbe, oprave, úprave, prestavbe či iných zásahov do domu alebo spoločných častí domu.

(2) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru je povinný umožniť po predchádzajúcej výzve na nevyhnutný čas a v nevyhnutnej miere vstup do bytu alebo nebytového priestoru zástupcovi spoločenstva alebo inej osobe oprávnenej vykonávať správu domu alebo nimi povereným osobám za účelom vykonania obhliadky, údržby, opravy, úpravy, modernizácie, či rekonštrukcie spoločných častí domu prístupných len z jeho bytu alebo nebytového priestoru. To platí aj pre montáž, údržbu, výmenu a kontrolu zariadení na meranie spotreby tepla, chladu, vody, plynu, či iných energií v byte a nebytovom priestore a odpočet nameraných hodnôt. Ak vlastník bytu alebo nebytového priestoru neumožní na požiadanie vstup do bytu alebo nebytového priestoru oprávneným osobám, zodpovedá za škody vzniknuté takýmto konaním.

(3) Ak dôjde výkonom činností podľa odseku 2 alebo ich nevykonaním k poškodeniu bytu alebo nebytového priestoru, nahradia ostatní spoluvlastníci domu dotknutému vlastníkovi bytu alebo nebytového priestoru vzniknutú škodu, tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť. Ak však vykonával tieto práce vo svojom záujme len niektorý vlastník bytu alebo nebytového priestoru, nahradí škodu sám.

§ 1938
Stavebné úpravy bytu alebo nebytového priestoru

(1) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru nesmie vykonávať úpravy bytu alebo nebytového priestoru v dome, ktorými by v neprimeranom rozsahu ohrozoval, obmedzoval alebo rušil ostatných, alebo by menil vzhľad domu bez súhlasu vlastníkov bytov a nebytových priestorov. Ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

(2) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru, ktorý stavebne upravuje byt alebo nebytový priestor alebo zasahuje do spoločných častí domu, je povinný na výzvu umožniť prístup do bytu alebo nebytového priestoru inej osobe zodpovednej za správu domu, alebo poverenému vlastníkov z dôvodu kontroly, či stavebné úpravy neohrozujú, nepoškodzujú alebo nemenia spoločné časti domu.

(3) Ak vlastník bytu alebo nebytového priestoru neumožní vstup do bytu alebo nebytového priestoru, je osoba zodpovedná za správu domu povinná oznámiť vykonávanie stavebných úprav bytu alebo nebytového priestoru príslušnému stavebnému úradu. Zároveň je oprávnená obrátiť sa na súd, aby ten vlastníkovi bytu a nebytového priestoru uložil povinnosť podľa tohto odseku.

§ 1939
Nariadenie predaja bytu alebo nebytového priestoru

Na návrh osoby zodpovednej za správu domu alebo dotknutého vlastníka bytu alebo nebytového priestoru môže súd nariadiť predaj bytu alebo nebytového priestoru, ak vlastník bytu alebo nebytového priestoru svojím konaním zasahuje do výkonu vlastníckeho práva ostatných vlastníkov bytov alebo nebytových priestorov takým spôsobom, že obmedzuje alebo znemožňuje jeho výkon najmä tým, že

a) hrubo poškodzuje byt alebo nebytový priestor alebo spoločné časti domu,
b) sústavne narušuje pokojné užívanie ostatných vlastníkov,
c) ohrozuje bezpečnosť ostatných vlastníkov,
d) porušuje dobré mravy v dome, alebo
e) neplní povinnosti uložené mu rozhodnutím súdu a plnenie jeho povinností sa nepodarilo dosiahnuť v primeranej lehote inak.

§ 1940
Oznámenie údajov osobe zodpovednej za správu domu

(1) Vlastník bytu a nebytového priestoru je povinný do jedného mesiaca po nadobudnutí vlastníckeho práva k bytu alebo nebytovému priestoru oznámiť osobe zodpovednej za správu domu svoju adresu, prípadne aj elektronickú adresu a telefonický kontakt, ako aj počet osôb, ktoré budú byt užívať.

(2) Táto povinnosť platí obdobne aj vtedy, ak nastanú akékoľvek zmeny údajov podľa odseku 1. Ak si vlastník bytu alebo nebytového priestoru túto povinnosť nesplní, osoba zodpovedná za správu domu je oprávnená zabezpečiť si tieto údaje na náklady dotknutého vlastníka.

(3) Ak vlastník bytu alebo nebytového priestoru prenechal ich užívanie tretej osobe, je povinný oznámiť osobe zodpovednej za správu domu meno a adresu tejto osoby.

§ 1941
Nemožnosť upustenia od povinností spojených s
užívaním bytu a nebytového priestoru

Vlastník bytu alebo nebytového priestoru, ktorý sa neužíva, sa nemôže domáhať upustenia od povinnosti uhrádzať náklady spojené s užívaním bytu, najmä platby do fondu prevádzky, údržby a opráv, úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu a nebytového priestoru vrátane platby za správu domu a pozemku.

§ 1942
Oznamovacia povinnosť osoby zodpovednej za správu domu

Vlastník bytu a nebytového priestoru má právo, aby mu osoba zodpovedná za správu domu oznámila meno a adresu ktoréhokoľvek vlastníka bytu a nebytového priestoru v dome, alebo ich nájomcu, ich elektronickú adresu, či telefonický kontakt, ak má na to vlastník bytu alebo nebytového priestoru dôvod, osobitne v prípadoch podľa § 1939.

§ 1943
Povinnosť zabezpečiť právo vlastníka na informácie

(1) Vlastník bytu alebo nebytového priestoru má voči osobe zodpovednej za správu domu právo nahliadať do všetkých dokladov týkajúcich sa správy domu a pozemku alebo čerpania fondu prevádzky, údržby a opráv a to najmä uzavretých zmlúv s tretími osobami, výpisov z účtov domu ako aj účtovných kníh a iných dokladov; osoba zodpovedná za správu domu je povinná žiadosti vlastníka vyhovieť bez zbytočného odkladu, pričom nemôže výkon tohto práva vlastníkovi odoprieť s poukazom na ochranu osobných údajov.

(2) V rámci výkonu práva podľa odseku 1 má vlastník bytu a nebytového priestoru právo vyhotovovať si fotodokumentáciu týchto dokladov a to na vlastné náklady alebo za úhradu vecných nákladov osobe zodpovednej za správu domu a pozemku. Táto osoba môže vlastníkovi poskytnúť požadované informácie a doklady aj elektronickou formou, ak o túto formu vlastník prejaví záujem alebo ak je to dohodnuté v zmluve, alebo v pravidlách pre výkon správy domu.

§ 1944
Platby do fondu prevádzky, údržby a opráv

(1) Vlastníci bytov a nebytových priestorov sú povinní mesačne uhrádzať platby do fondu prevádzky, údržby a opráv podľa veľkosti spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach domu, ak nie je dohodnuté alebo určené inak. Splatnosť platieb je najneskôr do konca kalendárneho mesiaca, na ktorý sa platba vzťahuje.

(2) Výšku platby do fondu prevádzky, údržby a opráv určia vlastníci bytov a nebytových priestorov vždy na jeden rok vopred tak, aby sa pokryli predpokladané náklady spojené so správou domu. Ak vlastníci bytov a nebytových priestorov nerozhodnú do konca kalendárneho roka o zmene výšky platby do fondu prevádzky, údržby a opráv, platí doterajšia výška platby aj na ďalšie obdobie.

§ 1945
Platby v prípade užívania niektorými osobami

Ak niektorá zo spoločných častí domu, príslušenstvo domu alebo priľahlý pozemok sú určené na výlučné užívanie len niektorému vlastníkovi bytu alebo nebytového priestoru alebo niekoľkým vlastníkom k ich spoločnému užívaniu podľa § 1913 ods. 1 písm. c), vlastníci môžu rozhodnúť, že výška platby do fondu prevádzky údržby a opráv sa týmto vlastníkom určí so zreteľom k povahe, rozmerom a umiestneniu tejto časti domu a rozsahu povinností vlastníka spravovať ju na vlastné náklady.

§ 1946
Platby za výkon správy domu a pozemku

Platby určené na odmenu osoby, ktorá dom a pozemok spravuje a na podobné náklady vlastnej činnosti týkajúcej správy domu a pozemku sa rozvrhnú na každý byt a nebytový priestor rovnomerne.

§ 1947
Zálohy na služby a ich vyúčtovanie

(1) Vlastník bytu a nebytového priestoru je povinný poukazovať mesačne zálohy na plnenia spojené s užívaním bytu alebo nebytového priestoru a to od nadobudnutia vlastníckeho práva k bytu a nebytovému priestoru.

(2) Osoba zodpovedná za správu domu je povinná vyúčtovať vlastníkovi bytu a nebytového priestoru zaplatené zálohy za tovary a služby spojené s užívaním bytu a nebytového priestoru najneskôr do 31. mája kalendárneho roku s prihliadnutím na skutočné náklady pripadajúce na byt a nebytový priestor za uplynulý kalendárny rok; na prípadné zmeny vlastníka bytu alebo nebytového priestoru počas kalendárneho roka, ktorého sa ročné vyúčtovanie týka sa pri vyhotovení vyúčtovania neprihliada. Osoba zodpovedná za správu domu je povinná odoslať ročné vyúčtovanie na jednotlivé byty a nebytové priestory vlastníkovi bytu a nebytového priestoru najneskôr v lehote podľa predchádzajúcej vety; táto lehota neplatí, ak dôjde k zmene osoby zodpovednej za správu domu v období od 1. marca do 31. mája kalendárneho roku. V takom prípade, sa lehota podľa prvej vety tohto odseku predlžuje o tri mesiace.

(3) Ak nie je určená alebo dohodnutá doba splatnosti nedoplatku alebo preplatku vyúčtovania záloh, sú splatné do jedného mesiaca od uplynutia lehoty uvedenej v odseku 1 alebo do jedného mesiaca od doručenia vyúčtovania záloh, ak bolo doručené vlastníkovi bytu a nebytového priestoru po lehote uvedenej v odseku 1.

(4) Vzor ročného vyúčtovania služieb ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

§ 1948
Prechod práva a povinností súvisiacich so správou domu

(1) Nadobudnutím vlastníckeho práva k bytu alebo nebytovému priestoru prechádzajú na nadobúdateľa všetky práva a povinnosti súvisiace so správou domu a pozemku voči ostatným vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome a osobe zodpovednej za správu domu.

(2) Pri prevode vlastníckeho práva k bytu nevzniká osobe zodpovednej za správu domu povinnosť usporiadať príspevky na správu domu ku dňu účinnosti prevodu.

§ 1949
Prechod dlhov na nadobúdateľa bytu

(1) Pri prevode vlastníctva bytu a nebytového priestoru je prevodca povinný nadobúdateľovi doložiť potvrdením osoby zodpovednej za správu domu nie starším ako jeden mesiac o dlhoch súvisiacich so správou domu a pozemku, ktoré prejdú na nadobúdateľa, prípadne, že takéto dlhy neexistujú.

(2) Za dlhy, ktoré na nadobúdateľa bytu a nebytového priestoru prešli ku dňu nadobudnutia vlastníctva, ručí prevodca osobe zodpovednej za správu domu; to platí aj v prípade porušenia povinnosti prevodcu podľa odseku 1 alebo ak v dome nie je žiadna osoba zodpovedná za správu domu.

§ 1950
Prechod práv a povinností zo zodpovednosti za vady a škodu

(1) Práva a povinnosti zo zákonnej zodpovednosti za vady a za škody voči zhotoviteľovi domu alebo inej osobe zodpovednej za výstavbu domu prechádzajú z pôvodného vlastníka na nadobúdateľa bytu alebo nebytového priestoru v dome spolu s ostatnými právami a povinnosťami podľa § 1918.

(2) Pôvodný vlastník domu je povinný odovzdať osobe zodpovednej za správu domu najneskôr pri odovzdaní domu do jej správy všetky dokumenty, ktoré sa týkajú riadneho uplatnenia práv podľa odseku 1, najmä zmluvu o diele a doklady o uplatnení uvedených práv voči zhotoviteľovi domu alebo inej osobe zodpovednej za výstavbu domu.

Štvrtý diel
Záložné právo k bytu a nebytovému priestoru

§ 1951
Záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov

(1) Na zabezpečenie pohľadávok, ktoré vznikli alebo vzniknú v budúcnosti z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných častí domu, príslušenstva domu a pozemku ako aj na zabezpečenie pohľadávok, ktoré vznikli alebo vzniknú v budúcnosti z právnych alebo protiprávnych úkonov týkajúcich sa bytu alebo nebytového priestoru, ktoré urobil vlastník bytu alebo nebytového priestoru, vzniká zo zákona k bytu alebo k nebytovému priestoru záložné právo v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

(2) Existencia záložného práva sa zapíše do katastra nehnuteľností a nemožno ho vymazať počas existencie predmetu záložného práva.

(3) Vlastníci bytov a nebytových priestorov majú vždy postavenie prednostného záložného veriteľa podľa § 1857 v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložných práv, a to bez ohľadu na zápis zákonného záložného práva podľa odseku 1 v katastri nehnuteľností.

§ 1952
Trvanie záložného práva v prospech ostatných vlastníkov bytov a nebytových priestorov

Záložné právo podľa § 1951 trvá počas celej existencie bytu alebo nebytového priestoru.

§ 1953
Záložné právo v prospech tretej osoby

Záložné právo k bytu alebo k nebytovému priestoru v dome možno zriadiť aj v prospech tretej osoby.

ŠIESTA ČASŤ
DEDIČSKÉ PRÁVO

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1954
Nadobúdanie dedičstva

Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

§ 1955
Subjekty dedičského práva

(1) Dediť môže fyzická osoba, právnická osoba a štát.

(2) Za dediča možno povolať aj nadáciu, ktorá má ešte len vzniknúť. Táto nadácia je spôsobilým dedičom, ak vznikne do jedného roku od smrti poručiteľa.

§ 1956
Dôvody dedenia

Dedí sa z dedičskej zmluvy, zo závetu alebo zo zákona. Dôvody dedenia môžu pôsobiť aj vedľa seba.

§ 1957
Výkladové pravidlá vôle poručiteľa

Právny úkon pre prípad smrti sa vykladá tak, aby bol čo najviac v prospech skutočnej vôle poručiteľa a v prípade pochybností sa vykladá tak, aby sa vôľa poručiteľa mohla čo najviac naplniť.

§ 1958
Povolanie dediča

(1) Poručiteľ povoláva dediča dedičskou zmluvou alebo závetom.

(2) Poručiteľ môže povolať dediča k celému dedičstvu alebo k podielu na dedičstve alebo k určitej veci.

§ 1959
Výkladové pravidlá povolania dediča

(1) Ak poručiteľ povolal dediča k veci, ktorá poručiteľovi v čase smrti nepatrí, na toto povolanie sa neprihliada.

(2) Ak poručiteľ povolal dediča k veci, ktorá je v čase smrti poručiteľa súčasťou spoločného imania manželov, predpokladá sa, že poručiteľ povolal dediča k podielu na dedičstve, ktorý zodpovedá podielu poručiteľa po vyporiadaní spoločného imania manželov.

(3) Ak poručiteľ povolal dediča k podielu na dedičstve a súčasne ho povolal k určitej veci, má sa za to, že cena tejto veci je zahrnutá v cene podielu na dedičstve.

§ 1960
Podmienené povolanie dediča

(1) Následky právnych úkonov pre prípad smrti možno viazať na splnenie podmienky, len ak je právny úkon spísaný vo forme notárskej zápisnice.

(2) Na splnenie podmienky, ktoré nastalo po smrti poručiteľa sa neprihliada.

§ 1961
Osobné konanie poručiteľa

Pri povolaní dediča a pri iných právnych úkonoch pre prípad smrti koná poručiteľ výlučne osobne.

§ 1962
Postupnosť dôvodov dedenia

(1) Dedičstvo nadobúda dedič povolaný dedičskou zmluvou. Ak sa nededí z dedičskej zmluvy, dedičstvo nadobúda dedič povolaný zo závetu. Ak sa nededí ani zo závetu, dedičstvo nadobúda dedič zo zákona.

(2) Ak sa nadobudne z dedičskej zmluvy len časť dedičstva, nadobúdajú zvyšujúcu časť dedičstva dedičia zo závetu. Ak sa nadobudne z dedičskej zmluvy a zo závetu len časť dedičstva, nadobúdajú zvyšujúcu časť dedičstva dedičia zo zákona.

(3) Ak sa nadobudne zo závetu len časť dedičstva, nadobúdajú zvyšujúcu časť dedičstva dedičia zo zákona.

(4) Ak sa nadobudne z dedičskej zmluvy alebo zo závetu alebo z oboch týchto dôvodov len časť dedičstva a zvyšujúcu časť dedičstva nenadobudne žiadny dedič zo zákona, nadobúdajú zvyšujúcu časť dedičstva dedičia z dedičskej zmluvy a dedičia zo závetu podľa ich podielov na dedičstve.

(5) Ak nenadobudne dedičstvo žiadny dedič z dedičskej zmluvy, žiadny dedič zo závetu a ani žiadny dedič zo zákona, stávajú sa dedičmi odkazovníci podľa pomeru ceny odkazov.

§ 1963
Odúmrť

(1) Dedičstvo, ktoré nenadobudne žiadny dedič, nadobúda štát ako odúmrť.

(2) Ustanovenia o správe dedičstva, o potvrdení dedičstva, o prechode dlhov, o dohode o prenechaní predlženého dedičstva na úradu pozostalostných dlhov, o likvidácii dedičstva a o ochrane oprávneného dediča sa primerane použijú, ak štát nadobudne dedičstvo ako odúmrť.

DRUHÁ HLAVA
DEDIČSKÁ ZMLUVA

§ 1964
Obsah dedičskej zmluvy

(1) Dedičskou zmluvou poručiteľ povoláva druhú zmluvnú stranu alebo tretiu osobu za dediča a druhá zmluvná strana toto povolanie prijíma.

(2) Dedičská zmluva obsahuje označenie dediča a jeho podiel na dedičstve alebo určenie jednotlivých vecí, ktoré má dedič nadobudnúť.

(3) Za povolanie dediča možno dohodnúť odplatu, najmä poskytovanie zaopatrovacej renty alebo poskytovanie zaopatrenia.

§ 1965
Spôsobilosť povolať dedičskou zmluvou

Povolať dediča dedičskou zmluvou môže ten, kto má plnú spôsobilosť na právne úkony.

§ 1966
Forma dedičskej zmluvy

Dedičská zmluva, jej zmeny a zrušenie musia byť spísané vo forme v notárskej zápisnice.

§ 1967
Viaceré dedičské zmluvy

(1) Jednou dedičskou zmluvou možno povolať len jedného dediča.

(2) Ak boli v jednej notárskej zápisnici spísané viaceré dedičské zmluvy, posudzuje sa každá z nich nezávisle, ibaže sa zmluvné strany dohodli, že zánik následkov jednej dedičskej zmluvy je rozväzovacou podmienkou účinnosti inej dedičskej zmluvy.

(3) Povolanie dediča z neskôr uzavretej dedičskej zmluvy sa uplatní v rozsahu, v akom môže popri skôr uzavretej dedičskej zmluve obstáť.

§ 1968
Obmedzenie nakladať s majetkom

(1) Dedičská zmluva nebráni poručiteľovi nakladať so svojím majetkom, ak nie je dohodnuté inak.

(2) V dedičskej zmluve možno dohodnúť, že poručiteľ určitú vec nescudzí alebo nezaťaží. Obmedzenie práva sa zapíše do katastra nehnuteľností alebo do iného registra, v ktorom je vec evidovaná.

(3) Splnenia povinnosti podľa odseku 2 sa môže domáhať druhá zmluvná strana alebo povolaný dedič.

§ 1969
Dôvody odstúpenia od dedičskej zmluvy

(1) Od dedičskej zmluvy možno odstúpiť v prípadoch, v ktorých zákon umožňuje veriteľovi odstúpiť od zmluvy.

(2) Ak u povolaného dediča nastali dôvody, ktoré by v prípade potomka boli dôvodmi vydedenia, poručiteľ môže od dedičskej zmluvy odstúpiť.

(3) Ak poručiteľ povolal dediča skoršou dedičskou zmluvou, druhá strana môže od dedičskej zmluvy odstúpiť, ak jej táto skutočnosť nebola v čase uzavretia dedičskej zmluvy známa, ak povolanie dediča nemôže popri skôr uzavretej dedičskej zmluve v plnom rozsahu obstáť.

(4) V dedičskej zmluve možno dohodnúť aj iné dôvody, pre ktoré môže zmluvná strana od zmluvy odstúpiť. Ak je to dohodnuté, možno od dedičskej zmluvy odstúpiť bez udania dôvodu.

§ 1970
Forma odstúpenia od dedičskej zmluvy

Odstúpenie od dedičskej zmluvy musí byť spísané vo forme notárskej zápisnice.

§ 1971
Účinnosť odstúpenia od dedičskej zmluvy

(1) Ak bola za dediča povolaná tretia osoba, odstúpenie poručiteľa od dedičskej zmluvy je účinné doručením druhej zmluvnej strane. Ak druhá zmluvná strana stratila právnu subjektivitu, odstúpenie je účinné doručením povolanému dedičovi.

(2) Odstúpiť od dedičskej zmluvy po smrti poručiteľa nie je prípustné.

§ 1972
Zánik dedičskej zmluvy stratou právnej subjektivity dediča

(1) Dedičská zmluva zaniká, ak povolaný dedič stratil právnu subjektivitu pred smrťou poručiteľa.

(2) Ak bola dedičská zmluva odplatná, dedičia povolaného dediča sa môžu domáhať vydania toho, o čo sa poručiteľ obohatil. To neplatí, ak sa v dedičskej zmluve dohodlo inak.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak bol v dedičskej zmluve povolanému dedičovi ustanovený náhradný dedič, ibaže aj náhradný dedič stratil právnu subjektivitu pred smrťou poručiteľa.

(4) Ak bol dedičovi povolanému dedičskou zmluvou ustanovený náhradný dedič jednostranným právnym úkonom, platí, že náhradný dedič bol povolaný zo závetu.

§ 1973
Zánik dedičskej zmluvy rozvodom manželstva

Ak nie je dohodnuté inak, dedičská zmluva, ktorou poručiteľ povoláva manžela za dediča, stráca účinnosť rozvodom manželstva. To platí aj vtedy, ak bolo manželstvo za života oboch manželov vyhlásené za neplatné.

§ 1974
Poručiteľ s obmedzenom spôsobilosťou

(1) Na návrh zákonného zástupcu poručiteľa, ktorý nemá plnú spôsobilosť na právne úkony, súd môže nahradiť prejav vôle poručiteľa smerujúci k povolaniu dediča dedičskou zmluvou.

(2) Súd návrhu vyhovie len ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, najmä ak poručiteľ povoláva dediča k majetku, ktorý nadobudol alebo má nadobudnúť darom či dedením od druhej zmluvnej strany alebo ak má poručiteľ ako odplatu za povolanie dediča získať nevyhnutné zaopatrenie.

(3) Súd pojme dedičskú zmluvu do výroku rozhodnutia.

(4) Dedičská zmluva stráca účinnosť 30 dní po tom, čo sa poručiteľ stal v plnom rozsahu spôsobilý na právne úkony. To neplatí, ak poručiteľ v tejto lehote zomrel alebo ak poručiteľ v tejto lehote vyhlásil, že na dedičskej zmluve trvá. Vyhlásenie musí byť spísané vo forme notárskej zápisnice.

TRETIA HLAVA
ZÁVET

§ 1975
Podstata závetu

(1) Závet je jednostranný právny úkon, ktorým poručiteľ pre prípad svojej smrti nakladá so svojím majetkom alebo časťou svojho majetku.

(2) Spoločný závet viacerých poručiteľov je neplatný.

§ 1976
Obsah závetu

(1) Závet obsahuje označenie dediča, prípadne jeho podiel na dedičstve alebo určenie jednotlivých vecí, ktoré má dedič nadobudnúť.

(2) Ak poručiteľ neurčí inak, má sa za to, že podiely viacerých dedičov na dedičstve sú rovnaké.

§ 1977
Datovanie závetu

V závete musí byť uvedený deň, mesiac a rok, kedy bol podpísaný, inak je neplatný.

§ 1978
Forma závetu

Poručiteľ môže závet napísať vlastnou rukou, alebo ho zriadiť v inej písomnej forme uvedenej v zákone alebo vo forme notárskej zápisnice.

§ 1979
Holografný závet

Vlastnoručný závet musí byť napísaný a podpísaný vlastnou rukou, inak je neplatný.

§ 1980
Alografný závet

(1) Závet, ktorý poručiteľ nenapísal vlastnou rukou, musí vlastnou rukou podpísať a pred dvoma svedkami súčasne prítomnými výslovne prejaviť, že listina obsahuje jeho poslednú vôľu.

(2) Svedkovia musia byť v závete spoľahlivo identifikovaní. Svedkovia sa na závet podpíšu.

(3) Svedkovia sa nevyžadujú, ak je pravosť podpisu poručiteľa osvedčená notárom.

§ 1981
Alografný závet poručiteľa, ktorý nemôže čítať alebo písať

(1) Poručiteľ, ktorý nemôže čítať alebo písať, môže prejaviť vôľu zriadiť závet pred tromi súčasne prítomnými svedkami v listine, ktorá musí byť prečítaná a prítomnými svedkami podpísaná. Pritom musí pred nimi potvrdiť, že listina obsahuje jeho poslednú vôľu. Pisateľom a predčitateľom môže byť aj svedok; pisateľ však nesmie byť zároveň predčitateľom.

(2) V listine sa musí uviesť, že poručiteľ nemôže čítať alebo písať, kto listinu napísal a kto nahlas prečítal a akým spôsobom poručiteľ potvrdil, že listina obsahuje jeho pravú vôľu.

§ 1982
Alografný závet nepočujúceho poručiteľa, ktorý nemôže čítať alebo písať

(1) Nepočujúci poručiteľ, ktorý nemôže čítať alebo písať, môže prejaviť vôľu zriadiť závet pred tromi súčasne prítomnými svedkami ovládajúcimi znakovú reč, a to v listine, ktorá sa musí tlmočiť do znakovej reči a musí byť prítomnými svedkami podpísaná.

(2) V listine sa musí uviesť, že poručiteľ je nepočujúci a že nemôže čítať alebo písať, kto listinu napísal a kto nahlas prečítal a akým spôsobom poručiteľ potvrdil, že listina obsahuje jeho pravú vôľu. Obsah listiny sa musí po jej spísaní pretlmočiť do znakovej reči; aj to sa musí v listine uviesť.

§ 1983
Závet spísaný formou notárskej zápisnice

Pri spísaní závetu vo forme notárskej zápisnice sa postupuje podľa osobitného predpisu. Osobitný predpis ustanovuje, kedy sa musí úkon urobiť pred svedkami.

§ 1984
Svedok závetu

(1) Svedok závetu musí byť plne spôsobilý na právne úkony.

(2) Svedok závetu nemôže byť osoba, ktorá nepozná jazyk alebo iný spôsob dorozumievania, v ktorom sa prejav vôle robí.

(3) Povolaný dedič, ani osoba jemu blízka a jeho zamestnanec, ani dedič zo zákona, nemôžu pôsobiť ako svedkovia závetu.

§ 1985
Osoby pôsobiace pri spisovaní závetu

Povolaný dedič, ani osoba jemu blízka a jeho zamestnanec, dedič zo zákona, nemôžu pri vyhotovovaní závetu pôsobiť ako úradné osoby, pisatelia, tlmočníci alebo predčitatelia.

§ 1986
Poručiteľ s obmedzenou spôsobilosťou

(1) Maloletý, ktorý dovŕšil 15. rok, môže zriadiť závet len vo forme notárskej zápisnice.

(2) Osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená rozhodnutím súdu, môže zriadiť závet len vo forme notárskej zápisnice.

§ 1987
Povolanie osobitných dedičov

Závet, ktorým poručiteľ povoláva za dediča zdravotnícke zariadenie alebo sociálne zariadenie, v ktorého starostlivosti sa nachádza, možno zriadiť len vo forme notárskej zápisnice. To platí aj keď poručiteľ povoláva za dediča zriaďovateľa zariadenia, zamestnancov zariadenia alebo osoby, ktoré v ňom pôsobia.

§ 1988
Účinky omylu

(3) Omyl poručiteľa, ak sa týka osoby, ktorá sa povoláva za dediča alebo podielu na dedičstve alebo vecí, ktoré má dedič nadobudnúť alebo podstatných vlastností týchto vecí, spôsobuje neplatnosť ustanovenia závetu, ktorého sa týka.

(4) Ustanovenie závetu je platné, ak sa preukáže, že osoba alebo vec bola len nesprávne opísaná.

§ 1989
Zrušenie závetu odvolaním

Poručiteľ môže závet kedykoľvek odvolať. Odvolanie musí mať náležitosti a formu, aká je potrebná pre závet.

§ 1990
Zrušenie závetu neskorším povolaním dediča

(1) Závet sa zrušuje spísaním neskoršieho závetu, ak popri ňom nemôže obstáť.

(2) Závet sa zrušuje, ak poručiteľ povolal dediča neskoršou dedičskou zmluvou, ak nemôže popri nej obstáť. To platí aj vtedy, ak sa dedičská zmluva stala neskôr neúčinnou.

§ 1991
Zrušenie závetu zničením listiny

(1) Poručiteľ zruší závet tým, že zničí listinu, na ktorej bol napísaný.

(2) Ak sa závet, ktorý zostal v držbe poručiteľa nenašiel, predpokladá sa, že ho poručiteľ zničil.

(3) Závet sa zrušuje, ak ho poručiteľ neobnovil, hoci vie, že závet bol zničený alebo stratený.

(4) Ak po zničení závetu poručiteľ uchová skorší závet, platí, že skorší závet nebol zrušený.

ŠTVRTÁ HLAVA
INÉ PRÁVNE ÚKONY PRE PRÍPAD SRMRTI

Prvý diel
Vylúčenie z dedenia zo zákona

§ 1992
Negatívny závet

Poručiteľ môže vylúčiť určitú osobu z dedenia zo zákona.

§ 1993
Listina o vylúčení z dedenia

O náležitostiach listiny o vylúčení z dedenia zo zákona a o jej zrušení platia rovnako ustanovenia o závete.

§ 1994
Následky vylúčenia z dedenia

(1) Na toho, kto bol vylúčený z dedenia zo zákona sa na účely dedenia zo zákona hľadí, akoby sa nedožil smrti poručiteľa.

(2) Ten, kto bol vylúčený z dedenia zo zákona môže byť povolaný dediť z dedičskej zmluvy alebo zo závetu.

(3) Má sa za to, že potomka, ktorého poručiteľ vydedil, vylúčil z dedenia zo zákona, ibaže poručiteľ ustanovil inak. Ak je vydedenie potomka neplatné len preto, že dôvody vydedenia nie sú dané, platí, že poručiteľ vylúčil potomka z dedenia zo zákona, ibaže poručiteľ ustanovil inak.

(4) Ustanovenie odseku 3 sa vzťahuje aj na potomka vydedeného potomka, ak sa na neho vzťahujú účinky vydedenia.

Druhý diel
Príkaz na započítanie daru

§ 1995
Podstata započítania daru

(1) Ak to poručiteľ prikázal, dedičovi sa do jeho podielu na dedičstve započíta dar alebo jeho časť alebo iné plnenie, ktoré za života poručiteľa od neho bezplatne dostal.

(2) Ak to poručiteľ prikázal, započíta sa aj dar poručiteľovým potomkom, ktorí sú predkami dediča.

(3) Do podielu dedičа povolaného dedičskou zmluvou sa môže započítať len dar, ktorý tento dedič nadobudol po uzavretí dedičskej zmluvy.

§ 1996
Cena daru

V príkaze na započítanie daru môže poručiteľ určiť aj primeranú cenu daru, ktorý prikazuje započítať.

§ 1997
Listina o príkaze na započítanie daru

O náležitostiach listiny o príkaze na započítanie daru a o jej zrušení platia rovnako ustanovenia o závete.

Tretí diel
Vydedenie

§ 1998
Dôvody vydedenia

(1) Poručiteľ môže vydediť potomka, ak
a) sa správa v rozpore s dobrými mravmi voči poručiteľovi alebo voči jemu blízkej osobe, alebo
b) o poručiteľa trvalo neprejavuje záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať, alebo
c) bol odsúdený za úmyselný trestný čin na trest odňatia slobody v trvaní najmenej jedného roka, alebo

d) trvalo vedie márnotratný život.

(2) Dôvody vydedenia je potrebné v listine o vydedení skutkovo vymedziť.

§ 1999
Listina o vydedení

O náležitostiach listiny o vydedení a o jej zrušení platia rovnako ustanovenia o závete.

§ 2000
Povolanie vydedeného potomka

Vydedenie sa zrušuje, ak poručiteľ povolal vydedeného potomka za dediča, ibaže poručiteľ ustanovil inak.

§ 2001
Zrušenie závetu vydedením potomka

(1) Vydedením sa zrušuje závet, ktorým bol vydedený potomok povolaný za dediča, ibaže poručiteľ ustanovil inak. Ak boli povolaní viacerí dedičia, závet sa zrušuje len v časti povolania vydedeného potomka.

(2) Závet sa zrušuje podľa odseku 1 aj vtedy, keď je vydedenie neplatné len preto, že dôvody vydedenia nie sú dané.

§ 2002
Prezumpcia dôvodnosti vydedenia

Ak nie je preukázaný opak, predpokladá sa, že dôvody vydedenia sú dané.

Štvrtý diel
Zrieknutie sa dedičstva

§ 2003
Zmluva o zrieknutí sa dedičstva

(1) Dedičstva sa možno vopred zrieknuť zmluvou s poručiteľom. Za zrieknutie sa dedičstva možno dohodnúť odplatu.

(2) Ten, kto sa dedičstva zrieka, musí konať výlučne osobne.

(3) Dedičstva sa nemožno zrieknuť len sčasti.

§ 2004
Forma zmluvy o zrieknutí sa dedičstva

Zmluva o zrieknutí sa dedičstva, jej zmeny a zrušenie musia byť spísané vo forme notárskej zápisnice.

§ 2005
Dôvody odstúpenia od zmluvy o zrieknutí sa dedičstva

(1) Od zmluvy o zrieknutí sa dedičstva možno odstúpiť v prípadoch, v ktorých zákon umožňuje veriteľovi odstúpiť od zmluvy.

(2) V zmluve o zrieknutí sa dedičstva možno dohodnúť aj iné dôvody, pre ktoré môže zmluvná strana od zmluvy odstúpiť. Ak je to dohodnuté, možno od zmluvy o zrieknutí sa dedičstva odstúpiť bez udania dôvodu.

§ 2006
Forma odstúpenia od zmluvy o zrieknutí sa dedičstva

Odstúpenie od zmluvy o zrieknutí sa dedičstva musí byť spísané vo forme notárskej zápisnice.

§ 2007
Neprípustnosť odstúpenia od zmluvy o zrieknutí sa dedičstva

Odstúpiť od zmluvy o zrieknutí sa dedičstva po smrti poručiteľa nie je prípustné.

§ 2008
Následky zrieknutia sa dedičstva

Na toho, kto sa zriekol dedičstva, sa hľadí akoby sa poručiteľovej smrti nedožil.

§ 2009
Zrieknutie sa v prospech inej osoby

Ak bolo dohodnuté zrieknutie sa dedičstva v prospech inej osoby, platí zrieknutie sa dedičstva, len ak dedí táto osoba.

§ 2010
Zánik zmluvy o zrieknutí sa dedičstva

(1) Zmluva o zrieknutí sa dedičstva zaniká, ak ten, kto sa dedičstva zriekol, zomrel skôr ako poručiteľ.

(2) Ak bola zmluva o zrieknutí sa dedičstva odplatná, poručiteľ sa môže domáhať vydania toho, o čo sa ten, kto sa dedičstva zriekol obohatil. To neplatí, ak sa v zmluve o zrieknutí sa dedičstva dohodlo inak.

§ 2011
Zodpovednosť pri predlženom dedičstve

Ak je dedičstvo predlžené, ten kto sa dedičstva zriekol, zodpovedá za pozostalostné dlhy v rozsahu prijatej odplaty za zrieknutie sa dedičstva. To neplatí, ak ku zrieknutiu sa dedičstva došlo pred viac než troma rokmi pred smrťou poručiteľa.

Piaty diel
Náhradný dedič

§ 2012
Ustanovenie náhradného dediča

(1) Poručiteľ môže ustanoviť náhradného dediča pre prípad, že povolaný dedič nededí.

(2) Ak poručiteľ ustanovil povolanému dedičovi viacerých náhradných dedičov bez určenia ich podielov na dedičstve, dedia rovnakým dielom. Ak sú však za náhradných dedičov ustanovení ostatní povolaní dedičia bez určenia ich podielov na dedičstve, dedia v pomere ich podielov na dedičstve.

§ 2013
Ďalší náhradný dedič

Ustanoviť náhradného dediča možno aj inému náhradnému dedičovi.

§ 2014
Výkladové pravidlá náhradného dediča

Ak poručiteľ ustanovil náhradného dediča len pre prípad, že povolaný dedič nebude môcť dediť, alebo len pre prípad, že povolaný dedič nebude chcieť dediť, má sa za to, že náhradný dedič bol ustanovený pre oba tieto prípady.

§ 2015
Náhradný dedič potomka

Ak poručiteľ neustanovil inak, na náhradného dediča ustanoveného potomkovi v čase, keď tento nemal potomkov sa neprihliada, ak povolaný dedič zanechal potomkov spôsobilých dediť. Na náhradného dediča sa neprihliada len v rozsahu majetku, ktorý nadobúdajú dedením zo zákona potomkovia povolaného dediča.

§ 2016
Listina o náhradnom dedičovi

O náležitostiach listiny o ustanovení náhradného dediča platia rovnako ustanovenia o závete.

§ 2017
Zrušenie náhradného dediča

O zrušení ustanovenia náhradného dediča platia rovnako ustanovenia o zrušení závetu. To neplatí, ak bol náhradný dedič ustanovený v dedičskej zmluve.

§ 2018
Primerané použitie ustanovení o náhradnom dedičovi

Ustanovenia o náhradnom dedičovi sa použijú primerane aj na náhradného odkazovníka (§ 2019), na náhradníka tomu, komu poručiteľ odkázal právo služobnosti (§ 2036) a na náhradného správcu dedičstva (§ 2048).

Šiesty diel
Odkaz

§ 2019
Povolanie odkazovníka

(1) Poručiteľ môže povolať odkazovníka k určitej veci alebo k peniazom a poručiť dedičom, aby predmet odkazu odkazovníkovi vydali.
(2) Povolaná osoba musí byť výslovne označená slovom „odkazovník“; inak sa má za to, že poručiteľ povolal dediča.

§ 2020
Výkladové pravidlá odkazu

(1) Ak poručiteľ povolal odkazovníka k veci, ktorá poručiteľovi v čase smrti nepatrí, na toto povolanie sa neprihliada. To neplatí, ak poručiteľ povolal odkazovníka k peniazom, ktoré sa v dedičstve nenachádzajú.

(2) Ak poručiteľ povolal odkazovníka k veci, ktorá je v čase smrti poručiteľa súčasťou spoločného imania manželov, predpokladá sa, že poručiteľ povolal odkazovníka k peniazom, ktorých výška zodpovedá podielu poručiteľa na tejto veci po vyporiadaní spoločného imania manželov.

(3) Ak poručiteľ odkáže peniaze odkazovníkovi, voči ktorému má sám peňažný dlh, tak v pochybnostiach sa má za to, že poručiteľ chcel dlh v rozsahu odkazu splniť.

(4) Ak bol k tej istej veci povolaný aj dedič aj odkazovník, na odkaz sa neprihliada.

§ 2021
Listina o odkaze

O náležitostiach listiny o odkaze o jej zrušení platia rovnako ustanovenia o závete.

§ 2022
Zrušenie odkazu dedičskou zmluvou

Odkaz sa zrušuje neskoršou dedičskou zmluvou; to neplatí, ak sa v dedičskej zmluve dohodlo, že určité skoršie odkazy zostávajú zachované.

§ 2023
Zákaz zriadiť odkaz

Po uzavretí dedičskej zmluvy môže poručiteľ zriadiť odkaz, ak si takéto právo v dedičskej zmluve výslovne vymienil.

§ 2024
Pohľadávka z odkazu

(1) Smrťou poručiteľa vzniká z odkazu odkazovníkovi pohľadávka voči dedičom na splnenie odkazu.

(2) Ak poručiteľ povolal odkazovníka k určitej veci, dedičia splnia odkaz tak, že na odkazovníka prevedú vlastnícke právo k veci.

(3) Ak poručiteľ povolal odkazovníka k peniazom, dedičia splnia odkaz tak, že odkazovníkovi zaplatia peniaze.

§ 2025
Zodpovednosť dedičov z odkazu

(1) Odkazom sú zaťažení všetci dedičia.

(2) Ustanovenia o zodpovednosti dedičov za pozostalostné dlhy sa použijú primerane.

§ 2026
Vylúčenie zodpovednosti za pozostalostné dlhy

Ten, kto nadobudol odkaz, nezodpovedá z tohto dôvodu za pozostalostné dlhy.

§ 2027
Splatnosť pohľadávky z odkazu

Ak niet inej dohody, pohľadávka z odkazu je splatná bezodkladne po potvrdení dedičstva.

§ 2028
Alternatívny odkaz

Ak bol odkaz určený alternatívne, tak v pochybnostiach patrí právo výberu odkazovníkovi. Ak právo výberu v primeranej lehote nevykoná, toto právo prejde na dedičov.

§ 2029
Zákaz nakladania s odkázanou vecou

Kým odkázaná vec nie je vydaná odkazovníkovi, nemôžu s ňou dedičia nakladať bez súhlasu odkazovníka.

§ 2030
Vady a poškodenie odkázanej veci

(1) Za vady odkázanej veci zodpovedajú dedičia, ako keby boli darcovia.

(2) Ak bola odkázaná vec po zriadení odkazu poškodená, odkaz sa týka aj pohľadávky na náhradu škody; ibaže poručiteľ ustanovil inak.

§ 2031
Plody a úžitky odkázanej veci

Odkaz zahŕňa aj plody a úžitky odkázanej veci a úrok z odkázanej pohľadávky, ktoré vznikli alebo prirástli po smrti poručiteľa; ibaže poručiteľ ustanovil inak.

§ 2032
Náklady na odkázanú vec

Ak dedičia vynaložili náklady na odkázanú vec, ich právne vzťahy s odkazovníkom sa spravujú ustanoveniami o bezdôvodnom obohatení.

§ 2033
Naturálna pohľadávka z odkazu

(1) Pohľadávka z odkazu nie je uplatniteľná na súde, ak ju odkazovník na výzvu súdu podľa § 2093 neprihlásil v lehote určenej súdom.

(2) Prihlásená pohľadávka z odkazu je uplatniteľná na súde len do výšky 25% čistej ceny dedičstva. Ak je odkazov viac, pohľadávky z odkazov sa krátia pomerne podľa ceny odkazov.

§ 2034
Odmietnutie dedičstva odkazovníkom

Pohľadávka z odkazu nezaniká, ak odkazovník, ktorý je zároveň dedičom, dedičstvo odmietol.

§ 2035
Odkaz v prípade odúmrti

(1) Ustanovenia § 2019 až 2034 sa primerane použijú aj keď štát nadobudol dedičstvo ako odúmrť.

(2) Ak poručiteľ povolal odkazovníka k peniazom, ktoré sa v dedičstve nenachádzajú, štát môže použiť na úhradu odkazu veci, ktoré sú predmetom dedičstva a ktoré svojou hodnotou zodpovedajú výške odkazu. Ak odkazovník odmietne prijatie týchto vecí, pohľadávka z odkazu zaniká.

Siedmy diel
Odkaz práva služobnosti

§ 2036
Podstata odkazu práva služobnosti

Poručiteľ môže odkázať dedičovi alebo tretej osobe právo služobnosti spočívajúce najmä v práve doživotného užívania nehnuteľnosti.

§ 2037
Listina o odkaze práva služobnosti

O náležitostiach listiny o odkaze práva služobnosti a o jej zrušení platia rovnako ustanovenia o závete.

§ 2038
Zriadenie služobnosti

(1) Ak s tým oprávnený súhlasí, súd zriadi služobnosť v rozhodnutí o potvrdení dedičstva podľa obsahu listiny o odkaze práva služobnosti. Služobnosť vzniká právoplatnosťou rozhodnutia.

(2) Súd služobnosť nezriadi, ak nariadil likvidáciu dedičstva alebo ak schválil dohodu o prenechaní predlženého dedičstva na úhradu pozostalostných dlhov.

(3) Na námietku dediča súd služobnosť nezriadi, ak to vzhľadom na všetky okolnosti nie je možné od dedičov spravodlivo požadovať.

§ 2039
Zrušenie služobnosti

Veriteľ pozostalostnej pohľadávky sa môže domáhať zrušenia alebo obmedzenia služobnosti, ak je ňou sťažené uspokojenie jeho pohľadávky.

§ 2040
Primerané použitie niektorých ustanovení o odkaze

Ustanovenia o zrušení odkazu dedičskou zmluvou (§ 2022), o zákaze zriadiť odkaz (§ 2023), o vylúčení zodpovednosti za pozostalostné dlhy (§ 2026), o odmietnutí dedičstva odkazovníkom (§ 2034) a o odkaze v prípade odúmrti (§ 2035) sa použijú primerane aj na odkaz práva služobnosti.

Ôsmy diel
Príkaz

§ 2041
Uloženie príkazu

(1) Poručiteľ môže dedičovi uložiť príkaz, aby niečo konal alebo aby sa určitého konania zdržal alebo aby určité konanie strpel.

(2) Ten, v záujme koho bol príkaz uložený, nie je veriteľom dediča.

(3) Dedičovi povolanému dedičskou zmluvou možno príkaz uložiť, len ak bol príkaz obsiahnutý v dedičskej zmluve.

§ 2042
Listina o príkaze

O náležitostiach listiny o príkaze a o jej zrušení platia rovnako ustanovenia o závete.

§ 2043
Príkaz zaťažujúci náhradného dediča

Má sa za to, že príkaz povolanému dedičovi je uložený aj náhradnému dedičovi; ibaže z príkazu alebo z povahy veci vyplýva, že príkaz sa má vzťahovať len na povolaného dediča.

§ 2044
Osobná povaha príkazu

Príkaz sa považuje za nenapísaný, ak ten, komu bol uložený, dedičstvo nenadobudne.

§ 2045
Povinnosť splniť príkaz

(1) Dedič, ktorému bol príkaz uložený má povinnosť príkaz splniť.

(2) Dedič, ktorý príkaz nesplnil nie je z toho dôvodu dedičsky nespôsobilý.

§ 2046
Žaloba na splnenie príkazu

(1) Domáhať sa splnenia príkazu má právo ktorýkoľvek z dedičov; splnenie však nemožno požadovať, ak bol príkaz uložený výlučne v záujme dediča.

(2) Súd žalobu podľa odseku 1 zamietne, ak príkaz dediča nadmerne obťažuje.

(3) Ak bol uložený príkaz, aby dedič určitú vec z dedičstva nescudzil alebo nezaťažil, obmedzenie práva nakladať s vecou sa zapíše do katastra nehnuteľností alebo do iného verejného registra, v ktorom je vec evidovaná, a to na základe rozhodnutia súdu o obmedzení práva nakladať s vecou alebo na základe dohody dediča zaťaženého príkazom a niektorej z osôb uvedenej v odseku 1.

§ 2047
Zánik povinnosti z príkazu

Povinnosť z príkazu zaniká najneskôr stratou právnej subjektivity dediča, ktorému bol uložený.

Deviaty diel
Správca dedičstva

§ 2048
Ustanovenie správcu

(1) Poručiteľ môže ustanoviť správcu dedičstva, prípadne určiť, či a ako bude odmeňovaný.

(2) Správca dedičstva musí mať plnú spôsobilosť na právne úkony.

(3) Za správcu dedičstva môže byť ustanovený aj niektorý z dedičov.

(4) Za správcu dedičstva nemožno ustanoviť viaceré osoby súčasne.

§ 2049
Forma listiny o ustanovení správcu

Listina o ustanovení správcu dedičstva, jej zmeny a zrušenie musia byť spísané vo forme notárskej zápisnice.

PIATA HLAVA
DEDENIE ZO ZÁKONA

§ 2050
Prvá dedičská skupina

(1) V prvej skupine dedia poručiteľove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom.

(2) Ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho podiel na dedičstve rovnakým dielom jeho deti; to isté platí o vzdialenejších potomkoch toho istého predka.

§ 2051
Druhá dedičská skupina

(1) Ak nededia poručiteľovi potomkovia, dedí v druhej skupine manžel poručiteľa, poručiteľovi rodičia a tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti, a ktorí sa z tohto dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa.

(2) Dedičia druhej skupiny dedia rovnakým dielom, manžel však vždy najmenej polovicu dedičstva.

§ 2052
Tretia dedičská skupina

(1) Ak nededí manžel ani žiadny z rodičov, dedia v tretej skupine rovnakým dielom poručiteľovi súrodenci a tí, ktorí žili s poručiteľom najmenej po dobu jedného roku pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti, a ktorí sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázaní výživou na poručiteľa.

(2) Ak nededí niektorý zo súrodencov poručiteľa, nadobúdajú jeho podiel na dedičstve rovnakým dielom jeho deti. Ak nededí niektoré dieťa súrodenca poručiteľa, nadobúdajú jeho podiel na dedičstve rovnakým dielom jeho deti.

§ 2053
Štvrtá dedičská skupina

(1) Ak žiadny dedič nededí v tretej skupine, v štvrtej skupine dedia rovnakým dielom prarodičia poručiteľa.

(2) Ak nededí niektorý z prarodičov poručiteľa, nadobúdajú jeho podiel na dedičstve rovnakým dielom jeho deti; ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho podiel na dedičstve rovnakým dielom jeho deti.

ŠIESTA HLAVA
POVINNÝ PODIEL

§ 2054
Nárok na povinný podiel

(1) Nárok na povinný podiel má potomok poručiteľa spôsobilý dediť, ktorý je povolaný dediť zo zákona.

(2) Nárok na povinný podiel nemá ten, koho predok dedičstvo po poručiteľovi odmietol alebo koho predok nie je spôsobilý dediť.

(3) Nárok na povinný podiel nemá ten, koho poručiteľ vydedil.

(4) Ak to poručiteľ v listine o vydedení výslovne ustanovil, nárok na povinný podiel nemajú potomkovia vydedeného potomka alebo určití potomkovia vydedeného potomka.

§ 2055
Výška povinného podielu

(1) Povinný podiel maloletého potomka je 2/10 a plnoletého potomka je 1/10 jeho dedičského podielu určeného tak, akoby sa dedilo len zo zákona. Do dedičského podielu sa započíta poručiteľov dar, ak na to dal poručiteľ príkaz (§ 1995).

(2) Pri určení výšky povinného podielu sa prihliada aj na potomkov, ktorí sa dedičstva zriekli, ktorí dedičstvo odmietli a ktorí sú nespôsobilí dediť. Na vylúčenie z dedenia zo zákona (§ 1992 až 1994) sa neprihliada.

§ 2056
Neplatnosť úkonov pre prípad smrti

(1) Dedičská zmluva, závet a vylúčenie z dedenia zo zákona sú neplatné v časti, v ktorej ukracujú nárok potomka na povinný podiel. Tieto právne úkony sa však považujú za platné, ak sa dotknutý potomok poručiteľa ich neplatnosti nedovolá.

(2) Dedičská zmluva je neplatná len ak sa povinný podiel nedoplní pre neplatnosť závetu.

(3) Závet je neplatný len ak povinný podiel nedoplní pre neplatnosť vylúčenia potomka z dedenia zo zákona.

SIEDMA HLAVA
DEDIČSKÁ NESPÔSOBILOSŤ

§ 2057
Dôvody dedičskej nespôsobilosti

Dediť nie je spôsobilý ten, kto

a) sa za života poručiteľa dopustil úmyselného trestného činu proti poručiteľovi, jeho manželovi, potomkom alebo rodičom,
b) sa dopustil zavrhnutiahodného konania proti prejavu poručiteľovej poslednej vôli, najmä ak úmyselne zadržal, sfalšoval, pozmenil alebo zničil listinu o prejave poručiteľovej poslednej vôle alebo úmyselne využil, že tak urobila iná osoba,
c) bol pozbavený rodičovských práv vo vzťahu k poručiteľovi.

§ 2058
Odpustenie skutku poručiteľom

(1) Na skutok uvedený v § 2057 sa neprihliada, ak poručiteľ dedičovi odpustil.

(2) Ak poručiteľ povolal dediča dedičskou zmluvou alebo závetom po tom, čo o skutku vedel, má sa za to, že poručiteľ dedičovi odpustil.

§ 2059
Následky dedičskej nespôsobilosti

Na toho, kto nie je spôsobilý dediť, sa hľadí ako by sa poručiteľovej smrti nedožil.

§ 2060
Použitie ustanovení o dedičskej nespôsobilosti

Ustanovenia o dedičskej nespôsobilosti sa použijú primerane aj na odkazovníka a na toho, komu poručiteľ odkázal právo služobnosti.

ÔSMA HLAVA
NEZNÁMY DEDIČ A DEDIČ, KTORÉHO POBYT NIE JE ZNÁMY

§ 2061
Neznámy dedič alebo neznámy pobyt dediča

(1) Na neznámeho dediča alebo na dediča, ktorého pobyt nie je známy, ktorý bol o svojom dedičskom práve upovedomený vyhláškou súdu, a ktorý v určenej lehote nedal o sebe súdu vedieť, sa pri prejednaní dedičstva neprihliada.

(2) Opatrovník dediča uvedeného v odseku 1 nemôže vyhlásenie o odmietnutí či neodmietnutí dedičstva urobiť.

DEVIATA HLAVA
ODMIETNUTIE DEDIČSTVA

§ 2062
Obsah odmietnutia dedičstva

(1) Dedič môže dedičstvo odmietnuť.

(2) Právo dedičstvo odmietnuť má aj dedič povolaný dedičskou zmluvou a dedič povolaný závetom.

(3) Práva dedičstvo odmietnuť sa nemožno vopred vzdať.

§ 2063
Forma odmietnutia dedičstva

(1) Dedičstvo sa odmieta ústnym vyhlásením na súde alebo písomným vyhlásením s úradne osvedčenou pravosťou podpisu zaslaným súdu.

(2) Zástupca dediča môže za neho dedičstvo odmietnuť len podľa plnomocenstva s úradne osvedčenou pravosťou podpisu, ktoré ho na to výslovne oprávňuje.

§ 2064
Lehota na odmietnutie dedičstva

(1) Vyhlásenie o odmietnutí dedičstva môže dedič urobiť len do jedného mesiaca odo dňa, keď bol súdom o práve dedičstvo odmietnuť a o následkoch odmietnutia upovedomený.

(2) Z dôležitých dôvodov môže súd lehotu predĺžiť.

§ 2065
Konkludentné prijatie dedičstva

Dedičstvo nemôže odmietnuť dedič, ktorý svojím konaním dal najavo, že dedičstvo nechce odmietnuť.

§ 2066
Obmedzenia pri odmietnutí dedičstva

(1) K odmietnutiu dedičstva nemôže dedič pripojiť výhrady alebo podmienky alebo určenie času.

(2) Dedičstvo nemožno odmietnuť len sčasti.

(3) Dedič povolaný dedičskou zmluvou alebo závetom nemôže odmietnuť dedičstvo z tohto dôvodu a dedičstvo prijať z iného dôvodu.

(4) Vyhlásenia uvedené v predchádzajúcich odsekoch nemajú následky odmietnutia dedičstva.

§ 2067
Neodvolateľnosť odmietnutia dedičstva

Vyhlásenie o odmietnutí dedičstva nemožno odvolať. To isté platí, ak dedič vyhlási, že dedičstvo neodmieta.

§ 2068
Následky odmietnutia dedičstva

Na toho, kto dedičstvo odmietne, sa hľadí ako keby sa poručiteľovej smrti nedožil.

DESIATA HLAVA
SPRÁVA DEDIČSTVA, ZABEZPEČENIE DEDIČSTVA A VZŤAHY DEDIČOV DO POTVRDENIA DEDIČSTVA

§ 2069
Oprávnenia a povinnosti správcu

(1) Správca dedičstva vykonáva úkony obvyklého hospodárenia a úkony potrebné na zachovanie majetkových hodnôt.

(2) Správca dedičstva je oprávnený vykonávať práva z majetkových účastí a z cenných papierov.

(3) Správca dedičstva je povinný postupovať s náležitou starostlivosťou.

(4) Správca dedičstva zodpovedá za škodu, ktorá vznikla zavineným porušením jeho povinností.

(5) Vzťahy medzi dedičmi a správcom dedičstva sa spravujú ustanoveniami o príkaznej zmluve.

(6) Za správcu dedičstva môže byť ustanovený aj notár.

§ 2070
Ustanovenie správcu poručiteľom

(1) Správca dedičstva je ten, koho ustanovil poručiteľ. Ak súd v konaní o dedičstve zistí, že poručiteľ ustanovil správcu dedičstva, upovedomí ho o tom.

(2) Správca dedičstva oznámi súdu súhlas s výkonom funkcie do desiatich dní odkedy sa dozvie o smrti poručiteľa a o tom, že bol poručiteľom ustanovený; inak funkcia správcu nevznikne.

(3) Ak funkcia správcu dedičstva podľa odseku 2 nevznikne alebo ak táto funkcia zanikne, nastupuje náhradník, ak ho poručiteľ ustanovil. Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa na náhradníka použijú primerane.

(4) Súd rozhodne o námietke dediča alebo inej osoby, ktorá preukáže právny záujem, že správca dedičstva nebol platne ustanovený. Správca dedičstva vykonáva funkciu až do rozhodnutia súdu o námietke, ak súd neurčí inak.

(5) Súd na návrh dediča alebo inej osoby, ktorá preukáže právny záujem, zníži odmenu správcu dedičstva určenú poručiteľom, ak je odmena neprimeraná alebo ak ukracuje povinný podiel.

(6) Návrh podľa odseku 5 nemožno podať po tom, čo bolo dedičstvo potvrdené.

§ 2071
Ustanovenie správcu súdom

(1) Ak niet správcu dedičstva ustanoveného poručiteľom, súd ustanoví správcu dedičstva na základe dohody dedičov. Ak dohody niet, súd ustanoví správcu dedičstva na návrh dediča alebo aj bez návrhu, ak je to potrebné.

(2) Ak má dedičstvo pripadnúť štátu ako odúmrť, súd môže ustanoviť za správcu dedičstva štát.

(3) Súd ustanoví správcu dedičstva s jeho súhlasom.

(4) Odmenu správcu dedičstva ustanoveného súdom určí súd podľa osobitného predpisu.

§ 2072
Odvolanie správcu

(1) Súd odvolá správcu dedičstva ustanoveného poručiteľom alebo správcu dedičstva ustanoveného súdom, ak tento porušuje svoje povinnosti.

(2) Súd správcu dedičstva odvolá aj na jeho žiadosť.

(3) Funkcia správcu dedičstva sa končí dňom určeným v rozhodnutí súdu.

§ 2073
Výkon správy dedičmi

Ak nebol správca dedičstva ustanovený poručiteľom ani súdom, správu dedičstva vykonávajú dedičia spoločne.

§ 2074
Rozšírenie a obmedzenie oprávnení správcu

Ak je to potrebné, súd rozšíri alebo obmedzí oprávnenia správcu dedičstva.

§ 2075
Osvedčenie o správcovi

(1) Súd vydá osvedčenie o tom, kto je správcom dedičstva a o rozsahu jeho oprávnení.

(2) Tomu, kto koná v dôvere v osvedčenie nemožno namietať, že osvedčenie nezodpovedá skutočnému právnemu stavu.

§ 2076
Skončenie správy dedičstva

Funkcia správcu dedičstva sa končí potvrdením dedičstva, nariadením likvidácie dedičstva alebo schválením dohody o prenechaní dedičstva na úhradu pozostalostných dlhov. Ak bola nariadená likvidácia dedičstva, súd môže rozhodnúť, že správca dedičstva vykonáva funkciu až do skončenia likvidácie dedičstva.

§ 2077
Súpis majetku poručiteľa

Súd vykoná súpis majetku poručiteľa podľa Civilného sporového poriadku.

§ 2078
Zabezpečenie dedičstva

Súd aj bez návrhu nariadi zabezpečenie dedičstva podľa Civilného mimosporového poriadku, ak je to potrebné na ochranu práv dedičov, veriteľov alebo na ochranu vereného záujmu.

§ 2079
Vzťahy medzi dedičmi do potvrdenia dedičstva

(1) Do potvrdenia dedičstva sa vzťahy medzi dedičmi k veciam patriacim do dedičstva primerane spravujú ustanoveniami o spoluvlastníctve, a to podľa podielov na dedičstve.

(2) Do potvrdenia dedičstva sa má za to, že dedič povolaný k určitej veci je povolaný k podielu na dedičstve, ktorý zodpovedá pomeru ceny veci k cene dedičstva.

§ 2080
Dispozičné právo dediča do potvrdenia dedičstva

(1) Do potvrdenia dedičstva dedičia môžu scudziť vec alebo urobiť iné opatrenia presahujúce rámec obvyklého hospodárenia len so súhlasom súdu.

(2) Ustanovením odseku 1 nie je dotknuté oprávnenie správcu dedičstva scudziť vec pri výkone správy, ak ide o úkon obvyklého hospodárenia alebo o úkon potrebný na zachovanie majetkových hodnôt.

§ 2081
Zodpovednosť za pozostalostné dlhy do potvrdenia dedičstva

(1) Do potvrdenia dedičstva zodpovedajú dedičia za pozostalostné dlhy spoločne a nerozdielne do výšky ceny dedičstva.

(2) Do potvrdenia dedičstva nie je na vymoženie pozostalostného dlhu prípustné zexekvovať majetok dediča, ktorý nadobudol inak ako dedením po poručiteľovi.

(3) Ak dedič splní pozostalostný dlh pred potvrdením dedičstva, môže od iného dediča požadovať náhradu vo výške, v akej by iný dedič za tento dlh zodpovedal po potvrdení dedičstva.

§ 2082
Vylúčenie splynutia a započítania pohľadávok

(1) Do potvrdenia dedičstva pohľadávka poručiteľa voči dedičovi a pohľadávka dedičovi voči poručiteľovi nezanikajú splynutím práva a povinnosti.

(2) Do potvrdenia dedičstva nie je prípustné započítať vzájomné pohľadávky poručiteľa a dediča.

§ 2083
Vylúčenie veci z exekúcie a konkurzu

(1) Na vec patriacu do dedičstva nie je prípustné viesť výkon rozhodnutia na vymoženie dlhu dediča, kým dedičstvo nie je potvrdené. Výkon rozhodnutia na vymoženie pozostalostnej pohľadávky je prípustný.

(2) Ak bol na majetok dediča vyhlásený konkurz, vec patriaca do dedičstva nepatrí do konkurznej podstaty, kým dedičstvo nie je potvrdené.

JEDENÁSTA HLAVA
POTVRDENIE DEDIČSTVA

Potvrdenie dedičstva

§ 2084
Potvrdenie dedičstva jednému dedičovi

Súd potvrdí dedičovi, že dedičstvo nadobudol.

§ 2085
Dohoda o vyporiadaní dedičstva

(1) Ak je viac dedičov, môžu na súde uzavrieť dohodu o vyporiadaní dedičstva.

(2) Vyporiadanie dedičstva je pridelenie jednotlivých vecí určitému dedičovi do vlastníctva alebo určitým dedičom do spoluvlastníctva.

(3) Dedičia nie sú viazaní výškou svojich podielov na dedičstve, ani tým, že poručiteľ povolal dediča k určitej veci.

(4) Ak dohoda o vyporiadaní dedičstva neodporuje zákonu alebo dobrým mravom, súd ju schváli a potvrdí podľa nej dedičstvo.

(5) Ak sa dedičia dohodli na zaplatení vyrovnacieho doplatku, súd v rozhodnutí o potvrdení dedičstva zaviaže dediča na zaplatenie vyrovnacieho doplatku inému dedičovi.

§ 2086
Potvrdenie dedičstva podľa podielov na dedičstve

(1) Ak dedičia neuzavreli dohodu o vyporiadaní dedičstva, súd
a) potvrdí dedičovi vec, ku ktorej ho poručiteľ povolal,
b) ostatné veci potvrdí dedičom do spoluvlastníctva podľa ich podielov na dedičstve.

(2) Ak je povolanie dediča k určitej veci sčasti neplatné preto, že došlo k ukráteniu povinného podielu potomka, súd, ak je to účelné a spravodlivé, potvrdí túto vec povolanému dedičovi a zaviaže ho na zaplatenie vyrovnacieho doplatku; inak súd potvrdí vec povolanému dedičovi a potomkovi do spoluvlastníctva podľa ich podielov na dedičstve.

§ 2087
Čiastočné vyporiadanie dedičstva súdom

(1) Ak dedičia neuzavreli dohodu o vyporiadaní dedičstva a ak podľa osobitného predpisu nie je prípustné potvrdiť určitú vec dedičom do spoluvlastníctva, súd potvrdí túto vec jednému z dedičov a zaviaže ho na zaplatenie vyrovnacieho doplatku ostatným dedičom. Ostatné veci súd potvrdí podľa podielov na dedičstve.

(2) Súd potvrdí vec tomu z dedičov, ktorý s potvrdením veci súhlasí. Súd pri tom prihliadne na výšku podielov na dedičstve a na účelné využitie veci.

(3) Ak žiadny dedič nesúhlasí s potvrdením veci, súd rozhodne losovaním.

(4) Súd rozhodne losovaním aj vtedy, ak viacerí dedičia, ktorých podiely na dedičstve sú rovnaké, žiadajú potvrdiť vec a potvrdenie veci sa javí rovnako účelné každému z nich.

§ 2088
Vyporiadanie dedičstva súdom

(1) Ak dedičia neuzavreli dohodu o vyporiadaní dedičstva a potvrdenie dedičstva podľa podielov na dedičstve nie je vhodné z dôvodov osobitného zreteľa, súd na návrh dediča dedičstvo vyporiada.

(2) Súd vyporiada dedičstvo tak, že
a) potvrdí dedičovi vec, ku ktorej ho poručiteľ povolal,
b) hnuteľné veci a pohľadávky, ku ktorým poručiteľ povolal odkazovníka, potvrdí dedičom do spoluvlastníctva podľa ich podielov na dedičstve,
c) potvrdí ostatné veci jednotlivým dedičom do vlastníctva; ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, súd potvrdí vec určitým dedičom do spoluvlastníctva.

(3) Ustanovenie § 2087 ods. 3 sa použije rovnako.

(4) Pri vyporiadaní dedičstva súd prihliadne na účelné využitie veci. Ak to nie je dobre možné, súd rozhodne o potvrdení tejto veci losovaním.

(5) Súd môže vec rozdeliť, ak je to vhodné a účelné. Súd môže zriadiť vecné bremeno k novovzniknutej nehnuteľnosti v prospech vlastníka inej novovzniknutej nehnuteľnosti.

(6) Súd prihliada na to, aby cena vecí pridelených jednotlivým dedičom zodpovedala ich podielom na dedičstve. Ak to nie je dobre možné, súd zaviaže dediča na zaplatenie vyrovnacieho doplatku inému dedičovi.

§ 2089
Vyrovnací doplatok

(1) Ak sa dedičia nedohodnú, splatnosť vyrovnacieho doplatku určí súd so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu.

(2) Dedič zaviazaný na zaplatenie vyrovnacieho doplatku inému dedičovi ručí za pozostalostné dlhy, ktoré prešli na iného dediča, a to v rozsahu nezaplatenej časti vyrovnacieho doplatku.

(3) Na zabezpečenie vyrovnacieho doplatku môže súd zriadiť záložné právo na veciach patriacich do dedičstva, ktoré potvrdzuje dedičovi zaviazanému zaplatiť vyrovnací doplatok.

(4) Záložné právo sa zriaďuje vydaním rozhodnutia o potvrdení dedičstva. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra záložných práv.

§ 2090
Vyporiadanie pozostalostného dlhu

Vyporiadať pozostalostný dlh možno len so súhlasom veriteľa.

DVANÁSTA HLAVA
PRECHOD DLHOV

§ 2091
Pozostalostné dlhy

(1) Pozostalostnými dlhmi sú
a) dlhy poručiteľa, ktoré vznikli za života poručiteľa,
b) dlhy poručiteľa, ktoré vznikli po smrti poručiteľa na základe právnych skutočností, ktoré nastali pred smrťou poručiteľa, ak by za ne poručiteľ zodpovedal, keby nenastala jeho smrť,
c) primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa,
d) primerané a účelné náklady správy dedičstva,
e) odmena správcu dedičstva.

(2) Dedičstvo je predlžené, ak pozostalostné dlhy prevyšujú cenu dedičstva.

§ 2092
Zodpovednosť za pozostalostné dlhy

(1) Dedič zodpovedá za pozostalostné dlhy do výšky ceny nadobudnutého dedičstva.

(2) Ak je dedičov viac, zodpovedajú za pozostalostné dlhy delene podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu.

§ 2093
Konvokácia veriteľov

(1) Pred potvrdením dedičstva súd vyzve veriteľov poručiteľa a odkazovníkov, aby prihlásili svoje pohľadávky v lehote určenej súdom, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac.

(2) Súd výzvu neuskutoční, ak sa dedičia dohodnú, že na výzve veriteľom a odkazovníkom netrvajú. V takom prípade dedičia zodpovedajú za pozostalostné dlhy v plnom rozsahu spoločne a nerozdielne; medzi sebou sa vyporiadajú podľa pomeru toho, čo ktorý dedič z dedičstva nadobudol.

(3) Ak sa dedičia dohodnú, že na výzve veriteľom a odkazovníkom netrvajú, považujú sa pozostalostné pohľadávky a pohľadávky z odkazov za prihlásené.

§ 2094
Uspokojovanie pozostalostných dlhov, ak je dedičstvo predlžené

(1) Ak je potvrdené dedičstvo predlžené, pozostalostné dlhy sa uspokoja v pomere a postupnosti ustanovených pre likvidáciu dedičstva. Pohľadávky z odkazov sa uspokoja pomerne podľa ceny odkazov a v postupnosti po uspokojení pozostalostných dlhov.

(2) Dedičia nezodpovedajú veriteľom, ktorí svoje pohľadávky neprihlásili, ak je uspokojením pohľadávok ostatných veriteľov a odkazovníkov cena nimi nadobudnutého dedičstva vyčerpaná.

(3) Pozostalostná pohľadávka zabezpečená záložným právom na veci patriacej do dedičstva sa považuje za prihlásenú, aj keď ju veriteľ neprihlásil.

(4) Pozostalostná pohľadávka, o ktorej dedič vedel, sa vo vzťahu k tomu dedičovi považuje za prihlásenú, aj keď ju veriteľ neprihlásil.

(5) Pozostalostná pohľadávka uvedené v § 2091 písm. c) až e) sa považuje za prihlásenú, aj keď ju veriteľ neprihlásil.

§ 2095
Prednosť veriteľa pozostalostnej pohľadávky

Ak bola vec, ktorá bola dedičovi potvrdená, speňažená v exekúcii alebo v konkurze, veriteľ pozostalostnej pohľadávky nezabezpečenej záložným právom na tejto veci má právo žiadať, aby bol z výťažku uspokojený pred nezabezpečeným veriteľom inej ako pozostalostnej pohľadávky.

§ 2096
Zodpovednosť štátu za pozostalostné dlhy

(1) Štát, ktorému dedičstvo pripadlo ako odúmrť, zodpovedá za pozostalostné dlhy rovnako ako dedič.

(2) Ak nemožno uhradiť peňažný dlh celkom alebo sčasti peniazmi z dedičstva, môže štát použiť na úhradu i veci, ktoré sú predmetom dedičstva a ktoré svojou hodnotou zodpovedajú výške dlhu. Ak veriteľ odmietne prijatie týchto vecí, môže štát navrhnúť likvidáciu dedičstva.

TRINÁSTA HLAVA
DOHODA O PRENECHANÍ PREDĹŽENÉHO DEDIČSTVA

§ 2097
Obsah dohody

(1) Ak je dedičstvo predlžené, dedičia sa môžu s veriteľmi dohodnúť o prenechaní dedičstva na úhradu pozostalostných dlhov.

(2) Dohodu uzavierajú všetci veritelia, ktorí na výzvu súdu prihlásili svoje pohľadávky. Zabezpečovacie práva veriteľov, ktorí neprihlásili svoje pohľadávky nie sú dohodou dotknuté.

(3) Súd dohodu schváli, ak neodporuje zákonu alebo dobrým mravom.

ŠTRNÁSTA HLAVA
LIKVIDÁCIA DEDIČSTVA

§ 2098
Nariadenie likvidácie

(1) Ak je dedičstvo predlžené, po uplynutí lehoty, aby veritelia prihlásili svoje pohľadávky, súd na návrh aspoň jedného dediča nariadi likvidáciu dedičstva.

(2) Súd likvidáciu dedičstva na návrh dediča nenariadi a dedičstvo potvrdí, ak dedič, ktorý s nariadením likvidácie dedičstva nesúhlasí preukáže, že pre potvrdenie dedičstva sú dôvody hodné osobitného zreteľa a že potvrdenie dedičstva nebude pre dedičov a veriteľov nadmerným spôsobom zaťažujúce.

(3) Súd nariadi likvidáciu predlženého dedičstva aj na návrh veriteľa pozostalostnej pohľadávky, ak by sa potvrdením dedičstva vymoženie pohľadávky znemožnilo alebo neprimerane sťažilo. Súd likvidáciu nenariadi, ak dedičia pohľadávku splnia v lehote určenej súdom.

(4) Likvidáciu dedičstva nemožno nariadiť, ak bolo dedičstvo potvrdené.

§ 2099
Likvidácia v prípade odúmrti

Na návrh štátu, ktorý nadobudol dedičstvo ako odúmrť, nariadi súd likvidáciu dedičstva, aj vtedy, ak dedičstvo nie je predlžené.

§ 2100
Rozdelenie výťažku likvidácie

(1) Pri rozdelení výťažku likvidácie sa primerane použijú ustanovenia všeobecného predpisu o konkurznom konaní tak, že majetok sa člení na všeobecnú podstatu a jednotlivé oddelené podstaty zabezpečených veriteľov.

(2) Primerané a účelné náklady správy dedičstva sa uspokojujú v tej postate, do ktorej patrí majetok, v súvislosti s ktorým vznikli; uspokoja sa prednostne.

(3) Po úplnom uspokojení pohľadávok podľa odseku 2 sa uspokoja ostatné prednostné pohľadávky, ktorými sú trovy štátu, odmena a náhrada hotových výdavkov notára ako súdneho komisára a odmena správcu dedičstva najviac vo výške určenej osobitným predpisom. Ak ostatné prednostné pohľadávky nie je možné uspokojiť vo všeobecnej podstate, rozdelia sa do jednotlivých oddelených podstát, a to pomerne podľa ceny oddelených podstát; uspokoja sa prednostne. Ak výťažok nestačí sa uspokojenie ostatných prednostných pohľadávok, uspokoja sa pomerne.

(4) Po uspokojení prednostných pohľadávok a všetkých dlhov poručiteľa sa uspokoja vo všeobecnej podstate v tomto poradí
   a) primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa,
   b) zvyšná časť odmeny správcu dedičstva.

§ 2101
Majetkový prebytok z likvidácie

Ak po likvidácii dedičstva zostane majetkový prebytok, potvrdí ho súd ako dedičstvo.

PÄTNÁSTA HLAVA
OCHRANA OPRÁVNENÉHO DEDIČA

§ 2102
Nároky oprávneného dediča

Ak sa po tom, čo bolo dedičstvo potvrdené zistí, že oprávneným dedičom je niekto iný, je povinný ten, komu bolo dedičstvo potvrdené, vydať oprávnenému dedičovi veci podľa zásad o oprávnenom a neoprávnenom držiteľovi; medzi sebou sa vyporiadajú podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení. Právo oprávneného dediča na náhradu škody tým nie je dotknuté.

§ 2103
Ochrana dobromyseľného nadobúdateľa

(1) Kto dobromyseľne nadobudol vec od nepravého dediča, ktorému súd dedičstvo potvrdil, je chránený tak, ako keby bol vec nadobudol od oprávneného dediča.
(2) Tomu, kto dobromyseľne plnil nepravému dedičovi, ktorému súd dedičstvo potvrdil, nie je možné namietať, že oprávneným dedičom je niekto iný.

ŠESTNÁSTA HLAVA
POJEM VEC

§ 2104
Výkladové pravidlo pojmu vec

Na účely tejto časti sa pod pojmom vec rozumie aj iný právny predmet alebo spoluvlastnícky podiel na veci.

SIEDMA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ, ZÁVEREČNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 2105
Prednosť medzinárodných zmlúv

Ustanovenia tohto zákona sa použijú len ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá bola zverejnená v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, neobsahuje odlišnú úpravu.

§ 2106
Osobitné ustanovenie o rozhodnom práve

Ustanovenia § 92, § 636 ods. 2 a § 643 ods. 2 sa použijú bez ohľadu na právo, ktoré je inak podľa predpisov medzinárodného práva súkromného rozhodným pre zmluvu.

§ 2107
Zverejňovanie údajov

(1) Povinnosť zverejnenia údajov, ustanovená týmto zákonom, je splnená ich zverejnením v Obchodnom vestníku podľa osobitného predpisu.

(2) Zverejňovať osobné údaje, ktoré sú chránene osobitným predpisom, sa zakazuje.

(3) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky uverejní na svojom webovom sídle informáciu o aktuálnej výške úrokov z omeškania určenej podľa § 670 ods. 1 druhá veta. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky môže na svojom webovom sídle uverejniť aj historický prehľad vývoja výšky úrokov z omeškania určenej podľa § 670 ods. 1 druhá veta.

§ 2108
Výklad niektorých pojmov

(1) Bankou podľa tohto zákona je aj zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky podľa osobitného predpisu.

(2) Poisťovňou podľa tohto zákona je aj poisťovňa z iného členského štátu a pobočka zahraničnej poisťovne podľa osobitného predpisu.

DRUHÁ HLAVA
PRECHODNÉ USTANOVENIA

§ 2109
Základné ustanovenia

(1) Týmto zákonom sa spravujú právne vzťahy, ktoré vznikli odo dňa jeho účinnosti.

(2) Pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa týmto zákonom aj právne vzťahy, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou, ak ide o osobné, rodinné alebo vecné práva; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj práva a povinnosti z nich vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona, sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

(3) Pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa iné právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona a práva a povinnosti z nich vyplývajúce, vrátane práv a povinností z porušenia zmlúv uzavretých pred účinnosťou tohto zákona, doterajšími predpismi.

(4) Strany sa môžu písomne dohodnúť, že ich právny vzťah vzniknutý pred účinnosťou tohto zákona sa bude spravovať týmto zákonom; práva a povinnosti vzniknuté pred takouto dohodou tým nie sú dotknuté.

§ 2110
Odkazujúce ustanovenia iných predpisov

Ak právne predpisy odkazujú na ustanovenia, ktoré boli týmto zákonom zrušené, vstupujú na ich miesto ustanovenia tohto zákona, ktoré sú im svojím obsahom a účelom najbližšie.

§ 2111
Lehoty a doby

Podľa doterajších predpisov sa až do svojho uplynutia posudzujú všetky lehoty a doby, ktoré začali plynúť pred účinnosťou tohto zákona, ako aj lehoty na uplatnenie tých práv, ktoré sa spravujú doterajšími predpismi, aj keď začnú plynúť po účinnosti tohto zákona.

§ 2112
Ochrana pokojného stavu

Ak bolo podľa predpisov účinných do .... (§ 5 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov) začaté konanie pred účinnosťou tohto zákona, dokončí sa podľa predpisov účinných do .... (doterajších predpisov).

§ 2113
Spôsobilosť na právne úkony

Právne účinky obmedzenia spôsobilosti na právne úkony a pozbavenia spôsobilosti na právne úkony podľa doterajších predpisov zostávajú zachované.

§ 2114
Právna povaha a vnútorné pomery právnických osôb

(1) Právna povaha a vnútorné pomery právnických osôb založených pred účinnosťou tohto zákona sa spravujú týmto zákonom odo dňa jeho účinnosti.

(2) Konania o zápise do verejného registra začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 2115
Zakladanie právnických osôb

(1) Ak zakladateľské právne úkony alebo stanovy právnických osôb založených pred účinnosťou tohto zákona odporujú ustanoveniam tohto zákona, od ktorých sa nemožno odchýliť, nie sú takto odporujúce časti od účinnosti tohto zákona záväzné.

(2) Právnická osoba založená pred účinnosťou tohto zákona nie je povinná prispôsobiť zakladateľský úkon alebo stanovy, ktoré boli v súlade s doterajšími predpismi, tomuto zákonu. Rozpor zakladateľského úkonu alebo stanov prijatých v súlade s doterajšími predpismi pred účinnosťou tohto zákona s týmto zákonom nie je dôvodom neplatnosti alebo zrušenia právnickej osoby.

§ 2116
Schvaľovanie zmluvy s členom orgánu právnickej osoby

Zmluva medzi právnickou osobou a členom jej orgánu, upravujúca ich vzájomné práva a povinnosti, uzavretá pred účinnosťou tohto zákona, nepodlieha schvaľovaniu podľa tohto zákona.

§ 2117
Neplatnosť rozhodnutia orgánu právnickej osoby

Nedostatky rozhodnutia orgánu právnickej osoby, prijatého pred účinnosťou tohto zákona, sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Konanie o určenie neplatnosti rozhodnutia orgánu právnickej osoby alebo o určenie, či tu právo z rozhodnutia orgánu právnickej osoby je alebo nie je, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

§ 2118
Názov právnickej osoby

Právnická osoba založená pred účinnosťou tohto zákona nie je povinná prispôsobiť svoj názov tomuto zákonu.

§ 2119
Neplatnosť právnickej osoby

Ustanovenie § 220 sa použije aj na právnické osoby založené a zakladateľské úkony uskutočnené pred účinnosťou tohto zákona; vady založenia alebo vzniku právnickej osoby sa však posudzujú podľa právnej úpravy účinnej v čase jej založenia a vzniku.

§ 2120
Likvidácia právnickej osoby

Likvidácia právnickej osoby, v ktorej bol prvý likvidátor ustanovený pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

§ 2121
Konania vo veciach rodinných

Ak bolo pred účinnosťou tohto zákona začaté konanie podľa zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, dokončí sa podľa doterajších predpisov.

§ 2122
Spoločné imanie manželov

(1) Veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré pred účinnosťou tohto zákona tvorili bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, sa účinnosťou tohto zákona stávajú súčasťou spoločného imania manželov.

(2) Dlhy, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona a ktoré sú podľa tohto zákona súčasťou spoločného imania manželov, sa účinnosťou tohto zákona stávajú súčasťou spoločného imania manželov. Pokiaľ iné predpisy hovoria o bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, rozumie sa tým spoločné imanie manželov.

(3) Dohody podľa § 143a zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov zostávajú zachované aj po účinnosti tohto zákona. Vznik a účinky týchto dohôd sa posudzujú podľa doterajších predpisov, zánik týchto dohôd sa spravuje ustanoveniami tohto zákona.

§ 2123
Zákonné predkupné právo

Zákonné predkupné právo spoluvlastníkov podľa predpisov účinných do ...(§ 140 zákona 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov) zanikne uplynutím jedného roka od účinnosti tohto zákona.

§ 2124
Vlastníctvo bytov a nebytových priestorov

(1) Ak nie je ďalej ustanovené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy týkajúce sa práv a povinností vzniknutých podľa zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov; ich vznik ako aj práva a povinnosti z nich vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

(2) Ak vzniklo vlastníctvo bytov a nebytových priestorov v domoch pred účinnosťou tohto zákona na základe právnych skutočností podľa doterajších predpisov, vyhlásenie vlastníka domu podľa tohto zákona sa na vznik vlastníctva nových bytov a nebytových priestorov v tomto dome nevzťahuje.

(3) Spoločné zariadenia v domoch podľa zákona č. 182/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov sa účinnosťou tohto zákona považujú za spoločné časti domu podľa tohto zákona.

(4) Bytové domy a nebytové domy, ktoré vznikli podľa doterajších predpisov, sa považujú za bytové domy a nebytové domy podľa tohto zákona.

(5) Rozostavané domy s bytmi a nebytovými priestormi vo vlastníctve podľa doterajších predpisov sa účinnosťou tohto zákona považujú za domy vo výstavbe podľa tohto zákona.

(6) Rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov, prijaté podľa doterajších predpisov, sa účinnosťou tohto zákona považujú za rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov podľa tohto zákona.

§ 2125
Zabezpečenie záväzkov vecným právom

Práva zo zabezpečenia záväzkov, vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona, sa posudzujú až do svojho zániku podľa doterajších predpisov, aj keď boli zriadené ako vecné práva. Ustanovenie § 2109 ods. 4 tým nie je dotknuté.

§ 2126
Odporovanie právnym úkonom dlžníka

Podľa ustanovení tohto zákona možno odporovať právnemu úkonu dlžníka, ktorého právne účinky nastali počas účinnosti tohto zákona; a to aj vtedy, ak pohľadávka, ktorej uspokojenie bolo odporovateľným právnym úkonom ukrátené, vznikla pred účinnosťou tohto zákona.

§ 2127
Nájomné vzťahy

(1) Nájomné vzťahy sa spravujú týmto zákonom od jeho účinnosti, aj keď nájomný vzťah vznikol pred účinnosťou tohto zákona; vznik nájmu, ako aj práva a povinnosti vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. To neplatí pre nájom hnuteľných vecí.

(2) Krátkodobý nájom bytu vzniknutý pred účinnosťou tohto zákona podľa osobitného predpisu a práva a povinnosti z neho vyplývajúce sa spravujú doterajšími predpismi; krátkodobý nájom bytu predĺžený po účinnosti tohto zákona sa však spravuje týmto zákonom.

§ 2128
Neplatnosť skončenia nájomného vzťahu

Ak bolo pred účinnosťou tohto zákona začaté konanie o neplatnosť skončenia nájomného vzťahu, dokončí sa podľa doterajších predpisov; právo nájomcu na bytovú náhradu alebo iné plnenie podľa týchto predpisov nie je dotknuté.

§ 2129
Mimozmluvné záväzky zo spôsobenej škody

Mimozmluvné záväzky zo spôsobenej škody sa posudzujú podľa doterajších predpisov, ak sa zakladajú na skutočnostiach, ktoré nastali pred účinnosťou tohto zákona.

§ 2130
Účty, vkladné knižky a vkladové listy

(1) Na bežný účet, ktorý je vedený ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa od tohto dňa použijú ustanovenia tohto zákona o bežnom účte. Na vkladový účet, ktorý je vedený ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa od tohto dňa použijú ustanovenia tohto zákona o inom ako platobnom účte.

(2) Ustanovenia tohto zákona o bežnom účte a o inom ako platobnom účte sa podľa odseku 1 použijú aj vtedy, ak bola zmluva uzavretá pred účinnosťou tohto zákona. Vznik takejto zmluvy, ako aj práva a povinnosti z nej vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona, sa posudzujú podľa doterajších predpisov.

(3) Na platobný účet, ktorý nie je bežným účtom a ktorý je v čase nadobudnutia účinnosti tohto zákona vedený podľa osobitného predpisu, sa použijú ustanovenia tohto zákona o inom platobnom účte iba ak sa tak strany dohodnú.

(4) Vkladná knižka a vkladový list, vydané pred účinnosťou tohto zákona, sa spravujú doterajšími predpismi až do ich zániku.

§ 2131
Právo účinné v deň smrti poručiteľa

Pri dedení sa použije právo účinné v deň smrti poručiteľa.

§ 2132
Závet a vydedenie zriadené pred účinnosťou tohto zákona

(1) Ak poručiteľ zriadil závet alebo vydedenie pred účinnosťou tohto zákona, na posúdenie náležitostí a formy sa použije právo účinné v deň ich zriadenia. To platí aj o zmene a o zrušení závetu alebo vydedenia.

(2) Závet zriadený pred účinnosťou tohto zákona, ktorý ukracuje nárok potomka na povinný podiel, sa považuje za platný, ak vyhovuje tomuto zákonu.

(3) Vydedenie potomka zriadené pred účinnosťou tohto zákona sa považuje za platné, ak dôvody vydedenia vyhovujú tomuto zákonu.

§ 2133
Iné úkony pre prípad smrti zriadené pred účinnosťou tohto zákona

Pri dedení sa neprihliada na dedičskú zmluvu, na zmluvu o zrieknutí sa dedičstva, na odkaz, na príkaz a na ustanovenie správcu dedičstva, ak boli tieto právne úkony zriadené pred účinnosťou tohto zákona.

TRETIA HLAVA
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIE

§ 2134
Transpozičné ustanovenie

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

ŠTVRTÁ HLAVA
ZRUŠOVACIE USTANOVENIE

§ 2135

Zrušujú sa:

1. zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení v znení zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 131/1982 Zb., zákona č. 94/1988 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 87/1990 Zb., zákona č. 105/1990 Zb., zákona č. 116/1990 Zb., zákona č. 87/1991 Zb., zákona č. 509/1991 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z.z., zákona č. 153/1997 Z.z., zákona č. 211/1997 Z.z., zákona č. 252/1999 Z.z., zákona č. 218/2000 Z.z., zákona č. 261/2001 Z.z., zákona č. 281/2001 Z.z., zákona č. 23/2002 Z.z., zákona č. 34/2002 Z.z., zákona č. 95/2002 Z.z., zákona č. 184/2002 Z.z., zákona č. 215/2002 Z.z., zákona č. 526/2002 Z.z., zákona č. 504/2003 Z.z., zákona č. 515/2003 Z.z., zákona č. 150/2004 Z.z., zákona č. 404/2004 Z.z., zákona č. 635/2004 Z.z., zákona č. 171/2005 Z.z., zákona č. 266/2005 Z.z., zákona č. 336/2005 Z.z., zákona č. 118/2006 Z.z., zákona č. 188/2006 Z.z., zákona č. 84/2007 Z.z., zákona č. 335/2007 Z.z., zákona č. 568/2007 Z.z., zákona č. 214/2008 Z.z., zákona č. 379/2008 Z.z., zákona č. 477/2008 Z.z., zákona č. 186/2009 Z.z., zákona č. 575/2009 Z.z., zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 546/2010 Z.z., zákona č. 130/2011 Z.z., zákona č. 161/2011 Z.z., zákona č. 69/2012 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 102/2014 Z.z., zákona č. 106/2014 Z.z., zákona č. 335/2014 Z.z., zákona č. 39/2015 Z.z., zákona č. 117/2015 Z.z., zákona č. 239/2015 Z.z., zákona č. 273/2015 Z.z., zákona č. 438/2015 Z.z., zákona č. 91/2016 Z.z., zákona č. 125/2016 Z.z., zákona č. 170/2018 Z.z., zákona č. 184/2018 Z.z., zákona č. 213/2018 Z.z., zákona č. 343/2018 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 25/2019 Z.z., zákona č. 394/2019 Z.z., zákona č. 108/2024 Z.z.,zákona č. 254/2024 Z. z. a zákna č. .../2025 Z. z.,
2. zákon č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení zákona č. 403/1990 Zb., zákona č. 529/1990 Zb., zákona č. 229/1991 Zb., zákona č. 540/1991 Zb. a zákona č. 350/2004 Z. z.,
3. čl. I a čl. II zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení v znení uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 297/2005 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 615/2006 Z.z., zákona č. 201/2008 Z.z., zákona č. 217/2010 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2011 Z.z., zákona č. 125/2013 Z.z., zákona č. 124/2015 Z.z., zákona č. 175/2015 Z.z., zákona č. 125/2016 Z.z., zákona č. 2/2017 Z.z., zákona č. 338/2022 Z.z., zákona č. 408/2022 Z.z. a zákona č. 157/2025 Z.z.,
4. zákon č. 98/2014 Z. z. o krátkodobom nájme bytu v znení zákona č. 125/2016 Z. z.,

5. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 17/1983 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite,
6. nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 128/1992 Zb. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite,
7. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 586/2008 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2010 Z. z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 20/2013 Z.z., nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 141/2014 Z.z. a nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 11/2025 Z. z.,
8. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 312/1997 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite,
9. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 220/1999 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite,
10. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 277/2000 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite,
11. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 310/2001 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite,
12. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 388/2002 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite,
13. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 268/2003 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite,
14. nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 303/2014 Z. z.,
15. vyhláška Ministerstva financií č. 47/1964 Zb. o peňažných službách občanom v znení vyhlášky federálneho Ministerstva financií č. 136/1969 Zb., vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 35/1982 Zb. a vyhlášky Štátnej banky česko-slovenskej, Ministerstva financií, cien a miezd Českej republiky a Ministerstva financií, cien a miezd Slovenskej republiky č. 146/1990 Zb.,
16. vyhláška Ministerstva všeobecného strojárstva a Ústrednej správy pre rozvoj miestneho hospodárstva č. 18/1965 Zb. o podmienkach údržby a opráv cestných vozidiel pre motorovú dopravu v majetku občanov a nesocialistických organizácií,
17. vyhláška Ministerstva spravodlivosti Českej socialistickej republiky č. 66/1973 Zb., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti č. 45/1964 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka,
18. vyhláška Ministerstva financií Českej republiky č. 337/1991 Zb., ktorou se mení vyhláška Ministerstva financií Českej socialistickej republiky č. 11/1983 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie majetku, vyhláška Ministerstva financií Českej socialistickej republiky č. 12/1983 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie zodpovednosti za škody a vyhláška Ministerstva financií č. 49/1964 Zb. o poistných podmienkach pre poistenie osôb, v znení vyhlášky Ministerstva financií Českej socialistickej republiky č. 55/1979 Zb.,
19. vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 440/1991 Zb., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška o odplate za ústredné (diaľkové) vykurovanie a za dodávku teplej vody.

§ 2136

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2027.

Príloha
k zákonu č. .../2025 Z. z.

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Rady č. 86/653/EHS z 18. decembra 1986 o koordinácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa samostatných obchodných zástupcov (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 6/zv. 1, Ú. v. ES L 382, 31.12.1986).

2. Smernica Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 15/zv. 2).

3. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/47/ES zo 6. júna 2002 o dohodách o finančných zárukách (Ú. v. ES L 168, 27.6.2002; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 10/zv. 3).

4. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 30.4.2004; Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 17/zv. 2).

5. Smernica Európskeho Parlamentu a Rady 2006/114/ES z 12. decembra 2006 o klamlivej a porovnávacej reklame (kodifikované znenie) (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 376, 27.12.2006).

6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/44/ES zo 6. mája 2009, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/26/ES o konečnom zúčtovaní v platobných systémoch a zúčtovacích systémoch cenných papierov a smernica 2002/47/ES o dohodách o finančných zárukách, pokiaľ ide o prepojené systémy a úverové pohľadávky (Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009).

7. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/89/EÚ zo 16. novembra 2011 (Ú. v. EÚ L 326, 8.12.2011), v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/23/EÚ z 12. septembra 2012 (Ú. v. EÚ L 249, 14.9.2012), v znení smernice Rady 2013/23/EÚ z 13. mája 2013 (Ú. v. L 158, 10.6.2013), v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/58/EÚ z 11. decembra 2013 (Ú. v. EÚ L 341, 18.12.2013), v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/51/EÚ zo 16. apríla 2014 (Ú. v. EÚ L 153, 22.5.2014).

8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ zo 16. februára 2011 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 48, 23.2.2011).

9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2302 z 25. novembra 2015 (Ú. v. EÚ L 326, 11.12.2015), v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019 (Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019).

10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane nesprístupneného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva) (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2016).

11. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1132 zo 14. júna 2017 týkajúca sa niektorých aspektov práva obchodných spoločností (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 169/46, 30.6.2017).

12. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019).

13. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019).

14. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019).

15. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1799 z 13. júna 2024 o spoločných pravidlách na podporu opravy tovaru a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/2394 a smerníc (EÚ) 2019/771 a (EÚ) 2020/1828 (Ú. v. EÚ L, 2024/1799, 10. 7. 2024).